

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ČASOPIS PRO KATOLÍKY,

zvláště

PRO ZBOŽNÉ SPOLKY A BRATRSTVA MEZI ČECHOSLOVANY.

S POVOLENÍM DUCHOVNÍ VRCHNOSTI POŘÁDÁ

P. PETR HLOBIL,

benediktin rajhradský.

Ročník XLl.

Rok 1907.

∇ Brně.

Tiskem a nákladem papežské knihtiskárny benediktinů rajhradských.

OBSAH.

	Strana	St ana
Básně.		
Škole Božského Srdce Páně (F. Vrátil)	1	
Svatá noc (F. Vrátil)	5	
Hvězda víry (F. Vrátil)	5	
Hvězda jitřní (F. Vrátil)	11	
Obětování Páně (M. Veselá)	15	
Osviť mne, ó můj Ježíši! (F. Vrátil)	15	
Pracuj (F. Vrátil)	15	
Před trůnem Matky Boží M. Veselá)	21	
Ó přijď, Ježíši! (F. Vrátil)	33	
Ježíši, pastýři dobrý (F. Vrátil)	37	
Naše boje a práce (F. Vrátil)	41	
Buď vůle Tvá! (F. Vrátil)	48	
Z Následování Krista (F. Vrátil)	53	
Běh »lásky« na kříži (F. Vrátil)	57	
Obětování Páně (Fr. P. Kosík)	58	
K nejsvětější Svátosti! (Fr. V.)	58	
Pojďte ke mně všichni! (F. Vrátil)	65	
Trnová koruna (F. Vrátil)	70	
Srdce Páně — plně milosrdenství k hříšníkům (F. Vrátil)	71	
Kříž (V. H.)	78	
Anděl smrti (F. Vrátil)	82	
Zvěř Kristova na kříži (F. Vrátil)	89	
Bratrim v Kristu (J. Al. Vlastimil-Římský)	94	
Můj život (J. Al. Vlastimil-Římský)	94	
Cesty mohou být rozličné (VI.-Římský)	102	
Duchovní četba (V. H.)	106	
Já jsem pastýř dobrý! (F. Vrátil)	116	
Královně máje! (F. Vrátil)	121	
Dobry pastýř (F. Vrátil)	126	
Troji zrcadlo (J. A. Vlastimil-Římský)	135	
Jedno chci mít (J. A. Vlastimil-Římský)	143	
Ježíš slunce moje (F. Vrátil)	147	
Duše a moře (J. Al. Vlastimil-Římský)	147	
Záslibná píseň k nejsvětějšímu Srdci Páně (Fr. P. Kosík)	153	
Píseň k řízcenci o Srdci Páně (F. Vrátil)	168	
V sadě květinovém (F. Vrátil)	169	
Naděje v Pánu (J. Al. Vlastimil-Římský)	180	
Hlas Srdce Páně k nám (F. Vrátil)	182	
A brány pekelné jí nepemohou (F. Vrátil)	185	
Hvězdo mořská (F. Vrátil)	185	
Pozdravení božského Srdce Páně o prvním pátku každého měsíce (F. Vrátil)	189	
Srdce Páně — pro hříšníky zemřelé (F. Vrátil)	189	
Kříž (F. Vrátil)	207	
Srdce Panny Marie sedmerymi mečem pro- bodené (F. Vrátil)	209	
Srdce Páně — naše vzkříšení a život (F. Vrátil)	222	
Vzhůru srdce! (J. Al. Vlastimil-Římský)	228	
Matičce (J. Al. Vlastimil-Římský)	231	
Srdce Páně — poklad křesťanů (F. Vrátil)	241	
Srdce Páně — cesta k nebi (F. Vrátil)	245	
Pro Něho, v Něm, s Ním (J. Al. VI.-Římský)	256	
Nevěra (J. Al. Vlastimil-Římský)	265	
Srdce Páně — vzor poslušnosti (F. Vrátil)	270	
Tichý bol (J. Al. Vlastimil-Římský)	271	
Troji ráženeo (F. Vrátil)	273	
Matčin odkaz (J. Al. Vlastimil-Římský)	278	
Smrt u matky (J. Al. Vlastimil-Římský)	278	
Marnosti a pravá moudrost (F. Vrátil)	288	
Růže a trny (F. Vrátil)	290	
Ruku k práci, okem v hrob (VI.-Římský)	297	
U hřbitova (J. Al. Vlastimil-Římský)	297	
Modly doby (J. Al. Vlastimil-Římský)	307	
Pamatujme na smrt (F. Vrátil)	312	
Kristus Pán a svět (J. Al. VI.-Římský)	312	
Mužně viru svoji vyznávejme! (F. Vrátil)	316	
Andělové strážní (F. Vrátil)	316	
Prosby (J. Al. Vlastimil-Římský)	323	
Betlem a Kalvarie (J. Al. VI.-Římský)	327	
Modli se (F. Vrátil)	329	
Nevinná duše (J. A. Vlastimil-Římský)	334	
Pozdrav vlasti (J. A. VI.-Římský)	334	
Krásá víry (J. A. VI.-Římský)	341	
Královně nebeské, Matičce naší (F. Vrátil)	349	
Pomoc Boží — vítězství (F. Vrátil)	359	
Četba poučná a dějepisná.		
Na nový rok (B. Hendl)	2	
Vůdět hvězdou budíž nám pokora (I. Zháněl)	9	
Proč jest nám církev naše milá a vzácná? (B. Hendl)	12, 49, 79, 107, 136	
Životopis sv. Jana z Kříže	16	
45, 75, 98, 130, 170, 200, 223, 249, 282, 308, 342		
Zpovědile náhledy člověka netečného a po- chybovačného u věcech náboženských (B. Hendl)	38	
Otčenáš a pozdravení andělské (Frant. P. Kosík)	42, 110, 140, 173, 194	
Z cest kněze (I. Zháněl): Slavnost Božího Těla v Cañbradě	52	
Nejkrásnější chrámová střecha na světě	142	
Ze Španěl	226	
Kostely v San Sebastianu	255	
Řvoucí dervišové	286	
Ústav begýnek v Gentu	313	
Hlavní chrám v Římě a v Londýně	341	
Jděte k Josefovi (I. Zháněl)	95	
Missionářská činnost církve katolické (Boh. Hendl)	103	
Proč zdobíme kostely a vážíme si obyčejů náboženských? (B. Hendl)	158	
Vlastnosti víry (I. Zháněl)	166	
Císařská návštěva v kostele a klášteře nejsv. Srdce Páně na Smíchově u Prahy (Dr. Rud. Zháněl)	175	
Novosvětcům (B. Zháněl)	186	
Svatý František Saleský, zakladatel katoli- ckého tisku (B. Hendl)	190	
O církevních odpustcích (B. Hendl)	210	

	Strana
Kapitola o dluzích (Dr. R. Zháněl)	219
Křesťanský ústav pro nemocné a umírající v Kumamoto (v Japonsku) (J. M. Corre)	230
Církev bojující (B. Hendl)	246, 279
Svatý Václav, mučedník, kníže a patron český (B. Hendl)	252
Rok 1689—1789—1889 (Fr. K.)	257
Hřbitov křesťanů (B. Hendl)	301
Stánek úmluvy (J. St. Pavlík)	304

Četba k pobožnosti povzbuzující.

Pochválen buď Pán Ježíš Kristus (B. Hendl)	6
Nejsvětější Srdce Pána Ježíše, plno dobroty a milosti k nám (I. Zháněl)	22
Svíce v životě katolického křesťana (I. Zháněl)	34
Utrpení Krista Pána (B. Hendl)	66
Ježíš, za naše hříchy na kříž přibitý (I. Zháněl)	72
Proč trpěl tolik Kristus Pán a od čeho nás smrtí svou vysvobodil? (B. Hendl)	90, 154
Měsíc nebes Královny (B. Hendl)	122
Boží Tělo (I. Zháněl)	127
Srdce Ježíšovo — srdce královské (B. Hendl)	162
Smírná máe svatá ke cti nejsvětějšího Srdce Ježíšova (P. M. Voňavka)	188
Nemoc — hlas Boží (I. Zháněl)	192
I přivedli k Ježíšovi bluchého a němého (I. Zháněl)	216
Anděle Boží, strážce můj! (I. Zháněl)	242
Ježíš hostem u Zachea (I. Zháněl)	275
Buďte svatí, neboť já svatý jsem (I. Zháněl)	298
Kým praví lidé býti Syna člověka? (B. Hendl)	330
Pojďme do Betlema (I. Zháněl)	335
Na konci roku (Boh. Hendl)	338

Hlavní úmysly.

	Strana
Obrácení Japonců na víru Kristovu	31
Farní duchovenstvo	63
Spolky sociální	87
Třídy dělnické	119
Pobožnost k Srdci Panny Marie	151
Úcta nejsv. Svátosti a Apoštolát modlitby	183
Duše ve hříchu smrtelném	207
Duše vzlázné	239
Katolické školy v Anglii a u nás	271
Úcta svatých andělů strážných	295
Zpovědníci a vůdcové duší	327
Naděje katolíků	359

O křesťanských záležitostech.

Obrázky z katol. missí (M. Weinberger)	25
54, 83, 113, 144, 177, 201, 232, 262, 291, 320, 350	
Pořádek slavnosti jubilejních na Sv. Kopečku u Olomouce	229 266
Jubilejní slavnosti na Sv. Kopečku (B. Hendl)	289
Chraňte mládež (B. Hendl)	317

Různé zprávy.

Různé zprávy (I. Zháněl)	29
59, 86, 117, 148, 181, 204, 235, 267, 294, 324, 354	
Děkuvzdání božskému Srdci Páně	28
62, 87, 119, 151, 183, 206, 238, 270, 295, 326, 358	
Blahoslavení tíš (Boh. Hendl)	51
Úmrtí P. Františka Hattlera T. J.	326

Škola Božského Srdce Páně.

ROČNÍK XLI.

Vychází
počátkem každého měsíce.

LEDEN 1907.

Narodil se Kristus Pán, veselme se; z růže kvítek vykvet nám, radujme se. Z života čistého,
z rodu královského, nám, nám narodil se. (Píseň vánoční.)

Škole Božského Srdce Páně.

Novoroční přání. Podává *Fr. Vrdtil*.

Nového roku dne u svítání,
pronáším já vřelé svoje přání
z hloubi srdce tobě, „Školo“ milá,
úctě Srdce Páně zasvěcená,
kéž jsi katolickým lidem čtena
více letos, než jsi dosud byla.

Kéž v celý náš svět českoslovanský,
ať je to již v pyšný zámek panský,
neb v příbytek lidu dělnického,
ó milá „Školo“ letos zavítáš,
a všem poučení spasné skýtáš
k obnově života křesťanského.

Zavítej všude, ó „Školo“ milá,
by se tebou hojně rozšířila
úcta, chvála Srdce Ježíšova,
jež tak všechny lidi milovalo,
že za ně umřít se nelekalo,
a je stále v lásce vřelé chová.

Ó Školo Božského Srdce Páně,
po českoslovanském světě láně
putuj letos v počtu rozmnoženém;
provázej tě Boží požehnání,
bys plnila věrně své poslání
v lidu, nevěrou tak ohroženém.

Nevěra se v lidu našem šíří,
nepokojem srdce lidská víří,
v tom bezbožném, nevěreckém ruchu;
neboť stále se, každého roku
vzmáhá počet falešných proroků,
chtějících, by lid náš přál jim sluchu.

Všichni tito falešní proroci
v moc svou dostat hledí stádo ovcí,
jež Krista pastýřem svým nazývá;
by Kristus se světa byl vyhlazen,
strom víry v Krista, který je vsazen
v lidském srdci, jimi se podřívá

Nevěrecké knihy, lživé spisy,
bezbožné noviny, časopisy,
falešní proroci rozšiřují;
ve kterých se svatá víra tupí,
na církev, kněžstvo hana kupí,
a katolíci to podporují.

Mnozí katolíci, mnozí jistě,
sahají po nevěreckém listě
s velkou radostí svou rukou vždycky;
však tebe „Školo“ vždy hodí stranou,
kdykoliv do ruky tě dostanou,
že ty jsi časopis katolický.

Jak jednají mnozí katolíci
s tebou „Školo“, totéž možno říci
o všech listech, jež jsou prohanuty
duchem katolickým; tyto listy
mnohý katolík se stydí čísti
by z pokroku nebyl vyškrtnutý.

Pravý pokrok, a pravou osvětu,
jež Kristus přinesl s nebe světu,
šíří jenom katolické listy;
ty „Školo“ též patříš k tomu druhu,
proto po českoslovanském luhu
putuj letos „Školo“ všemi místy.

Na nový rok.

Skrze mnohá snažení musíme vcházeti do království Božího. (Sk. ap. 14.)

dbila dvanáctá s půlnoci, starý rok dokonal, nový započíná svou pouť. Kolik naději asi skládá lidstvo v nový tento rok? Kolik přání rozličných ozývá se na prahu roku nového v srdcích lidských? A čím srdce plné je, tím ústa překypují, proto dnes bezpočtukrát lze slyšeti přání: »Šťastný nový rok!« Ano »šťastný nový rok!« Kdo by si nepřál štěstí? Vždyť v slově tomto zahrnuto jest vše

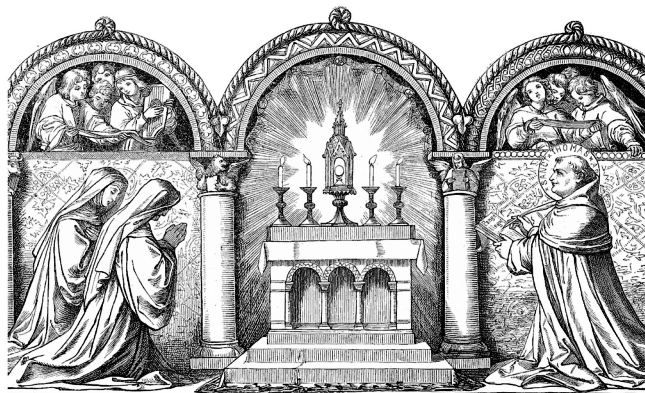
co člověka blaží a spokojeným činí, byť by i rozličné byly potřeby jeho. Tak si nemocný přeje uzdravení, chudý majetek, zarmoucený útěchu, prostý povýšení, ctizádostivý slávu, lakomý hodně peněz, rozmařilý hojnost požitků tělesných atd., podle toho v čem kdo své vlastní štěstí nalezá. Avšak při všem tomto blahopřání přeje mnohý, ba řekneme většina lidí, nenajde štěstí. Proč? Proto že nehledá to, v čem štěstí právě záleží: »Dobré svědomí a milost Boží.«

Lidé přejíce sobě navzájem »štěstí« v roce novém, zapomínají na základ štěstí pozemského, na dárce jeho, zapomínají většinou na duši, majíce na mysli štěstí, blaho pouze tělesné, pozemské.

To již u nynějšího světa stalo se takřka módou zapomínati na duši a všecku péči věnovati tělu a životu jeho, ač se dobře ví, kterak jest pomíjející, krátký a vratký. Proto také ubývá štěstí čím

dále tím více mezi lidem. Kdo však touží po štěstí pravém, které tkví v Bohu a od něho vychází, které v dobrém svědomí a v milosti Boží záleží, ten zajisté dnes k Bohu obrací zraky své a v duchu volá: »Pane, Tys pánem života i smrti, Ty řídíš osudy mé; o to jedině Tebe prosím, zachovej mne v lásce a milosti své, neboť ta jedině mne oblaží, a mám-li milost Tvou, mám všecko, neboť i to ostatní, čeho mi pro život třeba, bude mi přidáno.« Zbožný křesťan věřící neleká se ani myšlenky, že i v novém roce trpěti bude. Vždyť dnes právě slyší svatě evangelium o »obřezání Páně«, vidí, kterak Spasitel jeho sotva že se narodil, trpí, trpí pro něho, prosí za něho, vylévá krev těla svého. Utrpení druhu všelijakého jest údělem člověka, tomu se vyhnouti nelze. I v utrpení však může nalézt slast i štěstí, jestliže utrpení toto přijímá z ruky Boží trpělivě, oddaně a obětuje je jako zadostučinění za tak četná provinění svá. Kříž trpělivě nesený má dvojí cenu před Bohem, cenu utrpení i cenu poslušnosti. Proto svatí a svěťice Boží, kteří tolik trpěli, bývali přece i v největším utrpení svém klidní, ba veselí, věduce jaké ovoce jim bolest přinese. Proč volala sv. Terezie: »Nikoli zemřítí, ale trpěti,« proč modlil se svatý Augustín: »Pane, zde řež, zde pal, ale ušetři mne na věčnosti?«

Proč žertoval takořka sv. Vavřinec, když za živa smažen byl? Kdo vysvětlí nám záhadu tuto? Vždyť svět vzpomene-li jen na tato muka, již hrůzou se třese, ba i od obrazů muka tato znázorňujících se odvrací. O jaká tajemná to jest moc,

kteřá věřícího sílí v bolestech a trápení, moc, kterou nezničí nikdo ani nikdo ji nám odejmouti nemůže, neboť je to moc s láskou spojená, moc a láska Otce našeho nebeského, jenž i když raní, zase balsám v ránu vlévá. Proto nestrachuje se věřící a zbožný katolík ani toho zlého a nepřijemného, co mu rok nový přinese může, věda, že Bůh dopouští-li, přece neopouští. S pevnou důvěrou dětinnou a oddanou započíná tedy nový oddíl života svého a umiňuje si v tomto roce tak žítí, jako by byl poslední v životě. A pro mnohé z nás také bude posledním. Proto s tím větší horlivostí plíme povinnosti své k Bohu a k duši své nesmrtelné, jsouce neochvějně Bohu, Kristu a svatě jeho církvi věrni a pilně užívající prostředků spasitelných, Kristem Pánem nám daných ku spáse duše své.

Budme věrni Kristu Pánu, a to zejména v době naší, kdy nevěra hrozí strhnouti za sebou co nejvíce věřících. Stůjme proto na stráži, hajme netoliko dědictví Kristovo, svatou víru v srdcích našich, nýbrž hajme ji a braňme proti útokům nepřátel Kristových, kdekoliv a

kdykoli toho třeba. Vždyť za našich dob zpravdují se zase slova sv. Pavla psaná k Filipinským (kap. 3.): »Mnozí chodí, o nichžto častokrát jsem pravil vám, že nepřátelé jsou kříže Kristova.« Ano chodí, ba jezdí jakoby o závod nepřátelé tací po vlastech našich, vnikají i do poslední dědinky a všechny nasazují páky, aby dědictví Kristovo nám vyrvali, rodiny naše nynější i budoucí náš dorost o víru, o Krista a tím i blaho duchovní připravili.

Útočili již na všechno, co s vírou souvisí, a nepochodili; nyní zasadili sekýru na kořen, t. j. na rodinu, rodiče a děti. Rodiče chtějí rozvésti; ono posvátné pouto svátostného manželství katolického chtějí vši mocí roztrhnouti; z vůli všech nepořádných mají býti dvěře otevřeny dokořán, dobří a hodní mají trpěti hroznou škodu, aby jen převrácené vůli se učinilo zadost. Co bude z rodin křesťanských, kdyby se zrušila nerozlučitelnost manželská? Kolik žen bude vydáno bidě, pohaně, zármutku a zoufalosti, kolik dětí bude okradeno o lásku matky a péči otce, okradeno o šťastné mládí a vydáno cizím živlům na pospasy.

Slovo písmá »co Bůh spojil, člověk nerozlučuj« nemá mítí více platnosti. Člověk chce lámáti zákon Boží a po způsobu zvířat žítí dle nezřízené libosti tělesné bez ohledu na důstojnost lidskou a povinnost křesťanskou. Rozluka manželství jest počátkem rozvratu rodín a bude příčinou hrozných neštěstí i velkých hříchů.

A aby zlo bylo dovršeno, přicházejí nepřátelé s útokem druhým, vzítí dítkám ve škole Krista Pána. Tak zvaná volná škola má nastáti, kde nebude místa ani času pro svatě náboženství. Kněz nesmí překročítí prah školy, děti nebudou slyšeti ve škole nic o Bohu stvořiteli, vykupiteli, nic o lásce Boží, nic o bázní Boží, nic o povinnostech k Bohu, nebudou vedeny k životu podle křesťanství, zkrátka budou vzrůstáti bez Boha. A k tomu se jim bude ještě vštěpováti neváznost k svatému náboženství, ba i nenávisť a tím přijdou v hrozný rozpor s vlastními rodiči. Věru nepřátelé kříže Kristova mají to dobře navlečeno, a vidno z toho, že s nimi proti Kristu bojuje chytrost ďábelská.

A proto nás, věrně Kristu katolíky, čeká boj a příkoří a utrpení v novém roce, boj horší a pernější nežli v době minulé. Avšak pomněme, kdy lekali se věrní Kristu bojovníci boje sebe prudšího? Kdy ustupovali snad zbaběle před nepřitelem svatě víry své? Věrní Kristovi nikdy. Nehledali boje, ale když jim vnučen byl, nevyhýbali se mu. Bádi ustupovali ve věcech jiných, ale ve věcech víry, lásky a věrnosti ke Kristu neustoupili ani na píď. I když se proti nim spolčil takřka celý svět, moc panovníků i chytrost mudrců, úskok, lež, tyranství i lákání a pochlebenství, neustoupili, všecko snášeli, všecko trpěli, proti všem bojovali, a konečně zvítězili. Přečteme si jen list sv. apoštola Pavla k Římanům, kde tak krásně a pro nás tak poučné praví o sobě a tehdejších křesťanech: »A protož, kdo nás odloučí

od lásky Kristovy? Zdalíž soužení? nebo úzkost? nebo hlad? zdali nahota? čili nebezpečení? zdali protivensství? čili meč? Ve všem tom vítězíme pro toho, kterýž nás zamiloval. Jist jsem zajisté, že ani smrt, ani život, ani andělé, ani knížectvo, ani mocnosti, ani věci přítomné, ani budoucí, ani síla, ani vysokost, ani hlubokost, ani jiné stvoření nebude moci odloučiti nás od lásky Boží, která jest v Ježíši Kristu Pánu našem.«

Nesilí, netěší nás tato slova apoštola Páně? Nepotěší, neposilí nás příklad apoštolův, mučedníkův nesčíslných ze všech stavů, všeho věku obojího pohlaví, nepovzbudí nás příklad sv. vyznavačův a i příklad nynějších tak mnohých horlivých a Kristu věrných katolíků?

Proto beze strachu a bázně s Bohem v nový rok: přijdou boje, přijdou strasti, přijde utrpení i bolest, ale to vše nesklátí nás, neboť »Bůh-li s námi, kdo proti nám« volejme se svatým Pavlem. A je-li čestné a sladké bojovati, ba i umíráti pro císaře a vlast, čím čestnější a sladší jest boj, ba i smrt pro Boha a nebeskou vlast! Spasitel obětoval se za nás, pro nás prolil krev svou, nám svěřil poklad svatě víry k opatrování. Máme snad býti k také lásce nevděční, také důvěry nehodni? Máme spojití se snad se světem plným lži a podvodu, se světem pomíjejícím a prehavým proti Bohu, prameni pravdy, jenž věčně jest a jenž nás jednou v moc svou dostane a soudit bude? Kdo byl by tak počítělým!

Proto dnes na počátku nového roku slibme sobě, slibme našemu Spasiteli věrnost v životě, věrnost ve víře, věrnost a stálost v lásce a naději, a modleme se, by přijal tento náš dobrý úmysl, jemu žehnal, nám pomáhal, nás sílil a těšil. A bude-li Bůh s námi v roce novém, dojdeme štěstí pravého, jež jen on dáti může. A v tomto smyslu přejem všem čtenářům »šťastný nový rok!« *Boh. Hendl.*

SVATÁ NOC.

Dva chudí poutníci ve večerní době,
hledají noclehu po Betlemě sobě;
však obyvatelé tohoto městečka,
jim neposkytují noclehu místočka,
nikde prosby jejich nejsou vyslyšány,
dvéře jsou před nimi všude zavírány,
oni ve své duši velmi zarmoucení
dále za městečko jíti jsou nuceni,
až velmi znaveni, k půlnoční hodině,
vstupují do prosté, pastýřské jeskyně,
tam, kde stádo na noc bývá zavíráno,
pec těchto poutníkům místa je dopřáno

Josef svatý je to, a Maria Panna,
mezi ženami zde všemi pozeňnaná,
oba pocházejí z rodu Davidova,
Maria v přečistém životě svém chová
světa Spasitele očekávaného,
prvním lidem v ráji hned zaslíbeného,
který jednou lidstvo smrti svou na kříži,
s Bohem rozhněvaným usmíří, a sblíží,
sám ve smírnou oběť na kříži podá se,
tak lidstvu hříšnému pomůže ku spáse,
bránu mu otevře nebe zavěněného,
navrátí lidstvu zas ráje ztraceného.

Pastýřům v krajíně té ponocujícím,
a stráž nad stádem svým noci té držícím,
v jasnosti veliké anděl se zjevuje,
a jim přeradostnou událost zvěstuje:
•Nebojte se, aj, vám přináším blahou zvěst,
neboť váš Spasitel právě narozen jest,
ve stáji betlemské spočívá v jesličkách,
od matičky svojí zavinut v pléněčkách;
hned také jiní se andělé zjevují,
a všickni velebným hlasem prozpěvují:
„Sláva na výsostech Bohu našemu buď,
a na zemi pokoj naplníž lidskou hrud!“

Pastýři vespolek po zvěsti andělské,
ubírají se hned ke stáji betlemské;
když tam malé dítě v jesličkách spatřili,
že světa Spasitel, ono jest, věřili,
hned na kolena svá k jesličkám padají,
čest a poklonu svou Děťátku vzdávají,
všecky dary, které s sebou tam přinesli,
věnují Matičce, stojící u jesli,
pak s Matkou, s Dítětem se všickni rozloučíte,
vracejí se nazpět Boha velebitce
z toho, co byli od anděla slyšeli,
a nyní na vlastní oči své viděli.

HVĚZDA VÍRY.

Nad Betlemem hvězda stála
a zářivým světlem plála
kde v jeslích dlel položený
Spasitel světa zrozený.

Tato jasná hvězda vedla,
a také šťastně dovedla
svaté Krále od východu
ke Kristu, Králi národů.

I nám svítí hvězda jasná,
je to víry hvězda spasná,
a ta vede nás svým světlem
v ten nebeský, věčný Betlem.

Od té hvězdy na své pouťi
nedejme se odtrhnouti,
jí se věsti dejme stále
a užíme nebes Krále.

Ó hvězdo víry křesťanské,
rozplaš tmy, bludy pohanské,
ukaž světlem svým pohanům
cestu k nebes věčným stanům.

Hvězdy víry svíte skvělý,
pohanský svět zatemnělý
osvět, a rozptyl tmy jeho
jasnou září světla svého.

Ozařuj světlem svým stezky
pohanům, v Betlem nebeský,
by tam Kristu, svému Králi,
pěti mohli věčné chvály.

Jezu Kriste, Dárce spásy,
slyš prosebné naše hlasy,
k spáse přiveď nás křesťany,
smiluj se též nad pohany.

F. Vrátíl.

Pochválen buď Pán Ježíš Kristus.

K slavnosti nejsv. Jména Ježíš.

U istá stařenka blížící se k smrti zeptala se kněze ji zaopatřujícího v důvěrné prostotě své: »Co pak mám říci, až přijdu do nebe?« I poradil jí kněz, řka: »Řekněte jen: „Pochválen buď Pán Ježíš Kristus“, jak jste to říkávala na zemi a celé nebe vám odpoví: „Až na věky věkův, amen!“. Ano »pochválen buď Pán Ježíš Kristus«, to budí i našim nejkrásnějším pozdravem, ale netoliko pozdravem, nýbrž i našim úkolem v životě. Čest Spasitele našeho, sláva jeho na zemi, vzrůst a rozkvět svatého učení jeho i sv. církve jeho, vše to obsaženo je v těchto několika slovech. A Kristus Pán sám chtěl, aby nejsvětější jméno jeho bylo uctíváno — posvěcováno od nás, neboť v Otčenaši učil nás se modlití: »Posvěť se jméno tvé« — jméno Boží. Ježíš jest Bůh pravý, proto i jméno jeho, jméno Boží jest. Svati zakladatelé řádů, svatý Benedikt i Ignác, obrali si za heslo čest jména Božího. Svatý Benedikt: »Aby ve všem uctěn byl Bůh« a svatý Ignác: »Všecko k větší cti a slávě Boží«. A proto, že jméno Ježíš často a s největší úctou vyslovoval, proto maluje se s tímto svatým jménem na prsou. Podobně sv. Bernardin Sienský, který posluchače své obzvláště vždycky vybízel, aby nejsvětější jméno Pána Ježíše co nejvíce uctívali. A aby jim jméno toto vždy na očích bylo, radil jim, aby jméno toto na tabulku si napsali a na prsou nosili. Sám pak vždy jméno Ježíš zlatem napsané na tabulce a září obklopené na prsou nosíval a při kázání posluchačům ukazoval.

Pozdrav: »Pochválen buď Pán Ježíš Kristus« jest prastarým pozdravem křesťanským, podle něhož se věřící poznávali a zároveň Pána svého chválili. Je to zajisté pozdrav nejvznešenější, plný obsahu nejkrásnějšího a proto pro věrného křesťana nejpovznesenější.

Vždyť jméno Ježíš je jménem nejvýbornějším. Vznesený je jeho původ: anděl přinesl je z nebe a ohlásil nejprve Marii, určené za matku Páně, a potom Josefovi, určenému za jeho pě-

stouna. »Počneš a porodiš syna a nazveš jméno jeho Ježíš,« tak děl Gabriel k Marii Panně a k Josefovi řekl: »Porodit (Maria) syna a nazveš jméno jeho Ježíš, onť zajisté vysvobodí lid svůj od hříchů jejich.« (Luk. I. a Math. I.) Bůh sám dal jméno toto Synu svému, neboť svatý apoštol Pavel praví: »proto dal mu Bůh jméno, které je nade všechna jména.« (Filip. 2. 7 -10.) Otec zajisté znal nejlépe Syna svého a mohl tedy nejlépe vědět, které jméno by jemu nejlépe slušelo. A proč dal Bůh Otec toto jméno Synu svému v požehnaném jeho člověčenství? Aby povýšil jej nade všechny, neboť tak zase píše svatý Pavel o jméně »Ježíš«, řka: »Proto i Bůh povýšil ho, a dal mu jméno, které jest nad veliké jméno, aby ve jménu Ježíše každé koleno klekalo, nebeských zemských i pekelných.« Učinil to Bůh Otec proto, že Syn jeho se tak hluboce ponížil a sebe sama zmařil v tajemství vtělení svého a své smrti. Aby tedy Syna svého odměnil — dal Bůh Otec jemu jméno »Ježíš«, jméno slavné a výborné, a proto nade všechna jména povznesené. Povznesené nade všechna jména však znamená vše, cokoli si možno mysliti největšího, nejzácnějšího a nejvyššího. V tom obsaženy jsou všechny vlastnosti Spasitelovy, moudrost, svatost, dobrota, moc a síla, milosrdenství a láska; v tom zahrnuty jsou všechny milosti a dary, které slouží k posvěcení člověka, všechny úřady, které Syn Boží jako Spasitel vykonával, a to jako učitel, lékař, pastýř a velekněz.

Bůh dal Synu svému jméno Ježíš a tím ustanovil jej Spasitelem lidstva, jemu svěřil péči, aby obnovil čest a slávu Boží na zemi hříchem a nevěrou zatemnělou, aby spasil, k Bohu zase přivedl lidstvo zbloudilé a proto páncem jej učinil lidí všech a položil osud jejich časný i věčný do rukou Syna svého, by podle vůle své daroval nebe nebo otevřel peklo. Ježíš je tedy králem, a to nejvyšším, Bohem samým ustanoveným, králem lidstva, jemuž všichni panovníci poddání jsou, a soudcem, před nímž se musí objeviti všichni lidé a jehož výroků měřiti nelze.

Když prorok Isaiáš oznamoval, že dítě, které se nám narodí, nazváno bude Podivným, Rádcem, Bohem silným, Otcem budoucího věku, knížetem pokoje — tu, jak praví svatý Bernard, vykládal těmito jmény rozmanité přednosti výborné, které zahrnuty jsou v jménu Ježíše: neboť je-li podivným, jest příčinou toho nepochopitelná nám jednota dvou přiroze-

se zemi, Boha s lidstvem. Všecky tyto slavné názvy, které prorok mu dává, jsou, jak praví jeden učitel církevní, tolikerými paprsky, které ověňují a ozařují jméno Ježíše. Ó, jak výborné, všechna ostatní jména slávou převyšující jest jméno Pána Ježíše!

Avšak i moci převyšuje všechno ostatní, neboť zázračné jsou účinky

ností božské a lidské, z nichž se skládá osoba Ježíšova. Nazývá jej rádcem, neboť Ježíš má účastenství v radě Boží, aby tu hájil prospěch svých milých vyvolenců. Nazývá se silným, a to proto, že k našemu spasení překonal smrt, potřel moc ďábla a zničil hřích. Jest Otcem budoucího věku, neboť církvi svou plodí sobě nový národ, národ vyvolených. A jest knížetem pokoje, neboť krví svou smíruje nebe

jména Ježíšova. Svatý Bernard nám je vykládá takto: »Jméno Ženichovo (Ježíšovo) jest světlo, pokrm, lék. Ono svítí, když je oznamujeme, žíví, když je rozjímáme, jest balsámem, jenž zla mírni a hojí, když jest vzýváno. Čím se rozšířilo po celé zemi tak rychle toto veliké světlo víry? Zvěstováním jména Ježíše. Zdaž nás Bůh nepřivedl z temnoty nevěry k svému světlu podivnému tím, že užíval jména Ježíše, nejvyšší úcty hod-

ného, za pochodeň zářící. V téže době, co svítí, také žije? Zdaž se necítíš posilněna, kdykoli si vzpomínáš, co znamená? Je-li na světě potraviny lepší, buď pro ducha, buď pro srdce? Je-li něco tak účinného, aby občerstvilo síly ochablého, aby dalo čtostenem pružnost, aby udržovalo city šlechetné a čisté? Ježíš jest medem v ústech mých, hudbou v uchu mém, jásotem v srdci mém. Proto jméno svaté jest lékem malomyslnosti a všech chorob duševních. Jsí-li smuten, Ježíš ať přijde do srdce tvého, odtud ať přijde na rty tvé, jaknile vyslovíš jméno to, mrak zmizí, jasnost se vrací. Padl snad někdo do hříchů? Snad se řítí do propasti smrti? Vžívá-li jméno Ježíše, počíná hned se probouzetí a k životu se vracet. Nikoli, není žádného pokušení, jež bychom pomocí jména Ježíše nepřemohli, žádné naruživosti, které bychom nepotlačili. Ó duše má, výborným lékem jest jméno Ježíše, které jest zároveň tak sladké a tak mocné. Až potom sv Bernard. Může-li kdo krásněji a obrazněji vyličiti moc a sílu jména Syna Božího? A Kristus Pán dokázal, jaká zázračná moc uložena jest v jeho nejsvětějším jméně. Čtemeť ve Skutcích apoštolských, že když jednoho dne apoštolé Petr a Jan vstupovali do chrámu, našli u brány chromého, jenž je prosil o almužnu. Petr naň pohlédl a pravil k němu: »Zlata a stříbra nemám, ale co mám, to tobě dám. Ve jméno Ježíše Krista Nazaretského vstaň a choď!« A ujav jej za pravou ruku, pozdvihl ho a hned obrozeni jsou kloubové jeho i nohy. I vyskočil, stál a chodil. (Skut. ap. 3, 6—7.) A zázračné moci musí býti jméno Ježíše, neboť jest to jméno všemohoucího Boha. Poslechněme tedy svatého Bernarda a vždy a ve všem volejme, vyzývajme jméno Ježíše a poznáme sami zázračnou moc jeho ku svému potěšení, posilnění a povzbuzení.

Jelikož však jméno Ježíš je jméno převýborné, nadě všecka jména slávy a moci povznesené, náleží mu od nás úcta největší. A úctu tuto ukážeme, budeme-li míti k nejsvětějšímu jménu Spasitelovu vděčnost, důvěru a lásku.

Vděčnost proto, že, aby nás spasil, přijal Syn Boží jméno Ježíš. Proto při-

pomíná nám jméno toto všecky práce, všecko ponižení, všecky bolesti a útrapy duševní i tělesné, které za nás vytrpěl. Přivádí nám na mysl všecka tajemství jeho života i jeho smrti se všemi těmi hojnými milostmi, jichž nám zasloužil. Toto vše vzbuzuje v nás opravdovou vděčnost.

Důvěru k němu mějme, vždyť je Ježíš Otec náš nejlaskavější, přítel nejvěrnější, ochránce nejmocnější. Jméno jeho je peklu strašné, ono zahání ďábla a ničí jeho moc, odvrací od nás veskeré pokušení k zlému. Vždyť sám pravil k apoštolům: »Ve jménu mém budete vymítati ďábly.«

Lásku. Nestačí, aby toto nejsvět. jméno vycházelo často z úst našich, ale jest potřeba, aby duch i srdce, mysl i cit oživovaly službu, kterou od nás přijímá. Svátý Pavel vyslovoval a ve svých listech zaznamenával neščíslněkrát jméno Ježíše proto, že je miloval. Jeho řeč byla důkazem, jakou sladkost uděluje duši jeho toto božské jméno. Miluje-li kdo někoho, zajisté rád a často naň vzpomíná a jméno jeho vyslovuje: milujeme-li Ježíše, často jeho přesvaté jméno vyslovovati budeme, zejména v tom ktesfanském pozdravu: »Pochválen buď Pán Ježíš Kristus.« Jméno Ježíše budiž průvodcem naším stálým, při všem našem konání, všech našich pracích, v radosti i žalu, v životě i smrti. Neboť sám svátý Pavel napomíná nás, abychom tak ctili jméno Ježíše fka: »Čiňme všecko ve jméno Ježíše Krista, díky vzdávajíce skrze něho Bohu Otci.« (Kol. 3, 12.) Jako Ježíš Kristus všecko, cokoli činil, činil ku spáse naší, tak i my vše odnášejme ke cti Spasitele svého. Děkujme Otci skrze Syna jeho, neboť i on nám všecko dal, skrze něho.

Církev svatá nařizuje sluhům svým, aby, kdykoli vyslovují anebo slyší při posvátných a bohoslužebných obřadech jméno Ježíše, aby hlavu sklonili, a tak veřejně úctu svou nejsvětějšímu jménu prokazovali: čiňmež podobně. Kdykoli vyslovujeme nejsvětější jméno toto anebo je slyšíme, ukloňme hlavu v úctě před tak vznešeným jménem.

Pozdravujme se vespolek pozdravem nejkrásnějším: »Pochválen buď Pán Ježíš Kristus,« nad nímžto andělé v nebi

plesají a s radostí odpovídejme: »Až na věky věkův.« Modleme se často onu krásnou modlitbu, kterou dnešního dne církev svatá na konci mše svaté říká: »Bože všemohoucí věčný, jenž jsi nás stvořil a vykoupil, rač vyslyšeti naše prosby a přijati dobrotvě obět spasitelnou, již jsme přinesli tvé velebnosti ke cti jména tvého Syna, Pána našeho Ježíše Krista, abychom přijavše hojnost tvé milosti skrze slavné jméno Ježíše tomu se těšili, že naše jména v nebesích zapísána jsou předurčením věčným. Za to

tě prosíme skrze téhož Ježíše Krista, Pána našeho.«

Tak konejme vše za živa ve jménu Ježíše a k jeho cti a slávě, abychom s tímto nejsvětějším jménem v srdci a na rtech mohli blaženě jednou zemřítí a Spasitele našeho tam na nebesích tvářit v tvář spatřiti. Oslavujme nejsvět. jméno Ježíš s celou svatou církví na zemi, abychom hodni byli jednou také je chváliti a velebiti s anděly a svatými v nebi. --- »Pochválen buď Pán Ježíš Kristus.« »Až na věky věkův. Amen.«

Boh. Hendl.

Vůdčí hvězdou budiž nám pokora.

Ku svátku svatých Tří králů.

Každý člověk je proto na světě, aby vyplnil účel, dosáhl cíle, ku kterému ho stvořil Bůh. Jsou ovšem mnozí, kteří hledají místo Boha a jeho říše, mamonu a svět. Kdo myslí, že účel jeho bytí je jiný, než milovati, ctíti, hledati a poslouchati Boha a dosíci věčné slávy, ten mine se se svým vlastním cílem. Tři králové, kteří od zdaleka přišli hledat Spasitele, buďtež nám vzorem; našli ho, protože následovali hvězdy. Najdeme Boha, budeme-li ho vpravdě hledati, neboť čteme: »Jestliže Boha však hledati budeš celým srdcem a vši skroušeností duše své, najdeš jej« (5. Mojž. 4 29.). Najdeme Boha, budeme-li hledati v pokoře, bude-li nám pokora vůdčí hvězdou.

Tři králové přišli do Betlema, našli dítě ležící ve stáji v jesličkách; ač viděli Ježíška v takové poníženosti a pokoře, přece uvěřili z plna srdce, že je Syn Boží a náš Vykupitel. Protože v pokoře duše své hledali, našli ho a dosáhli cíle dlouhé své poutě. Snažme se i my býti pokorní a varovati se pýchy.

Cvičme se v pokoře! Pokorný člověk ví, že vše, co má, na př. zdraví, rozum, pobožnost atd., je dar Boží a pochází od Boha, toto vše je milost Boží, kterou nám dává nejvyšší milostivý Bůh, aniž jsme ji dříve zasloužili a o

ni prosili. Dary tyto jsou nám uděleny, abychom užívali jich k větší cti a slávě Boží a k službě Boží i bližního. Pravá pokora obsahuje v sobě všechny ctnosti ostatní; kdo je v pravdě pokorný, vykonává zajisté všechny ctnosti, jež nám předpisuje naše svatá víra. Pokora je také podmínkou všech ostatních ctností, t. j., nikdo nemůže vykonávat žádnou jinou ctnost, není-li zároveň pokorný. Tomáš Kempenský praví: »Pokorného bere Bůh v ochranu a vysvobozuje, pokorného miluje a těší, k pokornému se nakloňuje, pokornému udílí velikou milost a když byl ponížen, opět jej zvedá ku slávě, pokornému odhaluje svá tajemství a sladce jej k sobě připoutává a zve. Pokorný i když se mu dostalo zahanbení, požívá žádoucího pokoje, ježto spoléhá v Boha a nikoli ve svět. Věz, že's ne učinil ani kroku k dokonalosti, nepovažuješ-li se za nižšího, než jsou všichni ostatní.«

Kolik lidí jest, kteří starají se o vše možné, hledějí obohatiti své vědomosti, poznati celou hvězdnatou oblohu, všechnu přírodu a její zákony chtějí prozkoumati a seznati důvod všeho, ale co jsou sami před Bohem, jaké mají povinnosti k němu jako k nejvyššímu Pánu, to není předmětem jejich práce a starosti. Pravá pokora jest nejdůležitější ze všech věd, je vědou svatých na zemi, je založena

na poznání Boha a sebe samého; Bůh je náš Pán a my jeho sluhové. Svátý Lukáš nás napomíná: »Tak i vy, když učiníte všechno, co vám přikázáno jest, recete: „Služebníci neužiteční jsme, což jsme povinni byli učiniti, učinili jsme.« (17, 10.) Mnozí lidé, kteří pokud mohou, žijí dle vůle Boží, doufají v sebe a své dobré skutky, pohlízejí na dobré, jež vykonali. Kterýsi zbožný muž praví: »Kdo by tak smýšlel, nejedná správně, ale podobá se člověku, který napsal na úhledný papír vzletnou básně, ale pak by ji polil černým inkoustem, tak že je nečitelná. Kdo by jen v sebe a ve své dobré doufal, nepokouje se, ale nadýmá se, povznáší nad jiné, což není již pravá pokora.« Nezapomínejme na slova svatého Lukáše: »Recete, služebníci neužiteční jsme, učinili jsme jen to, co bylo naší povinností.« Bůh nás nepotřebuje; co dobrého konáme, neprospívá Bohu, ale nám; konáme-li něco dobrého bližnímu, byl by mu to Bůh jinak také prokázal, i kdyby nás nebylo na světě.

Ať podnikáme cokoli, vždy hledějme čest a slávu Boží a nikdy slávu svou. »Dostatečnost naše je z Boha, nikdy nemysleme, že bychom byli něco sami ze sebe. (2. Kor. 3, 5.) Počneme-li něco v pokoře, pracujeme-li dále a dokončíme-li také v pokoře, neodepře nám nikdy Bůh svého požehnání. Vykonavše něco dobrého receme: »Ne nám Hospodine, ne nám, ale jménu svému dej slávu.« (Zalm 113, 9.) Bůh zajisté jest, který působí ve vás i chtění i vykonání podle dobré vůle své.« (K Filip. 2, 13.) Majíce na paměti tyto výroky Ducha sv., budeme zajisté vždy a ve všem pokorní. Všechny dary, které máme, jsou od Boha, jemu přísluší za ně dík. »Co máš, čeho bys nebyl odjinud vzal? Pakli jsi vzal, proč se chlubiš, jakobys byl nevzal?« (1. Kor. 3, 17.) Svátý Jan Zlatoušlý chtěl jednou tuto pravdu názorně vysvětliti svým posluchačům a pravil: »Nese-li osel anebo mezek náklad, pozůstávající jen z dráheho kamení, zlata a stříbra, nepřestává býti oslem a mezkem, tak i vy, lidé, máte-li výtečné vlohy a výtečné nadání, nepřestáváte býti lidmi, stvořenými od Boha, který vám dal všechny tyto výborné dary.

Po hrozných námáhách a nesčetných

bojích dobyli křižáci dne 15. července roku 1099 města Jerusalema a provolali za krále svého vůdce Bohumíra z Bouillonu; stalo se to v kostele Božeho hrobu a chtěli mu tam posaditi na hlavu zlatou korunu. Ale nepřijal jí, řka: »Zde, kde v pokoře kráček Syn Boží, nepokryji hlavy své zlatem a slávou, zde, kde korunován byl Ježíš trnitou korunou, nikdy neponesu koruny zlaté.«

Varujme se pýchy. O německém králi Ottovi I. se vypravuje, kdykoliv měl veřejně vystoupiti ve svém královském majestátu, oděn odznaky své moci, ozdoben na hlavě korunou, maje na bedrách drahocenný, zlatem protkaný plášť a drže v ruce žezlo, vždy se celý den před tím postil a trávil mnoho hodin na modlitbě, což i činil proto, aby uchránil se vši pýchy, nepýšnil se na svou převelikou moc; domníval se, že kdyby zpyšněl, odvrátil by se Bůh od něho.

Chtěje ukázati, jak velkým hříchem je pýcha, namaloval jí jakýsi slavný umělec takto: pýcha vyobrazená jako nápadně vyfintěná žena, sedí ve voze, který táhne: 1. žádosťivost vládnouti, 2. opovrhování jinými lidmi, 3. ctižádosť, 4. neposlušnosť. Koly toho vozu jsou: 1. chválychtivost, 2. opovržlivé posuzování, 3. marné mluvení a 4. lehkomyšlnost; na kozlíku sedí a povoz řídí sám ďábel. Ne nadarmo praví svatý Isidor: »Pýcha je pramenem všech hříchů, záhubou všech ctností.« Pravdivě líčí její zhoubné účinky sv. Bonaventura, řka: »Vitr shasne světlo, vysuší rosu a vzbudí prach; podobně uhasí pýcha světlo moudrosti, vysuší rosu božské milosti a vzbudí prach marnivosti, která uškodí nad míru duši lidské.«

Pochybil-li někdo a je tak nešťasten, že upadl do hřichu, vzpomátuje se, prosí-li Boha o milost; pochybil-li pyšný, zřídka se obrátí, neboť pýcha mu zabraňuje, aby uvažoval o své slabotě a hříšnosti, ano i když snad poznal, že pochybil, zabraňuje mu pýcha, aby vyhledal lékaře, který by mu byl nápomocen smířiti se s Bohem, ale myslí, že může si sám pomoci. Když se loučil otec Tobiáš se svým synem, ubírajícím se na dalekou cestu, mluvil též o této nectnosti a řekl: »Pýše nikdy nedopouštěj, aby panovala

v myslí tvé aneb v tvém slovu; nebtě z ní počátek vzalo všeliké zahynutí,« (Tob. 4, 14), andělé totiž i první lidé hříchem pýchy ztratili milost Boží a zhrěšili.

Pýcha je lahodný jed, který vplíží se nepozorovaně v naše srdce a nebojujeme-li hned proti němu, zničí v nás všechno dobré, které bychom vykonati mohli. Je duševní nemoc, která připravuje nás o rozum. Ano kterýsi znalec duchovního života praví, že pýcha přivede člověka o rozum a učiní z něho blázna, neboť není větších bláznů nad pyšné, kteří živí se větrem a kouřem a prodávají věčnou slávu za oslavování nepatrnou chvilenuku trvajících. »Počátek všelikého hříchu je pýcha,« »pýcha je v nenávisti před Bohem i před lidmi« (Sirach 10, 10 a 10, 15). A kolik lidí je, kteří oddáni jsou tomuto hříchu?

Často naskytuje se příležitost k pýše a málokdy jí odoláme. Jak často hájíme své názory o některé věci, chceme býti neodvislí, nechceme nikoho poslouchati, všemu chceme rozuměti, milujeme samy sebe, jiným neprokazujeme povinné úcty, rádi se vychloubáme, toužíme po slávě, vyznamenání, důvěřujeme ve svůj um, přetvařujeme se. Ó, kdybychom důkladně

zpytovali své svědomí, co se týče pýchy, jak často bychom říci musili: má vina, provinil jsem se proti pýše.

Závěrek. Umiňme si: chceme se varovati vši pýchy, tělesné i duchovní. Neboť »Bůh pyšným se protiví, ale pokorným dává milost.« (Jak. 4, 6.) Jak pokořil se náš Pán a Spasitel! Když přišli k němu svatí Tři králové, byl obydlím jeho nehostinný, chladný chlév, chudinké jesličky a šatem jeho pleny. »Aby nás naučil pokoře, sestoupil z nebe na svět a stal se člověkem,« praví svatý Augustin. Kterak může někdo něčím se pyšniti, pozoruje a uvažuje pokoru Ježíškovu? Král polský Boleslav IV. nosíval prý na krku zavěšený obraz svého otce a kdykoliv měl podniknouti něco důležitého, vzal ho do rukou, políbil a řekl: »Otče, nedovol, abych někdy něco učinil, co by bylo nehodno tvého jména!« Kdykoli chceme něco konati, vzpomeňme si na svého Spasitele a zvolme: »Božský Spasiteli, který jsi nás vykoupil krví svou, který jsi nám dal takový příklad pokory, nepřipusť, aby ve mně vládla pýcha, ješitnost; odvrát ode mne ducha pýchy a naplň mne duchem pokory! Ignát Zhdněl.

Hvězdo jitrní.

Když jitro života mého učinil nebeský Pán, tu za vůdce bezpečného svit jitrnenky byl mně dán.

Za svitem té jitrní hvězdy, již jest Panna Maria, měl jsem se ubírat vezdy k nebeskému ráji já.

Však svévolně jsem odvrátil od jitrní hvězdy svůj zrak, a cestu k ráji jsem ztratil, obestřel mne hříchu mrak.

Než i tu mně nepfestala jitrní hvězda zátiti,

světlem svým nazpět mě zvala, v ráj bych mohl dojiti.

I poslechl jsem já a šel, mne svit hvězdy zátivý vedl k místu, kde jsem našel pramen spasný, léčivý.

Hned, jak jsem se napil z něho, hříchu mrak byl rozptýlen, a nastal života mého nový krásný, jasný den.

Teď jasně zrak můj poznává pravou cestu v ráj nebes, v kterém mně Bůh uchystává věčnou radost, věčný ples.

V tom blaženém nebes ráji mám já s Bohem věčně dlít, ústa touhou šepotají: »Kéž bych tam již mohl vjit!«

Hvězdo jitrní, ó Maria, žití mého dennice, slibuji ti, že nechci já svit Tvůj opustit více.

Za Tebou každého času k nebi chci se ubírat, bych na Boží a Tvou krásu věčně mohl nazírat.

F. Vrdtil.

Proč jest nám církev naše milá a vzácná?

Nad zdraví i nad krásu miloval jsem ji a učinil jsem ji za světlo lidí, neb neuhasiitelné jest světlo její. (Moudr. 7, 10.)

Když byl Kristus Pán na zemi svou církev zakládal, aby v jeho duchu a v jeho moci po všechny časy až do skonání světa pracovala na spáse lidí, tu předpověděl jí také veliké utrpení, pronásledování a boje, které jí čekají jak od židů tak pohanů. »A budete v nenávisti všechněm pro jméno mé,« každý kdo vás zabije, domnívati se bude, že by tím Bohu sloužil, »mne nenáviděli, i vás nenáviděti budou.« tak a podobně předpovídal Pán apoštolům a věřícím svým budoucí utrpení.

A věru nebylo v celém tom dlouhém období skoro 2000 let, kdy církev Kristova trvá, delší doby, kdy by byla církev katolická měla úplný pokoj a nemusila se brániti nepřítelům. Bývaly doby krutého pronásledování, doby, kdy věřící křesťané a jejich pastýřové o jmění, čest i život olupováni byli pro víru svou, kdy veškerá zloba pekelná i lidská, veškerá moc světská i učenost se spojily, aby jen nenáviděnou církev Kristovu zničili, avšak všecko nadarmo. Byly to boje hrozně, utrpení strašná, mnoho, přemnoho křesťanů vytrpělo muka nejhorší i podstoupilo smrt za Krista, avšak církev v celku svém nebyla zničena, naopak rostla, mohutněla, sílila a vzkvétala tím více. Tak vyplnilo se vždycky ještě slovo Spasitele našeho řkoucího: »Nebojte se, já jsem přemohl svět, a já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa.« Proto také spisovatel církevní v starověku Tertullian vida to, mohl napsati: »Krev mučedníků je semenem křesťanů.«

Za našich dob začíná boj proti církvi na všech stranách. I dnes spolčují se různé živly v celek proti ní, i dnes rostou nepřátelé její jako houby po dešti. A nejsou to jen židé a pohané, jsou to bohužel i křesťané, ba, budiž Bohu žalováno, i křesťané katoličtí, a můžeme říci, že títo zpronevěřili jsou mezi nepřáteli církve ti nejhorší. Dobře se říká, že poturčence jest horší nežli Turek sám. I to však předpověděl sv. Pavel církvi řka: »Vím, že po mém odchodu vejdu

mezi vás vlci hltaví, kteří nebudou šetřiti stáda, a z vás samých povstanou muži, kteří budou mluvití převrácené věci, aby obrátili učedníky po sobě.« (Sk. ap. 20, 29.)

Není nyní ani jedné země, kde by církev byla svobodnou a neměla nepřátel. Ba v mnohých zemích, jako ve Francii začíná i pronásledování zabíráním církevního majetku, ničením svobody, veřejného vyznávání víry, což povede i k pronásledování krvavému. A u nás vidíme, že se věci schylují k téměř koncům. Útočí se na kněze, biskupy, papeže, posmívají se věrní katolíci, útočí se na učení církve a její bohoslužbu, činí se pokusy mládež církvi odeziti, a pomluv i těch nejhorších neštítí se nepřátelé, jen když je to proti nenáviděné církvi katolické. Ba věru trudno a smutno jest člověku, považí-li, co si nepřátelé dovolují proti Bohu, Kristu a svatě jeho víře, trudno a bolno, když vidí, že mnozí nechápajice za nimi jdou a se tak sváděti nechávají na cestu zášti a nenávisti proti všemu božskému. Na druhé straně však zase s potěšením vidíme, kterak dobří a věrní katolíci povstávají a víru svou hájí a brání, byť by i za to trpěli. Horlivost pro Boha, Krista, církev se rozmáhá tou měrou, kterou přibývá nepřátel a lid náš věřící Cyrillomethodějský bohda povstane jako jeden muž, aby si uhájil dědictví svatě, víru svou a uhájil i církev svou. A věru naše církev toho zaslouží, aby věřící za ni všecko podstoupili. Vždyť sion Kristus Pán miloval církev svou a jak praví o tom svatý Pavel v listě k Efes.: »Kristus miloval církev, a vydal sebe samého za ni na smrt, aby ji posvětil, očistiv ji obmytím vody skrze slovo života, aby učinil sobě slavnou církev, nemajíc poskvrny ani vrásky, neb cožkoli takového, ale aby byla svatá a neposkvrněná.« (Efes. 5, 25, 27.)

Proto i věrný katolik miluje církev svou a rád za ni trpí i bojuje, vždyť jest mu matkou. A jako se dítěti dobře spočívá v náručí milené matičky, neboť cítí, že ona největší jeho jest dobrodětelka, že nejpřímněji je miluje a pěstuje, tak i křesťanu jest církev jako

máf jeho duchovní milá a vzácná a dobře se mu odpočívá v lůně jejím. Církví svěřil zakladatel její Syn Boží drahocenný poklad učení svého, trůn její vzdělal na skále, obestřel ji moudrostí, krásou a světleem slávy své; i oblekl ji v pancíř spravedlnosti, lebku spasení vstavil na hlavu její, opásal ji mečem pravého soudu, levici štítem pravdy nepřemožitelné, pravici její pak kopím hněvu Božího ozbrojil. On dal jí korouhev novou se znamením jeho, Beránka s křížem a s nápisem: »V tomto znamení zvítězíš.« Učinil jí mocnou a slavnou, že ani brány (moc) pekelné ji nepřemohou.

A synové světa užřevše tuto rekyňu nebes brněním skvoucím přírodnou s úžasem se tázali: »Která je to, která kráčí co dennice vycházející, krásná co měsíc a jasná co slunce, hrozná co vojenský šik k bitvě uspořádaný?« (Píseň Salom. 6, 9.) A tu někteří zbujnící shlukli se proti ní vespolek řkouce: »Pojďme, zabme ji, a budeme mít dědictví její.« (Mat. 21, 38.) I obořili se na ni silou veškerou, zápas vedouce mečem, ohněm, ústy, pérem a knihami. Ale církev, rekyň nepřemožitelná statně odolala bouřkám a útokům jejich. »I spadl přívál, přišly řeky a válí větrové a obořili se na ten dům, a nepadl, nebo položen byl na skále.« (Mat. 7, 25.) O skálu církve polámali císařové mocní Nero, Domician, Trajan, Decius, Dioklecian a jiní své brátrkové meče a církev stojí. O pevnost Petrovu rozedral se Mohamed a církev stojí! O hrad ten ztupili péra svá jedem napuštěná spisovatelé Voltaire, Rousseau, Barth, Strauss, Renan, Haeckel, Nietzsche a jiní, a církev stojí! V nejhorší zápas se s ní pustili Viklef, Corugli, Luther, Kalvin, ale ona štítem pravdy Boží odrazila i jejich ostré šipy a posud stojí. Odpadli od ní mnozí z dětí jejich a za odměnu lásky její chtěli ji zničití pomluvami a lžemi všeho způsobu, a hle, jako když slunce z mraku šedého vystupuje, tak v omladlé jasnosti a kráse vystupuje církev z krvavého boje a stojí posud neporušená, nepřemožená.

Již proto musí býti církev naše všem věrným milou a vzácnou, avšak jsou nad to ještě i větší důvody, proč vroucně ji si zamiloval věrný křesťan a proč tělem i duší jí oddán jest. A důvody

tyto jsou: Církev svatá naše katolická jest mezi všemi sbory, které se k víře Kristově přiznávají, nejstarší. Která společnost náboženská, jež se také křesťanskou zove, může říci, že by byla církev naší starší anebo soudobou? Ani jedna. Již starý Tertullian volá na novotáře: »Co jste? Kdy a odkud jste přišli? Co děláte, nejsouce mými dětmi na polích mých? Moje je všecko. Já jsem v držení od starodávna, mám právo pevné a stálé od těch, kterým vše to přináleželo, jsem dědičkou apoštolův.«

Svatý Irenej, biskup Lyonský, umučený roku 202, praví o církvi katolické takto: »Ta církev největší, nejstarší, všem známá od nejslavnějších dvou apoštolů Petra a Pavla v Římě založena a ustanovena jest.« A sv. Cyprian, umučený pro víru r. 261, praví: »Církev římská jest kořen a matka církve katolické.« I sám protestant Kobetl vyznává: »Katolická církev povstala hned Ježíšem Kristem.« Ano církev římsko-katolická stála po dlouhý čas sama, nemajíc žádného soupeře: zvěstovala evangelium všem národům, řídila věřící svým kněžstvem apoštolským, konala vlastní službu Boží a obsluhovala věřící svatými svátostmi, jak to až posud činí. Jí a žádné jiné bylo svěčeno čisté slovo Boží od Pána Ježíše a ona až posud jako vzácný klenot opatruje a chová spisy apoštolské a otců svatých neporušené, takže sám Luther, zakladatel protestantismu k ní poukazuje říka: »Pod papežem je slovo Boží, apoštolský úřad, a my jsme od nich svaté písmo, křest, svatost a kazatelský úřad obdrželi, neb jinak co bychom o tom věděli? Proto také musí u nich víra, křest, církev, Kristus a Duch svatý býti.«

Církev tedy naše katolická samojediná nese ráz dávnověkosti na čele svém, jest pramatí všech ostatních, prvorozená, původ mající od Boha samého. Pro toto největší stáří své jest katoliku milá a vzácná, neboť tím ručí mu, že ona jest pravou církvi Kristovou, a on tedy že v pravém ovčinci Spasitelově se nalezá.

Je-li však církev naše nejstarší a prvotní, tož i ona sama a žádná jiná přijala bezprostředně od Ježíše Krista přípověď stálé ochrany: »A aj, já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa,«

pravil Spasitel k apoštolům, prvním úđm církve své své. (Mat. 28, 30.)

My jsme sice úđové mnozí, avšak toliko jedno tělo v Kristu. Ježíš jest duše, jest život tohoto tajemného těla; jako tělo neumírá, dokud duše ho oživuje, tak též nížádnou smrtí, žádným bludem toto tělo tajemné, jež jest církve Kristova, nemůže zachváćeno býti, pokud svou milostí, svým duchem ji oživuje, řídí a spravuje Kristus. Či snad ustanovil Kristus Pán v jistých dobách opustiti svou milovanou nevěstu a odniti ji Duchu svatému? Kterak by tedy mohl apoštol Pavel vyznaćiti manželství novozákonní v obrazu duchovním jako spojení Krista s církví svou řka: »Tajemství toto veliké jest, ale já pravím v Kristu a církvi.« (Efes. 5, 32.) Přípověď Kristova jest určitá, vyšla z úst Božích, jenž věrný jest v tom co zaslíbil, a proto jest neomylná. Po všechny dny, pravil Pán, nevyminil tedy čas žádný, a ustavičně, až do skonání světa zůstati slíbil s církví. Ano, on nad to připověděl učedníkům svým, že jako Syn Otce nebeského prositi bude, aby jiného ochránce, zástupce a útěšitele ještě dal, Ducha sv., který by zůstal s nimi, je řídil a spravoval ustavičně řka: »Já budu prositi Otce a jiného Utěšitele a učitele dá vám, aby s vámi zůstal na věky.« (Jan 14, 6.)

Ano, dostal snad Kristus Pán slibu svému? Prohlédneme-li veškerý řetěz devatenácti století, nenalezneme ani jediného okamžení, kdež by Kristus církvi své, aneb ona jemu nevěrnou se byla stala. I sám Luther praví: »Římská církev od Boha přede vši jinou věrou jest počćena, nebo pro ni kromě Petra a Pavla a 46 papežů mnoho tisíc mučedníků svou krev prolilo, a svět a peklo přemohlo, tak že se makati může, kterak Bůh svůj zvláštní zřetel na ni má.«

Kristus jest choť duchovní církve své, neboť dle svědeckví Janova: »Kdo má nevěstu, ženich jest.« (Jan 3, 29.) Církev je tedy choť jeho nejmilejší, již ústy proroka Oseášce takto praví: »Zasnoubím tě sobě na věky a zasnoubím tě sobě v spravedlnosti a zasnoubím tě sobě u víře, a věděti budeš, že já jsem

Hospodin.« (Os. 2, 19—20.) My pravověřící křesťané katolíćtí jsme dítky její duchovně zplozené. Nebyla-li by to tedy rouhavá nedůslednost, kdybychom Krista nebo choť jeho církve katolickou z nevěrnosti vinili?

Věrnou církve katolickou hájil svatý Augustin proti bludařům donatistům takto: »Zdali ta církev, která církvi všech národů byla, již více není? zahynula? Tak mluví ti, kteří v ní nejsou. O hanebná slova! Ona není, protože ty v ní nejsi? Ona však bude, třebaš ty nebyl.« A sv. Cyrill Alexandrijský praví: »Jakkoli po svém zmrtvých vstání na nebesa vstoupil Pán, přece skrze Ducha svatého věřícím svým (t. j. církvi své) vždy přítomen jest.«

Proto tedy, že Ženich nebeský Kristus Pán, k jediné toliko choťi, choťi prvotní, církvi katolické se hlásí a s ní v duchovním spojení ustavičně jest, ona pak ženichovi svému po všechn čas neporušenou věrnost zachovala, proto ona jediná má zaslíbení neustálé jeho ochrany lásky a péče. A proto ona jediná křesťanu katolickému tak milá a vzácná jest, že by ani za poklady všeho světa synem odrodilým se nestal, věda, že by tím Krista, jenž život a spása jest, zapřel. »Církvi se odciziti je tolik, jako Ježíše zapřítí,« praví sám bludař Kalvin.

Jsou-li slova Kristova: »Aj, já s vámi jsem až do skonání světa; prositi budu Otce a jiného Utěšitele a učitele dá vám, aby s vámi zůstal na věky; Utěšitel pak Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, tent vás naučí všem věcem a připomene vám všecko, cožkoli budu mluvit i vám« (Jan 14, 26); »Dáno bude zajisté vám s hůry v tu hodinu, co byste mluvili; nebo vy nejste, kteří mluvíte, ale duch Otce vašeho, jenž mluví z vás« (Mat. 10, 19, 20) a »Ty jsi Petr (skála), a na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné jí nepřemohou« (Mat. 16, 18), jsou-li, pravíme, slova tato Kristova neomylná, jako že jsou, tedy i církev katolická v učení víry a čestných mravů neomylná býti musí. O tom si povíme příště.

Boh. Hendl.

Obětování Páně.

V chrám velebný teď vešla svatá Máti,
by obětovala tu božské dítě své;
jen hrdliček dvě, kteréž Josef přináší,
jsou chudičká, s ním na oltář chce dáti.
Ó Maria, jak smím Tě zvátí chudou?
V svém náruží máš poklad vzácný, nejdražší,
máš Ježíška, jenž milost svatou přines, těm,
kdož následovat, milovat jej budou.

Hle, dítě, kteréž Beránkem jest Božím,
jenž hříchy světa přišel smýtí krví svou,
teď dáváš Hospodinu v obět líbeznou.
Ó dovol mně, ať srdce svoje vložím
též, Matičko má, ve Tvé ruce svatě,
bys Bohu obětovala je s Ježíškem ...
ó Maria, přej štěstí jeho zcela být,
mé duši touhou po něm vzňatě.

Marie Veselá.

Osviť mne, ó můj Ježíši!

Osviť mne, ó můj Ježíši,
světla vnitřního jasností,
mého srdce ze příbytku
zaplaš veškeré temnosti!

Potřetí též roztržitosti
v srdci mém se vzdávající,
zahlad všechna pokušení
proti mně povstávající!

Bojuj za mne a rač svůdné
žádosti ve mně ztláti,
aby v mém svědomí čistém
mohla Ti chvála zazníti!

Vyšli světlo, ať osvítí
pustou zemi srdce mého,
které ono podobá se
vždy bez osvětlení Tvého!

Vylej milost a občerstvi
rosou nebeskou mé srdce
a je zvláště vodou zbožnosti,
vydá pak dobré ovoce.

Povznes mysl mou, stíněnou
tíží hříchů, nepravostí,
k nebes věcem, ať okusí
vyššího blaha sladkosti.

Ode vši útěchy tvorů
rač mne zcela odtrhnouti,
neb žádný tvor není mně s to
pravou útěchu skytnouti.

Spoj mne s sebou páskou lásky,
neboť Ty jediný, Pane,
mne dostacíš, a bez Tebe
všecky věci zde jsou marné!

PRACUJ.

Proč lenivě hoviš sobě,
když ku práci jsi se zrodil,
když práce je dána tobě
Bohem v životě za podíl?

Jako ptáka ku létání,
tebe ku práci Bůh stvořil;
proč lenivě bez ustání
na tom světě bys živořil?

Pracuj, pracuj, a to pilně,
chraň se hříchu lenivosti,
ať na poli nebo v dílně,
práce vždy buď tvou radostí.

Spas duši svou! ta úloha
a práce tvá nejpřednější,
vykázána jest od Boha
tobě na pouťi vezdejší.

Proto stále, v každém čase
v životě svém s horlivostí,
pracuj své duše o své spáse,
neoddej se lenivosti.

Při své práci, ó křesťane,
často na tu pravdu vzpomeň,
že tam na věčnosti plane
pro lenivce věčný oheň.

F. Vrdtil.

P. Dominika a Jezu Maria

Životopis sv. Jana z Kříže.

Úvod.

Po všechny časy bděla božská prozřetelnost láskyplným okem nad církví svou, kterou Syn Boží přesvatou krví vykoupil a za nevěstu bez poskvrny, při níž až do konce času státi chce, vyvolil. Mnoho lidí v církvi svaté jest podobno oněm desíti pannám: pěti moudrým a pěti pošetilým, neboť nejsou všichni svatými, v pravdě a lásce utvrzenými, ale jest také bohužel veliký počet pošetilých, bloudících, převrácených, kteří málo touží po tom, aby jednou v domě Otce nebeského účastenství měli na svatbě Beránkové.

Abý však zkáza se nešířila, ale milosrdenství plná vůle Boží — svatost a posvěcení všech, uskutečněna byla, tu mocná ruka toho, jenž sám města svého střeží, vyvolila si v každé době muže i ženy, kteří svítíce vyššími dary ducha a hořice zanicením lásky k Bohu a bližnímu, úplně způsobili byli k tomu, aby v noc nevěry — světlo, v zimu a chladnost — lásku k bližnímu, v to kolotání a mihotání, zmatek a neklid života lidského — pořádek a utišení přinesli.

Byli to svatí, již mocí Ducha svatého jimi vanoucího mluvili, činili, trpěli a při tom jen jednu jedinou pohnutku na zřeteli měli: aby oslavili Boha, hříšníky probudili, slabé posílili, v dobrém upevněné od ctností ke ctností vodili dle slov žalmu: »Kdo vstoupí na horu Hospodinovu a kdo bude státi na místě svatém jeho? Ten, kdo jest nevinných rukou a čistého srdce.«

Na obzoru svaté církve nescházelo nikdy těchto skvoucích hvězd, ona honositi se může velkým, rozmanitým jich počtem. Zvláště v prvních stoletích křesťanských na místě bez útešného, temného pohanství a na mrtvé litéře lpící synagogy, vykvétaly bujně nejkrásnější a nejhrdinnější ctností křesťanství, jako svědkové původu Božího, a tím více sílily v nevdanoucí leposti, čím častěji tato niva Boží zvlažována byla krví milionů hrdin svaté víry.

V té době takové množství vnitřním životem žijících se vyskytá pohledně jen na pouště nescíslným množstvím velikanů, světců zalidněné — že pozdější staletí jakoby zastíněna jimi byla. Pravím »jakoby«, neboť ve světle víry objevuje se věc jinak. Bůh jest vždy na všech cestách svých stejně bohat smilováním a divy a církev jeho jeví po všechny časy znak svatosti »svaté«, kteří ji krášlí. Božská prozřetelnost všechno dle míry a důležitosti pořádajíc a v rozličných dobách také rozličně v život lidstva zasahujíc, probouzí, byt i ne tak, jako v prvních dobách, čas od času osoby, jimž propůjčuje plnost milosti a požehnaní. Životem jejich dosvědčuje se patrně a pravdivě, že ráme Boží dosud není zkráceno, že Ježíš Kristus včera, dnes, věčně tentýž milující Ženich, jenž ustavičně velikomyslně dává své nevěstě, svaté církvi vzácné klenoty — svaté, z nichž nezfídka jeden jediný za jedno století tak velikým leskem září, jako mnoho jiných v časech dřívějších.

Může býti nazváno ono století malým, v němž žil pokorný a chudý mnich, světlo církve, učitel pravdy, růže trpělivosti, veliký svatý Otec Dominik, u něhož se snoubí jemnost srdce a lahodnost duše se zmužilou odvahou k boji pro Krista, hluboká učenost s hlubokou pokorou, vysoký rozjímavý život se šetrnou a vynalézavou péčí o blaho bližních, klid Marie s činností Marty? Není-liž i čas, v němž žil sv. Karel Boromejský, kardinál a arcibiskup, též velikým a láskyplným proti časům prvních století křesťanských? On jej posvětil bezměrnou šlechetostí k chudým spojenou s přísností k sobě samému, on obnovil pravého ducha v hluboce kleslém kněžstvu. Jest snad chudo století v němž působil svatý biskup František Saleský, věrný obraz laskavého a pokorného Krista, světec, jenž s nevyšlovnými námahami a obětující se láskou hájil svatou církev proti vzrůstajícímu se kacířství? Měl by právě ten čas býti malým, v němž žil prostý

svatý kněz Vincenc z Pauly s bohatstvím lásky, jež jen srdce Bohu oddané pojmuti může? V něm pojila se prostnost a jednoduchost nelícené pokoře vlastní s klidnou, ale jistou silou prýšticí se z moudrosti Pánem doporučené. Onaf plodí věci v počátcích malé a slabé, ale ve výsledcích skoro nepomíjející, jež podobny veliké síti lásky, celou zemi obepínají a všude všechny Kristu získávají. Jest téměř neuvěřitelné, jak jeden člověk vše to v krátkém čase života svého vykonal a celé století tím pozvesl.

Bůh jest podivným ve svatých svých. Pán vyvoluje si malé, nevážené, aby zahanbil silné a ty, kteří v očích světa něčím býti se zdají! — V jednom vynikajícím světcích může celé století svůj lesk a velikost získati. Ne však každému světcích propůjčena velikost zraky všech pouťajících. Naopak: v nízkosti a ponížení byla jejich velikost, v temnotě úkrytu — světlo, v nepřestávajícím utrpení mocné hnutí a činnost; jich život byl zázračný bez divů činění a jich nejvyšší strastiplná pout pozemská plná hrdinných skutků jest již nepřetržitým zázrakem; a takovým světcem jest i muž, jenž v pohnutlivém 16. století jako anděl strážný světu se ukázal, muž v našich dobách téměř neznámý, od kterého to jediné potřebné — lásku v nesení kříže se naučiti můžeme, chudý mnich, s. Joannes a Cruce, svatý Jan z Kříže.

Hlava první.

Rodiče světcovi. Jeho útlé mládí.

Světec, o jehož životě pojednati chceme, byl syn chudého tkalce Gonzala Yepeza a Kateřiny Alvarezové. Oba byli upřímně zbožní, ježto však údělem pravých dítek Božích jest utrpení, bylo i jim mnoho těžkých zkoušek přestáti, nežli dána jich trpělivosti odměna v synu nejmladším, Janu. Ku cti Boží, jenž z ničeho vše stvořil a žádné věci nepotřebuje, jenž i z kamení syny Abrahamovy učiniti může a ku povzbuzení všech, kdož zevnitřními poměry mnoho zmitáni byli, uvedeno zde budíž něco ze života dobrých rodičů světcových.

Otcí Gonzalovu, jenž požíval, jak se proslýchalo, vysokého důstojenství a

jehož příbuzní dosud vznešení jsou, bylo trpce zakusiti, jak nevěro jest tak zvané »štěstí«, aneb lépe po křesťansku řečeno: bylo mu okusiti tajemství plných, ale i smilování plných úradků Božích. Neštěstím o všechn majetek byl připraven a sláva jména jeho hluboce poklesla. — Syn Boží, nejsvětější Vykupitel, když na zemi v přirozenosti lidské láskyplně se objevil, měl za matku sice z královského rodu pocházející, ale schudlou a neznámou pannu. Chlév betlemský volil přibytkem, vši své vznešenosti se zbavil a při svém objevení na této zemi kázal podobou chudobného dítká, jak všechna moc a skvělost jest ničím — a svou chudobou a ponížeností zahanbil všechn lesk a blýskot věci pozemských. Tím dal svým věrným naučení pro všechny časy, že pravá velikost a ušlechtilost v něčem jiném, než co tato země skýtá, původ svůj má — v tajemství plném to přibuzenství s chudobou. Proto i tento způsob platí většinou při vyvolení a vedení velikých služebníků Božích. Pán vyvolává jich buď z nízkého (života) stavu, z chudobných poměrů, aneb z úkrytu ku velikým pracím na roli své; aneb nechá jich, než vlastní cestu Páně započnou, projíti školu. Je to škola chudoby, neznámosti, opovržení a útrap, v níž je připravuje ku životní úloze, aby tak ostatní lidé, vidouce veliké věci, jež oni činí a požívajíce ovoce z toho štěpu namahání a slzi plného — vzdali čest tomu, jenž ty malé na pohled, ale velikány skutkem, duševně zrodil — Bohu. Jemu patří čest, jenž v nich působil, ale i úcta těmto světcům, že bezvýminečnou a skutků Božích napodobivou poslušností jako výtečné nástroje úplně dali sebou vládnouti. Vždy pamětliví jsouce nízkého původu, neb dřívějšího nepatrného života, nedůvěřovali pak sobě, ale povždy s přesvatou Máti Boží volali: »Velebí duše má Hospodina a veliké věci učinil mi ten, jenž shlédl na ponížení mé.«

Vraťme se ku Gonzalovi, otcí našeho svěťce. Za nepřiznivých okolností, jež rodinu stíhaly, nemohl déle v otcovském domě zůstati, ale byl nucen odejiti do Toledy ku strýci, bohatému to obchodníkovi s hedvábím. Gonzales již dříve pilí a pořádku — těmto pramenům tak

mnohého dobra a hrázi hříchu — uvyklý, prokazoval svému strýci zvlášť při zasílání zboží výrobních služeb. Nejčastěji podnikal cestu do Mediny a v častých obchodních záležitostech i do Fontibery, malého městečka ve Staré Kastilii. Bylo-li mu déle prodletí, bydlel u nemajetné paní z Toledy, Kateřiny Alvarezové, jejíž dcera vynikala nevšední krásou, více však ještě, což daleko povšimnutí hodnějším jest: výbornými ctnostmi. Toto poslední mocně působilo na Gonzala, jenž dovedl vysoce oceniti vnitřní ušlechtilost, i požádal o její ruku. Proba tato byla s radostí vyplněna a on tak pojal Kateřinu za manželku. Někteří dějepisci praví, že bez vědomí svých rodičů; není to však vyšetřeno a nelze se toho ani rozumně domnívati, rozvážíme-li jeho představy založené a nikoli nízkou neb smyslnou lásku. Jen tolik jisto jest, že krok ten nepřijal od rodičů, ani od příbuzných s příznivým souhlasem, což i z následků vidno.

Došlo až i k tomu, že příbuzní, kteří svazek za ujmu cti své pokládali, o Gonzalovi již slyšeti nechtěli, a jej vydělili, nedbajíce ani obtížného jeho postavení, aniž proseb. Při tak krušných poměrech uzavřel u sebe Gonzales učiti se nějakému řemeslu. Zvolil si tkalcovství, chudobně to zaměstnání, z něhož pramalý zisk plynul; chtěl tímto způsobem příbuzné své k milosrdenství pohnouti.

Než marné byly jeho naděje — kde pýcha a bohatství s necitelností a samoláskou se spojí, tam navždy usmrćena lidskost a útlocit. Starostmi přeťžený Gonzales, jemuž i tehny životi bylo, byl zapomenut a cizincem u svých příbuzných a bratrů. To hluboce zranilo hořem stísněné srdce jeho a hlodalo pomalu, ale jistě na kořenu jeho života, až sklonilo jej v předčasný hrob. Záhy stala se Kateřina, matka tří dětí, chudou vdovou, jejíž majetkem byly trpké starosti a utěšující vzpomínka na zbožný život a pokojnou smrt Gonzala.

Ruční práci živila své tři sirotky, z nichž František byl nejstarší, Alois prostřední a Jan nejmladší. Jan a František milovali se vroucně, Alois v útlém věku zemřel. František dosáhl značného věku a velké ctnosti dle svědectví svatě

Terezie, jež zajisté dovedla pravou cenu člověka poznati.

Jan narodil se roku 1542, den se určitě neví, ježto knihy křesťní farnosti byly požárem zničeny, jest ale všeobecným domněním, že to byl den, v němž slaví církev svatá památku narození sv. Jana Křtitele. Ať již tomu jakkoli, obdržel jméno Jan a spojoval v sobě líbezným a podivuplným způsobem povahu obou světců jichž jména nesl: povahu svatého Jana Křtitele a sv. Jana Evangelisty, miláčka Páně.

Tak jako první byl hořícím světlem, svítící pochodní. Dovedl po tajemných cestách z tmavé noci ku jasnému dni lásky voditi duše, připravoval Pánu lid dobrý. Podobně, jako druhý světec, měl veliký podíl na lásce Ježíše Krista. Ze srdce láskynejhodnějšího Vykupitele čerpal onu plnost světla, která jej orlem mezi učiteli duchovního života učinila. Byl i zvlášť milým dítkem nejláhodnější Panny, již také jako matku svou ctil, a jež se ho jako syna svého ve všech případnostech života jeho ujímala. Byl i pravým dítkem kříže a plnými doušky pil z přehořkého kalicha utrpení Spasitelova. Bůh byl s ním od nejútlejšího jeho mládí a dal mu jako Šalomounovi ducha moudrosti. Zbožný pokorný, zdrženlivý, tiché myslí a plný líbeznosti a vděku, nejevil na sobě nikdy oněch nedostatků, jež již záhy na dítkách Adamových se objevují. Neobeznámen ještě s ostnem těla, byl již úplně obeznámen s horlivostí evangelia, smyslnost a chtiće tak důrazně kárajícího a před nimi varujícího.

Srdce nikoho nezůstalo nepohnuto, žádný nemohl se ubrániti sladkému násilí, jakmile toto čisté, duchaplné, láskou svatou planoucí dítě o Bohu mluvití slyšel, aneb na něm pozoroval, s jakou svatou bázní střežil se, by Boha nikdy v žádné věci neurazil. Nic tak hošíka nebolelo, jako neuctívání Boha hříchem.

V oně škole moudrosti, do níž ho Pán sám již za nejútlejšího mládí povolal a kde ho jako nejmilostnější učitel vyučoval, poznal brzy Jan, že pro člověka nic nestává šťastnějšího a užitečnějšího nad to: již od mladosti nosili jho Páně. Ký div tedy, že božská prozřetelnost i zázračně jej chránila. Slo

mu na šestý rok, když jednou chtěje rákosem zmčtiti hloubku bahnitě vody, upadl do ní. Dvakrát vynořil se na povrch, ale vždy upadl opět ke dnu. Na pokřik hrajících si druhů přiběhl i poblíž zamčstnaný rolník. Ustrnutí zmocnilo se ho, když viděl, že podivuhodným způsobem po dvojím klesnutí ke dnu malý Jan po třetí nad vodu se vynořil. Rychle hodil mu dlouhou tyč a vytáhl jej na zem. Tu vyprávěl zachráněný s otevřeností a upřímností všem díkám vlastní, že, když právě po třetí potopiti se měl, jakási krásná paní ruku mu podávala; poněvadž však byl umazan, netroufal si ruky nabízené se uchopiti. Paní však s nevýslovnou přívětivostí posadila si jej na rámě, aby opět do hloubky neklesl. Kdo tato milostvá ochrannitelkyne byla, snadno jest se domysliti, jenom srdce tvrdé, bez víry živé, srdce, jež pro vše velké a podivuhodné uzavřeno jest, může pochybovati o lásce, moci a přívětivosti božské Matky. Od této chvíle uminil si svatý hošik zvláštním způsobem službě milostivé Královny nebeské se věnovati. Dle vznešeného příkladu jejího oddal se s neunavnou horlivostí modlitbě, onomu cvičení, jež pod ztrátou spasení věčného za povinnost uloženo a tím vnitřní potřebou učiněno, onomu cvičení, jež od Boha samého, k jehož službě a klanění stvořeni jsme, za podmínku nových milostí jest položeno, bez nichž ničeho dosáhnouti nemůžeme. »Kdo se ustavičně,« podotýká svatý Chrysostom, »k Pánu nemodlí, jest mrtev.« Duch žije jedině z Boha a člověk duševně nikdy nezahyne, dokud svého ducha a srdce na Boha upoutá, což právě účelem modlitby jest.

Jak jinak můžeme se povznést ku spojení s Bohem, než pozdvížením srdce k věčným nebeským věcem? Jako strom, chce-li ovoce přinést, kořeny svými životní mizu ssáti musí, právě tak i nám, chceme-li dobré ovoce pokání a bohumilého života vyloditi, vodou modlitby svažovatí jest duši svou. Krásně svatý Augustin praví: »Máš-li obilí na nízkém, vlhkém místě, hledíš je, jak možno nejdříve, uložiti na místě zvýšeném, aby před zškazou ušetřeno bylo. O své obilí se staráš, jemu jiné místo vykazuješ, ale své srdce, mnohem cennější, než obilí, necháváš na zemi selliti.«

Ó té zpozdilosti! Krásně o modlitbě píše jistý spisovatel:

„Modlitba jesti žití sladká mana,
ku štěstí, cesta klidu rajská brána,
v útrapách balsam, v hoři utišení,
v mrákotách žití světla jasné skvění.
Průvodce svatý žití, na úsvitě
nebeská záře, Boha jasné dítě,
v samotách trudu blahá společnice,
v pochyby mukách pravdy zřítelnice,
v bludišti světa maják mocné záře.
Útěcha mocná, ve všech změnách stálá,
moudrosti zdroj a studna neskonalá,
zázračná síla, vzácné srdce jmění,
libezný květ, andělských křidel chvění,
rozmluva duše s Bohem libá, vroucí,
v níž k člověku se sklání Všemohoucí.

Veliká jesti cena modlitby a potřeba ku zachování života vnitřního; jak tudíž klesá srdcem i žitím ten, jenž, ne-li více, alespoň ráno a večer a delší chvíli v neděli neoddává se nebeskému tomuto zaměstnání?

Poněvadž svatý Jan, abychom se k němu vrátili, Bohem povolán byl, aby jako mistr vnitřního života životu tomu učil a o něm psal, proto též již v útlém věku chlapeckém byl jakoby pužen vánkem Ducha svatého, by oddával se duchovním cvičením. Dobrá matka našla malého Jana častěji celé hodiny na oblíbeném jemu místě klečícího a se modlícího, ano nezřídka shledávala od půlnoci do rána lůžko jeho prázdné a Jana pohrouzeného opodál v milém obcování s milovaným Pánem a Bohem. Ve spánku jeho často pozorovala, jak úplně přistrojen nuzným svým oděvem jen na několika slaměných doškách leží, aby přijemnost spaní tím nepohodlim zmenšil. Bylo nemalou útechou paní tě, starostmi těžkými přetíženě, když shledala na synu svém tak důvěrně obcování s Bohem a svatými a tak tichý, veselý, na ctnosti bohatý život. Proto též na nic tak bedlivě nepomýšlela jako na to, aby dle možnosti své a omezených sil vše vynaložila a ničeho neobmeškala, což vspínalo by ku pokroku dítky jejího ve ctnostech. Poslala jej brzy po smrti svého muže do vychovávajícího ústavu v Medině, neboť bylo jejím přáním, aby tam byl vyučen ve všech krásných vědomostech, především však ve vědě svatých, která v tom záleží: Boha se báti a jej milovati a vlastní duši spasiti.

O kěz by se vrátil ten šťastný, chvályhodný čas, v němž rodiče a vychovatelé hlavně o náboženství při výchově svých svěřenců dbali, v němž Ježíše Krista za střed veškerého života a dějin, za slunce lidstva, svého krále, pána, mistra, ženicha, přítele, učitele, vůdce, posvětitel a soudce považovali; o němž, jak dítko tak i dospělý, jak jednotlivec tak i celý národ v duchu a pravdě volá: »Můj Bůh a mé všecko!« Kdyby pak ten čas křesťanské výchovy, jediné pravého vzdělání vrátiti se neměl, pak bychom byli nuceni s hořkostí naplněným srdcem volati světu: »Kěz bys raději vymřel, nechceš-li Ježíše milovati, neboť žítí bez lásky k Ježíši horčí než smrt.« Tak jedná veliká, pravá bolest.

Co by též mohli rodičové očekávati, kdyby příkladem svým každodenním neucilí milovati Ježíše, jenž za nás na kříži umřel? Naděje takových rodičů, kteří dítky sobě svěcené neopatrovali a nevychovali pro nebe, budou sklamány a jejich užitek žalostný. Jak šťastna byla naproti tomu matka Janova. Mohla mnoho od syna očekávati, neboť nejen, že sama v nicem nezanedbala vznešené dary a výbornou vůli syna svého vypěstiti, ale s materskou nábožností o vzrůst jeho duševní se starala a nad to byl i Jan pod zvláštní ochranou vyššího milostného vedení Božího. A její naděje byly skvěle splněny.

Bůh, jenž vše, co dobré jest, započíná i dokonává, vyplnil její očekávání. Mladý Yezep byl v každém ohledu skvělým vzorem všem ostatním hochům ve zmíněném ústavě.

Skromný, moudrý, obezřelý, učelivý, ochotný na pouhé pokynutí kázal svým spolužákům více skutky, nežli ústy vznešenost ctností. Jeho tvářnost, pohyby a celý zevnějšek prozrazoval něco dokonalého, jasného, sporaďaného, takže mimoděk pozornost všech na sebe poutal. Brzy shledali na hochu více, než se od jeho stáří očekávati dalo. Nemálo usnadňovala Janovi učení mimo jiné neobyčejné dary a vlohy i výborná paměť, takže k největší jeho radosti zbývalo mu více času, než ostatním žákům. Tento čas nevynakládal nikterak na dětinské, duchu i srdci nebezpečné, snad i hříšné a duši ubíjející zábavy, a hry, jež tak

často rodičové a představení dětem bez domluvy promíjejí.

Když povážíme, jak hluboko první dojmy do srdce mladého se vtiskují, jak první vychování na celý potomní věk působí, jak zvyky dobré nebo zlé, v mládí ustálené, celému pozdějšímu žití směr dávají, jest nám bolestně se podiviti oné lehkomyšlnosti a povrchnosti moderního vychování i mnohých rodičů.

O kěz bychom se učili od Jana a jeho bohabojné matky, jak se děti vychovávají a jak vychovávali sami! — Čas, který mu po učení zbýval, dával s vděčnou věrností Pánů, jemuž patřil, a po většině prodlával před Nejsvětějším v blažené modlitbě.

Jeho vřelá láska k nejsvět. Svátosti, jeho horčí roznicenost při klanění se tomuto božskému tajemství byla tak veliká, že nedala se utajiti obyvatelům vychovávacího ústavu v Medině. Tak jako oheň, který předměty v dále osvětluje, blížící se zahřívá, posléze je uchvacuje, zapaluje a v sebe: ve svítící, zapalující, horčí žár proměňuje; tak i Bůh náš ve Svátosti oltární, ono slunce a výheň lásky k lidem, osvětluje ty, kdož, s otevřeným srdcem k němu se blíží, zahřívá — rozplameňuje všechna hnutí vůle jejich a přeměňuje je zcela a úplně v sebe, že ne již více oni žijí, ale On, milovník duše jejich žije v nich. Tato proměna, byt i pod rouškou pokory ukrytá, děje se v srdci mnohých milujících Pána. Takový pravý ctitel nejsvětější Svátosti oltární vyznačuje se nejen svatou ušlechtilostí, požehnaným mlčením, nezakalenou přívětivostí, nikomu neobtížnou pohroužeností v sebe sama, ona jen milujícím vlastní jest, ale i tím, že všecken jeho činný život se kol Pána v nejsvětější Svátosti otáčí. Tomuto nejdražšímu Ženichu obětuje zasvěcená duše všechny obtíže pozemských dnů: potká-li ji něco hořkého, Nejsvětější je to potom, z něhož útěchu čerpá. Dožije-li se nějaké radosti, jestli to opět Pán ve Svátosti lásky, jemuž ji sděluje, za ni děkuje a velkomyslně i pokorně pozemskou radost zamítá, v ryzí moudrosti doznávajíc: »Znám a chci míti jen jednu radost, tohoto svého Pána a Boha Ježíše ve Svátosti.« Stane-li se, že jest

duše taková nějak povýšena, spěchá, aby snad s výše do hloubky hříchu svržena nebyla, k tomu, jenž v klanění hodné pokoře skrývá svůj majestát v podobu chleba a zde se učí své domnělé vyvýšení v pravém světle pozorovat a na toto své vlastně »nic« zapomínati. A naopak, podá-li svět pravému milovníku Ježíše trnovou korunu potupy a ponížení — je to opět božský Mistr ve Svátosti, k němuž spěchá s důvěrou, s nímž jako s přítelem a bratrem mluví, v němž svou nadměrnou čest nalézá a jenž jeho nepomíjející korunou jest. Bolest i blaho, lesk i pokořování, chudoba i hojnost, vůbec každý životní poměr jest tomu, kdo na nejsv. Svátost pevně a vroucně milující věrou se upoutal, »jedinou cestou«, na níž v každém čase na Boha jest odkázán a po níž s radostnou ochotností a hotovostí svému Nejmilejšímu vstříc spěchá.

Toto vše můžeme na svatém Janu již ve stáří dětském pozorovati. Na ústavu vychovávacím, v němž se nalézal, obcovali dle předpisu všichni chovanci denně mši svatě. S tím však nebyl Jan ještě spokojen. Šel po vykonání této povinnosti do kláštera svatě Magdaleny a přisluhoval tam kněžím při mnoha

mších svatých, a to s takovou duševní sebraností a pokorou, že se mu všichni obdivovali, jím povzbuzeni byli a hochi z celého srdce si zamilovali. Syn Boží pak, jenž na našich oltářích svůj trůn si vyvolil, aby ubohým zebřákům tajemný chléb uděliti mohl, ten připravoval, si, hledě s oltáře na Jana — služebníka, jenž měl jemu býti jednou zápalnou obětí na kříži velkých a rozmanitých utrpení života.

Když dospěl Jan 13 roku věku svého, byl nucen vystoupit z ústavu vychovávacího a odebrati se domů, neboť matka nebyla dále s to pro velikou chudobu, by jej vydržovala. Měl se nyní přiučovati některému řemeslu, aby později sám vydělati si mohl chléb vezdejší.

Velmi ochotně svolil chlapec, jenž tak velice studium miloval, v žádost matky své a jal se učiti řemeslu. Ve čtyřech se pokusil, ale v žádném nepodařilo se tomuto pilnému, ochotnému, bohatě nadanému hochu potřebných dovedností si osvojit. Jeho ruka nebyla stvořena, aby sekerou neb štětcem vládla. Yezec byl od Boha k něčemu vyššímu určen a nám jest jen obdivovat a klaněti se božské prozřetelnosti, když rozjímáme, jakým způsobem jej na svou cestu uvedla.

(P. d.)

Před trůnem Matky Boží.

Ó Matičko, slyš dítká svého hlas,
slyš vroucí přání, prosby dětinné,
jež k Tobě plynou ze blubiny duše,
v níž pevná důvěra v Tvé přispění.
Mé srdce touží vše milovat —
snad onou láskou, již se koří svět?
Ó nikoli! Všech světa marností
jsem zřekla se v té chvíli blažené,
kdy Syn Tvůj, Kristus, mluvil k duši mé.
Jej následovat, nad vše milovat
a z lásky k němu trpět, umírat —
toť, Matičko, je heslem mého žití.
Chci milovati jen svého Ježíše,
on duše mé buď šťastím jediným,
mnou radostí a celým bohatstvím.

Ó Maria, znáš vroucí přání již,
zda pokornou mou prosbu oslyšíš?
Přej srdci mému větší lásky žár,
rane chraň a v boji s hříchem se mnou buď
a ctostem, jimiž září Srdce Tvé,
mne nauč, Matičko má přesvatá!
Když hvězda naděje se ztrácí v obzoru
a duši svírá utrpení, bol,
kéž volám: »Stah se vůle Tvá, můj Pane!
a hvězda v dáli novým svitem vzplane.
Ach, Panno nejsvětější, tam mne veď,
kde Kristu zasvětim své žití celé,
kde přivinu se k Srdci jeho blíž.
Ó Matičko, znáš moje touhy již
a jistě splnění jich vyprošíš!

Marie Veselá.

Nejsvětější Srdce Pána Ježíše, plno dobroty a milosti k nám.

Rozjímá Dr. Rudolf Zhánel.

Aj, Pane Bože můj nejdobrotivější, když Tvé nevysatíhlé dobroty a milosti, slávu rozjímati chci, nestačí srdce mé. Nebo čest Tvá, krásá Tvá, láska Tvá převyšuje všeliký smysl a rozum lidské mysli. Jakož jest nevypravitelný blesk slávy Tvé, tak nevýmluvná jest dobrota věčné lásky Tvé. (Sv. Augustin.)

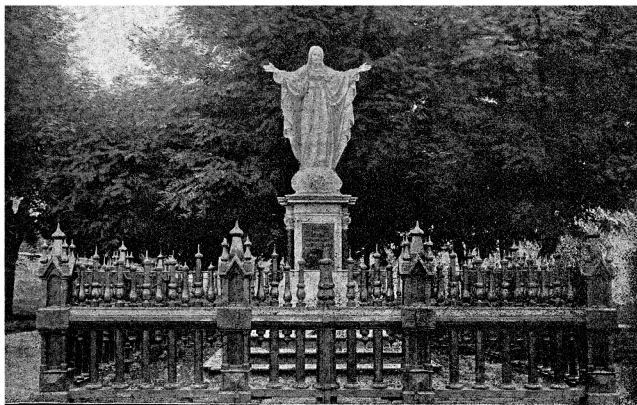
istrovský geniální štětec Raffaélův zvěčnil na četných nádherných obrazích nevstížitelnou krásu a nevyčerpatelný půvab různých krajů umbrijských. Na úpatí nebetyčných horských velikánův pnou se bujné vinice a šumí šedé háje olivové, lemované temnou zelení nikdy nevadnoucích vavřínů a břečtanův, v širokém úvalu prostírají se žitná pole vlnící se smaragdovým mořem užitečného obilí, dlouhé lány jejich jsou misty rozděleny v čarokrásné zahrady, obklopující lepotvárné bílé letohrádky jasnou zelení.

Požehnaným krajem tím ubíral se před věky ctihodný sluha Boží František s druhem řeholním Massajem. Letní slunce stálo kolmo nad jejich hlavami, celá příroda odpočívala tiše pod parnými jeho paprsky, zelené klásky a různobarvé květinčky klonily znavené půvabné hlavinky své ke chladící zemi. I na poutníky naše krušně doléhalo polední parno, takže s radostí spěchali k místu, kde kynul chladem hustý košatý strom a kde vesele bublal stříbrojasný čerstvý pramének. Tam usedli znavení poutníci do chladivé trávy, vyňavše z chudého hávu svého několik drobných tvrdých skývek černého chleba, jež útrpné duše daly jim almužnou, smáčeli je v křišťálové vodě, požívali jich a nabírajíce plochou rukou čerpalí chladivý mok z čisté studánky. Dobrému cituplnému Františkovi vytrysklo několik slzí, jak jasných perel, z modrých očí. Údiven hleděl naň bratr Massäus a pravil: »Otče, ty pláčeš! Proč? Stalo se ti něco?« »Ach, bratře!« odpověděl František s pohnutím, »kterak nemám plakati, když dobrotivá božská Prozřetelnost přichystala nám zde tak vzácné občerstvení.« Massajovi nezdál se oběd jejich právě vzácným, a proto divil se ještě více. »Hleď, bratře,« pokračoval František, »jak dobrotiv jest Pán Bůh! Od věčnosti předvídal, že my jedenkrát znavení parnem a zmoření žizní přijdeme sem; proto od věčnosti ustanovil v nevýslovné své dobrotě, že tu má vyřinouti chladivý pramen a vyrůstí stinný strom, abychom mohli tuto se občerstviti a odpočinouti. Čím pak jsme si zasloužili tak velikou milost a dobrodiní? Zda nemám rozjíraje to prolévatí slzy vděčnosti a lásky?«

Milý křesťane a upřímný ctiteli nejsvětějšího Srdce Ježíšova, čta tento příběh, polož ruku na srdce a zkoumej, zda jsi již kdy podobně rozjímal o neskonale dobrotivosti Boží? Proléval jsi kdy slzy, ač dostalo se ti tolik dobrodiní? Prokázal jsi se kdy vděčným k Dobrodinci nejvyššímu? Či nedalo ti nejdobrotivější a nejmilostivější Srdce Ježíšova více než tvrdou skývu chleba? Aby srdce naše větší láskou k Srdci nejsvětějšímu vzhata byla, budeme rozjímati neskonale dobrotivosti Srdce Ježíšova k nám; Srdce to nejmilostivější zahrnuje nás všemi dobry, chce jen naše dobro, poukazuje nám nesčetná dobrodiní nezisťností, již podobné na světě najdeme. Tyto body budtež stěžejními myšlenkami našeho dnešního rozjímaní.

Rozjímaní.

I. Na sever od stověžaté matičky Prahy strmí k modrému blankytu skalnatá památná hora Říp. S vrcholu jeho otvírá se velikolepá vyhlídka široko daleko. Středem širokého úvalu vine se stříbrné Labe omývající bílé město Litoměřice, a za ním vztýčuje se hora za horou vzhůru; roztočivé jsou ty skalnaté hroty a a protáhlé hřbety, po nichž bloudí oko naše. Mohutná plece vysokých hor těch jsou kryta černými lesy, v údolích pak střídají se úrodná pole, zelené louky, stinné háje, bílé vesnice.

Socha božského Srdce Páně na Velehradě.
(Dar rakouských a pruských Slezanů.)

Věru překrásný je ten Boží svět! Nahoře rozestřel nad ním Všemohoucí blankytnou oblohu, s níž jasně září zlatá koule sluneční; po zemi pak rozprostřel nádherný koberec, jak neutká ho ani nejdovednější umělec. Kdož sčítati může tvory všech stupňů a tvarů, kteří pohybují se na zemi? Kdo dosti nadiviti se může skvělé pestrosti barev, jež rozlila Tvůrčí ruka na pažitu a louky? Když pak večer zapadá krásný ten svět v mráкотných temnotách, tu vyskakují na modrém poli nebeském třpytivé hvězdičky družice se k bílému měsíčku, jak přítulné ovečky k milému pastýři. Ó jak dobrotivý jest Bůh, který přioděl všechnu zemi tak krásným rouchem a přikryl ji tak skvělým pokrovem! »Slunci svému vzházení velí na dobré i na zlé, a déšť dává na spravedlivé i nespravedlivé.« (Mat. 5, 45.) »Dobrotivý Hospodin všechněm; a slitování jeho nade všechny skutky jeho. Oči všech v Tebe doufají, o Pane, a Ty dávaš jim pokrm v času příhodném. Otvíráš ruku svou a naplňuješ všeliký živočich požehnáním.« (Žalm 114, 9, 15, 16.)

A jakými dary nadal teprve dobrotivý Bůh nás lidi, své rozumné tvory! Duši naši stvořil dle obrazu a podobenství svého, dal jí četné a skvělé dary, přioděl ji tělem, a dává nám vše, co k výživě potřebujeme. Že žijeme, že jsme tvory rozumnými, že duše naše jest obrazem jeho, tím vším děkujeme neskonale dobrotě Boží. Kdož spočítati dovedl by milosti, jichž se nám denně dostává? Ano, spíše lze spočítati hvězdy na obloze nebeské a písek na břehu mořském, než sečísti všechna dobrodiní, která nám prokazuje Bůh.

II. Z nejsmutnějších kapitol Písem svatých jest ona část, kde líčí se černý nevďek nezdárného syna Absolona proti starému otci Davidovi. David miloval a vyvýchil ho nade všechny syny ostatní; ale podlá duše jeho osnovala ohavnou zradu. Odporu, který jímá srdce každého při vzpomínce na hanebný nevďek syna zločtilého, dávají až do dnešního dne Turci výraz, házejíce kamení na zlověstný hrob syna nevďěčnicka. Ale co činil David, když donesli mu zprávu, že přestalo bíti nevďěčné srdce nezdárného Absolona? Zlořečil snad jemu a byl klíden, že padl

ten, který usiloval o trůn jeho? Nikoliv, nýbrž plakal hořce. »Absolone, můj synu!« volal zkormoucen, »ó kěz bych mohl unřítí místo tebe! Absolone, můj synu!« (2. Král. 18, 32.)

Ó láska otcovská, jak jsi veliká a šlechtná! Ale láska srdce mateřského převyšuje ji ještě daleko! »Či může matka zapomenouti na syna,« dí Písmo svaté (Isaiáš 49, 15), »aby se nesmilovala nad ním? A kdyby matka zapomenula na syna, nikdy nezapomene Bůh na tebe.« Nezměrná, nevýslovná, nepřekonatelná jest dobrota a milost Boží k nám. Zdaž lepší důkaz toho najdeme, než zkrvácené, kopím probodené, trním korunované, na dřevo kříže přibité Srdce Ježíšovo? Nebylo mu dosti, že za nás se stal člověkem, vzal na sebe břímě života lidského, ale položil také za nás život svůj a vycedil krev svou přesvatou až do poslední krůpěje.

III. A proč jest nejsvětější Srdce Ježíšovo tak dobrotivo k nám? Či můžeme mu alespoň poněkud odplatiti to, co pro nás činí? Bohužel, konáme velmi málo, co by potěšiti mohlo nejdobrotivější Srdce to. Již první dějiny křesťanstva jsou poskvrněny hanebným nevděkem, kterým odplácena nevýslovná láska Srdce Ježíšova k nám. Kdož by tu bohdě nevzpomenul nešťastného Jidáše, který nej-hroznějším nevděkem odměnil velikou dobrotu přelaskavého Srdce Ježíšova, které povolalo si ho za učedníka a udílelo mu hojnost všelikých milostí! Zdaž i my podobně nejednali jsme mnohdy, lehkomyšlně zrazující nejdobrotivější Srdce pro mrzkou radost pozemskou? A kdybychom i neustále mu sloužili, všechna jeho přikázání věrně plníce, lásku láskou odplacující, hotovi jsouce život pro něj položit, zda přece vpravdě přiznati bychom se nemusili, že jsme služebníky neužitečnými? Či nečinili bychom tak něco více, než k čemu přesně povinni jsme?

Nejsvětější Srdce Ježíšovo jest k nám nejvš dobrotivo z nezištné lásky, neboť všechna námaha a služba naše nemůže blaženosti jeho rozmnožit ani o krůpěj nejnepatrnější. Jenom »pro svou velmi velikou lásku, kterou miloval nás, obživil nás, kteří jsme byli mrtví.« (K Efes. 2, 4.)

IV. Nevystihlá dobrota nejsvětějšího Srdce Ježíšova nikterak nezatemňuje se tím, že jest ve světě mnoho bíd, trápení a protivenství. »Kapá-li do kalicha radosti naší někdy krůpěj žalosti, nejsme-li tak šťastni, jak žádá si toho srdce naše: není příčinou toho Bůh, nýbrž my sami. Bůh nám přístrojil mnoho krásných ušlechtilých radostí, ale neumíme jich hledati a požívatí. Skrze bláznovství a hříšné chování své sami se uvrhujeme v neštěstí a radost i štěstí kazíme. Ale i to trápení, jemuž se nelze vyhnouti, proměňuje přechasto dobrotivý Bůh v nenadálou radost. Vede nás někdy jako Joba nebo Tobiáše tmavou cestou obracuje i nejhorší k našemu dobru.« (Jirsík.)

Léta Páně 399 – 401 bylo v Cařihradě časté zemětřesení, naplňujíc hrůzou všechny obyvatele. Toho času byl biskupem téhož města sv. Jan, pro výmluvnost zvaný Zlatoústý. Ale zemětřesení působila více, než jeho kázání. Lidé zanechali rozmařilosti a davše se na pokání modlili se, postili, konali dobré skutky, navštěvovali chrámy a zpívali kajené zpěvy. Tak časný trest tento odvrátil od nich trest věčný a přivedl je opět na cestu dobrou.

Závěr.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo jest plno dobrotы a milosti k nám. Proto chvalme a zvelebujeme dobrotu jeho: »Chvalte Hospodina, nebo dobrý jest.« (Žalm 96, 1.) Milujeme je, neboť »prve milovalo nás«. (1. Jan 4, 19.) »Pravá láska nezáleží v prolévání slz ani toliko ve sladkých hnutích srdce, nýbrž v tom, bychom pokorně, spravedlivě a neohroženě Bohu sloužili.« (Sv. Teresie.) Děkujme a budme vděčni nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu za všechna dobrodiní, jež nám prokazuje, přijímejme ochotně i věci protivné. »Jestliže jsme dobré věci brali z ruky Boží, zlych proč bychom nepřijímali?« (Job 2, 10.) Následujme také příkladu nejdobrotivějšího Srdce Ježíšova dle slov Písma svatého (Efes. 4, 32.): »Buďte k sobě respolek dobrotiví a milosrdní.«

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

I. Na džunce.

V červenci minulého roku, když Čína ještě se nebyla sprostila velkého rozčilení následkem rusko-japonské války, dostaly dvě missijní sestry v Čengtu rozkaz, aby v důležité záležitosti odcestovaly do Sui-čan. Obě tato města jsou spojena řekou Min-ho, která se vlévá do »Modré řeky«. Dopravu mezi nimi zprostředkují jediné čínské džunky, t. j. čluny.

Cesta z Čengtu do Liu-čan plyne rychle; jede se totiž po vodě dolů. Avšak jinak vypadá jízda zpáteční, když veslaři proti proudu a často i proti peřejím, t. j. vodopádům, musejí bojovat. Takovou jízdu bylo našim missijním sestrám na bídné, čínské džunce podniknouti, aby od obyvatelů na břehu řeky bydlících a o křesťanech zhusta nepřátelsky smýšlejících nepozorovány domů se vrátily. Jediná myšlenka, že jednájí z poslušnosti, utvrdila jejich srdnatost a sílila je ve všech nebezpečnostech.

Za nebezpečné plavby roznemohla se jedna ze sester na smrt. Nicméně však nemyslela ve své nemoci na sebe, nýbrž jediné na zármutek, který by její smrt sestře představenou způsobila. Mimo to obávala se o svou spolusestru, která

by po její smrti sama jediná krajem cizím a neznámým cestovati musila. Než, nechejme missijní sestru vypravovati samu.

Na naší džunce 1. července.

Ve středu 28. června opustily jsme Liu-čan a jsme nyní na zpáteční cestě do našeho milého kláštera v Čengtu. Chtěla jsem každý den popisovati své zkušenosti na cestě. Avšak již prvního dne po odjezdu cítila jsem se velmi unavenou. Následujícího dne popadla mne prudká horečka a já jsem si vzpomněla, že jsem předešlého roku v tentýž čas onemocněla tyfem a sotva z nemoci vyvázla. Na přerušení plavby nebylo lze pomysleti. Tím méně mohla jsem se v krajině zcela neznámé poraditi s lékařem. Celé dva dni myslila jsem, že Čengtu více nespátím. Těžilo mne velmi, že tak osamotnělá, bez pomoci kněžské musím umřít. Nicméně doufala jsem pořád ještě, že Pán Bůh tuto těžkou starost na sestru představenou, beztoho těžce zkoušenou, přece jenom nevalí. Také svou průvodkyni připravila jsem co možná nejšetněji na všechny možné případy a řekla jí, co by činiti měla, kdyby se můj stav zhoršil.

Avšak Pán Bůh se nad námi smiloval. Již následujícího dne bylo mi lépe

a mohu nyní v přestávkách všelicos s vámi o naší plavbě sdělit.

Naše džunka je toliko deset metrů dlouhá a dělí se na 3 prostory. V předu a v zadu zdržují se veslaři, chránění jsouce před vedrem a deštěm jednoduchými rohožkami. Uprostřed lodi zvědá se naše chatrč, která je 4 metry dlouhá, 2 metry široká a tak vysoká, že prostřední muž v ní zpřímá státi může. Střecha pozůstává z bambusového proutí hustě pleteného. To ovšem není žádný přepych. Nadbytek místa také není žádný.

Již naše plavba dolů po vodě z Čengtu do Liu-čan byla velmi unavující, ježto dravá řeka naší džunkou jako skořápkou brzy v pravo, brzy v levo zrnčila. Hluče, nežli mně, vedlo se mé družce, sestře Teresii. Je totiž veliká a zavalitá, takže desky našeho chatrného člunu povážlivě pod její tíží praskaly. Mnohem větší však bylo nebezpečství, které hrozilo zvenčí. Naši veslaři se o člun mnoho nestarali, i na nebezpečných místech jeví nedbalost zrovna nevysvětlitelnou. Kapitán kouřil spokojeně ze své dýmky a teprv tehdy, až jsme se octlí mezi skalisky, na které proudící vlny se strašným hukotem narážely, odhodil dýmku a chopil se kormidla.

A přece byla tato první plavba jenom hříčkou u porovnání s nynější. Nyní plujeme proti proudu a ubozí mužové, kteří na břehu džunkou za provazy táhnou, mají těžký kus práce. Jestli právě doba deště, řeka ovšem rozvodněna a plavba proto mnohem nebezpečnější, než jindy. Často vidíme na pěnících se vlnách rozbité trosky lodní a mrtvoly, a čekáme každou chvíli, že i nás stihne osud oněch nešťastníků.

Zvláště dnešní den jest velmi těžký. Sotva jsme přejeli jedny přeje, stojíme již zase před jinými; je to nepřetržitý boj naší džunky s mohutným proudem. S neodolatelnou prudkostí vrážejí vlny mezi četná skaliska a metají čínské lodky beztoho chatrně stavěné na sta metrů daleko. A to není ještě to největší neštěstí. Až příliš často narážejí džunky na skaliska a ztroskotají se. Také böhouni, kteří džunkou za provazy táhnou proti vodě, mívají tu a tam špatné, neschůdné cesty. Často přelézají

přes pahorky a skály a nezřídka stává se, že se provaz za některý výběžek skalní zachytí. Pak na lodi všecko, co není pevně přibito, se všechno kolísá a potáčí tak dlouho, až se böhounům zase podařilo provaz uvolnit.

Přeje lze poznati zdaleka již podle pagod, t. j. pohanských chrámů, které na takových zvláště nebezpečných místech stávají, nebo podle malých kapliček, je-li průjezd méně nebezpečný. Majitelé džunek a lodí, skoro všemš pohané, přinášejí v těchto chrámech bůžkům své oběti: kadidlo nebo svíce, aby si šťastnou plavbu vyprosili. Podle všeho starají se bůžkové o tyto počty velmi málo, neboť co chvíli potkáváme ztroskotané koráby, jejichžto obyvatelé se bezpochyby stali kořistí dravých vln.

Když jsme z domu odjížděli, nařídila nám sestra představená, abychom na nejnebezpečnějších místech vždycky vystoupily. Až dosud to nebylo možné, ježto jsem byla příliš churavá. Pán Bůh nás patrně chránil. Dnes ráno přeplyli jsme šťastně nejnebezpečnější místo. Je 300 metrů dlouhé a pravá spousta skalisk nad i pod vodou. Několik mrtvol plynulo okolo nás na vlnách. Možná, že byly před hodinou na nebezpečném onom místě našli smrt. Ne bez bázně jeli jsme obávanému místu vstříc.

Najednou dostala džunka strašnou ránu. Veslaři nemohli více proudu odolat a volali na tahouny, aby přitahovali džunkou ku břehu. Nadarmo! Jejich hlasy zanikaly, neslyšeny jsouce v děsném vlnobití. Provaz byl tak silně napjat, že jsme myslely, že se přetrhne. Loď se kolísala na všechny strany. Již zvedala se obrovská vlna, aby se v nejbližším okamžiku na naši džunkou vrhla a nás pohltila. Modlily jsme se ještě vroucněji k Marii Panně za pomoc v tomto hrozném okamžiku. A hle! Hrozící vlna pojednou sklesla a člun projel mezi skalisky bez úrazu. Byly jsme zachráněny a pomodlily jsme se chvalozpěv mariánský »Magnifikat« z hloubi vděčného srdce.

V neděli 2. července 1906.

Dnešní den je pro nás velmi smutný. Daleko široko žádného kostela. Jsme uprostřed pohanského území. Snažíme se konati naše modlitby s pobožností

tím větší, ježto nám nelze mši svatě obcovati. Jsou již dvě hodiny odpoledne, ale nemohly jsme dosud ničeho požití; tak jsme byly unaveny, rozčileny a zstrašeny. Jelikož mohu zase vstáti, vystupujeme u každé větší peřeje na břeh. Ovšem namáhavé lezení a skákání po nerovném břehu unavuje nás velice. Přijdemo-li do Čengtů zdravý, bude to pravým zázrakem.

Krajina je zde překrásná. Příkrá skalnatá pohorí dostupují značně výše. V údolích a na svazích leží mezi tmavými lesy pole pečlivě obdělaná a šťavnatě louky květinovými koberci okrášlené. Právě mne upozornila sestra na šprýmovnou přípřež. Tlusté prase, skvostný to kousek svého druhu, chrochtá pohodlně na trakaři, zatím co ubohý Číňan klesá pod převelikou tíží. Je skoro směšno, vidíme-li, s jakou úctou Číňané s těmito zvířaty nakládají. Bezpochyby pokládají se v Číně za zvířata ušlechtilějšího plemene, nežli v Evropě. Jisto jest, že se jim v rodinách dostává větší péče a obsluhy, nežli samým dětem. V příbytech mívají nejlepší místo.

Na břehu pozorovala jsem teprve nyní naše vojáky. Evropané, kteří v Číně cestují, jsou totiž vždycky a všude doprovázeni vojáky. Tito ohlašují je v každém městě, kudy cestují, mandarinům a mandarini musejí ručiti za jejich život. Naši vojáci prokazují nám však i jiné služby. Na oblíbených místech síla našeho loďního mužstva nestačí. Povězď však jsme Evropané a křesťané, nepomohli by nám pobřežní obyvatelé za žádnou cenu. V takových případech nutí je k tomu vojáci.

Přese všechny obtíže a překážky urazíme denně 21—25 km. Praví se, že je to mnoho. Ubozí tahouni, jdou od 5 hodin z rána do 8 hodin večer skoro nepřetržitě na drsné, kamenité cestě pobřežní, táhnouce za sebou tíží člunu s proudem zápasícho. Takovýmito způsobem je celých dnů i týhodně zapotřebí, aby se urazila cesta, kterou by železná dráha za několik hodin vykonala. Povidá se sice, že zde bude železnice brzy postavena; ježto však Číňané ji chtějí postavit bez pomoci Evropanů, je uskutečnění tohoto úmyslu velmi pochybné. Jestliže nás Číňané i ještě deset let na

živu nechají, je možná, že ani potom pískotu lokomotivy neuslyšíme.

V úterý 4. července 1905.

Dnes o 10 hodinách přišly jsme do Kiatingu, urazily jsme tedy polovici cesty. Kiating je důležitým místem obchodním; zde prodává se nejkrásnější hedvábí. Liang, náš vůdce a sestra Teresie koupili zde některé věci, které jsou v Čengtů mnohem dražší. Je zde mnoho křesťanů, menší kaple a missijní stanice. Naši vojenští průvodci se střídají. Vojáci nosí tenký oděv jako lid, vyjma svrchní kabát, na kterém jsou vsity velké čínské číslice. Obvyčejně jsou voláci velcí darebáci, kteří svého stavu jak mohou využítují, kradou, kde mohou, a ubohé sedláky olupují. O 2 hodinách odjíždíme z Kiatingu. Obvyčejně směji zde tahouni půl dne odpočívati. Poněvadž však máme na spěch, řekl jim Liang, aby obstaravě si své nákupy ihned se vrátili. Jeden však z nich nepřišel v určenou hodinu a dohonil nás teprv o 6 hodinách večer. Majitel naší džunky zbil ho nemilosrdně a hrozil mu, že ho hodí do vody. Viník netroufal si ani slova říci na svou obranu. Přimlouvaly jsme se za něho a prosily za milost za něho, které se mu také skutečně dostalo.

Ve středu 5. července 1906.

Plavíme se po klidné fece. Mezi zelenými, dobře obdělávanými břehy je plavba nyní skoro příjemná. V pátek večer hodláme ji skončiti a pak v nošítkách kratší cestou do kláštera se dostatí.

Ve čtvrtek 6. července 1906.

Naše blahá naděje, že už brzy budeme doma, rozpadla se v niveč. Prší, a sice tak silně, že jsme teprv o 9 hodinách mohli dále cestovati. Tak budeme bezpochyby i příští neděli ještě zbaveni dobrodiní, slyšeti mši svatou. Po krátkém čase a nesmírné námaze pobřežních tahounů jest nám se zastavití. Na kluzké cestě nemohou dále. Jsme v krajině docela neobydlené a musíme zde i přes nos zůstatí. Vypravuje se, že je zde mnoho zlodějů; je prý zdejší krajina jejich úkrytem. My se přes to nebojíme. Pán Bůh nás zajistě z nebezpečných vodopádů nevysvobodil proto,

abychom nyní upadli v ruce loupežníků. Náš vůdce připravuje svou pušku ke střelbě. Tím je nám málo pomozeno. Vůdce potřebuje dobré čtvrt hodiny, aby mohl vystřeliti. Zatím mohli by nás vrahové docela pohodlně sklátiti. My se raději odevzdáme do ochrany Královny nebes.

V pátek 7. července 1906.

Zloději — ze strachu bezpochyby před čínskou puškou — neodvážili se ani ze svých doupat vyléztí a my jsme tudíž výborně se vyspaly. Prší pořád ještě a proto nemůžeme dosud z místa. Prší i skrze naši bambusovou střechu. Rozpínáme tedy nad sebou deštník a přikrýváme se voskovým plátnem. Nardamo. Naše lůžka jsou zcela mokrá a my smějeme se srdečně našemu dobrodružství.

V sobotu 8. července 1906.

Ještě prší. Přes to běhouni se zapráhli a táhnou loďku naskrz promoklí. Konečně se večer vyjasnilo. Než do Čengtu dnos už nedorazíme. Vystoupíme ve vesničce, kde žije katolický missionář, budeme přítomny mši svatě a přistoupíme po 12denním dlouhém postu ke stolu Páně.

V neděli 9 července 1906.

V prostém kostelíčku malé čínské vsi čerpaly jsme tedy novou sílu a svěží statečnost. Okolo 2. hodiny přicházíme zase na nebezpečná místa. Potkáváme tam velkou, krásnou loď, která právě utrpěla těžkou nehodu. Lano zapletlo se do skalního výběžku a náraz byl tak silný, že čtyři tahouni se sřítili do řeky. Tři byli z vody vytaženi živi, čtvrtý byl mrtev. Jak krušný život mají títo lidé!

Jejich denní mzda činí 20 čínských sapek, asi 15 našich halířů. A ta jejich námaha! to nemilosrdné nakládání s nimi se strany majitelů lodí! Po bídném životě přicházejí způsobem ještě bídnějším o život. Kéž by aspoň znali pravého Boha a mohli se ve svých útrapách těšiti nadějí na život věčně blažený.

V pondělí 10. července 1906.

Až dosud zápasili jsme s vlnami; nyní staví se nám v cestu nová překážka. Je zde mnoho polí rýžových. Aby se rýže dobře dařila, musejí její kořínky neustále býti vodou ovlažovány. K tomu účelu využívají Číňané řeky co nejvíce mohou. Stavějí totiž u břehu stavy ze dřeva nebo kamení, propouštějí vodu úzkými strouhami a voda žene veliká kola. Kola jsou opatřena dutými rourami bambusovými; tyto naplňují se vodou a vytaženy byvše nahoru, vylévají svůj obsah do průplavů, které rozvádějí vodu po polích. Ačkoli je to způsob starodávný, dostačí úplně. Těmito hrázemi a kolem jest se džunce propléhati. Avšak i z těchto úzkých průplavů vyvázli jsme šťastně. Dnes dorazíme ještě do Lu-maty. Tato osada jest od Čengtu jenom 18 kilometrů vzdálena. Tam dostaneme nosítko a za krátko potom jsme zase v našem milém klášteře.

5. srpna.

Teprv nyní mohu svou zprávu dokončit. Sotva jsme přišly do Čengtu, zachvátila mne zase zimnice a uvrhla na lůžko. Nyní jsem chvála Bohu úplně zdráva. Nikdy však nezapomenu na cestu ze Liu-čan do Čengtu se všemi jejími nebezpečnostmi a dobrodružstvími; tím méně, jak Boží otcovská prozřetelnost nás zpláště tehdy provázela a chránila:

Děkuvzdání božskému Srdci Páně.

Od Frýdku. Jistá rodina vzdává srdečné díky sv. Antonínu Pad. za pomoc v nalezení ztracené věci. *A. P.*

Ze Smíchova. Díky vzdávám nejsv. Srdci Páně, blah. Panně Marii, sv. Josefu a sv. Antonínu, že syn můj státní zkoušky šťastně udělal. *M. Š.*

Z Opavy. Nejvroucenější díky vzdávám nejsv. Srdci Páně, neposkvrněné Panně Marii pomocnici ve všech našich potřebách, sv. Josefu, pěstounu Páně za vyslyšení prosb. *J. T.*

J. D. Nejvroucenější díky vzdávám nejvroucenějšímu Srdci Páně za vyslyšenou prosbu ve velmi důležité věci. *Odběratelka „Š. B. S. P.“*

Z Rozsoče. Plně svůj slib vzdávám díky božskému Srdci Páně a sv. Antonínu za vyslyšení v jisté záležitosti. *M. A.*

Z Ivančic. Nejvroucenější díky vzdávám božskému Srdci Páně, Panně Marii ustavičné pomoci, sv. Josefu a bl. Gerardu Majelu za vyslyšení prosb a pomoc v těžkých záležitostech. *M. J.*

* * * * *

Různé zprávy.

Významný dar. Arcivévodkyně Marie Valerie darovala do zahrady kapucínů ve Vídni překrásnou, polychromovanou sochu Panny Marie. Socha stojí na sloupu, u nohou jest koráb plující na rozbouraných vlnách, což představuje stát rakouský. Marie má nadzdvíženou ruku, žehná a ochraňuje lodičku. Sochu lze dobře viděti z císařské hrobky, hlavně od rakve zemřelé císařovny Alžběty. Socha jest ze dřeva, a aby netrpěla povětrností, jest přikryta širokou střechou.

Alžbětinka povolána za svědku. Soud v Solnohradech objednal sestru Xaverii za svědku ku přelíčení, jež bylo ustanoveno na kterýsi den v listopadu. Věc oznámena solnohradskému arcipastýři, kardinálu Katschthalerovi, který vysvětlil soudu, že sestra žádná, která jest v přísné řeholi, nesmí nikdy již z kláštera vyjítí. Soud uznal oprávněnost tohoto požadavku a soudní komise odebrala se sama do kláštera, kdež sestru vyslechla a vše zanesla do protokolu. Jednalo se o krádež dříví, jež spáchal bývalý klášterní pacholek, sestra jako správkyně domu byla svědkem. Byl z toho v liberálních novinách velký poplach, že prý soud jednal protizákonně. Zajisté jest vši chvályhodno a zasluhuje uznání, že soud vzal ohled na přísnou řeholi a vyhověl přání J. E. pana kardinála.

Klášter sester věčného klanění ve Varšavě. Klášter tento zasluhoval by větší pozornosti nejen u nás v Rakousku, ale vůbec v Evropě. Neboť kdož ví, zda nesmiloval se Bůh k vůli němu, že podařilo se zahnat Turky od Vídně? Když chystal se král polský Jan Soběský vytáhnouti se svým vojskem na pomoc Vídni, kterou obléhal sveřepý nepřítel křesťanstva turecký sultán se svým vojskem, učinila královna Maria Kazimíra slavný slib, že zvítězí-li její manžel, založí ve Varšavě nový klášter sester věčného klanění. Skvělé vítězství u Vídne bylo vyslyšením její vřelé modlitby a

jejího slavného slibu. Tehdy ještě žijící zakladatelka tohoto nového řádu, větve proslulého kmene benediktinského, poslala na prosbu krále a královny do Varšavy 12 sester, které byly slavně přijaty, a když byl klášter vystaven, s velkou slávou v něj uvedeny. Všechna šlechta polská v čele s králem, královnou a jeho komonstvem súčastnili se této slavnosti, při níž hořelo v kostele na počest nejsvětější Svátostí na tisíc svíček. Klášter kvetl až do nynějška, když před 39 lety bylo zakázáno přijímatí novicky. Ale až doposud žije v něm 12 sester, jež radují se, že nyní, když prohlášena v Rusku svoboda náboženská, bude jim dopřáno, že dočkají se nového vzrůstu a nového rozkvětu svého milovaného kláštera.

Zbožnost našich předků. Často naskytou se nám důkazy, že byli naši předkové zbožnější, než my jejich potomci. Nedávno uveřejnil učenec Fr. J. Slavík v časopisu moravského zemského musea obšírnou studii o znacích a pečeti obecních na Moravě, z níž vyjmáme následující data, jež jsou důkazem, jak zbožni byli za dřívějších let Moravané. Mělit ve svém znaku anebo v obecní pečeti obraz nejsvětější Trojice 3 obce na Moravě, oko Boží 1, Ježíš na kříži 3, beránek Boží 1, Duch svatý 1, anděl 5, Pannu Marii 15, všechny svaté 1, Adam 2, sv. Alžběta 2, sv. Anna 2, sv. Antonín 3, sv. Apolonie 3, sv. Barbara 1, sv. Bartoloměj 1, sv. Cecílie 2, sv. František 6, sv. Gertruda 1, sv. Ilipolyt 1, sv. Isidor 1, sv. Jakub 1, sv. Jan Křtěl 5, sv. Jan Nepom. 5, sv. Jiljí 1, sv. Jirí 13, sv. Josef 3, sv. Kateřina 5, sv. Klára 1, svatý kříž 9, sv. Libor 1, sv. Linhart 1, sv. Markéta 1, sv. Maří Magdalena 2, sv. Martin 3, sv. Michal 4, sv. Mikuláš 5, sv. Petr a Pavel 3, sv. Pavel 3, sv. Petr 1, sv. Stanislav 2, sv. Štěpán 3, sv. Teresie 1, sv. Urban 1, sv. Václav 5, sv. Vavřinec 2, sv. Vojtěch 1, sv.

Volfgang 1, mimo to má 19 obcí v petelích svatě, jež nelze určit, kdo je to, 1 obec má biskupa sedícího na trůnu, 1 poutníka s holí a 1 mnicha.

Řády církevní a papežové. Nejvíce papežů, a sice 58 dal církvi řád benediktinský. Ze všech ostatních řádů byli již papežové, jen žádný z řádu jesuitského. Protipapežů bylo v celku 39.

Starokatolíků ubývá. Koncem letošního pololetí byl stav starokatolické církve tento: V Německu jest »biskup« v Bonnu nad Rýnem a jest mu podřízeno 50 far, kdež jsou faráři; fary tyto jsou rozděleny takto: v Bádensku 22, v Prusku 20, v Bavorsku 6, v Hessensku a v Darmstadtu 2. Mimo to jest 50 menších obcí bez duchovních správců. Všech kněží starokatolických je v tomto »biskupství« 66. »Křesťansko-katolické národní biskupství švýcarské« má sídlo v Bernu a čítá 38 far, z nichž jest 10 ve francouzském Švýcarsku; kněží jest 58; starokatolická fakulta theologická jest v Bernu. »Starokatolické biskupství rakouské« nemá biskupa, nýbrž jen správce biskupství sídlem ve Vídni s 12 farami. »Holandská církevní společnost starobiskupského kněžstva« má 23 far. Všech vyznavačů mají starokatolíci asi 50 tisíc.

Bohoslovecké ústavy v Itálii. V celé Itálii jest nyní 267 biskupství, při nichž jsou bohoslovecké ústavy. Mimo to je též vždy s ním spojeno gymnasium. Protože jsou také biskupství, v nichž jest v celku 50 až 60 kněží, jsou gymnasia s 20, ústavy bohoslovecké se 7 bohoslovci. Jest očitvidno, že jest obyčejně velmi těžko nalézti vhodné professoři, neboť všechny tyto ústavy jsou skoro bez peněz; měly sice dříve slušné dotace, ale vláda italská při spojování Itálie vše pobrala. Svätý Otec Pius X. pomyslí menší ústavy zrušiti a zavésti jeden pro více biskupství. Doposud se to sice nepodařilo, ale jest naděje, že se tento zdravý a časový záměr povede.

Řád cisterciácký. Dle nejnovějšího seznamu čítá řád cisterciácký 1756 členů, a to 1015 mužských a 741 ženských, kteří obývají v 42 klášterích, z nichž jest 27 mužských a 15 ženských. V celém Německu jest jenom jeden cisterciácký klášter, a sice opatství Marienstall u města Limburgu. Před reformací čítalo se v tomto

řádu 700 mužských a 900 ženských klášterů. Nejmenší cisterciácký klášter jest nyní v Chiaravalle v Itálii se šesti kněžními, největší v Zirczu v Uhrách s 151 kněžními. Z 1015 členů jest 691 kněží, 170 kleriků a 154 bratří. Z kněží jest 232 v duchovní správě, 159 vyučuje na vyšších školách, z nichž jest 6 profesorů universitních. Z mužských klášterů jest 23 opatství a 4 prioráty, ze ženských jest 10 opatských a 5 priorátů. Cisterciáci byli založeni r. 1098, ženské odvětví roku 1125. V Čechách jsou cisterciáci v Oseku a ve Vyšním Brodě, na Moravě jest ženský klášter v Předklášteří u Tišnova.

Katolíci ve Spojených Státech Severoamerických. Počátkem letošního roku 1906 je v celém tomto státě asi 65 milionů obyvatelstva. Mezi nimi je nejvíce katolíků, a sice 12,551.944 proti loňskému roku přibylo jich o 189.151. Kněží je 14.484, o 627 více, než rok před tím, tedy případně nyní jeden kněz na 873 duší, což je jistě poměr dosti příznivý. Z těchto kněží jsou 3695 řeholníci, ostatní světští. Hodnostárů církevních je: 14 arcibiskupů a 90 biskupů. Katolíci mají 11.814 kostelů, během roku 1905 přibylo jich 427. Farních katolických škol je 4281 s 1,066.207 dětmi, k nimž však nutno připočítati 163.461 děti, které jsou v různých katolických dobročinných ústavech. Po katolících je nejčetnější sekta protestantská methodisté, kteří čítají 3,166.687 členů, o 2% víc než vloni; Tito mají 28 biskupů, 18.611 kazatelů, takže případně na jednoho 170 oveček.

Katolíci v Egyptě. Egypt má na 10 milionů obyvatelů, z nichž je asi 800.000 křesťanů, kdežto všichni ostatní jsou mohamedané. Z křesťanů je asi 500.000 koptů, katolíků jen asi 65.000; Tito jsou skoro jen v obou hlavních městech: v Alexandrii je jich asi 40.000, ostatní jsou v Kairu. Potěšitelný zjev je, že je v Egyptě více ženských katolických klášterů, které zdárně působí hlavně u vychování mládeže a v opatrování nemocných. Katolický arcibiskup msgr. Briante sídlí v Alexandrii. Jesuité a Školní Bratři mají ve školách svých v Alexandrii na 15 tisíc žáků. V Kairu jest asi 800.000 mohamedánů a 300 mešit.

Obrácení Japonců na víru Kristovu.

(Hlavní úmysl.)

poslední době za rusko-japonské války obrátilo Japonsko na sebe pozornost celé Evropy, ano celého vzdělaného světa. Vždyť v novinách, v řečích a všude jen mluvilo se o Rusích a Japoncích spolu válčících. Oba národové měli své přátele. Jedni přáli Rusům, jiní opět Japoncům. Oba národové statečně bojovali, mnoho vytrpěli, veliké přinesli oběti v té dlouhotrvající a ukrutné válce. Každý asi myslil, že mohutná Rusie dosáhne vítězství nad tak poměrně malým národem. A ejhle, tento malý národ důvtipem, bystrostí a statečností svou dosáhl skoro vítězství. Každý se tomu podivil! Ale netřeba se diviti, protože v poslední době učinili Japonci veliké pokroky ve vzdělanosti a ve hmotném ohledu, tak se stali Japonci ze všech národů na zeměkouli co do vzdělanosti nám Evropanům nejbližšími. Přemnozí z nich studovali v Evropě na vysokých školách a v jiných praktických odvětvích se dobře u nás vyvíjeli a nyní toho umějí doma výtečně využíti. Jsouce ostrovtipní a majíce veliké nadání osvojují sobě snadno vědomosti a vymoženosti kultury evropské. Povahy jsou Japonci cílé, odvážlivé a bojovné, při tom však přímé, dobrosrdečné a laskavé. Tuto jejich povahu chválí sám první jejich missionář svatý František Xaverský. Mezi sebou i k cizincům jsou náramně zdvořilí, ve válce udatní a na slavné činy svých předků velmi hrdí. Jsou Japonci výborní vojáci i loďníci. Ale mají také nepěknou stránku ve své povaze, že rádi lichvaří, jsou velmi smyslní a nad míru ctižadostiví.

Náboženství mají Japonci dvojí: náboženství původní, domácí, sintoismus a náboženství odjinud přinešené, buddhismus. V náboženství domácím vzdávají poctu duším předkův a silám přírodním. Počet takových duchů páčí se na miliony. Toto náboženství nemá žádných kněží, má jen strážce chrámové. Tyto staví nejraději na krásných místech, na vrcholech kopců, na březích jezer a na kraji lesa. Věří v nesmrtelnost duše a odplatu po smrti, vše ostatní je samá pověra. Hlavní bohoslužba jejich jest boj proti zlým duchům. Buddhismus se dostal do Japonska ve století šestém. Tenkrát roku 525 dostal mikado Kiu-mei od krále korrejského sochu Buddhovu, takové též knihy, korouhve a jiné takové věci darem. Podivno, že národ tak důmyslný, jakým jsou Japonci, uctívá i zvířata, zvláště lišky. Jsou Japonci velmi pověřiví. Tak to bývá, kde není pravé víry, tam jest pověra a nevěra. Škoda, že nejsou všickni křesťany! Byl již počátek učiněn v 16. století, a sice roku 1542 skrze tři portugalské kupce, kteří bouří zahánáni na pobřeží Kinšia přistáli s lodí v přístavu města Kagosimy na jižním cípu ostrova japonského. Tam se seznámili s Japonci a uzavřeli přátelství s jedním mladým šlechticem Angeroo, jenž se jich o radu tázal ve mnohých věcech duchovních. Tito kupci však neznajíce dobře jazyka japonského, nemohli mu všechny pravdy náležitě vysvětliti, ale přece něco mu řekli, a to bylo semínkem, z něhož později nejen obrácení tohoto muže, nýbrž i přemnohých jeho krajanů vypučelo. Po dvou letech obrátil se onen šlechtic na radu jednoho z kupců Alvára Vaze k sv. Františku

Xaverskému, který tehdy právě na missiích meškal v Malace v Zadní Indii. Byl od něho pokřtěn v Goe a přivedl světce do své vlasti japonské. Dostal na křtu jméno Pavel a pomáhal sv. Františku a soudruhům jeho při založení křesťanství. Roku 1550 rozloučil se svatý František s první japonskou obcí křesťanskou v Kagosimě a vydal se na dalekou nebezpečnou cestu do hlavního města říše Miaka. Cestou založil několik obcí křesťanských a po dlouhé hádce, v níž proti učencům japonským obhájil křesťanství, dostal povolení od císaře svobodně hlásat učení Kristovo. I vrátil se do Indie, přijal k sobě pomocníky a chtěl sám odebrati se do Číny. Bohužel zastihla jej smrt 2. prosince 1552 na ostrově Saucianu.

Okolo roku 1577 bylo již v Japonsku na 700.000 křesťanů. Na to vypuklo zuřivě pronásledování křesťanů, které sice křesťanství nevyhubilo, ale dalšímu vzrůstu jeho na dlouhá stálctí přídrž učinilo. Tak se to opakovalo častěji. Křesťanství se zase ujímalo, ale bylo opět pronásledováno, missionáři i křesťané noví vraždění napořád. O kéž by země tato byla brzo pokřesťaněna! Ale bohužel nedostává se dosti apoštolských mužů a žen, kteří by se obětovali a do Japonska za missionáře putovali. Také přemnozí byli z missionářů usmrceni od pohanů a proto se nedostává dosti sil ku rozšíření víry křesťanské. Překáží také v díle tomto pastoři evangeličtí, kteří ze hmotných a politických ohledů chtějí Japonce získat na svou stranu. Proto musíme my katolíci jak modlitbou tak i dárky peněžními podporovat katolické missie v Japonsku, aby se nejen utěšená doba sv. Františka Xaverského vrátila, nýbrž aby jednou celá země stala se křesťanskou. Národ Japonský zaslужuje toho, aby nejen co do vzdělanosti, ale i co do křesťanství stal se nám úplně rovným. Dějž to Bůh na přimluvu svatého Františka Xaverského.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Díl. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu za milost obrácení Japonců na víru katolickou a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlití se za obrácení Japonců.

Úmysl v únoru: Farní duchovenstvo.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V lednu modleme se za obrácení Japonců na víru katolickou.

(Ustanoven a zehánán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. Ú.	Obřezání Páně Nový rok. — Dar sebezapření. Za ochranu v tomto roce. Sv. Otec Pius X. Za trpělivost. Pronásledování katolíci Moudrost.	
2. St.	Sv. Makaria , poustevníka (394). — Křesťanská láska k bližnímu. Velepastyřové naši. † dvě sestry klášterní. Církev katolická ve Francii.	
3. Č.	Sv. Jenovefy , panny (512). — Za lásku k čistotě duše. Obrácení hříšníků. Trpělivost v protiventství. Napravení mládeže. Za bázeň Boží.	
4. P.	Sv. Tita , biskupa mučedníka I. století. — Za pevnou důvěru v Boha. Křesťanské školy. Smíření manželů. Přemáhání sobectví a závisti. † otec.	
5. S.	Sv. Simeona Styl. , poust. (459). — Věrné plnění povinnosti stavu. Odstranění hříšné rozmařilosti. Vzpomínka na poslední věci člověka.	
6. N.	Zjevení Páně. Sv. tři králů. — Poslouchání hlasu milosti Boží. Císař a král náš. Křesťanské sdružení dělnictva. Bojování proti nevěře.	
7. P.	Sv. Luciana , knížete muč. (312). — Časté přijímání nejsv. Svátosti. † otec. Šíření katolického tisku. Zdar katolickému podniku. Nemocní.	
8. Ú.	Sv. Severína , opata (482). — Útlost svědomí. Za svornost a jednotu. Křesťanské vychování dítek doma i ve škole. Duše v očistci. Dar lásky.	
9. St.	Sv. Juliány , mučednice (313). — Podpora chudých. Za dary Ducha svatého. Odvrácení pohoršení. Obrácení odpadlíka. Mariánské družiny.	
10. Č.	Sv. Pavla , poustevníka (342). — Dar kajcnosti. Za Boží požehnání podniku. Pohrdání rozkošemi světskými. Zachování církevního postu.	
11. P.	Sv. Theodosia , opata (529). — Dar sebezapření. Za mlčelivost a čistotu srdce. Přemáhání zlých žádostí. Přemáhání opilství a nestřídmosti.	
12. S.	Sv. Arnošta , biskupa. — Statečné vyznání víry. † sestra klášterní. Obrození křesťanského života. Posvěcení rodin. Odvrácení ruznic a svárů.	
13. N.	Neděle I. po zjevení Páně. Sv. Hilaria , biskupa a učitele círk. (268). — Horlivost v konání dobrého. Katol. missie v Japonsku. Vytváření v dobrém.	
14. P.	Sv. Felixe z Noly , k. muč. (310). — Dar pevné a živé víry. Katolické missie mezi černochoy v Africe. Za živé i † dobrodince. Napravení rodiny.	
15. Ú.	Sv. Maura , opata ř. sv. Ben. (584). — Řád benediktinů. Láska k samotě. Zdar katolickému podniku. Zbožné vychování mládeže. Umírající. † bratr.	
16. St.	Sv. Bohumíra , vyznavače řádu prem. (1127). — Pohrdání světem a jeho radostmi. Setrvání v dobrém. Věrný strážce svatyně Mariánské.	
17. Č.	Sv. Antonína , poustevníka (356). — Úcta k řeholím. Dar přemáhání sebe. Obrácení nevěrců na víru katolickou. Církev katolická ve Francii.	
18. P.	Nastolení sv. Petra v Římě. — Sv. Otec Pius X. Oddanost k církvi svaté. Vítězství církve nad nepřáteli. Halíř svatopetrský. Bohoslovci.	
19. S.	Sv. Kanuta , krále muč. — Císař a král náš. Dar šlechtného srdce. Obrácení Anglie na víru katol. Za hojné kajcníky a horlivé zpovědníky.	
20. N.	Neděle II. po zjevení Páně. Nej-v. Jména Jež.š. — Posvěť se jméno Tvé. Přemáhání klení a rouhání. Obnova života křesťanského života.	
21. P.	Sv. Anežky , panny a muč. (304). — Nasledování této světice. Vroucí láska k Srdci Páně. Dobročinné ústavy. Křesťanské vychování dítek.	
22. Ú.	Sv. Vincence , jáhna, muč. (303). — Stálost u víře. Zachrana mládeže. Kněz a jeho světenci. Za pokoj a mír v zemi naší. Katolické missie.	
23. St.	Zasnoubení P. Marie se sv. Josefem. — Čtnost čistoty srdce. Dobrá příprava ke stavu manželskému. Smíření manželů. Zbožná mysl.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. Č.	Sv. Timothea , biskupa muž. (97). -- Dar poslušnosti k představeným. Napravení zlých poměrů. Obrácení odpadlíka. † rodiče. Dobrodinci.	
25. P.	Obrácení sv. Pavla , apoštola (35). -- Poslušnost ke vniknutí Božímu. Církev katolická ve Francii. Podpora katolického tisku. Apoštolát.	
26. S.	Sv. Polykarpa , biskupa muž. (165). -- Svědomitost ve všem jednání. Dobrý příklad rodičů dětem. Bohoslovné ústavy. † bratři. Dar čistoty.	
27. N.	Neděle Devětník. Sv. Rodiny. -- Posvěcení křesťanských rodin. Umirající. Následování svaté Rodiny. Společná večerní modlitba. † kněží. † otec.	
28. P.	Sv. Rajmunda , knížete. -- Vnitřné sebrání mysle. Obhájci katolických zájmů. Pokoření nepřátel církve. Katolíci mezi protestanty. Umirající.	
29. Ú.	Sv. František Sal. , biskup a uč. círk. -- (1622). -- Dar tichosti a mírnosti. Církevní hodnostář. Úcta nejsvětější Svátosti. Obnova kněží.	
30. St.	Sv. Martiny , panny a muž. ve 2. stol. -- Setrvání ve ctnosti. Církev katolická na Rusi. Pronásledování katolíků by odstraněno bylo. † otec.	
31. Č.	Sv. Petra Nol. , zakl. řeh. (1256). -- Dobročinnost k chudým. Zemřeli údivové katolických bratrstev. Vyslyšení našich proseb. Duše v očistci.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Válka rusko-japonská obrátila pozornost celého vzdělaného světa k pohanskému národu Japonců, kteří v posledních letech učinili veliké pokroky ve všech oborech hmotných, ve křesťanství bohužel činí velmi malé, ba nepatrné pokroky. Příčiny jsou rozličné. Pohanství a s ním souvisící život nevázaný zaslepuje mysl národa tohoto, aby vida neviděl a slyše neslyšel. Missionářů a katechetistů je také velmi málo pro tak četný národ. Protestanté se též namáhají získat Japonce pro sebe z ohledů hmotných a politických. Národ tento, praví msgr. Vay de Vaga, jest dnes ve stáří jinošském; kdo si nakloní srdce jeho, tomu se oddá, tomu bude náležet. Kéž by vzbudil Pán nebeský mnoho horlivých, apoštolských mužů a žen, kteří by obětavě pracovali na obrácení tohoto národa a pro spásu jeho věčnou. Dejž to Bůh na přímluvu svatého Františka Xaverského.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš az do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec, kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvoje svatou církev a její nejvyšší hlavu, za milost obrácení Japonců na víru katolickou a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzorec a patronu titelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hešlo apoštolské: Modliti se za obrácení Japonců.

Úmysl v únoru: Farní duchovenstvo.

Škola Božského Srdce Páně.

ROČNÍK XLI.

Vychází
počátkem každého měsíce.

ÚNOR 1907.

Tys světlo k osvětlení lidského pokolení Maria roznítla, když jsi Krista porodila. Ty jsi okrasa světa, kořen, z něhož vykvétá národům potěšení, blaženost a spasení. (Píseň.)

Ó přijď, Ježíši!

Jak jen může Ježíš Kristus být
mým na tomto světě přítelem,
s hříchem když mne zří přátelství mítí
svým to největším nepřítelem?
Hřích ten Ježíš hrozně nenávidí,
a já s hříchem své přátelství mám,
to bolí Ježíše, když mne vidí,
že hřích přítelem svým nazývám,

Hříchu, ty Ježíšův nepříteli,
přátelství své ti vypovídám,
a přístup do srdce mého celly
navždycky tobě zapovídám,
hledět budu, bys do srdce mého
nikdy již, ó hříchu, nevkočil,
zříkám se navždy přátelství tvého,
želím, že jsem ti kdy otročil.

Ano, otročil jsem, hříchu, tobě,
když jsem já tě svým přítelem měl,
vznešenější vše ničil jsem v sobě,
abych jen tvým choutkám vyhověl,
ty jsi mne sliboval mnoho medu,
vábil jsi mně jeho sladkostí,
za to však podával jsi mi jedu,
bys mne jím otrávil v krátkosti.

Díky vroucí Bohu, že otevřel
mé oči, dokud jest ještě čas,
že mně vnukl, bych na tě zanevřel,
a neposlouchal tvůj vábný hlas;
vždyť sám Ježíš teď se ke mně hlásí,
přátelskou mně ruku podává,
že málo přátel má, nařiká si,
ač věrným přítelem zůstává.

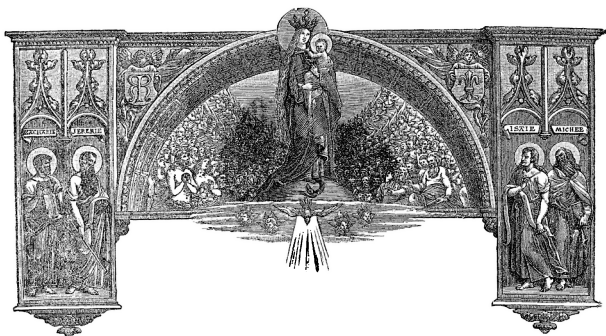
Ježíš jest přítelem věrným stále
všem lidem v štěstí, i v neštěstí,
přítelem žebráka je i krále,
nepřítel však hříchu, neštěstí;
proto musím navždy vyhostiti,
tebe, hříchu, ze srdce svého,
chci-li svým přítelem učiniti
Ježíše, přítele věrného.

Srdce své navždycky v této chvíli
před tebou, ó hříchu, zavírám,
Tobě však, Ježíši Kriste milý,
dokořán je celé otvírám,
ó přijď, Ježíši, do srdce mého,
já Tvým, ty mým přítelem se staň,
a od hříchu, nepřítelů svého,
srdce mé ostříhej vždy, a chraň!

Ó přijď, Ježíši, ty nejvěrnější,
nejupřímnější příteli můj,
na mé pozemské pouti vezdejší
každé chvíle k pomoci mně stůj,
s pokušením k hříchu v těžkém boji
pomáhej mně, Pane, vítěziti,
abych Tě v nebeské slávě Tvoji
věčně svým přítelem mohl mít.

F. Vrátíl.

Svíce v životě katolického křesťana.

Ku svátku Hromnic. Podává *Ignát Zhdněl*.

est prastarým, v církvi zavedeným obyčejem, že se světi v den Hromnic, čili jak také říkáme ve svátek Očištvování Panny Marie svíce. S nimi pak pořádá se průvod po kostele. Svaté evangelium tohoto dne nám vypravuje, že když Ježíš čítal čtyřicet dní svého věku, donesla ho božská Matka, jak tehdejší zákon předpisoval do chrámu, aby přinesla oběť dvou holoubátek. Při té příležitosti

vzal božské Dítě na své lokte stařec Simeon a osvěcen Duchem svatým nazval Ježíše »světlem, k zjevení pohanům a k slávě lidu svého israelského.« (Luk. 2, 32.) Proto jest od pradávna zvyk, že světi se v našich kostelích svíčky. Při přemnohých úkonech užívá církev svatá světla a svíček. Ze všech však má pro jednoho každého z nás obzvláštní význam svíce, již nám dali při křtu, svíce, již máme v ruce, přijímajíce po-nejprv Tělo Páně, a svíce, již nám dávají do ruky, když umírajíce ubíráme

se ze světa tohoto na věčnost. Jak důležité jsou tyto tři okamžiky v životě každého z nás! Jak připomínají nám vzácnou pravdu naší svaté víry. Kristus je tvé světlo! Jaký význam má svíce při našem křtu, při našem prvním svatém přijímání a při naší smrti budiž předmětem následujícího rozjímání.

Svíce při křtu svatém.

Bůh nejvyšší milosrdný dal nám všem milost, že zrodili jsme se z rodičů katolických, kteří donesli nás ke křtu svatému; v něm přijati jsme byli milostí Boží za údy svaté církve, za syny a dcery Krista Ježíše, za spoludědice jeho říše. Když již byl nám udělen křest svatý a na znamení, že jsme nyní v milosti Boží, přikryl nás kněz, udělující nám tuto svatost, bílou rouškou, pak dodal kmotrům, kteří drželi nás na svých rukách, rozžatou svíci a při tom říkal: »Vezmi svíci hořící a zachovej bez porušení křest svůj, zachovej přikázání, abý, až přijde Pán ku svatbě, mohl vejíti s ním do věčných příbytků a dosáhl věčného života.«

Tim že podána nám byla v tomto předúležitém okamžiku našeho života rozžatá svíce, chtěla nás církev napo-

menouti asi takto: Nyní jsi přijat jako
 úd svaté církve. Všechn život tvůj bude
 pouť a nevíš, jak dlouhotrvající, bude-li
 jen krátká nebo delší. Svět všechn tápe
 ve tmách, miluje více tmu než světlo,
 skutky temností jsou mu často milejší
 než světlo jasné, rozšiřující daleko široko

bys mohl zahynouti, ale zavede tě
 jako syna, jako dceru k Otci nebeskému.

Ó zlatá doba našeho mládí! Kde
 jsou ty nezapomenutelné okamžiky, kdy
 sedávali jsme u nohou, na klíně drahých
 rodičů, klerí vykládali nám a vštěpovali
 v paměť první pravdy našeho svatého

jas a zář. Nuže, přijmi tuto rozžatou
 svíci, abys nikde nenarazil nohy své
 v tom nehostinném světě, abys nezbloudil
 na těch přerozmanitých cestách, máš
 v tomto světě vůdčí hvězdu, která tě
 nikdy neobelže, ale ukáže ti vše ve světle
 pravém, povede tě na cestě, která tě jistě
 dovede k cíli. Nebude ti žádnou bludičkou,
 lákající tě na cesty nejisté, bažinaté, kde

náboženství. Jakou trpělivost měli, jak
 byli nám andělem strážným. Věru, kdo
 dospěl a zdrav zůstal bez všelikého úrazu,
 neví, zač vlastně má rodičům svým dě-
 kovati, zda za rovný vzrůst, za zdravé
 nohy, za zdravé oči, či za něco jiného?
 Jak šťastni jsme byli v oněch letech ne-
 vinnosti, kdy ještě nepřiblížila se k nám
 zloba lidská v žádné podobě. Světlo

svíce, již dali nám u křtu svatého, bylo jasné a hřálo. Jasně, krásně, nevinně bylo naše mládí, měli jsme srdce roznicené k dobrému, měli jsme nejlepší úmysly kráčet po cestách, na něž nás uváděli rodičové, učitelé a vychovatelé. Tehdy byla cesta naše posypána růžemi, trní, jež je vždy při růžích, ještě jsme necítili.

Svíce při prvním svatém přijímání.

Přišla doba zkoušek, doba pokušení; doba, kdy vstupovali jsme v boj. I tu vzala nás církev svatá jako dobrotivá matka pod svou mocnou ochranu, vedla nás k hostině lásky, v níž přijali jsme samého Ježíše Krista pod způsobou chleba v nejsvětější Svátosti oltářní. Je zvykem, že drží dítky, které jdou ponejprv k svatému přijímání, v ruce hořící svíci. Jaký význam má obřad tento?

Srdce každého člověka touží po příteli, který by s námi sdílel všechny naše osudy, dobré i zlé. Nikde na světě nenajdeme lepšího, mocnějšího, věrnějšího přítele nad Ježíše! Volá k nám pln nejněžnější lásky: »Aj, stojím u dvéří a tluku, jestliže kdo uslyší hlas můj a otevře mi dvéře, vejduť k němu a budu s ním večeřeti a on se mnou.« (Zjev. 3, 20.) Držíce svíci u prvního svatého přijímání, odrekli jsme se znovu ďábla, všech skutků, všech nástrah jeho, Ježíš posilnil nás, chtěje stále u nás přebývat. Tloukl na naše srdce, my jsme mu je ochotně otevřeli, vešel. Nedovolme, aby odešel. Přinesl nám světlo, osvitil nás, nedopusťme, abychom chodili v temnostech a konali skutky tmy. Přičiňme se ze všech sil, abychom světlo, jež rozžal v srdcích našich uchovali vždy, aby v nás nezhaslo, ale stále svítilo. Přijdou zlí lidé, kteří se budou namáhati, aby zhasli v nás ono světlo. Zachovejme čisté své srdce; zlé žádosti zakalují jasné oko duše, tak že pak ani za nejasnějšího dne dobře nevidíme. Nedávejme

z ruky světla, jež jsme přijali v tomto před důležitém okamžiku svého života. Vzpomeňme si na upřímnou radost, která rozohnila tehdy srdce naše, jak radovali se s námi naši rodičové a všichni, kteří byli přítomni této slavnosti. Jakými blaženými city jsme naplněni, jak bylo srdce naše plno nejlepších úmyslů a předsevzetí.

A nyní! S jakou bolestí vzpomíná mnohý na tuto blaženou chvíli svého mládí, jak měl by přičinu zvolati s Jobem: »Kdo mi dá, abych byl jako za měsíců předešlých, jako za dnů, v nichžto Bůh mne ostříhal? Když svítila svíce jeho nad hlavou mou a při světle jeho chodil jsem ve tmě? Tak jako jsem byl za dnů mladosti své, kdyžto tajně byl Bůh v stánku mém?« (Job 29, 1-4.)

Světlo v srdci našem snad dávno zhaslo; co učinily náruživosti, tma z mnohých lidí? Mnozí nebděli a neostříhali světla v srdci svém, odbočili od cesty, která jest Ježíš Kristus. Tma jest v jejich duši, světlo světa od nich odešlo; neboť vyhnali je. Co by si počali, kdyby zavzněl z nenadání v noci, za tmy hlas: »Připravte své lampy, rozžete je, neboť hle, ženich přichází!«

Svíce umírajícího.

Jest zbožným zvykem u mnohých národů, že uchová si každý svíci, kterou měl u prvního svatého přijímání a když volá ho Pán k sobě, dají mu ji domácí do ruky. Jak případné to upamatování: zachoval jsi v sobě světlo, jež tehdy, když ponejprv jsi přijal Tělo Páně, Ježíš v tobě rozžehl? Vydej nyní počť z vladaření svého.

Při křtu svatém, když přijímal nás Ježíš Kristus za údy své církve, dostali jsme též do ruky hořící svíci; kéž osvití nám všem, Pán světla, naši poslední cestu, abychom šťastně dosáhli věčné blaženosti. Když dávají umírajícímu svíci

do ruky, chtějí mu připomenouti: Ježíš Kristus přijal tě do církve, jeho světlo svítilo ti po celý život na cestu, osvětlovalo ji, hrálo tě svým teplem, nebude dlouho trvati, státi budeš před ním a zeptá se tě: zachoval jsi neposkvřené roucho nevinnosti, jímž jsi oděn byl při svatém křtu a přijímaje svátosti, hlavně při svém prvním svatém přijímání? Máš olej v lampě? Můžeš vykázati se dobrými skutky, za něž tě dobrý Spasitel odmění? Byl jsi stromem, který nebyl planý, ale nesl ovoce dobré? Máš-li olej ve své lampě, raduj se, ale běda, nemáš-li žádné zásoby oleje! běda!

Jen od nás, pokud žijeme, závisí, jaký bude tento poslední náš okamžik, jaké myšlenky ovládati budou srdce naše, když držeti budeme v třesoucích se rukou

hořící svíci a očekávati soudce, který souditi bude dle pravdy. Kéž nám všem osvíti světlo toto cestu, vedoucí ku věčnému světlu, kéž nikdo z nás není tak nešfasten, že by svíce tato znamenala pro něho příchod do věčné tmy.

Chodme ve světle, milujme světlo, nenávidíme tmu a skutky její. Prošme úpěnlivě božskou Pannu, by osvítila náš rozum, posilnila naši vůli, abychom stále v tomto slzavém údolí oblíbili si světlo, zamílovali si skutky světla. Až přiblíží se okamžik poslední, kéž možno říci o každém z nás: světlo věčné ať mu svítí, ať odpocívá ve svatém pokoji. Kéž oděni jsme v tomto posledním, tak důležitém okamžiku rouchem nevinnosti, abychom vejíti mohli v říši Věčného Světla.

Ježíši, pastýři dobrý.

Ježíši, pastýři dobrý,
jak jsi zarmoucen, až k pláči,
když vidíš, jak mnozí lidé
ve svém životě nekráčí
za Tebou, který je vodíš
na dobrou, libou pastvinu,
a je uvéstí chceš jednou
v nebeskou svou domovinu.

Ježíši, pastýři dobrý,
mnozí Tebe opustili,
a Tobě, pastýři svému
velkou bolest způsobili,
sami ale dostali se
hltavých vlků do moci,
a my Tě za ně prosíme:
ó přispěj jim ku pomoci!

Ježíši, pastýři dobrý,
své zbloudilé ovce hledej,
jim v moc dábla pekelného
na věky upadnout nedej,
pomni, že i za ně jsi smrt
na kříži podstoupit zvolil,
že i za ně jsi krev svoji
do poslední kapky prolil.

Ježíši, pastýři dobrý,
ó neustávej hledati
své ovečky pobloudilé,
snad se mnohé zase vrátí
zpět k Tobě, pastýři svému,
nemohouce již odolat
hlasu Tvému, když Tě budou
slyšet „Pojďte ke mně!“ volat.

Ježíši, pastýři dobrý,
Ty chceš, by v ovčinec jeden,
jímž jest na zemi Tvá církev,
celý svět byl jednou sveden,
ó popřej též, aby věrné
i zbloudilé Tvé ovečky,
ve Tvůj nebeský ovčinec
uvedeny byly všechny!

F. Vrdtil.

Zpoddilé náhledy člověka netečného a pochybovačného u věcech náboženských.

ivot jest krátký, smrt pak jistá; nic není s to, aby zdrželo tok času. Za nemnoho let každý člověk, jenž dnes ještě zdrav a silen pod sluncem kráčí, sestoupí do hrobu.

Vlastní zkušeností se přesvědčí pak, zdaž a kolik pravdy nalezá se v nauce náboženské o povolání našem. Ani jeho nevěra, ani jeho pochybnosti, ani rouhání, ani úsměšky, ani netečnost, ani pošetilá pýcha jeho nemohou potom změnití opravdivý stav věci. Je-li pravda, že jest jiny svět pro nás, kde tresty připraveny jsou zlým a odměna dobrým, zůstane to i pravdou, byť by člověk netečný si jí nevšiml anebo docela jí popíral. Proto také se nic nezmění ve věčném zákonu spravedlnosti, jestliže někdo v něj nevěří nebo lhotejně se k němu chová, tím si ani nezmění ani nezlepší osud, který naň čeká. Nic nemůže sprostiti člověka povinnosti, aby se o svůj osud po smrti staral, neboť ten týká se jeho vlastní osobnosti, a sice tak, jakoby byl samojediný na světě. Musíme si jedenkaždý přece pomyslit, že za nás neumře jiný a že za nás nebude na onom světě odpovídati jiný ani za to dobré, co jsme učinili ani za to zlé, co jsme spáchali. V tomto není zastoupení možné, zde jedenkaždý sám zkusi, co si připravil a zasloužil.

Zdaž tyto úvahy nevyžadují, aby každý důstojně smýšlel o důležitosti náboženství? Nevyžadují-li pravdy tyto, aby každý pátral po tom pravém, co náboženství v sobě chová? Zdaž není tedy pošetilcem největším člověk, jenž říká: »Nic mi na tom nezáleží, abych se dozvěděl zda to je pravda či lež, já se o to nestarám, a nechci o tom přemýšlet.«

Pocestný doraziv k široké řece, má přejíti na protější břeh. Zdali pak tu není místo, kde by se pohodlně bez nebezpečí mohl přepravit? On to neví. Jiní však cestovatelé, kteří rovněž až sem dorazili, prozkoumali hloubku vody a všickni uznávají, že jistá smrt toho čeká, kdo by jen tak méně bez obezřetnosti se řekou pustil. Ale blázen řekl: »Mně

na tom nezáleží,« vkročil do hlubiny a utonul. Takovému cestovateli bláznivému jest podobným člověk netečný ve věcech náboženských.

Netečník nestarající se o náboženství, jest v odporu s celou společností lidskou. Neboť náboženství bývalo vždy a jest posud povšechnou záležitostí člověčenstva celého. Není nic důležitějšího pro zákonodárce, nežli aby zákony jeho dobré byly, rozumné a prospěšné, a to mohou býti jen tenkrát, je-li základem jejich náboženství, neboť Bůh jest nejmoudřejším zákonodárcem.

Učenci nemají vznešenějšího předmětu pro svá bádání nežli náboženství, neboť ono tkví v moudrosti a vševědouceosti Boží a osvěcuje rozum lidský tam, kde sám by ve tmách tápal. Pomníky, zákony, spisy minulých věků svědčí o snahách ducha lidského v ohledu náboženském; a spočetli-li bychom všechny knihy sebrané v knihovnách světa, zajisté bychom viděli, že většina jich obírá se předměty náboženskými; i podnes umění tiskarské rozmnožuje spisy také počtem ptevelikým.

Z toho jest vidno, že společnost lidská si náboženství všímá, že je jí potřebou životní náboženství. A tu přijde netečník a řekne: »Škoda zmařeného času. Jaké to jalové otázky! Vaši mudrci jsou blázni, vaši zákonodárci prázdné hlavy, celé člověčenství bloudí, jen já činím dobře, když si náboženství nevšímám.« O jaká to pýcha, ale při tom jak slabá! Mudrcové všech věků, lidé nejlepší všech časů povstávají a odpovídají netečníkovi: Ty kdo jsi, že nás tupíš, že opovrhuješ nejnuitnějšími city srdce lidského a nejdrazším dědictvím člověčenstva? Ty kdo jsi, že vyhlašuješ za ničmné a zbytečné, co bylo záležitostí celého světa po vše věky. Či jsi snad vynašel už tajemství, kterým se přemáhá smrt? Prach jsi, jenž zítra se rozptýlí větrem a přece se domníváš zjinačiti osud, který tebe čeká v krajině neznámé? Či snad je ti jedno, odměnu-li dostaneš či trest? Či snad chceš odpověděti soudci, který tě jistě povolá před soud svůj: »Co mi po tvých zákonech,

po tvé bytosti?« O pohlédni jen na sebe, na své chatrné ústrojí tělesné, které nejmenší příhoda zrušiti může, a které zajisté v krátkce vezme za své. O sedni si na hrob, sebeř se a přemýšlej! A tu zajisté netečník, má-li jen trochu lidského rozumu, bude z netečnosti své vyhojen a přesvědčen, že náboženství jest nejpřednější záležitostí člověka; bude přemýšletí a se takto tázati: »Zdaž je to možná, aby všechna náboženství byla tolik hromadou bludu?«

Všecka náboženství na světě uznávají nějaké nejvyšší bytosti — Boha! Ale je-li pak vskutku Bůh? Zdali pak celý svět jest opravdu stvořen anebo povstal jinak — od koho? Pohlédni k obloze a rozhledni se po okrsku zemském; zkoumej sebe samého a najdeš všude zvláštní pořádek, účelnost, velikolepost, a přej se pak, jak se to vše stalo? Snad náhodou? Co je to náhoda? Proč se nyní neděje nic náhodou? Proč má všecko svou příčinu? Jdeš-li okolo veliké a krásné stavby můžeš říci: vystavělo se to samo beze stavitele? A co se může říci o slabém díle lidském na světě, to by platilo o tom vznešeném přednáherném díle celého světa? O zdaž nemusíme padnouti na kolena a klaněti se tomu, který mocí vůle své všecko stvořil a zachovává, jenž byl před tím nežli svět byl — Bohu. Nemusíme nadšeně s Davidem zvolati: »Nebesa vypravují slávu Boží a dílo rukou jeho zvěstuje obloha!« Kdyby nám řekl někdo, že náš dům se vystavěl sám náhodou, tu bychom měli takovou řeč za bláznovství; řekne-li však kdo, že svět není dílem Božím, že povstal náhodou, to by mělo býti moudrou pravdou? O jak bychom ve zdravém rozumu poklesli!

Na světě jest různých náboženství přemnoho a liší se od sebe naprosto. Zdali jest pak možné, aby všechna pravdivá byla? Může-li pak o jedné a téže věci platiti »ano« a »ne«, nebo že je »bilá« a také spolu »černá«? To zajisté ne. Židé očekávají posud Messiáše a křesťané praví, že už přišel a dokonat poslání své. Co je pravda? Mohamedané praví, že Mohamed byl nejvyšším prorokem, křesťané jej mají za podvodníka. Co je pravda? Katolici se drží své církve ve víře a mravech jakožto učitelky ne-

omylné, protestanti to popírají. Co je pravda? Buď jedni se klamou nebo druzí; neboť obě strany nemohou zároveň míti pravdu. Proto tvrditi, že by všechna náboženství pravá byla, a že tedy na tom nezáleží, je-li člověk křesťanem, židem, Turkem či pohanem, je nesmysl. Všecka náboženství praví o sobě, že jsou pravá od Boha poslá, a zatím může to říci o sobě jen náboženství jedno, neboť jen to jest a může býti pravé, které dokáže původ svůj od Boha; ostatní pak jsou klam a mam a lež.

Nevěrec ovšem zase praví: »Všecka náboženství jsou klamná, není tedy třeba, aby člověk se některého držel, je to šalba a vynález lidský.« Kdo jest vynálezcem náboženské představy? Původ náboženství nikdo neodhalí, neboť zahalen jest ve tmách pravků. Náboženství je tak staré jako pokolení lidské. Vždyť všudy od prastarých dob kde jsou lidé, jsou také bozi, bohoslužba, oltář, oběti, knězi. A náboženství nalázá se u národů všech, i u těch, kteří stojí na nejnižším stupni vzdělání. Odkud to? Nedá se jinak vysvětliti, nežli že buď Bůh hned na počátku se zjevil lidem a zjevení to potom se udržovalo v lidstvu, nebo že náboženský cit vepsán jest Bohem stvořitelem v srdce lidské. Proto náboženství jakožto představa o Bohu a naší závislosti na něm není vynálezem lidským, nýbrž jest původu božského. Ovšem že tento dar Boží během věků v rozličných krajinách a národech byl změněn, zneuctěn, zlehčen, lidskými přidavky obvěšen a až skoro k nepoznání zkomolen (jako u pohanů), přece jádro zůstává vždycky z nesmrtelného původu, byť i skořápka jeho zptvořena byla co nejvíce.

A tu tažme se, jest zjevení Boží vůbec možné? Otázka tato znamená tolik, jako bychom se tázali, zdali onen, od něhož máme řeč a slovo, t. j. slovo spojené s poznáváním předmětu, zdali ten menší jest, nežli dílo rukou jeho? Zajisté že ne. Neboť má-li už člověk schopnost a možnost, aby sdílel své myšlenky a city se svým bližním, tu zajisté i bytost ona neskončeně mocná a moudrá, která nám to dala, musí míti prostředky obcovati s tvorem svým a jeviti mu svou vůli. Bůh duši naší stvořil a osvětliti, poručiti by jí nemohl? Proto

je zjevení Boží lidem možná. Ale tu se namítá: »Bůh jest příliš vznešeným, aby se k člověku snížil a obcoval s ním.« Je to pravda? Vždyť snížil se tak, že nás vůbec stvořil; při stvoření nás učinil z vůle své, zjevením pak zdokonaluje toto dílo své.

Od Boha máme všechny mohutnosti těla i duše. Od Boha máme dar poznání, neboť částí vtiskl rozumu našemu jisté pravdy, částí udělil nám možnost, abychom se jich dopídili. A mohl-li Bůh bez ujmy své vznešenosti nám jisté pravdy oznámiti, zdali by to nebylo nerozumné tvrzení, že by se tím ponížil, kdyby nám pravdy jiného druhu zvěstoval způsobem nadpřirozeným? Kdo odpírá možnosti zjevení Božího, odpírá všemohoucnosti a moudrosti Boží, zapírá takto Boha samého.

A ptejme se tedy dále; jest vskutku zjevení Boží? A kde? Jest na světě společnost náboženská, která o sobě tvrdí, že ona jediná má pravé zjevení Boží, že je lidem hlásá, vykládá a tak lidstvo k Bohu a spásě vede. Tento smělý výrok musí zajisté na sebe obrátiti pozornost každého, kdo pravé náboženství hledá.

Která je to společnost, kdy povstala? Její stáří obnáší už 1900 let, ale to jest jen díl jejího bytí v celku, neboť počítají nazpět klade svou kolébku hned do prvních dnů světa. Že již 1900 let vskutku trvá a že spojena je s národem, který až do počátku pokolení lidského sahá, to dějepisně dokázáno jest nade vši pochybnost.

A která je to společnost? Je to církev katolická, která již 1900 let trvá a která jest nástupkyní národa israelského, jenž sahá až na počátek světa a choval v sobě zjevení Boží od počátku. A které důkazy uvádí církev tato na dotvrzení pravdy? Má na to nejstarší knihu, kterou svět zná; tato kniha obsahuje nejčistší nauku mravů, podivnou soustavu zákonodárnou a dějiny plné zázrakův. Až po dnes nikdo nedovedl v pochybnost uvésti knihu tuto, čemuž je se tím více diviti, jelikož jsme ji zdědili po národu, kteréhož vzdělanost nedostihla výše národů jiných, starověkých. Kniha tato jest Písmo svaté Starého Zákona.

A důkazy jiné? Kniha tato stará naznačila, jak se přechod ze staré společnosti israelské stane k nové společnosti

křesťanské, že v předpověděném čase přijde na svět Bůh a člověk, jenžto bude vyplněním Starého a zakladatel Nového Zákona; že starodávný věk byl jen stínem a obrazem, že Bůh-člověk založí společnost, ježto církvi katolickou nazýváme, jí že přislíbí ochranu až do skonání světa, že krví svou zpečetí učení, které na svět přinesl, že třetího dne po smrti vstane z mrtvých, že sešle Ducha svatého a že zase při skonání světa na svět přijde, aby soudil svět.

Ale zdali se to také na někom vyplnilo? Všecko se vyplnilo na Ježíši Kristu, zakladateli církve.

Da-li pak člověk ten také důkazy božství svého? Nesčíslní zázrakové navesvědčují tomu, a cokoli sám byl předpověděl, naplnilo se povždy a plní se až posud podivuhodně.

A kterak byl život jeho? Obcoval na světě, čině dobře, povrhoval bohatstvím a slávou, trpěl nedostatky, potupu, muka a posléze potupnou smrt. Jeho život, jakož i smrt jsou povzneseny nad všecku povahu lidskou.

A jaké jeho jest učení? Nikdy by nedospěl pouhý lidský duch, sebebystřejší, k takovému vysokému stupni. Sebe větší nepřítel musí chváliti je a pokořiti se před ním.

Jakou pak změnu způsobil člověk ten v lidstvu? Vzpomeňte si jen jaký býval svět za vlády Římanův a jaký je dnes. Porovnejte národy, k nimžto posud neproniklo světlo křesťanství s národy, kteří od mnoha věků žili v něm a kteří zachovávají učení jeho, byť by je někteří i porušili, a poznáte hned, jak blahodárně působilo učení Kristovo na lidstvo, jak mravy jeho z ušlechtilé mysle povzneslo, umění i vědy vzbudilo, ctnosti rodinné i občanské utvrdilo a v celku velice ku blahobytu a spokojenosti pozemské přispělo, kdybychom i pomlčeli o důležitém ovoci jeho pro život duši po smrti.

A jakými vládl Kristus prostředky, jakou mocí dokázal všecko to? Neměl místočka svého, kam by hlavu svou sklonil; vyslal dvanácte mužů do světa, a to mužů poslych z třídy lidstva nejnížší, neumělých, nevědomých, prostých rybářův. I rozešli se do čtyř uhlů světa, národové slyšeli slova jejich, a hle, div divoucí — uvěřili.

Zdali náboženství toto přestálo i zkoušku pronásledování? Netoliko jednu, ale nesčíslných. Krev mučedníků jeho tekla proudy a stala se semenem nových věřících. Proti němu obrátila se zuřivost židovská i hmotná moc pohanstva, chtíc i jméno křesťanské se země vyhladiti. Moudří a učení tohoto světa vysílali proti němu šípy své učenosti a pobouřili proti Kristu vášně všeliké, vášně ducha i srdce. Nelze učiniti ani kroku v dějinách církve, abychom nenalezli nějaký pomník strašného boje, jaký bylo podstoupiti církvi katolické proti mocnářům zemským, proti mudrcům světa, proti nepravosti, ziskuchtivosti, předsudku a konečně proti všem žvlům odporu, jakých jen vynaléztí možná. I z lůnu církve samé vyšlo mnoho protivníků a nepřátel zarytých, kteří se postavili do šiku odbojníků a bojovali zarputile proti církvi a usilovali o její zkázu. A hle, vše to nepomohlo!

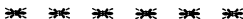
Jakých pak prostředků užívali rozšiřovatele křesťanství? Život příkladný, kázání provázené divy, toť jejich zbraň i moc! Že se divy ty staly, nemůže nepřítel sebe větší upříti. Vždyť obrácení celého světa na viru křesťanskou jest věru zážrak největší, a bez zážraku Božího nedá se mysliti ani vysvětliti.

Křesťanstvo čítalo a čítá posud mezi svými vyznavači lidi nejslechetnější, nejslavnější, kteří kdy žili. Vzdělanost křesťanská daleko předčila vzdělanost starých národů pohanských. O žádném náboženství se tolik nemluvalo a nepsalo,

jako o křesťanském. Knihovny světa jsou plny děl takových, a to od mužů nejucenenějších, nejmoudřejších, nejslechetnějších, kteří svůj rozum pokorně podrobili učení víry. Proto nemůže nikdo říci, že by náboženství křesťanské toliko mezi nevzdělanci kvetlo, neboť má zajisté všočky známky pravdy, pochází tedy od samého Boha. Ovšem duchové mělcí a hlavy polovzdělané rády se od náboženství odvracejí a je haní a pohrdlivě posuzují. Ale o nich pravil již starý mudrc Bakon: »Moudrost povrchní odvádí od Boha, ale důkladná přivádí k Bohu.«

Duch lidský nikdy zcela náboženství nevyzpytuje, jako nevyzpytuje Boha. I v náboženství jsou mnohá tajemství, rozumu posud zastřená, tak jako v přírodě učencové nemohou všecko vybadati. Vždyť nevíme ani všecko o sobě. Nevíme co je náš duch, co naše tělo, my jsme sobě pohádkou, nevíme odkud a kam jdeme, proč žijeme atd., kdyby nám to neřekla víra Bohem zjevená. Proto také všichni starodobí i novodobí vzdělanci učení, zkoumatelé, chtějíce býti upřímnými a pravdivými, říkají: »Nevíme všecko a nevíme všecko, rozum náš na všecko nevystačí, je slabý.« A tu ovšem, kde nemůže duch lidský proniknouti, víra pomáhá, osvěcuje, poučuje a potěšuje. Bez víry náboženské jest moudrost lidská kusá a neúplná. Proto je nám víry třeba a také se musíme o ni starati.

Dle „Balmesa“ Boh Hendl.

Náše boje a práce.

Který člověk podstoupiti musí v životě svém ty nejtěžší boje? Jistě že ten, který se pokusí přemoci zlé náklonnosti svoje.

To by naši prací mělo býti: denně přemáhati sebe stále, nad zlými vášněmi vítěziti, v dobrém pokračovat dál a dále.

A proto když na nás doléhají pokušení a zlé vášně prudec, ó kéž mysle naše neklesají, že podlehнем v kruté s nimi pátce.

Že my vojny jsme Kristovými, Kristus že Vůdce nás, dobře víme; v boji našem s náklonnostmi zlými, s jeho pomocí my zvítězíme.

F. Vrdtil.

Otčenáš a pozdravení andělské.

Napsal *Albín Stolz*. Český podává *Fr. P. Kostk*, katecheta.

Ještě nepřestanu a znova volám: »Posvět se jméno tvé!« K okresnímu městu ubírá se volným krokem stařeček, jehož hlava k zemi skloněná, bělostnými šedinami jest pokryta; toutéž cestou spěchá bleďá dívka, za ní ubírá se zamýšlený mladík, a o něco později jde hlouček lidí, kteří rozpustile cestou žertují. Kam jdou všichni? Jdou k soudu. Posel doručil jim obsílku, a mají se dnes dostavit ku přísaze. Proč mají přísahati? Nejedná se o moc důležitou věc. Mají přísahou stvrditi, zda Petr Pavla spoličkoval, nebo zdali si dva spolu nadali, anebo zdali ukradený pytel měl díru na vrchu nebo dole, nebo zdali kupec při koupi byl málo neb hodně opilý, anebo něco podobného. Jak často i pro malicherné věci musí lidé přísahati! A mnozí nezkušení lidé si myslí, že zbytečně snad i hříšně v mnohých případech světských úřadové přísahy požadují, neuváží, že páni soudcové a úředníci, kteří přísahy požadují, mnoho studovali a musí tedy mnohem lépe vědět než obyčejný člověk, co prospěšno jest časnému i věčnému blahu lidstva.

Zcela vážně však řečeno: Kdyby někdo ostře nabitým dělem chtěl sestříletí vrabce se stěch nebo chrousty se stromů, bylo by to poštetilé bláznovství a snadno by mohl poškoditi budovy, nebo stromy, ba snad i někomu na těle ublížiti nebo dokonce také někoho usmrtiti. A tak podle předpisů mnohdy v malicherných věcech musí soudní úředník žádati přísahu. Prísaha jest věci velmi důležitou a svatou; kdo přísahá, běže Boha nejvyššího a pravdomluvného za svědka, že pravdu mluví, a v zástavu dává svou nesmrtelnou duši a věčnou blaženost. Proto přísahati jest jen tehdy dovoleno, jedná-li se o zjištění pravdy v nejdůležitějších a nejvyšších zájmech společnosti lidské, když jinak nemožno jest, správně vyšetřiti a rozhodnouti záležitost spornou (a pravý křesťan i tu se ještě rozmyslí).

Bohužel mnozí nešťastní lidé mají hříšný návyk při nejnepatrnějších věcech všedního života Boha se dovolávati, na

své duše se zaklínati a pod. Takoví lidé přísahy necení výše než obyčejný hovor při sklenici; přísahají hned, jakmile vlastní prospěch toho žádá. A proto spoléhati na přísahy lidí podobného zrna jest tolik jako věřiti nepoctivému židu, který svou cíť se dokládá, že zboží své za poloviční cenu prodává.

Jak bolno je pravému křesťanu který upřímně denně se modlívá Otčenáš, když vidí, kterak takovými lehkovážnými přísahami jméno a čest Boží se zlehčují, jedná-li se o bídný mamon světský, o bídný zisk, o opilství a rvačky. Tím se zajisté lid znechravňuje a divočí, přibývá křivých přísah, jméno Boží uráží se způsobem nejhorší, a duše lidská propadá ďáblu. Proč nevykoření se tento neblahý zvyk?

O vše možné nyní všude se usiluje, petic podává se na tisíce, ale o to, aby lehkomyšlné přísahy vymizely, lidé se nestarají, ač za den vícekrát se modlí: »Posvět se jméno tvé!« Jaké to sobectví, jaké bídné to prospěchářství, které se jen tenkrát roznítí palčivou touhou, když se jedná o prospěch vlastní, když jedná se o to, aby ukojena byla bezbožná choutka! Jest to ovšem přirozenou věcí v době, kdy horlivost pro čest a slávu Boží a pravé křesťanství není modou.

Protože tu a tam v době nynější se přihodí, že mnohý k soudu volán jest a tam se mu přísahati poroučí, chci v této věci prostému muži z lidu, který si své křesťanské přesvědčení zachoval, dáti radu, jak si má počínati. Především ve svém srdci s Bohem se poradí a vroucně k němu volest: »Pane, u Tebe jest rozsouditi zda tato věc stojí za to, bych pro ni jména Tvého se dovolával. Jáť se své strany mám v úmyslu zbožně a s hlubokou uctivostí složiti přísahu pravdivou podrobje se při tom rozkazu představených. Tak smýšlej v srdci a přísahej pak dle svého nejlepšího vědomí a svědomí.

Komu však přísaha častým přísaháním sevšedněla, komu vědomostí náboženské hlavně v křmách byly oštěpovány, kdo jest odhodlán i křivě přísahati, žádá-li

toho vlastní prospěch, tomu nešťastníku věnuji tato slova: Na křtu svatém odříká se každý ďábla a uzavírá smlouvu s Bohem, že jedině Boha milovati a jemu sloužiti chce, a Bůh zase účastným jej činí všech milostí vykoupění a nebe mu zároveň upisuje, a kdo křivě přísahá, ten vědomě a zúmyslně uzavírá smlouvu opačnou s ďáblem: odříká se totiž Boha, zapisuje se ďáblu a peklo má navzájem za to upsané: jest samovrahem své duše. Ba ani vražda nebývá mnohdy takovým hříchem jako křivá přísaha, protože vražda nebývá spáchána s takovým vědomým úmyslem urazit Boha jako křivá přísaha. Proto Bůh žádný druh hříšníků netrestá tak často smrtí náhlou a strašlivou jako křivopřísežníky, a neumírá-li náhle křivopřísežník, tak že se dá zaopatřiti svatými svátostmi, umírá přece jako zatvrzelý hříšník a nevyzpovídá se ani v hodině smrti z křivé přísahy: ďábel činí jej němým a slepým. A jest to spravedlivo a nutno, neboť před žádným jiným hříchem nebývá člověk již napřed důkladně poučen jako před křivou přísahou, nikde nestojí kříž tak před očima, nikde nezdvihají se tři prsty do výšky, a neříkají se svatá slova jako při přísaze. Kdo křivě přísahá, ten se rouhá a se zdviženou rukou povstává proti Bohu, jest velezrádce a nepřítelům krále celého světa, velkého Boha. A spíše bude odpuštěno těm, kteří jako židé a pohané Spasitele na kříž přibíli, nežli těm, kdož jako křesťané křivě přísahali.

(Něco pro slabochy a zlomyšlníky. Slova má nejsou snad namířena proti některému zvláštnímu stavu, nýbrž proti těm, kteří svrchu uvedeným způsobem se pohřešují, ať jsou jakéhokoli stavu. Vždyť při posledním soudu vyšle každý stav za sebe jistý počet lidí jak na pravici tak na levice, a tak také nacházíme v tomto životě pozemském v každém stavu koukol mezi pšenici).

Ted jsem vlastně ukázal, jak velice a jak často bývá jméno Boží zneuctíváno; velmi málo jsem však uvedl, jak bychom jméno Boží ctíli a velebili měli.

Opět volám: »Posvět se jméno tvé!«

Seděl jsem kdysi u stolu ve společnosti několika pánů různého postavení.

Byl mezi nimi také vyšší úředník. Mluvalo se o všelichems, a tu prohodil kdosi mezi řeči: zeměpán nemá práva k tomu, aby obsazoval fary. Výrok tento popudil onoho úředníka do té míry, že zlostí se třesa důrazně řekl: »Toho nestrším, aby se zde proti našemu vladaři takovým způsobem mluvilo: byl bych nucen odejiti z této společnosti, kdyby se podobné řeči opakovaly.« A ještě více ostrých slov pronesl tento úředník. — Jak pak, příteli, kdyby lidé, s nimiž buď beseduješ nebo na cestě s trhu se seješ, z tvého dobrého otce žerty si tropili nebo jej pomlouvali, dobré skutky jeho zlehčujice, nevšimal bys si těchto řečí, zůstal bys lhotejným? Jistě, že ne: Vždyť komu zdravé srdce v prsou bije, ten toho nestrjí a nebude mlčeti, když někdo jeho otce o čest připravuje, nýbrž on se rázně zastane napadeného otce svého, byť by toho otec ani necítil a hájiti se nemohl, protože v chladném hrobě hlava ho již neboli. Čest otcova jest každému hodnému dítěti světější než čest vlastní, jsouc hluboko zakořeněna v srdci věčném.

A nyní, příteli, kdo je tvým nejvyšším vladařem, kdo je tvým pravým otcem od věčnosti? Onť je to, k němuž denně se modlíš a voláš: »Otcě náš, jenž jsi na nebesích!« Prohíhá-li ti žilami krev zdravá, věčná a věrná, bije-li ti v hrudi zbožné a dětiné srdce, pak je tvou svatou povinností, především jiným a z celé duše, ze vši mysli a ze všech sil svých si přáti, modliti se a volati: »Posvět se jméno tvé!« A protože toto svaté přání a tato modlitba v tvém srdci vždy má pláti jako věčné světlo před svatostánkem, nemožno ti bude klidně a bez rozčilení naslouchati rouhavým řečem lidí, kteří Boha a jeho svatě náboženství řečí tupí. Hněv jest jedním z hlavních hříchů, ale někdy hříchem jest, nevzplanouti spravedlivým hněvem. Ty také povstaneš jako onen úředník pro svého vladaře, jako syn k obraně svého otce, a ráznou řečí zastaneš se ohrožené cti Boží, a učiníš-li tak bez úspěchu, odejdeš od stolu a pro příští vyhýbati se budeš oně zpustlé společnosti a nečestnému domu. A nejen to. Viděls už někdy hrdého člověka? Poznals, jak veškerá jeho řeč jenom

kolem jeho vzácného »Já« se točí, jak lační a žízni duše jeho, jak všechno vynakládá k tomu, aby od světa byl chválen, ctěn a oslavován. Jednej také tak! Mluv, žízni a vynakládej všechno k tomu, aby se víc a více vzdávala a šířila čest a sláva, ne však tvář, nýbrž Boží.

Ano, ohněm nadšenosti posvátné vzplál srdce tvoje pro čest a slávu Boží: slovy uctivými zvelebuj jméno Boží a přispívej svou hřívnou k tomu, by služby Boží byly slaveny působem Boha důstojným; upozorňuj své bližní na velebnost Boží, která za dne na zemi, v noci pak na nebi se zjevuje; cti Boha svým šlechetným chováním, podobně jako řádně vychované dítě jest ke cti svému otci svým počestným životem, a zvelebuj jméno Boží dobrými a šlechetnými činy svými. Za tím účelem dva způsoby tobě podám, jak bys totiž dle sil svých mohl přispěti k tomu, by jméno Boží víc a více bylo ctěno a posvěcováno.

Země naše jest veliká, žijet na ní 1520 milionů lidí, přes 700krát více než v naší vlasti Moravě. Ačkoli víra křesťanská přes 19 set let trvá, strom křesťanství zapustil kořeny do půdy světové a ratolesti své rozkládá neustále, přece jen asi čtvrtý díl, asi 480 milionů lidí hlásí se k víře křesťanské, a jen na 300 milionů patří do naší církve katolické. Mohamedánů a židů, kteří věří také v jednoho Boha, jest asi 180 milionů, a zbývající část lidstva, převeliká většina jsou pohané, kteří ničeho nevědí o pravém Bohu, a také ho necítí a nemilují, nýbrž žijí mnozí život ošklivější a zpustlejší než nemá tvář; a denně odcházejí tisíce duší do domu věčnosti bez Boha s hroznými těžkými zločiny. Bohužel, že velmi mnozí z těch, kteří pokřtěni jsou, nejsou o nic lepší než pohané, ba mnozí i pohany často překonají svou zpustlostí. Miliony mezi nimi žijí v úplné nevěře nebo v hrozně a hrubě náboženské nevědomosti; ano i v našich milých vlastech žijí dospělí »tak zvaní křesťané«, kteří ani nevědí, kdo Kristus je, kteří také pravého pojmu a zdravého názoru o Bohu nemají, a proto neposvěcují jména Božího myšlením, řečmi a skutky nebo varováním se zlého.

A mezi těmi, kteří sice ve svém mládí ve víře křesťanské byli vyučováni, rádi zhoubně nynější duch světa, který dusí a ničící veškeru víru a lásku, takže divem to nazvatí možno, zachová-li si mnohý aspoň jiskřičku víry a lásky křesťanské ve své hlavě; v srdci však a v životě jejich panuje čiré a hrubé pohanství. A proto nacházíme mezi tolika miliony lidí jen málo těch, kteří jméno Boží uctívají a posvěcují. — A dostalo-li se tobě onoho velikého štěstí, že Boha znáš a miluješ, pak jistě neodepřeš sebe menšího dárku k tomu účelu, aby svělo víry přineseno bylo a vzešlo těm, kteří v pohanství nevěře žijí, aby tímto světle osvěceni procitli a povstali a jméno Boží velebili a světli. Můžeš pomáhati modlitbou a sebe menším dárkem peněžitým oněm šlechetným mužům, kteří jako apoštolové v pohanických zemích víru křesťanskou hlásají. Modlitbu dáš v ruce Boží, dárek peněžitý svému duchovnímu správci, který jej představenému missonářů pošle. Přispívá-li vás několik několika halířů, sejde se značná částka, a Bůh, jenž prohlédá srdce, přijme a odmění dárek ten.

ostatní, co činiti máš, jest, bys dle sil svých se staral o to, aby v našich vlastech bylo dostatek řádných kněží, kteří by učili Boha znáti a milovati. Ubývá kněžstva, přibývá lidí tohoto světa: málo mladíků věnuje se duchovnímu stavu, protože vychováni byli v duchu světa, stali se lhotejními u víře, protože tupení a hanobení bývají kněží, takže oběti nazvatí musíme, věnuje-li se někdo v době nynější stavu kněžskému. V jiném stavu dodělá se každý dosti brzo skvělého postavení, ve stavu kněžském v době nynější jest zakoušeti mnohá i bdy. Modli se tedy k Bohu, by poslal hojně dělníky na vinici svou. Máš-li hodného a nadaného syna, vychovávej ho řádně a v bázni Boží, věnuj ho službě Boží, stavu kněžskému, dojdeš jistě za to odplaty od Boha, uchystán ti bude poklad v nebesích, jehož mol nežere ani rez nekazí, neboť tím značně přispěješ k tomu, aby jméno Boží bylo ctěno a posvěcováno. »Posvěť se jméno tvé!«

P. Dominik a Jezu' Maria

Životopis sv. Jana z Kříže.

Hlava druhá.

Jan v nemocnici Neposkvrněného Početí. Jeho požeňání plná činnost. Podivuhodné zachránění. Studium u Otců Tovaryšstva Ježíšova. Vstoupení do řádu zmírněných karmelitů. Smrt jeho matky.

V tom čase, kdy se u Jana o volbu stavu jednalo, nalézal se v nemocnici Neposkvrněného Početí šlechtic z Toledy, Alfons Alvarez, jenž před ctí lidí uprchl, celým srdcem blýskotavých rozkoší světa se vzdal a svoji radost ve skrytém, obtížném díle: v nejnižších a nejdopornějších službách u nemocných nalézal. Byl veskrze proniknut velkomyslným, na nejvyš pravdivým v živé víře kořenícím smýšlením, jež divotvorný svatý Vavřinec z Pauly přibližně těmito slovy označuje: »Jak odporni jsou nemocní, hledíme-li na ně očima tělesnými, a jak naopak jsou ctihodní, pohlížíme-li na ně z víry?« Proto nazývá je již svatý Vavřinec »klenoty církve« a svatý Jan Almužník považuje je pány svými, sebe pak služebníkem. Tento don Alvarez dověděl se, v jak smutném postavení nalézá se Jan, o jehož ctnosti a řádnosti daleko pověst rozšířena byla. I použil Bůh spravedlivého muže tohoto za schopný nástroj ku provedení záměrů svých na Janovi a vnukl mu myšlenku, by Yepovi z krušného postavení pomohl. Don Alvarez došel k matce Janové, zaprosil o něho a dosáhl v krátké vyplnění prosby své. V novém svém postavení, v němž jeho hořící lásce široké pole se otevřelo a kde všechna práce jiné pohnutky neměla, než Pána Ježíše v jeho údech — nemocných — obsluhovati — byl Jan všecek jako u vytržení a sloužil s neúnavnou obětavostí Bohu v nemocných svých bližních. Se svatou pozorností objevoval i ty nejtajnější potřeby nemocných a vyplňoval je dříve, než jej požádali, zcela dle příkladu božského Spasitele, jenž pravil: »Otec váš neskýjí ví, čeho potřebujete a udělí vám toho dříve, než jej prosíte budete.« Láska je vynalézavá. Tichost a jemná jeho mysl

byla onou mocí, jež drsná srdce a nevděčné povahy v mezích udržovala a tvrdou kůru ledu srdce jejich roztavovala. Sv. Janu byli všichni stejně milí, právě proto i on sám ke všem tentýž byl. Láska jeho nezálčela ve prostém povrchním pocitu, jenž brzy přitahuje, brzy odpuzuje, jeho láska žila na dně srdce jeho a zapuštěny měla kořeny v živé víře a proto byla vždy v Bohu, pro Boha a s Bohem činna, nemocnic se jako zevnější okolnosti aneb lidé, jimž prokazována byla. Nejdopornější, nejtrudnější, již nejvíce práce vyžadovali, byli mu velmi milí; ano větší opuštěnost takřka ponoukala jej, aby takovým trpícím zvláštní péči skýtal, podobně tomu, jenž všechny miloval až ke smrti, ale přece veřejně vyznal: »Nepřišel jsem pro spravedlivé, ale pro hříšníky!« Jan byl vždy přívětiv k jiným, veselý u sebe, těšil se se svatou sdílností s radujícími a rmoutil se jako něžný otec s truchlícími. Zkrátka: Jan byl milosrdný. V tom právě, vedle zřejmého působení milosti Boží, spočívala ta moc a mohutnost, s níž nejzavřenější srdce ze snění budil, lehkomyslné ku přemýšlení, zoufající k důvěře, zahanbené ku klidu přiváděl a všechny alespoň spokojené se svým stavem činil. Při vši své horlivosti, s kterou neústupně službě Boží se věnoval, věděl přece dobře, jak s evangelickou chytrostí času si ušetřiti, aby se modlitbě a rozjímání o utrpení Páně věnovati mohl. Svému tělu, jež vždy za svého nepřítel považoval, doprával jen málo odpočinku a to na holé slámě. Potravu požíval jen tolik, kolik k udržení života potřeba bylo. Tak činil již nyní velké pokroky na cestě, pro niž jej Bůh vyvolil — na cestě nejpránsnějšího pokání.

Ač nám není sice za povinnost uloženo po celý život pokání činiti jako sv. Jan, přece nemůžeme uzavřítí sluchu svého i v našem změkčilém století onomu napomínajícímu hlasu svaté církve, naší matky a vychovatelky, jež učí nás, s jakou přísností vládnouti máme tělu a duši své. A každý, kdo jen poněkud ví, jak mnoho politování hodného v našem

nitru se nalézá a jak hluboko bez sebezapření člověk klesává, poznati musí důležitost požadavku tohoto. Krásné dotvrzuje slova naše svatý Rehoř Veliký: »Máme každý nepřítele svého v sobě; je to naše tělo, jež v hříchu je narozeno, hříchy nasyceno, již od původu svého pokázeno a zlými zvyky ještě zkaženějším učiněno. Odtud přichází, že tělo tak prudce proti duchu se vzpouzí, vždy reptá, nikdy poddati se nechce, k nedovolenému ponouká, rozumu neposlouchá a žádným strachem udržeti se nedává.« Kdo by tu ještě nepoznával v něm svého úhlavního nepřítele, pramen všech nízkých, zlých žádostí, pyšných myšlenek, lehkomyšlnosti, původ zlého v myšlenkách, chtění a žiti? Může-li býti urputnějšího bližšího nepřítele, a neměl-li by se tedy bedlivým okem ostráživosti sledovati a pevnou zbraní pokání odraziti? Kdo tělo své nezřízeně miluje, jemu nic odepřiti nechce, ale ve všem jemu hovoří, ten ztroskotává takovou láskou lásku pravou. Samoláska a láska Boží si odporují. Taková laskavost, taková útrpnost jest plna hrůzy; neboť co jest po takové lásce, která tělo miluje a ducha ničí, o hlínu pečuje a vzácný drahouk: duši v propast zkázy vrhá? Pravdy tyto dobře pochopili první křesťané a svatí všech dob, dobře je uvážili a proto též, ač tělo vší silou tlačilo je k zemi, bylo obcování jejich v nebi. Tak dělo se i u sv. Jana. Všichni, kdož s ním obcovali, byť i z povzdáli, byli počínáním jeho mocně dojeti; ano sám Pán potvrdil, jak milým jest mu Jan pro mohutnost myšlení a lásky své, potvrdil to divem, podobným tomu, jímž jej jako pětiletého hochu zachránil. Stalo se to takto:

V nemocnici byla studně, jež, ač velmi hluboká, přece neměla zábradlí, Yepez pohroužený cele v Boha a v práce svého povolání, sebe pak téměř úplně zapomínaje, upadl jednoho dne do ní. Všichni, již viděly jeho pád, přiběhli hned plni strachu a úkosti, neboť znali hloubku studně a mysleli, že jistou smrt nalezl v zrádném tom žvltu. Jejich bolestný nářek a vzlykání pronikaly až ke dnu. Tu však z hloubky ozývá se hlas: »Nebojte se o mne, jsem v bezpečí, hoďte mi jen provaz!« Učinili tak a v několika minutách objevil se veselý obličej Yepa. Zahrnut

jsa otázkami o tom, jak byl zachráněn vypravoval s obyčejnou sobě prostotou, že se mu, když padal, zjevila paní nevyšlovitelného půvabu, která roucho své rozestřela, aby jej od úrazu ochránila a že v tomto přívětivém objetí vznesla se s ním nad zrcadlo hladiny a zde jej držela, až ostatní ku pomoci mu přispěli. Všichni byli ovšem nemálo užaslí nad zázrakem na Janovi učiněným, ano odité chvíle začali i Jana jako div mezi lidmi ctíti. Ústa i srdce všech se radovala a naplněna byla díkem k Bohu a milené nejblah. Panně, že byl zachráněn od jisté smrti miláček jich všech.

A podobným spravedlivým díkem Marii, pravé matce milosrdenství, jež denně zázraky činí, aby vysvobodila duše z hrozných propasti hříchů a z příšerných sítí a osidel pekla, nechť naplněna jsou srdce všech křesťanů a ústa všech at chválu Marii pějí a duše láskou přeplněné nechať důvěřují této matce své, o níž sv. Bernard tak pohnutlivě praví: »Přeblažená Panno, mohli-li by o tvé laskavosti mlčeti ti, kteří tě vzývali a tys jim přispěla? Velebíme a oslavujeme všechny tvé ctnosti, chválíme tvé panenství, podivujeme se tvé pokoře, ale milosrdenství tvé, ó Panno, líbí se nám nejvíce, na útrpnost tvou myslíme častěji a vzýváme ji úpěnlivěji.«

Don Alfons, jenž vždy jasněji poznával, jaký to poklad v Janu se skrývá, chtěl nechati Jana vystudovati, na kněze vysvětití a jej pak kaplanem v nemocnici učiniti. Proto posílal jej ke ctihodným Otcům tovaryšstva Ježíšova, kde po krátkém zopakování toho, co v Medině se naučil, vstoupil do filosofie. Toto velmi namahavé a unavující studium, které zvláště v tehdejších dobách tím nesnadnější bylo, že se nejvíce o Aristotela opíralo a s nejtvrdí neústupnosti od náhledu jeho upustiti nechtělo, nedělalo mladíku žádných obtíží. Předstihl v krátce všechny spolužáky, ač oni více času ke studiu měli než on, jenž po škole nepřetržitě v nemocnici sloužil. Tento pokrok v učení nepřicházel jen z ostrovtipu jeho rozumu a věrnosti paměti, kterýmiž dary jej Bůh tak obdařil, ale ještě více z jiných, vyšších příčin.

Hlavní příčina jeho pokroku byla ta, že vše pro Boha činil a tím i jemu

Pán ve všem, v malém i velkém, v lehkém i těžkém, v obsluze nemocných jakož i ve studích bohatě žehnal a jej sílil. O Janu můžeme říci v nejušlechtiljším smyslu slova: »Non scholae, sed vitae«; ne pro školu, ale pro život, jímž Bůh jest, se učil.

S Bohem jest vše lehkým! V první knize královské se praví: »Bůh jest pán vědomostí.« Po filosofii začal se učit bohosloví. Že Jan i v tomto odvětví, v němž všechny otázky k Božským a církevním věcem se vztahují, ve skvělých zkouškách ukázal hluboké pojmutí a pochopení, netřeba pochybovati.

Když všechny přípravy byly ukončeny, jednalo se donu Alfonsovi již jen o to, aby vroucně milovaný Jan na kněze vysvěcen byl. Ale právě toto vřelé přání narazilo na překážku nemalé váhy: na hlubokou pokoru svatého bohoslovce. Právě bylo uprázdňeno místo nemocenského kaplana a don Alfons chtěl této vhodné příležitosti použítí a Jana přiměti, aby ono místo přijal. Tak dostali by se nemocní do vřelých rukou a též chudá matka Janova byla by zaopatřena výnosnějším postavením svého syna. Nebylo zajisté ono přání dona Alfonsa nic hříšného a Jan by byl přijetím tohoto úřadu důkaz synovské lásky k nouzi trpící matce své podal; ale on odporoval tak dlouho, až před Pánem a s Pánem věc tu promyslel. Tak dělávali to svatí všech dob, když se o přijetí úřadu kněžského z rukou biskupových jednalo.

Kdo věž vystavěti chce, musí dle slov sv. evangelia napřed promysletí, vystačí-li s penězi, aby pak pro nedostatek prostředků nemusel začatou stavbu nedokončenu zůstaviti. Kdo chce válečti, zkoumá napřed, jak četný jest nepřítel, aby, jsa snad v nepoměrně menšině, poražen nebyl. Chce-li někdo břímě nésti neb vrcholu hory dostoupiti, přemýšlí napřed, jsou-li uzpůsobila k tomu ramena a nohy.

Kde jest však nákladnější stavby, všestrannějšího boje, obtížnějšího břemene, nebezpečnější výše, než je stav kněze, jenž sebe i jiné má vzdělávati, říši hříchu a dábla vyvracetí, za svoji a druhých duší zodpovídati a právě proto dokonalosti křesťanského života dosáhnouti? Kde jest pád bližší a strašnější, břímě mnohonásobné, konec nešťastnější, nežli

u špatného kněze? »Hodnost kněží«, praví sv. Hieroným »jest velmi veliká; když však kněží hřeší, jest i pád jejich velmi veliký. Těšme se, když jsme dosáhli této hodnosti, bojme se ale pádu! Není radost z vysokého úřadu tak velika jako bázeň z vysokého úřadu se sřítí.« A medotkoucí sv. Bernard si stěžuje: »K zástupu starostí mých a ku tíži strachu mého přidružuje se i ten svizel, že zkoumaje svědomí své vlastní i duši mně svěřených, nemohu jich dostatečně poznati, obojí je mně nocí a přece obojí jest svěřeno mé ochraně«.

Zajisté veliké pravdy, zvláště uvážení hodné pro křesťanský svět, aby se pro vlastní svůj prospěch za všechny kněze modlil a půst i zdrženlivost v suché dny, jež na úmysl tento ustanoveny jsou, svědomitě zachovával; uvážení hodné pravdy i pro ty, kdož po vznešeném stavě kněžském touhu v sobě cítí, aby dříve přísně se zkoumali a snad nepovolaně do svatyně se nevetřeli; jsou-li však od Boha povoláni, aby byli věrným obrazem pastýře dobrého a ne jenom nájemníky. Sv. Jan zdvojnásobil tehdy své modlitby a v slzách nejryzejší pokory, která na přijetí takové cti sotva pomysliti si osměluje, volal často k Pánu: »Ukaž mi cestu, kterou bych dle Tvé vůle kráčeti měl, a ty, svatá Panno, jež jsi vždy mou ochranitelkyní byla, buď mi i vůdkyní ve věci, při níž o mé věčné blaho se jedná«. Jak důležité jest, při volbě stavu především Boha a spásu duše své na paměti míti; jak přezádoucí jsou to požadavky zvláště tenkrát, když se o stav po celý život trvajícím jedná! Vše prchlé, náruživé, jen pozemské, vše jednostranné vypočítávání budiž do pozadí zatlačeno a na jedinkou vůli Boží zřetel nás obrácen, neboť jen pod tou podmínkou hodni jsme obdržeti světlo, sílu a vytrvalost s hůry ku provedení předsevzatého. Vůle Boží jest cesta ke spáse. Člověk, který zde volí, co Bůh chce, ten zvolil si Boha, ten hledá upřímným srdcem Boha a též jej nalezne.

Neméně dobrým jest před volbou stavu tázati se nejen osvícených přátel Božích o radu, ale i uvažovati, stačí-li síla duševní i tělesná ku vykonávání stavu zvoleného, modliti se co nejhorlivěji k Bohu, nejsv. Panně, Matce dobré

rady, složití životní sv. zpověď a tak v stavu posvěcující milosti očekávali osvětlení s hůry. Taková volba zajisté kýchého výsledku se nechybí. Shledáváme tak i u sv. Jana. Když jednoho dne se zvláštní horlivostí a zbožností s Pánem obcoval, slyšel hlas: »Budeš mi sloužit v řádě, v kterém mnoho přispěješ ku obnovení prvotní kázně«. Tato slova tak se mu vryla do srdce, že se mu později, kdykoli si na ně vzpomněl, zdálo, že je v původní jasnosti slyší. Nicméně byla však tato slova příliš všeobecná, než aby z nich s určitostí mohl vůli Boží poznati; proto pokračoval horlivě v modlitbě, aby jasným vysvětlením byl obdařen. Toto nezjevil mu sice Pán zřetelnými slovy, ale přece z příhod a okolností mohl vyrozuměti vůli Boží. Otcové karmelitáni, mírné řečole (obyčejně obutí karmelitě zvaní) byli právě tento čas povoláni do Mediny. Tito mužové byli zvláštnímu uctívání Panny Marie oddáni a tím více pro službu její nadšení, čím více cítili ochranu její. Nový klášter byl zasvěcen sv. Anně. Jan, který s nevyslovitelnou touhou hledal přístavu, kde by dle úradku Božího zakotviti mohl, slyšel o založení tohoto kláštera a tušil, že jej Bůh tam míti chce. Proto ustanovil se na tom, že do tohoto řádu vstoupí. I odebral se, když byl již jasně své nitro prozkoumal, ku svému dobrodinci, donu Alfonsovi, děkoval mu za všecko prokázanou lásku

a pospíchal ku představenému karmelitánského kláštera, kdež pokorně i úpěnlivě prosil o řeholní roucho. Pověst o jeho ctnostech již jej byla předešla a tak přijetí jeho usnadnila. V několika dnech poznali, že ctnosti jeho nejsou zdánlivy, a za krátký čas došlo k obláčce. Bylo to 24. února, v den sv. apoštola Matěje, jehož jméno jemu též dáno. Bylo mu tenkrát 21 roků. Chudá jeho matka ztratila tenkrát, po lidsku řečeno, útěchu a podporu svého života. Ale poněvadž vždy Boha milovala, byla již obětí zvyklá a nyní korunou nejkrásnější ozdobila ty oběti své, když syna svého dobrovolně a ráda se zřekla dle příkladu Matky Boží, která též Syna svého jediného v obět Bohu přinesla. A Bůh náš, Pán neskonalé dobroty, ano, abychom tak řekli, vděčnosti, uznalosti a velkomyslnosti, při jehož vzpomínce s prorokem voláme: »Roztává led duše mé, když na Teč myslím, Bože můj«; nenechal tuto upřímnou obět matky našeho světce ani na zemi bez odměny.

Povzbudil během několika roků srdce sv. Terezie, že sama převzala péči o chudou vdovu a odevzdala ji duchovním svým dečram v Medině. Ve středu těchto Bohu zasvěcených panen žila ještě matka světceva delší čas jsouc všemi milována. Smrt její spadá v dobu, kdy sv. Terezie a sv. Jan začali reformovati svůj řád. Byla pohřbena rovněž v klášteře medinském.

(P. d.)

Bud' vůle Tvá!

Ne ten, ko mi říká „Pane, Pane,“
vejde do království nebeského,
do nebe jenom ten se dostane,
kdo činí vždy vůli Otce mého;
jedenkrát pronesla slova ta
Ježíšova ústa přesvatá.

Proto každý čiň vždy vůli Boží,
zachovávej jeho přikázání,
když Bůh na té křížek jaký vloží,
jej trpělivě nes bez reptání,
řci si: Ruka Boží laskavá
mně k nesení kříž ten podává.

„Bud' vůle Tvá!“ zbožně k Bohu vzdechni,
nešťestí když jaké potká tebe,
pomni, že za strasti zdejší všechny
odměnou tobě Bůh chystá nebe;
byť kříž tvůj byl těžší sebe víc,
jdi věčné odměně klidně vstříc.

Co Bůh činí, všecko dobře činí;
i když ruku svou vztahuje k trestu,
obrátit člověka často mívá
s cesty bludné na pravou zas cestu;
Bože, vůle Tvá se s námi děj
a nám všem dojíti nebe dej!

F. Vrdtil.

Proč jest nám církev naše milá a vzácná ?

Milá a vzácná jest katolíkovi církev jeho proto, že jest v učení víry a mravův neomylná. Duch svatý proto od Krista církvi jeho poslán byl, praví Tertullian, aby byl učitelem pravdy. Sv. Cyprian napsal o neomylnosti církve katolické tato slova: »Církev jest nevěsta Kristova, kteráž klesnouti, chybiti a zblouditi nemůže.« Sv. Augustin pak docela praví: »Svatému evangeliu bych nevěřil, ale pro vážnost církve věřím.« Církvi Kristově právě přináležejí pravý smysl Písma svatého vykládati, v rozepřích a pochybnostech ve víře rozhodovati a stanoviti, které že jest pravdivé zjevení Boží a úplné, čisté učení Kristovo. A v tom musí býti neomylná, neboť tento článek spočívá na moudrosti a i připovědi Krista Pána samého.

Ne jednotlivci udělen jest dar neomylnosti, »neboť jeden jest toliko mistr Kristus« (Mat. 10, 10.), nýbrž církev s biskupy a římským papežem dohromady sjednocená má dar neomylnosti. »Kdo vás slyší,« vece Pán, »mne slyší, kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá.« (Luk. 10, 16.) A zase: »Kdo církve neposlechne, budiž tobě jako pohan a publikán.« (Mat. 18, 17.) Proto praví sv. Augustin: »Odpíratí tomu, co obecná církev smýšlí, nejsmělejší jest bláznovství.« V tomto smyslu zove sv. apoštol Pavel církev Boží sloupem a utvrzením pravdy, neboť píše v listě svém k Timotheovi takto: »Totof krátce píši tobě, abys věděl, kterak máš v domě Božím obcovati, kterýž jest církev Boha živého, sloup a utvrzení pravdy.« (1. Řím. 3, 14—15.)

Kdyby církev zblouditi mohla, pak by Pavel, nazývaje ji sloupem a utvrzením pravdy, sám v blud uběhl, pak by Pán Ježíš svému zaslíbení nevěrným se stal, Ducha svatého zpět povolal a církev svou ne na skále, nýbrž na písku zbudoval; my ubožáci bychom pak v nejistotě vězeli, větrem lidského mínění a učení co nejvíce zmitáni jsouce, nedospěli bychom k jistotě co pravda jest. Jak by se to srovnávalo s moudrostí Kristovou, když by církvi své poručil: »Jděte a učte všechny národy, učte je zachovávatí vše, co jsem přikázal vám,« kdyby tatáž

církev mohla se odchýliti od toho, čemu Kristus učil a čemu aby se učilo lidstvo chtěl, jak by se dosáhlo učelu, který Kristus si vytkl, aby království Boží na zemi bylo založeno, království pravdy božské? A kde by zůstala otcovská pečlivost a láska Kristova k duším nesmrtelným, když by učení, od kterého by jejich život a spása závisela, nemohly dostávatí čisté, neposkvrněné? Zdaž by pak byla vina na nich? Z toho ze všeho nutně plyne, že Kristus Pán odevzdav církvi učení své a nařídív jí, aby je hlásala, musel dáti a také dal jí dar neomylnosti, dar Ducha svatého, takže ve věcech, víry a mravů blouditi nemůže, jsouc vedena duchem pravdy. Mnozí odloučivše se od církve katolické, hledají jediný pramen víry své v Písmu svatém. Ovšem je to také pramen víry, neboť je to slovo Boží; avšak slovo to není tak jasné, potřebuje výkladu, poznámek, a ty zase může činiti jen církev neomylná. Pustí-li se do výkladu Písma jednotlivci, byť sebe více učení, jak zkušenost ukazuje, bloudí v mnohých věcech. Jeden vykládá tak, druhý opačně, třetí zase jinak, co je tedy pravda?

Dobře proto pravil onen učený pastor protestantský o bibli: »To jest kniha, ve kteréž každý hledá víry své, a každý také víru svou vskutku nalézá.« Vezměme jen na příklad slova Kristova při poslední večeři: »Totof je tělo mé a totof jest krev má.« Kolikeré výklady učiněny jsou o těchto slovech, a to výklady sobě navzájem odporující? Jen jediný výklad může býti pravdivý, a to jest onen, který podává církev Páně Duchem svatým řízená o nejsvětější Svátosti oltární. Kam bychom dospěli, kdyby každý si Písmo vykládal podle svého? Tu by bylo výkladů kolik lidí, a přece jen jeden výklad může býti správný. A konečně, kdo nám ručí za to? Kdo nás ujišťuje, že v bibli jest slovo Boží? Zase jen církev, neboť ona byla dříve nežli Písmo svaté Nového Zákona: teprve po založení církve byly psány jednotlivé části Písma svatého, od církve za slovo Boží, pravdivé uznány a také čteny a váženy. S vážností církve kato-

lické stojí i padá také vážnost Písma svatého. Luther sám, ač se od církve odloučil, přece vyznává: »Církev ani nemá ani nemůže bloudit, lži a chyby přednáseti, nebo ústa Boží jsou ústa církve.« A protestant Beza praví: »Nedáš-li se řádnými pastýři poučiti, jakým právem se ovečkou Kristovou čítati můžeš?«

Víme z dějin církve, že hned v prvních dobách křesťanství se věřící utíkali k církvi, kdykoli zachvacovaly je rozepře a pochybnosti ve víře, a proto až posud katolík v záležitostech víry své církve neomylně se drží a dle výroků jejích se spravuje.

Katolíkoví jest církev jeho milá a vzácná dále, že jen v ní nalézá celé a úplné učení Kristovo. Písmo svaté, které odpadlíci od církve za hlavní a jediný pramen víry své uznávají, nepostačuje k dokonalému poučení našemu ve všech věcech naší duše, neboť není v něm slovo Boží cele a úplně obsaženo. Vždyť evangelista Jan v evangeliu svém zřejmě dosti dosvědčuje, řka: »Jestif pak i jiných mnoho věcí, kteréž činil Ježíš, kteréž, kdyby měly všechny každá obzvláště napsány býti, mám za to, že by ani svět nemohl pojmuti knih, kteréž by napsány býti měly.« (Jan 21, 25.) A jinde zase praví tentýž apoštol Páně, řka: »Mnohých zajisté divů činil Ježíš před obličejem učedníků svých, kteréž psány nejsou v knize této.« (Jan 20, 30.) Proto také se apoštol Pavel na živé slovo církve, čili ústní podání odvolává, když v listě k Titovi píše takto: »Z té příčiny zanechal jsem tebe v Kretě, abys to, čehož se nedostává, napravil.« (Tit. 1, 5.) A k Timotheovi píše: »Měj vždy příklad zdravých slov, která jsi slyšel ode mne.« (2. Thim. 1, 13.) A dále dří: »A což jsi slyšel ode mne před mnohými svědky, to zase poruč věrným lidem, kteříž způsobní budou, by i jiné učili.« A Thessalonské upomíná tentýž apoštol, aby se řídili i ústním podáním a písmem, řka: »Protož bratří stůjte a zachovávejte ustanovení, kterýmž jste se naučili buďto skrze řeč anebo skrze list náš.« (2. Th. 2, 15.) Pak samo Písmo svaté dokazuje tradici, čili ústní podání církve, že pramenem jest víry.

A také se všickni starodávní učitelé církevní ve spisech svých na učení od

svatých apoštolův ústně hlášané odvolávají. Tertullian, jenž již roku 192 o církvi psal, praví: »Těchto a jiných těmto podobných naučení, chceš-li mítí zákonní upsání, nižádného mítí nebudeš, jestif ústní podání zde tobě původcem, obyčejem, tvrditelem a strážcem učení takého.« A spisovatel sloutný Origenes docela píše: »To jediné za pravdu máme, co církevnímu a apoštolskému podání v ničem na odpor není.«

A v 5. století vykládá svatý biskup Jan Zlatoústý podání takto: »I vysvítá, že apoštolé nezaznamenali v listech svých všecko, nýbrž že mnoho také odevzdali beze všeho zaznamenání a následovně, že i toto hodnověrně jest, pro kteroužto příčinu také podání církve hodnověrným býti uznáváme: odevzdali nám to, dosti na tom, dále se neptej.« A sv. Augustin dří: »Mnohof jest ještě, co všeobecná církev zachovává, což se tak věří, jakoby to nařízení apoštolské bylo, ačkoli to nikde psáno se nenalézá.«

Nám pak katolíkům dobře jest pověděno, že Kristus Pán jenom ústně učil, a také svým apoštolům nikoli psáti, ale ústně jeho božské učení zdvoztovati všemu světu poručil, řka: »Jdouce učte všechny národy, křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.« (Mat. 28, 19.) Také jest nám vědomo, že někteří z apoštolů docela nic nepsali, a jini nemohouce obcím křesťanským ústně naučení dáti, příležitostně to učinili písmem, proto také jest Písmo svaté toliko částí slova Božího, a to částí ze živého pramene ústního učení, jež se z úst božského Spasitele světa vyprýstilo. Kdyby byl Spasitel chtěl, aby Písmo bylo jediným a dokonalým pramenem víry jeho, byl by zajisté sám psal a svým apoštolům také vše napsati velel, což se však nestalo.

Církev svatá stála již na skále slova Božího a zplodila veliký počet svatých a světic Božích, a jistě nebylo Písma žádného, neboť apoštolé začali psáti své evangelia a epištoly později. Proto praví dobře protestant Lessing: »Tradice (ústní podání církve) je ta skála, na níž církev Kristova vzdělána jest, ne písmo.« Křesťanská víra nestojí bibli ani s ní neпадá, neboť byli křesťané, ano ještě bible nebylo. Před koncem 3. století nebyly ještě všechny knihy Nového Zákona

pohromadě, a přece bylo již tehdy dosti pravých učedníků Kristových.

Pěkně o tom vykládá zase dotčený Lessing, řka: »Celé náboženství Kristovo se vykonávalo dříve již, nežli některý evangelista něco psal. Křesťané modlili se tehdy již modlitbu Páně, prvé než svatý Matouš ji napsal. Podobně se přísluhovalo křtem svatým nežli slova při křtu užívaná sv. Matouš byl napsal. Jestli tedy nebylo v tomto ohledu zapotřebí, aby první křesťané čekali na spisy apoštolův a evangelistů, proč by byli museli v ohledu jiném na ně čekat? Mohli-li dle předpisu ústně podaného se modliti a křtiti, mohli také i v jiných věcech, které nevyhnutelně k víře křesťanské patří, se řídití ústním předpisem.« Jinde zase dí tentýž: »Jako mohl Bůh Písma svatá zachovati od porušení, tak rovněž mohl i tradici zachovati od porušení.« Církev svatá teprve části psaného Písma svatého porůznu se v rukách kněží nebo obcí křesťanských nacházející pečlivě sbírala; toutéž péčí však i tradici, neboli ústní podání apoštolské ze spisů sv. Otcův a hodnověrných spisovatelův prvních století, jako věelka med z květů ssající, čerpala, a obojí psané i nepsané slovo Boží jakožto drahý klenot z dědictví Kristova pravověrným dětem svým k zachovávaní podávala. Dvěma tedy svědky stojí všeliké

slovo; písmem i tradicí, ježto sobě oba-
polně svítí, praví protestant Grotius.

V Písmu svatém, zvláště v epi-
štolách Pavlových jsou mnohá temná a
neurčitá místa, která důkladného vy-
světlení potřebují. Sám svatý Petr píše
o tom: »Jsoutě v epištolách jeho ně-
které věci nesnadné k srozumění, kteréžto
neučení a nestálí převracují, jakož i jiná
písma k svému vlastnímu zahynutí.«
(2. Petr 3, 16.) Vždyť časem i sami
apoštolé nepostřehli smyslu slov Páně,
takže jim to Spasitel kolikráte vyčítal a
potom zevrubně slova svá vykládal.
Mnohá pak místa Písma zdají se docela
sobě odporovati, tak na př.: »Já a Otec
jedno jsme« (Jan 10, 30.), a zase: »Otec
větší mne jest« (Jan 14, 28.). Tu zajisté
jest potřebí výkladu rozumného a jedině
pravého, a ten dává církev; tak v tomto
případě prvější slova pravil Pán Ježíš
maje na mysli svou božskou přirozenost,
a druhá slova děl, maje na mysli lidskou
svou přirozenost; obojí je tedy správné,
ač by na první pohled sobě odporovalo.
A v církvi svatě katolické nalézá katolík
obojí pramen víry Kristovy, ústní podání
i Písmo svaté, a to obě ve stejné vážnosti.
Proto má záruku, že v církvi katolické
jedině má celé a úplné učení Kristovo,
pročež jest mu církev jeho tak milá a
vázná.

Boh. Hendl.

Blahoslavení tiší. Za našich roz-
bouřených a rozvášněných dob, kdy jedni
proti druhým povstávají, jest pravověrným
věřícím Kristovým potřebí, aby zacho-
vávali klid a umírněnost. Tím již velikou
mají moc nad rozvášněnými nepřáteli.
Krásný příklad dává nám sv. František
z Pauly. Sotva že veliký tento muž
životem i slovy započal dílo své v Italii,
tu hned proti němu povstal v Kalabrii
jakýsi řeholník a jal se jej osočovati a
haněti po celém okolí, neboť sám sebe
považoval za znamenitého kazatele. Čím
dále tím více vzrůstala vášeň v srdci
tohoto muže, až posléze se odebral na
místo, kde přebýval sv. František. Když
tam docházel, seděl světec právě před
svou chatkou. Sotva že jej protivník
uzřel, jal se, celý hněvem rozpálený,
haněti a tupiti sluhu Božího až běda.

Než, sv. František vyslechl tiše všechny
tyto pohany a nadávky. Konečně však
se zdvihl, přistoupil k haniteli svému,
pojal jej vlídně za ruku a uvedl jej do
své komůrky. Tu vyňav několik žhavých
uhlů z ohně, podal je rozlícenému hosti,
řka: »Na, tu máš, ohřej se, vidím, že
je ti zima. Co se bojíš? Hoříš všecek
ohněm pro toto slovo Boží, a hle, upro-
střed ohně je ti tolik zima? Nuže vezmi
do ruky toto uhlí, neboj se, neškodí
tobě.« Rozzlobený host vida, co se děje,
že František vlídný právě zázrak učinil,
žhavý uhel bez pohromy v ruce drže,
celý zdřevěněl údivem. Potom padna
k nohám světce, prosil jej za odpuštění
a od té doby sám se dal na pokání.
»Blahoslavení tiší, neboť oni zemí vládnou
budou,« řekl Spasitel.

Boh. Hendl.

* * * * *

Z cest kněze.

Několik vzpomínek z církevního a náboženského života v cizině.

Slavnost Božího Těla v Cařihradě.

Byl jsem v Cařihradě právě v den Božího Těla. Časně z rána sloužil jsem mši svatou v Pěře v klášteře františkánů, kdež nebylo mnoho lidí. Na ulicích nikde neviděti nějaké slavnostní nálady, anebo že by byl svátek, vždyť slavivají zde v týdnu tři dny za svátky, Turci mají za den sváteční pátek, židé, jichž je zde dosti mnoho, sobotu a křesťané všech vyznání neděli. Proto že všechna tato náboženství jsou v Cařihradě zastoupena, nelze poznati, který den je vlastně dnem svátečním. Obchody jsou vždy po celý den otevřeny, život pouliční je po všechny dny úplně týž, není ani nějaké změny ani nějakého rozdílu.

Procesi pořádá se v den Božího Těla z kostela, v němž sídlí zdejší katolický biskup a jemuž se říká francouzský, leží daleko od břehu mořského, v předměstí. Byl jsem ještě v klášteře františkánů navštívit svého přítele, nyní již zesnulého P. Angeliho, generálního komisaře Svaté země, který mi zrazoval jíti ku kathedrále, neboť pod mrakem a tedy málo naděje, že by šel průvod ven z kostela. Ale neodolal jsem, vždyť v den Božího Těla byl jsem doposud vždy přítomen průvodu, myslím si, půjdu do stoličního chrámu Páně, nepůjde-li průvod ven na ulici, bude uvnitř v kostele.

Protože bylo ještě dosti času, šel jsem do kostela františkánů, kdež právě sloužil mši svatou svým obřadem kněz armenský. Byl oděn pluvíalem bílé barvy, před pozdviháním obrátil se několikrát k lidu a žehnal jej velkým křížem, při pozdvihování obrátil se tváří k lidu ukazuje Tělo Páně i kalich s krví nejsvětější. Kdo z přítomných byl téhož vyznání, hned přišel k oltáři, tam si klekl, aby byl bližze svému knězi.

Vyšel jsem ven z kostela a ač nejisté doposud bylo počasí, jel jsem koňskou drahou až ku kathedrále, zasvěcené Duchu svatému. Je poněkud zastřena od hlavní ulice, blízko obrovské jízdské kasárny, kdež i umístěna kadetní turecké škola.

Hned za kasárnou, kde končilo se v tu stranu město, bylo krásné údolí;

protože je kasárna na výšině, ovládající širé okolí, je odtud pěkný rozhled; lze pozorovati více kasáren, obrovské cvičiště, kde právě cvičila jízdná péchota, ano nedaleko jsou i staré hradby, vystavěné ještě před dobytím Cařihradu. Co mohly by vyprávěti? Byltě Byzant, jak dříve se nazývalo toto město, dobyt a ztroskotán třikrát a Cařihrad též třikrát.

Kathedrála nemá průčelí jak již zmíněno do hlavní ulice, ale ve dvoře ústavu sester Naší Panní ze Sionu, kterouž kongregaci založil P. Ratisbonne; je nádherná, krásná stavba po způsobu starokřesťanských basilik s rovným stropem, třílodní. Nad hlavním oltářem je pěkný obraz, představující sesláni Ducha svatého, též jest několik postranních vkusných oltářů, ozdobených pěknými sochami i obrazy, vůbec činí kathedrála dojem skvostný jak čistotou tak i veškerou úpravou. Dnes byl veškeren kostel naplněn věřícími, kteří očekávali začátek mše svaté, již sloužil sám biskup a jož měla začíti o desáté hodině.

Podivil jsem se, že byla jen tichá, při níž nezpíval lid, ale na kruchtě jen tenorista notoval italskou píseň, chvílemi připojil se k němu druhý zpěvák, basista a zpívali dvojhlasně, misty i bez průvodu varhan. Varhany hrál varhaník po italsku, to jest hodně vesele, že to chvílemi připadalo, jako by zněl do uší kolovrátek.

Ač venku poprchávalo, přece vyšlo procesí ven, pořadatelé ujišťovali, že není nepohoda tak veliká, že déšť snad za chvíli ustane. Všechna svobodná děvčata, nejen malá, ale i velká byla oblečena v bílých šatech za družičky, větší měly v ruce košíčky s květinami, menší nesly malé prapory podobné kostelním, vyrobené ne s papíru, ale z látky a ozdobené různými obrazy svatých. Za děvčaty šla dlouhá řada chlapců, z nichž někteří byli oděni v salonní černý oblek, někteří měli červené kardinálské taláry, větší hoši nesli prapory buď s obrazy svatých nebo nástrojů umučení Páně. Za těmito chlapci šli teprve ministranti, jichž bylo asi šedesát, v ruce měli košíčky, z nichž sypali na cestu trávu a květiny.

Šlo se postranními ulicemi, kdež byly vesměs jednopatrové domy, přináležející katolíkům, buď Francouzům nebo Italům. Ve všech oknech byly hořící svíčky, kolem nichž stály květiny a z některých oken mimo to visely dolů koberce. Průčelí domů byla vyzdobena květinami a prapory všech barev, silnice byly posypány červeným pískem, travou a květinami.

Sám biskup nesl Nejsvětější pod nebesami, jež nesli bohoslovci, po obou stranách biskupa i za ním šla turecká stráž, vojáci s nastrčeným bodákem, připadalo mi, že nejsou čestnou stráží, ale spíše ochranou proti surovosti a nekázní Turků, která by snad mohla vzplouti proti »džaurům«, nevěřícím.

Oltáře, postavené u domů byly sice jednoduchy, ale vkusně okrášleny zelení, květinami a koberci; lid zpíval po cestě i u oltářů jen latinsky »Pange lingua«; nebylo modliteb u oltáře žádných, biskup položil Nejsvětější na oltář, zanotil »Tantum ergo«, a když sloka tato byl přezpívána, dal požehnání a šlo se k dalšímu oltáři. Bohužel začalo, právě když ubíralo

se procesí od třetího oltáře ku čtvrtému, silně pršetí. Nikdy nezhlédl jsem na obličejích lidských takového sklamaní, řekl bych zděšení, jako zde; bylo jim čísta na tváři, jak všechny dospělé i děti bolí, že se jim taková radost a takové očekávání zkazilo!

Kdo chtěl súčastniti se dalších obřadů, šel zpět do blízké katedrály, kdo nechtěl, stoupl si ku dveřím otevřeným některého domu. Též jsem kamsi vstoupil a sotva mne domácí užřeli, ptali se, jsem-li katolický kněz, a zvali, bych nestál v průjezdu, ale šel dále do světnice, též přišel domácí pán a představil se jako italský kupec.

Mysle, abych neurazil těchto dobrých lidí, šel jsem na chvilku do pokoje, brzy však odešel, řka, že bych rád byl přítomen ukončení bohoslužby. Když jsem přišel do katedrály, zpívalo kněžstvo u hlavního oltáře chorálně »Te Deum laudamus«, »Bože chválíme Tebe« bez průvodu varhan. Svatým požehnáním byla slavnost právě v poledne o dvanácté skončena.

Ignát Zhdáně.

Z Následování Krista.

Synu, slyš, co pravím tobě:
chraň se vždy zvědavosti
a přílišných nikdy sobě
neřipouštěj starostí.

Co po tom a tom člověku
je tobě, ó synu můj?
Svého života ve věku
mne ty věrně následuj.

Co ti po tom, jak se chová
v životě svém ten a ten,
jak jedná a jaká slova
z úst mu plynou každý den?

Nebudeš ty za jiného
Bohu odpovídati,
ale za sebe samého
účet musíš vydati.

Nechť bližní tvůj jiné klame,
dojde také na něho,
mne zajisté neoklame,
byť oklamal každého.

Já znám všechno, synu milý,
o co lidé horují,
zuám i to, k jakému cíli
jich úmysly směřují.

Já též jednomu každému
podle skutkův odplatím,
nebem člověku dobrému,
zlého v peklo zatratím.

Mně všechno buď ponecháno,
ty vždy v dobrém míru buď,
a pokoj, jehož ti přáno,
ze srdce si nevypuď.

Nechťj marně vyzvídati
život bližních, synu můj,
pilně hled však o to dbáti,
ať je svatý život tvůj.

Nic nedbej, ó milý synu,
nikdy jména velkého,
které podobno je stínu,
nic přátelství mnohého.

Že ty věci způsobují
v srdci tvém rozržitost,
a je velmi zatemňují,
to si vem na vědomost.

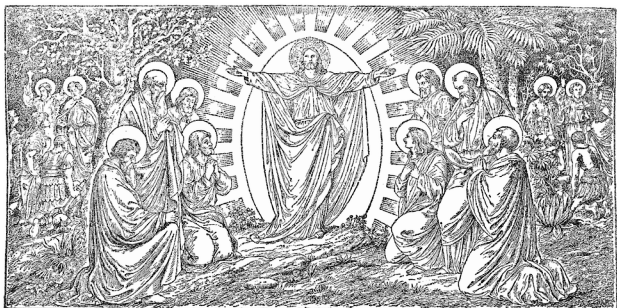
Synu, pevně umiň sobě
nevyzvídat marnosti,
a já přijdu zjevit tobě
božských slov mých tajnosti.

Vždy hled' na modlitbách bdíti
a maň srdce otevřít,
ve všem, všude, ve svém žití
hled' se vždycky pokofit.

Pane, toto přání Tvoje,
jež jsi mi dal poznati,
chci uložit v srdce svoje,
dle něho vždy jednati.

F. Vrdtil.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER

II. Dravci v missiích.

Píše P. A. Boyer, představený stanice v Utinty.

Tigr a pardál nežijí v horké Africe. Za to jsou tam tím četněji zastoupeni lev a levhard a jsou stálým a vážným nebezpečenstvím pro lid a stáda. Podářilo-li se jedné z těchto strašných koček vysoký a silný palisádový plot přeléztí a do ohrady se vloupití, padá jí deset, třicet, padesát ano i sto kusů za oběť. Není téměř missijní stanice, která by takovými nočními vpády dravců nebyla citelných škod utrpěla. Černoši jsou v té příčině velmi nedbalí a neopatrní; každou chvíli bývají od drzých vetřelců o jeden i více kusů dobytka oloupeni.

Zbrocen krví prchá lupič se svou kořistí. Jednou ji donáší svým mladým, jindy uschovává ji na příští den. Mnohdy viděti levharda vysoko ve větvích stromových; jest i výborným lezcem, jenž vylézá i do koruny stromové. Tam nalézá také svou obyčejnou potravu: spící opice. Jak často slyšíme v noci na výšinách kolem stanice sv. Josefa v Utintě smrtelné chrochtání přepadených, které se dostaly do drápů levhardových. Opice i levhardi vyskytují se ve zdejších krajinách velmi často. Mohli bychom ovšem obou velmi snadno postrádati. Opice sestupují ve velkých hejnech do polí a pustoší je velice, není-li zvláštních polních hlídačů. Zaženeme-li drzou chásku, ustoupí na

nejbližší stromy u skály a pozorují z bezpečné vzdálenosti, co se dále dítí bude. Sotva jsme se však obrátili, vrací se zase, lámou stébla kukuřice a vytahují batáty (zemáky), maniokové kořeny ze země. Také za stavby missijního domu měli jsme s milými opičáky nemalé potíže. Sotva že dělníci ze staveniště se vzdálili, přicházely opice houfně z blízkého lesa, staveniště obsadily, všecko prohlížely, vším viklaly, zkrátka počínaly si tak nestoudně, že bychom byli nejraději všechny postříleli.

Velkým dravcům snažíme se ubrániti strychninem. Hned první dni po založení Utinty, — bydleli jsme ještě pod stany — darovali nám černoši krásného kohouta. Za soumraku stalo se zvíře kořistí levharda, který se byl před očima našich dětí až k samým stanům odvážil. Opatření svítilnou pátrali jsme v houšti po lupiči. Lomoz a křik ho bezpochyby zastrašil; pustil svou kořist, kterou jsme polomrtvou našli v křoví. Vzali jsme zvíře s sebou, zabili je, rozřízli a posypali maso jedem. Potom položili jsme kohouta na totéž místo, kde jsme ho byli našli. Příštího rána ho tam nebylo, ale loupež byla pomstěna; statný levhard ležel mrtve nedaleko v lese.

Jestliže jsme během let jenom málo dobytka pozbyli, mají velkou toho zásluhu naši pastýři pro svou bdělost a srdatost,

Jeden z nich shromáždil své stádo k návratu, když najednou zpozoruje mohutného lva, který se byl právě vrhl na krávu a ji porazil. Nerozmýšleje se dlouho vrhl se černoch svým kopím na strašného protivníka a vrazil smrtelnou zbraň tak dovedně a pádně do dravce, že zbrcen krví nazpět zavravoral. Řvouc vztekem a bolestí snažila se obrovská kočka, zuby svými železo z těla vytáhnouti a posla v několika minutách několik kroků od jeviště loupežného přepadnutí. Statný černoch jednal skutečně jako dobrý pastýř; nasadil svůj život za své stádo. Zachráněná kráva se časem zotavila ze svých strašných ran a nosí podnes stopy onoho přepadnutí na sobě; ztratila totiž tehda svůj ocas a chodí nyní mezi svými družkami bez této okrasy.

Když levhardi pozorovali, že jejich loupežné řemeslo v ohradě se nedaří, obrátili svou pozornost na dvůr drůbežní. Jednoho krásného rána našli jsme v kurníku dvacet zardousených kuřat. Sáhli jsme k prostředku dávno osvědčenému a otrávilí jsme několik ze zabitých zvířat. Nadarmo! Levhard žíznul pouze po krvi. Jedné noci došel zase úzkostlivý krakot zastrašené drůbeže mého sluchu. Nebylo pochybnosti — levhard pokračoval ve svém krvavém řemesle. Chopil jsem se pušky, připlížil na konec chodby a čekal, až se lupič objeví. Bylo by bývalo velmi odvážlivé, do kurníku samého vniknouti a lupiče přistihnouti při činu. Neboť ačkoli levhard pravidelně člověka nenapadá, je protivníkem tím horším, jestliže bývá drážděn nebo do úzkých vehnán. Vypálil jsem první ranu na zdařbůh, abych dravce vyplašil. Najednou vyřítí se z kurníka kohout, který byl levhardovi unikl, a pádí, zpola utíkaje, zpola letě k našemu domu; levhard ho pronásledoval až ke schodům. Přiložil jsem pušku rychle k líci, namířil přesně, pokud to tma připouštěla, na dravce a — spustil. Avšak místo aby u mých nohou bezduch klesl, jak jsem očekával, pádil levhard mohutnými skoky z ohrady; kulka chybila se svého cíle a dříve nežli jsem znovu pušku nabil, zmizel mi s očí.

Domníváš se, milý čtenáři, že snad noční host se na vždy odporučil? Již následujícího dne dostavil se zase!

Poněvadž však žádné drůbeže už nebylo, vrhl se na usípané a odvedl za krátko 12 kusů. Pravím »odvedl«, neboť na místě nemohl jich zardousiti, ježto by se byli ostatní naň vrhli; vrhl se tedy skokem na vyvolenou oběť a druhým skokem byl už za ohradou. Konečně, když už neměl příležitosti, aby svou krvežíznivost nasytil, musil chtěj nechtěj vzítí zavděk otráveným masem, které jsme mu každodenně předkládali. To také učinil a jednoho rána našli jsme jeho zdechlinu vedle zbytků sežraného dobytčete.

Tímto způsobem zbavili jsme se poněnáhu dotěrných dravců. Dříve docházely hyeny houfně až k samé stanici a rušily nám noční pokoj buďto děsně a jakoby plačtivě vyjice anebo příšerně kňučice. Po nějakém čase noční návštěvy a koncerty úplně přestaly. Pět nebo šest levhardů, všeci to otrlí loupežníci a vrahové, posli jeden po druhém, požívše prve smrtonosné vnadidlo, dále dva lvi, jižto několik vražd měli na svědomí — jeden z nich zardousil v několika měsících 40 lidí. Teprv potom byla v kraji jakás takás jistota.

Černoši zasnou nad divotvornými účinky jedu a jsou v té věci plni chvály. Avšak podiv ten má v zápětí spasitelnou bázeň. Nikdo neodvází se mlsati z láhviček v naší lékárně, z bázně, že by to mohla býti jeho smř. Jednou pracoval u nás mladý pacholek, černoch, jenž si rád zamlsal. Abychom z něho tak nepěknou vlastnost vypudili, podstrčili jsme mu místo cukru hořkou sůl, která je dobrým prostředkem odvádějícím. Měli jste vidět jeho úzkost a strach. Domníval se, že je ztracen. Trest přinesl kýžené ovoce. — »Evropané mají moc nade vším,« říkají domorodci na Tanganyice, »jenom ne nad smrtí«. O tom se ovšem mohou černoši často přesvědčiti.

III. Z Ameriky.

Vím, že rádi čítáte zprávy ze života misijnářského, — píše generální vikář diecese Little-Rockské P. Krämer, katolíkům v Evropě, — neboť dobrého katolika zajisté zajímají události takové, ať jsou radostné nebo smutné. Tentokrátě málo jenom mohu s vámi sdělit.

V naší diecesi je velký nedostatek kněží, musím proto častěji v neděli i všední

dni na missijní stanice docházeti. Na jedné z takových stanic, jménem Hope, založil jsem malou katolickou osadu. Podařilo se mi totiž kostelík, jenž býval protestantským, koupiti a zaříditi. Hledaje katolíky tam příslušně, nalezl jsem starého Němce z Badenska, jménem Webra, jenž tam měl dobrý krejčovský závod. Jeho manželka byla též Němkyně, ale protestantka. Při nejbližší příležitosti pozval jsem ho, aby přišel na mši sv., ale nepřišel. Navštívil jsem ho podruhé, abych jej znovu napomenul. Odvětil, že již po dlouhý čas nemohl pro velkou vzdálenost na služby Boží docházeti a že se tudíž přidal k protestantské sektě tak řečené episkopální. »Tato sekta,« pravil, »je beztoho velmi podobná katolickému náboženství.« Napomenul jsem ho zcela vážně, aby neotálel do lůna církve katolické se vrátiti. Odvětil mi, že dávek na protestantský kostel zaplatil na půl roku napřed, teprv po šesti měsících tedy že se stane katolíkem.

Byl jsem touto odpovědí velice zarmoucen, slíbil jsem však, že jej zase brzy vyhledám. Po několika nedělích dostal jsem od jistého katolíka z Hope zprávu, že je Weber nebezpečně nemocen. Vydal jsem se okamžitě na cestu, ač je tam 112 mil daleko. Byl skutečně těžce nemocen. Přemlouval jsem jej, aby přijal svaté svátosti, ale marně. Pravil, že přijde sám do kostela, až se pozdraví, aby svou křesťanskou povinnost vykonal. Vrátil jsem se tedy s nepořízenou a za několik málo dní obdržel jsem zprávu, že umřel a žebyl protestantským kazatelem pochován.

Nyní něco radostného. Jakýs mladík z malého města, asi 135 mil od Little-Rocku vzdáleného, přišel ku katolickému knězi a pronesl přání, státi se katolíkem. Byl poslán do koleje jesuitské, tam se stal katolíkem a ukončiv studia, vrátil se jako výtečný advokát do Arkansasu. Víru katolickou si zamiloval a podle ní také žil. Brzy na to se oženil v protestantské krajině vzav si za manželku protestantku. Manželka však vidouc dobrý příklad manželův a puze na milostí Boží, stala se brzy katolickou. Bohužel netrvalo jejich štěstí dlouho, neboť hned v prvních letech zemřela. Oženil se tedy podruhé, a s tímž výsledkem, neboť i druhá jeho manželka vrátila se do lůna církve kato-

lické. Ano v krátkém čase podařilo se mu i svého starého otce na víru katolickou obrátiti, jenž brzy potom zaopatřen sv. svátostmi, jako katolík blaženě zemřel. Asi před rokem i stará matka, protestantka, krásným příkladem synovým pohnuta a milostí Boží povzbuzena, složila katolické vyznání víry. Jak milý a povzbuzující je to pohled, když tato rodina pokaždé, kdykoli kněz do této malé osady přijde, svaté svátosti přijímá. Za své poslední návštěvy viděl jsem příbuznou této rodiny, která rovně, chtějíc věnou spásu v katolické církvi si zabezpečiti, na přijetí katolické víry se připravuje.

To jsou dva případy, z nichž první vážným je napomenutím pro každého katolíka vystěhovalce, aby se nikde neusazoval, kde nemůže svých náboženských povinností konati. Odpad od víry je často jen následkem a trestem netečnosti náboženské. V Arkansasu najde nyní každý katolík na mnohých místech hojnou příležitost svou víru vyznávat. Duchovní správcové ve staré vlasti měli by proto všem vystěhovalcům ze svých farností vážně na srdce vložiti, aby jen tam se stěhovali, kde též o jejich duchovní blaho je postaráno.

Druhý případ není osamocen. S protestantismem došlo to v Americe tak daleko, že v brzku budou tam jen nevěrci a — katolíci. Protestantská kázání nejsou již učením víry, ale politikou a sensačním křapáním. Ušlechtilější a horlivější duše vrací se proto šmahem ke zdroji svaté pravdy, jakým je víra katolická.

IV. Lidské oběti.

Člověk by neuvěřil, že i za našich dnů lidské oběti jsou možny, a přece dočítáme se nejednou ve zprávách missi-onářů, že nejenom možny jsou, ale skutečně tu a tam ve vnitřní Africe se konají. Takový případ vypravuje jistý missionář ve střední Africe žijící těmito slovy:

V první dni měsíce července roku 1906 dověděli jsme se, že u Nadagara, čaroděje a působilce dešťů, bylo několik vyslanců Musingy, krále z Ruandy. »Za jakým pak asi účelem tam přišli?« tázali jsme se mezi sebou. Či snad přišli vyslan-cové královi proto, aby si od čaroděje příznivého počasí, snad deště vyprosili? Proti této domněnce mluvila okolnost,

že teprv nedávno nastalo suché počasí, kdy za déšť a vláhu se neprosivá.

Vysvětlení nedalo dlouho na sebe čekati. Poslanectvo ve jménu králově čaroděje vyzvalo, aby zaplatil daň, kterou jeho předkové ode dávna králům z Ruandy odváděti jsou povinni. Tato daň pozůstává z jednoho mladíka a jedné panny, kterou čaroděj králi Musingovi musí dodávati. Mladíka lidé královi na cestě zabijí; toliko krev zabitého Musingovi se donáší. Panna odvádí se za otrokyni na dvůr královský. Tato oběť jmenuje se »bimara« a přináší se každoročně.

Původ tohoto dluhu sahá daleko zpět do dějinné minulosti obou kmenů. Bylo to — vypravuje se — za krále Rugandsa, jednoho z předků Musingových. Jednoho dne pásla se část stáda panovníkova v údolí Rubyilo bezprostředně na hranicích v území Bukumsi. Tam, v Bukumsi totiž, panovali právě tehdy předkové čarodějovi jako králové. Náhodou vraceli se téhož dne někteří obyvatelé Bukumsi z lovu a spatřili skot klidně na rovině se pasoucí. »Příležitost dělá zloděje« praví přísloví a přísloví to hodí se velmi dobře na všechny černochoy. Také naši ruandští lovci nečinili výjimky.

Zahnavše hlídače zmocnili se zvířat a vystrojili si na místě veselou hostinu. Než kousek ten bylo jim draze zaplatiti. Žoldneři královi jali se, když se zpráva o tom k uším jeho donesla, vinníky pronásledovati a poznali je snadno po kusích čerstvého masa, které nesli na na svých oštěpech.

Král Rugandsa rozhněval se velice. Nepomstil se však na zlodějích, nýbrž na jejich pohlaváru a jeho rodině. Pomsta byla strašná. Král žádal oběť, která musila každoročně v určitý čas vykonána býti, a sice ve výroční den lupu spáchaného na posvátném dobytku královském. My víme nyní, v čem oběť záležela, každoročně se přesně žádala a přesně se i přinášela.

Teprv letos surový obyčej byl přerušen, ano, my doufáme pevně, že jest i zrušen docela. Ndagano vzkázal totiž králi, že od té doby, co jsme se mi běloši v zemi usadili, není více s to, aby přání Musingovo vyhověl. Ano, kéž by blízkost bělochů jak Musingovi tak i čaroději spasitelné a trvalé bázně nahnala, která by pro oba byla začátkem moudrosti!

Bůh „láska“ na kříži.

Ř jak láska Boží odvěká
 mocně dojme srdce člověka,
 když on zrakem svým se podívá
 na dřevo kříže, kde spočívá
 pro spásu člověka rozpjaté
 Ježíšovo tělo přesvaté,
 Ježíš, pravý Bůh a věčný Král,
 na dřevo kříže se přibit dal,
 a to z velké lásky k člověku,
 kterého miloval od věků;
 ke kříži přístup, člověče, bliž,
 a zde lásku Boží k tobě zříš;
 zde Syn Boží jednorozený
 pro tebe jest krutě zbitý
 v boku, na rukou a nohou,

pro tě bolest snášší přemnouhou,
 pro tebe on cedí svoji krev,
 podoba jeho má lásky zjev,
 Bůh „láska“ na kříži kraluje,
 zde lásku svou ti ukazuje.
 Má on hlavu trním zbitou,
 k políbení tebe skloněnou,
 má své svaté ruce rozpjaty,
 jimi chce tě láskou objati,
 kopím probodnutí dal sobě
 božské Srdce své z lásky k tobě.
 Zde Bůh od tebe za lásku svou
 žádá srdce tvé, chce lásku tvou.
 Ó hleď srdce své mu věnovat,
 jeho víc a více milovat!

F. Vrdtil.

Obětování Páně.

Jak zákon velí, činí máti Krista,
ač bez viny jest, duše její čista,
přec obět očisty dnes v Boží nese chrám,
a obět modlithy tam k nebes výšinám.

Sotva že s dítkem vešli v chrámů dvěře,
kmet svatý Simcon je ve svou náruč béře,
a lidu všemu v chrámů Páně hlásá,
že Kristus přišel, všeho lidstva spása.

Proroctví zvláštní při tom vysloveno,
že dítě božské k pádu mnohým postaveno,
a ku povstání mnohým bude Kristus král,
zvlášť tomu, kdo jej vroucně miloval.

Ty Kristu v obět dej svou duši čistou,
a kráčež světem matným cestou jistou;
mír, pokoj, klid v tvém srdci bude dlítí,
pokud tam Krista, spásu budeš mítí.

Až zhasne světlo, žití tvého svíce,
pak přání nebudeš mít více,
než aby Kristus dobrý v náruč svou
pln milosti a lásky přijal duši tvou.

Pak duše tvoje věčně bude dlítí,
kde národů všech světlo pravé svítí,
kde svatí září jako třeptné hvězdy,
tam radovat se s nimi budeš vezdy.

Fr. P. Kostk.

K nejsvětější Svátosti!

K jak velké vroucí lásce, Pane můj,
mne rozněcuje drahý odkaz Tvůj,
není to zlato, ani drahokam,
ni slávy lesk, ani světa klam,
jest sladká přítomnost Tvá to, Ježíši,
že ač jsi Ty Pán a Bůh nejvyšší,
s námi bydlíš v nízkosti,
v Tvé nejsvětější Svátosti.

Jak drahou byla Tobě duše má,
že pro mne trpěl's muka přehrozná,
by shladil's vinu, koupil duši mou,
smrt kříže podstoupil jsi bolestnou,
na památku jsi závěť zanechal,
ve které za pokrm, nápoj jsi se dal,
ó pozdraven buď s vroucností,
v Tvé nejsvětější Svátosti.

Jak blažena jest povždy duše ta,
která ku hostině Tvé zavítá,
ji nasyčuješ, činíš bohatou,
svým tělem a krví přesvatou.
s Tebou spojena, vítězí co rek
nad tělem, světem po celý svůj věk,
ó posiluj nás v milosti,
Tvou nejsvětější Svátostí.

Jen Tobě žiji, sladký Jezu můj,
hleď, Tobě náleží již celý život můj,
Tebe následovat, Pane, vůle má,
jen poruč, poslouchá již děva Tvá,
bys mne i vedl cestou křížovou,
chci pospíchatí ráda za Tebou,
jen dopřej dlít mi v blízkosti,
Tvé nejsvětější Svátosti.

Jak miluji Tě, Ježíši můj, já,
jen staň se se mnou svatá vůle Tvá,
chceš-li bych trpěla, radostí mi buď,
bych pro Tě zemřela, štěstím se dme hrud',
ve smutku blízko jsi, vzdálen jsi plesu,
hleď, s vroucností prosbu svou nesu,
ó buď mou jedinou radostí,
v Tvé nejsvětější Svátosti.

Slyš, milý Jezu, sladká láska má,
oč prosí za všechny, služebnice Tvá,
až přijde hodina, kterou jen Ty znáš,
a nás si k sobě navždy povoláš,
posilni dítky své, v Tvé lásky zdroji,
předrahy tělem a krví svojí,
na poslední cestu k věčnosti,
Tvou nejsvětější Svátostí.

Různé zprávy.

Diecese brněnská. Všech katolíků v brněnské diecesi jest nyní 1,022.485, mimo to žije zde 27.871 evanděliků a helvetů, 23.426 židů. Měst je 33, městysů 101, dědin s farou 296, dědin bez fary 1134, dohromady 1564 osad. Nejlidnatější dědina jsou Husovice, čítající asi 10.000 obyvatelův, až doposud bez kostela, ale právě započalo se s jeho stavbou. 407 far je ve správě světského kněžstva, 22 ve správě řeholníků. Největší farnost je zábrdovická, která má 36.870 duší, nejmenší Krásná u Nového Města s 202 katolíky. Všech kostelů je 974, z nich farních 429, filiálních a kaplí 545. Z těchto je klášterních kostelů 16, kaplí 27. Nejvíce farních kostelů je zasvěceno Matce Boží a sice 68, 32 sv. Petru a Pavlu, 29 sv. Jakubovi Většimu, 17 sv. Mikuláši, 17 sv. Vavřinci, 16 sv. Martinu bisk., 29 sv. Václavu, 18 sv. Jiljí, sv. Cyrilla a Methodovi 3, Nalezení a Povýšení sv. Kříže 18, atd. Nejstarší zvon jest u sv. Tomáše v Brně, pochází z roku 1393. Různých řeholí je 19, mezi nimi 3 opatství, a sice v Rajhradě, v Nové Říši a na Starém Brně. Všech řeholníků je 159, řeholnic je 358.

Katolíci ve Spojených Státech Severoamerických. Baron Alexander Koller měl ve Vídni přednášku, z níž vyjímáme: Spojené Severoamerické Státy mají 80 mil. obyvatelů, z nichž je nejméně 35 mil. nekřtěno a nábožensky úplně lhostejno, 25 mil. je věřících protestantů a 15 mil. dobrých katolíků. Katolíci mají 10.000 světských, 4000 řeholních kněží, kteří požívají všude velké vážnosti. Katolických kostelů je 11.640, z nichž jsou některé velkolepé, nádherné, zaopatřené všemi moderními vymoženostmi: elektrickým osvětlením, otopem a pod. Jeden kostel připadne na 1280 katolíků. Ročně vystaví se dvě až tři sta kostelů. Nyní právě staví se deset velkých, stoličních chrámů Páně, z nichž brooklynský u Nového Yorku bude větší než svatopetrský

v Římě a bude vyžadovati náklad 25 mil. kor., katedrála ve sv. Pavlu bude stát 5 mil. korun. V posledních třiceti letech založili katolíci 4300 nových škol, nákladem asi 130 mil. kor.; roční vydržování stojí 25 mil. korun. Ročně přibude asi 200 farních katolických škol; školné se neplatí, chudé děti dostanou zdarma i školní potřeby. V místech, kde jsou okolnostmi děti katolické donuceny choditi do státních škol, jsou pro ně zřízeny nedělní školy katechetské. Řády vydržují 870 vyšších ústavů pro dívky a hochy, a asi 1200 dobročinných ústavů, které jsou zároveň vychovávacími. Všechny tyto ústavy a školy mají 1,200.000 žáků. Seminářů a bohosloveckých ústavů je 81 a 7 katolických universit se 4000 studujícími. Nejstarší katolická universita je v Georgetownu, již obstarávají jesuité. Katolická universita v Novém Yorku má jmění 10 mil. korun a ročního příjmu asi 5 mil. korun. Všechny tyto ústavy jsou na roveň postaveny tamějším státním ústavům. Klášterů je všude dosti, mužských klášterníků je 4000, ženských 6000; mají hlavně nemocnice, asyly, ústavy pro vzdělání učitelů a učitelek, chorobince. Všechny řády jsou zastoupeny. Před nemnohými lety byl zřízen nový řád, Paulinisté, kteří dobře působí mezi protestanty. Stát neplatí nic na náboženské účely, jen některá města, jak na př. Nový York, dávají podpory. Vše vydržují si katolíci sami ze svých peněz. Obětivost je mnohdy podivuhodná; v Novém Yorku mají na příklad policisté svůj kostel, kdež všechno potřebné zakoupili. Mnozí dělníci dávají měsíčně mzdu jednoho dne v dar. Slečna Caldwellová dala katolické universitě 2 mil. korun.; město San Francisco dalo varhany pro kostel jesuitů, chudý zedník stavěl sám kostel, což za deset let vykonal, bohatá dáma v Novém Yorku rozdala vše nemocnicím a sama stala se jeptůškou. Všude je mnoho katolických spolků a sdružení,

kteří mají velká jmění. Kterási fara v Chicagu má 35.000 duší, z nichž je 30.000 členů různých katolických spolků. Katolických spolků politických není, protože jich není potřeba. Katolických novin je 300, většina anglických týdeníků, denníků je anglických 10, francouzských 4, německých 4, české 2. Největší mají 40.000 odběratelů, Kostely bývají četně navštíveny. Kterási fara v Novém Yorku má 13.000 členů a 10.000 chodí ku svatě zpovědi. V Chicagu bývá ráno o pěti v neděli mše sv. pro železniční zřizence, kteří nemohou jindy přijít do kostela. V Novém Yorku bývá v neděli časně ráno mše sv. pro žurnalisty, jichž přijde asi 400. Policisti v St. Louis chodí pravidelně v neděli na mši svatou, na velikonoce jdou všichni ku sv. zpovědi. V 10. pluku pěším je zavedeno bratrstvo Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Spolek katolických herců, spisovatelů častěji již dokázal své ryzí smýšlení. V celé Americe není mnoho poutních míst, ale jsou přechtně navštěvována. Hudba církevní je skvělá, mnoho ochotníků vypomáhá. Obětivost pro svatopetrský halif je velká. Svaté missie mívají vždy velký účinek. Aby všichni i nekatolíci dobře poznati mohli naši svatou viru prodává se za sníženou cenu spis kardinála Gibbonsa »vira našich Otců«. Prodalo se již několik set tisíc výtisků. Kostely, školy, fary a pod. budovy jsou osvobozeny ode vší pozemkové daně. Na všech drahách platí knězi polovici jízdného. President Roosevelt, protestant, zastává katolické stanovisko u manželství a je proti jeho rozvodu.

Nebezpečný spolek? Úřady státní objevily, že mezi katolickými žáky vyšší realky v Karlsruhe zavedeno bratrstvo Děťství Pána Ježíše. Po dva dny byly trapné výslechy a pak oznámeno, že žádný žák nesmí být členem žádného katolického spolku. Ale přináležeti ku spolku cyklistů, veslařů a pod. může!

Osud pařížských arcibiskupů. Roku 1793 zemřel msgr. de Guigné guillotinou. Roku 1815 musil kardinál Maury utéci do Říma. Roku 1830 plenili demagogové palác a vyhnanli z něho arcibiskupa Guilelma. Roku 1848 padl msgr. Affre na barikádách. Roku 1859 byl díky probodnut msgr. Sibour. Roku 1871 byl

msgr. Darbory zastřelen pařížskými komunisty. Roku 1906 musil kardinál Richard vystěhovati se ze svého obydli a použiti pohostinství jednoho ze svých věřících.

Ta nešťastná vlažnost! V Paříži je jediný katolický denník jménem »la Croix«, který vychází denně ve 160 tisících výtisků. Ale nevěreckých denníků je tam aspoň patnáct, a ty mají obrovský počet výtisků; na př. denník »malý Pařížan« má v neděli půl druhého milionu výtisků, ve všední den milion a čtvrt, jiný denník »malý žurnál« má denně 850 tisíc, »žurnál« denně 650 tisíc, »ranník« 450 tisíc výtisků. Dokud neujmeme se všichni do jednoho svého katolického tisku, není možno, abychom silni byli a zvítězili nad nepřáteli své víry.

Dobrý katolík. V Sasku je obyvatelstvo velkou většinou protestantské, ale rod královský je katolický. Málo známa je širší veřejnosti následující událost. Ve válce prusko-rakouské roku 1866 bojovalo vojsko i král saský s námi. Když jsme však byli Prusy poraženi, vyslalo obyvatelstvo saské, protestantské, ku králi Janovi deputaci, aby vyplnil dávné jejich přání, a dal totiž svého nejstaršího syna a následovníka trůnu vychovati po protestantsku. Král dal však deputaci překrásnou odpověď, hodnou muže právě katolického: »Korunu mou můžete mi vzít, ale mé svědomí nikdy!« a odmítl rozhodně jejich žádost. — Jak docela jinak jednal kníže bulharský Ferdinand, který na podobnou žádost deputace svého národa svolil a dal syna svého vychovávat i ve víře rozkolnické!

Časový návrh. Zavítá-li někdo z násinců do Prahy, již od zdaleka dívá se na Hradčany, na svatovítský chrám a pozoruje, jak docela pokročila stavba. Žádný cizinec neopomene podívati se blíž na tento náš památný velechrám a lituje s námi, že stavba pro nedostatek peněz nepokračuje rychleji. Skoro všichni národové mají nějakou takovou církevní památku, o jejíž výzdobu se postarali. Co učinili na příklad katolíci sousedé Němci, když jednalo se o to, dostavili velechrám gotický v Kolíně nad Rýnem? Co učinili Francouzové pro chrám na hoře Montmartre v Paříži? Co Maďari pro basiliku svatého Štěpána v Budapešti? Co Italové pro průčelí velechrámu ve Florenci? Co

čini doposud Španělové pro novostavbu basiliky vedle královského hradu v Madridě? Proto učinilo několik horlivých přátel církevního umění návrh, aby každý dospělý příslušník našeho českého národa daroval ročně jen malinký obnos 20 halířů na stavbu svatovítského kostela a pak lehce bychom se mohli dočkat jeho ukončení. Dojde tento snadňoučký návrh širšího ohlasu? Uposlechnou aspoň horlivější katolíci a přinesou tuto nepatrnou oběť?

Útulna pro katolické dělnice. Nedávno odevzdána byla ve Vídni v Alsergrundě, v Pramerově ulici číslo 9 svému účelu velká, o šesti poschodích budova, v níž přebývají může 170 katolických dělnic. Z části mohou bydlet po dvou v útulných světničkách, z části ve větších společných spárnách, v nichž však přiměřenou vysokou zdí jednotlivé postele jsou od sebe odděleny. Dále jsou společné kuchyně, čítárny, jídelny, síně pro šiti a jiné. Poplatek je tak malý, že mohou bydlet zde i chudé dělnice. Vídeňští katolíci věru pokračují zdatně a vykonávají mnoho ku zmírnění sociální bídě a nouze. Kéž povstaly by podobné útulny pro mladé katolické dělnice i jinde, jest jich věru potřeba.

Společnost božského Spasitele. Nedávno bylo 25 let, co založil německý kněz P. Jordan misijnářskou Společnost božského Spasitele, již se též říká Salvatoriáni. Čítá nyní 400 členů, z nichž je polovice kněží, kteří velkou většinou působí jako misijnáři v Assuanu, který jim vykázal papež Lev XIII. Dne 8. prosince 1888 založil P. Jordan ženské odvětví tohoto řádu, které má nyní asi 100 členek. Společnost tato má 27 kolejí, 7 hlavních a 36 vedlejších stanic, které jsou v Evropě, Americe a v Asii. U nás mají vyšší učiliště v Meraně a Lechově u Bregence v Tyrolsku. Časopis, který vydávají v řeči německé, uherské a polské tiskne se v 117.000 výtiscích. U nás mají Salvatoriáni konvikt ve Valašském Meziříčí, kdež vyučují studenty, kteří navštěvují tamější veřejné gymnasium.

Katolíci v království feckém. V celém Řecku je nyní 4.000 katolíků. Mají 109 kněží, 139 kostelů a kaplí, 2 bohoslovecké ústavy, 72 katolických škol a 7 dobročinných katolických ústavů.

Církevně jsou podřízeni metropolitovi sídlícímu na ostrově Korfu a dvěma arcibiskupům, z nichž jeden sídlí v Athénách, druhý na ostrově Naxos.

Spolek sv. Vincence v Německu Koncem roku 1905 bylo v celé německé říši 650 konferencí (místních spolků) sv. Vincence, které rozdaly za celý rok asi 1·2 mil. marek (marka je 1 K 20 h). Činných členů bylo asi 11.000.

Svatopetrský chrám v Římě. O velikosti velkolepého chrámu Páně sv. Petra v Římě, učiníme si pojem, když se dovídáme, že při svatořečení blahoslavené Krescencie z Kaufbeurnu roku 1900 bylo v něm 60.000 poutníků přítomno.

Obrázek z národní školy ve Francii. Každé katolické dítě ve Francii, u něhož najde učitel růženec, modlitební knihu, svatý obrázek, bývá trestáno. Učitel který začal vyučování modlitbou Otčenáše, byl ve 24 hodinách svého místa zbaven. Učitel, který se postavil s křížem do dveří a kázal dětem vycházejícím ze školy na kříž plivati — byl povýšen.

Papežské vyznamenání našeho kostela. Výsadou ze dne 22. listopadu 1906 dovolil nynější svatý Otec, aby doba velikonoční sv. zpovědi a sv. přijímání byla v poutní mariánské basilice na svatě Hoře u Příbrami rozšířena na celý občanský rok, to jest od 1. ledna až do 31. prosince. Kdo tedy v této basilice přistoupí v kterýkoliv den ke stolu Páně, učiní zadost své velikonoční povinnosti. Je to zajisté veliká milost a výsada, jež je vzácným vyznamenáním naší národní svatyně.

Koho nutno poslouchati. Nedávno byl ve Francii v městě Lille souzen vojenským soudem kapitán (setník) Magniez, (čti Maňe) protože neporučil svým vojákům aby v kostele v osadě St. Jean roztrískali sekerami kostelní vrata. Sestoupil se soud vojenský, aby soudil důstojníka pro tuto »neposlušnost«. Kapitán slouží vzorně 33 let a byl několikrát pochválen od svých představených. Předseda soudu, plukovník Penillard ptal se: »Víte, pane kapitáne, že přední povinností vojákovou jest poslušnost?« Kapitán odpověděl: »První povinností je poslouchati své svědomí. Kdyby se mi vojensky rozkázalo, abych zabil otce anebo matku, neposlechl bych. Poslouchal jsem vládního

komisaře, až když rozkázal, abych poručil svým vojákům, by vypálili a rozbili kostelní dveře. Zde však, při svatokrádežném činu přestává má povinnost vojenská mne zavazovati. Jsem katolíkem a chci, by mne zastřelili, než abych se dopustil svatokrádeže. Tímto násilným skutkem zapřel bych svůj křest a přísahu svého prvního svatého přijímání. Nikdo na světě nemá práva mne nutiti, abych falešně přísahal«. Přes to však byl kapitán odsouzen ku zřítě své vojenské hodnosti a na dvě léta do vězení. Obecenstvo v soudní síni shromážděné provolávalo odsouzení slávu a křičelo: »Pryč se svobodnými zednáři!«

Kapucíní. Dne 1. ledna 1906 bylo ve všem světě 9970 členů řádu kapucínského; z nich bylo 4848 kněží, 1617 kleriků se sliby, 331 kleriků noviců, 3021 bratří a 163 bratří noviců. Všechn řád je rozdělen v 57 provincií a sestává ze 713 klášterů (557 konventů a 156 hospiců t. j. menších klášterů). V Rakousku je osm provincií a sice rakousko-

uherská s 13 kláštery, 72 kněžmi, 22 kleriky a 71 bratřimi, česko-moravská s 18 konventy a 3 hospicemi, v nichž je 55 kněží, 15 kleriků a 58 bratří; chorvatská má tři kláštery, haličská 7 klášterů, polská 2 kláštery, štyrská 13 klášterů a 2 hospice, severotyrolská 23 klášterů a 5 hospiců, jihotyrolská 9 klášterů a 2 hospice. Členů III. řádu, kteří podřízeni jsou kapucínům je 865.874. Missionáři jest v cizích zemích 834 kapucínů, a sice 586 kněží a 248 bratří, jim je podřízeno 1,958.638 katolíků, kteří žijí mezi 117-92 mil. nekřesťanů. Loni pronesli tito missionáři 29.436 kázání, vyučovali 20.689 dítek školních, udělili 27.258 osobám svatý křest, 1,441.157 osobám udělili svatě přijímání, 95.482 osobám svatě biřmování, 5410 sňatkům požehnali a 5813 osob pochovali. Působili v 284 missionářských stanicích, v 469 kostelích a kaplích, řídili 348 bratrstev, 386 škol, 336 hřbitovů, 93 nemocnic, 67 sirotčinců a 43 kolejií ku vzdělání a vychovávání missionářů.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Ze Silberbachu. Díky vzdávám nejbl. Panně Marii a sv. Josefu za nesčetné milosti, jichž se mi dostalo, zvláště za mimořádnou pomoc při těžkých zkouškách. *R. F.*

Z Kylešovic. Vzdávám díky nejsvětějšímu Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu za přispění a pomoc. Ve veliké bídě a nemoci jsa postaven, utíkal jsem se se váš důvěrou v potřebě o pomoc k božskému Srdci Páně a byl jsem vyslyšen. Kde bída největší, tam pomoc Boží nejbližší. Z Mariánského družiny *J. P.*

Z Velehradu. Račič slavná redakce přijati do svého měsíčníku »Školy B. S. P.« poděkování sv. Josefu za podivuhodnou pomoc v jisté záležitosti peněžní, jakož i voleb se týkající, v nichž jsem se na sv. Josefa obrátil. Dle způsobu některých ctitelů sv. Josefa podal jsem záležitosti své na listku několika slovy naznačené a položil k sobě sv. Josefa, jakož i žádost záležitosti peněžní datoval 19. března, a ač se znalci vyslovili, že sotva bude vyhověno, snad z polovice, přece žádost úplně vyplněna. Záležitost se táhla již bezmála čtyry léta a dvakrát byla již odmrštěna, ale po

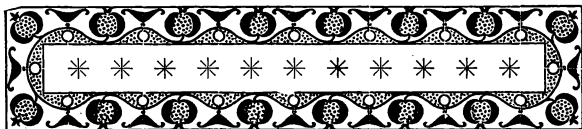
třetí sv. Josef pomohl. Tímto vzdávám tedy vroucí díky veřejně za všechnu pomoc, a pobízím všechny, kdož toto čísti budou, aby s velikou důvěrou k tomuto velikému a mocnému svěťci ve všech záležitostech se obraceli.

Z Opavy. Díky vzdávám veřejně božskému Srdci Páně a sv. Ignáci z Lojoly za uzdravení od chřelí krve. Po vykonané 9tídenní pobožnosti k božskému Srdci Páně a po užití vody sv. Ignáce byla jsem této nemoci zbavena. *F. H.*

Z Katerínek u Opavy. Jsouc ve veliké úzkosti postavena, doporučila jsem se do ochrany sv. Josefa, slibujíc, že to uveřejním k větší ctí a chvále Boží i sv. Josefa, budu-li vyslyšena. Po vykonané 9tídenní pobožnosti k tomu svěťci byla jsem vyslyšena, protož plauic svůj slib, vzdávám vroucí díky sv. Josefu a všechny jeho ochráně poručím. *N. N.*

Z Otice u Opavy. Vzdávám díky nejsvětějšímu Srdci Pana Ježíše, sv. Josefu a sv. Antonínu Paduánskému za vyslyšení prosby v duchovních i tělesných potřebách. Čest a chvála buďž božskému Srdci Páně. *M. Č.*

Farní duchovenstvo.

(Hlavní úmysl.)

Děte do celého světa a uče všechny národy, uče je zachovávat, cokoliv přikázal jsem vám — tak rozkázal Pán Ježíš apoštolům svým, nežli vstoupil na nebesa. Apoštolé pak po seslání Ducha svatého rozešli se, aby hlásali učení Pána Ježíše celému světu, židům i pohanům. Po vši zemi rozešel se zvuk jejich a až do končin okrsku zemského slova jejich. Kteří uvěřili, přivtělili ku společné rodině věřících, k církvi svaté, jejíž viditelnou hlavou byl apoštol Petr. Dařilo se apoštolské dílo, neboť milost Boží byla s nimi a nejblah. Panna Maria provázela je modlitbou svou. Tak rostl rychle počet věřících, povstávaly křesťanské osady, jimž byli apoštolové a po nich jich nástupcové jejich biskupy. Všichni pak biskupové i s kněžími i věřícími poddáni byli nejvyšší hlavě, římskému papeži. Všechny pojilo společné učení, jeden Pán, jedna víra, jeden křest, společná a vzájemná modlitba. Později, když věřících ještě více přibylo a biskupové sami nestačili spravovati stáde svěřené, byly jednotlivé okrsky

biskupů rozděleny na menší okrsky, v nichž v jednom každém ustanoven byl kněz, jako duchovní pastýř, tak povstaly jednotlivé farnosti, které zase jsou podřízeny svým jednotlivým biskupům. Krásný jest poměr duchovního správce a jeho osadníků; tvoří takřka duchovní rodinu, část veliké rodiny, církve Kristovy. Farnici jsou spojeni skrze faráře se svým biskupem a skrze toho s nejvyšší hlavou církve, papežem. Farář i osadníci jeho mají se posvěcovati, svatým životem Boha oslavovati, a všickni pracovati na spasení svém.

Farář jest otcem duchovním a hlavou svých osadníkův a tito jsou dítky a učedníci jeho. Ve větších farnostech bývají faráři přidáni kněží pomocní. Všichni pak konají ve farnosti úřad jim od Krista Pána svěřený, totiž učitelský, kněžský a pastýřský. Kněží v duchovní správě jsou učitelé osadníků, že káží slovo Boží, vykládají učení Pána Ježíše, aby věřící nabývali víc a více známosti v pravdách božského učení a v životě křesťanském. Učí zvláště dítky ve škole a vedou je k ctnostnému životu. Učí mládež na křesťanském naučení a upevňují v životě mravném a v bázni Boží. Jsou rádci svým osadníkům ve všech pozemských i duchovních záležitostech. Kněží v duchovní správě jsou právě kněžími. Jim platí slova sv. apoštola říkouchého: »Tak smýšlej o nás člověk jako o rozdávacích tajemství Kristových.« Tajemství tato jsou obzvláště obět mše svaté a svaté svátosti, které udělují věřícím ku posvěcení duší jejich. Kněží přinášejí obět Bohu za lid svěřený, vyprošují milosrdenství a požehnání od něho. Dítky narozené křtí, hříšníkům kajícím odpouštějí hříchy, posilují podáváním těla i krve Páně, nemocné zaopatřují, nad nimi se modlí a maží svatým olejem, a žehnají snoubencům a modlí se za ně. Modlitbou provázejí křesťana až do hrobu a pak jsou zemřelých pamětlivi při nej-světější oběti. — Kněží v duchovní správě jsou pravými pastýři ovcí Kristových, které chrání před dravými vlky, před hříchem, před zlým světem, napominají, kárají, povzbuzují, chválí, haní, jak toho potřeba.

A čím se mají věřící osadníci odvděčit svým duchovním? Ať zachovají poměr dítek k rodičům, ať jsou svých duchovních otců poslušni, ať si jich váží, jim náležitou vzdávají úctu, je podporují a za ně se modlí. Již ve skutcích apoštolů dočítáme se, že se modlili první křesťané za sv. Petra v žaláři, až byl vysvobozen. Modlí se věřící za svatého Otce, papeže, při mši svaté a při různých pobožnostech. Modlí se za svého biskupa při mši svaté a při pobožnostech, proč by se neměli také modlit za své duchovní otce, kteří mezi nimi žijí a pracují! Proto mají věřící každodenně při modlitbách svých pamatovati též na své duchovní a vyprostiti jim potřebných darů nebeských, aby Pán žehnal jich učení a pastýřské činnosti. I církev svatá žádá od věřících v jisté době (o suchých dnech), když mají býti mladíci svěcení na kněžství, aby se věřící nábožně modlili za dobré, ctnostné a horlivé kněze, dělníky na vinici Páně. Mají netoliko si vyprosit od Pána Boha hodných kněží, ale mají se dále za ně modlit, aby horlivými zůstali, aby byli ctnostnými a příkladem svatosti by předcházeli stádcí svému. Čím vyšší a vznešenější úřad kněz zastává, tím více potřebuje pomoci s nebe, aby úkol svůj náležitě, ke cti a chvále Boží a ke spasení duší nesmrtelných konati mohl. Proto milí členové Apoštolátu modlitby a všichni ostatní neopomeňte se modliti denně za své duchovní pastýře, aby dle příkladu dobrého pastýře Ježíše Krista, střežili stádece, na dobrou pastvu vedli, dobrým příkladem předcházeli, ztracené ovečky neunavně hledali, a za všechny hotovi byli i život svůj obětovati. Neopomeňte také je skutky podporovati v jich působení a v jejich pracích duchovních. Nejsvětější Srdce Ježíšovo, učiň, aby kněží a osadníci jejich bylo jedno!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vší zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebo menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu za kněze v duchovní správě pracující a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Státí se horlivými pomocníky farního duchovenstva.

Úmysl v březnu: Sociální spolky.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V únoru modleme se za farní duchovenstvo.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. P.	Sv. Ignáce , bisk. m. (107). — Trpčlivost v protivenství. Sv. Otec Pius X. Zdar a požehnaní práci podniknuté. Pronásledování katolíci ve Francii.	
2. S.	Očištvání Panny Marie. Hromnic — Věrné plnění zákona Božeho. Bratrstva Mariánská. Vážení si sv. víry. Šťastná hodina smrti. Kněz P.	
3. N.	<i>Neděle I. po Devětnáctí.</i> Sv. Blažeje , bisk. m. (306). — Velepastyřové naši. Ochrana před nemocí. Křesťanské školy. Zbožné vychování mládeže.	
4. P.	Sv. Ondřeje Kors. , bisk. (1373). — Pohrdání světem a radostmi jeho. Zamezení pohoršení. Požehnaní katol. podniku. Vítězství spravedlnosti.	
5. Ú.	Sv. Háty , panny a muž. (280). — Panenská čistota. Odvrácení zlého. Křesťanské dělnictvo. Nemocní. Trpčlivost v chudobě. Služebné. † otec.	
6. St.	Sv. Doroty , p. a m. (280). — Statečnost v odporování hříchu. Obec. Nádražní missie. Ochrana mládeže. Obrácení hříšníků. Dar sebezapření.	
7. Č.	Sv. Romualda , op. zakl. ř. (1207). — Řády ve vlasti naší. † opat R. H. Dar tichosti a mírnosti. Přemáhání hněvu. Manželé. Bohoslovné ústavy.	
8. P.	Sv. Jana z Mathy , řeh. (1213). — Křesťanská láska k bližnímu. Odvrácení nenávisť. Smíření manželů. Trpčlivost v nemoci. Umírající.	
9. S.	Sv. Apolonie , p. a m. (249). — Dar pravé pokory. Studující. Ženské ústavy. Napravení zkažené mládeže. Horlivost v dobrém. Dobrodinci.	
10. N.	<i>Neděle II. po Devětnáctí.</i> Sv. Školastiky , p. abat. (542). — Odvrácení mnohých hříchů. Řád benediktinský. Smíření manželů. Řeholní sestry.	
11. P.	Sv. Jana Britto , T. J. m. (1693). — Horlivost pro spásu duší. Církev katol. na Rusi. Přemáhání zlého. Katolické missie mezi pohany. † otec.	
12. Ú.	Sv. Eulalie , p. a m. (304). — Oškvlivost nad hříchem. Dar střídmosti. Odvrácení pohoršení. Napravení urážek Bohu učiněných. Duše v očistci.	
13. St.	Sv. Kateřiny Ricci , p. (1590). Popelec . — Zachování postu. Dar sebezapření. Kajičnost. Obrácení hříšníků. Pokoření nepřátel církve sv.	
14. Č.	Sv. Valentina , kn. m. (306). — Postní kazatelé. Apoštolát sv. C. a M. Horlivé kněžstvo. Větší horlivost ve službách Božích. Nemocní. † rodiče.	
15. P.	Trnové koruny Pána Krista . — Věrné zachování postu. Hojně účastenství na postních pobožnostech. Láska k ukřižovanému Spasiteli.	
16. S.	Sv. Juliány , p. a m. (300). — Dar čistoty srdce. Přemáhání zlých žádostí. Požehnaní katolickému podniku. Dar pravé pokory. Umírající.	
17. N.	<i>Neděle I. v postě.</i> Sv. Evermoda , biskupa ř. prem. (1177). — Řád premonstrátský. Zdar a požehnaní podniknuté práci. Náprava zlých poměrů.	
18. P.	Sv. Simeona , bisk. m. (106). — Sv. Otec Pius X. Šťastné volby zástupců lidu. Pokoj a mír v zemích našich. Církev katol. v Japonsku. Moudrost.	
19. Ú.	Sv. Cyrilla Alex. , bisk. a uč. círk. (445). — Horlivost ve chválách P. Marie. Křesť. duch na vysokých školách. Bohoslovné ústavy. † kněží.	
20. St.	Sv. Kanuta , kr. dán. (1080). — Císař a král náš. Neohrožení obhájcové zájmů církve svaté. Podpora katolického tisku. Apoštolát modlitby.	
21. Č.	Sv. Severina , bisk. m. (452). — Lidové missie. Obrácení Anglie na viru katolickou. Církev katol. na východě. Duše v očistci. Obnova kněží.	
22. P.	Kopí a hřebů Pána Ježíše . — Láska k ukřižovanému Spasiteli. Obrácení odpadlíka. Synovská oddanost k církvi sv. Umírající. Dar lásky.	
23. S.	Sv. Petra Damiana , bisk. a uč. círk. (1072). — Sjednocení církve řecké s římsko-katolickou. Rozkvět církve katol. v zemích protestantských.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. N.	<i>Neděle II. v postě. Sv. Matěje</i> , apošt. Páně. —	Duchovenstvo. Katoličtí spisovatelé, Trpělivost v soužení. Za požeňnání a ochranu Boží. † otec.
5. P.	<i>Sv. Valburgy</i> , p. (799). —	Křesťanské školy. Horlivost pro spásu duší. Obrození křesťanské společnosti. Ducha zbožnosti v rodinách. Bohoslovci.
3. Ú.	<i>Sv. Porphyria</i> , bisk. (420). —	Velepastyřové naši. Svěcení dnů Páně. Hojní kajícíci. Horliví zpovědníci. Nemocní. Úcta nejsvětější Svátosti.
7. St.	<i>Sv. Leandra</i> , bisk. a uč. cirk. (596). —	Vítězství sv. církve. Pokoj a mír mezi národy. Katoličtí missionáři. Duše v očistci. Smíření manželů.
3. Č.	<i>Sv. Romana</i> , opata (460). —	Vytrvalost v dobrém. Dar bázně Boží. Benediktinská řehole. Zemřelí údové katol. bratrstev. Zbožná mysl.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Při denním vzbuzování úmyslu dobrého neměl by nikdo opomenouti dopoiti v modlitbách svých Pánu Bohu kněze postavené v duchovní správě. Jako se i rodina katolického křesťana modlí za svou nejvyšší hlavu, papeže Pia X., tak má modliti každá farnost za svého duchovního pastýře a jemu přidané pomocné ze. Veliké má povinnosti duchovní ke svým svěřencům, jest jejich učitelem, ařem duší a knězem, má býti jejich bezpečným vůdcem na cestě spasení věčného, roto potřebuje k tomu velikých milostí, moudrosti, bázně Boží a svátosti života. Iz jest povinen za sobě svěřené stádece se modliti a obětovati. Proč by neměli též ici za svého kněze se modliti? Či snad nepotřebuje modlitby? O více jí potřebuje, jiní lidé. A proto jest povinností farníků, aby při svých modlitbách nezapomněli na své duchovní a vyprosili jim u nejsvětějšího Srdce Ježišova potřebných milostí ařů nebeských v téžkém jejich povolání.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježiši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na ni nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi, vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární vši zemi bez přestání vzdáváš az do skonání světa, obětují Tobě po celý dnešní , ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ic), za příkladem nejsv. Srdce blahozené a neposkrvněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, líké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. ulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za řeze v duchovní správě pracující a na všechny úmysly, jež doporučeny i na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježiši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! ce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiši rakouskou, vlast naši a národ náš českoranský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. každé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. s IX. 26. listopadu 1876)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky dnů jednou za den Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Státi se horlivými pomocníky farního duchovenstva.

Úmysl v březnu: Špolky sociální.

Škola Božského Srdce Páně.

Ročník XLI.

Vychází
počátkem každého měsíce.

BŘEZEN 1907.

Kdo se pobíží do rozjímání o utrpení a smrti Páně celým srdcem svým, ten nalezne v něm počátek i vrchol vši svatosti, nalezne lásku největší i bázeň spasitelnou.

Pojďte ke mně všichni!

„Pojďte ke mně všichni!“ volá
v nejsvětější Svátosti
skrytý Ježíš, náš Spasitel.
Mnozí s velkou radostí
do chrámu spěchají k němu
kde sídlí na oltáři,
tam padají na kolena
Boha svého před tváří.

Jejich duše, jejich srdce
radost s posvátnou bázní
plní, když ve chrámě klečí
před Svátostí oltární,
v níž okem víry spatřují
Boha nejvyšší svatého,
pro ně ve způsobě chleba
přezázračně skrytého.

Rozjímají zde o lásce,
o pokoře nezměrné,
kterou jim Bůh ukazuje
ve Svátosti velebné,
v nížto, skrýváje své božství,
mezi nimi bytuje
a je svým předrahlým tělem
krmí a nasycuje.

Zde se učí lásku Boží
svoji láskou spláceti,
a v životě svém na zemi
pokorně vždy kráčet,
aby jednou po skončené
svoji pouti pozemské
mohli Bohu ve tvář patřit
věčně, v říši nebeské.

„Pojďte ke mně všichni!“ volá
Ježíš Kristus svátostný,
mnozí však nechtějí slyšet
ten hlas jeho milostný,
marně k sobě zve je čeká,
v chrámě Ježíš laskavý,
než On milejší jsou mnohým
marně světa zábavy.

Mnozí se již odcizili
nejsvětější Svátosti,
v níž i pro ně Bůh uchystal
mnohé velké milosti;
jedna však milost největší,
která všechno převáží,
a to svaté přijímání,
u mnohých nic nevyvází.

Ježíš Kristus ve Svátosti
též k nim touží přijít,
chce se v svatém přijímání
s nimi úzce spojit,
o spojení své s Ježíšem
mnozí ale nestojí,
bez Ježíše prý se také
v životě svém spokojí.

Běda, třikrát běda lidem
kteří takto jednají,
že k Ježíši svátostnému
v životě se neznají,
Ježíš též se znát nebude
k nim jednou na věčnost,
a zavrhne je od sebe
do pekelných temností.

F. Vrdtil.

Utrpení Krista Pána.

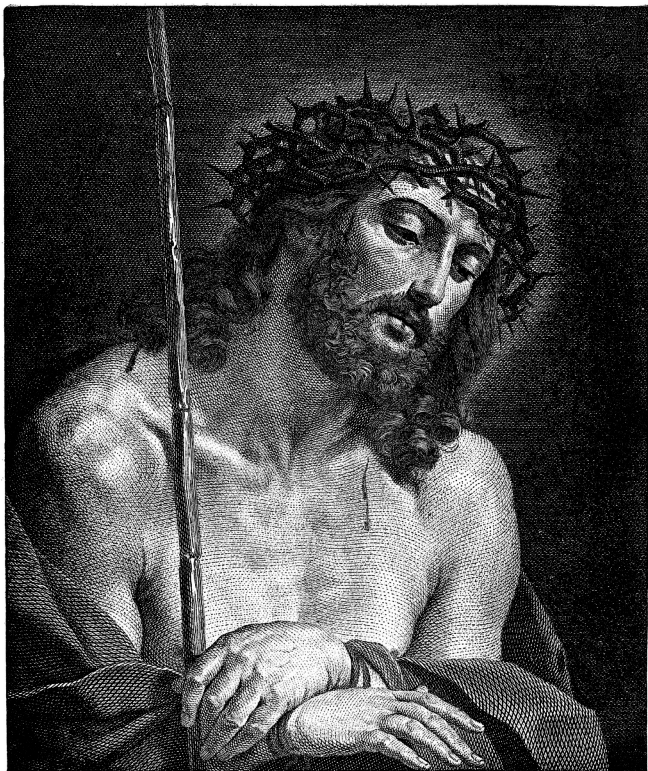
smě v době svato-
postní, v době sv.
rozjímání, tiché mo-
dlitby a zpytování
vlastního svědomí. A
o čem rozjímat máme,
ukazuje nám oltář.
Jest zastřený rouškou
fialovou, barvou to
pokání, a místo všech
ozdob a okras stojí
na něm jediný kříž
Spasitele našeho Je-

žiše Krista. Je to zajisté významná řeč,
kterou církev naše, pečlivá matka o du-
chovní blaho dítek svých, k nám vede.
Ukazujte na kříž Páně na oltáři, volá
k nám: vizte Syna Božího, kterak obě-
toval se za vás, rozjímejte o jeho utrpení,
bolestech, a jeho potupné a hrozné smrti,
a ptejte se: proč trpěl jsi dobrotivý
Ježíši tolik? I odpoví vám s kříže: »Že
jsem vás miloval, a že láska moje mne
pudila vás zachráníti, spasiti pro život
věčný; nemohlo se to však jinak státi
dle ustanovení rozhněvaného Boha Otce,
nežli mým utrpením, mou smrtí, kterou
jsem podstoupil v těle lidském.« Ano,
není vznešenějšího, důležitějšího a také
spasitelnějšího rozjímání, nežli obíratí
se v duchu pobožně a pozorně s utrpením
a smrtí Pána našeho. A jestliže nemáme
na toto zaměstnání zapomínati nikdy
docela, nýbrž častěji se jemu v roce vě-
novati, tož právě čas svatopostní jest
dobou nejpříhodnější, abychom rozjímalí

o vznešeném předmětu tomto, neboť
uvede nás na cestu, na které nás chce
míti církev naše, na cestu pokání, která
vede ku smíření se s Bohem a k oči-
štění duší našich. Kdo se pohrží tak,
jak jen mu možné jest, hluboce a horlivě
do rozjímání o tajemství, utrpení a smrti
Páně, celým duchem a celým srdcem
svým, ten zajisté nalezne v něm počátek
i vrchol vši svatosti, k níž spěti máme
v životě svém, neboť nalezne lásku
největší, najde však také bázeň
spasitelnou.

Když byl jednou sv. Bernard celý
se ponořil v rozjímání o utrpení a smrti
Páně, tu se slzami v očích zvolal: »Kdo
učinil toto všechno?« »Láska!« Všeho
dobrého, všeho šlechtného jest původem
láska, bez této nelze nic dobrého a pro-
spěšného ani sobě ani jiným způsobiti.
A tak i láska nejčistší a nejvyšší, láska
Boží k lidem padlým a hříšným, byla
původem děje onoho, který se nám
předvádí na oči pobožnosti cesty křížové,
děje hořkého utrpení a smrti potupné
Spasitele Ježíše Krista.

Je to děj hrozný, není hroznějšího
v celých dějinách lidstva, neboť se zde
setkala největší zloba lidská s největší
neviností, kterou ničila, a největší láska
s největším nevděkem, který jen se dá
mysleti. Avšak ačkoli děj tento jest
hrozným, a každý, kdo jen poněkud
hlouběji v něj se ponoří, trne, přece jest
zase i potěšitelným, neboť jest nám
spasitelným. Bez děje toho bychom až

posud tonuli v kletbě Boží, a nemajíce naděje na milost a odpuštění, zoufali bychom si nad životem. Láska to byla, láska Boží, která utrpení a smrt Páně ustanovila, láska to byla, která to vše provedla. Pozorujme jen Krista Pána v zahradě Getsemanské! Krví se potí v hrůze veliké, předvídaje strašné utrpení, a přece se ho nevzdává. Volá:

»Smutná jest duše má až k smrti,« a přece na tu smrt jde. Modlí se: »Otče, odejmi tento kalich ode mne,« ale přece bere kalich tento s utrpením a pije jej až na dno. Proč? Z lásky.

On miloval své a až do smrti je miloval. Vidí se zrazena učedníkem, kterého byl z nicoty pozvěd^l k výši svého přítele, neboť k apoštolům děl:

»Vy přátelé moji jste,« kterého učinil svým zástupcem na zemi, apoštolem, dobrodincem lidstva a ježž mocí nejvyšší obdařil. A nyní vidí, kterak tentýž »přítel« přivádí naň biřice, vydává jej na jistou smrt, prodává jej za bídný mamon. A přece jak mírně, jak milostivě o něm jedná. »Příteli,« tak praví k němu, »nač jsi sem přišel, polibkem tímto zrazuješ syna člověka?« Co pudilo jej takto mluvit k nepříteli nejhoršímu? Láska. Chtěl jej obrátiti, v posledním okamžiku ještě podával mu pomocnou ruku svou, odpuštění, milost — což více mohl Pán pro Jidáše učiniti? Láska jeho nebyla uznána, zrada a nevděk byly odměnou za ni.

A což když vidíme Krista Pána v síni Herodově, kde byl posmíván, v soudní síni Pilátově, kde ortel smrti nad ním vyrčen jest, když zříme jej, která okem smutným však laskavým a milostí plným pohlíží na Petra, jenž právě jej byl třikráte zapřel. Kdo nepozná tu nezměrnou hloubku lásky Kristovy? Mohl se ubrániti, vždyť sám řekl, že kdyby chtěl, Otec by mu poslal celé zástupy andělův. Ale nechtěl; jde na smrt za jiné dobrovolně, z lásky. Ví, že takového jeho utrpení a smrti jedině s to jest, aby všem lidem pomohla, proto pro všechny obětuje se. Kde jest kořen takové oběti? Jen v lásce! A konečně zříme jej na Kalvarii. O jak hrozný, trudný to pohled. Nejnevinnější visí jako sprostý zločinec na kříži, a aby míra potupy naplněna byla, ještě uprostřed dvou zločinců, jako nejhorší z nich.

Nejlaskavější a největší dobrodinec všech, jenž rád a účinně pomáhal, obklopen jest smečkou zuřivců, kteří mu spílají, jej haní a největší urážky mu v tvář metají. On tichý beránek jako buřič trestán jest, on sám Syn Boží trpí trest, jenž určen jest pro rouhače. A přece zase zaznívá z úst jeho první slovo

s kříže, slovo milosti a odpuštění, modlí se ještě za nepřátele své: »Otče, odpusť jim, neboť nevědí co činí.« Kde jest pramen takového sebezapření? V lásce. A tak umírá Pán náš po hrozném utrpení na kříži, opuštěn ode všech, kromě matičky své, Jana učedníka a kajicnice Magdaleny, dokončuje bolestně, v největší chudobě i potupě život, který byl v chudobě a poníženosti v Betlemě započal.

O jak vznešený veliký to byl cíl, který měl Kristus Pán na zřeteli při utrpení a smrti své! A cit ten byl naše spása, naše posvěcení, naše blaho. Nezaslouží tedy, abychom jej z celého srdce milovali? Láska lásku plodí, ale láska lásku také zasluhuje. Nevděk zavrhne každý člověk a každého bolí nevděk; o nechtějme Bohu činiti to, co sami s opovržením odmítáme. Proto, kdo by měl srdce tak kamenné, jenž rozjímaje o utrpení a smrti Páně, nebyl k lásce pohnut?

Pamětliví jsouce toho, že dle slov sv. Pavla: »Kristus nás vykoupil ze zlořečenství zákona,« učiněn byv pro nás zlořečenstvím, t. j. jako zlořečeným, k smrti odsouzeným (Gal. 3, 13), že na smrt se vydal, aby nám zjednal práva k životu věčnému, zdaž nemáme zvolati se sv. Pavlem: »Láska Kristova pudí nás!« (2. Kor. 5, 12.) Bez opětné lásky podepsali bychom si zatracení, které pronášej nad duši nevěrnou, která odpírá půvabům lásky nesmírně šlechetné a dojemné. Tak totiž praví svatý Pavel: »Nemiluje-li kdo Pána našeho Ježíše Krista, budiž proklet.« (1. Kor. 16, 22.) Hrozná to slova, ale trest v nich vyrčený zajisté je spravedlivý a zaslužený.

Jestliže utrpením a smrtí svou Spasitel náš takto k nám hovoří: »Poznej, synu, jak miloval jsem tebe a jak za tebe vydal jsem se; já stvořitel pro tebe stvoření, já otec pro tebe syna mamotratného, já uražený pro tebe urážejícího,

já dobrodinec pro tebe nevděčného, já nejvyšší dobro pro tebe nejbídnějšího!« Zda nemáme tu zvolati se sv. Petrem: »O Pane, ty všecko víš, Ty víš, kterak Tě miluji!

»Milujme tedy z celého srdce svého, ze vsí síly své,« praví svatý Vavřinec, »toho, jenž tolik ráčil z lásky k nám trpět; vždyť volají rány, ale nade vše volá láska, aby celým srdcem od nás milován byl.« A nyní ruku na srdce: milujeme Ježíše? Milujeme jej, tak jak si přeje, jak zasluhuje? O Bože náš, kterak jsme bídní, kterak jsme nevděční! Tvorům věnujeme lásku svou a Stvořiteli ji upíráme, lidem býváme vděční, ale Bohu vděčnosti neukazujeme. O kterak se naplňuje bázní duše naše, pomyslíme-li na to. A kterak se nám povede, zůstaneme-li bez lásky, zůstaneme-li v hříších?

O uvažme, že utrpení a smrt Páně nám hlásá zároveň přísnost, s kterou Bůh tresce hřích. Uvažme tedy kdo trpí a co trpí. Kdo je ten, jenž na kříži za nás umírá? Bůh zjevil nám jeho velebnost a vznešenost, že pod způsobou lidskou skrývá se božství. Ježíše uznal Bůh Otec za svého syna, a to velice milovaného; nebesa i země, andělé i ďáblové, skály při jeho smrti pukající, slunce se zatmívající i mrtví z hrobu vstávající, i katané, kteří jej byli ukřižovali — všickni tito vydávají o něm svědectví, že byl Bohem. Tu však láže se svatý Bernard takto: »Jest možné věřit, že ten, jenž nástrahám svých nepřátel podléhá v pravdě jest Bohem všemohoucím?« Že člověk, jenž na kříži umírá, jest pánem života, panovníkem světa? Ano jest, neboť ukázal všemohoucnost svou, dokázal, že pánem jest života a panovníkem světa, neboť po hrozném utrpení a smrti vykonav vše, co jako spasitel v těle lidském vykonati měl, ukázal božství své svým vzkříšením. Boha tedy a Pána našeho

v požehnaném jeho člověčenství prorážejí tyto rány, kterými jej tepe Otec hřichem lidským uražený. Ano pravdu děl prorok: »Kdo zná, Pane, moc hněvu tvého?« A sv. Pavel, jenž nám ukazuje kříž Kristův jakožto důkaz Boží hrozné spravedlnosti slovy: »Jež (Ježíše Krista) vydal Bůh za smírce skrze víru v krvi jeho k ukázaní spravedlnosti své, pro odpuštění předešlých hříchů.« (Řím. 3, 25.)

Kdo z nás ubohých bude tedy ušetřen, není-li šetřen sám Syn Boží? Pozorujeme-li Krista Pána pnicího na kříži na výšině Kalvarské, tu jako bychom slyšeli hlas, kterým k nám volají všechny jeho otevřené rány: »Lidě zaslepení nevíte, kdo ten jest, jehož se báti máte? Chci vás poučiti; bojte se toho, který hroznou rukou svou dotkl se Syna svého, vřele milovaného, a usmířen mohl býti toliko krvi jeho. Takovou mějte před ním bázeň, vy apoštolé i přátelé moji, bojte se toho, kterýžto, když zabije, má moc uvrhnouti do pekelného ohně, tak pravím vám, toho se bojte.« (Luk. 12, 5.) Trpí tedy sám Syn Boží, o němž Otec pravil, že se mu v něm velice zalíbilo, a nyní, uvažujme, co trpí. Co trpí tento Beránek Boží, jenž jest nevinnost a svatost sama? O slyšme zase jeho vlastní slova, kterými předpovídá své utrpení, řka: »Bude vydán, pohaněn, bičován, uplván a zabijí jej,« toť krátký obsah jeho utrpení velikého. Hrozná budou muka jeho, jež mu bude trpět jak v duši tak na těle. Uvnitř v duši sevře jej úzkost smrtelná, hrozný boj se smrtí bude musiti podstoupiti, bolesti nejstrašnější vytrpět, bude opuštěn od Boha i od lidí. A zevně? Ztratí vše co má, zbaven bude i šatův, o které se vojáci podělí, pozbude cti, urážek se mu dostane nejhorších a posměchu ďábelského. A nepodobá se ani člověku, neboť od hlavy až k patě není na něm místečka zdravého. Hlava jeho hrozným věncem trnitým

jest korunována, obličej ranami posetý krví a prachem zbrocený, oči slzami zalité, ruce okovy sepjaté, ruce i nohy hřeby probodené.

A konečně i to srdce, sídlo lásky jeho, prokláno jest, oštěpem a otevřen bok jeho. Není na něm ani podoby lidské, neboť sám pohanský soudce jeho Pilát ukazuje jej lidu, zvolal: »Ejhle, člověk!« Ejhle, vizte a pozorujte jak jest zbičovaný, zbědovaný, že ani se člověku nepodobá! O Ježíši náš, jestliže Otec, Bůh náš, Tebe trestá tak hrozně za hříchy, kterých jsi ani spáchatí nemohl, jestliže v Tobě trestá nás, jak asi naloží s námi, kteří jsme vlastně ten trest nésti měli, poněvadž my jsme jej zasloužili, my jsme zhřešili?

Jestliže to se děje na dřevě zeleném, co se dítí bude na dřevě suchém? (Luk. 23, 31.) Co se stane s hříšníky, až Ježíš Kristus na soudu postaví proti jejich nekajivosti onu kajícnost, kterou za ně podstoupil ve svém utrpení? O svatý kříži, který jsi nadějí mého spasení, nebudiž mi potom příčinou bázně! O jak se v ten den trásti budou všichni, kteří nyní jsou nepřáteli Kristovými! Odstupme od nich, těžme z milosti, které podává nám Pán, abychom v něm našli útěchu i odpuštění. Tak hlásá nám utrpení Páně netoliko velikou a nezměrnou lásku Boží k nám, ale také budí v nás bázeň před hrozným trestem, který nás čeká, jestliže

neodvrátíme se od cest zlých. Proto jest bázeň tato pro nás spasitelná, neboť odhání nás mocí velikou od hříchu, který jest jediným, ale také svrchovaným zlem, neboť činí nás nešťastné na zemi i na věčnosti.

To je tedy to spasitelné ovoce rozjímání o utrpení a smrti Páně, které okoušeti máme v tomto svatopostním čase, ovoce pokání, litosti a polepšení života. Velikou podává nám Pán milost, uchopme se jí. Sv. Bonaventura praví: »Kdo se pozorně a pobožně v utrpení Pána našeho cvičí, nalézá v něm vše užitečné a potřebné v míře hojné.« A sv. Augustin učí: »Není nic tak spasitelné, jako denně rozjímati o tom, co za nás vytrpěl Bůh-člověk.« Zavřeme se tedy v tomto svatopostním čase a zejména v posledních jeho dnech do komůrky srdce svého, pohlížejme na ukřižovaného Pána našeho a všípme si do duše jak jeho lásku, kterou opakovatí máme, tak bázeň před trestem, jenž nás nemine, když ji neopětujeme. Volejme k Ježíši: O Pane, kéž se Tebe bojím, kéž Tebe miluji! Chci se báti, tak abych Tebe miloval láskou ustavičnou! Končíme slovy sv. Bernarda řkoucího: »Moudrostí nazval jsem rozjímání o utrpení Tvém, v něm postavil jsem dokonání spravedlnosti své; to jest moje vyšší mudretví znáti Ježíše, a to ukřižovaného.«

Boh. Hendl.

* * * * *

TRNOVÁ KORUNA.

Z trní korunu bodlinatou
mé hříšné ruce uvily,
a na Tvou, Kriste, hlavu svatou
ji nelitostně vstavily,
když k vykonání skutku zlého
ochotně se propůjčily,
tak Tebe, zcela nevinného.
Ježíši, kruté mužily.

Dnes však pevný úmysl činím,
že nebudu víc hřešiti,
a Tebe, Kriste, se přičiním
bodlavých trnů zbaviti,
chci dobrých skutků ve konání
Ti vínky lásky uvíjet,
a jimi vždy, až do skonání,
svatě skráně Tvé ovíjet.

F. Vrdtil.

Srdce Páně — plné milosrdenství k hříšníkům.

Obrázek první: Maří Magdalena.

V domě Šimona u nohou Spasitele jakás žena klečí, roní slzy vřelé, tone ve žalostném a lítostném pláči, noby Krista libá, slzami je smáčí; potom je utírá onu vlasy svými, přede všemi lidmi v domě přítomnými, kteří odsuzují to její jednání, dívce se, proč Pán jí to nezabrání, proč přijímá hříchům oddanou nevěstu, která pohorševutín jest celému městu. Ale Pán Ježíš ví dobře, proč tak činí, milosrdenství své jí prokázat míní.

My křesťané víme, kdo je tato žena u nohou Ježíše; je to Magdalena, ta ve městě známá veřejná hřianice teď u nohou Páně dlí co kajčnice, oplakává mnohé, těžké hříchy svoje, z očí svých vylévá kajčnicých slz zdroje; přítomných zde osob nic se nezaleká, u nohou Ježíše odpuštění čeká, neb ví, že hříšníky Ježíš vyhledává a jim odpuštění jejich hříchů dává, čeká v plné víře a blahé naději, že Ježíš odpustí mnohé hříchy její.

Magdalena, která v službě dábla stála, ke Kristu Ježíši láskou v srdci vzplála, vyzála a osidel dábla pekelného, odřekla se hříchu zamilovaného, láska za Ježíšem jí ji vybízela, a když tu přeblahou novinu slyšela, že Ježíš přišel do domu Šimonova, přišla za ním sem, a nyní slyší slova od Ježíše Krista: »Hříchové se tvoji odpouštějí tobě; odejdi v pokoj!« Maří Magdalena od Krista odchází, blahý pokoj a mír v srdci jí provází.

Magdaleně již jest odpuštění dáno, a tak všem hříšníkům jasně ukázáno jest milosrdenství Srdce Ježíšova, které ke hříšníkům ono v sobě obová. Srdce Páně přijme každého hříšníka, který ve hříchích svých k němu se utíká, a odpustí jemu jako Magdaleně, když hříchů svých želi, vyzná je skroušenč. I nám odpuštění vždycky jest hotovo nejvyšší milosrdné Srdce Ježíšovo; proto ve svých hříchích nikdo z nás neoufejí a v milosrdenství Srdce Páně doufejí!

Obrázek druhý: Petr apoštol.

Tam u ohně v síni soudce Kaifáše ohřívá se Petr apoštol, a plaše kolem sebe stále okem svým pohlíží, bážeň, strach, nepokoj jeho srdce tíží, by snad nebyl poznán zde od služebníků, jeden z Ježíšových že jest učedníků.

Roznčený oheň teď vzplápolá znovu, ozatuje jasně nyní tvář Petrovu, k Petrovi děvečka jedna přistupuje a přede všemi se jeho otazuje: »Nejsi-li ty jeden učedník Ježíše?« »Nejsem!« Petr v strachu odpovídá tíše.

Teď jiná děvečka po malé jen chvíli k Petrovi u ohně stojícímu plíí, a táže se Petra již polekaného: »Nejsi-li učedník ty Nazaretského?« Petr polekaně kolem sebe vzbíhá: »Neznám já člověka toho!« odpovídá.

Nyní služebníci Petra poznávají, že on jest učedník Krista, vyznávají, že ho jsou viděli s Ježíšem v zahradě nežli byl odveden ku nejvyšší radě. »Neznám já Ježíše!« zapírá po třetí Petr, a slova svá přísahou pečeti.

V tom se otfírají od žaláfe dráfe a Ježíš svázaný k výslechu se béfe, pohlíží na Petra, jeho pohled budí náhle lítost velkou ve Petrově hrudi, a proniká srdce Petrovo lítostí ten Ježíšův pohled lásky a milosti.

Poznává teď Petr svou převelkou vinu, vidí, jak hrozného dopustil se činu, když po třikrát zapřel Mistra, Pána svého, a zarmoutil velmi božské Srdce jeho, hned místo nešťastné Petr v oné chvíli opouští a venku hoče pláče, křví.

Vidí Ježíš Kristus, Bůh to vševědoucí, hočké slzy Petrou z očí se finoucí, vidí pokleslého svého učedníka, nad svým proviněním jak pláče, nafiká, nejvyšší milosrdné Srdce Ježíšovo, a odpouští trojí zapření Petrovo.

Petr zapřel Krista jenom po třikráte, my však jsme zapřeli snad již tisíckrátě Spasitele svého, ale neoufejme, hoče proviněni svých oplakávejme. Nejvyšší milosrdné Srdce Jezu Krista jak Petrovi i nám odpustí dojista.

Obrázek třetí: Lotr na kříži.

Ku dřevu kříže tam na hoře Kalvárské Pán Ježíš přibit jest od roty katanské, postaven od katů jest Ježíš nevinný s křížem svým mezi dva lotry a zlosyny.

Lotr po levici kříže Spasitele zatvrzelé srdce chová ve svém těle, společně s katany rouhá se Ježíši, ač musí umřít ve chvíli nejbližší.

Vedle kříže Krista lotr po pravici, ten však osvěďčuje mysl svou kající, k druhu svému praví on slova káravá, nevinnost Ježíše veřejně vyznává.

Dojat jest pohledem na Pána Ježíše, jak všecko rouhání trpí, snáší tíše, a za ty, kteří se stále Mu rouhají, jeho ústa prosbu k Bohu vysílají.

V duši lotra teď se myšlenka vynoří, že Ježíš na kříži jistě je Syn Boží, poslaný od Boha všech lidí ku spáse, když neobyčejně příkladuě chová se.

V té myšlence lotr víc se utvrzuje, Ježíše na kříži dál když pozoruje, pevně v srdci věří, že on jest Boží Syn, že smrt podstupuje k shlázení lidských vin.

V této pevné víře, ve blahé naději z této lotra k Ježíši slova prosby znějí: „Páne, vzpomeň na mne v království nebe kém, vzpomeň druha s kříže po pravém boku Tvém!“

Nejvyšší milosrdné Srdce Ježíšovo když vyšší toužebně to přání lotrovo, činí mnohem více dobrému lotrovi, Ježíš odpovídá jemu těmi slovy:

„Amen, pravím tobě, že se mnou ještě dnes žiti budeš v ráji, tam, kde je věčný ples!“ A to, co mu slíbil, jistě též vyplnil, lotra do ráje vzal, by s ním tam věčně žil.

Lotra kajícího ze kříže popravy uvedl Pán Ježíš do rajske oslavy, jeho prvního hned po smrti v nebe vzal, milosrdné Srdce své mu tam ukázal.

Srdce Ježíšovo jest milosrdenství plno ke hříšníkům, to ač celý svět ví; nevyvažitelnou ono jest studicí milosrdenství k vámu, ubozí hříšníci.

Proto každý hříšník spěchej k Srdci Páně,
ono tě ukryje v předrabě své ráně
před hněvem Božím, a smíří s Bohem tebe,
že, ač velký hříšník, přece dojdeš v nebe.

K. Vrdtil.

Ježíš, za naše hříchy na kříž přibitý.

Několik svatoptních myšleak napsal *Ignat Zhdnč.*

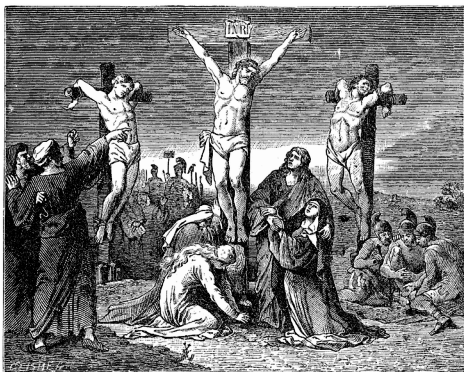
Lmnohých kostelích jest až do-
posud zvykem, že dává se
v postním čase na hlavní oltář
veliký obraz, na němž jest
vymalován Kristus na kříži. Sotva vkročí
někdo do chrámu Páně, první hled jeho
utkví na trpícím Spasiteli; všechna ostatní
výzdoba hlavního oltáře, obraz patrona
chrámového, který tam vysíval, vše jest
po dobu postní ukryto; tento veliký kříž
vybízí nás, abychom nyní v postě obírali
se vážnými myšlenkami, zpytovali své
nitro, rozpomínali se, zda pokračujeme
v duchovním životě. V tomto rozjímání
podíváme se poněkud na zvyky lidové,
na obyčeje, jež bývaly a nyní bohužel
vyhynují; ukáží nám, že lid náš býval
kdysi horlivějším, zbožnějším než jsme
my. A toto vše povzbudí nás, že obrátíme
se k víře předků svých, více si ji zamilu-
jeme a ze srdce rádi vše učiníme,
k čemu nás zavazuje.

1. Dříve bývalo zvykem, že býval
hřbitov vždy spojen s kostelem, neboť
stával vždy v každé osadě chrám Páně
uprostřed hřbitova. Nazýval setaké hřbitov
pole Páně, čímž již mělo se naznačiti,
že přináležejí jako k celku oba: chrám
Páně i pole Páně. Je zajisté významný
zvyk křesťanský, který dává také důkaz
o básnické náladě a o básnickém poroz-
umění lidu našeho, že ustele se našim
zemřelým k poslednímu odpočinku ve
stínu domu Božího. Kdokoliv jde do
kostela, a tak učiníme přece každý aspoň
jednou za týden, jdeme přes hřbitov,
tam zahlédneme hrob našich milých
zemřelých.

Konají-li se průvody kolem kostela,
jako na příklad na vzkříšení anebo na
Očišťování Panny Marie, na neděli květnou,
nebo je-li nějaký pohřeb, tu máme vždy
příležitost pomodlit se u hrobu těch,
kteří tam odpočívají; vyplňujeme tak

jejich toužebné volání: »Vzpomeňte si, aspoň vy přátelé moji.« Proto býval také zvyk, že kdo šel z kostela anebo do kostela, vždy obrátil kroky své na hřbitov a zastavil se u hrobu svých milých; poklekl a vysílal k trůnu milosrdného Boha za ně vroucí modlitbu. Nemohl-li tak učiniti před počátkem bohoslužeb, učinil tak jistě po nich. Jaký to býval pěkný obrázek! Otcové i matky brávali s sebou k hrobům,

nejvýše škodlivy zdraví lidskému, že se mohou jimi rozšířiti různé, třebas i nakažlivé nemoce, a proto bylo nyní vydáno heslo: pryč, ven z měst se všemi hřbitovy! Zakládány tak zvané ústřední čili centrální hřbitovy, na nichž uprostřed na nějakým význačnějším místě ani neuzříme žádného znamení naší spásy, žádného kříže, žádné svaté sochy. Ze hřbitovův udělány krásné sady, jež vybízejí ku procházce snad, ale

když je měly v bezprostřední blízkosti u kostela, i své dítky, které i když jsou nedospělé, nemohly se snad modlití a všemu ještě ani nerozuměly, přece jistě zapamatovaly si ten šlechetný způsob, a když jim jejich předraží rodičové zemřeli, činili po jejich zvyku a chodili se také modlití na jejich hrob, pamatujíce na ně modlitbou.

Nyní však bohužel zavládl jiný obyčej. První příčinu tomuto zlozvyku zavedla skoro všude větší města, po nichž opíčí se i náš venkov. Města, která předcházela špatným příkladem, zrušila všechny hřbitovy, které byly též v městech okolo kostelů, prohlásila, že jsou hřbitovy na-

nek modlitbě za zemřelé. V našich dobách, kdy shánějí se lidé po požitcích tělesných a po penězích, neštítíce se žádného třebas i podlejšího prostředku nabytí jich, tu nikdo z takových jemnocitných lidí nesnese pohledu na hřbitov, proto jen ven s nimi, aby neupomínaly na smrt. Snad nemyslí si tito lidé, že mohou pak nemajíce hřbitovu na očích, dále spokojeněji a požívavěji žítí? Snad utekou smrti? Snad neplatí pro ně slova: »Vzpomeň, človče, že prach jsi a v prach se obrátíš?«

2. Jak přísně zachovávaly se dříve posty. Nejsou ještě tak příliš vzdáleny doby, v nichž zvláště na venkově odepřel si mnohý člověk jen z lásky k Bohu

v paměť na přehořké umučení Páně mnohou dovolenou věc a zdržel se od jejího užívání po celý čtyřicetidenní půst. Vždyť znali jsme snad sami osoby, kteří po celý ten čas, ač byli na př. náruživými kuřáky nebo šňupali tabák, anebo rádi pili kávu, od popelční středy až po Boží Hod velikonoční zdrželi se těchto jinak dovolených věcí. Jiní jinak se umrtvovali a při tom též přísně zachovávali půst, nasativše se jenom jednou za den.

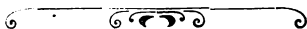
Jak poklesla tato zbožnost lidu našeho. Vždyť jsou mnozí mezi námi, kteří nezachovávají vůbec žádného postu, ač třeba po celý týden nemají masa, přece jako zrovna Bohu na vzdory, koupí si ho v pátek; jak mnozí z bázně před lidmi, jsou-li postní dny, hlavně v pátek, ve veřejném hostinci anebo v městě, stydíce se poručiti si nějaké postní jídlo, překročují tento přísný zákon církve a pojídají maso. Jiní vymlouvají se říkajíce, vždyť přece nemůže člověka poskvřniti, co ústy do něho vchází?

Těchto posledních slov užil sice sám božský Spasitel, když praví: »Ne co vchází v ústa poskvřňuje člověka« (Mat. 15, 11.), ale když jíme v zapovězený den maso, ovšem, maso samo v sobě a samo sebou hřích nezpůsobuje, ale způsobuje ho hrubá neposlušnost a nevážnost přikázání církevního, kteréž přísně prikazuje: přikázané posty zachovávali a v pátek se zdržovali od masitých pokrmů. Kristus sám poručil: »Jestliže někdo neuposlechne ani církve, budiž tobě jako pohan a publikán« (Mat. 18, 17.), což znamená: kdo nechce uposlechnouti církve, takového člověka považuj za odpadlíka od církve a její pravdy, který odešel, vyloučil se nekajícností, zarytostí, zálibou v bludech, nepravostech a hříších, a jako tehdy štilil se každý žid křesťana a publikána čili celníka, tak i ty varuj se jeho společnosti, a kde

můžeš mu vyhni. Při jiné pak příležitosti řekl božský Mistr apoštolům a jich nástupcům: Kdo vás slyší, mne slyší, kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá« (Luk. 10, 16).

Kéž nikdo nezapomene, jak církev ve své dobrotě hledí nám zachovávaní těchto postních přikázání usnadniti. Za nejstarších dob jídalo se v postě jen jednou za den, a to až po západu slunce, mimo to byly zakázány mnohé pokrmy, jež jisti není dovoleno, kromě masa byly to pokrmy vaječné, mléčné, píti víno, toto aspoň v některých krajích. Jak mírná jest nyní církev svatá, vždyť žádá někdy vůbec jen zdržovati se masa a dovoluje vícekrát za den dosyta se nasytiti; jindy pak v přísných půstech prikazuje jísti dosyta jen jednou sice za den, ale dovoluje vícekrát něco pojísti. Že pak půst ještě nikomu neuškodil, svědčí naše lidové pořekadlo, kteréž di: »Jez do polo syta, pij do pola pita a vyjdou ti na plno leta,« jiné přísloví naše praví: »V nejlepším přestanu,« to jest, když ti nejlépe chutná, ustaň, lépe se nedosytiti než přesyťiti. Ve starém věku, dlouho před Kristem žil proslulý lékař v Řecku, jménem Hippokrates, který dosáhl velkého věku, a když se někteří ptali, co mají činiti, aby po jeho příkladu též dlouho žili, tu odpovídal jim: »Nikdy, jsem nevstal od stolu nasycen,« chtěl říci, kdo se nikdy nepřesyťi, ale raději méně jí, ten má naději, že bude dlouho a ve zdraví žít.

Mimo tyto dva uvedené případy, totiž že hřbitovy odstraňují od kostelů, a že neradi posty zachovávali, anebo snad je překročujeme, dalo by se více příkladů uvésti, jež by nám dokázaly, že předkové naši víry byli dbalejší než my. Ale ustaňme na těch a umiňme si, co síly naše stačí, býti přáteli víry a věrnými vykonavateli přikázání Božích i církevních.

P. Dominik a Jezu Maria

Životopis sv. Jana z Kříže.

Hlava třetí.

Rok noviciátu. Sv. Jan studuje bohosloví. Vysvěcení na kněze a příprava ku první máli svaté. — Jan pomýšlí státi se kartuziánem.

Svatý Jan oblečen byv v roucho řeholní, začal svůj noviciát, t. j. rok zkušební. Jeho celý noviciátní život může býti v krátkosti označen slovy: »Byl radostí svých představených a novic zcela dle Srdce Božího.« Jakmile překročil práh domu řeholního, nechal všecken svět venku, ano, což více, i sebe sama.

Zapomenul totiž na vše, co by ho i v nejmenším od Boha odtáhnouti mohlo; neměl již pro tvory myšlenky žádné, a i když na sebe sama vzpomněl, stalo se to jen proto, aby se v Kristu křížoval. — V nepřetrženém obcování s milovaným Mistrem svým zakoušel nejsladších okamžiků u stupňů oltáře v horoucí modlitbě. Tomuto sladkému, ale nikoli bezbolestnému, tomuto vznešenému zaměstnání věnoval úsvit a celé jitro. Ve svém novicmistrovi viděl, uctíval a poslouchal Syna Božího.

Ten k němu mluvil a Jan poslouchal. Osamotnělost celly byla jeho zahradou rozkoše, v níž s Bohem, jeho anděly a svatými se obveseloval. Důvěrné obcování s blaženou říší duchů jest vůbec charakteristickým znakem v životě světců. Cítíce se na zemi cizinci, spěchají pocity, žádostmi a myšlenkami svými tam, kam teprv později, až Bůh chtítí bude, duše a jednou i tělo na vždy dospěti mají — k Bohu totiž, svému cíli a ku svým u mety této shromážděným bratřím.

Tak ukazovali svatí na zemi, že ačkoliv ještě poutníci, přece jsou již důvěrnými domácími společníky Boha, spoluobčany svatých v nebi. K takovému obcování nebeskému, jež apoštol věřícím tak důtklivě doporučuje, protože od doby, kdy Kristus sedí na pravici Boží hledati máme, co nebeského a ne co pozemského jest, k takovému životu v Bohu při pozemském osiřelém putování nedojde, kdo ve svém stavu, a nejvznešenějším jest pozeňnaný stav křesťana, ne-

snází se ani, aby alespoň v neděli a ve svátek v sebe se pohroužil, v ústraní s Bohem se zabývatí mohl. Také život náš jest noviciátem, vážným časem služebním; prožijeme-li jej v hluku a křiku světa, v nepřetržitě práci a hovoru, v ustavičné snaze po věcech zevnějších, pak neučiní se v něm mnoho pro věčnost a zajisté ničeho pro velkou věčnost. Nevyžaduje se od každého osamělost v cele klášterní, jež tělo uzavírá, jež však duchu a srdci do celého širokého světa vylétati nebrání; ale více doporučuje se osamotnělost komůrk srdce našeho, kterou uprostřed světa a jakéhokoliv zaměstnání ustavičnou vzpomínkou a pohledem na Boha si zjednatí můžeme, jako to učinila svatá Kateřina Sienská, serafinská Matka velikého řádu svatého O. Dominika. O takové osamělosti srdce píše nadšený učitel duchovní ct. Tomáš Kempenský: »Ona jest matkou svatých myšlenek a velkých předsevzetí, pramen pravé duchovní radosti.« V takové samotě srdce prospívá člověk ve ctnostech, nalézá studnici svatých slzí, upoutává se na svého Boha a odlučuje se od všelikého stvoření. V tomto vnitřním tichu (šťasten, komu i zevnitřního získati se podaří) slyší člověk tichý vánek Ducha svatého. Tu naučí se v jedné hodině více, než po celá léta na vysokých školách. Při pohroužení se v sebe získává opravdovější poznání, než by z duchaplné, ale přece jen mrtvé knihy čerpati mohl; tu počíná člověk nejen o pochopení však i uchopení pravdy se starati. Člověk blíží se velikému Bohu a porozumí, jak vše malé a pošetilé jest kromě Boha a lásky jeho. Bohužel jest toto opravdové odříkání se věci zevnějších nyní málo známo a smutno jest, že lidé nechtějí ani viděti, že bývalo vždy pozeňnaní plným a potřebným cvičení křesťanů. V nižších stavech předstírá se, že boj o životy sebranosti té nepřipouští; ve vyšších vrstvách hledají vytáčku v tom, že pro stav svůj nesmějí se činiti neviditelnými, ale že ukazovati se musí velikému světu. První měli by pomněti sladkých slov Ježíše: »Hleďte nejprve království Božího (a

království Boží jest v nás), vše ostatní bude vám přidáno;« ale i druzí neměli by zapominati vážné výpovědi božského Mistra: »Co prospěje člověku, kdyby celý svět získal, ale na duši své škodu utrpěl?« A vedle upřímného uvážení uvedených slov Syna Božího měli by si připamatovati i onu vysoceurozenou paní, sv. Klotildu, která za mladých let v největším ústraní žila tak, že ze vsí krásy tohoto světa nižádně neviděla kromě hradu, v němž bydlela, kostela, v němž se modlivala, chudých, jimž u schodů chrámových almužnu skýtala. A přece byla od mocného krále Franků Chlodvika nalezena a za manželku vyvolena. A právě proto, že svou nstavičnou ustraněností semeni v zemi ukrytému se podobala, vzklíčila, vzrostla a přinesla užítku hojného, neboť byla šťastným nástrojem, skrze něhož král i celý franský národ na křesťanství obrácen byl.

Než, vraťme se opět k našemu sv. Janu. Zamilované čtení svatého novice v osamělé jeho celle byla mimo knihu knih jediná, jež z rukou lidských kdy vyšla (neboť Písmo svaté je božského původu), knižička »Následování Krista« od ct. Tomáše Kempenského. Tato zlatá knížka byla jeho knihovnou. Z ní čerpal svou látku k rozjímání, svá živilní pravidla, ona byla mu vodítkem k nejdokonalejšímu, nejduchovnějšímu sebezapírání. Ze studia této knihy, ale ze živého studia (četl a činil, jak četl; četl modle se a modlil se jednaje, neboť milovati, praví sv. Augustin, jest modliti se), získal ony dvě základní věty, jež se jako vodící nitka celou knihou jeho »O dostoupení hory Karmelu« vinou. To první, co každý na zřeteli mítí musí, kdo upřímnou snahu má v duchovním životě pokračovati, jest, aby opravdově a ze vsí síly pečoval ve všem Ježíše Krista napodobovati. Božský Mistr řekl jednou sám o sobě: »Já jsem cesta, pravda a život.« Je-li Ježíš život, tedy duchovně žije jen ten, kdo v Kristu žije, kdo zcela z Krista žije; takový život zakládá se v napodobení Pána ve smýšlení a jednání. A právě tak, když Syn Boží cestou se nazývá, poněvadž jest cestou, kterou ku Otci se přichází, kdo by lehce nenahlédl, že bez následování Krista, bez putování po té cestě, již On putoval, nelze Otce najíti

a jednou u něho zůstatí? Proto jest prvním pravidlem života duchovního: »Patř na Ježíše a čin, jak On činil.« Zříd svůj vnitřní i vnější život podle něho! Nepřestávej dle tohoto Božího měřítka svůj pozemský život upravovati a zapomeň na to, co dobrého jsi již vykonal, budeš opravdově žítí a lačnětí po spravedlnosti, která před tebou jest na vzoru Kristově! V druhé své základní větě označuje sv. Jan, v čem dobrý, klamu prázdny způsob následovníků Kristových záleží, abychom tím bezpečněji sledovali svatého Boha a ne bludně se opíčili po ďáblovi. Jest to pravá láska k Bohu a vnitřní zapírání. Obě čelí k tomu, abychom se všech smyslných radostí více a více zříkali a svůj cíl, své blaho jediné v dokonalém plnění vůle Boží nalézali. Ovšem není takové zřeknutí se všeho pozemského a úplné vyproštění ode všeho každému možno, poněvadž Bůh ne každého k tomu povolal; u někoho může i to pozemské, když toho se zřetelem na Boha užívá, očištěno a posvěceno býti.

Tato pravidla přísně, v celém jejich rozsahu zachovával sv. Jan, takže každý v něm spíše spatřoval mistra v duchovním životě vycvičeného, nežli mladého novice. Zvláštní zřetel obracel k tomu, aby celou svou na ctnost tak bohatou mohutnost co možná nejvíce skryl. Úkryt a ukryvání se, jest začátkem a ovocem pravé pokory. Jako láska vystupuje, aby jednala a bližnímu, obrazu to Božímu v jeho potřebách pomohla, právě tak pokora vrací se v úkryt hluboko, poněvadž nejen samé sebe zapomíná, ale i od jiných zapomenuta býti chce, má a přeje si mítí jen jednoho svědka: Pána na nebi. Nicméně jevílo se v zevnějšku sv. Jana cosi tak vznešeného, úcty vyžadujícího, že všichni v domě tím přemoženi byli. Kdekoli se objevil, všude prokazována mu hluboká úcta. Sám ovšem neměl o tom ani tušení.

Tato v zevnějšku se ukazující cti-hodnost byla jen odleskem jeho vnitřní velikosti, průvodce jeho dokonalých ctností a heroického pokání. Již od mladosti přísnost k sobě samému miluje a v ni se cvičí a s lety života svého v ni pokračuje, nenalézal ve zmíněné řeholi karmelitů toho, čeho duše jeho, prostá vsí vlastní

vůle, jen Duchem sv. vedená, potřebovala a žádala. Vícekrát slyšel o přísných cvičeních, o něž první otcové na hoře Karmelu pečovali. V jich životě poznal pravou potravu pro svého ducha, vhodnou výchovu pro své tělo. Proto počal taková cvičení, pokud mu jen poslušnost dovoľovala, vykonávati.

Starší řeholník domu, v němž Jan život přísnosti žil, vypravuje o něm takto:

«On (sv. Jan) pečoval zvláště o to, aby prvotní pravidla, modlitby a umrtvování se týkající, na vlas vyplňoval. Nosil často kající pás a zvláštní kazajku ze síti s knoflíčky, jež mu ustavičně utrpení připravovala. Přitom byl jeho půst nepřetržitě přísný, nábožná cvičení vyplňovala většinu noci, styk s ostatními byl nejvýše řídký a krátký, radost duše jeho bylo buďto prodlévati v kostele, aneb úplná ustraněnost v cello jeho.» Světnička tato byla velmi chudička, tak malá a tmavá, že chtěje čísti, otvor ve střeše učiniti musil. Postel jeho — vydlabaný špalek na způsob rakve — a kus dřevapoduška. Bohatství a ozdoba této komůrky bylo malé okénko, z něhož se rozevírala vyhlídka na svatostánek s nejvyšším Pánem. Takovým způsobem byl světec poslušen prvotních, papežem Innocencem IV. stvrzených pravidel řeholních, aniž by tím poddanost svému novicmistrovovi byl porušil. Rok zkušební brzy uplynul a Jan složil ku radosti svých představených a spolubratří, ano celého řádu, svaté sliby. Poněvadž jej však představení jako poklad ze srdce milovali, uznali pro něho za dobré poslati jej do Salamanky, kde by dle řádového způsobu studovati měl. Ačkoliv sv. Jan teologii již studoval, šel přece jako pravý přítel poslušnosti radostně do naznačeného místa.

Bylo by zbytečno zmiňovati se o pili, s jakou sv. Jan studiu bohovědy se věnoval, že nebyla to ani zvědavost ani marnivost, jež jeho snahu tak pobádala. Znal jen jednu snahu, v ducha totiž svého řádu zcela se vnořiti, svou víru vždy více a více oživovati a z prostudovaných pravd nejen učené posudky, ale i cvičení a předsevzetí nábožná odvozovati. Proto ušel částečně oné vypráhlosti srdce, která tak často nastupuje tam, kde studium pouze k rozumu, bádání a pochopení směřuje, ale k srdci se nepřipouští, aniž

jednání dle poznaného se spořádává. Když sv. Jana teologie poučila o bytosti Boží, dal se pak ihned od milosti Boží láhnouti a vírou poznanému Pánu vroucně se klaněl a jemu zcela se poddával. Když jej Vykupitelem a velkým dílem vykoupení zaměstnávala, tu nechal se rychle od milosti Páně k vyššímu, oživujícímu porozumění věsti, aby totiž i sama sebe připojil ku oběti Ježíše Krista a to obětí rozumu ve víře, obětí srdce v pokání, vůle v poslušnosti. Všechna poznání svá oživoval skutky a poněvadž teologie je věda o Bohu a jeho lásky nejhodnější božské velebnosti, o jeho milujícím milosrdenství, tedy konečně přešlo všechno studium sv. Jana v lásku a vědu Ukřížovaného — v lásku kříže. A z té příčiny, že velké tajemství lásky, vykoupění pojal ne jako badatel, ale jako milující, bylo mu i dáno v bohovědě mystické nedokonaleji a nejjasněji psáti.

Jest nevyvratná pravda, že křesťanství teprve porozumí ten, kdo jest křesťanem v životě. Jen ten ví, jak sladký jest Pán, kdo ho okusil. Když don Alfons v nemocnici Neposkvrněného početí svčtci nabídl, aby knězem se stal, podařilo se svatému Janu vyhnouti se tomu, tentokráte však, když sami představení si toho žádali, nemohl se déle brániti. Co odmítala v prvním případě od sebe pokora, pro to musila se nyní poslušnost rozhodnouti.

První mši svatou měl sloužiti ku radosti své matky v Medině. Nelze vyložití, s jakou radostí a svědomitostí se na velké tajemství připravoval; jenom z jeho života, jeho víry ve sv. tajemství, z jeho pokory můžeme o velikosti její souditi. A v pravdě co možno mysliti, aby více bázně a svatosti vyžadovalo než úřad, jehož prostřednictvím přináší se nekrvává obět nového zákona? Slyšíme, co sv. Efreim Syrský o hlubokosti tajemství tohoto pravi: »Kristova tajemství jsou neuhasitelný oheň. Patriarcha Abraham předložil nebeským andělům pozemský pokrm; v pravdě, neobyčejný úkaz, netělesné anděly viděti na zemi maso jísti. Ale co Kristus pro nás učinil, jest daleko podivuhodnější, On nám, tělem oděným — duchovní pokrm, své tělo a svou krev dává. Bratři, ani nepochopuji toho tajemství rozumem svým! Převyšuje všechny síly mého důvtipu. Chci raději Boha Otce uctívati a zvelebovati!«

O tomto velikém, nevyslovitelném tajemství, v kterém Kristus opravdově, skutečně a podstatně jest přítomen, aby se Otci jako nejčistší obět přinášel a lidem za nebeský pokrm podával, píše sv. Chryzostomus:

»Jaké důstojenství jemu (katolickému knězi) vzdáme? Ale i jak velká nevinnost, jak velká zbožnost se na něm vyžaduje! Pomni, jaké to ruce býti musí, jež zde službu prokazují, jaký jazyk, jenž ta slova (při sv. proměňování) vyslovuje, jak veskrze čistá duše, jež tak velikého a úctyhodného hosta přijímá. V tom čase jsou i andělé okolo kněze a místo poblíž oltáře jest ku cti toho, jenž jako obět zde přinášen jest, plno kůrů andělských.

Po čas, v němž sv. Jan na první mši sv. se připravoval, sněhovaly všechny jeho modlitby k tomu, aby Pán milostivě mu zachoval křestní nevinnost, již nyní dosáhne a aby jej již nic, ani život, ani smrt, ani tvor nějaký od lásky jeho neodloučili. K této prosbě připojil i velkomyslné rozhodnutí, raději na tomto světě snést všechny muky, jež by mu bylo na onom světě vytrpěti, kdyby zde velkých přečinů se dopustil ve chvíli, kdy by ho opustila ochraňující milost Boží, jen aby usetřen byl na věčnosti. Pánu libily se prosby i rozhodnutí jeho, neboť v den vysvěcení svého, když k oltáři se odebral, slyšel v hloubi srdce svého ve vytržení ducha jemná těšící slova: »Můj synu, vyplni přání tvá.«

Způsob, jakým Bůh svému služebníku oznámil, že jeho prosby splní, byl neobyčejný, byla to výjimka; ale i my můžeme na jisto vyslyšení očekávat, jestliže jen dobře o dobré věci

prosíme; zaručijť nám slova božského Spasitele: »Proste a bude vám dáno,« bychom pak věděli, jak se modlití, bychom vyslyšení došli, naučil nás sám »Otče náš« se modlití: »Šťastný křesťane, jak neocenitelný poklad máš v modlitbě Páně,« volá sv. Cyprian: »Sám Bůh naučil tě modlitbě této. Bůh otec pozná slova svého Syna, když modlitbou k němu se obrácíme. A jestliže dá nám, oč ve jménu Ježíše Krista prosíme, jak mnohem více obdržíme, pakli jej modlitbou žádáme.« Budme jen lidmi modlitby a brzy budeme uvnitř i zevnitř lepšími nyní a blaženějšími jednou na věčnosti, což tak důrazně následujícími slovy kardinála Bona vyjádřeno jest:

»Modlitba jest pramen milostí, matka ctností, osvětlení ducha, zarmoucených útěcha, radujících se blaho, pokrm duše, všeho dobrého začátek a ochrana.«

Život sv. Jana byl doposud zajisté velmi drsný, nieméně nyní byl světcí, jenž ozbrojen silou svatého svěcení svého a denně syčen byl nepřemožitelným posilujícím chlebem, velmi lehkým a neuspokojoval jej. Znamenal, že den ze dne mocněji tažen jest ku větší svatě přisnosti, volán k dokonalejšímu odumření sobě samému. I uzrávalo v něm po dlouhém uvázení rozhodnutí, že rád svůj opustí a v Segovii ke kartuziánům vstoupí, právě tak, jako před stoletím sv. Antonín Paduánský od řeholních kanovníků vystoupil a u otců františkánů o přijetí prosil. Boží myšlenky nejsou však naše myšlenky. Jan měl k něčemu jinému sloužiti, k čemuž sv. Terezia na rozkaz Boží první podnět zavdala.

(P. a.)

Vezmi kříž svůj, kdekoli
potkal by on tebe,
rána chvíli zabolí,
za ni máš však nebe.

Kdykoli ho přijímáš,
Kristus náruč otvírá,
a když pod ním omdléváš,
žehná ti a podpírá.

F. H.

Proč jest nám církev naše milá a vzácná?

(Část další.)

Pravda může být toliko jedna, to nikdo také ani nepopírá, následně může být toliko jedna pravá církev Kristova, ne dvě nebo tři atd. »Jeden jest Pán, jedna víra, jeden křest. Jeden Bůh a Otec všech, kterýž jest nadevšecko a skrze všecko a ve všech nás,« dí sv. apoštol Pavel. (Efes. 4, 5.) Kdyby tedy všechny křesťanské společnosti, které se také církevní zvou, měly právě učení Kristovo, musily by se zajistit v podstatných a hlavních člencích víry nevyhnutelně srovnávat; ve skutečnosti shody té není, neboť se různí právě ve věcech podstatných. Kristus Pán však jen jednu církev založit chtěl a také jen jednu založil, vždyť založili ji více nemělo by ani smyslu ani účelu. »Ty jsi Petr (skála),« dí Pán k apoštolovi, »a na té skále vzdělám církev svou.« (Mat. 16, 13.) O jedné mluví zde církví božský zakladatel. A apoštol Pavel píše o jedné církvi takto: »Kristus tak miloval církev a vydal sebe sama za ni na smrt, aby sobě učinil slavnou církev, nemající poskvrny, ani vrásky neb cokoliv takového; ale aby byla svatá a neposkvrněná.« (Efes. 5, 25.) Z toho vyplývá, že všechny ostatní cirkve, mimo jedinou pravou církev Kristovou, jen potud křesťanskými se zvatí mohou, pokud se s pravou církví Kristovou shodují, neboť jen jedna, pravá církev stojí pod stráží Boží. Aby však člověk pravou jistotu měl a nebyl zmitán trapnou nejistotou zdali církev jeho mu dokonalou jistotu spásy jak v učení tak v prostředcích poskytuje, jest nutno, aby tu pravou jedinou církev, choť Kristovu poznal; a tato zase nemůže být žádná jiná, leč ta, ve které za časů apoštolských pravověřící byli »jedno srdce a jedna duše«, kdy jednota u víře byla dokonalá a církevní řízení jednotné.

Jednota u víře jest základem církve Páně, neboť sám takto se modlil: »Neprosím pak toliko za ně, ale i za ty, kteříž skrze slovo jejich uvěří ve mne, aby všichni jedno byli, jako ty, Otče, ve mně a já v Tobě, aby i oni v nás jedno byli.« (Jan 7, 20.) Zde o jednotě své církve zřejmě mluví Pán, neboť kde jednota chybí, kde u víře panují rozličná

minění a rozepře, tam království Boží proti sobě jest rozděleno; každé království však samo v sobě rozdělené zpustne a dům na dům padne,« slova Kristova. (Luk. 11, 17.) Církev svou jednu připodobňuje Kristus Pán k ovčinci jednomu, v němž všechny ovce se shromažďují a jež on, jediný pastýř jedním učením a jedněmi svátostmi opatřuje. »Mám i jiné ovce,« dí Spasitel, »které nejsou z tohoto ovčince, i tyť musím přivésti a hlas můj slyšeti budou a bude jeden ovčinec a jeden pastýř.« (Jan 10, 6.) Tu mluví zřejmě o lidech, kteří nejsou v jeho jedné církvi a prorokuje, že i oni se tam dostanou.

Proto také apoštolé Páně, šetříce slov Kristových, pilně napomínali věřící k jednotě ve víře a učení. Tak sv. Petr: »Všichni buďte jednomyslní.« (1. Petr 3, 8.) Sv. Pavel píše: »Buďte jeduomyslní ve spolek. Prosim vás, bratří, skrze jméno Pána našeho Ježíše Krista, abyste stejné všechny všickni mluvili, a aby nebylo mezi vámi roztržek: buďte pak dokonalí v jednotném smyslu a v jedinstvém mínění.« (1. Kor. 1, 10.) A dokládá: »Nebo, není Bůh milovník různice, ale pokoje.« (1. Kor. 14, 33.)

Svatí Otcové a nástupci sv. apoštolů se všemožně snažili jednotu víry a učení stále udržovati mezi věřícími. Tak na př. sv. Kliment, učedník sv. Pavla a roku 91 nejvyšší pastýř církve, napomíná Korintské, aby bezbožných a ohavných roztržek se varovali. Sv. Ignát, mučedník a žák sv. Petra a Jana, napomíná Smyrnenské takto: »Varujte se roztržek a nejednoty, neboť toť jsou pramenové všeho zla. Poslouchejte biskupů jako Kristus Pán Otec svého; a kněžstvo poslouchejte jich jako apoštolové Krista.« A sv. Augustin, který roku 430 život svůj dokonal, horlil pro jednotu církve, tak že se vyjádřil: »Roztržky v církvi způsobeně hančností svou všechny nepravosti převyšují.«

A tou církví, která od věkův apoštolských jednotu ve víře, učení a řízení až posud drží a zachovává, jest jenom římská katolická církev, kterou hned na počátku jejím svatý apoštol Pavel velebil říka: »Nejprve zajisté díky činim Bohu

svému skrze Ježíše Krista za vás za všechny, že víra vaše (Římanů) rozhláší se po všem světě. Žádám vás viděti, abych spolu s vámi potěšen byl skrze společnou víru vaši i mou.» (Řím. 1, 8.) A Tertullian píše o církvi římské: »Bydlíš v Itálii, tam jest Řím. To je ta šťastná církev, jejíž učení sv. apoštolové krví svou skropili.« Sv. Cyprian, mučedník, dí o ní: »Církev římská jest nejpřednější stolice, z níž jednota kněžství posla, k níž blud nemá přístupu.«

Proto také jenom církev římsko-katolická a žádná jiná po veškerém oboru světa v všech národů, v tolika jazycích byvši rozšířena tvoří jen jedno tělo, jehožto údové majice ducha jednoho, učení jedno, svátosti jedny, také mezi sebou, a sice jednotlivé osady se svými duchovními pastýři, tito pak se svými biskupy a biskupové zase s nejvyšší hlavou římským papežem, jako věčičky s královnou a matkou svou, jako stádo s pravým pastýřem svým co nejužší jsou spojeny. Tuto podivuhodnou jednotu uznávají i mnozí protestanté za známku pravé církve Kristovy. Tak Luther sám praví: »Kdožkoli se od církve po celém světě rozložen odděluje, dělí se od jednoty Kristovy a nebude míti života věčného.« Jinde praví: »Jedno z obého, buďto vládu papežskou voliti, aneb jednotu u víře opustiti musíme.« Ovšem neřídí se podle tohoto lepšího poznání svého. Jednota ve víře, učení, svátostech, řízení církve, kterou nalézáme jen u církve římsko-katolické, jest nám zárukou, že církev naše jest pravou církví Páně, a proto jest nám tak milá a vzácná.

Církev naše svatá jest nám dále i proto milá a vzácná, že chová posud učení Kristovo v původní čistotě, celosti a ryzosti, bez všelijaké změny. Tak jak byla od Krista a apoštolů před 1900 lety přijata poklad učení, tak stráží jej až posud neztenčený, nezměněný. Ona jediná učí tak, jako učivala před staletími. Ona nedělá novou víru, aniž předkládá nové články k věření, neboť víra Kristova jest apoštoly dokončená, dokonaná, a k ní nelze nic přidati ani ubrati od ní. Církev ovšem dle potřeby časové osvětluje, vysvětluje rozličné články víry, aby lépe od věřících poznány býti mohly. K tomu jí dává právo i povinnost učitelský úřad

její, jí Spasitelem svěřený. Katakomby římské, které bývaly útlukem křesťanů v prvních stoletích, kdy pronásledování zuřilo, a kde křesťané mnohé články víry své zobrazili malbami, ukazují a dokazují zřejmě, že církev katolická se s církví starou u učení úplně srovnává. Jestliť tam v katakombách znázorněna víra v nej-světější Trojici Boží, v Spasitele Krista Pána, jakožto Syna Božího, je tam úcta Marie Panny, jsou tam obrazy o svatých svátostech, jak je my máme, o nejsvětější oběti mešní, jsou tam důkazy o hodnosti a moci papežské a biskupské, jsou tam doklady o péči za zemřelé, o modlitbě, obětích za ně. Zkrátka o všem, co až posud my věříme a konáme.

Církev naše také vždy rázně vystoupila proti bludům, které se byly v lůně jejím jevily, vyloučila nepolepšitelné bludaře, ba raději ztrátu, pronásledování a utrpení volila, nežli by nějaký článek víry uvolnila. Tak na př. učí církev dle slov Páně, že sňatek katolických křesťanů řádně uzavřený trvá do smrti jednoho neb druhého manžela, že nikdo nemůže jej rozloučiti. Mocný král Jindřich VIII. anglický žádal na papeži, aby mu dovolil rozlukou manželskou od choti Kateřiny Arragonské, by zase se oženiti mohl s jinou ženou. Avšak církev nedovolila. I když hrozil odpadem, nepovolila. Raději, ovšem s bolestí, ztratila země anglické a skotské, nežli by upustila od článku víry. Tak pevnou není v péči o víru žádná jiná společnost náboženská. Během století se mnozí národové od jednoty církevní odloučili, protože církev jejich nevolalářské učení trpěti nechtěla a nemohla. Ona sice až posud považuje je za své děti, ale nezdržná, neposlušné, které svévolně opustily dům otcovský, ona volá, zve je k sobě, ráda by je zase na své srdce přitiskla, ale nesmí se to státi na újmu pravé původní čistě víry Kristovy. Ani jeden článek víry církev nepopustí, neboť by tím sama sebe zničila, přestal by býti církví Kristovou. Podobalť by se třtině větrem se klátící, an by dnes popírala to, čemu včera učila. Čeho by se potom měly držeti dítky její? Jakou odpověď by jim měla dáti, kdyby k ní volaly: »Ukaž nám cestu k spasení, jaká má býti naše víra?«

Musela by nutně jim na vůli nechati věřit co a jak by chtěly. Tím by se však otevřela brána k lhostejnosti ve víře, k nevěře, bludům, kacířstvím a všelijakým neplechám. Avšak naše církev, ba pevná skála Petrova posud stojí nezviklaná bouřemi bludův a kacířstva, stojí jako silná věž ozářená na břehu mořském, v temnu nočním osvětlujíc plavcům cestu k přístavu, k pravdě, na důkaz, že nepochází od lidí se měnících, nýbrž od samého Boha, »u něhož není proměnění.« (Luk. 1, 17.) Proto jest nám církev naše nezměnitelná tak milá a vzácná, neboť drží pravdu, která se nemění a trvá věčně.

Církev naše jest nám i dále proto milá a vzácná, že jest opravdu svatá.

Jelikož církev římsko-katolická, jak jsme již ukázali, nejstarší jest, ku které se přihlásil i sám apoštol svatý Pavel, a jelikož všechny nástrahy světa i pekla jakožto nepřemožitelná rekyně počela, učení prvokřesťanské v původní čistotě dokonalosti a ryzosti až na naše doby dochovala, vysvítá z toho, že božského jest původu, jest svatě, církev naše tedy nevyhnutelně svatá býti musí.

»Patřte na původce a dokonavatele víry Ježíše.« (Žid. 12, 2.) »On svatý, nevinný a neposkvrněný oddělený od hříšníků.« (Žid. 7, 26.) Základu jiného žádný položití nemůže, mimo ten, kterýž již ode mne položen jest. Ježíš Kristus. (I. Kor. 3, 11.) Tak promlouvá sv. Pavel o základu církve Ježíši Kristu. Svatý tedy jest základ církve katolické, svatá jest i ona; i učení její svatě býti musí, což také sv. Pavel dokládá, řka: »Zákon zajisté svatý jest, a přikázání svatá i spravedlivá i dobrá.« (Řím. 7, 2.) A svatý Augustin praví o učení církve katolické: »To náboženství učí, co velí Bůh, co zakazuje, co slibuje a čím vyhrožuje, čemu věřiti a co jakožto lež zavrhnouti; co doufati a co milovati máme.« Ani protestanté neupírají církvi naší svatosti, řkouce ve své »confessi« takto: »Poněvadž církev římská svatý původ má, a na tak svatém základu založena jest, musíť nevyhnutelně i svatě učení a svatý zákon svým věřícím přednáseti.«

Církví naší také jen duch Kristův vane, ona ve všem jen k Bohu zření své má, jeho neskončenou moudrost, svatost, dobrotu velebí a v srdcích dítek

pravověrných mocí blahodárnou vše dobré, viru, důvěru, lásku, vděčnost, pokoru, poslušnost, čistotu, moudrost, vůbec svatost vzbuditi a do života činného přenášeti usiluje. Mnohé nekatolíky přimělo k návratu do církve pozorování, že žádný dobrý katolík, který Bohu a službě jeho celým srdcem oddán byl, neodpadl od církve, naopak, zase že mnozí nekatolíci hodní, pobožnosti a služby Boží milovní, rádi se do církve navrátili. Jistý stoupenec Kalvinův poznav církve naši navrátil se do lůna jejího a napsal latinský ve verších důvod obrácení svého: »*Conversae gentes, ordo, miracula, sancti haec mihi N. causa salutis erant.*«

Po česku:

„Nevěřících obrácení,
svatí, divy, církve řád,
kynulo mně ku spášení,
já tu víru přijal rád.“

Církev naše toužíc po svatosti a dokonalosti členů svých, schvaluje pro jisté osoby, které sílu a obětavost v sobě cítí, život řeholní, v němž by v ustavičné čistotě, chudobě a úplnému poslušnosti následovali zvláštním způsobem Krista Pána a jeho svatě apoštoly. Ona nám otvírá poklad nevyčerpatelný zásluh Kristových a jeho svatých každodenně, z něhož jak mnoho nám potřebí jest čerpati můžeme. Ona činí nás účastny všech modliteb a obětí, které ku chvále Boží a ku prospěchu věřících každodenně v církvi se konají. Ze zdroje sedmi-pramenného svátostí nás očisťuje, léčí, ospravedlňuje, posvěcuje a těší; k svatosti proto nás mateřsky napomíná, řkouc: »Jak ten, který povolal vás svatý jest, i vy ve všem obcování vašem svatí buďte, nebo psáno jest: svatí budete, nebo já svatý jsem.« (1. Petr 1, 15.) A budiž Bohu za to děkováno, tento hlas matky církve tisíce tisíců dítek slyšely, šetřily, a proto svatě a bohumile živý byly, svatě obcovaly a svatě zemřely, a to věřící obého pohlaví, všech stavů a povolání, bez rozdílu národnosti i bohatství. Sám Luther a po něm i jiní protestanté doznávali: »Že pod papežem pravé křesťanstvo a mnoho nábožných a velikých svatých jest.« A Mesly protestant praví: »Věřím, že mnozí údové římské církve svatí byli a svatí až posud jsou.«

Jaké je to nepřehledné vojsko Beránkovo ti naši svatí a světice Boží! Jedni drží v rukou lilii jakožto odznak čistoty neposkvrněné, kterou zachovali Kristu v panictví a panenství, jiní palmové ratolesti na důkaz mučednictví, kterým přemohli svět i samy sebe a obětovali životy své za Krista a viru jeho. Zástup dítek veliký, nepřehledné davy dospělých provázejí Beránka Božího kamkoli jde a zpívají mu píseň novou, kterou jen svatí zpívati mohou. O jak nyní děkují Bohu, že povolal je na zemi do církve své, že dal jim prostředky ke spravedlivému, bohumilému životu, kterým si u Pána zasloužili koruny věčné slávy. Vidíme i řadu kajčnicků, kteří v životě tomto v bouřích jeho a poku-

šeních poklesli, zhrěšili, ale uvrhše se na mateřské srdce církve svaté, svátostmi se očistili, pokání činili a tak věčné blaženosti došli. Kde byli by nyní bez církve naší? A tyto svaté a světice Boží, z nichž mnozí krví i jazykem s námi spříznění jsou, staví nám církev naše na oči za vzor a vzývajíce jich, žádá, aby nám u Boha mocnou přímluvou svou pomáhali, bychom i my jednou po šťastně dokonaném boji pozemském s nimi u Beránka Krista se shledali. Když tedy naše církev katolická takovou se svatostí skví a svaté svými posvěcujícími prostředky v počtu převelikém plodí, musí zajisté každému z nás býti milá a vzácná, neboť je svatá.

Boh. Hendl.

ANDĚL SMRTI.

Jako stále a s rychlostí
ubíhá ten čas,
tak s časem blíže k věčnosti
spěchá každý z nás.

Prchají nám bez ustání
života chvíle,
snad za krátko, z nenadání
stanem u cíle.

Pošle Bůh anděla smrti
k nám, ke tvorům svým,
ten anděl život náš zdrtí
polibkem ledným.

Polibek smrti anděla
až my dostanem,
ta naše smrtelná těla
prijme chladná zem.

Duše však povolá k sobě
Bůh, Pán nejvyšší,
ó kéž každá v této době
slova uslyší:

„Pojď, ó duše požehnaná
ve svou pravou vlast,
v nebe, kde jest uchystána
tobě věčná slast.

Pojď, a vejdi ve společnost
duchů andělských,
poživej po celou věčnost
slastí nebeských!“

Hleďme všickni zde na zemi
v nevinnosti žít,
a duši svou ctnostmi všemi
ozdobenou mít.

Dobře čiňme vždy a všude
po svůj celý věk,
pak nám všem vítaný bude
smrti polibek.

Až se anděl smrti snese
dolů na zem k nám,
na peruti své nás vznese
k nebes výšinám.

Tam do ráje nadhvězdného
s námi zaletí,
kde v prostředí blaha věčného
budem bydletí.

Tam Bůh přítomností svojí
blážit bude nás,
k chvále jeho náš se spojí
s nebešťany hlas.

F. Vrdtil.

Obrázky z katolických misii.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

V. Zemětřesení v Chile.

Píše missionář P. Konrad Söger.

Jihoaamerická republika Chile je zemí zemětřesení, která cizinci jim nezvyklému mnoho strachu nahání. Zkusil jsem to sám na sobě. Člověku se zdá, jakoby byl hříčkou síly a moci, která si horami a skalami pohrává, jakoby to byly malé hroudý. Hodina, kdy se takové zemětřesení dostaví, je nám zholá neznáma a my nevíme, je-li to žert či pravda, nevíme, zda snad za dvě nebo tři vteřiny nepochová naše tělo pod ssutinami a našeho ducha nepostaví před soudnou stolicí Boží. Nic, docela nic nám neskytá jistoty, že toto nevinné, tichoučké kolísání v nejbližším okamžiku se nepromění v hroznou truchlohru. Přijde snad ještě něco? Již je potom! Jenom slabé, sotva znatelné třesení trvá ještě i po hodinách, často také nic. Mnohdy opětuji se slabé údery každý den, ale člověk tomu přivykne a hrubě si toho nevšímá.

Tentokrátě však nastaly pro Chile praví dvoje hrůzy, a ještě dnes, 21. srpna 1906, víří to a bouří v útrobach země, byť i ne tak silně jak prve. Bylo to 16. srpna večer k osmé hodině, když v městě La Serena třesení začalo. Lehčí údery předcházely odpoledne a také v minulé noci. To však nikoho nerozčítilo. Sotva se o tom mluvilo, jelikož se to opakuje velmi často. Chilenské domy snesou mnoho. Druhé poschodí je vždy ze dřeva, tedy pružné a povolné. Dům se klátí se strany na stranu, souměrně s každým otřesem. Trámy a střešová vazba kvílí a sténají. Dveře a okna řinčí, otvírají se a zavírají. Obrazy svatých na stěnách se pohybují, ale spadnouti nemohou, ježto jsou všechny na dlouhých šňůrách zavěšeny. Jsa nemocen byl jsem již pátý den upoután na lůžko. Moje postel pohybovala se ze strany na stranu, zároveň se všemi stoly a židlemi. Třesení přibývalo a dlouho nepřestávalo. Mám povstati? tázal jsem se sám sebe. Byl jsem příliš slab. Později bylo mi řečeno, že toto zemětřesení trvalo dobré tři minuty a doprovázeno bylo podzemským rachotem. Avšak, na tom nebylo dosti;

zemětřesení opakovalo se po krátkém čase a trvalo zase dvě minuty.

Když přestalo, přišli všichni spolu-bratři ke mně. Na jejich ustrašené tváři bylo lze čísti otázku: »Jak pak to asi vypadlo jinde?« Naši žáci a všichni ostatní domácí lidé utekli se do otevřeného dvora. Někteří hoši plakali, všichni byli na smrt přestrašení; chtěli se zpovídati. Večer nechtěl žádný do postele. Bylo třeba umístiti lůžka pokud možná uprostřed světnice; srdnatější hoši spali na krajních, malí rozestavili své postele okolo lůžka missionářova, jenž u nich nocuje. Všichni prosili, aby neodcházel, domnívajíce se, že jim na blízkou něho přece jenom lépe bude, kdyby snad přišla nová pohroma. Mnozí lehli si na lůžko oblečení. Mimo malé otřesy byla však celá noc pokojná.

Vůbec zůstalo naše město La Serena skoro neporušeno. Přes to zemřelo několik obyvatelů, kteří trpěli srdeční vadou, strachem. O jiných místech nevěděli jsme zatím nic. Teprve následujícího dne, 17. srpna, přišla krátká zpráva: Město Valparaiso je zničeno. Ponenáhlu přicházely zprávy podrobnější. Také jiná města, slyšely jsme vypravovati, leží v ssutinách. O hlavním městě Santiagu nebylo lze čeho se dověděti, ježto veskeré spojení, telegrafické i jízdní, bylo úplně přerušeno. Jedině to bylo známo, že Santiago tak strašně netrpělo jako Valparaiso. Valparaiso je hlavním přístavem Chile a mohutné obchodní město mající 300.000 obyvatelů. Dnes jest zříceninou.

(Přístě dále.)

VI. Stesky missionářovy.

Obrázek z Indie.

Jsem — píše missionář jesuita P. Lacombe v Tricinopoli — dvojnásobným duchovním správcem, jsem spiritualem a duchovním otcem chovanců v koleji sv. Josefa a zároveň farářem křesťanské obce s kolejí spojené. Farost jest malá a pozůstává většinou z nově obrácených křesťanů. V tomtéž okrese leží také osada Topu Maria, která je domovem obrá-

cených brahminů. Tam působí P. Billard, kdežto já věnuji péči svou sudrům, t. j. třídě prostřední, a ubohým pariům.

Obrácení brahminů, jež je skutečně zázkamem milosti Boží, vzbudilo v katolickém světě velkou účast a já se z toho od srdce raduji. Jest zajisté ono obrácení velkou ranou pro pohanstvo a přispělo k tomu nemálo, že náboženství křesťanské v očích pohanů se povzneslo. Byla doba, kdy jsem i já obrácení brahminů za svůj nejdůležitější úkol pokládal a jemu se věnoval. Avšak Bůh dal mi milost, že jsem poznal, že pro vyšší kasty čili třídy obyvatelstva indického nesmí se zapomínati na třídy nižší, a tak se stalo, že jsem se stal missionářem sudrův a pariův.

Mezi těmito nižšími třídami jest práce na vinici Páně snadnější, tak že se mi podařilo ve dvou až třech letech 150—160 pariů pokřtiti. To by na venkově nebylo mnoho, v městě však až příliš mnoho, neboť měšťáky nelze tak snadno pro křesťanství získati a houfně přestupování na víru křesťanskou je v městech věci neslýchanou. Tu třeba v potu tváře obracet duši za duši, rodinu za rodinou. A také nestačí pro křesťanství je pouze získati; mají-li křesťanské víře věrni zůstat, je třeba, by stůj co stůj z pohanského jejich okolí vytrhnouti. Kdyby zůstali v pohanské ulici nebo předměstí, stali by se ihned cílem pronásledování, které pro Indu horší jest nežli sama smrt. Pohanský holič jich nechce již holití, pohanská pradlena nechce déle jejich oděvu práti. Ani se jim nedovoluje, že společně studně vodu čerpati a všude a ode všech dostává se jim posměchu a opovržení. Ano na mnohých místech jdou pohané ještě dále, a neštítí se, nověobracené křesťany týrati, jim domy nad hlavami zapalovati a jim život zlomyslně ztrpčovati.

První mou starostí a prací bylo proto, chudým křesťanům stavěti chýše. Jsouce sami docela chudí, nemohli sobě ani slušné kaple poříditi. Oboje tedy, příbytky, byt i z usušeného bahna, zjednal jsem jim já. Naše chýše tvoří malou osadu. Zde žili moji nověobracenci šťastně a spokojeně, až se asi přede dvěma roky hladomor zase vrátil a je do největší bídý uvrhl. Aby si aspoň trochu potravy

opatřili, poprodali znenáhla své nářadí, své nepravé drahokamy, své beztoho chudíčké šaty až na několik cárů, ve kterých se pak stydí do kaple docházeti. Děti beztoho pobíhají téměř beze všeho oděvu.

Almužna z Evropy mně umožnila, že jsem mohl svým ubohým ovečkám pomoci. V poslední době však přestaly dárky docházeti a já jsem musil s bolestí na to se dívati, kterak se již devět rodin z naší osádky do jiných krajín vystěhovalo, aby si opatřily práci a hladem nezhytnuly. To je pro nověobracené velkým nebezpečstvím a já žiji ve strachu o ně. Jiní budou co nevidět, tak se obávám, jejich příkladu následovati, neboť bida je strašná.

Nedávno prosila mne mladá žena o »sile«, t. j. dlouhé plátno, jediný to oblek žen z lidu, aby aspoň mohla jíti do kaple. Dal jsem jí, zač prosila; avšak již za několik dní prodala je ve své nouzi zase, aby za utržené peníze deset dní žiti mohla. Jindy daroval jsem chlapci asi dvanáctiletému kus plátna v ceně 60 haléřů, aby se měl čím přiodívati. Avšak chudá jeho a napolo vyhladovělá matka prodala plátno za několik haléřů a z toho žili oba několik dní. Můj příbytek je stále obléhán celými zástupy polonahých zbědovaných postav, které, nevím opravdu čím, tělo a duši jakž takž pohromadě udržují. Zahozené odpadky se stolů blahších lidí jsou pro ně lahůdkou. Sřechy jejich chýší pozůstávající z palmových listů, neopravují se již drahně času a žhavé paprsky sluneční mají dovnitř volný přístup, tak že jsem už kolikrát byl nucen, udíleje svátosti umírajících, klobouk podržeti na hlavě. Nebude-li nám zavčas pomoheno, budou naše chýše v čas deště naprosto neobyvatelný. Nad to bývají i zdejší noci prosincové a lednové citelně studené.

Mohl bych vám ještě všelico vypravovat, ale obávám se, že vás unavím. Kromě pariův mám také 50—60 sudrův, kteří mně vlastně ještě větší starosti dělají. Byt i duše pariova, sudrova nebo brahminova byla před Bohem stejná, před lidmi není tak. Čím vyšší třída, tím obtížnější, avšak i důležitější jest obrácení. Mezitím, co jsem pokřtil 150 až 160 pariův, mohl jsem pouze 4—5 brahminům a asi 50 sudrům tutéž svátost

uděliti. Avšak, kdežto po našich obrácených pariech ani kohout nezakokřhal, spustil nad našimi brahmíny všechen indický tisk nehorázný křik a povyk.

Sudrové jsou lépe vychováni, mravnější a nadanější nežli pariové. Často nelze sudrův od brahmínů ani rozeznati, zvláště od té doby, co se anglická vzdělanost mezi nimi rozšířila. Proto jest jejich obrácení spojeno s většími poměrně obtížemi, neboť neradi odhodlávají se trpěti příkoří a pronásledování, která v Indii s obrácením pravidelně jsou spojena. Mnozí byli by ochotni státi se křesťany potajmu, nemohou se však odhodlati, veřejně za křesťany se prohlásiti a boj proti pohanské nesnášenlivosti podstoupiti.

Nicméně obrácení brahmínů učinilo zde v Tričinopoli dojem velmi dobrý. Lidé nižších tříd vidouce, že se brahmínové stali křesťany, ztrácejí dřívější necht a odpor ku křesťanství. Ovšem obrácení člověka z vyšší třídy je vždycky dražší. Je-li chalupa pariova za 30 rupií, stojí dům sudrův 200—300 rupií. Totéž dlužno říci o oděvu a potravě. Sudrové mají smysl pro česť a způsoby, což oboje parium se nedostává. Aby se tedy obráceným z vyšších tříd umožnilo, aby žiti mohli dle své hodnosti a svých třídivých obyčejů, je třeba větších výloh.

Snad budemnohému čtenáři nápadno, proč pořád jenom o penězích mluvím, když se jedná toliko o obrácení pohanů. Víím dobře, že lidé nepřátelsky smýšlející nám vytýkají, že kupujeme duše za peníze. Kdo zdejší poměry zná, neměl by tak mluvit. Jestliže se zde pohan stane křesťanem, ztrácí všechny své pohanské přátele a příbuzné a stává se, nemá-li jmění soukromého, žebrákem. To dlužno říci o obrácených všech tříd, jmenovitě o sudrech, které jsem byl pokřtěl. Obrátivše se, jsou tu bez chleba a bez pomoci a mně nezbyvá, než jim tak dlouho pomáhati, až by se sami uživit mohli. Hladomor tento beztoho smutný stav ještě zhorší. Často stěhují se mužové ze zoufalství do Birmy, aby hledali výdělek. Jestliže se pak o opuštěnou ženu a děti nestarám, upadají v osidla svého pohanského příbuzenstva a jsou pro křesťanství ztraceny. Některé nadané hochy dávám na studie, jiné dávám učiti se nějakému řemeslu,

tiskařství nebo knihařství. To trvá až do jejich ženitby, která zde velmi brzy se konává.

Pro všechny tyto potřeby a výlohy, nemám docela žádných zásob peněžních, ale mám za to pevnou důvěru v božskou prozřetelnost. Francie už nám skoro žádné almužny neposlá, mé skrovné příjmy jsou vyčerpány a tak klepu tedy na vaše dvěře. Pomozte mi, prosím úpěnlivě. Onehdy byl mně poslán statný mladík ze třídy sudrů, jehož osudy vám příště vylíčím. Viděl jsem, že jest ještě nepokážen. Bůh sám ho ke mně přivedl a já jsem si řekl: »Podržíš ho, i kdyby mělš k vůli němu denně se postiti.«

Odpustte mi dlouhý můj list. Hle, jsem chudý otec, který prosí za své hladové dítky.

To jest jeden z mnohých listů, které právě z Indie tak často docházejí, z této bohaté a přece tak chudé Indie se svými miliony hladem zmírajících dítek!

VII. Státní zkouška.

V hlavním městě jihoamerické republiky Quito mají francouzské missijní sestry nemocnici a při nemocnici svou lékárnu. Až do nejnovější doby spravovaly si svou lékárnu samy a nikdo na nich nezádal, aby měly státní zkoušku z farmacie t. j. lékárnictví. Než lonského roku nařídilo ministerstvo vyučování, že budoucně budou jenom ti moci lékárny míti, kteří státní zkouškou si dobyli hodnosti akademické. Tím byla naše nemocniční lékárna ohrožena. Nezbyvalo proto, buďto cizí lidi vzítí do domu a jim lékárnu svěřiti anebo státní zkoušce se podrobiti. Ježto bylo na pováženou, vzítí do domu cizí osoby, odhodlala se sestra představená přiměti některé sestry, aby na řečenou zkoušku se připravovaly.

»Po několik měsíců,« píše jedna z těchto sester, »přicházel denně odborný profesor z university do naší nemocnice a pod jeho dozorem studovaly jsme namáhavě od 2 hodin odpoledne až do 6 hodin večer. O té suchopárné vědy, která lučbou se nazývá. Zabýváme se jí ve dne i v noci. Neměly jsme žádného odpočinku již a žily jsme o samotě jako psanci. Mé časté vzdechy byly by snad i nejtvrďší srdce obměkčily, ale nikdo neměl se mnou soucitu. Jedinou útěchou byla nám

vzpomínka na vůli Boží, touto častou vzpomínkou překonaly jsme všechny obtíže. Tak jsme se tedy namáhaly, čtyry Francouzky a 3 domorodé sestry, abychom lékárnického diplomu si dobyly. Když už naše příprava zdála se býti dostatečná, byl ustanoven den zkoušky. Zvolili jsme si sv. Josefa za ochránce a přímluvce a vydaly jsme se srdnatě v boj. Na štěstí nemusily jsme na universitu; sestra představená vymohla nám dovolení, že jsme mohly zkoušku složit v naší nemocnici.

Zkouška konala se v naší společné světnici. Na stole stály láhve, láhvičky a kbelíky různého druhu v dlouhé řadě, plny tajemství, jež nám bylo nyní luštití. V určitou hodinu dostavili se páni zkoušitelé, provázeni zástupem studentů, kteří hořeli zvědavostí, viděti chudé klášternice ve strachu a úzkostech. Zkouška trvala dlouho a byla vážná. Než Bůh sám pomohl. Páni byli s výsledkem velmi spokojeni a předseda prohlásil slavně, že mají nyní k sestřím plnou důvěru a že od

nynějška jim všechny lékárny v jejich nemocnicích budou svěřeny.

Následoval ještě druhý těžký díl zkoušky t. j. zkouška ústní, která pro ubohé cizinky byla zvláště obtížná. Nebyla to žádná maličkost, celou hodinu mluvíti o vědč, do které jsme se pro krátký čas nemohli náležitě pohřížiti. K tomu družily se obtíže cizí řeči. Přes to však vypadla zkouška proti všemu očekávání dobře. Jednou byla jsem nucena, neznajíc pravého výrazu, užiti francouzského slova, což vzbudilo všeobecnou veselost. Než předseda vmísil se v to přívětivě po francouzsku a povzbudil mne, abych jenom zmužile pokračovala.

Šťastný výsledek zkoušky a jmenování sester »doktorkami« oslavil se v mateřském domě malou, veselou slavností. My však — dokládá sestra -- byly jsme od srdce rády, že jsme se opět nerušené službě našich milých nemocných mohly věnovati.

Různé zprávy.

Sociální demokracií a dělníci. Sociální demokracií, zapřisáhlí nepřátelé našeho svatého náboženství často praví, že jde s nimi převalná část všeho dělnictva. Lež, tuto vyvracuje však následující zpráva: všech dělníků zaměstnaných v rakouské říši v průmyslových závodech je 2,226.601 osob. Z těchto je v odborných organizacích 323.090 osob, ale mezi ně čítají se i křesťanští sociální a nejenom samí socialisté. V Čechách je 872.321 průmyslových dělníků; z těch je v odborné organizaci 94.325 dělníků. Na Moravě je 274.277 průmyslových dělníků a pouze 37.599 organisovaných. Ve Slezsku je 108.883 dělníků a 14.496 organisovaných. Není tedy pravda, že by bylo všechno dělnictvo sociálně demokratické.

Jenerálové řádu. Je zajisté velmi čestným zjevem pro katolické Němce, že nyní šest příslušníků jejich národnosti je postaveno v čelo šesti řádů. Františkáni mají nyní za svého jenerála Němce P. Dionysia Schulera, minorité P. Dominika

Reuttera, kapucini P. Bernarda z Andermattu, karmelití P. Pia Mayera, Milosrdní bratři P. Kassiana Gassera a jesuité nově zvoleného P. Františka Xav. Wernza.

Učený kněz. Bohoslovecká fakulta ve Vídni vypsala z nadace Lackenbacherovy odměnu 2835 K pro toho, kdo by přeložil z původního hebrejského textu čtyři verše z některé knihy Mojžíšovy a vysvětlil je správnými poznámkami. Cenu obdržel kaplan v Doupově v Čechách dp. Václav Stoderl.

Nový klášter v Plzni. S velkou radostí uslyší každý zprávu, že podařilo se v česko-moravské provincii redemptoristů zakoupiti v předměstí v Plzni větší pozemek, na němž se bude stavěti klášter a kostel. Nouze o kostely a kněze je v Plzni velká, neboť má Plzeň i s nejbližším okolím 100.000 obyvatelů, město samo čítá 76.000 a jen jedna fara je se čtyřmi kaplany a arciděkanem. V městě je mimo to františkánský klášter, v němž bývají dle poměrů 2--4 kněží.

Děkuvzdání božskému Srdci Páně.

Vzdávám díky božskému Srdci Páně a nejčistšímu Srdci Panny Marie za vyslyšení na přimluvu blahoslaveného Perboyra, mučedníka v Číně 11. září 1840 umučeného. F. B., fardř.

Od Rajhradu. Vzdávám nejvroucenější díky nejsv. Srdci Páně a nejsladšímu Srdci Panny Marie, jakož i sv. Josefu za pomoc v povolání a

za úlevu v nemoci mé matky po vykonané devítidenní pobožnosti. K. M. B.

Z Českých Budějovic. Plním slib učiněný a vzdávám nejvroucenější díky božskému Srdci Páně, neposkvřněnému Srdci Panny Marie, sv. Josefu, sv. Antonínu a sv. Gerardu Maj. za obdržanou milost a pomoc v důležitých potřebách. K. F. J.

Spolky sociální.

(Hlavní úmysl.)

est samozřejmo, že více lidí, více duševních i tělesných sil do- dělá se větších úspěchů, než kdyby člověk stál osamocen. A člověk už svou přirozenou povahou tíhne k utvoření společ- nosti. Hledá si druhy, s nimi se sdružuje, spolčuje, by snáze v existenčním boji zvítězil. »Lépe jest dvěma býti spolu, nežli jednomu; neboť mají užitek tovaryšstva svého. Padne-li který z nich, druhý ho pozdvihne. Běda samotnému, nebo když padne, nemá, kdo by ho pozdvihl.« (Ecc. IV. 9—12.) Lidé tvoří státy, by blaho obecné se mohlo spíše zabezpečiti, utvrditi. Ve státě pak tvoří se nové společnosti, jichž účelem jest, ne jako ve státě, blaho veřejné, nýbrž blaho soukromé, jež týká se jediné členů onoho spolku. Tak povstaly spolky sociální.

Základem veškeré společnosti musí býti náboženství; všichni lidé tvoří velkou rodinu, jejíž otcem jest Bůh, a proto též všechny spolky sociální, části to velké rodiny musí býti

křesťanské. Uchýlení od křesťanství jest úpadkem společnosti. Proto musíme dobře rozlišovati mezi spolky, jichž základem jest náboženství, a spolky, které »osvobodily se od Boha a jeho zákonů«, tedy spolky křesťansko-sociálními a spolky liberálními, socialistickými, demokratickými. Tyto prohlašují, že Boha nepotřebují, člověk prý jest bytost úplně svobodná, může mysliti, mluvit, dělati co mu libo, přikázání božská a církevní ničeho neplatí. Ubozí, zapomínají, že i proti jejich vůli zůstává Bůh, i kdyby to tisíckráté popírali, nejvyšším Pánem všech lidí.

Jaký pak jest úkol těch sociálních spolků, at už jsou křesťansko-sociální či demokratické? Především podpora, at už hmotná nebo duševní. Všimněme si blíže poněkud spolků dělnických, jichž základem jest náboženství. Veškero dělnictvo křesťanské všech odborů práce je seskupeno ve »všecdoborové sdružení«. Jeho účelem jest vzdělávati členy a pečovati o zlepšení jejich hospodářského postavení dle zásad křesťanských. Hlavně pak všimá si sdružení stránky svépomocné, podpůrné. Dává se podpora v nemoci, nezaměstnanosti, v mimořádné nouzi. Aby tohoto účelu dosáhnouti mohlo, pořádá sdružení na různých místech schůze s přednáškami rázu vzdělávacího, vyjednává se zaměstnavateli o mzdě, sprostředkuje bezplatné práci, zakládá odbočky, skupiny, vůbec snaží se členům svým přispěti radou i skutkem ve všech jejich potřebách. Přes to však hnutí toto není ještě ani od dobrých katolíků tak podporováno, jak toho zasluhuje. Spíše získají se dobrodinci spolků nábožných, na př. mládeňské a panenské, sv. Vincence atd., které jsou nazírání lidu bližší a přístupnější. A přece vlastně při spolicích křesťansko-sociálních se jedná o použití starých zásad křesťanské spravedlnosti a lásky na spleť poměry dneška ve prospěch širokých vrstev lidových. Nerovnosti sociální vyrovnány ovšem nebudou, ale přece bída a nouze těch chudých a právě nejpo- četnějších tříd se zmírní.

Proto je svatou povinností uvědomělých katolíkův, aby si všímali sociálního hnutí. Na jedné straně musí to být vzájemná láska, která dělnictvo puditi bude ku straně křesťansko-sociální, na druhé zase straně dřímá láska k celým trpícím vrstvám, získávati musí pracujícím třídám obětavé příznivce. Na sjezdě německých katolíkův pronesl Dr. Trimbom, že jsou-li ve veřejném životě mučedníci, jsou to dělníci, kteří v dílně i továrně hájí i osvědčují viru svatou. A proto volá k duchovenstvu Lev XIII.: »Nechť veškeré duchovenstvo věnuje všechny své síly, jak tělesné tak duševní důležité této úloze, nechať všem stavům na paměť uvádí a do duše vštěpuje zásady sv. evangelia a všemi možnými dovolenými prostředky pracuje o blaho lidu.« A Dr. Bilczewski volá: »Zapřísáhám všechny třídy zámožnější, ochotně a poctivě ruku přiložiti ke zlepšení sociálních poměrů. Začnete hned, aby vlna socialismu nezavfela se nad našimi hlavami.« Jaká důležitost spočívá v křesťanských spolicích sociálních, zakusili jsme u nás na Moravě při posledních volbách do sněmu zemského a brzy uhlídáme při volbách říšských. Strana křesťansko-sociální cíle zasáhla do akce politické. Práce korunována skvělým vítězstvím, což musí být vzpruhou k další práci na poli křesťansko-sociálním. Kde jest v úpadku náboženský cit, kde nedbá se křesťansko-sociálních zásad, tam se též nutně dostaví hospodářský úpadek. Proto nesmíme dopustiti, aby strana křesťansko-sociální byla zatlačena sociální demokracií, jež na svém štítu hrdě nese »pokrok«, stojí však na stanovisku protináboženském. Hlavní body programu sociálních demokratův spočívají na falešných předpokladech, a proto nemůže program této strany býti uskutečněn a vésti ku blahu lidstva. Jsou to jen planá slova vypočítaná na oklamání nepřemýšlejících lidí. Teď stojí proti sobě dva světové názory: křesťanský a protikřesťanský, a jací vůdcové, takové bude i vojsko. Nedopustme tedy svou neotečenost ku spolkům křesťansko-sociálním, by vyrvána byla svatá víra našeho lidu, aby rozbity byly železné kříže, poněvadž by z nich nepřátelé svatého našeho náboženství ukovali okovy a zavěsili je na šíje dělnictva. V kříži jest vítězství, záruka lepší budoucnosti pracujících tříd. A proto cíle práci spolků křesťansko-sociálních: Zdař Bůh!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všelike úmysly a myšlenky, všelike city a žádosti, všelike skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu za rozšíření pravdu křesťanských spolkův a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učii, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporovati křesťanské spolky.

Úmysl v dubnu: Třídy dělnické.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V březnu modleme se za křesťanské spolky sociální.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. P.	Sv. Rudesinda , bisk. (909). — Za pravou kajícnost. Velepastyřové naši. Zdar katolickému podniku. Křesťanská sdružení. Postní kazatelé.	
2. S.	Bl. Anežky České , řeh. (1282). — Úcta sv. patronů našich. Vítězství práva a spravedlnosti. Vyrovnání národních třenic. Za ochranu vlastní naší.	
3. N.	Neděle III. v postě. Bl. Bedřicha , op. ř. prem. (1177). — Osklivosť nad hříchy. Horliví zpovědníci. Obrácení velkých hříšníků. Přemáhání lenosti.	
4. P.	Sv. Kazimíra , králeviče (1438). — Úcta Rodičky Boží. Dar panické čistoty. Vítězství utlačovaných pro náboženství. Církev katol. na Rusi.	
5. Ú.	Sv. Perpetuy a Felicitas , muč. (203). — Zbožné vychování dítek. Křesťanské matky a vdovy. Následování sv. žen v jejich domácích ctnostech.	
6. St.	Sv. Kolety , p. (1447). — Obnova srdce. Přemáhání hříchů. Napravení mládeže. Bázň Boží jinochům a děvám. Duše v očistci. † kněz. Nemocní.	
7. Č.	Sv. Tomáše Aquin. , vyzn. a učitele cirk. (1274). — Dar moudrosti. Bohoslovné ústavy. Stavba kostela. Katoličtí učení. Potírání nevěrců.	
8. P.	Pěti ran Krista Pána Sv. Jana z Boha , zakl. ř. (1550). — Lásky k Ukřižovanému. Řád milosrdných bratří. Nemocný kněz. Smíření rodin.	
9. S.	Sv. Františky Řím. , vd. (1440). — Úcta sv. anděla strážce. Trpělivost v protivenství. Smíření manželů. Dar zdraví. Duše v očistci. Bohoslovci.	
10. N.	Neděle IV. v postě. Sv. 40 vojnů , muč. v Sebast. (320). — Pokoření nepřátel Božích. Křesť. duch ve vojsku našem. Církev katol. ve Francii.	
11. P.	Sv. Vincence , muč. — Neohrožené vyznání víry. Horliví kazatelé. Lidové missie. Obrácení velkých hříšníků. Katolický tisk. Křesťanské školy.	
12. Ú.	Sv. Rehoře Vel. , pap. a uč. cirk. (604). — Sv. Otec Pius X. Bratrstvo sv. Michaela. Zvelebení zpěvu církevního. Úcta k obřadům bohoslužebným.	
13. St.	Sv. Nicephora , bisk. (828). — Velepastyřové naši. Sjednocení církve východní s církví římskou. Hojná kajienici. Časté a hodné sv. přijímání.	
14. Č.	Sv. Mathildy , cis. (968). — Věrné plnění vůle Boží. † císařovna Eliška. Vzpomínka na poslední věci člověka. Dobročinné ústavy. Dobrodinci.	
15. P.	Bl. Klementa Hofbauera , vyzn. (1820). — Lásky k Srdeci Páně. Řád kazatelský. Apoštolát sv. C. a M. Odvrácení pohoršení od mládeže.	
16. S.	Sv. Heriberta , bisk. (1021). — Podpora sv. Otcí. Apoštolát sv. C. a M. Kostelní jednota. Podpora katol. tisku. Křesťanské dělnictvo. Studující.	
17. N.	Neděle smrtnd. Bl. Jana Sark. , m. (1620). — Trpělivost v souzení. Horliví zpovědníci. Kněží v duchovní správě. Obhájci sv. náboženství.	
18. P.	Sv. Gabriela , archanděla. — Sv. Edvarda , kr. m. — Obrácení Anglie. Dar vroucné modlitby. Církev katol. na Rusi. Katol. missie v Japonsku.	
19. Ú.	Sv. Josefa , pěstouna Páně. — Císař a král náš. Úcta a důvěra k svatému Josefovi. Křesťanské dělnictvo. Zbožnost v rodinách. Vítězství sv. církve.	
20. St.	Sv. Cyrilla Jerus. , bisk. a uč. cirk. — Bohoslovné ústavy. Obránkové víry svaté. Učitelé náboženství. Obrácení odpadlíka. Dobrodinci. † otec.	
21. Č.	Sv. Benedikta , patr. řeh. (543). — Řád benedikt. v zemích našich. Úcta nejsv. Svatosti. Následování příkladu svatých. Umírající. † rodiče.	
22. P.	Sedmero bolestí Panny Marie . — Bratrstvo bolestné Panny Marie. Požehnaní katolickému podniku. Horlivost o spásu duší. Rodiče a dítky.	
23. S.	Sv. Viktorína , muč. (484). — Dar bázňe Boží. Poslušnost k církvi sv. Věrné plnění zákona Božího. Pohrdání marnostmi světa. Dar střídmosti.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. N.	<i>Neděle květná. Sv. Simeona</i> , muč. (1472).	Dar kajcnosti. Stálost v konání dobrého. Vážení si obřadů církve svaté. Zachování postu.
25. P.	Zvěstování Panny Marie.	Vděčné vzpomínání vtělení Páně. Dar vroucné modlitby. Láska k čistotě srdce. Za dary Ducha sv. jinochu.
26. Ú.	Sv. Haštala , muč. I. stol. —	Pravá lítost nad hříchy. Polepšení a smíření manželů. Pokoj a mír v zemích našich. Duše v očistci. Duchovenstvo.
27. St.	Sv. Ruperta , bisk. v 8. stol. —	Rozhodné se obráčení k Bohu. Velepastyřové naši. Za apoštolského ducha kněžím našim. Bratrstva Mariánská.
28. Č.	Zelený čtvrtek. — Sv. Jana Kapistr. (1260).	Láska k Ježíši svátostnému. Zpovědníci a kajcníci. Dar skromnosti a pokory. Manželé.
29. P.	Velký pátek. — Sv. Mechtildis , p. (1307).	Láska k Ježíši tpičímú. Radost v utrpení Šťastná hodina smrti. Kazatelé. Dar pravé pokory.
30. S.	Bílá sobota. — Sv. Jana Klimaka , op. (605).	Vytrvání v dobrém. Úcta k Ježíši svátostnému. Obnova slibu křestního. Přemáhání zlého.
31. N.	Hod Boží velikonoční	Naděje v život věčný. Duševní obrození. Dar milosti Boží. Zemřelí údové katol. bratrstev. Benediktínská řehole.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Doba naše jest doba spolčování. Proto povstaly rozličné spolky, křesťanské i protikřesťanské. Že důležitó jest pro lidskou společnost vůbec a pro církve zvláště takové spolčování, poznati lze z toho, že i papežové ve svých okružních listech věnovali zvláštní pozornost spolčům, že i státy vydaly jisté zákony o spolcích, zvláště o spolcích dělnických. Spolky jsou jen tehdy dobré a užitečné, zakládají-li se na spravedlnosti a lásce křesťanské. Nemůžou býti lhostejno ani církvi ani jednotlivým zemím ani farnostem, jaké povstávají spolky; vždyť jedná se vždy o spásu nesmrtelných duší. Mnohé spolky svádějí ke zlému, k nespravedlnosti, k zášti proti ostatním stavům, pohrdají vírou v učení Krista Pána a falešnými hesly zaslepují mysl lidí neprozíraných. Proto modleme se, aby tyto spolky vtráily se k Bohu a ty, které vedeny jsou duchem křesťanství, aby vytrvaly v dobrém a byly hrází pevnou proti útokům nepřátel Božích, by vytrvaly ve spojení pevném se svými duchovními i s biskupy a skrze ně s nejvyšší hlavou všeho křesťanstva.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš az do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církve a její nejvyšší hlavu, za rozšíření opravdu křesťanských spolčův a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svátého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církve, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)
Sv. Josefe, vzore a patrono titelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporovati křesťanské spolky.

Úmysl v dubnu: Třída dělnické.

Škola Božského Srdce Páně.

Ročník XLI.

Vychází
počátkem každého měsíce.

DUBEN 1907.

Alleluja, alleluja tedy zpíváme — Pán Ježíš Kristus vstal z mrtvých! I my všichni dnes se nadějeme — že kdys vstaneme z hrobů svých — a uzmíme Spasitele — v novém spanilejším těle. Alleluja, alleluja, alleluja! (Píseň velikonoční.)

Závěť Kristova na kříži.

Prostřed dvou lotrů na hoře Golgotě Pán Ježíš visí na kříži v nahotě, stává se naší výkupnou obětí, by pekelnému nás odňal knížeti.

Prve, než Ježíš na kříži umírá, svatá ústa svá sedmkrát otvírá, a obdaňuje lidstvo svou závětí, činí jak otec pečlivý o děti.

První slovo již Kristovo zaznívá, za nepřátelé v modlitbu vyznívá: „Otče, odpusť jim, nevědí co činí, nevzpomínej na jejich velké viny.“

První větu čtem v Kristově závěti: „Nepřátelům svým hleďte odpouštětí, za ně se k Bohu vroucně vždy modlete, pak se mnou v nebi podíl mít budete.“

„Pane, vzpomeň na mne!“ s myslí kající, volá k Ježíši lotr na pravici; Kristova ústa mu odpovídají: „Ještě dnes budeš dlítí se mnou v ráji!“

Druhou větu čtem v Kristově závěti: „I velký hříšník v ráj může dospětí, jen když kajícím ke mně se obrátí, v milosrdenství mé bude doufatí.“

Teď Ježíš Kristus, přibitý na kříži, na Matku svou, a na Jana pohlíží, třetí slovo své k nim s kříže promlouvá: k matce: „Hle, syn tvůj!“ k Janu: „Hle, matka tvá!“

Třetí větu čtem v Kristově závěti: „V osobě Jana dal jsem vás za děti Matce své; lásku k ní mějte dětinnou, a prokazujte ji úctu povinnou!“

Zem zastřela se teď velkou temností, Ježíš ve velké své opuštěnosti čtvrté slovo své na kříži vypustil: „Bože, Bože můj, proč jsi mne opustil!“

Čtvrtou větu čtem v Kristově závěti: „V opuštěnosti své hleďte vzhlížeti a volat k Bohu, Otci to vašemu, a on poskytne útěchy každému.“

Ježíš žíznicí všech lidí po spáse otvírá svatá ústa svoje zase, kterážto trápí též žížen palčivá, a páté slovo: „Žízním“ z nich zaznívá.

Pátou větu čtem v Kristově závěti: „Po spáse duši svých hleďte žízneti, když prosit bude vás člověk žíznicí, neodpírejte mu vody sklenici.“

Ježíš vida, že vše již je skončeno, co o něm bylo kdy předpověděno od proroků, a v Písmě též napsáno, a proto volá teď: „Jest dokonáno!“

Šestou větu čtem v Kristově závěti: „Vůli Boží vždy mějte na paměti, hleďte povinnost svou věrně konati, ať jednou šťastně můžete skonati!“

Ústa Kristova v posled se otevrou: „Otče, v ruce Tvé poroučím duši svou!“ volá Ježíš, pak hlavu svou skloňuje; umírá; smrtí svou svět vykupuje.

Sedmou větu čtem v Kristově závěti: „Duši svou hleďte Bohu poroučeti, hodinka smrti až se vám přiblíží;“ zde končí: „Závěť Kristova na kříži.“

F. Vrdtil.

Proč trpěl tolik Kristus Pán a od čeho nás smrtí svou vysvobodil?

Ukončen jest čas svatopostní, po slovech »trpěl pod pontským Pilátem, ukřižován, umřel a pohřben jest« následují slova radostiplná »třetího dne vstal z mrtvých«. Po smutných písních postních zaznívá v chrámech našich radostné »Alleluja«, chvalte Pána! Neboť přemohl smrt, otevřel si hrob a vyšel z něho jako vítěz božský, vítěz věčný, který již nikdy neumírá, smrt nad ním již nepanuje. V této radosti velikonoční však připadá nám myšlenka, proč trpěl tolik Kristus Pán, proč tak hrozné byly jeho bolesti na těle i duši, jak jsme o nich v čase svatopostním rozjívali? Což toho všeho bylo potřebí? Nedalo se vykoupení naše jinak zjednatí nežli tak hrozným utrpením Ježíše Krista? Rozjímejme poněkud o otázce té, abychom poznali ještě více nezměrnou lásku Spasitele našeho k nám, a tak naše radost velikonoční rozhojňena byla.

Ovšem, bylo by velikým omylem, kdybychom se domnívali, že Kristus Pán všecko to, co vytrpěl, od narození svého až do smrti také trpěti nevyhnutelně musel, aby nás od hříchův a následků jeho vysvobodil. To by se zajisté přičilo jeho božské důstojnosti. Neboť vnitřní váha a cena nějakého činu neřídí se podle velikosti jeho, jak se nám jeví, nýbrž i podle důstojnosti a vznešenosti té osoby, která čin provádí. Proto čin vykonaný Bohočlověkem, jakým byl Kristus Pán, nedá se jinak mysliti, nežli jakožto čin ceny nesmírné, neskončené, a to čin každý jednotlivý, i sebe menší

a v očích našich sebe nepatrnější. Proto byla by zajisté jediná slza, jediná krůpěj krve Spasitelovy dostačila, aby smazala hříchy celého světa a spásu lidstva vymohla. Proto také k vykoupení našemu nebylo potřebí, aby byl Kristus Pán musil tolik vytrpěti, co vytrpěl ve skutečnosti. Avšak proč tedy chtěl přece tolik trpěti? Trojí je toho důvod:

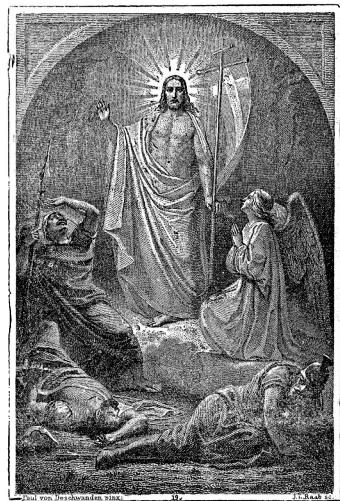
1. Chtl více trpěti nežli třeba bylo, aby Otec jeho nebeský byl oslaven a zveleben. Vždyť každý čin, i ten nejmenší, který Kristus Pán ve svém pozhnaném člověčenství na zemi konal, směřoval k oslavě Otce nebeského. Jak na př. byl Otec nebeský zveleben tím, že Kristus Pán, Syn jeho, vše co konal, konal z lásky k němu, svému božskému Otci! Jak tedy nekonečně více musel býti oslaven Bůh, když Syn jeho tak velice milovaný mu poslušen byl, a to až k smrti kříže? Syn, který Otci svému bezpódmínečně ve všem se podrobuje s láskou synovskou, dokazuje zajisté největší svou úctu a lásku k otci svému. Tedy větší, co možná největší oslava Otce nebeského pudila Spasitele našeho, aby co možná největší utrpení podstoupil.

2. Kristus Pán trpěl dobrovolně tolik, aby i nám lásku svou nezměrnou ukázal a dókázal. Jaký by to býval důkaz lásky, kdyby byl Syn Boží, z lásky k nám jen naši lidskou přirozenost na sebe vzal a mezi námi jako člověk po 33 let živ býval? Jak musíme však žasnouti teprve nad tímto jeho životem, že byl od počátku až do konce spojený bolestmi, strádáním a utrpením

všeho možného způsobu. Vždyť sám pravil: „Nemá nikdo větší lásky nežli ten, jenž život svůj dává za své přátele.“ Taková láska k přátelům již ve světě se zřídka nalézá. Ale Kristus Pán šel dále v lásce své. On položil život svůj netoliko za přátele, ale i za nepřátele své! On zemřel na kříži za hříšníky, kteří jej hříchy smrtelnými uráželi. Jak

3. Dále pomněme, že Kristus Pán dobrovolně chtěl trpěti více nežli bylo třeba nám ku spasení, aby nám důrazně ukázal velikost a ohavnost hříchu v jeho podstatě i v jeho hrozných následcích, a proto, aby nás od něho odvrátil a proctnost bohumilou získal. Věru, nemohl nám Spasitel názorněji a důtklivěji ukázati zhoubnost a těžkost hříchu, nežli když nám ukázal své zbičované, trním korunované, krví zbrocené, rány poseté tělo, které již ani tělu lidskému se nepodobalo, vždyť sám Pilát se divil a volal: »Ejhle, člověk,« čili ejhle jaký to ubohý člověk! Jak hrozný to musí býti zločin — ten hřích — když k jeho smíření bylo třeba tak hrozného mučednictví na těle i duši Bohočlověka, které v celých dějinách lidstva nemá sobě rovného, ba ani podobného?

Nemusí při pohledu na Krista Pána na kříži umírajícího obměkčeti a pohnouti se srdce sebe tvrdší? Kdo proto při pohledu na trpícího Spasitele přece ještě těžce a dobrovolně hřešiti může, jest člověk prašpatný, zločinný, vyvrhel lidstva, neboť se dle slova apoštola Pavla neštítí a nebojí Krista zase znovu křížovati. (Žid. 6, 6.) Proto také však jak hrozný soud obsažen jest v utrpení tomto, soud nad světem a jeho hlavními třemi zločiny: žádostivostí očí, žádostivostí těla a

veliká to tedy jest láska! A je tím ještě větší, pomníme-li, kdo byl Kristus Pán v poměru k nám? Je to náš Pán, neobmezený Pán, protože Bůh, jenž ničím nám není povinnován, jenž nás mohl podle přísné spravedlnosti souditi a odsouditi. A hle, neučinil toho, nýbrž netoliko že chtěl spásu naši, nýbrž i tuto spásu nám sám zjednal, a to právě dobrovolným hrozným svým utrpením! Kdo pochopí lásku Srdce Ježíšova k nám?

pýchou života! Kristus přetěžkým a hrozným utrpením povalil tuto škodlivou trojici, původce všeho zlého a hříšného ve světě. Žádostivost očí povalil, dav rozděliti roucho své mezi vojáky losem; žádostivost těla tím, že trpěl obnažení své a bičování a pýchu života, že dal se korunovati trnovou korunou a ukřížovati jako zločinec.

Jak hrozné to jsou tedy v očích Božích hříchy, když Kristus Pán tak

hrozným utrpením nám škodlivost a ošklivost jejich ukázati chtěl! Říká se: slova hýbají člověkem, ale příklady táhnou jej silou mocnou k následování. O jakou silou tedy pudí nás a puditi má příklad lásky Boží k nám, abychom ji opětovali? Jaký to následování nejhodnější příklad dal nám Pán náš, příklad lásky k umrtvování těla, trpělivosti, smířlivosti k nepřátelům, úcty a lásky k matce, odevzdanosti do vůle Boží, horlivosti k modlitbě, poslušnosti k Bohu a j. Kdo na světě trpí, byť by trpěl sebe více, musí v nářku svém umlknouti a v trpělivosti vyčkávati, když vidí Krista Syna Božího dobrovolně trpěti bolesti a muka daleko větší! S křížem v ruce, s oddaností v srdci a s jménem Ježíš na bledých rtech umírá zbožný křesťan, jenž často rozjímal o utrpení a smrti svého Spasitele, umírá klidně, ba radostně, maje v srdci nebeskou naději a volaje: »Otče, v ruce tvé poručím ducha svého.« V kříži Kristově proto jest naše naděje, naše spása! Kristus trpěl za nás, aby nás vykoupil a spasil.

Jednou jel jsem po dráze, a tu, jak to častěji bývá, začali spolucestující rozmlouvat o věcech náboženských. Byli to lidé stavu středního, nebohatí a zajisté mnohemu utrpení podrobení. A tu zajisté ne ve zlém úmyslu pravil jeden ustaraný muž: »Pořád nám říkají, že nás Pán Ježíš vykoupil a osvobodil, ale já to nevidím. Mně se pořád stejně zle vede, ať se modlím nebo ne; věru, už to není k vydržení.« Slova tato ovšem nejsou důstojná věřícího křesťana, avšak nedivme se, neměl zajisté pravý pojem o slovech vykoupení a spasení. Mnozí lidé posuzují vše dle hmotného stavu — na duchovní věci málo dají — nerozumějící jim. Proto zajisté nebude na škodě, když poněkud rozjímati budeme o otázce: od čeho vlastně vysvobodil nás Kristus Pán a v čem záleží spasení naše?

Kristus Pán osvobodil nás od zla, t. j. od toho, co v pravdě jediným pravým zlem jest, t. j. od hříchu, od věčného zatracení, od poroby satanovy a od nevědomosti a bludu.

Přihlédněme tedy k jednotlivostem blíže. Kristus Pán vysvobodil všechny lidi, ty, kteří před ním, i ty, kteří po něm žili, nyní žijí a až do skonání světa žítí budou, od zla hříchu. Jan Křtitel nazval Pána proto »Beránkem Božím, který snímá hříchy světa« (Jan 1, 29), a svatý Pavel praví, že se sám za nás vydal, aby nás vykoupil od nešlechtnosti našich, a sv. Jan, že krev jeho nás očisťuje ode všech hříchů. Proto jej jmenujeme naším Vykupitelem, že nás všechny od hříchů našich vykoupil, jakož již anděl byl zvěstoval Josefovi, řka: »A nazveš jméno jeho Ježíš (t. j. vykupitel), onť zajisté vysvobodí lid svůj od hříchů jejich.« (Mat. 1, 21.) Nesmíme si to však křivě vykládati. Nevysvobodil nás Kristus Pán z hříchu v tom smyslu, jako bychom již nyní nikdy hřešiti nemohli, nikterak, vždyť jest článkem víry naší, že i v Novém Zákoně každý člověk v hříchu prvotném se rodí, a že my přestupující některé příkázání Boží nebo církevní, hřešíme. Sv. Jan pak dokonce praví: »Díme-li, že hříchu nemáme, sami se svádíme a není v nás pravdy.« (Jan 18.) Co tedy znamená věta: Kristus vysvobodil nás od hříchu? Znamená, že nám poskytl možnost od hříchu i následků jeho se očistiti, a sice jak od hříchu prvotného tak každého osobního se zbaviti, chceme-li sami.

Je to něco podobného, jako v Egyptě za času Josefa. Zásluhou jeho a moudrostí (ovšem s pomocí Boží), bylo v Egyptě z let úrodných tolik obilí nahromaděno, že po léta neúrody vystačiti mohli, a hlad byl zahnán. Avšak jenom těm zajisté prospěla moudrost a péče Josefova, kteří k němu šli a si od něho obilí kupovali. Proto je sám král posílal, řka:

»Jděte k Josefovi.« Kristus Pán získal nám zásluhami svého pozemského života, utrpení i smrti své úplné odpuštění všech hříchů, avšak ovšem pod tou podmínkou, že i my učiníme to, co dle vůle jeho povinni učiniti jsme, že totiž především přijmeme křest svatý, kterým sprostěni býváme jak hříchu dědičného tak (jsme-li dospěli) i všech hříchů před křtem svatým spáchaných, a že, kdykoli zhřešíme po křtu svatém, zase svátostí svatého pokání s Bohem se smíříme.

Z toho zajisté vidno, na kom záleží, abychom zbaveni byli hříchů: na Ježíši Spasiteli a na nás! Kristus Pán už to, co pro nás učiniti měl, vykonal, ano vykonal mnohem více; bez něho bychom nikdy nebyli s to, bychom s Bohem urozeným se smířili a odpuštění viny a trestu došli a ztracenou milost Boží zase získali.

Čiňme tedy i my, co na nás žádá. Sv. Augustin dobře praví: »Ten, jenž tě stvořil bez tebe, neospravedlňuje tě bez tebe,« t. j. Bůh stvořil nás bez našeho spolupůsobení, ale neodpouští nám, nespasí nás, nebudeme-li sami k tomu pracovat. Tak je to zajisté také moudré. Vždyť jest člověk již takový, že to, čeho se mu dostává darem, beze všeho namáhání, že si toho neváží. Kdyby tedy Bůh nám odpouštěl bez našeho pokání, o jak bychom lehkomyšlně hřešili a si ze škodlivých následků hříchů málo dělali. Věduce, že jest nám všecko beztak odpuštěno. Toho zajisté Bůh nejvyšší moudrý, který vším chce člověka k dobru a ctnosti vésti, dopustiti nemohl a nemůže.

Ovšem není také na druhé straně pravda, jak protestanté učí, že sice skrze zásluhu Ježíše Krista hříšníkovi jeho hříchy se nepřipočítávají, že však přece jen hříšníkem zůstává, kdyby dělal pokání sebe lepší. To pravda není, neboť se to přičí výslovným slovům Spasitele našeho a svatých apoštolů. Hříchové se skutečně odpouštějí ve svatém křtu a

pokání, duše bývá vskutku očištěna a milostí Boží obdařena, ovšem přijmáme-li tyto svaté svátosti hodným způsobem.

Ovšem zůstává v nás i po křtu sv. zlá žádostivost, t. j. náchylnost ke zlému a k smyslnému, která pilností naší a s pomocí milosti Boží musí býti zdržovaná, omezovaná a na úzdě držána, kdykoli by nás k hříchu ponoukala. Avšak tato žádostivost sama není ještě hříchem, nýbrž jen podnětem ke hříchu pro toho, kdož nebdí a pozor nedává na sebe a sebe nezapírá. Církev svatá učí o tom na sněmě Tridentském (5. sezení) takto: »Zlá žádostivost nemůže těm, kteří jí nesvolí, nýbrž s pomocí Boží vítězně jí odolávají škoditi; ba bude ten, jenž proti ní rádně bojuje, korunován.« Tak na příklad, přijde-li člověku na mysl nějaká zlá myšlenka, at už proti svaté čistotě nebo svaté víře, nebo spravedlnosti nebo lásce k bližnímu, a křesťan jí pevně a rozhodně odpírá a se s ní obíratí nechce, nezhrěší; naopak, boj jeho proti tomuto zlu bude mu připočten za zásluhu. Vždyť hřích jest »dobrovolné a vědomé přestoupení zákona Božího.« Kde není vůle, tam není hříchu. Zlá tato náklonnost upomíná nás, že jsme ustavičně v boji a v nebezpečí hříchu, že tedy se nikdy nemáme oddávatí klidu; proto praví Písmo: »Kdo stojí, hledíž, abys nepadl.« Proto Spasitel volal k učedníkům: »Bděte a modlete se, abyste nevyšli v pokušení.« S pomocí Boží a vlastní pílí odolá křesťan všemu zlému vítězně, jak praví svatý Pavel: »Všecko mohu v tom, který mne sílí.« (Kristus.)

Život náš jest na zemi doba zkoušky, zde ukázati máme, kterak užíváme darů Božích ke cti jeho a naší spáse, daru božského učení a darů božské milosti (svaté svátosti).

Jako rolník přičiniti se musí, aby na roli mu rostlo, ačkoli Bůh zemi dal

vlastnost, aby dávala úrodu, tak i my musíme se sami přičiňovati, abychom duši svou zachovali, a proto máme užívatí ovoce zásluh Kristových dle jeho vůle a nařízení ku svému dobru a spáse. Čiňme co na nás jest a pokud naše síly stačí. To ostatní učiní Bůh. »Člověče, přičiň se a Pán Bůh pomůže,« pravi staré přísloví. Proto je to zajisté převeliké a převzácné dobrodiní, které Kristu Pánu vděčíme, že nám svým vykoupením zjednal možnost zbavití se hříchu, a to úplně, že Bohu za nás dosti učinil, aby nakloněn byl naše pokání milostivě přijati a odpustiti, a že nám skýtá možnost a pomáhá pomoci božskou, bychom i v boji proti pokušení k hříchu vítězili a tak si velikých zásluh získávati mohli pro život věčný. O dalším přistě.

Boh. Hendl.

Bratřím v Kristu.

patřil jsem mohutnou budovu, blažící, velmi krásnou — živly však spolu se smluvily, k základům že ji skmásnou.

Od jihu, severu, západu orkány drásat chtěly — Bohu dík, zraky že ochranné v předtuše vezdy bděly!

K ochraně sil svojich užily, naprosto byly svorné — stejný cíl že měly na mysli, zůstaly nerozborné!

Slunce, jež vzešlo jim z východu, zahnaló větry vírné — pruhy se v obzoru sklenuly vítézně duhy smírné...

Jos. Al. Vlastimil-Římský.

Můj život.

Věnováno drahým koalumnům v Brně

na brzkou jich cestu do života.

Byl jsem jednou na rozcestí,
uvažoval, kudy jít —
ž nesnáží mne vysvobodil
mocný kříž Páně svit.

U horní části nápis skužel se:
„Bohu chvála, Bohu čest!“
Tu můj ret děl, při tom chužel se:
Jediný Bůh Pán můj jest!

Na pravici zřítí slova:
„Církev blaha vezdy dbej!“
Přisužďčil jsem rád a znova:
Páne, jen mi požehnej!“

Do levici u blahu vidím:
„Miluj národ, miluj vlast!“
De, já jiným nezávidím,
u mojí vlasti moje slast!

Co pak mne dáš, svatý kříží?
hlesnu u plesu veselém;
a již čel' jsem bez obřítí:
„Ty máš práci údělem!“

Uyměřen mi život celý,
rozměřen mi u trojí díl —
Jak jsem šťasten! Pro nebe mi
samému přec celý zbyl!

Jos. Al. Vlastimil-Římský.

Jděte k Josefovi.

Ku svátku Ochrany svatého Josefa (21. dubna).

brazy, na nichž vyobrazen bývá snoubenec božské Panny, svatý Josef, bývají obyčejně dvojího druhu. Buď mívá bělostnou lilii a vedle sebe některé z tesařského náčiní, anebo umírá v náručí svého nejsvětějšího vychovance Ježíše Krista. Jest zvykem od pradávných dob v naší svaté církvi, že ctíme pěstouna Ježíšova, svatého Josefa jako obzvláštního pomocníka v té nejdůležitější chvíli z celého našeho žití, při poslední hodině. Náš všechny život měl by býti přípravou k tomuto předúležitému okamžiku, často měli bychom utíkat se s vroucí prosbou ku sv. Josefovi, by, až přiblíží se smrt, nám pomáhal, bychom přijati byli na věčnosti, jako dítky Boží. Měli bychom častěji »jít k svatému Josefovi« v této předúležité záležitosti.

Ale tu namítne někdo: celý život má býti přípravou k smrti? Nemáme se ničím obíratí než smrtí? Máme vše opustiti, nic jiného nedělati, než stále s třešením a hrůzou vzpomínati na tento poslední okamžik? Nikoliv, příprava tato nezáleží v tom, abychom zanedbávali všechny své stavovské povinnosti, starosti a práce, ale abychom je tím účinněji a svědomitěji vykonávali. Nemá býti postrachem, nemá nepřijemně rušiti klidu duše naší, ale má záležeti v péči, bychom zachovávali duši svou čistou, neporušenou, aby, když přijde věčný soudce, mohla od něho životem věčným korunována býti.

Jak často mluvil božský Spasitel o své smrti! Ku zbožnému Nikodemovi pravil: »Jako Mojžiš povýšil hada na poušti, takť musí býti povýšen Syn člověka, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. (Jan 3, 14—15.)

Kristus mluví tu dávno před tím, než umřel, o svém ukřižování. Jindy vyznal Ježíš, že je Synem Božím, původcem, počátkem všeho, a když mu posluchači neporozuměli, dodal: »Když povýšíte Syna člověka (na kříž), tehdy poznáte, že já jsem.« (Jan 8, 28.) Chtěl říci: nyní, pokud žiji, nechcete mne poznati, ale když zemru na kříž, tu konečně poznáte, že jsem Syn Boží. A čím více blížil se onen osudný okamžik, tím častěji vzpomínal Ježíš na svou smrt. Šest dní před svým ukřižováním, zvolal před velkým zástupem lidí: »Přišlat hodina, aby oslaven byl Syn člověka« (Jan 12, 23) a dále pak promluvil podoběnství o zrnu pšeničném, řka, když zrno pšeničné padlo v zemi a odumřelo, přinese užitek mnohonásobný, tak přinese i má smrt mnohým spásu. A tak ukončuje řeč svou, ještě dodal: »A já, když povýšen budu od země (na kříž), všecko potáhnu k sobě« (Jan 12, 32), to jest, přivedu k sobě celý svět, který doposavád sloužil ďáblu. Ano, i v tom okamžiku, kdy oslaven, kdy proměněn byl Ježíš na hoře Tábor, i tu vzpomínal na svou smrt, neboť píše svatý evangelista Lukáš: »Mluvili o vyjití jeho, kteréž měl dokonati v Jerusalemě.«

Vzpomínal-li nejsvětější Bohočlověk často na svou smrt, čím častěji měli bychom my tak činiti! Obírejte se někdy s následujícími myšlenkami: Tělo naše je smrtelné, přijde okamžik, kdy nás zde již nebude. Ač není mnoho pravd, kteréž tak jisty by byly, jako tato, přece jak mnoho jest lidí, kteří žijí, jako by zde na světě stále chtěli přebývat, jako by nikdy nepřišel okamžik, kdy bude se jim rozloučiti se vši světskou slávou a velebností. Či nezemřelo tisíce tisíců dřívě, než si na smrt vzpomněli, než pomyslili,

že by to bylo možno? Jak spasitelná by byla myšlenka: vím, že zemru pro přemnohé z lidí. Zůstal by boháč zatvrzelým k chudině, visel by tolik na svých pozítech; vyvyšovali by se pyšní a chlubilí věcmi, jež povyšují je zde na světě nad jiné smrtelníky; kochali by se nečisti v neřestech, kdyby si vzpomněli, že smrtí vše pozбудou, že bude tělo jejich práchnivěti? Kdo může všecek žiti jen pro svět, a zůstatí nekajícím, žiti dále ve hříších a špatnostech, když vzpomněl by si na smrt? Proto obírejme se někdy aspoň myšlenkou na naše poslední okamžiky a činiti tak, naskytuje se nám přecasto příležitost.

Žijíš v domě, bydlíš v osadě, kdež žili všichni tvoji předkové, tvoji rodiče, prarodiče; užíváš mnohých předmětů, jichž užíval tvůj zemřelý otec, tvá zemřelá matka, máš snad ve své pracovni nebo ve své světnici jejich obrazy; považ: žili jako já žiji, ale zemřeli, jako já též jednou zemru. Léhaje, vstávaje přemýšlej, zda není tento den posledním, který doprává ti Bůh ve svém nesmírném milosrdenství. Opakuj a vzpomeň sobě na slova, jež pronesl Job: »Řekl jsem shnilině: otec můj jsi. Řekl jsem červům: matka má a sestra má jste.« (18, 14.) Pracuješ ať již tělesně, ať duševně, umdlévají-li síly tvé, připomeň si, jak ubudou všechny síly a zmizí, když ležeti budeš bezdych po smrti; jak často jsi byl při pohřbu, jak často jdeš okolo hřbitova, zda vzpomeneš si také, že i tebe jednou odnesou

na totéž místo? A jak lehce daly by se tyto myšlenky rozvinouti; ano přecasto mohli bychom připomenouti si svůj okamžik poslední, jen kdybychom vážně chtěli.

Každý, ať mladý, ať starý žij tak, aby tě Bůh každého dne povolati mohl.

Svatý Jakub píše: »Aj, vy, kteří říkáte, dnes anebo zítra půjdeme do tohoto neb onoho města a pobudeme tam celý rok a budeme kupčiti a vyděláme; ještě nevíte, co bude zítra. Nebo co jest váš život? Pára jest, která se na maličko ukazuje a potom zmizí; místo abyste říkali: bude-li Pán chtíti a budeme-li živi, učiníme to, či ono; nyní chlubitě

se v pyše své.« (Jak. 4. 13—16.) Vše, co podnikáme, tak máme vykonati, jako by to byl náš poslední čin na světě. Snad namítne někdo: jsem v nejlepších letech, jsem mlád, nevím co jest nemoc, síly mé jsou nevyčerpatelné, jen kvetu, zdravím kypím. Nuže, odpovídám, jsi úplně jist, že nestihne tě nějaké neštěstí? Neviděl jsi, neslyšel jsi, že by lidé mladíci, úplně zdraví, byli zemřeli? A co přihodilo se jiným, nemůže se tobě státi? A dá-li ti Bůh dočkati se pozeňnaného věku více let, čím máš větší příčinu a důvod děkovati mu a vzpomenouti si, že i tebe jednou popolá?

Ježíš Kristus věděl, že očekává ho přehořké utrpení i přehořká smrt, a přece přál si, aby již přišla; pravil: »Mám býti křtěn a kterak jsem soužen, dokudž se nevykoná.« (Luk. 50.) Božský Mistr chtěl říci: ó jak toužím, aby ten křest krve, či to utrpení mé již bylo vykonáno; považoval svou smrt za prostředek, aby lidstvo vykoupil, hříchu zbavil, smířil s Otcem nebeským a přivedl je ku věčné spáse. Zda přivedeme my to k takové dokonalosti, abychom považovali smrt za něco příjemného a pomyslili si, že končí smrtí všechno naše utrpení, že smrti nic neztratíme, ale získáme věčné blaho, že přijdeme k Otci, do své pravé otčiny.

Ve všech těchto obtížnostech našeho života, vždy kdykoliv připadne nám vzpomínka na smrt, vzpomeňme si na slova: »Jděte k Josefovi.« Slovo těchto užívali hladoví v dobách, kdy Josef, syn patriarchy Jakuba, byl v zemi Egyptské prvním po královi a správcem všech zásob potravních. Tehdy každý, kdo k Josefovi přišel a prosil, byl tělesně pokrmem posilněn; i my jděmež k svatému Josefovi a budeme duševně posilněni, hlavně a vždy prosme ho, by tento přemocný patron umírajících osladil nám naše poslední okamžiky. A jak často tak učinil!

Jistý kněz zaznamenal si ve svém

deníku následující událost, že svatý Josef jest ochráncem umírajících, často možno pozorovati pravdivost tohoto výroku. V Münsteru ve Westfalsku, kdež jsem byl farářem, byl jsem jednou v noci volán ku nemocnému; osoba, která zazvonila, označila určitě ulici i číslo domu. Nezavolav ani kostelníka, šel jsem a povídivil se, že mne u domu nikdo neočekává. Divám se ještě jednou, souhlasí-li číslo a souhlasilo, proto zazvonil jsem. Když domovník otevřel, ptám se: jest zde někdo těžce nemocen? Domovník však věděl určitě, že všichni obyvatelé tohoto domu jsou zdraví. Omluvil jsem se tedy, že je to asi nedorozumění, a odešel krouť hlavou domů. Ale ještě jsem doma ani znova neulehl do postele, když opět dole někdo zvonil a týž muž byl u brány, který dříve mne přivolal. Pravím mu: kde je nemocný? Jmenoval týž dům, z něhož jsem přišel. Na mou námitku, že přece právě jdu, řekl: nemocný, starý muž bydlí nahoře, v podkrovní světničce. Hned vydal jsem se znova na cestu, zazvonil a řekl domovníkovi, že jsem volán ku starci, který bydlí v podkrovní světničce. Ano, řekl domovník, bydlí tam pan N., ale vím, že není nemocen. Šel jsem však přece nahoru a našel ve světnici těžce nemocného starce, který v noci náhle a vážně ochuravěl. Když jsem se ho ptal, koho ke mně poslal, o ničem nevěděl, ale vyprávěl mi, že byl od malíčka velkým ctitelům sv. Josefa a úpěnlivě ho vždy prosil, aby ho neopustil v poslední hodině. Stařec zkroušeně přijal svaté svátosti a ještě téže noci skončil.

Kéž i nám všem vyprosí svatý Josef milost, abychom umírajíce smířili se s Bohem a předstoupili připraveni před jeho soudnou stolicí. Umiňme si, že chceme často utíkati se s touto prosbou k ochránci všech umírajících, ku snoubenci božské Panny, k svatému Josefovi.

Ignát Zhděň.

P. Dominik a Jezu Maria

Životopis sv. Jana z Kříže.

Hlava čtvrtá.

Svatá Terezie obnovuje řád karmelitánský. Její setkání se sv. Janem Založení domu v Dirvelo. Svätý Jan, P. Antonín z Heredie a bratr Josef.

V čele těžkého díla, k němuž Bůh brzy sv. Jana za druhý stavební kámen použil, byla sv. Terezie. Již pouhé její jméno postačuje, abychom poznali velikost díla, k němuž i svätý Jan povolán byl. Sv. Terezie, bohatě nadaný duch, plný šlechtnosti a vyššího osvícení - láskou serafinskou hořící srdce, holubice bez poskvrny, plná veselé prostoty, ale i chytrý had vyzbrojený veskrze jemnou mužností; milovnice samoty, od králů hledaná, od moudrých obdivovaná, od celého Španělska ctěná, mistrně modlitby a vnitřního života, jemuž právě tak jasně učila, jak cvičila a zkoušela; vítězná Debhora nad mnohými mocnými nepřáteli, důvěrnice kříže, veliká před Bohem a veskrze draha sväté církvi: nepatrná a k opovržení, jen ubohá jeptiška ve svých vlastních očích!

Terezie, jež po celá století svítiti bude, vroucně milovaná nevěsta Ježíšova, četla s velikou pozorností život, jež první synové hory Karmel vedli. Byla leskem podivuhodných jich ctností zcela rozohněna a myšlenkou: podobný života způsob v církvi sväté obnoviti, veskrze proniknuta. Ostrovtipu jejimu a láskyplnému srdci nešlo, že příčinu zmírnění řehole hledati dlužno ve slabosti nástupců velikých otců prvňích. Při tom však učila ji živá víra a její zmužilá naděje, že milost Boží ze slabochů hrdiny učiniti může, a že obnovení přísného života požehnaný vliv na celý svět míti bude. Sv. Terezie nejen, že si věc rozvážila, ale v nejvntiternější modlitbě s Bohem se radila, ano výslovným rozkazem od Pána ku dílu tomu vybídnota byla. Aby pak věc ta pravidelným průběhem se brala, prosila svatou Stolicí nejpokorněji o dovolení, aby na tomto velikém díle pracovati směla, což obdržela od papeže Pia IV. dne 7. února 1562.

Za nedlouho založila první panen-
ský klášter přísné observance v Aville, kdež i mše svätá 24. srpna toho roku sloužena byla. Generál karmelitského řádu P. Jan Křítel Rubeo přišel, což dřívější generálové nečinivali, do Avilly a shledav takovou ustraněnost a přísná kající cvičení i svätý život řeholnic, nemohl vnitřním pohnutím ani slzí se zdržeti. I vzal tento klášter u své vedení, neboť dosud pro odpor provinciála byl pod duchovním vedením biskupa. Zároveň dal sv. Terezii dovolení, aby všude, kde by se panny podobnými pravidly řídití chtěly, kláštery zakládala. Ano nejen dovolil, ale i žádal ji za to, neboť pudilo jej k tomu svědomí a jeho velká láska k Bohu. Den, v němž sv. Terezie rozkaz dostala, byl pro ni z nejkrásnějších v životě. Brzy na to založila světice druhý klášter v Medině, a za krátký čas prosili ji o totěž v Malagonu. Při všech starostech neušlo osvícené panně, že jest nanejvýše nebezpečno pro její dcery, že nemají ku vedení duševnímu takových kněží, již by dle těchže pravidel řeholních sami žili. Proto prosila i P. generála, aby ráčil otcovsky na to pomýšleti, by obnova řeholní i do mužských klášterů zavedena byla.

Dopis, obsahující prosbu tuto, obdržel výtečný onen představený ve Valencii, a jako muž, jemuž blaho a rozkvět řádu lhostejným není, svolil ihned ku neosobivému, ale nanejvýše oprávněnému přání sv. Terezie. Poněvadž však bylo lze tušiti a se obávati, že takové dovolení mezi otci zmírněné observance zmatek, zděšení, nevoli, odpor a posměch vyvolá; proto žádal P. generál, aby světice získala si i přívolení dřívějšího a nynějšího P. provinciála.

Tato podmínka byla ale značnou překážkou rychlého a šťastného provedení, ježto oba mužové byli reformě tak málo nakloněni, že se i usnesli, vždy a vždy na odpor se jí stavěti. Tato, po lidsku řečeno, veliká překážka, neodstrašila světici; pohlížela na věc jinak a shledala při ní, co jiným ukryto bylo.

Okem jejím byla víra, která silou svou i hory přenáší, království přemáhá, a ona ihned viděla v překážkách znamení dobrá, její láska odkryla v protivenstvích milovaný kříž, v odporu kýžený boj pro svého Boha a Pána. U vědomí, že od Boha povolání ku podniku tomu obdržela, spoléhala její láska radostně na Boha a čím více lidé odporovali, tím více přenechávala obtíže provedení a uskutečnění tomu, jehož celá věc byla.

Služebnice Boží, v jejíž duši holubičí prostota s mužnou moudrostí se pojila, obrátila se na biskupa, jenž, ačkoli nebyl dosud světici nakloněn, nyní celým svým upřímným srdcem své služby jí nabídl a skutečně s oběma provinciály s takovým úspěchem vyjednával, že přemožení souce, své svolení dali. Tak pomáhá Bůh vždy těm, kteří jedině jej hledají a na něho stavějí. Onť vítězstvím bojujících. Pro viru jen jediného, změnil srdce tisíců všemocnou svou rukou. Vše musí jemu sloužiti a je-li to vůlí jeho, jeho vyvoleným ustoupiti. Tak pje již královský žalmista: »Budu-li choditi uprostřed soužení, obživíš mne: a na hněv nepřátel mých vztáhl jsi ruku svou a svobodna mne učinila pravice tvá.« Na sv. Terezii sledáváme, co již jednou sv. Chrysostom zlatými ústy svými pronesl: »Duch svou odnímá jim (věřícím) strachu, jeho síla je oživuje, že nezůstávají pouhými lidmi, ale zároveň k nebi se povznášejí.«

Tak nebyla i jiná věc, daleko povážlivější než byl pouhý odpor, několika lidí, s to, aby světici odhala zmužilosti ku začatému dílu. Nebezpečná tato věc byl nedostatek takových mužů, kteří by se ku přisnému životu hodili. Počet zmužilých a duchovně smýšlejících není tak veliký. Nad to měla provincie kastilská jen málo údů řádových a toto málo žádalo spíše ulehčení, než obnovení kázně. Co učinila světice? To, co sv. Makarius podotýká: »Jakmile se před Bohem pokoríme, ihned je srdce božskou silou naplněno a duše raduje se v Pánu.« Svátá Terezie modlila se bez přestání, úpěla v hluboké pokoře srdce svého k Pánu, a v modlitbě posílila se její naděje; brzy měla příčinu radovat se, neboť se jí stalo tak, jak za nedlouho sv. Jan z Kříže učil: »Bůh ví, čeho potřebujeme. Naši věci jest, jemu věrně sloužiti; jeho věci o nás

se starati. O nebeská naděje! Tolik obdržíš, v kolik doufáš!« Pán nejen, že jí poslal duchaplné, učené muže, u nichž se tázala o radu, ale dal jí i světce za společníka, sv. Jana z Kříže, jenž s ní trpěl a neunavně pracoval. Kromě toho vymodlila si jiného výtečného muže, prvního to spolupracovníka sv. Jana — sv. Antonína z Heredie. Svátá Terezie znala jej již déle a velice si ho vážila, sdělila mu své plány a snažila se mu i vyložití pozehané následky toho, kdyby se úmysly jejich splnili. Antonín, velmi ctiuhodný řeholník, nelicně se z toho radoval a slíbil, že s pomocí Boží bude první, jenž se reformě podvolí. Svátá Terezie myslila s počátku, že zertuje, neboť čítal již 50 roků a byl na nejvyšněné tělesné soustavy; později však poznala, že opravdu to míní, neboť vyznal jí otevřeně, že již od delšího času volán jest nejsvětějším Vykupitelem ku přisnějšímu životu a povinnou poslušností hlasu toho puze, že již o přijetí do řádu kartusiánského prosil a je také již obdržel.

Sv. Terezie byla sice velmi potěšena sdělením dokonalého muže tohoto, než nikoli uspokojena. Prála si míti pro svěřenou věc pevnějšího základu. Nicméně prosila ctiuhodného otce, aby odložil svůj vstup do zmíněného řádu a doporučovala mu, aby pilně se připravoval na kající skutky, k nimž později vázati se chtěl. P. Antonín poslechl, zkoušel se celý rok a Pán a Bůh náš k dobrovolné zkoušce přidal i těžké zkoušky bolestnější, jako na cti utrání, očeřňování, nepochopení, takže sv. Terezie pozorujíc jeho zmužilost a čistotu srdce v trudných dobách jeho vždy víc a více byla ubezpečena, že povolán jest tento muž ku provedení reformy. Vřele děkovala Bohu za to, že si služebníka svého tak dovedně a láskyplně připravuje na úkol životní.

V ten čas přišel do Mediny P. Petr z Orosco, jemuž velice záleželo na tom, aby svatou Terezii poznal, neboť již tehda byla divem svého století jmenována. »Čím jest srdce naplněno, tím ústa přetékají,« říká se, proto není divu, že i při prvním setkání sv. Terezie a výtečného onoho kněze, brzo došlo v řeči i na reformu řádu. Se svatou starostí zmínila se svátá Terezie o nedostatku těch, již by s ní stejného náhledu byli,

aneb zmužilosti ku provedení záležitosti té měli.

Náhled jest lehký, obět je těžká. Ale tato jest zrno, onen jen skořápka. P. Petr měl vřelou účast na celé věci, aby pak světici ve starosti její potěšil, vypravoval jí o karmelitánovi, právě na kněze vysvěceném, jenž pln ctnosti právě a zkušené, a zajisté by byl vhodným nástrojem v rukou Božích ku provedení záměrů jejich. Tímto novosvěcencem byl sv. Jan z Kříže, jehož s sebou do Mediny vzal a sv. Terezii na žádost její představití chtěl.

Ale P. Jan návštěv pranic nemiloval a před společností i nejctnostnějších paní vždy prchal, proto stálo to P. Petra mnoho namáhání, než světece k tomu přiměl a jen ujištění, že se zde jedná o čest Boží, pohnulo jej k návštěvě. Sv. Terezie byla po spatření jeho úplně uspokojena a nemohla se ani dosti moudrosti a zmužilosti tak mladého muže nadiviti. Vysoká dokonalost, již na něm shledala, nedala jí pochybovati, že P. Jan je ten pravý muž, jenž uskutečnití má plány její. Příští noci pak, když na modlitbách Páně se radila, byla ubezpečena slovy samého božského Spasitele: »Jan bude prvním bosým karmelitou.« Mezi tím, co jednak nechtěla se o vidění tom zmiňovati, ale jinak již na prostředky ku započetí díla pomýšlela, předešel jí již sv. Jan. Beze všeho zatajování sdělil jí, že se cítí povolán ku životu přísnějšímu, jehož nenalézá v řádě svém, a proto jest rozhodnut ku kartuziánům vstoupiti a tam v úplné samotě dle příkladu těchto sv. poustevníků na spáse duše své pracovati. Ač byla řeč jeho velmi jednoduchá, přece byla hluboce promyšlena a svatá Terezie poznala v každém slově poklad moudrosti, a nalezla v něm mistra v duchovním životě, schopného ku vedení svých duchovních dcer a ku obnově řádu hory Karmel. Proto bez otálení sdělila muži Božím svůj úmysl, neb lépe řečeno jeho úkol a k účinnému spolupůsobení jej vybídla. Učinila to z tak vznešených, jedině na čest Boží a blaho bližních se vztahujících důvodů, s takovou libezně jímající moudrostí, slovy tak podobnými oněm, jež sv. Jan kdysi od Pána slyšel, tak přesvědčujícím důtklivým způsobem, že Jan jako přemožen výši

mocí, neschopen odporu, ihned ke všemu svolil, s tou podmínkou, že věc co nejdříve v život uvedena bude. Kdo by nepostřehl v setkání, duchovním poznání a porozumění, ve svazku, jenž tyto dvě velké duše ku velikým pracím a ještě většímu utrpení v Bohu a pro Boha spojil, patrnou ruku Boží?

Z jednání sv. Jana plyne pro nás poučení. K tomu, k čemu jsme se pro Boha odhodlali, co jsme na modlitbě promysleli, nač duchovními cvičeními se připravili, své duševní i tělesné síly změnili, v čem z vnějších příhod nikoli námi sestavených, ale s hora seslaných, řízení Boží jsme poznali, k tomu máme rychl, zmužile ruku přiložiti, nikoli pomalu a váhavě, neboť Duch sv. oškliví si líné srdce. Od okamžitého upotřebení milosti Boží, ať již jsou to vyšší poznání neb mocná hnutí srdce, závisí mnohdy celý časný i věčný život. To jest ono »malíčko«, jež věrně ostříháno, nás hodnými a schopnými činí věci velikých. Kroky, jimiž se světec cili reformy blížil, byly: ještě větší odloučenost, bolestná pokání a hluboké sebezapření. Vše to oživoval, na radu svatě Terezie, člením ze života prvých poustevníků a neunavnou modlitbou. Mezitím spěchala sv. Terezie 14. února do Malagonu, aby tam klášter panenský založila. Brzo na to vrátila se do Avily, aby se připravila za tmyž účelem ku cestě do Valadolidu. Dva nebo tři dny po návratu jejím navštívil ji slechtic Don Mexia Belasquez, jenž v Avile bydlil, a o úmyslu sv. Terezie založiti mužský klášter obnovené řehole karmelitů slyšel, i nabídl jí, že jí k tomu účelu daruje stavení v malé vesnici Dirvelo. »Bude-li se Vám hoditi,« pravil »velmi mne potěší, že jsem mohl služebníkům Božím něčeho poskytnouti. Cesta, jež do Mediny vede, táhne se právě poblíž Dirvela, takže můžete se snadno tam staviti a vše shlédnouti.« Světice s díkem velikým přijala nabídku jeho; největší však a nejhodnější dík platil tomu, jenž skrze cizince toho o ně se postaral. Byl sice dům tento, jak brzy se dovíme, nejvyš chudičků, přece však pro začátek velmi vitán. A právě v tom ukázalo se nejen na sv. Terezii, ale na každém, skrze něhož Bůh něco provésti chce, že s málem, s nedostačitelným začítí a u veliké důvěře

v Boha pokračovati musí, ale nikterak nenajde věc dle chuti hotovou. Takovéto duchaplné, důvěrou oživené jednání ve jménu Páně obsahuje věčně pravdivé slovo sv. Vincence z Pauly: »Bůh nepustí nikdy svých věrných ve věcech, jichž v důvěře na božskou prozřetelnost se byli podjali.«

Zajisté by mnozí dobře smýšlející více pro sebe a jiné vykonali, kdyby byli větší důvěrou v Boha oživeni. Více než pouhé výpočty zmůže naděje. Co se vypočítává — očekává se, očekávání jsou však vratká. Naděje neklame, vyplnění v pravý čas jest jisté. Nic však není více na překážku věcem Boží oslavy se týkajícím, jako přílišné spoléhání a počítání na lidi. Proto svatí tak mnoho vykonali, že se mnoho modlili, doufali a obětovali.

Za několik dní odebrala se svěřice s jednou řeholnicí a knězem z Avily do Dirvela; bylo to uprostřed července. Žhavými paprsky páliło slunce na nejjvyšší obtížné cesty neznalou svatě Terezií a jejího průvodce. Brzy poznali, že zbloudili, však ani toto ani jiné obtíže nezastrašily svěřice, ačkoliv den ten mezi nejtěžší, jichž zažila, vřaduje.

Jen krátce před úplnou nocí dorazili k cíli své cesty. Když však dům prohlédli, nescházelo mnoho, aby na mysli ochabli. Byl to úplně chudý selský dům na spadnutí, osamělý, v létě úpaluslunečnickému, v zimě se všech stran bouří a líjaků vystavený. Než slyšme samu svěřici: »Když jsme do Dirvela vkročili, našli jsme při množství lidí, již právě obilí sklízeli, vše v takovém nepořádku, že jsme se k spánku odhodlati nemohli. Bylo tam prostranné předdvorí, jeden pokoj, podkrovní světnička a malá kuchyně, to bylo vše.« Než silná panna nepozbyla srdce, neboť věděla na koho stávi. Po krátkém přemýšlení poznala, že domek výborně se hodí pro první bydlíště reformovaných, neboť objevil se zraku jejímu ten, v kterémž vše obnoveno bylo, Ježíš Kristus, jenž v chlévě světlo světa spatřil. A když průvodci všelicos dosti povážlivého předstírali, tu přemohla je její víra, která jako svíce temnotu rozumu jich osvětila, tu povznesl je její svobodný duch, který libezně žertuje rozdělení světniček v klášter určoval. »Myslím,«

pravila, »že z předdvorí dá se udělati kaple, z podkrovní světničky kůr, z pokoje ložnice a z kuchyně i jídelna.« Po tomto rozdělení, dle něhož synové Eliášovi lépe bydletí neměli nežli prorok jejich u vdovy v Sareptě, vrátila se svěřice do Mediny, již napřed přesvědčena, že se takové obydlí P. Janovi libiti bude. Více starosti měla ohledně P. Antonína, neboť láska k bližním není tupa, a jednak pokročilé stáří jeho, jednak útlá tělesná konstrukce jí obavy působila. Sděliła mu vše a tázala se ho, má-li dosti zmužilosti prodletí nějaký čas na tak smutném místě, prorockým duchem však i osvícena dodala, že Bůh tak slabý začátek jistě v brzku povznese.

O jak jsou svatí, dívky jedné církve, z tétéž studnice čerpající ve svém nejvnitřnějším smýšlení, vědění a lásce sobě podobní a jednotní, i když ve vnějším životě rozmanitou cestou kráčeli! Právě v ten způsob jako svatá Terezie, vyjádřil se i jednon sv. Vincenc z Pauly, že vše, co pro Boha vykonáno býti má, s málem musí začíti, aby každé dobro v začátcích neznatelně bylo. Proto svatí ve svých podnikcích obřímí kroky pokračovali, mezitím co velmoži vzájemnými přísahami a pečetěmi pojištění, velmi dobře promyšlenými a uváženými pokusy a zkoušením lidí, většinou rychle k záhubě přišli, aneb alespoň, jestliže jich podniky nějaký čas trvaly, přece potom ubýváním vnitřní síly slably, až konečně se zvrty. Jak mnohý humanitní ústav mohl by se zde na doklad uvéstí. Při všem, na čem má spočívatí požehnání Boží, musí jedno veliké býti: láska v odhodlanosti a předsevzetí, zmužilost v začátku, obtíže v provedení. Na vždy zůstane pravdivo slovo Ježíše: »Neboj se, malické stáde. Království nebeské podobno jest zrnu horčičnickému, jež nejmenší jest mezi semeny, ale brzy vzroste v mohutný strom.«

Dona Antonína sv. Terezie dobře pochopila; vrhl se k nohám Ukřižovaného, aby mu celé, i k nejvyšší hořkosti připravené srdce obětoval. S dětinnou veselostí a velkomyslným rozhodnutím řekl svěřici, že jej místo pranic neodstrašuje, ano, že je připraven i ve chlévě obývatí. Na to šel, jak sv. Terezie mu navrhla, almužnu sbírat, aby potřebné ku zařízení

domu zaopatřiti mohli, neboť vše, vyjma zdí, scházelo. Světice sama odebrala se brzy do Valadolidu, kde založila dům pro panny své řehole. Průvodcem jejím byl tentokráte sv. Jan z Kříže a to z toho důvodu, aby poznal zařízení, způsob života pokud umrtvování se týče, především ale ducha pokání a lásky v její klášterech. Přitom ukazoval v rozmluvě takovou hloubku moudrosti, správnosti, jasnosti úsudku, takovou odhodlanost, určitost, rozhodnost charakteru, tak ohnivou horlivost pro Boha a žár lásky k bližním, že bylo těžko říci, kdo z nich jest žákem a kdo učitelem, zda svatá Terezie, či sv. Jan z Kříže. Když se byli oba svatí vzájemně dohodli, dala svatá Terezie služebniku Božím hrubý, chudý oděv, kalich ků mši sv. a něco nejvyššího chudého nábytku do tak řečené kaple. Udělila mu plnomoc, již od P. provinciála a P. generála obdržela; několika dopisy doporučela jej přízní svých přátel. Mezi nimi adressedováno bylo jedno psaní na dona Rafaela Mexia, od něhož betlémský palác pro své první bratry a syny byla obdržela, a jiné na Františka Salzedu, kterýž také naší pozornosti zasluhuje. Můž tento žil skutečně zbožně. S počátku neshodoval se sice se sv. Terezií, neboť neobyčejná cesta, po níž ji Pán vedl, byla mu nesrozumitelná: ano nevyzkoumatelný jsou cesty Páně, nevyzpytatelný

jeho úradky a co jest moudrostí před Bohem jest právě bláznovstvím světu. Člověk přirozeně smýšlející nerozumí tomu, co pouze duchovního jest a jen dokonale malým jest od Otce dáno poznání tajemství jeho říše. A protože don Fr. Salzedu byl duše Boha milující, vzcházelo mu čím dále tím větší světlo, v němž jednání sv. Terezie jiným než před tím se mu objevilo. Nejen, že všechny předsudky jeho proti ní zmizely, ale i sám stal se nejupřímnějším ctitелеm podivuhodné služebnice Boží. Proto podporoval ji, kdekoli jen mohl a aby dřívější jednání své napravil, zastával se světice vždy, kdykoli se jednalo o hájení jejích zájmů, kdyby býval při tom i pohanění, mrzutosti a ztráty vytrpěl. Ve psaní na tohoto dona, dává sv. Terezie sv. Janu následující svědectví: »Prosím vás, promluve s tím otcem a podporujte jej v jeho úmyslech, neboť ačkoli jest malý, přece vím, že jest velikým v očích Božích. Budeme jej zde zajisté bolestně postrádati, neboť nám dobře rozumí a schopen jest způsobu života našeho. Proto myslím, že od Boha pro věc tu povolání má. Zdá se, že Pán ustavičně nad ním prací svou vztaženu drží, neboť jakkoli mnohemu a rozličnému zaměstnání již zde se podjal a já sama někdy nevrloou byla, přece na něm nikdy žádné nedokonalosti jsme nepozorovaly.«

(P. d.)

Cesty mohou býti rozličné.

Tolik čeká bratří, věžňů,
dávla, světa, těla —
chcem jim přispět ke svobodě,
nebo by vlast měla

otroky jen žítit pouhé
misto slavných Slávů?
Nelze stíti nesvornosti
bezbožeckou hlavu?!

Tvořme šiky, mějme znaky,
volme k cíli hesla,
pevně se však přidržujme
ve všem kříže — vesla!

Nejen zevně, nejen slovy:
rozumem a vůlí
pravý kněz a pravý člověk
ke kříži se tulí!

Dotud naše praporečky
věžňů lomí mříže,
dokud aspoň odstínem jsou
kalvarského kříže!

Jos. Al. Vlastimil-Řítmský.

Missionářská činnost církve katolické.

Mezi věcmi, na kteréžto doba naše hrdá jest a si mnoho zakládá, a o nichž neustále se mluví a píše, jest vzdělanost. A to také vším právem. Vždyť se člověk nerodí hotovým člo v ě k em, nýbrž stává se jím teprve skrze vzdělání; člověk jest jako pole, kteréž vzdělává-li se, ušlechtilou a užitečnou úrodu vydává, zanedbá-li se, pak trním a bodlácím zarůstá. Vzdělanost odlučuje člověka od ostatních tvorův a čistíc a uhlazujíc v něm obraz Boží — pozvídá jej od země k nebesům. A co tu o jednotlivém člověku platí, platí také o celých národech, neboť vzdělanost národa zakládá se na vzdělanosti jednotlivých jeho členů, synův a dcer. Národové stárnou sice, ale vzdělanost je vždycky zase omlazuje. Vzdělanost a pravý pokrok ve všem jest určení člověka, pro kteréž jej Bůh stvořil, jest nejvyšší cíl jeho na zemi, jest povinnost a sláva každého národa. Vzdělanost má a může přinést jak jednotlivcům tak rodinám, tak i celým národům rozličné radosti, ušlechtilé požitky, blahobyt, a proto zajisté se nemůžeme diviti, že všude se o vzdělanosti mluví, píše a pracuje.

Avšak již v tom neshodují se lidé, v čem asi podstata pravé vzdělanosti záleží? Které jsou její meze a hranice? Jakou cestou a kterými prostředky má se vzdělanost vlévat i vrážeti do mysli i srdce lidského? Ovšem shodují se většinou, že vzdělanost musí míti za předmět celého člověka, že musí jak tělo tak i ducha evičiti, síly jeho všechny vyvíjeti, rozum osvěcovati a vůli ušlechťovati. Avšak v jednom se minějí nynějšího světa rozchází. Jedni totiž, a to věřící lidé považují náboženství za základ pravé vzdělanosti, bez něhož jí vůbec dosíci nelze, jiní však náboženství leda ještě pro dítky za nutné uznávají, pro dospělé pak jen jakési mravní zákony bez podkladu náboženského za dostatečné mají. Ba jsou za dob našich i tací, a není jich málo, kteří náboženství vůbec cenu vzdělávací upírají, i ze škol je vypuzují, pravíce, že i bez Boha a jeho víry člověk dobrým a vzdělaným státi se může. Jsou ovšem na velikém omylu, nechtějíce uznati,

že mravnost člověka patří ku vzdělanosti právě, jako duch k tělu, a že mravnost bez náboženství neobstojí, jako není řeky bez pramene. Nejlítější však protivníky má tvrzení, že náboženství právě jenom v jedné společnosti náboženské naléztí možno, a to jest církev katolická, a že tato jediná jest oním čistým a ryzím pramenem, vždycky čerstvým, svčím a nepřeborným, z něhož se pravá vzdělanost po osobách jednotlivých i po celých národech rozlévá; že proto ona jediná je samospasitelná, t. j. že člověku každému nejdokonaleji, dle jeho sil a potřeb vyhovuje a dostává je nejen v ohledu spásy věčné, nýbrž i co se týče blaženosti vezdejší a pospolitě. Nepřátelé církve naši upírají jí veškerou moc a působení ku vzdělání lidstva, ba včítají jí, že lidstvo ohlupuje, zatemňuje, ve vývoji zdržuje, že jest jeho škůdkyní, a proto že teprve dojde lidstvo k výši vzdělanosti a blaha pozemského až se vymaní z pout církve katolické, t. j. až se stane nevěreckým a potře všechny tak zvané klerikály, t. j. věřící a bedlivé katolíky. Že takovéto tvrzení jen ze zášti proti církvi, jakožto nositelkyni pravého náboženství se prýští, uzná každý soudný člověk, a že ničení církve katolickou znamená ničení církve katolickou vůbec, a tím také mravnost lidstva a základ vši vzdělanosti právě, a také všeho blaha, pozná, kdo si věci našich všímá, snadno.

Uvažme tedy co jest vzdělanost, a poznáme čeho k ní třeba jest. Vzděláti, znamená zajisté tolik co vypracovati, zdokonaliti, zlahodniti, něco od přirozenosti surového v ušlechtlejší tvárnost a podobu proměniti, něco ozdobiti atd. Tak vzděláváme pustou půdu, dělájice z ní úrodné pole a výnosné zahrady; tak tesař, řezbář a jiní umělcové, vyrábějí vzděláváním ze dřeva domy, paláce, sochy, podobizny. Tak i člověk i celý národ může býti vzděláván k dokonalosti, ačkoli by se u člověka lépe hodilo slovo zvedení nežli vzdělání, neboť není hmotou pouze, nýbrž i duchem rozumným. Umělec má před sebou kus hmoty, na př. kamene, dřeva a j., a z toho má vytesati, vzděláti krásnou sochu. První práce, osekávání totiž na

hrubo, nepotřebuje zajisté velikého umění, aniž tuze veliké pozornosti, tu více platí síla, aby nepotřebné kusy od celku odpadly. Avšak jakmile balván nebo kmen ze všech stran otesán a přihotověn jest, tu musí již umělec přiložit dílo, a to pozorně a rozumně, aby z neforemné hmoty vykouzčil krásné dílo. Podobně se to má i s člověkem. Zákony občanské otesou na něm, tak říká, hrubé hrany živočišné, aby nebyl pouhým zvířetem, a povznášejí jej na výšinu lidskosti, kterou mnozí za vrchol všeho vzdělání považují a čistou lidskostí nazývají. Avšak má-li na člověku objeviti se něco vznešenějšího, dražšího, t. j. obraz Boží v úplné kráse a čistotě, musí k němu přiblížiti se náboženství, umělec to samým Bohem poslaný, který dlátem jemným a tajemným urovnává všechny neshody, neladnosti, vyleštjuje a očišťuje obraz Boží v člověku. Že však náboženství toto není ani pohanské ani židovské ani mohamedánské, v tom souhlasí všichni moudří, jedině křesťanství vede národy i jednotlivce k lidkosti čisté a vznešené, tedy ku pravé vzdělanosti. Proto nalézáme u křesťanů všech, ať katolíků, protestantů či rozkolných Řeků missie, t. j. snahu národy pohanské branou křesťanské víry uvésti do ráje pravé vzdělanosti, radosti a blahobytu zde i pro věčnost.

Avšak zkušenost zase ukazuje a dokazuje, že missionářská činnost protestantů i rozkolných Řeků s velice malými potkává se výsledky, a že ač veliké obnosy ročně na ni se vynakládají, přece úspěch jejich skoro ani za řeč nestojí; že však dílo toto všudy kvete a se ujmá, leží-li v rukou missionářů katolických.

Odkud tedy vysvětlíme tento pro církev naší tak potěšitelný a čestný výjev a úkaz? Klíč k vysvětlení této události jest vychovatelská moudrost missionářů katolických, která pochází z pravdy, a vedle níž tím patrnější jest nejjednodušší a nemotornost u věci té, jakou blud do sebe má. Protestanté chtějí s počátku všecko míti na jedno brdo, ale potom rozpadají se v mnohé sekty, majíce rozličné vychování. Církev naše však právě počíná si naopak. Ona trpí s počátku rozdíly, ale smiřuje je poznenáhlu ve své svaté jednotě. Protestanté se domnívají, že všecko pocházející

z ducha pohanského se musí zničiti, vymístiti a všílká památka na časy bývalé vyhladiti. To jest zajisté veliká zpozdilost, neboť je to proti duchu a přirozenosti lidské. A následky toho? Slyšme o tom vypravovati dějiny missie u Tichého oceánu: »V Tichomoří protestantští missionáři bezohledně ničili všechny národní zvyky a památky; národní hry, tance a zpěvy považovaly za hříchy, a pokutovali je přísně a vytvořili tak národ, který sice věrou svých předků pohrdal, nové víře však nerozuměl, jí ani nemiloval, a tak sobě břemenem nesnesitelným se stal. Národ ten hynul na těle i duchu, lidé pořád ubývalo a missionáři nejsouce s to, by domyslili si příčiny toho smutného úkazu, nazývali ho tajemným navštívením Páně.«

I při vštěpování křesťanství nepočínali si stejně, nýbrž dle sekty, které sami náleželi, čímž se stalo, že národ sám v sobě rozdělen byl. Zda-li se to může nazývati zvedení národů? To není zvedení, ale svedení není cvičení, ale ničení, není hlazení obrazu Božího, ale jeho vyhlazení. Jinak ukazuje se však vychovatelská moudrost missionářů katolických. Nejprve zpytují náboženský a národní život lidu, který přišli Kristu získat. Kdekoli uvidí spojidla ducha křesťanskému příbuzná či aspoň podobná, šetrnou rukou užívají jich ku počátku svého apoštolování. Na příklad Indové mají učení o Trojici, kteráž slove »Trimurti«, učení o »avaterdách«, t. j. vtělení se Boha. Toho chápou se missionáři, aby vstúpili lidu pravý názor o Bohu, což lid lépe chápe a raději přijímá.

V ohledu národním šetří missionáři katolíci jak národnosti tak mateřské řeči národův a všeho, co s tím spojeno jest, i obyčeje, hry zpěvy, slavnosti, zábavy, vymítajice jen to, co se přičí mravnosti. Tak to činila a činí církev naše povždy. Když sv. Cyrill a Methoděj konali dílo missionářské mezi slovanskými pohany, počínali sobě právě tak. Máme posud ještě památky toho v pojmenování některých slavností, na př. Ilromnice, Letnice, neděle smrtná, rozličné hry a zábavy lidu našeho víře a mravnosti neškodné.

Kdyby byli svatí věrozvěstové na naše pohanské předky přísně dokročili a všecko jim pobrali a zakázali co jim k srdci přirostlo, byli by tyto dítky při-

rody od ovčince Kristova odehnali a odstrašili. Ale že moudří byli, vítal je lid s radostí a poslouchal slov jejich a obrátil se. Máme ještě jiné doklady missionářů katolických. Tak jesuité zpozorovali, že Indiáni nechtěli přijmouti dar víry z rukou španělských dobrodruhů, zlata i krve lakotných. S takové misy ani divoch nechce vzíti perlu křesťanství. I vyprosili sobě u krále španělského, aby směli mezi divochy indiánskými založiti osady křesťanské, do kterýchž by však bez dovolení nesměl vejíti žádný Evropan. Osady tyto sluly »reservace«. I stalo se. A tak missionáři učinivše zprvu z divochův ušlechtilé rolniky, proměnili je ve vzorné křesťany, a osady paraguajské (r. 1610) staly se rájem pozemským, který vzbudil závist ďáblovu vtělenou v zednářích, kteří neustáli, až ráj ten zničili.

A ještě jiný příklad. Angličané proklestili si do Číny dráhu skrze opium (jed opojný). Missionáři (jesuité) to dovedli však prostředkem ušlechtlejším. Roku 1582 vkročil Matouš Ricci, řádu Tovaryšstva Ježíšova, v čele vyslanectva do říše hradbami obehnané a světu uzavřené. Hnedle však tušila moudrost jeho, že národu čínskému na učenost a umění hrdému zanechce se křesťanství, leč ve průvodu skvělé učenosti. Naučiv se proto řeči jejich, vystoupil s mapou zeměpisnou, obrazy a hodinkami, a hned vzbudil všeobecnou úctu, byl ke dvoru připuštěn, a potom dařilo se mu lépe dílo missionářské. Po něm rovněž razili cestu víře katolické veliký matematik Adam Schall (r. 1622) a Ferdinand Werwiest. A jaké nápady měla vynalezavá láska velikého apoštola a missionáře Indie východní, v Asii — sv. Františka Xaverského! Když přišel do města Goa, chodil po ulicích se zvoncem; chlapeč za ním běhali, on pak jim vykládal katechismus, a děti to zase vypravovaly doma rodičům. Ejhle, tof moudrost missionářů katolických, kterou dodělaly se skvělých výsledků. A dva jsou hlavně živly, kolem kterých se moudrost tato otáčí, kteráž jim vnuknutí dobrá podává, síly vlévá a chuti dodává, a to jsou: 1. živé slovo, 2. obětavost až do smrti.

Protestanté si to dělají velmi pohodlně. Natisknou bibli do millionů a po světě je buď lacino prodávají, buď darem

dávají, a tak hledí obracet na víru. Od roku 1804, kdy první společnost ku rozšiřování biblí se v Londýně ustavila, rozšířilo se biblí ve 160 řečích více nežli 200 millionův. Avšak jaký to němý apoštol, byť i Písmo svaté! Kdyby byli apoštolé jen tak psali a epístoly a evangelia svá po světě rozhazovali, oč že by byli ani osminu lidí neobrátili na víru? A co dělají divochové s tou bibli, která k nim nemluví, nýbrž v níž oni sami si pracně teprve musejí pravdu a učení hledati? Odříznou pěkné deštičky, nadělají si z nich podešve a slovem Božím tištěným v bibli pohodí do kouta. A přece taková činnost stojí ročně miliony a nenesе prázdného užítku, ale protestanté toho nechtějí uznati. Jinak je to ovšem v církvi naší.

Tu jde missionář a káže divochům v jejich řeči a slovo živé jest ono kouzlo, které působí jako blesk na rozum i srdce. Vímeť, co působil sv. Vincenc Ferrerský, sv. Bernardin Sienský a sv. Jan Kapistrán, sv. František Xaverský, Antonín Vieina a jiní missionářští hrdinové — slovem živým, kteréž mluvili ve službě pravdy svaté. Víra nabývá se ze slyšení, jak praví apoštol, a ne ze čtení. V Římě slaví se každý rok úchvatná slavnost jazyků, t. j. chovanci propagandy, ústavu to pro missionáře katolické, káží ve všech jazycích slovo Boží. Kristus Pán také řekl: »Jduce, učte všechny národy.« On sám ničeho nepsal, nýbrž slovem živým učil, a po něm taktéž apoštolé.

Avšak jiná jest ještě věc, která velice katolickým missionářům prospívá, t. j. obětavost ustavičná a hrdinská až do smrti. Církev vysílá na missie muže vzdělané vědecky, mravně odchované, v každém ohledu spolehlivé, muže srdcem i učestností vynikající. A tyto mužové obětují sebeútlejší zvyky a city, všecko pohodlí a radosti Bohu a bližnímu, missionář katolický opouští rodinu a vlast, odchází k národu cizímu, on zřiká se rozkoší, jež skýtá mu vzdělaná společnost v domovině a odebírá se k divochům, aby u nich začal s abecedou pravé vzdělanosti, nevěda, zdali kdy ještě odtamtud do vlasti a ke svým se bude moci navrátiti.

Tací byli missionáři svatý Cyrill a Methoděj, tací jsou posud věrozvěstové katoličtí v Africe, Americe, Asii, Australii,

na ostrovech mořských, kde konají dílo Páně. Missionáři protestantů obyčejně čekávají až někde katolický kněz missii založí, a ty první a největší překážky odstraní. Potom přijdou se ženou a dětmi, a vetrou se do dědictví katolického a hledí pohodlně živi býti. A když nastanou jim obtíže, pronásledování, když nevidí výsledek opouštějí osady, neboť milejší jest jim život jejich a rodin jejich, nežli duše pohanů. Jinak missionář katolický. Ten nevrhne za sebou ani ženy ani dítek, a ve všem bližnímu svému obětí se býti prokazuje. A divochové zajisté dobře rozeznávají mezi působením a životem missionářů protestantských a katolických. Když vidí, kterak katolický missionář nemaje ničeho, také nic od nich nežádá, leč čím by život uhájil, že si ničeho nepřeje leč jejich blaha, když vidí, kterak po denní práci v noci v dřevěné chýšce své bdí, za ně se modlí, a když pozorují kterak zbořivše jim za nepřítomnosti jejich vše, co si byli zbudovali, ani tím nemohli je odstrašiti, nýbrž slyší jich povzbuzovati sebe slovy: »Nechť začneme, jako bychom dnes přišli.« Když pozorují, že houfně ve vražedném podněbí vymírají anebo zákeřnicky usmrceni bývají, a přece v díle započatém ostatní neustávají; což divu, že vidouce to vše, divoši katolickým missionářům s větší důvěrou se oddávají nežli jiným? Odtud ten výjev, že jakmile jesuité na horách skalnatých v Americe zase se ukázali, obklopili je ze všech stran američtí divochové, poznávajíce v nich tytéž »černé kabáty«, (tak je na-

zývali), kteří ve 18. století tak dobrou pověst u jejich otců byli zanechali, že pravili: »Toť jsou ti praví, protože nežádají od nás žádných kožešin a nemají žen.«

A tato missionářská činnost cirkve katolické jest neúmorná, neochabuje ani v dobách našich tak schoulostivých a velikých obětí neschopných. V minulém 19. století působilo mezi pohany neméně než 80 tisíc missionářů katolických, z nichž veliká část i smrti mučednickou zemřela. A na počátku tohoto století jest mezi pohany činnu na 20 tisíc katolických kněží, nepočítaje řeholní sestry, kterých jest ještě více, které missionáře co nejvydatněji v díle jejich podporují. Ejhle, jak nevyčerpitelná je studnice lásky k Bohu a bližnímu v církvi naší. Srdce Páně toť ta studnice, z té čerpají posily a pomoci všichni, které Pán k takovému těžkému, ale záslužnému dílu vyvolil a povolal. Missionářská činnost naší cirkve, tak velikolepá a úspěšná jest zajisté ne posledním důkazem její pravosti, neboť pokračuje v díle, které konal božský missionář Spasitel Ježíš Kristus, v kterém pokračovali svatí apoštolé, prostředky jsou tytéž, slovo živé a láska účinná, základ i předmět tentýž, pravda božské víry Kristovy. Proto podporujme činnost tu kde a jak můžeme, dílo toto je svaté, a poznávajíce sami, jaký poklad jest víra Kristova, dopomáhejme k tomu i těm našim spolu-bližním, kterým se ho posud nedostalo. Bůh odplatí!

Boh. Penult.

Duchovní četba.

Otevřu-li knihu Boží,
srdce mi vždy zaplesá;
vidím dobro, vidím hloží,
krásy plná nebesa.

Duše jak by čistila se,
teplem zas se srdce dme,
milost Boží vyčila se
v duši mou a nadchla mne.

Cítím jakous divnou lásku,
divnou touhu, divný vzmah,
upoután jak byl bych v pásku,
v těsnější vždy k Bohu vztah...

Srdce své vždy přichyl k knize,
z níž uslyšíš Boží hlas,
podobát se ona míze,
je v ní síla, žití kvas. V. H.

Proč jest nám církev naše milá a vzácná?

(Část další.)

Církev naše jest nám dále také proto tak milá a vzácná, že jest všeobecná, čili řeckým výrazem řečeno katolická, jsouc dle slov Páně ustanovená pro všechny časy, pro všechna místa, pro všechny lidi.

»Bůh chce, aby všickni lidé spaseni byli,« praví sv. ap. Pavel. (1. Tim. 2, 4.) Již staří proroci naráželi na to slovy: »Syn můj jsi ty, já dnes zplodil jsem tebe. Požádej ode mne a dám tobě národy v dědictví tvé a vládařství tvé končiny země.« (Zalm 2, 7—8.) »Rozšíř místo stanu svého, nebo na pravo i na levo pronikneš a simé tvé národy děditi bude, a v místech pustých bydletí bude.«

Když pak Pán Ježíš na hoře Olivetské předpověděl zkázu města Jerusalema, doložil: »A budeť kázáno toto evangelium po všem světě na svědectví všem národům.« (Mat. 24, 14.)

A když byl záračně zmrtvých vstal, nařídil svým učedníkům, řka: »Jdouce do veškerého světa, učte všechny národy, křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.« (Mat. 28, 19.) Maje pak na nebesa vstoupiti, řekl konečně k apoštolům: »Budete mi svědkové v Jerusalemě i ve všem Judsku i v Samari a až do posledních končin země.« (Ak. ap. 1, 8.) Z toho všeho vysvitá zřejmě, že církev Kristova, tedy ta pravá církev měla býti po veškerém světě rozšířena, nebo-li všeobecná — katolická.

A vskutku! Po seslání Ducha svatého vzrůstala církev Páně den ode dne více, tak že již za času apoštolského, dle svědectví sv. Pavla, po všem tehdy známém oboru země byla rozšířena. Pravitel zajisté tento apoštol v listě svém ke Kolosským takto: »Evangelium, které přišlo k vám, jest po všem světě, a užitek nese a roste, jakož i mezi vámi.« (1, 6.) Tak rostla církev Kristova i v dobách pozdějších. Spisovatelé třetího století po Kristu Tertullian a Origenes píší o církvi: »Plna jest blesku od východu až po západ,« a to bylo v dobách krutého pronásledování. Svatý Cyprian praví: »Církev světlem Božím jsouc oslněna, rozprostírá po celém světě paprsky své.«

Krásně o tom promlouvá sv. Basilius, řka: »Stůjte u víře, na veškeren svět patřte, a vizte, jak jen malá část jest těch, kteří kacířstvím stůni. Jiná pak všechna církev, která od končin do končin světa evangelium přijala, zdravé tělo má a pravé víry se drží, od jejížto společnosti prosím neopadejte.« A sv. Cyrill Alexandrinský napomíná pravověřící takto: »Přiďte-li do města, netaž se na to, kde je církev, nýbrž kde jest katolická církev. Tentof jest vlastní název sv. církve, která jest nevěstou Pána našeho Ježíše Krista jednorozenného Syna Božího.«

Řím stal se středem a hlavním městem církve Páně, odtud záře svatého evangelia všem národům se zaskvěla. Pravit to sv. Pavel, řka: »Díky činím Bohu svému skrze Ježíše Krista za vás všechny, že víra vaše (Římanů) se rozhlášeje po všem světě.« (Řím. 1, 7.) Z Říma dostalo víru Kristovu Anglicko sv. Augustinem, mnichem, Irsko a Škotsko sv. Patriciem, Francie sv. Remigiem, Německo sv. Bonifacem, Uhersko sv. Štěpánem, Bulhary, Čechy a Morava svatým Cyrilem a Methodem, Prusko sv. Vojtěchem, Sasko sv. Ludgerem, Hollandsko sv. Silbertem, Bavorsko sv. Rupertem, Švédsko a Norveržsko sv. Olafem atd. I do krajin jiných dílů světa, jakmile byly známy, posílala církev římská včerstvé do Ameriky i Australie. — A až posud vysílá římská církev missionáře v hojném počtu do všech dílů světa mezi nevěřící i jinověrce, kteří bříme dne i horka nesouce s tak velkým úspěchem, vinici Páně vzdělávají, že nevěsta Kristova, církev katolická, ženichu svému denně nové a nové dívky plodí. Vzrůst její ve všech končinách země děsí nepřátele a odpadlíky a protestantští spisovatelé předpovídají: »Bude-li církev katolická tak obrovským krokem kráčet, že se — majíc západní krajiny americké beztoho již ve své moci — brzy celého půl světa zmocní.« Zajisté žádná ze společností křesťanských nemohla a nemůže se takovou ve světě rozšířenosti honositi jako církev naše. A tu nesmíme zapo-

minati, jakými ona to činí prostředky. Nemá válečné moci, nemá moci peněžní, vždyť missonáři s bídou mnohdy zápasili musejí, nemá mocných přátel na trůnech panovnických. Naopak, má mnoho nepřátel, jest mnohdy pronásledována, překážky přetěžké staví se jí v cestu, a hle, ona přece roste a roste jen vlastní silou. silou pravdy božské, kterou hlásá, roste obětavostí členů svých, roste zvláštním požehnáním Božím. Z toho je viděti, že ona jen jest pravou církví Kristovou. Ovšem se stalo, že během času odpadly některé, a to i veliké země od jednoty víry církve římské. Tak Německo, Anglicko, Dánsko, Švédsko, Norsko, ovšem od tisícletí již církev východní odtrhla se od římské, s níž dříve úplně byla spojena, avšak to neruší obecnost církve naší. I v těch krajinách odpadlých má církev římská četné vyznavače své, horlivé a věrné, i tam se nyní rozmáhá, i tam roste, a právě nejlepší duchové v krajinách těch poznávají pravdu církve naší a vrací se do jejího lůna. Pán Ježíš sám předpovídal, že někteří národové ztratí víru pro své hříchy, řka: »Že jim království Boží bude odňato a dáno bude lidu přinášejícím užítky jeho.« (Mat. 21, 43.) Za to však, když na jedné straně utrpěla církev naše zráty, na druhé se rozšiřovala a půdy nabývala. Za odpadlé kraje v Evropě získala pevnou půdu v Americe. Jsouť, pravda, ještě mnohé kraje s národy pohanskými, avšak i tam již zvěstuje se svaté evangelium a lze říci vším právem: není na světě národa, ku kterému by nepřicházeli věrozvěstové katoličtí, a zajisté se vyplní proroctví Kristovo, že na konci světa po celém světě bude církev hojně rozšířena a že ve velké většině lidstvo spojeno bude v jedné církvi katolické, jakožto v jednom ovčinci s jedním nejvyšším pastýřem papežem římským, jakožto viditelným zástupcem Kristovým na zemi.

Proto tedy že církev naše římská posud všecko věří, co se vždycky od dob apoštolských věřilo, a co se ode všech věřilo a zachovávalo, necht už je to v Písmě svatém obsažené či ústním podáním učené, proto má ráz všeobecnosti — katolictví, a proto jest a zůstane křesťanu katolickému církev jeho tak milou a vzácnou.

Církev naše jest nám dále i proto tak milou a vzácnou, že jest opravdu církvi apoštolskou. Kristus Pán zanecháváje učení a svátosti na zemi, světil je apoštolům, aby je jiným zprostředkovali. Na apoštolech založil a vzdělal Pán Ježíš církev svou. Apoštolé učinili správci, představenými, vůdci svých věřících. Proto také církev Páně, řízená apoštolý, nazývá se vším právem apoštolská. Poněvadž pak, dle zřejmého vyslovené vůle Spasitelovy, církev jeho měla trvati tak dlouho, dokud člověčenství žiti bude na světě, tedy až do skonání světa. Proto tedy je také potřebí, aby nejvyšší ředitel a hlava církve Páně svatý Petr i ostatní apoštolé v úřadě svém nástupce měli, neboť podle těla zemřeli, moc jejich duchovní však musí trvati dále. Nepřetržitou řadu nástupců svatých apoštolův i sv. Petra od počátku až na naše doby vykazuje však jenom naše církev římsko-katolická; papež římský jest nástupcem hlavy církve sv. Petra a ostatní biskupové nástupci a dědici duchovní moci svatých apoštolů. Změnily se tedy jenom osoby, moc trvá nepřetržitě dále. Církevní sněm Nicejský roku 325 vyřkl o papežích následovně: »Biskup, jenž sídlí v Římě, jest hlava a kníže všech patriarchů, neboť jest první jako Petr, jemuž jakožto náměstkoví Kristovu dána jest moc nad celou církvi.«

Sv. Augustin praví: »Počítejte kněze od správy apoštola Petra počínajíc, a šetřte, jak jeden po druhém nastupoval.« Sám spisovatel protestantský Wolters praví o poslušnosti apoštolské takto: »Počátek a setrvání papežské moci po všechny věky je tak jistá a důležitá moc, že katolíci vším právem tuto historickou událost za plný a platný důkaz pravdy svého náboženství pokládají mohou.« Proti kacířům odvolávali se svatí Otcové i spisovatelé církevní vždy na to, že oni poslušnost apoštolskou jako církev katolická jí má — nemají. Svatý Optát promlouvá k nim takto: »Vy velebite církev svou že svatá jest? Nuže, dokažte původ vaší stolice biskupské a tak svatost vaší církve osvětle.« Ještě lépe a řízněji vyslovuje se Tertullian: »Co jste, obrací se ku kacířům, »kdy a odkud jste přišli? Dlouho byla již církev katolická, ani vy jste ještě zde nebyli. Ona jest v držení

od starodávna, má právo stále a pevně od těch, kterýmžto všechno prve přináleželo; ona jest dědičkou apoštolů.«

Maje tedy katolický křesťan dokonalou jistotu, že vrchní jeho pastýřové papež a biskupové církve jeho v řádné a nepřetržitě poslušnosti svou duchovní moc od svatých apoštolův a s ní i neporušené učení Kristovo obdrželi, miluje a draze sobě váží církve své katolické. Dále sobě katolík váží své církve proto, že jedině v ní zaslíbené a obrazové úmluvy staré úplně uskutečněny jsou.

Dle svědectví Pavlova dalo se v Starém Zákoně všechno v obrazech, neboť Starý Zákon v ohledu duchovním byl toliko nastínění Zákona Nového, dokonalého. Cokoli tedy ve Starém Zákoně toliko nastíněno a nedokonalé bylo, musilo v zákoně Kristově se zdokonaliti a uskutečniti.

Vždyť sám Pán Ježíš pravil: »Nedomnívejte se, že bych byl přišel zrušiti zákona nebo proroků; nepřišel jsem rušiti, ale naplniti. (Mat. 5, 17.) A hle, všechna zaslíbení a předobrazení ze Starého Zákona vidíme v církvi katolické uskutečněna. Koráb Noemův, na němž při potopě jen osm osob se zachránilo, jest lodička Petrova, čili církve naše křesťansko-katolická, mimo niž není spásy. Strom života štipený uprostřed ráje, značil posvátné dřevo kříže na hoře Kalvarské, na němž ztracený život věčný hříchem Adamovým, potomstvu Synem Božím zachován a obnoven jest. Beránka velikonočního krev se více již neprolévá, neboť pravý Beránek Boží, jenž snal hříchy světa, vstal z mrtvých a již neumírá, a krví jeho hřích dědičný smazán jest. Had mēděný, který Mojžíš na rozkaz Boží vztýčil na poušti, aby lidé uštknutí hadem jedovatým naň pohlíželi a důvěrou v něho uzdraveni byli, byl obrazem Krista Pána na kříži pniého, v něhož celou důvěru skládáme, a tak od hříchu a jeho zlých následkův ochránění a zbaveni býváme. Manna, nebeský onen pokrm Israelitův na poušti, po čtyřicet let byla obrazem manny božského těla a krve Páně, která nás sílí, abychom poušti tohoto světa do země zaslíbené, Beránkova to království, putující, základ života věčného měli. »Ját jsem chléb

života,« pravi Kristus Pán, »otcové vaši jedli mannu na poušti a zemřeli. Bude-li kdo jísti z chleba tohoto, živ bude na věky, a chléb, který já dám, tělo mé jest za život světa.« (Jan 6, 48.)

Ve svatyni starozákonní chovali se chlebové posvátní, jakž byl Hospodin Mojžíšovi nařídil, řka: »A klásti budeš na stůl chleby předloženi před obličejem mým vždycky.« (2. Mojž. 25.) »I na každou sobotu kladeni bývali chlebové čerstvi před Hospodinem.« (3. Mojž. 24.) V katolických pak chrámech našich ve svatostánku trní pod způsobou chleba posvátného sám Beránek Boží, jemuž lid se v pokoře a víře hluboce klaní. Archa úmluvy skrývala v sobě kamenné desky zákona a divotvorný prut Mojžíšův jakožto vzácnou památku na zázračné vysvobození lidu Israelského z otroctví Egypťského. Ve svatostánku našem sídlí sám božský zákonodárce a divotvorce nejmocnější. Ve Starém Zákoně obětoval se každodenně za jitra roční beránek Hospodinu, a hle, nyní neoblubuje si Bůh ve starozákonních obětech, neboť na místě jich obětuje se Bohu každodenně obět nejčistší, nekřvává — obět Nového Zákona — mše svatá, vždy trvajcí památka oběti krvavé, kterou Kristus Pán na oltáři kříže svého přinesl.

Totoť je ta jediná obět čistá podle řádu oběti Melchisedeka krále, která prorokem předpověděna byla takto: »Od východu až po západ veliké jest jméno mé mezi národy a na každém místě kadi se a obětována bývá jménu mému obět čistá.« (Malech. 1, 11.) Slovem můžeme říci, církve naše není vázána Zákonem Starým, není již poutána zákonem obrazním, neboť ona nosí korouhev pravdy zjevné, uskutečněné, ona je svobodná dcera Sionská, matka naše.« (Gal. 4, 26.) Poněvadž tedy my všechny tyto starozákonní obrazy a předpovědění v církvi své uskutečněné a vyplněné vidíme, proto jest nám církve naše tak drahá a vzácná.

Církve naše jest nám dále i proto tak milá a vzácná, že jako pravá matka něžně pečuje o ditky své duchovní od kolébky až ke hrobu, a že ani po smrti na ně nezapomíná. O tom však přistě.

Boh. Hendl.

Otčenáš a pozdravení andělské.

Napsal *Albán Stolz*. Český podává *Fr. P. Kostk*, katecheta.

Pondělí.

III.

Přijď království tvé!

Přijď tvoje království, ty dobrý, mocný Pane! Nám v srdci víru množ, v ně naději a lásku vlej, ať pravá k tobě víra v něm i láska plane; svou církev, Pane, chraň a zachovej! Nás milost tvá rač vodit zemskou poutí, rač od nás vzdálit bol a rmut i strasti, dej dítkami vždy tými, Krista bratry slouti, nás uhostit rač jednou ve své nebes vlasti!

Jak je ti mnohdy a co cítíš, jsi-li podvečer v lese nebo vracíš-li se s pole domů nebo snad sedíš před domem na lavičce a uslyšíš-li z dálky zvonití klekání? Zdaž ti to nepřipadá, jakoby zvon pěl žalostnou píseň se země k nebesům?

A jako na podzim večer rozkládá se nad rybníky a lukami mlhový závoj, tak vzniká v hloubi srdce tichý boj a zármutek; duše jakoby tesknila po neznámé zemi, po ztraceném ráji, po mládosti, již nikdy nezažila; a duše jakoby lkala se zvonem a odesílala žalostnou píseň do daleké nekonečnosti. Ano v každé duši lidské, která ve hluku a ruchu světa nepozbyla veškerého citu, nadejde chvíle smutku a bolu. Připadá tu duši, jakoby ztratila něco nekonečně milého, jakoby pocházela z vysokého a vznešeného rodu a jakoby zapuzena byla do zajetí, do prachu země. A není tohoto bolu a zármutku vždycky příčinou omrzlost života nebo staroba, vždyť vidíme dosti často, jak stříbrovlasý stařec houževnatě lpí a upoután bývá na zemi a nechce se mu odtud odejít, v duši však mladíka nebo dívky, ano i v duši lidí plných síly a mužnosti vzniká právě tento bol a zármutek, tato těžkomyslnost: amnozí z nich pranic by se nermyslnili, kdyby musili umřít. Odkud to? Počkáme ještě s posudkem o tom a s odpovědí na tyto zjevy: chci napřed uvéstí tělesné útrapy člověka.

Jak chudí, ba jak hrozně chudí jsou mnozí lidé!

Není to k smíchu, když pán země — jimž člověk jest — tak otrhaný a tak

bídně oblečený světem se plahočí a zimou se třese?

A v době nynější jaká to bída panuje mezi lidem! V mnohém domě nespátíš ani chleba, jediným pokrmem bývají mnohým brambory, a to ještě mnohdy nahnilé a bez soli. V Irsku někde dostoupila bída takového stupně, že hladoví lidé i psy honili a jim vydírali kosti, které tito na smetišti našli, jak se vypravuje o jedné hladové ženě. A Irsko je přece krásnou i úrodnou zemí. — Anebo jak zle se mají ubozi černoši, kteří jako dobytek bývají naloženi na spodek lodi, kde svázání a žizní hynouce trpí pekelná muka, mnozí se i zadusi, a kteří na živu zůstanou, na ty čeká hrozný osud v otroctví. A moře, na němž loď pluje, neskončeně, vznešeně a velebně se dme a vlní, a ve hlubokém, podivném lůně jeho je viděti ryby a velká i malá mořská zvířata, jež se lesknou jako zlato a stříbro, jako modré a červené hedvábí, jsou na svobodě a vesele dle libosti plovou sem i tam, vzhůru i dolů. — Anebo jak docela jinak to vypadá ve vesnici v létě ráno. Sotva že se den rozbřesne a dennice na obloze brány slunci otevře, tu štěbetá a jásá ptactvo v křoví i na stromech tak vesele, jakoby všichni ti ptáčci byli plni sladkého vína — a když pak ubozi, chudí lidé ve svých, dávno již nepraných peřinách a v nepříjemně páchnoucích přibytcích svých procitnou, protírají si nevrle oči, vždyť nastává jim zase den těžké práce; a na mnohou matku číhají těžké starosti a trpká lopota hned u lože: sotva oči otevře, přepadají tyto starosti nebohou jako dravá zvířata svoji kořisti. — Nebo podívej se na mladíka — souchotináře. Nastalo jaro; pěnkavky je oznamují po celý den na kvetoucích větvích stromů, fialka libě voní, a petrklice stojí tu jako světelka tiše a rozkošně, chlapec píská si na píšťalku, kterou si z vrbového proutí udělal, a děvečka přináší čerstvý jetel domů; i ta kráva, která má ve chlévě dlouhou chvíli, cítí jaro ve svých tuhých údech, bučí a ráda by ven; a jak teplo a příjemně jest na sluníčku před domem, a v neděli vyzvání zvony tak do dálky a vábí do

kostela, vábí do daleka. — Mladík však sedí v zasmušilé světnici u stolu samotný, kašle a podpírá svou hlavu bílýma, vyzábělýma rukama, tíží a tlačí ho dvojnásobně na prsou nemoc a útrpnost nad vlastním životem. Dříve měl ubožák přece naději na uzdravení a myslil si, až jen jaro přijde, že se opět zotaví. Ale teď jest jaro tu a probouzí větší chuť k životu; a jeho stav se nejen nelepší, nýbrž horší, poslední jiskřička naděje na uzdravení v duši mladíka uhasla, a co nevidět, uhasne i život jeho; ptáci však jásají stále, jarní větérek vane kvetoucími stromy, potůček bublá a třpytí se v lesku slunečním, a vsichni tito nevědí ničeho o nemocném odumírajícím mladíku a netruchlí také nad ním.

Toť jest přece zvláštní a podivná neshoda, že ve přírodě je tak krásně a mezi lidmi docela jinak. Zvířátko nemá hladu ani děravého kabátu na sobě ani roztrhaných punčoch, nýbrž každé jest ve všední dny jako ve svátek řádně a úhledně, některé i skvostně oděno kožíchem nebo pernatým kloboukem, nově podraženými telecími stěvícemi nebo jelenicemi, jak právě které potřebuje, a jak kterému co sluší. A zvíře nejí ani nepije více, než jak mnoho k zachování života potřebuje; a všude na blízku i v dáli nalézá přístřeší a hospodu buď u zeleného stromu nebo u zlaté hvězdy a neutratí při tom ničeho. Zvíře neví ničeho o hlavníce a zápalu plic, o souchotinách a bolestech v kříži, nemá tíže na prsou za mlhavého počasí, proto nepotřebuje žádného lékaře ani každé dvě hodiny lžici léku. A čeho takové nerozumné stvoření potřebuje, aby se světem protlouklo a nedostatku netrpělo, k tomu nepotřebuje žádné průmyslové školy. S mláďaty se vadit nebo je bít, toho v rodinách zvířat nebývá: mladé zvíře i bez kázně, výchovy a bítí, bývá právě takovým, jakými jsou staří. Proč je tomu docela jinak u lidí?

Rozluštěním této hádanky zabývali a hlavy sobě lámali moudří i nemoudří lidé všech věkův, a zamyslel se nad tím mnohý, jenž jinak moudrým byl, a vysvětloval vše hloupě a bláhově a domníval se, že na to přišel a vše dobře uhádl. Já bych také nebyl na to přišel, ale rozluštění oné hádanky jest již v jedné prastaré knize, v nejstarší knize ze všech,

kteří máme, ve Starém Zákoně. Tam stojí psáno, jak na zemi bylo kdysi docela jinak, a první lidé nevěděli ničeho o roztrhaných šatech, o zimních mrazech, o policajtech a revisorech, o zástavních knihách, o křečích a obkladech ani o tom, čeho takový obkladek lidí zbavití má, a jak tito lidé bylinábožní a nevinní, rozmlouvali s Bohem a ničeho o hříchu nevěděli, život pak jejich byl pokojný a svatý a povznášel se vzhůru jako dvě bílé lilie vedle sebe v tiché zahradě.

Než, to se změnilo. Vlezl do tohoto ráje zlý had, plazil se a vinul, a pokoušel lidi, až je svedl a do hříchu neštěstí svou lží uvrhl. Skutek hříšný byl již vykonán, a celý svět, tisíce let, miliony lidí, ano celé lidské pokolení bylo zničeno a pokaženo až hluboko do kořene srdce, až do nejtajnějších záhybů duše. Zkažena jest přirozenost lidí, protože vsichni původ svůj mají od těch, kteří se dali hadem svést a zkaziti.

A od té chvíle přišlo mnoho bíd a mnoho hříchů na pokolení lidské, a bída tato úžasně se zmohla a mnoho zkázy přinesla, a smrt s ďáblem mají od té doby den co den jubileum a žně a veliké příjmy, z nichž velice bohatnou. Ano, nastalo hrozně zle; hřích nakazil tělo i duši ano i samu zemi. V každém člověku zůstala však vroucí touha po radosti a štěstí, ale klíč k ráji, k pravému štěstí a k nehybnou radosti se ztratil; a komu dopráno jest, více rozkoše užítí, nenabývá spokojenosti, nýbrž jest ještě nešťastnějším a horším. Naproti tomu jest země plna starostí a bíd, chudoby a mrzutosti, útrap a bolesti a smrt pořádá dnem i nocí veliký hon na lidi a štvě své chrty, nemoci, na ně, sužuje je a utrácí.

Nejhůře jest na tom duše a její věčnost. Jakoby se pekelného omamujícího nápoje napila, tak je střeštěna, že Boha a svoje spasení za malíčkosť pokládá a málo se o ně stará, naproti tomu však někdo haláflů a korun nebo bídná zábava a rozkoš jsou pro ni velikým a důležitým dobrem, a ona jako pomatená má zvláštní náklonnost ke zlému a jakousi vrozenou nechuť k mnohému, což dobré i nevinné jest. Ba mnohé duše jsou jako jisté mouchy a brouci, kteří nejraději výkaly vyhledávají a v nich si hoví. To se také brzo po pádu prvňích lidí ukázalo. Již prvňích

lidí prvý syn ze závisť zabil bratra svého, a čím více lidé se rozmnožovali, tím hrozněji vrůstal hřích, neštěstí a hrozné početilosti; a nepravosti lidí dostupovaly až k nebesům, lidé pak škodili sobě i bližním na těle i na duši jako ďábel a divoká zvíř. Tehdy tolik nepravostí nahromadili, že v plné míře zasloužili, aby je svatý Bůh právem zničil a zavrhl. Bůh však má srdce otcovské, a proto smiloval se nad nimi.

Povstaň, křesťane, protože čisti budeš vznesené a divuplné slovo sv. evangelia — slovo, před nímž nebesa, země i moře, a všichni tvorové v nebesích, na zemi i podzemí měli by se klanět povstaň, čtenáři, a vyslov s úctou a zbožností: »Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, nýbrž měl život věčný.« Tot jest v pravdě drahocenné božské slovo, a člověk by měl o něm celý život přemýšlet, byt by žil sto i přes sto let, přece by ho dostatečně nevyzkoumal a nepochopil, neboť slovo to má hluboký, veliký význam, tak veliký jako jest věčnost a Bůh sám.

Taky já jsem nemyslel, že »přijď království tvé« také tak opravdovým se stane; ale tak to přišlo, a chce ještě dále tak jít: Spasitel sestoupil s nebe, aby zmatenému, chorému a samovražděnému pokolení lidskému pomohl, »aby hledal a spasil, což bylo zahynulo,« jak sám ve své láskyplné řeči vyřkl. A zkrátka řečeno: Ježíš Kristus, Syn Boha živého, založil křesťanství a křesťanskou církev, a jí odevzdal svoje učení, milost, svátosti a svého svatého Ducha, a sám v církvi zůstává po všechny dny až do této doby, kdy všichni, kteří opravdově chtějí, uzdravení, spasení a k věčnému životu přivedeni budou, kdy opět království Boží přijde. Nastal však hrozný zápas a boj na zemi. Svět, ďábel a jeho přívrženci brání se proti Kristu a jeho svatému Duchu, a nechtějí v moci své propustit člověka; a ďábel má také svoje učení i také své svátosti, jimiž lidi do svého ďábelského království vábí. Zápasí nebe s peklem o každou duši lidskou, a žádná strana nemůže ji opanovat dokud se člověk sám nerozhodne pro nebe nebo pro peklo, kteréžto rozhodnutí platí pro

celou věčnost, a smrt odevzdá konečně duši nebi nebo pecku. Proto jest člověk a jeho pozemský život věci vážnou, ba skoro hroznou a velmi vebnou.

Pohled však do života, jak dopadá tento boj milionů lidí, zda království ďábla převládá, nebo zda království Boží se šíří. Chci té tiše a nepozorovaně trochu provést místem, kde je mnoho lidí pohromadě, výročním trhem. Co tam vyčteš z očí na pravo i na levo zevlující mladé ženy a její družek? Šátek na hlavu, hedvábná látka na zástěru, růžová pentle a lesknoucí se hřeben jsou věci, na něž upřeně hledí: jak plesá srdce, jak šťastnou by byla, kdyby měla dosti peněz, věci ty koupiti; Nebo, podívej se tam na toho vojáka: byl již trochu povýšen, má žlutou pásku na límci, kníry pod nosem a kožené rukavice na rukou proti slunečnímu záru; mrská očima po té a oné a pozoruje, zdali se některé líbí, dívá se na selský lid, zdali snad z nevědomosti před ním velkou úctu nemají. Anebo podívej se tam té ženě do očí: jak slídí a zkoumá tato mravenčí duše, kde by nejlaciněji mohla koupiti, prohlíží všechno a sedmkrát obrací, a koupí konečně rendlík nebo poliváný hrnec, beraničku pro nejmladšího hochu, půl kila kávy, a odnáší si to domů. Anebo podívej se: tam se zelené brýčky sestupuje »U hvězdy« tělnatý muž (prostý lid by podle jeho velké tloušťky soudil, že je to nějaký velký pán), ohlíží se pánovitě, vykračuje si pádným krokem a cítí tíži svého těla: protože má peníze, pole a kus lesa, považuje ostatní za chamrad, jež k ničemu na světě není a s ním se také nemůže ani porovnávat. Nebo pohled na jarmarečníky, co tu lži a hubování, zaklínání se a dušování, lákání a nadávek, jak celou duši halíř a metr opanovaly, a večer skládají zboží a počítají utržené peníze, a ve snu prodávají, smlouvají, hádají se, mrzí se nebo se radují z výdělku. A pak jedou dále na jiný trh a tak stále jezdí po trzích, až smrt se svými ostrými nůžkami přijde, a obchod i život kramářský přestřihne. Možná, že tu také mnohá nábožná, křesťanská duše stojí nebo chodí, ale není jí pozorovat ani slyšet jako fialku ve křoví. A kdyby náhle soudný den takový výroční trh přepadl, jaký by to povstal hluk a křik.

zoufanlivosti: »Hory, padněte na nás; pahorkové přikryjte nás!« A zalézali by pod zemi, kdyby mohli, a velmi málo bylo by jistě těch, kteří by bezpečně

stáli zůstali a netřáslí se v srdci i na kolenu. Velmi málo nalezneš z království Božího na výročním trhu, ač je tam přece tolik lidí! (P. a.)

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

VIII. Zemětřesení v Chile.

(Pokračování)

Nyní sdělím s milými čtenáři, co o zemětřesení napsal největší časopis, jenž vychází v Sereně:

Valparaiso zažilo zemětřesení, kterému se pouze v San Francisku v Kalifornii přirovnatí může. O osmi hodinách nastal první otřes, brzy následoval druhý a konečně třetí, ze všech nejsilnější. Celé řady domů přišly hned v prvním okamžiku z rovnováhy a řítily se pak nad zděšenými obyvateli, kteří plní úzkosti v útěku hledali spásu. Sotva po čtvrt hodině zaplápolaly obrovské požáry k nebesům. O Santiagu není žádné zprávy; je obava, že i tam zemětřesení způsobilo velikou spoustu. Železničního spojení není již, tunely se zřítily, koleji nelze nalézt. Po dnes není zjištěno, kolik lidí přišlo o život.

Rodiny, které šťastně ušly záhubě, použily i trakačů a podobných povozů, aby do Santiagu a jiných měst se dostaly; mnozí pokusily se tam dorazit pěšky. Mnozí uchýlili se na lodě, které stály zakotveny v přístavu. Okolní pahorky a vrchy jsou vesměs obydleny, zajisté více než 200.000 lidmi. Ve zříceninách bloudí majíce vzezření vyděšené obyvatelé hledající svůj majetek. Stav věci je strašný. Podrobnosti nelze se dovědět, poněvadž si nikdo netroufá, do města vstoupiti. Došel telegram, jenž oznamuje: »Cuileto, Limache, Casablanca, Vina del Mar jsou zříceninami. Řádové vojsko střílí na zloděje, kteří na ulicích Valparaiských se objevují. Požáry domů trvají dále. Obyvatelé prosí za vojsko, aby zabránilo loupežím. Také křížák »Esmeralda« byl přivolán.

Včera odpoledne o 4. hodinách přijel do přístavu v Sereně parník Ruissdael,

jenž byl předešlého dne z Valparaisa odplul. Když byl zakotvil, odebrali jsme se s mnohými jinými pány na palubu. Kapitán Rossember vypravoval následovně: »Ve čtvrtek večer pocítili jsme na lodi tak silný otřes, že se loď hodně zapotácela. Na souši bylo slyšet nesmírný hukot: Tři minuty potom následoval otřes druhý, desetkrát silnější, který ihned polovici všech domů pobohřil, spojen s hrozným duněním a provázen srdcelomným bédováním a úpěním těch, kteří o pomoc a smilování volali. Bezprostředně potom stálo město ve tmách; ale za nedlouho vyrazily vysoké plameny a zahalily celé město. Bylo to divadlo hrůzyplné, nevylicitelné. Jelikož jsme kotvily právě naproti městské plynárně, kde velmi snadno výbuch nastati mohl, vyjeli jsme z přístavu na širé moře a vrátily jsme se teprv v pátek ráno. Také moře dmulo se náramně, tak že jsme se obávali, že vystoupí z břehů.«

Jiný očitý svědek z téže lodi vypravoval: »Při prvním otřesu byl jsem právě na souši. Domy se kolísaly a stěny, lidé vyskakovali zděšení na ulici. Sotva uplynuly čtyry minuty, nastal druhý otřes, tak strašný, že většina domů byla vyvrácena ze základů. Dunění bylo při tom tak děsné, že ho nelze popsat. Jenom ten, kdo sám všech těch věcí zažil, může si o nich učiniti pravý pojem: každá zpráva, ať ústní či písemná, jest jenom stínem skutečnosti.

Všecek zděšen, utikal jsem do svého příbytku, který ještě stál. Má rodina byla prchla. Shledal jsem se s ní teprv po několika dnech. Hned po zemětřesení vznikl požar v mnohých čtvrtích města, když jsem druhý den šel městem, viděl jsem, že v některých ulicích nezůstal státi ani jeden dům. Když se zbořilo vězení.

hleděli trestanci utéci; avšak stráž zastřelila je na místě, aby zabránila, aby nemohli loupice a vraždice dostati se mezi lid. Ani jeden nezůstal na živu.

V jedné z ulic sřítily se domy dovnitř ulice a pochovaly v ssutinách všecky, kteří tudy přehali. Chlapecké gymnasium sesulo se úplně a pochovalo v ssutinách svých ředitele, celou jeho rodinu a dva professory. Podobných podrobností bylo tolik, že jich nelze všech vypsatí. Pahorky obkličující město, netrpěly tak mnoho. Mnoho rodin uteklo se do přístavu, na válečné i jiné koráby. Velké vzrušení způsobilo chování kapitána anglického parníku »Orissy«, jenž dal schůdky na palubu vytáhnouti a pověsiti plakát: »Nikomu není vstup dovolen.« Tento skutek pohanské vpravdě surovosti odsuzoval kde kdo. Námořní vojíci vystoupili na břeh a pečovali o pořádek. Zástupy lidu táboří na okolních pahorcích a na náměstích. Po strašném neštěstí dostavil se brzy hlad.

Smutných výjevů na ulicích nelze popsatí. Matky bloudí ve zříceninách hledající své děti. Ptají se kolenjdoucích, zdali je viděli: tito zase pátrají po svých vlastních příbuzných, kteří se byli ztratili.

(Příště dále.)

IX. V africké škamně.

Píše sestra Innocencia.

Následkem všeobecného jítění a povstání, které v celé německé Východní Africe myslé domorodců zaujímaló, byla naše missie v osadě svatého Petra, černochům velmi lhostejna. Jaký div tedy, že v naší missijní škole ani jediného dítka nebylo lze spatřiti a že i ony dítky, které do školy choditi chtěly, od rodičů násilně byly doma zdržovány. Konečně nastal pokoj a do školy přihlásilo se několik školáků. Ježto však černoši vědí, že dítky, které naši školu navštěvují, po čase k rodičům vrátiti se nechťejí, nýbrž raději v missii zůstávají, strašili nové školáky, že je chtějí missionáři násilně u sebe podržeti a nařizovali jim zcela vážně, aby se proti tomu rázně opřely.

Mně byla věc záhy jasna, když jsem zpozorovala, jak nápadně, ostýchavě a bojácně se děti ke mně chovaly. Za tou příčinou jsem si jich spočátku hrubě nevšimáma. Kdybych se byla naopak k nim

přívětivě chovala, byla bych je utvrdila v podezření, že je chci skutečně vlákatí v nastrojená osidla. Bernard, náš výpomocný učitel, vyučoval plaché žáky ve vedlejší světnici, kam jsem já nikdy nevkróčila, i když začátečníci své »i, u, o, a« sebe hlasitěji s tabule vyvolávali. Takové ostýchavé zdrženlivosti a nepřirozené chladnosti nemohla dětinná mysl na dlouho sněsti. Již po několika dnech pozorovala jsem, že nadějná mládež touží se mnou se sblížiti.

Dvě školní hodiny právě uplynuly a nastala vítaná všem žákům přestávka. Všichni žáci odešli z učirny a dovádějí ve dvoře za školou. Já sama cvičím se ve hře na harmoniu a blížkým oknem dívám se kradmo na hrající si děti. Sotva však děti uslyšely zvuky harmonia, strkají hned své kudrnaté hlavy zvědavě oknem do světnice. A spatřivše mne ve školní světnici samu myslí si: »Dnes je vhodná příležitost, dnes musíme se o sblížení pokusiti!«

Pomalu vcházéjí do světnice. Nejprve pozorují žasnouce obrazy na stěně visící a táží se samy sebe, zda onen krásný muž držící v ruce hůl a mající na rameni ovečku také mluví. Oslovují ho tedy, když však žádné odpovědi nedává, obrácejí své zraky na ono místo, odkud jejich uši pravidelně »tik, tak« slyší, k hodinám totiž na stěně visícím. »Kdo pak asi sedí v tom domku a tu tyčku stále sem a tam pohybuje?« táže se jeden. Konečně odvažuje se nejsmělejší ze všech mne osloviti. »Mlala« (matko), praví, »co pak je ve skřínce, která na stole leží?« »Housle.« odpovídám krátce. »To jsou zajisté housle evropské a já bych je rád viděl.« To řka jme se skřínku otvírati. »A nač pak jsou zde ty dlouhé tyče?« ptá se dále a ukazuje na šmytec. Vzala jsem jeden šmytec a vyluzující z houslí několik zvučných tónů, ukázala jsem zvědavci účel jeho. »To je krásné,« zvolal, »rád bych to zkusil také sám,« a vyrvál mi housle z rukou skoro násilím. Nyní nastala pravá kočičina. Každý z chlapců zkouší na houslích své umění. »My to neumíme tak pěkně jako ty,« omlouval se poslední a sklamán, housle odkládá.

»Avšak pozor! tato skříň zde také před chvílí křičela, když se na ni tlačilo. Bude také křičeti, jestliže my budem na

ni tlačí!« V okamžiku bylo harmonium dychtivými hráči obklopeno. Sedla jsem si k němu, a zatím co jsem šlapala měchy, poskakovaly špinavé prsty černých kloučků po klavésách. »Hejsa!« volají, »tato hračka se nám lépe líbí, nežli ona (housle); skříně křičí, když na ni tlačíme, zrovna tak pěkně, jako kdyby jsi ty na ni tlačila«. A nezvedená cháska byla by mi harmonium škaredě dopravila, kdybych nebyla závčas zakročila. »Poslyšte!« volá nyní jeden z hochů, »zde uvnitř skříně (harmonia) fouká někdo«. I naléhají na mne, abych ji otevřela a člověka, který uvnitř fouká, jim ukázala. Ježto však se k tomu nemám, zavádí řeč na jiné věci.

»Mlala! tvá čepice je velmi pěkně bílá,« praví malý muzikant, jenž byl prv brínkal na klavesy, »nechtěla bys mně udělati také takovou bílou čepici? Avšak nesmi se tvé čepici rovnati, nýbrž musí býti jako tahle«. I ukazuje mi čepici svého souseda. »Ano, budeš-li pilně choditi do školy, přinese ti možná den radosti (vánoce) pěknou bílou čepici.« Tato moje slova dodala odvahy k novým prosbám. »Dej mi tu jehlu zde,« pokračoval jiný, ukazuje na špendlík, který se leskl v mém závoji, »abych si mohl vypíchat z nohou blechy«. Jeho prosba byla vyslyšena; vyndala jsem ze šuplíku nový špendlík a podala jsem mu ho. Třetí prosí o knoflíky pro svou rozepjatou košili a i ty byly v šuplíku v zásobě. Ano, malý jeden mudre chtěl dokonce míti písánku. Nikoliv, můj hošíku, řekla jsem mu, »tak rychle to se psaním nejde; nejprve musíš se snažiti, abys pořádně »i« mohl na tabuli namalovati«. Tak mi dej aspoň kousek papíru a psací náčini; musím to zkusiti, jak se na papíře píše; bude to zároveň pro mne zkouška, mám-li se jednou státi obecním písařem čili nic.« Vyhověla jsem dotěrnému kloučcti, načež škrtal na papíře sem tam, až to vypadalo, jakoby po papíře byla chodila kuřata. Potom ukázal mi své klikyháky řka: »Hle, jak pěkně umím psáti na papíře; je to docela lehké; není-liž pravda, přišť daruješ mi písánku?«

Zatím chtěl jeden z chlapců kteří se stávali čím dále tím smělejšími, zkusiti, jak se to sedí na evropském sedadle. Jako nějaký potentát sedí tedy na lenošce učitelčině, zatím co druhové mu stíhají poklony, jako velkému pánu. Avšak na-

jednou je slávy konec. Dionýs, jeden ze starších rázných žáků, vstoupí do učírny, a vida kloučka seděti na lenošce, dává se do něho a spílá mu »drzých kluků«, že se opovažuje seděti na sedadle učitelčině, což nikdy a nikde není dovoleno.

Půl hodinka odpočinku minula. Zvonek volá k další činnosti ve škole. Já a školáci zůstali jsme dobrými přáteli. Následujícího dne svěřili mi již tři své nejtajnější tajemství, že by totiž u nás nejraději na vždy zůstali. Povzbudila jsem je k vytrvalosti, doložila jsem však, aby dříve seznámili své rodiče se svým úmyslem, neboť jsem se obávala zlych následků. Mezi dvěma bratry povstal docela tuhý spor o to, který z nich by měl zůstati ve škole. Když totiž starší z nich vyslovil přání v missii zůstati, ušmál se mladší potutelně, ač má teprv 6 roků, předešel bratra, a dal se již následujícího dne za stálého žáka missijní školy zapsati. Tu pravil starší všecek rozduřen: »Tak, a já mám doma sloužiti za pasáka?« Šel sice domů ale dlouho tam nepobyl. Po dvou týhodnech vrátil se zase do missie a prosil za přijetí. Ptala jsem se ho, má-li dovolení svého otce. Odpověděl otevřeně: »Kdybych byl podle tvé rady učinil a doma žádal za dovolení, byl bych se sem jistotně nikdy nevrátil; ale tak jsem zde a zůstanu zde, ať se stane co stane.« Tak to učinili také ostatní tři. Jejich rodičové se sice nějaký čas zlobili, a školní návštěva ostatních žáků poněkud vázla. Avšak bouře přešla brzy a nyní máme útěchu, že jsme božskému příteli dítek čtyry nové dítky přivedly.

X. Honba na slony.

Píše missionář P. Jan Gruber.

V Kigonsere v německé Východní Africe. Dne 30. září přišlo ke mně po mši svaté několik černochoů a oznamovali mi, že se na blízké hoře pase několik slonů. Vydal jsem se ihned na cestu a spatřil jsem skutečně asi 20 slonů, kteří se klidně pásli. Snažil jsem se k nim přiblížiti; vypálil jsem potom ránu z ručnice, načež sloni v opačnou stranu se rozutekli. Avšak po půl hodině zpozorovali jsme, že jeden ze slonů zůstal zpět za ostatními, poněvadž byl raněn. Několika dalšími výstřely dorazil jsem ho nadobro.

Jali jsme se znovu ostatní slony pronásledovati. Ježto však už byli hodně daleko, zdálo se, že honba bude bez úspěchu. Již jsme se chtěli vrátiti, když jsem asi ve vzdálenosti jednoho kilometru zpozoroval temnou hmotu, která se pohybovala. Hleděli jsme se nepozorovaně přiblížiti, avšak husté kotouče prachové oznamovaly nám, že nás sloni zpozorovali. Nicméně spatřili jsme je brzy zase na svahu blízkého pahorku. Přiblížil jsem se k nim, jak daleko jsem mohl, nasadil pušku, rána zahřměla, a jeden ze slonů válel se ve své krvi. Po několika minutách podařilo se mi ještě jednoho slona skolit.

Spousty, které toto stádo slonů na našich polích, lesích a zahradách způsobilo, jsou nesmírné a nenahraditelné. Vypadá to tam, jakoby tam byla řádila strašná, větrná bouře. Mnoho stromů ovocných i lesních je vyvráceno z kořene, jiné jsou přelámany: louky a křoviny zmizely. Všude, kudy stádo se ubíralo, viděti holou, smutnou pouštinu.

Dne 1. října hrulo se vše k missii. A není divu. Každý příchozí měl tehdy příležitost pochutnati sobě na mase za-

bitých slonů. Avšak ačkoliv každý slon vážil na 50 starých metrických centnůřů, nedostali jednotlivci porci příliš velkých, ježto hostů bylo příliš mnoho. A kdybychom nebyli bývali přítomni, bylo by jistě došlo ke rvačkám. Ostatně výtěžek na slonové kosti nebyl značný. Tesáky jednoho slona nevážíly ani deset liber a musily proto odvedeny býti vládě. Tesáky druhého slona vážíly 17 liber a musil jeden z nich rovně vládě býti odevzdán. Pouze tesáky třetího slona, vážící 35 liber, zůstaly nám. Nicméně doufám, že za ně aspoň 400 korun utržíme, a za tyto peníze pak pořídím pro naši kapli hlavní oltář.

Mladí sloni, jichž tesáky neváží 10 liber, nemají se střílet. Stane-li se tak přece pro důležitou příčinu, odvádějí se tesáky vládě! rovně musí jeden odveden býti vládě, váží-li mezi 10 - 20 librami. Účelem tohoto zákona je ochrana mladých slonů.

Co se týče našich staveb, dokončili jsme právě spárnu pro naše černé hochy a zároveň začali přípravné práce pro stavbu věže našeho nového kostela.

Já jsem pastýř dobrý!

Já jsem pastýř dobrý, dí Ježíš o sobě na oltáři skrytý chleba ve způsobě, já na pastvu dobrou vodím ovce svoje, a ze zázračného je napájím zdroje.

Já jsem pastýř dobrý, pro své ovce lačně uchystal jsem hody velké, přezázračné, při nichžto ovečkám sám sebe podávám, jejich pokrmem a nápojem se stávám.

Já jsem pastýř dobrý, jak často jen chtějí, všechni mne v Svátosti přijímati smějí, jsem ochoten já všem ovciim každé chvíle dát se ve Svátosti za pokrm k posile.

Já jsem pastýř dobrý, dobré, zlé ovečky, bez rozdílu k hodům svým připouštím všechny, má láska nikomu přistoupit nebrání, všem se ve Svátosti chci dát k požívání.

Já jsem pastýř dobrý, a moje dobrota všem lidem skýtá chléb věčného života, bez něhož na věky jistě by umřeli, já však chci, by všechni věčný život měli.

Já jsem pastýř dobrý, proto pln jsem bolu když vidím, jak mnozí lidé při mém stolu mne nehodně do svých srdcí přijímají, věčně odsouzení tak sobě chystají.

Já jsem pastýř dobrý, všechny spasit toužím, však mnohým v Svátosti k věčné zkáze sloužím, neb oni do srdcí obtížených vinou přijímají mne, a tak na věky hynou.

Já jsem pastýř dobrý, slyšte moje slova: můj pokrm v sobě těm věčný život chová, kdož mne přijímají v srdce hříchů čistě, jinak však propadnou věčné smrti jistě.

Já jsem pastýř dobrý, vtele vás miluji, a proto důtklivým hlasem vás varuji před nehodným těla mého požíváním, před svatokrádežným svatým přijímáním.

Já jsem pastýř dobrý, a hlas můj libezný chce vás jednou pozvat v ovčinec nadhvězdný, proto věrni buďte mně, pastýři svému, v oltární Svátosti tajemně skrytému.

F. Vrtil.

Různé zprávy.

Zpět k Římu v Anglii. U nás volají pošetilci »prýc od Říma«, a v Anglii lze pozorovati mocné hnutí, jež tam nazývají ritualismus, které volá »zpět k Římu!« Před třemi lety byla ustanovena v Anglii komise, která tato hnutí měla vystihnouti; nedávno podala obšírnou zprávu ku královi, z níž něco vyjímáme. V Anglii jest 1526 kostelů, v nichž se užívá při slavnosti »eucharistie« těchže rouch, jako v katolické církvi, ve 439 kostelích dávají do kalicha s vínem několik kapek vody, ve 279 kostelích berou při »eucharistii« nekvašený chléb. (Eucharistií jmenují naši nejsvětější Svátost oltářní.) Ve 142 kostelích slouží mši svatou úplně dle římského missálu; ve 308 kostelích slouží se nejen mše svatá, ale udělují se i všechny ostatní svátosti dle katolických obřadů. Ve 1500 kostelích jsou na oltářích svícny, hořící svičky a výzdoby květin. Ve 138 kostelích mají všech 14 obrazů naší křížové cesty; ve 559 kostelích jsou sochy a obrazy Panny Marie a jiných svatých; ve 750 kostelích bývají procesí k účtě »nejsvětější Svátosti«, lid žehná se jí jako u nás, což jest přece protestantům trnem v očích! Skoro všude mají ve svatém týdnu obřady, které jsou úplně našim obkrouhány, účta Mariánská, modlitby za zemřelé jsou též skoro ve všech kostelích zavedeny. Velmi často viděti, že žehnají se lidé svatým křížem, ano i užívání svcenené vody jest časté. Není tedy divu, že může se přihoditi cestujícímu katoliku v Anglii, že přijde v neděli do kostela, jest přítomen mši svaté — a zatím byl v anglickánském ritualistickém kostele. A přece všechny tyto obřady nahoře vyjmenované jsou v církvi anglickánské přísně zakázány a jsou proti jejímu učení. Nikdo však nestará se o předpisy a někteří zřejmě prohlásili, že nedají si nikým vzítí těchto obřadův a zvláštností. »Biskupové« anglickánští mlčí a uznávají, že jsou proti

tomuto hnutí úplně bezmocni. Ale nikdo z nás nemyslí, že toto hnutí vede všechny do lůna naší svaté církve; u mnohých stane se tak, avšak někteří chtějí tím jen jiným namluvití, že církve anglickánská jest rovněž tak starožitná, jako katolická, neboť užívá těchže obřadův a těchže svátostí. Majíce zdání za skutečnost, domnívají se mnozí z anglikánů, že zachovávající tyto zevnější věci, jimž chybí vnitřní, pravé jádro, že jsou dobrými katolíky, ale nemajíce řádně vysvěcených biskupův a kněží, nejsou ve spojení s hlavou církve — s římským papežem.

Zač prodal Jidáš Pána Ježíše.

Jakýsi učelec vydal ve francouzské řeči brožurku, v níž dokazuje, že měl za časů Krista Pána jeden stříbrník tutéž cenu, jako jedna hřivna, to jest 56.000 korun. Byl by tedy Jidáš prodal Pána Ježíše za 168.000 korun. Ale připouští, že mohl míti jeden stříbrník také jen cenu tisíce korun, pak by byla obnášela Jidášova odměna 30.000 korun. Francouzský denník »Univers« však dokazuje, že mělo třicet stříbrníků hodnotu 6000 korun. Katolický vídeňský jeden časopis dodává, že tato poslední číslce bude asi nejspřávnější, neboť židé od jakživa neradi platí a za časů Spasitelových nebyli asi jinačí než jsou nyní.

Kolik jest zednářů?

Anglie má 2553 lóží (spolků) s 300.000 bratry (Londýn sám má 577 lóží), Irsko 450 lóží s 22.000 bratry, Škotsko 700 lóží s 75.000 bratry, Francie 386 lóží s 24.000 bratry, Nizozemí 51 lóží s 4500 bratry, Belgie 19 lóží, Itálie 193 lóží, Řecko 7 lóží, Španělsko 400 lóží s 25.000 bratry, Portugalsko 70 lóží s 3000 bratry, Německo 370 lóží s 30.000 bratry, Uhry 59 lóží s 4000 bratry, Dánsko 27 lóží s 43.000 bratry, Švédsko 25 lóží s 12.000 bratry, Norsko 12 lóží s 3500 bratry, Švýcarsko 33 lóží s 3300 bratry, Turecko má lóže anglické a francouzské, v Rusku není

zednářů. Také v Africe, Asii, Australii jsou v evropských koloniích lóže. Severní Amerika má 13.000 lóží s 1.050.000 bratry, Kanada 383 lóží s 33.000 bratry, Brasilie asi 170, Argentina 53 lóží atd. U nás, v našem národě není tento zednářský spolek tak rozvětven jako na př. v Uhrách, ve Francii a v Německu, ale přece vliv zednářů je i u nás zřejmý, jako vůbec od jakživa vyznačujeme se slepým přijímáním všelikých odpadků z ciziny, v dobrém ji nenásledující. Vidíme to na ruchu, jenž povstal v jistých třídách pro »volnou školu« i v našem národě i pro »rozlukou manželskou«. Nutno tedy býti nám všem na strážii a konati svou povinnost.

Bůh pomohl. Kdo byl na moři, mohl by vyprávěti, jaké hrůzy zažil, zastihla-li ho zlá bouře. Proto ne nadarmo se říká, že naučí se při ní modliti a Boha o pomoc prositi i největší rouhač a neznaboh. Ve Znojmě žije zuřivý sociální demokrat N. N., zaměstnáním strojník, který nezažil sice žádné bouře na moři, ale octnuv se nedávno v nebezpečí života, vzpomněl si tu na Boha, pro něhož mívá dříve v ústech jen výsměšek. Šel totiž na nádraží přes koleje, lokomotiva, již nepozoroval že jede, zachytila ho za jeho dlouhý plášť, strhla k zemi a byl vlečen hodný kus, jsa stále ve hrozném nebezpečí že dostane se pod kola a bude bez milosti a naděje rozdrčen. A tu, maje tak hroznou smrt před očima, najednou vzpomněl si na Boha, úpěnlivě zoufalým hlasem křičel, prose přítomné pro Boha a pro Ježíše Krista, aby mu pomohli. A byl zachráněn; utrpěl sice pohmožděnin, ale byv odvezen do nemocnice, brzy ozdravěl. Tak vrátil se k víře svých otcův.

Katolíci v Německu. V celé německé říši jest na 50 milionů obyvatelů, z nichž jest 20 milionů katolíků. Katolíci mají 25 biskupství, 2 apoštolské vikariáty (Sasko a severní missie) a 2 apoštolské prefektury (Šlesvík-Holštýn a Míšeň-Lužice). Největší jest kolínská arcidiecése, v níž jest 2,642.000 katolíků, 917 far, 1875 světských a 175 řeholních kněží.

Paříž a naše svatá víra. Ve Francii vypadá to nyní jako v římské říši před pádem, když všude zavládly bezbožnost a nemravnost. Následující číslice ukazují,

jak cítí naši svatou víru obyvatelé pařížští. Paříž čítá nyní dva miliony obyvatelův a z nich, ač jsou skoro všichni katolíci, vykonalo velikonoční svatou zpověď jen 100.000 osob, čili jen pět procent a z těch bylo 1 procento mužů a čtyři procenta žen. Celá třetina zemědělských čili 17.000 zemědělců nesmířena s Bohem. Roku 1884 bylo ve Francii soudně rozvedeno 1657 manželství, roku 1902 již 8431, čili na 62 rodin připadne vždy jeden rozvod. Ve Francii jsou dva miliony rodin, jež nemají děti, dva miliony rodin mají po jednom dítěti. V Paříži se narodí ročně 18.000 nemanželských dětí, v různých asylech se vychovává 30.000 vysazených a opuštěných dítek. Nejnemravnější spisy dosáhnou vydání 150.000 výtisků. R. 1800 bylo 167 tisíc zločinců, r. 1902 700 tisíc. Mladých zločinců bylo r. 1880 16 tisíc, roku 1901 41 tisíc a z nich polovice proti mravnosti. V desíti letech zvýšil se počet dětí, které spáchaly samovraždu ze 140 na 460. Sebevražda bylo roku 1884 7500, roku 1902 9000, z nich 2000 žen. Paříž má 250 tisíc špatných ženštin, o nichž ví policie.

Pryč od Říma. Bohužel stále jsou lidé, kteří dají se heslem tímto klamati a opouštějí svou matku, katolickou církev. Během roku 1905 vystouplo z církve katolické v Čechách 886 osob, a sice v prvním čtvrtletí 245, v druhém 188, v třetím 208, ve čtvrtém 245.

Jubileum chlapeckého semináře. Vídeňská arcidiecése má v Horním Hollabrunně svůj pacholectký seminář, který slavil nedávno padesátiletou památku svého trvání. Církevní obřady vykonal bývalý tamější chovanec, nynější vídeňský světicí biskup Dr. Marschall. V celku vyšlo z tohoto ústavu za uplynulých padesát let 406 kněží, mezi nimiž byl i zemřelý vídeňský světicí biskup Dr. Schneider.

Obtížná duchovní správa. Dle všeho se zdá, že nastáváji katolíkům v Rusku konečně příznivější doby. Jen jest hrozný nedostatek knězstva. Tak má na př. spojená v jednu diecese Žitoměřsko-Kamenická 750.082 katolíkův, a jen 281 světských a 15 řádových kněží, jakož i 70 bohoslovců. Far jest 247.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Prahy. Neskonalá chvála budiž božskému Srdci Páně, že vyslyšelo prosbu naší a pomohlo nám v jisté záležitosti na přímluvu Matky Boží, sv. Jana Nep., sv. Antonína Pad., sv. Anděly a sv. Andělů Strážných, když uveřejnění a almužna na chléb sv. Antonína slibeny. *M. M. A.*

Z Ném. Brodu. Vzdáváme tímto vroucené díky božskému Srdci Páně, nejbl. Panně Marii, sv. Josefu a sv. Anně za vyslyšení proseb v jistých

záležitostech. Kéž lidé poznávají vždy více božského Srdce Páně dobrotu. Kéž více jest zýváno! Jak by se množilo štěstí na světě! Pochválen buď Bůh ve svatých jeho! *Školaké sestry.*

Z farnosti Tršické. Jistá osoba vzdává nejsrdčnější díky božskému Srdci Páně a nejčistšímu Srdci Panny Marie za milostné vyslyšení v jisté důležité okolnosti. *F. P.*

Třídy dělnické.

(Hlavní úmysl)

Když jednou dlel Pán Ježíš za mořem Galilejským, šel za ním zástup-veliký lidu všech stavův, ale nejvíce chudiny, která byla ochotnější přijmouti učení Páně. Když Pán Ježíš viděl takové množství lidu, a že trvá s ním dlouho a hlad že mají, bylo mu toho lidu líto, a nasýtil jej zázračným způsobem, rozmnoživ pět chlebů a dvě ryby. Za příkladem Pána a Mistra svého ujímali se i apoštolé jeho chudého lidu dělnického, rozdávajice mu almužnu, kterou bohatí kladli jako oběti k nohám apoštolů. Dělili se křesťané prvotní církve o poslední sousto s chudými a hladoými, jakž jim přikazovala láska k Bohu a bližnímu. I v pozdějších časech až podnes stará se církev o zlepšení poměrů chudiny a lidu dělnického. Není známo, že by kdo jiný nebo jiná společnost, než církev katolická tak ujímala se lidu chudého a dělnického, popřávajice mu práce a tím i výživu v nedostatku, berouc jej v ochranu proti utiskovatelům a vyděračům. Za to zase lid dělnický a chudina vážil si tohoto dobrodiní a této ochrany, byl lidem křesťanským, řídě se zásadami sv. náboženství. A dotud bylo dobře. Lidé rádi pracovali a pracádárci zase dali zaslouženou mzdu a podporu v nedostatku. Tak velelo oběma sv. náboženství. Hůře bylo později. Jakmile mizely křesťanské zásady u pracádárců i dělníků, počalo s jedné strany utiskování dělného lidu a s druhé strany zase nespokojenost a jitření, jakož i domáhání se práva a spravedlivé mzdy. Kromě toho použili nepřátelé víry katolické těchto nemravných poměrů, podněcovali lid k nespokojenosti, brali jemu zásady křesťanské, zaslépovali jej falešnými hesly o majetku a řádu společenském, vábili jej sliby, tak že lid dělnický sveden, počal mnohdy i násilím domáhati se práva svého, a činil někdy i nespravedlivé nároky. Počaly stávky lidu dělnického a bouře, které někdy i smutně skončily. Toho všeho nemuselo býti, kdyby pracádárci byli milosrdnějšími a brali ohled na nynější poměry vzdělání i drahoty a přilepšili svým dělníkům. Tito by vidouce podporu a dobrotu svých pánů, zase byli spokojenějšími, trpělivějšími a pracovitějšími. Poměry nesrovnalosti nevyrovnná nikdo tak, jako zásady učení Kristova, budou-li se jimi obě strany řídit. Jest tedy nutno pomýšletí na zlepšení jak mravných tak hmotných poměrů lidu dělnického. O tom vydal slavné paměti papež Lev XIII. zvláštní list okružní, v němž ujímá se nejvyšší hlava církve, práv lidu dělnického. Klade mu na srdce svědomitost, trpělivost a pracovitost, pracádárcům milosrdenství, dobrotu a spravedlnost vůči lidu pracovnímu. Nelze si ovšem mysliti, aby veškeré nerovnosti společenské byly vyrovnány, ale o to běží, aby sociální bída a nouze celých a právě nejpočetnějších tříd byla zmírňována a úroveň jeho blahobytu povznášena. Při tom bída jednotlivců nikdy nebude docela vyhoštěna a křesťanská láska a dobročinnost bude mít vždycky s dostatek pole pro své působení. Již Písmo svaté učí, že přílišnou bídou a nouzí

jednotlivcovou hynou často i mravní statky, tím více takovou bídou sociální porobující celé společenské vrstvy lidu.

Osvícená vzájemná láska křesťanská nechat působí k tomu, aby naše dělnictvo vrátilo se k zásadám křesťanským. Proto pečujeme o náležité poučení lidu dělnického jak dobrým katolickým tiskem, tak přednáškami, obzvláště ve škole a na kázání má být zřetel brán ku povznesení smýšlení křesťanského mezi naším dělnictvem. Dobře pomohou také spolky dobročinné, křesťanské sdružování dělnictva ku vzájemné pomoci v duchu křesťanském. Tímto způsobem pomůže se lidu dělnickému i v mravném i ve hmotném ohledu. V mravném, že údové sdružení navzájem se povzbuzují v dobrém, a drží se zásad křesťanských, jak v rodině, tak ve veřejném životě. V ohledu hmotném mají tu výhodu, že sdružení křesťanská celou řadu podpor skýtají členům řádným pro všechny možné nehody života dělnického. Dává se podpora v nemoci, nezaměstnanosti, při cestování, stěhování, v mimořádné nouzi, v právních sporech ano i při úmrtí splatnou pozůstalosti zemřelého. Vedle toho i odborně-vzdělávací a mravně-výchovná stránka, aspoň částečně se pěstuje. Takové šlechtné hnutí zasluhuje jistě podpory u všech křesťanských lidumilů. Dobře pravil jistý řečník na sjezdě německých katolíků, že jsou-li ve veřejném životě mučedníci, jsou to dělníci, kteří v dílně a v továrně hájí a osvědčují viru svatou. Proto volá Dr. Bilczewski k třídám zámožnějším: Zapřísahám všechny lidi zámožnější, ochotně a poctivě ruku přiložiti ku zlepšení sociálních poměrů. Začnete hned, aby vlny socialismu nezavřely se nad vašimi hlavami. Z ran obětovaného Krista se učte, že vyšší ve společnosti jsou tu, aby někoho bylo, kdo by o blaho nižších pracovatí mohl. Za tím cílem krácejme a nedopustíme, aby rozbitý byly železně kříže naše, poněvadž by z nich ukovány byly okovy a zavěšeny na síji dělnictva. V kříži je záruka svobody a lepší budoucnosti pracujících tříd, v něm vepsány jsou úkoly křesťanské lásky.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu za zlepšení poměrů křesťanského dělnictva a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zaštriž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono titelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporovati dobré snahy křesťanského dělnictva.

Úmysl v květnu: Pobožnost k Srdci Panny Marie.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V dubnu modleme se za třídy dělnického lidu.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. P.	Pondělí velikonoční. — Víra v budoucí naše vzkříšení. Obrácení hříšníkův. Otcové a matky rodin. Za dary Ducha svatého studujícím.	
2. Ú.	Sv. Františka z Pauly (1508). — Ctnost lásky k Bohu a bližnímu. Stálost ve víře. Povolání ke stavu duchovnímu. Pokoj jisté duši. † kněz.	
3. St.	Sv. Marie Egypt , kajic. (431). — Dar pravé kajcnosti. Svaté mravy křesťanů. Zbožná bratrstva. Za obrácení manželů. † hodnostář. † otec.	
4. Č.	Sv. Isidora , bisk. (636). — Velepastyřové naši. Křesťanští učenci. Za pomoc Boží. Církev katol. v Číně a Japonsku. Duše v očistci. Umírající.	
5. P.	Sv. Vincence Fer. (1419). — Dar pohrdati světem. Křesťanští umělci. Napravení poměrů ve Francii. † vlastenec. Polepšení 2 bratrů. † rodiče.	
6. S.	Sv. Viléma , op. (1202). — Láska k samotě. Úcta ke sv. kříži. Zdar katolickému podniku. Jistá rodina. Polepšení mládeže. Přemáhání zlého.	
7. N.	Neděle bílá I. po Velikonoci. Bl. Heřmana Josefa , kn. prem. (1233). Dítky jdoucí k prvním sv. přijímání. Nevinná mládež. Apoštolát modlitby.	
8. P.	Sv. Alberta , bisk. (1214). — Dar křesť. dokonalosti. Všeobecný pokoj. Dobré užívání darů Božích. Za polepšení manžela opilce. Dobrodinci.	
9. Ú.	Sv. Celestína I. , pap. (432). — Sv. Otec Pius X. Zvelebení služeb Božích. Pokoj mezi křesťanskými národy. Dar pravé pobožnosti. Manželé.	
10. St.	Sv. Mechtildy , abat. (1312). — Štédrost k chudým. Katol. missie na východu. Zachování nedělního klidu. Za obrácení pobloudilce. Kazatelé.	
11. Č.	Sv. Lva Vel. , pap. (461). — Poslušnost k církvi sv. Úcta k zástupcům Božím. Svoboda svaté církve. Za uzdravení očí. Křesťanské dělnictvo.	
12. P.	Sv. Julia I. , pap. (352). — Církev sv. ve Francii. Ranní a večerní pobožnost v rodinách. Rozluštění otázky sociální. Za svornost v rodině. Studující.	
13. S.	Sv. Hermenegilda , m. (586). — Ve víře stálost. Rozšíření pobožnosti k Srdci Páně. Církev na východu. Služebné ve velkých městech Dobrodinci.	
14. N.	Neděle II. po Velikonoci. Sv. Justína , muč. (167). — Horlivost v dobrém Křesťanské spolky dělníků. Nově obrácení na víru křesť. Duchovenstvo.	
15. P.	Sv. Petra Gonz. , ř. (1247). — Řehole ve vlasti naší. Rozhojnění lásky k Bohu. Církev katol. v Americe. Za tři ubohé rodiny. Kostelní jednota.	
16. Ú.	Sv. Paterna , bisk. (555). — Dar trpělivosti. Obrácení Anglie na víru katolickou. Vzrůst lásky k bližnímu. Za dar bázně Boží. Duše v očistci.	
17. St.	Sv. Aniceta , pap. m. (168). — Vítězství svaté církve. Duch modlitby. Pronásledování katolíci. Nemocní. Odvrácení pohoršení. Stavba kostela.	
18. Č.	Sv. Apollonia , m. (186). — Neohrožené vyznání víry. Láska k církvi svaté. Duch kajcnosti. Vítězství pravdy Boží. Pokoj a mír ve vlasti.	
19. P.	Sv. Lva IX. , pap. (1059). — Pokoření nepřátel církve sv. Oživení víry. Spolky nejsv. Svátosti. Křesťanské školy. Jednota sv. Josefa. Dobrodinci.	
20. S.	Sv. Anežky z Montep. , p. a řeh. (1316). — Ženské kláštery. Za trpělivost v soužení. Upevnění naděje křesť. Nábožné vychování dítek.	
21. N.	Neděle III. po Velikonoci. Ochrany sv. Josefa. — Úcta a důvěra k sv. Josefu. Odvrácení zlého. Pracující lid. Požehnaní katol. podniku.	
22. P.	Sv. Sotera a Kaja , pap. a m. (296). — Sv. Otec Pius X. Obrácení bludařův a kacířů. Vítězství spravedlnosti. Za šťastné volby. † rodiče.	
23. Ú.	Sv. Vojtěcha , bisk. a m. (997). — Úcta sv. patronů našich. Probuzení ducha křesť. Katol. missie v zemích severních. † kněz. Dar stridmosti.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. St.	Sv. Jiří , m. (333). — Vítězství katolických zájmů. Císař a král náš.	Rozšíření katolického tisku. Stav rolnický. Za pokoj a svornost. † bratr.
25. Č.	Sv. Marka , evang. Páně (68). — Věrné plnění učení sv. evangelia. Za odvrácení všeho zlého.	Za vyslyšení společných proseb. Nemocný otec.
26. P.	Sv. Kleta a Marcellína , pap. m. (89). — Oddanost k římskému papeži.	Sjednocení katolíků. Dobrodinci chudiny. Přemáhání náruživostí. † sestra.
27. S.	Bl. Petra Kanisia , T. J. (1597). — Křesťanské školy a zbožné vychování dítek. Řád Tovaryšstva Ježíšova. Střední a vysoké školy. Nemocní.	
28. N.	<i>Neděle IV. po Velikonoci.</i> Sv. Pavla z Kříže , zakl. ř. (1795). — Za lásku ke Spasiteli našemu. Sjednocení slovanských národů v církvi katolické.	
29. P.	Sv. Hugona , opata (1109). — Bratrstvo nejsv. Svátostí. Řád benediktinský. Církev katolická na Rusi. Bohoslovné ústavy. Za Boží ochranu. † matka.	
30. Ú.	Sv. Kateřiny Senen. , p. (1380). — Pokoření nepřátel ctnosti. Smíření národů. Obnova společnosti. Zemřelí údové katolických bratřev.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Kristus Pán vida na poušti veliké zástupy lidu, ani trvají u něho a poslouchají učení jeho, pravil: »Lito jest mi zástupu!« Tak i církev, majíc starost o všechny stavy společnosti lidské, nevyjímá ani stav dělníkův, a znajíc krušné jejich živobytí, praví: »Lito jest mi toho lidu dělnického.« A proč? Snad proto, že musí pracovat? Práce jest podílem a úkolem všech. Tedy proč? Protože lid tento bývá sváděn od nesvědomitých lidí, bludnými hesly, protože jest naplněn hořkostí a závistí proti všem jiným stavům, jakoby ostatní stavy měly na růžích ustláno. Již papež Lev XIII. ujímal se dělnictva a poučoval zaměstnavatele, jak se chovati mají ke svým dělníkům; poučoval i dělníky, jak mají za smlouvenou mzdu konati svědomitě práci svou a těžký život že mají trpělivě snášet, řídice se příkladem samého Syna Božího, který z lásky k nám volil chudobný, klopotný život. Kéž by všechny stavy, tedy i dělnický žily ve svornosti a v lásce prýšticí se ze zřídla lásky největší, z božského Srdce Páně!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsí vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vsí zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zlepšení poměrů křesťanského dělnictva a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apostolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učíň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patronce ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podperovati dobré snahy křesťanského dělnictva.

Úmysl v květnu: Pobožnost k Srdci Panny Marie.

Škola Božského Srdce Páně.

ROČNÍK XLI.

Vychází
počátkem každého měsíce.

KVĚTEN 1907.

Spojmež se, ctitelové nejsv. Srdce Ježíšova, spojmež se v jeden veliký sbor a prospěvujme v tomto krásném měsíci Matce a Královně naší ten velebný chvalospěv »Salve Regina — Zdravas Královo!«

Královně máje!

Uitáme zas ve své kraje
příchod tvůj, ó máji milý,
s ním Tebe, Královo máje,
Maria — květe spanilý!

Ty jsi kvítko nejkrásnější
mezi vykvetlymi všemi,
vůně Tvá nejlíbeznější
roglévá se po vši zemi!

Po všem světě v tomto čase
čest a chvála se Ti vzdává,
ode všech zní v jednom hlase:
„Královo máje, buď zdráva!“

Ušude, kde Tvé jméno svaté
májem teď se rozeznívá,
srdce lidské láskou vzňaté
Tobě ke cti písně zpívá.

Také z milé vlasti naší
k Tobě vroucí písně vanou,
v říši nebeskou se vgnáší,
tam u trůnu Tvého stanou.

Uyřídí Ti pozdrav vřelý
z vlasti naší milované,
a že Tě náš národ celý
ctíti nikdy nepřestane.

Š důvěrou a láskou k Tobě
vždy se bude utíkat
a u Tebe v každé době
útočiště nalézati.

Uence z ruzí nevađnoucích
povždy bude Tobě vítí,
Ty rač ctitelů svých vroucích
v ochranu svou mocnou vzítí.

Chraň je, aby ve zbožnosti
pozemskou pouť dokonali,
a v nebeské blaženosti
věčně Tě oslavovali!

F. Vrátíl.

Měsíc nebes Královny.

K pobožnosti májové.

Každý věřící křesťan a zbožný ctitel Rodičky Boží Marie Panny těší se na měsíc květen, kdy zase rozezvучí se po celém katolickém oboru země chvalozpěvy Mariánské, kdy v nádherných chrámech městských i útulných, byt prostých kapličkách venkovských tisícové klečí před ozdobeným oltářem Marie Panny, matky Spasitelovy, aby jí — své Královně — své Matce a největší orodovnici vzdávali úctu, ji prosili, jí děkovali a tou dojemnou pobožností májovou se potěšili. Tím více těší se na slavnost tuto ctitelé nejsv. Srdce Páně, neboť vědí, že Srdce Ježíšovo nejúčejí spojeno je se srdcem Mariiným, jako srdce synovské se srdcem mateřským, a že není lásky, která by se rovnati mohla té, jež pojila obě tato srdce nám tak drahá. Kdo ctí a miluje nejsvětější Srdce svého Spasitele, musí ctíti i milovati zároveň Matku jeho, neboť to jest vůle Kristova, on sám příklad úcty i lásky k Matce své nám dal. Spojmež se tedy, ctitelové nejsv. Srdce Ježíšova, spojmež se v jeden veliký sbor a propěvueme v tomto krásném měsíci Matce a Královně naší ten velebný chvalozpěv »Salve Regina« — »Zdravas Královno!«

Ano, Maria Panna a Rodička Boží jest naší Královnou, jest Královnou nebes i země. Po chudičkém, prostém, mnohdy bolestmi a zármutkem plném životě vzata jest Rodička Spasitelova z tohoto smrtelného života do nebeské slávy; u vítězoslavném průvodu vešla Maria Panna do

nebeského království, kde s jásavými pozdravy ji vítali andělé a svatí nebeshané, a kde Bůh trojjediný ji korunoval slávou, kterou nikomu jinému nedal, a ji dal v plném shromáždění svatých přeblahoslavené přebývání. Unesen jsa tímto pohledem volá svatý Jan Damascenský v nadšení taktó: »O jak plesá David, její praotec, s nímž andělé ji obklopují, archandělé ji oslavují, zvelebují síly, plesají knížectva, v radosti plesají moci, u vytržení jsou panstva, v slavnostním plesu zpívají trůny, velebí ji Cherubini, a její slávu zvěstují Serafini.« Tak všech devět kúrův andělských vítalo svou Královnou, tak až posud oslavují svoji vládkyni.

Královně patří koruna, žezlo a trůn. Všecko toto udělil božský Syn Ježíš Kristus matičce své Marii v království svém. Sv. apoštol Jan ve svém »Zjevení« vypravuje, že viděl »ženu oděnou sluncem a měsíc pod nohama jejima a na hlavě její koruna dvanácti hvězd«. (Zjevení 12.) Kdo jest žena tato? Je to bl. Panna Maria, matka Spasitele našeho, ozdobená korunou nejkrásnějších ctností, které se skví jako drahokamy. Není zajisté ctností křesťanské, bohumilé, kterou by Maria Panna nevynikala v nejvyšším stupni. Vezmi čistotu a nevinnost. Kdo jest mezi lidmi čistší a nevinnější nežli ona, kterou sám Bůh byl uchránil hříchu prvotného a jeho skvrny, a která úzkostlivě po celý život chránila tento největší poklad milosti Boží — Maria Panna!

»Všecka krásná jsi, a není na Tobě poskvrny,« tato slova Pisma dobře se hodí jen na neposkvrněnou Rodičku Boží. Vezměme poslušnost k Bohu — jeho svatým příkazům — kdo byl poslušnější nad Marii? Anděl jí zvěstuje blahé poselství, že matkou se státi má Syna Božího — Vykupitele světa — ona, ač nepoznává úplně dosah slov těchto, přece sklání hlavu svou v poslušnosti dětinné a odpovídá: »Staniž se mi podle slova tvého.« Pozorujme pokoru. Poslušnost jde s pokorou ruka v ruce. V témž okamžiku, kdy andělským zvěstováním Maria Panna jest povznášena nade všecky jiné ženy, kdy důstojností nejvyšší, důstojností mateřství Božího jest krášlena, v té chvíli jeví pokoru největší, říká: »Já jsem dívka Páně.« Vízme zbožnost a víru základ její.

Od malička slouží Maria Panna Bohu, zprvu v chrámě, později doma, modlitba byla její radostí, v modlitbě obdržela vzkaz Hospodina skrze ústa andělská. Vízme její trpělivost a oddanost do vůle Boží. Mnoho bolesti vytrpěla Matka Páně, i pod křížem státi musela, na němž pněl její milovaný Syn, viděti musela jeho hrozné útrapy, slyšeti musela jeho vzdechy, byla svědkem zloby jeho nepřátel, slyšela pohany a potupy jemu v tvář metané. Cítila jeho lásku k sobě i k jiným — a zachytila poslední jeho hled i poslední jeho slovo. Mrtvé tělo Páně viděla před sebou, a jako matka bolestná kráčela ke hrobu, do něhož uložili poklad její nejdražší. Kdo vypíše bolesti tyto? A přece kdo vyrovná se také v trpělivosti a síle ducha, s kterou snášela i ty nejhroznější rány? Vždyť Písmo samo praví, »že Maria pod křížem stála«. Stála, neklesla pod tíhou utrpení. Jaká to ctnost bohumilá!

Nejen ženám, i mužům jest Matka Páně vzorem v trpělivosti, síle a oddanosti, a ukazuje všem, v čem tkví tyto ctnosti: v důvěře neoblomné, v naději

vyplývající z víry. A vzpomeneme-li na Královnu všech ctností, na lásku čistou, nezištnou, svatou, kdo může o sobě říci, že by se Marii Panně s ní vyrovnal? Vždyť celý život její zasvěcen byl Bohu. Srdce její planulo láskou horoucí k Synu Božím, jenž ji za matku si vyvoliti ráčil. Pro něho žila, pro něho pracovala, s ním cítila, s ním se radovala, truchlila, trpěla s ním, kdyby to bývalo bylo možné, byla by i ráda umřela. A že milovala Boha, bylo srdce její naplněno i láskou druhou, láskou k bližnímu, zejména trpícím. Písmo svaté nám sice o tom mnoho nevypravuje, jen o jednom případě vydává svědectví, kdy o svatbě v Káni Galilejské prosila Synáčka za chudé snoubence, ale z tohoto případu souditi lze, že činila tak, kdykoli bylo potřeba. Lásky a vděčnosti, s kterou lnuť k ní božský její Syn, užívala jistě k dobru a blahu nuzných, zarmoucených a trpících. O jak slavná to byla koruna, ta koruna ctností, která zdobila hlavu Marie Panny již na zemi, a koruna tato proměnila se na nebi v korunu slávy věčné a ctnosti její v zářivé drahokamy, kterými vyniká nad všecky ostatní nebesťany. Proto »Salve Regina« — »Zdrávaz Královno!«

Maria jest Královna nebeská, jí náleží také žezlo, odznak moci královské. A jakou moc má Maria na nebesích? Moc lásky nad nejsv. Srdcem Páně. Lásky její k Ježíšovi a láska Ježíše Krista k Matce, tot žezlo moci této nebeské Královny, neboť láskou touto panuje nad dobrotivostí a milosrdenstvím Božím. Mocná jest modlitba spravedlivého a vymůže mnoho na Bohu. K vůli modlitbě Eliášově spadl déšť a učinil zemi úrodnou. Dokud se Mojžiš modlil s roztaženými rukama za bojující Izraelity, vítězili ti. Mučedník sv. Štěpán modlil se za nepřátele své, a hle, brzy jeden z nich Šavel obrátil se v Pavla. Monika, zbožná

matka Augustinova, dlouhá léta se modlíla za tohoto syna bloudícího, a hle, Hospodin vyslyšel prosby její, Augustin se obrátil a stal se z něho světec.

Jestliže modlitba lidí dobrých tolik zmůže, čím více zmůže prosba a přimluva té nejlepší, Bohu nejmilejší Matky Páně? Proto praví sv. Alfons z Liguori: »Modlitby svatých za nás jsou jen modlitby sluhů Božích; modlitba Panny Marie naproti tomu jest modlitba jeho vlastní Matky, samé to Královny nebeské.«

Moc přimlavy Mariiny v nebi tof žezlo její královské. Proto voláme k ní: Maria Panno mocná, oroduj za nás!« A sv. Bernard nazývá ji »všemohoucností«, ale na »kolenou«, t. j. že zbožnou svou přimluvou všecko zmůže u Boha. Svatý Alfons praví: »Syn Boží jest svou přirozeností všemohoucím, jeho Matka pak jest všemocná prostředkem milostí, jelikož od Boha všecko dosahuje zač prosí.« Jaká to útěcha pro nás! My jsme dítky Mariiny, jí Kristem Pánem umírajícím poručené, my spoléhati se můžeme vším právem na její laskavou přimluvu, vždyť ta Matka nejlepší neopouští dítek svých nikdy. Jak velikou tedy máme míti důvěru v moc nebeské Královny, jakou vřelou nadějí máme k ní volati, k ní se utíkati ve všech potřebách tělesných a duchovních. Dějiny církve dokazují, kterak pomáhala patronka nebeská všem, jednotlivcům i celým národům. Když bývala nouze nejvyšší, ochrana a pomoc Panny Marie bývala nejbližší. I naše vlast, milá Moravěnka děkuje Matičce Boží záchranu svou před sverepými Turky. A kdybychom věděli, kolik milostí potřebných vyprosila svatá Panna dítkám svým na svých místech milostných, poutních! Kolik slzí osušila, kolik srdcí potěšila, kolik křížů ulehčila, kolik nemocí zhojila, kolik hříšníků ku Kristu přivedla. A není z nás snad ani jednoho, kdo by o sobě říci nemusel, i já jsem kolikráte došel vy-

slyšení u Boha skrze Matky své mocnou přimluvu. Jako koruna na hlavě Marie Panny nutí nás k účtě, tak žezlo v rukou jejích vede nás k naději a důvěře v moc i pomoc její.

Maria jest mocná Královna nebeská, srdce její je trůnem lásky milosrdenství a útrpností. Ke trůnu královu spěchají všichni pronásledovaní, soužení, opuštění, tam se cítí bezpečným pod mocnou ochranou krále a otce svého.

Do srdce Mariina vložil Bůh lásku svou, skrze ni chce rozdávatí dary a milosti své. Proto píše sv. Bonaventura: »Trůnem milosrdenství jest Maria, matkou milosrdenství jest Maria, v níž všichni nalézají potěchy a smilování.« A nyní slyšte a plesejte, tento trůn Mariin, toto srdce plné smilování a útrpností patří nám, neboť Maria jest matkou naší.

Jako jest matkou Ježíšovou, matkou Boží, tak jest i matkou naší. Sv. Anselm volá: »O Pani! Když Syn Boží skrze Tebe naším se stal bratrem, tehdáž Ty skrze něho naší jsi se stala matkou.« Jelikož Syn Boží z Marie Panny ráčil na se vzítí naší lidskou přirozenost, učiněn jest naším bratrem. Poněvadž však bratří musí míti tutěž matku, tedy jest Maria Matka Ježíšova také matkou naší. A Kristus to také ráčil potvrditi. »Ejhle, Matka trá,« volal k Janovi s kříže; »Ejhle, syn Tvůj,« volal k Matce své. »Toto slovo s kříže,« praví sv. Augustin, »týká se nás jako Jana. Jako Jan měl vstoupiti na místo Vykupitelovo, tak my máme vstoupiti na místo učedníkov.« Věru krásná a významná to jsou slova! A Maria Panna jest matkou naší povždy. Matka naše pozemská, kdyby nás i sebe více milovala, musí nás jednou opustiti, ale Matka nebeská neumírá, neopouští nás nikdy. Moc a láska její není zkrácená aniž uhasíná, ba naopak stupňuje se s naší láskou, důvěrou a úctou. Trůn její, tof láska, tof milosrdenství, tof

útrpnost, k tomuto trůnu — srdci jejímu mateřskému spěchejme, tam nalezneme pomoci, útěchy, posily, tam vymůže nám Maria milostí potřebných pro tento život časný i pro spásu věčnou. A jestliže uzavřeme Marii v srdce své za živa, uzavře nás i ona v milostivé srdce své, přivine nás k sobě, a obzvláště v hodině smrti neopustí dítky své milené, nýbrž pomáhajíc jim k pokání, k smíření se s Bohem, dovede duše naše k soudné stoličce Syna svého — božského Soudce našeho, a bude tam mocnou za nás přímluvkyní. Proto nechť v nouzi a neštěstí, v dobách šťastných a blahých, v životě i ve smrti oči naše se obracejí k ní a rtové naši se modlí, ruce naše se spinají a srdce naše se pozvedá. Proto z té duše vděčné, milující a uctivé volejme ke Královně nebes slovy sv. Bernarda:

Královo nebeské vlasti,
Matko milosrdenství,
popatři na naše strasti,
na to nebezpečství,
jež nás ode všech stran svírá
v tomto smutném údolí;
viz, jak na nás vždy dotírá
svět svou lští a svěvolí.

Evj synové nešťastní
pravé vlasti hledáme;
jako dítky matku vlastní
o pomoc Tě žádáme.
Tobě znějí naše hlasy,
k Tobě vstupuje nás vzdych:
bdí nad námi po vše časy,
odvrát od nás blud i hřích.

Pečlivá jsouc naše Matka,
buď před Boží stoličí,
Panno laskavá a sladká,
naší věrnou řečnicí.
Podej nám své ruky s výše,
až pak dokonáme boj,
svého ukaž nám Ježíše,
věčný všeho štěstí zdroj.

Zdravas, Zdravas Královo!

Boh. Henčř.

Dobrý pastýř.

Kristus Pán jest pastýř dobrý,
on miluje své ovečky,
na pastvu je dobrou vodí,
s láskou pečuje o všechny!

Ochraňuje ovečky své,
by se žádné neztratily,
aby vlci hltaví jich
ze stáda neodludili.

Když přece některá ovce
svou vinou se Kristu ztratí,
tu on jako pastýř dobrý
s láskou spěchá ji hledati.

Laskavě ovečku volá;
když ji najde, raduje se,
k srdci svému ji pftískne
a nazpět do stáda nese.

Avšak některá ovečka
naléztí se Kristu nedá,
ačkoliv po léta mnohá
stále volá ji a hledá.

Ó ty ovečko zbloudilá,
svedena od světa zlého,
pojď a pospě rychle zase
v náruč pastýře dobrého!

K Ježíši Kristu pospíchej,
neposlouchej nájemníka,
který, když vidí, že vlk jde,
stádo opouští — utíká!

A tu vlk podle libosti
ovce lapá a rozbání,
poněvadž nájemník zmizel
a nikdo ovci nebrání.

Kristus Pán jest pastýř dobrý,
on své ovce tak miloval,
že za ně smrt přebolestnou
podstoupiti nelítal.

Ovečky své vysvobodil
z moci ďábla pekelného;
kdož by tedy nemiloval
toho pastýře dobrého?

Kdož by s radostí nespěchal
Kristu Pánu do náruče,
když vždy láskou nevyšlovnou
srdce jeho pro nás tlučé?

Když hlasem svým přelaskavým
»Pojďte ke mně všichni!« volá,
kdož tu pastýře dobrého
hlasu oslyší, odolá?

Ježíši, pastýři dobrý,
vroucně Tebe milujeme,
že Tě chcem vždy poslouchati,
svatosvaté slibujeme!

Chraň nás vždy před těmi lidmi,
kteří beránky se staví,
aby v světě jeden pastýř
vlci hltaví a draví!

Ježíši, dej, by Tvé slovo
brzy se již vyplnilo,
by ve světě jeden pastýř
a jen jedno stádo bylo!

Pftiveď národy již všechny,
Kriste, do ovčince svého,
aby všickni lidé znali
Tebe — pastýře dobrého!

A když všichni poznají Tě
a Tě budou milovati,
jistě s Tebou v nebes vlasti
věčně budou přebývati!

F. Prátl.

Boží Tělo.

Rozjímání o nejsvětější Svátosti oltářní.

Slavnost Božího Těla jest z nejvelebnějších slavností naší svaté církve. Kdo má srdce tak tvrdé, že by nebyl rozradostněn, vida, kterak Syn Boží, Ježíš Kristus v slavnostním průvodu mezi námi se ubírá. Či není to důkaz jeho nesmírné lásky, že nespokojuje se, abychom ho sami vyhledávali v chrámu Páně, kdož přebývá pod nepatrnou způsobou chleba, ale že spěchá i ven pozdravit své věrné; víru upevniti jejich a rozohniti liknavé k větší a účinnější lásce. Kdybychom si častěji připamatovali tuto jeho lásku, zda zůstal by někdo liknavý a nepřístupoval by častěji ke stolu Páně a spojoval se s ním co nejúžeji? Zda byl by pak někdo neuctivý ku Svátosti, v níž mezi námi přebývá? Proto uvažujme dnes 1. zázrak lásky, kterýž božský Mistr ukazuje, přebývaje mezi námi, 2. varujme se nevděčnosti, kterou ho nevděční ctitelé urážejí.

Zázrak lásky.

Svatý Tomáš Aquinský, velký ctitel nejsvětější Svátosti oltářní, jmenuje ji Svátostí lásky, Svátostí dobročinnosti. Když božský Spasitel věděl, že nebude již dlouho na světě a odejde k svému

nebeskému Otci, chtěl zanechat lidem nějaký důkaz své lásky. Kdo má věrného a pravého přítele, který zaslouží si tohoto čestného názvu »přítele« rád by byl, kdyby co nejčastěji se s ním mohl setkati a déle s ním pobýti. Proto říkávalo se za starých dob: přátelé, kteří dobrovolně daleko od sebe bydlí, nejsou žádnými přáteli. »Přede dnem slavným velikonočním věda Ježíš, že přišla hodina jeho, aby šel z tohoto světa k Otci: když miloval své, kteří byli na světě, až do konce je miloval.« Kristus miloval své »až do konce«, neboť tím že ustanovil při poslední večeři velebnou Svátost oltářní, ukázal svou horoucí touhu, aby stále byl s námi spojen. Náš milý Spasitel ustanovil této Svátosti dříve, až již z tohoto světa odejiti měl, neboť pokud zde po 33 let žil a s lidmi

obcoval, jim dobré prokazoval, u nich dlel, byla jeho láska k nim jaksi uspokojena. Když však přiblížil se čas, že měl vrátiti se, odkud přišel, byla jeho láska ještě více rozohněna a použív své všemohoucnosti a moudrosti, našel zázračný, podivuhodný prostředek, že spojil se sice se svým nebeským Otcem, ale nerozloučil se s námi, se svými přáteli. Zůstal s námi ve spojení, založiv Svátost lásky.

Jistý zbožný spisovatel praví: »Zdá se mi, že nezná laskavé něžnosti Ježíšovy, kdo závidí lidu israelskému, že byl tak šťasten, viděl, slyšel a pozoroval Spasitele, který bydlil mezi nimi. Ptáte se proč? Bydle v oněch zemích, byl snad zároveň ve více obcích, kdež se mohli kochati jeho milou přítomností? Nikoliv, chodil ve své vlasti s místa na místo, jednou kázal v tom místě, jindy v jiném, mnozí podnikli často velikou pouť, aby ho mohli užití a slyšeti. Nebylo tedy štěstí tehdy žijících dokonalé, jen někteří byli tolik šťastni, že mohli těšiti se ze sladké přítomnosti Ježíšovy. U nás však přebývá zároveň ve všech dědinách, ve všech městech, jest přítomen ve všech kostelích a můžeme užívati jeho přítomnosti, kdykoliv chceme, aniž potřebí, abychom k tomu cíli vykonali nějakou obtížnou a dalekou cestu. Můžeme s ním mluvití jak dlouho chceme, libo-li nám jen chvílenku nebo celý den, rád vyslyší naše tužby, naše stesky, vše co nás tíží. Tehdy, když žil mezi lidmi, byl skoro cizincem, neboť musel jako smrtelný člověk ze světa brzy odejítí. Mezi námi dlí však stále, jest nesmrtelný, jsme ujištěni, že neopustí nás do nejdlejší smrti, že zůstane s námi na věky věkův až do konce, nevzdálí se ani na okamžik, vždyť řekl: »Ejhle, já jsem s vámi po všechny dny, až do skonání světa.« (Mat. 28, 20.)

Jak jsme vyznamenáni, neboť ač sedí Syn Boží na pravici Boží obklíčen všemi knížaty nebeskými, kteří se mu klanějí a jej velebí, přece nechce tak mezi námi dlítí, abychom se ostýchali přiblížiti se k němu. Nikdo se nepotřebuje báti, neboť byl tak milostiv, že skryl svou velebnost pod nepatrnou způsobou chleba, jakoby chtěl důvěrně mezi námi přebývati. Bydlí nejen v rozkošných krajinách, ale všude sídlí, nejen v přehášených, důstojných chrámech,

ale je-li oltář i ze dřeva a někdy bohužel i méně krásný, přece v něm bydlí, a spokojí se, hoř-li jen několik svíček. Přijímá všechny, ať jsou vznešení či chudí, volají-li ho, vstoupí nejen do domů pěkných, ale i do nejchudší chatrče, k bidákovi, jímž snad kde kdo povrhuje.

Můžeme-li tak velkou lásku pochopiti? Zajisté ukázal nám Ježíš Kristus ustanovití velebnou Svátost oltářní svou lásku způsobem podivuhodným, zanechav nám »zázrak lásky«.

Varujme se nevděčnosti.

Uvažujíce tuto převelikou lásku našeho Spasitele snad si pomyslíme s jakou asi toužebností chvátají všichni ke trůnu, na němž sídlí božský Syn. Ale jsou mnozí, jímž není trůn Ježíšův trůnem sdílné lásky, ale trůnem hněvu. Nechtějí porozuměti jeho milosti, neradí, snad jen nuceni okolnostmi přijímají ho za hosta do svého srdce. Mnohým zdá se býti Ježíš tyranem, vetřelcem, který zmocnil se onoho trůnu nikým nezávan, nechtějí ho uznati za krále mírumilovného, rozdávacího milosti. Málo jest vyvolených duší, které by ho vítaly, jako kdysi při jeho posledním slavnostním vjezdu do města Jerusalema, aby oslavili jej tím více s palmami.

Onemocní-li někdo z nás, hned hledáme pomoci, napřed užijeme snad domácích osvědčených prostředků, nepomohou-li, obrátíme se na lékaře, je-li pak hůře, požádáme snad ještě jiného odborníka, by nás navštívil a poradil, co nutno činiti. Hle, jak jsme starostlivi o své tělesné zdraví a jak netečni o zdraví a spásu své nesmrtelné duše. Hřešili jsme a jak dlouho trvá, než se odhodláme vynajítí nebeského lékaře, svěřiti se mu a poprositi o úlevu. Ježíš jest našim nejlaskavějším, nejochotnějším lékařem, který chce shojiti všechny naše slabosti, zbaviti nás všech neduhů; nuže vyhle-

dávejme ho často. V ráji zakázal Bůh prvním rodičům pod trestem smrti jísti ovoce se stromu, který byl uprostřed ráje; Adam a Eva neposlechli a byli pak od Boha dle zásluhy potrestáni. Nám však poroučí Bůh, abychom jedli jeho nejsvětější tělo a pili jeho nejsvětější krev, a učiníme-li tak, přislubuje nám život věčný — a kolik jest nevděčníkův a netečníků, kteří buď vůbec neposlechnou tohoto vyzvání nebo přijdou jinými donucení, neradi.

Je-li mnohočlenná rodina, jejíž jednotliví údové jsou rozptýleni po širém světě a sejdou-li se jednou v domě otcovském, jakou radostí jest naplněno srdce rodičův? A čím déle prodlévají tyto dítky u otce, čím častěji shromažďují se u jeho stolu, tím větší radost má. Dítky vděčné, dobré používají mile-rádi každé příležitosti, aby potěšily se se svým otcem, dítky nevděčné vyhýbají mu, nepřijdou k jeho stolu, leč velmi zřídka, jsou-li nějak donuceny. I my všichni, jako synové a dcery Otce nebeského jsme zváni k jeho stolu, abychom mohli posilněni býti chlebem andělským; chceme býti připočteni k dítkám vděčným, které často vyhledávají dům otcovský, či k nevděčným, které co nejdříveji přicházívají? Jak milují poddaní krále, který jest přístupný, k němuž může každý, i nejnepatrnější z jeho poddaných, kdykoliv chce, přijíti, kdo má nějakou záležitost, kdo potřebuje pomoci, jistě přijde k takovému lidumilnému panovníkovi. Spěchejme i my rádi ke trůnu našeho nejvyšše milosrdného krále Ježíše Krista. Bůh, který sídlí na našich oltářích, jest týž, který trůní na nebesích, není rozdílu, leč že zde na zemi skryta jest jeho velebnost, již zářiti nechává na něbi v plné velebnosti. Nebesa plna jsou slávy jeho, vyvolení Páně bez ustání pozdravují ho chvalozpěvem: svatý, svatý, svatý Hospodin zástupův. Vše toto

opakuje se neviditelným způsobem v našich chrámech, i my měli bychom podobné zpěvy chvály, díkučinění a prosby přednáseti. A kolik jest nevděčníků, kteří neuctíví jsou v kostele, neteční při průvodech, při nichž Ježíš Kristus nošen bývá ve velebné Svátosti oltární. Ba jsou lidé, kteří přijímají ho, neočistivše svého srdce ode všeho zlého a dopouštějí se hrozného hříchu svatokrádeže. Když Jidáš zradil svého Pána a Mistra, políbil ho; podobně i vydávají Ježíše v ruce nepřátel, poznovu přibíjejí ho na kříž, kteří, místo aby přijali milosti, dopouštějí se hrozného hříchu.

Ale jak často najde takové zrádce trestající spravedlnost Boží.

V B., universitním městě, šli 1. dubna 1852 studenti pozdě v noci domů z hospody. Jeden z nich dovolil si nemístný žert, šel k faře, zazvonil a vyřizoval: v ulici... č... je těžce nemocný, který chce býti zaopatřen. Kněz šel a ovšem nemocného nenašel, hledaje v sousedních domech, byl od některých posmíván a jinak zneuctěn. Uplynula dvě léta; dne 1. dubna volán byl kněz v městě C. k nemocnému studentovi; byl to týž, který si dovolil onen nemístný žert. Při zkouškách propadl, onemocněl nervositou a na usilování rodičů chtěl se dáti zaopatřiti. V noci zavolaný kněz hned pospíšil, ale sotva že překročil práh světničky, v níž student ležel, nemocný skonal, aniž se mohl s Bohem smířiti. Odešel na věčnost, nepřijav Toho, po němž tolik toužil a kterého právě před dvěma lety ze žertu honil po ulicích a vydal jej k smíchu. Kéž našel milostivého a milosrdného soudce!

Až ponese kněz o průvodu Božího Těla našeho Spasitele ku čtyř oltářům, vzpoměňme si na lásku, již nám dokázal Syn Boží založiv tuto velebnou Svátost, aby nám byla pokrmem k životu věčnému. Umiňme si, že chceme počítáni býti

k jeho věrným a vděčným dítkám, které ho nechtějí urazit žádným neděkem a že vždy pamětlivi budeme

důkazů lásky a jej chceme milovati ze vši duše své a býti dobrými ovečkami jeho stáda. *Jgnat Zhděl.*

P. Dominik a Jezu Maria

Životopis sv. Jana z Kříže.

Hlava pátá.

Svatý Jan slibuje prvotní pšinnost. Několik připomenutí o životě řeholním.

Svatý Jan přioděn bohatým rouchem chudoby a pokání, ozbrojen plnomocí, opatřen dopisy, odebral se ihned do Avily, kde vyplnil s největší věrností všechna od svatě Terezie mu uložená pořízení a spěchal, by již již ubytovati se mohl na místě odpočinutí svého, v osamělém, tichém domku Dirvela. Přál si toužebně, by P. Antonín s ním hned jíti mohl; ale Bůh, jenž sv. Jana prvním kamenem úhelním si byl vyvolil, již to tak zařídil. že P. Antonín, toho času převor kláštera v Medině, čekati musil na P. provinciála, do jehož rukou úřad svůj měl vložiti. Chystal se tedy sv. Jan sám s jedinkým nádenníkem vše potřebné v Dirvelu opravit a zaříditi. První jeho cesta při příchodu na toto místo, byla návštěva nejsv. Svátosti oltářní; a když si zde byl požehnání krokům svým vyprosil, šel ve jménu tohoto svého nejvyššího Pána do domku svého, aby chutě ruku k dílu přiložil. Velmi pečliv byl u výzdobě stěn, jež okrášlil způsobem sobě vlastním, ne však příliš oblíbeným. Ozdoby ony byly: kříže a úmrlčí hlavy. Němými těmito známkami na holých stěnách káže tu, co již před tím byl v srdci uvážil, že křesfan na světě musí trpěti, ale utrpení tohoto života že jsou krátká, ježto smrt je ukončuje, jak i sv. Augustin vše to krátkým zove, co se jednou končí. Dvě velké věci, jimž nikdo ve světě neujde: Utrpení! Smrt! Umřiti musíme, trpěti máme. Utrpení neujde nikdo v životě tomto; blaze tomu, jenž si vyvolil právě utrpení, kdo rád by žil pohodlně a prost všech starostí, bolesti a těžkostí, ten af

s pozorností uváží slova medoústného sv. Bernarda: »Co jest království Boží? Je to spravedlnost, pokoj a radost v Duchu svatém. Nepozoruješ, že radost jest až naposled? Alemy, neblahé dítky Adamovy, skáčeme pochybeně přes spravedlnost i pokoj a chceme to, co až na konci jest: »Radost! již na začátku míti a tím převracíme všecko. Převrácený pořádek není však nikdy trvanliv; jako pro bohaprázdné není žádného pokoje, tak také není pro ně radosti. Duše se musí nejprve přičiniti o spravedlnost (souhrn všech křesfanských ctností), což bez křížů a sebezapírání nejde; pak musí pokoj snažně hledati, kterýž pouze v překonání sebe namáhavě získán bývá a teprve potom uchopí radost, ano sama od radosti uchváčena bývá.«

A tyto veliké myšlenky a pravdy o životě a smrti, o čase a věčnosti vyjádřil, jak již podotknuto, svatý Jan v podobě křížů a umrlčích hlav na stěny své svatyně. Nebylo sv. Augustinu dopřáno, aby slova svá do kůry stromů vrtyl, ve skály vtesati mohl a tak celému světu čitelnými je učinil, v tom však nebráněno sv. Janu, jenž na stěny svého chudého domu svým věrným naznačil jich každodenní dilo velikými, srozumitelnými písmeny: »Trpěti, pak umřiti.«

Tato práce ve výzdobě příbytku byla světci tak milou, že teprve pozdním večerem a nedostatkem světla od ní upustil a si vzpomněl, že ani on, ani jeho nádenník dosud ničeho nepožili. Když si byli sporé sousto ve vesnici vyžebrali a v tichosti pojedli, položil se každý na místo, jež našel, by odpočinul. Taková byla první noc v Dirvelu. Ranním jitem vstal svatý Jan oblečen v drsné, kající roucho, vlastně pytel, jež jej sv. Eliášovi,

neb sv. Janu Křtíteli připodobňovalo, by u vroucí modlitbě Pánu se přiblížil. Nejživější věrou, jaká jen z lásky prýštíti může, jsa proniknut, vrhl se s nevýslovnou radostí na kolena, by se Pánu dal v obět kajcnosti a lásky, i vyznívalo srdce jeho: »Konečně, ó můj Bože, přišel onen šťastný okamžik, v němž se nerozděleně tvé svaté službě věnovati mám. Stojím na počátku dráhy životní, k níž jsi mne povolal a k níž jsem se puzena cítil. Pohled na mne klečícího jako obět u tvých nohou, připraveného v lásce k tobě se ztrávit. Učín, ó Pane, abych s oděvem prvních karmelitů i jich velkého ducha přijal a a starého člověka úplně odložil. Pomním-li velikosti toho, co začínám a toho, co přijde ještě, cítím tím více slabost svou. Strašlivou opovázlivostí bylo by to ode mne, jenž to své bídné nic poznávám, kdybych se uznával sám způsobilým k tomuto životu, aniž spoléhal na zvláštní tvou pomoc. Nikdy taková myšlenka nevstoupila v srdce mé; vím to a vyznávám, že jen v tvou všemohoucí pomoc důvěřuji. Má býti vztýčen prapor pokání; to není dilem těla a krve; tvého světla potřebuji, můj Otče nebeský! Odříkám se neodvolatelně všech tvorů, objímám z celého srdce kříž tvého klanění hodného Syna. Ve kříž jeho kladu čest svou, jeho jméno bude jménem mým a mojí touhou nejhoroucnější, aby celý svět kříž v lásce objímal.«

To byla řeč pokorného Jana; pokora a hrdinnost jsou nerozlučitelnými přáteli, neboť, jakmile nikdo v sebe, ve své náhledy, vlohy, úsudek, ctnosti nedůvěřuje a sebe sama se obává, bude i ve věcech, jež Bůh takovýmto seboupohrdajícím ukládá, svou důvěru nezvratně v Pánu skládati. Vědom si své slabosti přitahuje takový člověk k sobě sílu s nebes. Proto píše sv. Augustin: »V pokore jest všecka síla, křehkost však v každé pýše.«

Od konce září do adventu zůstal sv. Jan sám v Dirvelu. Střelbitě rozesla se po celém okolí pověst o jeho svatosti. Chudí rolníci znamenajice takový způsob života, nemohli se dosti vynadiviti. Často spěchali do klášteríčka, kde mlčící a přec tak zřejmě mluvící chudoba a odloučenost vzbudily v nich touhu po klidu srdce, po onom neviditelném pokladě, který když člověk má, všeho ostatního ležce a rád postrádá. Ano, tot mocná, výmluvná

řeč němých klášterních zdí, že mlčením svým poučují, jak z hluku světa v komůrku srdce vejít; v ní Boha svého hledati, jeho hlasu naslouchati a jeho pokoje požívati možno.

Don Antonín z Heredie složil při příchodu svého provinciála svůj převorský úřad a odebral se 25. listopadu 1586 do Dirvela. Provázel jej kněz jeho kláštera a jeden bratr laik jménem Josef. Kněz tento byl však tak slabého zdraví, že za 7 měsíců byl nucen navrátiti se do svého kláštera zmírněné řehole. Noc před dnem, kdy sv. Jan s donem Antonínem a bratrem Josefem Bohu se zasvětili měli, byla probděna u vroucí modlitbě. Časné ráno sloužili mši sv., po jejímž ukončení klečíce před nejsv. Svátostí slavnostně slíbili, že věrně až do smrti zachovávají budou v řeholních pravidlech prvotní přísnost, jak ji sv. Albert, patriarcha Jerusalemský a papež Innocenc IV schválili. Totéž učinil i bratr Josef. Dle obyčje, jež sv. Terezie u svých řeholnic zavedla, zvětšili i svá jména. P. Antonín přijal přídavek a Jesu (od Ježíše) sv. Jan a Cruce (z Kříže) a bratr Josef a Christo (od Krista). Jich jednomyslné předsevzetí bylo: »Utvořiti rodinu, jež členové byli by jedno srdce a jedna duše a často si připomínali, že Ježíš Kristus za nás na kříži umřel.

Někdo by si mysliti mohl, proč právě na toto jediné měli členové stále mysliti? Stalo se tak proto, že myšlenka na památku obětavého Syna Božího obzvláště do srdce vstípena má býti těm, kdož posvěcení jsouce, při posvatném úkonu vyslovují slova: »To číňte na mou památku.« Právě tam, kde se rozhodly duše následovati chudého, trpícího, až k smrti poslušného Syna Božího, může nejsnáze pěstována býti vzpomínka a uvažování smrti Krista Pána. Výmluvně vybízí svatý Bernard, aby upomínka na trpícího Beránka Božího v srdcích křesťanů i rodin křesťanských oživována byla, když praví:

»Protože jsem od svého obrácení poznal, že mi kytičky ctností schází, proto osvojil jsem sobě věnec myrtový, uvitý ze všech bolestí, hořkostí a strádání mého Vykupitele, jež od mladosti své vytrpěl. z námah, jež při kázání zažil, z obtíží, jichž mu na cestách snášeti bylo, z bdění při jeho modlitbách, z pokušení při jeho

postu, ze slzí při jeho utrpení, z osidel, jež slovům jeho kladli, z nebezpečí mezi falešnými bratřími, ze zlého s ním jednání, z uplvání, bičování, posměchu a potupy, z trnů korunování, konečně z bolesti všeho druhu, jež pro spásu světa snášeti musil. Poznal jsem, že pravá moudrost v tom záleží, abych o těchto věcech přemýšlel a poznal, že z nich jedině dokonalou spravedlnost, plnost moudrosti, bohatství spásy své a přebytek zásluh obdržeti mohu. V nich jest ona moc, jež mne z potupy pozdvihuje, ve štěstí mírní, mne po královské cestě mezi dobrem a zlem tohoto života udržuje a od nebezpečí obou krajností chrání. Proto ustavičně slova o těchto předmětech vycházejí — jak sami víte — z úst mých; je mám ustavičně v srdci svém, jak Bůh ví; často vyskytují se ve spisech mých, jak každý čísti může a nejzrůsenější filosofie, již na tomto světě mám, záleží v tom, abych ležící ukřižovaného poznal.«

Ano Ukřižovaného, ale nejen jako krvácející obět na kříži, ale křižovaného po celých 33 let v srdci tím nejtrpějším utrpením, Ukřižovaného, jehož obět již při vtělení počala a na Kalvarii skončila, nekrvavě pak až do konce světa v oběti nejsvětější na oltáři přinášena bude, Ukřižovaného znáti, tomuto věčnou láskou milujícímu, s největší pokorou a trpělivostí krutým utrpením a smrtí radostně se odevzdávášmu Ženichu duši rozuměti, v myšlenkách, v srdci jej nositi, nevyslovitelným duševním okem naň patřiti, zof škola všech etností, zbrojnice proti nepřítelům našeho blaha. Uvažování utrpení Páně, ne tak těžké pro věřící a vděčná srdce, nadto tak jednoduché a pohotlivé v křížové cestě a ve význačných bodech v bolestném růženci vytkuté jest, jak podotýká sv. Bonaventura, schopno: »Tvé srdce a myšlenky od světských a smyslných žádostí vzdáliti a k duchovním, nebeským věcem pozdvihnouti. Ono ti poví, jak máš smýšleti, mluvití, o čem pomlčeti, jak jednati, bude ti ostruhou ku hrdinnému sebezapírání, v něm je dokonale měřítko ku skutkům a zanechání, a vydatná studnice v každé nouzi otevřena. Jsi-li potřeбен, uvažování o smrti Páně tě obohatí, v temnotě osvíti, nevědomé ku pravé moudrosti přivede, tvrdé a necitelné naučí jemnosti a milo-

srdenství, slabým a klesajícím bude silnou podporou; malomyslného ozbrojí odvahou, úzkostlivému a rozhořčenému vleve v srdce útěchu. Hříšné obrací ctnostmi svými, studeným a vlažným jest oteplujícím ohněm; unaveným a mdlým poskytuje občerstvujícího pokoje, rozveseluje a potěšuje nevyslovitelnou radostí zarmoucené a opasá těžce pokoušené páskou svaté čistoty.« A právě lato vzpomínka na Ukřižovaného, ó jak mnoho vymizela ze srdcí věřících! Jak málo chůti a ochoty jeví lidé ku čtení a uvažování utrpení Páně! Jest snad tam láska, kde vzpomínka na milujícího uhasla, aneb alespoň se častěji neobnovuje a neudržuje? Chceš poznati, píše sv. Vavřinec Justiniani, čím jsi bohat? Vzpomeň, co miluješ. Chceš poznati, co miluješ? Vzpomeň, nač přemýšlíš! Kdyby tak sv. František z Assisi mezi námi žil a shledal, jak z rodin lepších obrazy Ukřižovaného se stěn, knihy o umučení Páně z knihoven se odstraňují; jak pátky a půst, památka to utrpení Ježíše se znesvěcují aneb zanedbávají, ó jak by s očima od nevysýchajících slz zalitými obcházely, těm, kdož by se ho po srdcervoucím zámutku jeho otázali, milionkrát řici musil: »Pláči, poněvadž láska není milována.«

Kdo však této něžné řeči nerozumí, tomu nechť sv. Bernard v pěkné parabolě jako v malém zrcadélku vše vysvětlí. »Hrál jsem si na ulici a v kornatě králově byl nade mnou ortel smrti vyřčen. Králův jednorozený syn slyšel to, odložil korunu, vyšel bosýma nohama, pytleem jsa oděn, posypal svou hlavu popelem a plakal a hořekoval nad tím, že jeho ubohý sluha k smrti jest odsouzen. Vidím jej, jak náhle vychází, dívím se té novotě, ptám se po příčině toho a slyším ji. Co mám dělati? Máš si dále hráti a jeho slzám se vysmívati? Šíleným bych byl, kdybych tak učinil, jej neposlouchal a s truchlícím neplakal. Odkud ta moje bolest a bázeň? Odtud, že z velikosti prostředků, jichž pro mou záchranu užití musil, i na velikost svého neštěstí soudím. Neznal jsem svého nebezpečí, domníval jsem se býti zdrav, a hle! Syn Panny, Syn Nejvyššího byl vyslán... On má býti usmrcen, aby vzácný balsám krve jeho uzdravil rány duše mé. Pomni, jak těžkými musily býti rány tyto! Kdyby

nebyly smrtelné až k věčné smrti, nebylo by třeba bývalo Synu Božím umřít, aby je zhojil... Syn Boží má útrpnost a pláče, a člověk, jenž dle práva trpětí má, se směje! Kdy že se směje? Vždycky, když pod trním korunovanou hlavou jsme změkčili; když na statcích tohoto světa lpíme, a přece Spasitel nás pro nás chudým se stal; když nechceme se přemáhati, svou pýchu krotit, když všemu lépe rozumíme, a přece náležíme Pánu a Mistru, jenž až k smrti kříže byl poslušen, až k potupě kříže snížen. Toť oním smíchem, jenž však jednou v hořký pláč a později v neplodné kvílení se obrátí.«

Den, v němž svatý Jan z Kříže, P. Antonín a Jesu, a bratr Josef a Christó sliby složili, byl právě první nedělí adventní, 28. listopadu 1568. Novému řádu nebo lépe řečeno k prvotním pravidlům se vrátivšímu řádu byli všichni, jak světší lidé tak i duchovenstvo nakloněno. Známá jest péče, s kterou usiloval papež Pius V. z řádu kazatelského a starostlivý král Filip II. španělský o ryzost víry a obnovení kleslé klášterní kázně. Bylo to dobrým znamením oné doby a je to dosud potěšujícím znakem každého křesťana, když schvaluje obnovu a zavedení přísnější kázně v klášteřích.

Kdo však opovrživě a hanlivě o klášteřích se vyjadřuje, jedná jako dítě, jež se chce vydávat za učitele své matky, za moudřejší své matky, neboť církve Boží, svatá matka věřících Duchem sv. vedena, vždy klášterům jest příznivou, je za své pevné hrady, školy lásky Boží a vědy považuje. Proto je špatným znamením doby, když se život řeholní podceňuje, napadá a vývinu jeho se brání. Nebude zbytečno, když několik myšlenek o této věci hlouběji probereme.¹⁾

¹⁾ Poslyšme, co o tom bobabojují a duchaplný muž, etibodný S. Job, c. k. dvorní kaplan, bývalý zpovědník Jeho Veličenstva císařovny Karoliny rakouské, okolo roku 1830 veřejně pravil: Duch času jest nepřítel mniichův a klášterů. Pokud jich ještě nezruší, dopřává jim takřka jen dýchat, a to pod tou podmínkou, aby se světu a duchu světa přizpůsobili, což však smrti duchovního života se rovná, neboť jinými slovy míní se tím: Máte zůstatí na živě, abyste pomalu umírali, abyste zponěhlá sebe vraždili, abyste bezcetně a neoplkávaně umírali. Čeho se můžeme nadíti od takového znamení doby? Bojím se o evangelium. S evangeliem uveden ve svět i evangelický apo-

To nejdokonalejší, co si člověk zvolil. může nebo lépe řečeno k čemu jej Bůh povolati může, je svatý stav řeholní. »Chceš-li dokonalým býti«, praví věčná Pravda, »prodej, co máš, rozdej chudým a budeš mne poklad v nebi, a pojď, následuj mne!« Stav řeholní je tak vznešený, že s pozemskými dobry se nesrovnává, naopak všechna jeho síla a dokonalost v chudobě spočívá. Ne sice jedině v zevnější chudobě, v hrubém oděvu, strohě a špatně stravě, tvrdém lůžku, úzké cele — neboť věci ty, jednostranně jsouce prováděny, svádějí lehce k samolibosti a duchovní pýše: avšak vznešenost stavu řeholního jest něčím duchovním, majícím základ svůj spíše v chudobě ducha, v leposti a prostotě mravů, v tichém klidu, ve vnitřní svobodě od každého stvoření, kterážto chudoba dodává teprve vnější chudobě ceny, trvání a platnosti. Stav řeholní je tak nebeský, že plodí panny a kajcníky; je tak slechetný a výborný, že člověk pro něj to nejdražší: otce, matku, bratry, sestry i vše, co má, opustiti musí: je

štolský způsob života; když však tento způsob života jako jedovatá rostlina násilně vymýtěn býti má, lze-li tu očekávati, že evangelium v životním svém principu napadené dále žiti bude? Bojím se o evangelium. Kdo to byli, již po apoštoliach až po naše časy národům ve tmě a stínu sedicím: evangelium zvěstovali? Kdo rozžal světlo víry v nejprvnějších stoletích ve Španělsku, Francii, v Anglii, Německu, Rakousku a v krajích severních? Kdo v pozdějších stoletích poklad evangelia přenesl přes ocean k divokým kmenům nově objeveného světa? Byli to mužové, kteří s úfadem apoštolským také i přísný způsob života apoštoli si osvojili; mniši, již v klášteřích k úradu apoštolskému se vzdělali a otužili; řeholníci, kteří v peci svatého rozjímání k takovému ohni lásky se rozžhali, že byli pak s to, aby tolik svízelův a útrap překonali. A když by se tyto školy zrušiti měly, odkud přijdou v budoucnosti apoštolové, již by evangelium dále rozšiřovali? Na vysokých školách vzdělávají se učenci, ale k apoštolskému úradu vyžaduje se více než učení, totiž »ohnivých jazyků«, darů Ducha svatého. Tyto však nescoustupily do síně Šalomounovy, kde vykladači písma s Kristem a o Kristu vypravovali, ale sestoupily do osamělého domu, kde učedníci Kristovi s Marií, jeho Matkou, shromáždění, jednomyslně v modlitbách pohřbeni byli. Kdo bude s útechou na rtech navštěvovati nemocné? Kdo u lůžka opuštěných umírajících, zvláště ve velkých městech, až do posledního vzdechu státi a je v těžkém boji štítem víry chrániti? Kdo ve zpovědních pečovatí o spásu hříšníků? Snad ten malý hlouček kužlí farních? Ti nestačí ke všemu. Nechte zajiti kláštery a naplní se svět bídáky a chudasy všeho druhu.

tak choutostivý, že kdybychom se ohlíželi, kdy ruku na pluh klademe, ihned pro něbe neschopnými se stáváme. Stav řeholní má již zde na zemi to nejvyšší účelem, což sv. František Saleský tak mocně vyjádřil slovy: »Jediný -- Jedinému! Celý -- Celému! Jediné srdce -- Jedinému Bohu! Jedinou duši -- Jedinému Pánu!« Mají sice všichni lidé tento cíl, ale zatím co křesťan i ve spojení se stvořeními k Bohu blížiti se smí, má osoba řeholní pro sliby své povinnost se zdokonalovati a pilně se snažiti, aby stvoření opustila, nad ně se povznesla a pouze a jediné Boha měla. A k tomuto vznešenému cíli kráčej stav řeholní po těžké a ctihodné cestě, cestě křížové, neboť život v řádě jest vlastně doslovné následování Ježíše, nejen učícího a působícího, ale popředně Ježíše chudého, trpícího, ukřižovaného. Proto nepostačí osobě řeholní, aby se chudou stala, od světa nic nechtěla, aby se vyprostila z těla a krve, od všech drahých: ale ona musí též úplným odevzdáním své vůle, na kříž poslušnosti připravena býti.

Tak jako Pán Ježíš nesestoupil s kříže, ale na něm až do smrti setrval, právě tak musí řeholník na kříži svém zůstatí tak dlouho, až životní jeho úkol klidnou smrtí se ukončí. A poněvadž v řeholi člověk člověku musí býti poddán, člověku, který snadno a často jinak smýšlí než Bůh, člověku, jenž tak málo umí tím způsobem věsti a řídití, jak to jenný Bůh činí, proto v řeholi není nikoho, jenž by i při dobré vůli nebyl trpícím, zraněným a ukřižovaným. Mezi nebem a zemí více stravoval se božský Beránek v plameni svého láskou hořícího srdce, a právě tak i řeholní osoba nad pozemské věci povýšena nebo klidně čekající, visí na kříži bezvýminečného obětování a ztravuje se v peci těžkých bojů a námah. Proto je život řeholní největší a v pravdě jediná oběť, již člověk Bohu vzdáti může, neboť dává všechno, co má a co jest. Co patří člověku ze všeho, co požívá? Co jest jeho? Vše jest Boží; v nejbližším okamžiku může mu Bůh vše vzíti, jen jediné jeho svobodnou vůli nikoliv. Ta jest majetkem a statkem člověka jeho. Člověk jest však také jen tím, čím chce býti. Ne jméno nebo oděv, úřad nebo dílo, ne šlechtictví, vlohy, vychování neb

zkušenost již postačí. Je tím, čím chce býti. Chce-li peníze a statky, pak jest pozemským. Chce-li rozkoše a požitky, pak jest zvířecím. Chce-li Boha, to nejvyšší dobro, pak jest dobrým; nechce-li Boha, pak jest špatným, často zcela zlým. A tu všechno to, co člověk mocí své vůle jest, má, býti, anebo mítí může, jeho minulost, přítomnost i budoucnost se všemi nadějemi, vědomostmi a vlohami, celý život, celý člověk se v životě řeholním vzdává Bohu svému, takže usilovně-li se o to přičinuje, přichází konečně k tomu, že se sv. Františkem Assiským říci smí: »Nyní mohu zvolati: »Otče náš,« t. j. nyní nemám ničeho více, než Boha samého.

Stav řeholní jest bohatá oběť velikomyslný dar, důkladná služba Boží. Zdálo-li by se toto nesrozumitelným, uvažme následující, zcela jednoduché pravdy: trpětí jest zajisté více než pracovati, skrytě žiti zajisté šlechetnější, než veřejný život se vším leskem a slávou; obětovati se hrdinnější než oběť přijímati; násilí ustavičně trpětí a si je činiti zajisté více podobno Ježíši, než-li v úplné volnosti žiti, a to vše je podstatno částí života řeholního! Pravý řeholník musí ustavičně něco snažeti, obětovati, odumíratí. Je tajemství plným Šimonem Cyrenským, který s počátku úzkostlivě, s ošklivostí a nevolí kříž vleče, ale potom, když vytrvá a s Marií pod křížem prodlévá, pak je v kříži plodným pro sebe i pro jiné: ano jest ukřižován s Kristem, světu a svět jemu. Život po slibech je tak vznešený, že Pán jen některým jej radí. řka: »Kdo pochopiti můžeš, pochop.« Celé evangelium je sice božské, ale nejněžnější jeho kvitko jsou evangelické rady. To jest ovšem ohlušujícímu světu nepochopitelné a proto nazývá mnohdy řády nečinnými, domnívaje se, že málo konají a ještě méně jsou užitečnými. Což modlitba není činností? Jest výkonem pouze běhání a jezdění, snažení a bažení. hemžení a vlnění? Právě toto mnohdy jest zahálkou.

Mysleme si dítě, jež klidně a mlčky u nohou učitele sedí a na každé slovíčko z úst jeho pozor dává, aby se nějakému umění naučilo: představme si měšťana, jenž jménem spoluobčanů královskému majestátu prosbu podává, zahálí občan ten neb dítě? Jest naslouchání a prosba

nečinnosti? A co jest jiného modlitba, než tajemné vyučování, jež Bůh duši uvnitř jemu naslouchající uděluje? Co jest modlitba jiného, nežli důvěrná prosba za sebe i jiné? A to by se mělo nazvati nečinnosti? Tělo vidíme, působení ducha jest však uvnitř, je proto tělo šlechetnější? Vzácnosti světa můžeme pochopiti, čichati, viděti a ochutnati, tajemství víry leží však ukryta v tůni božské moudrosti. Jsou snad tedy nižšími než co jest pozemské, pochopitelné? Než, zastavme, jak daleko bychom zašli pošetilým tím přemýšlením!

Když svatý Vincenc z Pauly s bezměrnou láskou svou od rániho šera až do soumraku večera v nemocnicích, vězeních, galejích, sirotčincích, školách, seminářích a bojištích prodlával, všady pomáhaje, a když pak večer, zcela tiše v ústraní světničky své kleče, jedno před Bohem vyznal: »Ty's vše učinil, já služebník neužitečný« byl tento úkon

nižší, aneb šlechetnější než předcházející skutky? Pán Ježíš v čase nočním vystoupil na horu. Vše mlčí, odpočívá. Nikdo ho nevidí, neslyší. Modlí se; Syn Boží se modlí! Byla modlitba tato snad zahálkou? Utrpení není nižší než modlitba; jest skutečným, těžkým činem. Kdo je trpící? Kdo trpěti musí, nebo, kdo trpěti chce? Na koho utrpení přijde, neb, kdo si je zvolí? Aby však člověk utrpení přede vším jiným si vyvolil, po ničem netoužil, leč po kříži, sebe v oběť přinesl pro čest Boží a spásu bližního, k tomu třeba velkomyslného úplného se odevzdání Bohu a úplnému vzdání se sebe sama a toto poslední je těžším, než celý svět dáti.

Proto řeholníci nejsou nečinnými, ale konají již svou modlitbou, utrpením a sebeobětováním více než lidé světsí, nehledě ani na apoštolskou, namahavou činnost mnohých řádů jako: dominikánského, františkánského a j. (P. d.)

Trojí zrcadlo.

Věnováno mé sestře Terezii.

Dnes chce, sestro, tobě dáti
z říma na památku
dar, jenž věky potrvá,
nezrezaví v krátku.

Trojí totiž zrcadlo
posílám dnes tobě;
častěji ho uživej
v každé žití mlodbě!

Chraň ho proti všelikým
skvrnám nečistoty,
ozdobuj je mnohými
květy Boží ctnoty!

Prvním tvojm zrcadlem:
lidská lebka, kostra...
Nediv se, že skla jejich
jsou tak drsná, ostrá!

Pohleď do nich! Uzříš tam:
»Totěz z tebe zbude!
Věrné duši životem
Bůh sám věčně bude!«

Proč se děsíš? Druhý dar
rajským leškem září,
jistě setře každ' stín
v ustrašené tváři!

Srovnej, zda jsi pěstila
lásku, víru, naděj',
k Matce Boží spěchala
nebo k světu raděj'!

Radost naše nad Tebou
bude nejjistější,
druhému-li obrázku
vždy jsi podobnější.

Lilijný to obrázek
svatě Matky Boží:
»Takou vezdy bťti máš!
skví se u podnoží.

Vím, že ráda mítí chceš
vzorem Matku Pána.
Ochranným nám závojem
proti hříchům dána.

Konečně i zrcadlo
podávám ti pravě.
Podívej se, jakou jsi,
vše-li u tě zdravě!

Jos. Al. Vlastimil-Římský.

Proč jest nám církev naše milá a vzácná?

(Část další.)

Pěče a láska mateřská o dítky zaslouží si zajisté vděčnost jejich a lásku. A proto i my katolíci milujeme a vážíme si církve naší svaté, že jako matka pečlivá a milující o nás, duchovní své dítky, se ustavičně stará, a to od počátku až do konce, od kolébky až po hrob, ano, ani po smrti nepřestává o nás pečovat. Ihned po narození našem očekává nás církev svatá s touhou na prahu svatyně Boží, aby nás obmytím křtu svatého zbavila hříchu prvotného a zlých jeho následků, aby duši očistila a ji jako nové stvoření v Kristu Ježíši skrze milost Ducha svatého k životu věčnému zrodila a posvětila. Neboť dí sv. Pavel: »Jakož v Adamovi všichni umírají, tak skrze Krista všichni oživeni budou.« (1. Kor. 15, 22.) »Spasení docházejí všickni,« dí svatý mučedník Irenej, »kteří se nově rodí v Kristu, dítky, pacholata i starci.« A sv. Augustin učí: »Křest svatý k zahlazení hříchu prvotného darován jest, aby to, co přirozeným narozením na sebe jsme přitáhli (totiž hřích dědičný), nově narozením svým se sebe jsme složili.«

Veliké dary dává nám církev naše skrze svatý křest dle slov sv. Cyrilla Jerusal., totiž »vysvobození ze zajetí, odpuštění hříchů, znovuzrození duše, roucho bílé nevinnosti, svaté a nezrušitelné znamení, závdavek dědictví království Božího.«

Než církev svatá stará se také, abychom tyto dary zachovali, proti těm, kdož nám je ujmouti chtějí, nástrahám ďábla a pokušením vlastního těla i pýchy, zdatně bojovali, a proto posiluje nás vkládáním rukou apoštolských (biskupských) a mocí Ducha svatého ve víře a ctnostném obcování znamenajíc nás svatým křížem ve svátosti sv. biřmování. Svati apoštolé silili věřící k duchovnímu boji, svátosti touto jak vysvítá ze Skutkův apoštolských, které nám dosvědčují, že »uslyševše apoštolé, kteříž byli v Jerusaleme, že by Samarij přijala slovo Boží. Poslali k nim Petra a Jana, kteříž přišedše k nim, modlili se za ně, aby přijali Ducha svatého, nebo ještě na žádného

z nich nebyl přišel, ale pokřtěni byli toliko ve jménu Pána Ježíše Krista. Tedy vkládali na ně ruce a oni přijali Ducha svatého.« (Sk. ap. 8, 14—17.) A zase jinde se vypravuje v téže knize: »To uslyševše, pokřtěni jsou ve jménu Ježíše. A když vkládal na ně ruce Pavel, přišel Duch svatý na ně a mluvili jazyky cizími a prorokovali.« Tak vyplnilo se staré proroctví Joelovo: »Vylíji Ducha svatého na všeliké tělo a prorokovati budou synové vaši.« (Joel 2, 26.) Svatý uředník Pavlin Diviš praví o udělování této svátosti: »Pokřtěného bílým rouchem oděného k biskupovi vedou, jenž zcela božskou mastí jej znamená.« Sv. Cyprian dí takto: »Potřebo jest, aby pokřtěný byl i pomazán, aby křížma dosáhna milost Boží v sobě mítí mohl.« A zřejmě se o tom vyslovuje svatý papež Lev I. řka: »Křtem se k životu věčnému rodíme, touto však svátostí docházíme statečnosti a odvahy: křtem obmyti jsme, ale rukou vkládáním k boji duchovnímu posilnění býváme.« Duše naše lačni po pokrmu svatém, duchovním, který by ji stálo s Bohem udržoval ve spojení. Pokrm tento dal nám Spasitel v nejsv. Svátosti oltářní, v níž podává nám sama sebe, své tělo a svou krev ve způsobech chleba a vína. A tímto pokrmem nebeským živi církev dítky své ve svatém přijímání. O jaká to hostina! Bůh sám jest hostitelem, Bůh sám jest pokrmem hostiny a touží po tom, abychom jej co nejčastěji přijímali: »Toť číňte na mou památku,« toť rozkaz Páně. A pravou tuto nejsvětější Svátost podává nám církev naše, neboť její sluhové, biskupové a kněží mají moc Kristem jim danou — proměňovati chléb v jeho nejsvětější tělo a víno v jeho předrahou krev a věřícím podávati. Jako matka pečlivá strojí nám církev svatá den co den hostinu nebeskou, ku které všechny děti své bez rozdílu stavu a povolání zve, a radostí její jest, vidí-li, kterak stůl Páně osazen jest četnými hosty. Ona jedinec podává nám skvostné dary těla a krve Páně pro život duše naší, a proto jest nám tak milá a vzácná jako naše pečlivá živitelka.

Avšak při vši péči matky církve, přece tak mnohdy duše naše jest nemocná, buď neopatrností, buď zlou vůlí zasazuje sobě sama rány mnohdy nebezpečné, pod nimiž by zahynula, kdyby církev jako moudrý lékař a pastýř neujala se jí a neléčila. Jako milosrdný onen Samaritán, tak i církev naše ohledává rány duše soucitně, vínem lásky léčitelné je čistí a olej klidu a pokoje zase vlévá v ni. Jeví-li chorý na duši (hříšník) bolest srdečnou ze spáchaných hříchů, t. j. lítost upřímnou, vyznává-li se z poklesků svých svědomitě s tím úmyslem, co nejvíce se jich vystříhati a všelikou náklonnost zlou v sobě dusiti, hříšné příležitosti se varovati, škodu učiněnou nahraditi a kajícími skutky Bohu zadost činiti; tu církev mocí divotvornou k novému jeh křísí životu a rozhrěšujíc jej ze hříchu jeho ve svátosti pokání, smiřuje jej s Bohem a zase důvěru a naději vlévá v ducha jeho říkouc: »Doufej, synu, odpouštějí se tobě hříchyvé tvoji.« Andělé v nebi plesají nad pokáním hříšníka a Bůh sám rozhoduje: »Budiž mu odpuštěno.« Církev pozvedá padlého rukou mocnou, svléká s něho šat posvrněný hříchem a v oděv čistý obléká jej, uvádějíc jej opět na cestu Páně, napomíná jej: »Této cesty se drž a nespouštěj, aby něco horšího nepotkalo tebe.« »Konec dílo dobré pokud den jest, aby snad nek věčná nezachvátila tebe.« (Jan 9, 4.)

O jak milostivá je to matka, ta naše svatá církev! Jen ona může naše pokání přijímati a Bohu obětovati, jen ona může jménem Božím odpuštěti hříchy. Pokání jest nám tak třeba jako křtu. »Pokání činite,« dí Spasitel, »neboť se přiblížilo království Boží.« (Mat. 4, 17.) A jinde zase: »Nebudete-li činiti pokání, všichni zahynete.« (Luk. 13, 13.) Kristus však po svém zmrtvých vstání jenom církvi své dal plnou moc hříchy na místě Božím odpuštěti, řka: »Jako mne poslal Otec, tak i já posílám vás;« a vdechnuv na ně řekl: »Přijměte Ducha svatého, kterým odpustíte hříchy, odpuštěny jsou, a kterým zadržíte, zadržány jsou.« Kdo tedy hříchů prost býti chce, musí nevyhnutelně k církvi Páně se utéci a ve svaté zpovědi srdce své odhaliti, aby ona skrze své kněze poučiti, potěšiti, vyléčiti

mohla a také odpustiti ve jménu Páně. Svaté pokání jest nám nevyhnutelně potřebí, jestliže jsme zhřešili, a proto jest potřebí i zpovědi. Svatý Augustin praví o tom: »Vol co chceš, bez zpovědi odsouzen budeš. K tomu Bůh zpověď ustanovil, aby vysvobodil pokorné, a protože odsuzuje ty, kdož se zpovídají nechtějí, aby věčně potrestal pyšné.«

Sám protestant Leibnitz doznává: »Poněvadž Bůh kněze za lékaře duší ustanovil, tedy také chce tomu, bychom kněžím odhalili neduhy své a své svědomí odkryli. Rada zpovědníka dopomáhá nám k poznání chyb, k uvarování se příležitosti k hříchu, k navrácení odcizeného statku, k nahrazení učiněných škod, k zapuzení pochybností, posléze těší zkormoucené a léčí všechny duchovní neduhy.«

Ana tedy církev katolická se svými svěřenci hned od věkův apoštolských po všecka století vždy tak vliďně jedná, jejich poklesky v koupeli pokání milostivě smývá, jejich rány duševní ve zpovědi svaté lékem divotvorným hojí, s plnou mocí Kristovou je od hříchův a trestů věčných platně rozhrěšuje, novými lidmi je zase činí, k dobrému zpět uvádí, proto jest každému z nás tak milá a vzácná.

Dva stavy ustanovil Hospodin, které starati se mají o rozšiřování království Božího na zemi, a to je stav kněžský, jemuž připadla úloha ploditi duchovní dítky Bohu a stav manželský, jímž se zachovává pokolení lidské podle těla. Oba tyto stavy jsou posvátné, neboť církev Páně je zvláštní svátostí dle nařízení Kristova posvěcuje, a to svátostí svěcení kněžstva a svátostí stavu manželského.

Kristus Pán založil na světě rodinu duchovní — obec — církev svou; aby však jednotliví údové její vespolek a veškerá církevní společnost v jednotě se udržela, bylo zapotřebí jí vrchnosti a ředitelské moci, jinak by se rozpadla.

Abý dále členům této rodiny Kristovy udělovaly se dary Boží, bylo třeba rozdačiv, kterým by to svěřil Pán sám. Proto ustanovil Spasitel dvanácté apoštolů, kterým tutěž odevzdal moc, kterou sám měl, řka: »Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi.« »Jakož mne

poslal Otec, tak i já posílám vás. Amen, amen pravím vám, cožkoli svázete na zemi, bude svázáno i na nebi a cožkoli rozvázete na zemi, bude rozvázáno i na nebi.« (Mat. 18, 18.)

»Kdo vás slyší, mne slyší, kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá, a kdo mnou pohrdá, pohrdá tím, jenž mne poslal.« (Luk. 10, 6.) »Představenými věřících učinil Pán apoštoly své, a učinil je i kněžími a rozdavači tajemství Páně. Tak praví sv. Pavel: »Tak o vás smýšlel člověk, jakožto o rozdavačích tajemství Božích.« (1. Kor. 4.) Ostatně o tom všem už jsme se šíře zmínili dříve.

Svatostí svěcení kněžstva uděluje se vyvolencům moc apoštolská, dává se jim právo věřící řídit, vésti, učit, souditi, milost Boží jim sprostředkovati, aby tak ustavičně bylo spojení mezi Bohem a lidmi. Papež, biskupové a kněží, to jsou Kristem ustanovení pastýři duší, praví otcové duchovní, kteří získávají duchovní dítky Kristu, o ně pečují, je vedou, je silí, je těší, je chrání, aby tak bezpečně došli cíle života, blaženosti u Boha. Proto, že nám církev takové obětovné a laskavé otce dává, kteří ochotni jsou za spásu duší jiných trpěti, i samy sebe obětovati, proto jest nám jako matka pečlivá, milá a vzácná. Proto také katolíku věrnému jest kněžstvo církve jeho úctyhodné, k němu lne s důvěrou a láskou a vděčností spláci práce a péči jeho.

Láska církve katolické vztahuje se i na druhý nutný stav společnosti lidské, stav manželský. Ačkoli jest čistý stav panenský vzácnější, přece i stav manželský jest ctihodný a účelem svým potřebný. Všichni, i nejsurovější národové velebí stav manželský jako spojení posvátné, a proto také sňatek manželský s mnohými posvátnými obřady a obyčejí se uzavírá.

Církev katolická však slaví sňatek manželský nejdůstojněji, neboť nepovažuje svazek manželský ani za smlouvu toliko obecní ani za smlouvu náboženskou, nýbrž za skutečnou novozákonní svátost Kristem Ježíšem ustanovenou. Sv. Pavel nazývá stav manželský obrazem duchovního spojení Krista Pána s církví svátostí velikou, řka: »Tajemství toto veliké jest, ale já pravím v Kristu a církvi.« (Efes. 5, 32.) Staří křesťané již

měli manželství za svátost. Tak píše Tertullian: »Nestačíme vysloviti blaženosti manželstva, kteréž církev spojuje, oběti je potvrzuje, požehnáním pečeti, andělé ho prohlašují a Otec nebeský schvaluje.« Proto také církev naše na to doléhá, aby snoubenci katolíci ne lehkovážně, nýbrž s uvážením a rozmyslem s náležitou přípravou a pobožným úmyslem v tuto nerozlučitelnou společnost manželskou svátostně vcházeli, aby posvěcující milost Boží v jejich srdcích se usídlila, aby tedy zprvu pokáním od hříchů smrtelných se očistili a přijetím nejsvětější Svátosti oltární k věrnému plnění povinností manželských pomocí Boží byli posílněni. Církev naše prohlašuje svazek manželský za ustavičný, až do smrti trvajícím, nerozlučitelný, a to dle vůle Kristovy, jenž pravil: »Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj. kdož by propustil manželku svou a jinou pojal, cizoloží a hřeší proti ní. A jestliže by žena propustila muže svého a za jiného se vdala, cizoloží.« (Mar. 10, 11 12.) A svatý Pavel učí: »Těm, kteří jsou v manželství, prikazuji ne já, ale Pán, ať žena od muže neodchází; pakli by odešla, ať zůstane nevdaná, aneb ať se zase s mužem svými smíří. A muž nepouští ženy. Žena připoutána jest k muži potud, dokudž muž její živ jest, pakli by umřel muž její, svobodná jest, nechť se vdá za koho chce, toliko v Pánu.« (1. Kor. 7, 10.) Církev naše katolická, která manželství jak svátostně ustanovení a svazek nerozlučný až do smrti trvajícím velebí, manželům a dítkám jejich tolik milostí a výhod poskytuje, musí křesťanu katolickému milá a vzácná býti.

A jako se církev naše o nás stará v životě, tak nás neopouští ani ve smrti. Ulehne-li katolík na lůžko smrtelné, tu navštěvuje církev skrze kněze nemocného, neštítí se ničeho, ba ani ne sebe osklivější a nakažlivější nemoce. Včas nakažlivých nemocí a moru nejlépe lze posouditi, kde pravý ovčinec, kde pravé kněžstvo Kristovo jest; zajisté tam, kde duchovní pastýřové i život svůj kladou za ovce své. Církev katolická se nemocných věrně ujmá, v jejich umdlené srdce balsám útěchy vlévá, poklad milosrdenství Božího jim štědrě otvírá, tělem Beránka Božího na cestu do věčnosti

posiluje a svátostí svatého pomazání ozbrojuje duši jejich k poslednímu rozhodnému boji. Tím také nemocný vkládáním rukou a důvěrnou modlitbou kněžskou odpuštění všedních hříchův i také těžkých, které byl bezděky ve svaté zpovědi zapomněl, dochází, pokání jeho se doplňuje, v bolestech tělesných úleva se mu poskytuje a pobožná příprava v srdci jeho k pokojné smrti se hradí. Tak jménem Páně kázal konati svatý apoštol Jakub, řka: »Stúne-li kdo z vás, uveďtež kněze církve a necht se modlí nad ním, mažíce jej olejem ve jménu Páně, a modlitba víry uzdraví nemocného a polehčí jemu Pán, a jestli jest ve hříchích, budou jemu odpuštěny.« (5, 14—15.) Sám Pán Ježíš nařídil apoštolům na nemocné ruce vkládati, slibuje, že tím nemocní »se dobře míti budou.« (Mar. 16, 18.) A svatí apoštolé poslušní jsouce rozkazu Mistrova, »vyšešše kázali, nečisté duchy vymítali, mazali olejem mnohé nemocné a uzdravovali.« (Mar. 6, 12—13.) A církve naše opatřivši duše k věčnosti se ubírající potřebnými svátostmi, je vroucí modlitbou poroučí v ruce Spasitele, řkouc: »Otče, v ruce Tvé poroučím svěřenou mi duši dítěte tohoto umírajícího. Nebudíž pamětliv jeho poklesků, nýbrž buď mu, Pane, milostiv a přijmi ho do slávy své.« Jaká to řeč, jaká to srdečná prosba!

Když pak křestan byl usnul v Pánu, byt potom i tělo jeho zpráchnivělo, neustává přece církev za něho se modlíti a Boha milosrdného prositi, aby mu věčné světlo svítilo a duše jeho odpčinula v pokoji! I to tělo, když je byla duše opustila, ctí církev ještě, jakožto stánek duše Bohu posvěcené, jakožto chrám bývalý Ducha svatého, a proto dojemnými obřady a modlitbami vroucími je ukládá do lůna země, odkud vzato jest, aby, až Pán zavolá, slavně vstalo zmrtvých a účastno bylo věčného života duše, která v něm sídlila. Kříž na hrobě zemřelého katolíka ustavičně hlásá péči církve, která zesnulého povždy vedla ke kříži Kristově a doufá, že v kříži najde duše spásu.

O jak lehce a sladce umíratí může

katolík, byt tak řádně a pečlivě vypraven na cestu do Kristovy otciny. A to vše má děkovati pečlivé matce své duchovní, církvi katolické, proto jest mu tak milá a vzácná.

Konečně si katolík církve svaté i proto vysoce váží, že i sami odpadlíci od církve — protestanté věhlasní uznávají, že v církvi naší spasení dojíti lze. Jindřich, král francouzský, toho jména Čtvrtý, jsa v rozpacích, ku které straně se v bojích náboženských přikloniti má, otázal se výboru bohoslovců protestantských: »Lze-li v katolické církvi spasení jistého dosíci?« I odpověděli tázání: »Ovšem.« I otázal se učených bohoslovců katolických, zda-li v protestantském vyznání bezpečně lze spasení dosíci? Odpověděli: »Nikoli.« Odvolávajice se na svědectví Písma a svatých Otců. Nuže když oboje vyznání tvrdí, že v katolické církvi bezpečně lze spasení dosíci — rozumoval král, ale o protestantském jest pochybné, zůstal král katolíkem.

Protestantští mistři vysokých škol Helmšadtských, byvše tázání, zdali smí kněžna protestantská zasnoubená knížeti katolickému, přijmouti náboženství katolické, rozhodli: »Ano, smí s dobrým svědomím, neboť základ náboženství jest v římské církvi, tak že jedenkaždý pravý křestan v ní živ býti, dobře umíti a spásy dojíti může.« Ejhle, sami odpůrci uznávají pravdu církve naší, proto jest nám milá a vzácná.

Děkujeme proto Bohu dobrotivému, že v církvi této zrozeni a vychování jsme a přičiníme se ze všech sil, abychom byli členy církve svaté zdatnými, horlivými, poslušnými a vděčnými, tak aby péče její na nás nebyla zmařená. Ty pak naše bratry a sestry odrodilé v modlitbě Bohu Otci poroučejme, aby světlem pravdy osvícení jsouce, kde právem spásu nabýti lze poznali a do lůna matky nejpečlivější církve katolické se navrátili, a ji, jako choť Páně velebili a milovali tak, jak milou a vzácnou jest ona nám. »Já křestan jsem a katolík a církve svatá mou jest máti.« Toť naše chlouba, naše sláva, naše útěcha a naděje po celý život i ve smrti.

Boh. Hendl.

Otěnáš a pozdravení andělské.

Napsal *Albán Stolz*. Český podává *Fr. P. Koník*, katecheta.

Anebo pojď, zajdeme si do hospody již zdaleka slyšíš hudbu a tanec. Nevím, zdali pouze mně to připadá, jakoby (vald-horna) lesní roh zněl podivně a žalostně mezi zvuky houslí a klarinetu, jakoby měl na srdci žalost nebo nějaké hoře; a skutečně spočívá něco těžkomyslného v hudbě a tanci na vsi, to se nedá popřítí. Ale zajdi si po schodech nahoru do sálu, kde se tančí: jak hoří tančícím tváře, jak buší srdce, jak hučí v hlavě! Tu výská jeden a křičí, až se to daleko rozléhá, tam zase tančí a dupe jiný, až se podlaha otřásá, tam zase při tanci strčí jeden do druhého, při čemž se ozve hrubé zaklení, aby milá poznala, jaký nehorárně srdnatý chlapík s ní tančí, že může na jeho pomoc úplně „spolehnouti“: tam opět drmolí a láme v hlasitém hovoru a křiku krejčovský tovaryš němčinu, aby ukázal, že také něco umí a kousek světa prošel, ale z hovoru jeho viděti, že jest Němcem z Hané, a druhové jeho si šeptají, že byl daleko ve světě až na tureckých hranicích ve Skalici u Holiče. Tam zase se pyšní dívka svou zástěrku a tančí jako posedlá v kole, a doma snad leží její matka nemocná, která prosila, nařizovala, ale nadarmo, aby dcera její doma zůstala, jiná opět šilhá svým jedovatým pohledem, hubuje a kleje potichu, protože tam ten voják raději s její kamarádkou tančí a ji nechává státi. Tančí se, až podlaha praská, hulákají a pijí, pokud peníze stačí, a ještě více, mluví zpustlé, nestoudné řeči, vrhají se neslušné věci sem a tam, a dle posuňků a výrazu tváře možno poznati zpustlé žádosti, které v hrudi mnohých víří. A když v noci jdou domů, co tu spácháno bývá těžkých hříchů. mnohdy i vražda ze žárlivosti nebo z opilství.

Představ si, kdyby do sálu, v němž se tančí, vstoupil Ježíš Kristus, Pán náš, v podobě, jak od Piláta lidu byl představen, krvavě zbičovaný na celém těle, oděn v šarlatový plášť, s trnitou korunou na hlavě, s obličejem plným krve a slin, a postavil by se tam mlčky se svázanými rukama a utrápeným pohledem, a všichni tam přítomní spatřili by zsinalou

a krvácející postavu a poznali by ho běda, jak by tito smyslní lidé všichni zbledli hrozným zděšením. s křikem by se rozcházeli a před jeho tichým pohledem utíkali, a bylo by jim právě tak, jako kdyby do tmavé, skalní jeskyně náhle se vedral tichý paprsek sluneční a tam noční zvíře zburcoval. Ani zde v místnosti taneční království Božího nenajdeš.

Zajdeme si také na chvíli do místnosti hostinské, a abychom se dlouho nezdržovali, zaměříme k jednomu stolu. při němž sedí muži: svobodní jsou skoro všichni na taneční zábavě, a přijde sem tam některý, aby do sebe čtvrtku vína nebo sklenici piva vrazil a žízeň ukojil. U stolu starších lidí přijde především na to, jak mnoho již vypili. Přišli-li teprve a začínají pít, mluví o řemesle, o hospodářství, o obecních záležitostech, vykládají, kolikrátě který jel již po dráze, jestliže se již trochu více napili, a je-li v místě úřad, takže jsou to osvícené hlavy, které z novin moudrost čerpají, tu se posuzují politické události, různé strany: rozumují, jak by se měly poměry zlepšiti, bída odstraniti, a země spravovati a říditi, ač oni sami nemohou vlastním jazykem a nohama vládnouti: a pili-li ještě více, dělají vtípy o ženách a chlubí se každý tím, co má, vykládá, jak druzí jsou žebráci proti němu, sakrují, klnou; tlukou pěstmi na stůl, a hochovi, který otce za šos tahá a volá: »Tatínku, pojďme domů!« otec podává sklenici s křikem: »Pij, Nácinku! Ty se musíš také naučit pít, sice z tebe nebude žádný chlapík.« Ale dítě nechce pít, raději by šlo domů, vždyť je již tak pozdě, a jemu se nic nelíbí v divoké společnosti pijáků v začazené hospodě. Ani u tohoto stolu v hostinci není království Božího.

Zajdeme si ještě jinam, jak to vypadá na práskách nebo při draní perí? Proč se smějí a co pořád vykládají tito mladí lidé? Mužští leží líně na lavicích a mluví roz-pustilé řeči a smějí se, a každý provádějí své žerty, jak to dobře nebo špatně umějí, a dcerky předou, derou perí, poslouchají a smějí se, mladší se ještě sem tam zardí, ale starší poslouchají ony řeči bez za-

rdění, již dávno odvykly si zardívat se pro nějakou tu řeč. A spráda se tu mnoho zlého s počátku jemně, později hrubě, až se to konečně přede a dopřede. Známosti a zamilovaných pletek přibývá, mravnosti však ubývá. Také v tomto místě nenajdés království svatého Boha.

Nebo zajdi si do továrny a poslouchej, jak tam dělníci a dělnice mluví, proč se tak moc smějí. Je to často peklý smích. Jsou to chudí lidé, dobývají sobě v potu tváří svého chleba, ale většina z nich mluví, jako kdyby do nich vešly duše 500 štětinatých zvířat; oči jejich pohlížejí vilně kolem sebe. Počestní lidé neradi chodí do takového místa, a jestliže mnohé cudné a počestné děvče donuceno jest otcem nebo ovdovělou ziskuchtivou matkou, do takové továrny k vůli výdělku choditi, pak bolí a tíží je, poslouchati necudné hovory a smíchy a velmi často doma si zapláče. Ale, kdo pak může všude jíti? Zajdi si třeba do kasáren, krčem, do celnic, žalářů, do úředních domů, nebo na Labe, kde lodníci pospolitě žijí nebo mezi drvače do našich lesův, zaslechněš sice, jak se tu mnohdykrátě necudně a surově mluví, ale království Boží velmi málo na těchto místech získalo. Ano, kdybys lidi nazdařbůh v domě, na ulici nebo na poli živě schytil, a kdybys mohl jejich srdce a jejich duši prozkoumat, jako lékař vnitřnosti mrtvého člověka, ježž otevřel, aby poznal, co mu vlastně chybělo: tu bys málo našel těch, v jejichž srdci Bůh vládne; zástupy však našel bys těch, v nichž trůní svět nebo ďábel. A přece jak do cela jinak, jak půvabně a krásně by bylo na světě, kdyby království Boží proniklo srdce všech lidí, velkých i malých, nad nimi vládlo a je řídilo uvnitř i na venek s velikou mocí a velebností! O tom by se dalo mnoho psát a tisknout a pak číst, ale tím by ještě ani kroku království Božího nebylo získáno. Necháme raději popisování stranou, uspoříme tím papíru a inkoustu, a pokročíme hned k tomu, jak pracovati třeba, aby království Boží mezi námi vzniklo a k nám přišlo. Protože však mnoho smetí a překážek v cestě leží, je třeba je odkliditi, a proto půjde to pomalu a dosti obtížně, mnohemu snad proti chuti, takže bude hubovat; to však nic nedělá, toho si nesmíme příliš všimati.

Denně se modlíš: »Přijď království tvé!« Řekni však také (abych na to nezapomněl: kdo se za celý den ani »Otčenáš« nemodlí, s tím nemluvim, neboť takový člověk žije jako zvíře, a jako dobytče, které jen k zemi tihne), nuže řekni také: záleží ti skutečně a opravdově na tom, aby království Boží přišlo? Přeješ si opravdově, aby pravda, právo, láska, pokora, milosrdenství, pokoj, čisté mravy, dobré skutky a každá ctnost ve světě vládly a v každém domě i v každém srdci se ubytovaly? Nechtěl bych na to přísahu složit, že každý si toho přeje, kdo se modlí: »Přijď království tvé!« Těm, kteří upřímně se modlí, chci podati několik návodů, jak každý má napomahat, aby přišlo království Boží; neboť veliká neupřímnost a prohanost to jest, jestliže se někdo denně modlí: »Přijď království tvé!« A sám ani nohou ani rukou nechce hnouti, aby království Boží přivodil. Chci však lidi rozříditi a každému zvlášť návod dáti.

Komu patří první místo, jedná-li se o připravení cesty pro království Boží? Zcela jistě jest prvním kněz. (Ex te perditio, Israel!) Kněz jest ustanoven pastýřem duší, jest spolupracovníkem Kristovým, služebníkem cirkve svatě, pracuje o spasení duší i s nasazováním vlastního života, jest duchovním otcem.

Kněz sice ví, co má činiti; protože však pravidelně neslyší jiného kázání nežli svého, proto nebude na škodu, poukázati v této knize, čím se má kněz skvíti. Kdybychom se o kněžích nezmínili, mrzelo by to světské lidi a nebyli by tím spokojeni. A možná, že mnohý duchovní dobré vůle a ochotného srdce dosti dobrého pro svůj život si vybere a pohnut milostí Boží, život svůj dle čteného zařídí: bude to k velikému užtku, neboť co kněz jako dobré přijme, to přichází zase k užtku tisícům lidí, jimž kněz světlem a lékařem býti má. Vyhnu se však opatrně všemu ostrému, aby se snad mnozí duchovní nemrzeli.

Svěří-li se čeledinu dva koni na starost, a jestliže jest čeledin nedbalý, lehkomyšlný a dá uhrátým koňům píti nebo je vysílá a zničí prodávaje obrok nebo v čas krmení se toulaje: pochodí špatně, dostane bití a jest propuštěn ze služby. A jsou to pouze koně, jež by

tak jako tak přišly jednou do rukou pohodlného, který by je zabít musil. Pomysli si však, duchovní správče, že vlastně nejsi žádným duchovním páněm, nýbrž duchovním služebníkem a milý Bůh světil tobě drahé duše lidské, své dítky. Jaká by to byla hrozná vina, nechati

hybnouti jednu duši, nebo ji snad nezděravou stravou zničit. Jak úzko a strašně musí býti, dostati sřežit, vést a pást jedinou duši, a tobě světeno snad 800 nebo přes 1000 a stále nové přicházejí, jiné pak odcházejí a snad žalují na tebe, nejednals-li správně a řádně-lis jich neléčil.

(P. d.)

Z cest kněze.

Několik vzpomínek z církevního a náboženského života v cizině.

Nejkrásnější chrámová střecha na světě.

Obyvatelé severo-italského města Milána mohou se právem vychloubati, že mají nejkrásnější střechu chrámovou z celého světa. Všude jinde vyzdobují si věřící vnitřky svých chrámů, jak umějí a mohou nejnáděrněji sochami, obrazy a vůbec uměleckými věcmi a předměty; mohou-li, snaží se, aby i menší věci jako svícny, zámky, mříže, byly důstojny místa, v němž přebývá náš Pán a Spasitel ve svatostánku.

V Miláně je takový nadbytek umělců a uměleckých přednětů, že postavili je na střechu, kde jest jich zrovna jako stromů v lese anebo jako v nějakém velkolepém museu.

Dříve než vstoupíme dovnitř, prohlédneme si velkolepé, bílým mramorem, sochami a věžkami vyzdobené průčelí. Dle zevnějšíku očekáváme velkolepý vnitřek, ale vstoupivše dovnitř, jsme v prvním okamžiku sklamáni. Chrám je slohu gotického, ale má dle našich zvyků málo znaků a vlastností tohoto štíhlého, do nebe, do výšin se pnoucího slohu; zde jest vše obrovské, monumentální.

Kdo pohlédne na příklad jen na sloupy, jimiž jest rozděleno pět chrámových lodí, jest překvapen jejich mohutností, ohromnou tloušťkou; naměřil jsem, jda okolo jednoho, šestnáct kroků. V celku jest 52 sloupců. I okna jsou více širší než vyšší. Zkrátka, uvnitř nás chrám tento neroznítí a nenadchne; krásu jeho nutno hledati ne uvnitř, ale z venku, na hlavním průčelí a hlavně na střeše.

Vystupujeme nahoru po dvě stě pohodlných schodech a sotva že vykročíme dveřmi na střechu, bezděky stojíme jako přikovaní a sotva věříme svému zraku. Úžas, svatá hrůza se nás zmocní, udivení hledíme na bělostný mramor, který září k nám ze všech stran.

Najdeme chrámy milánskému podobné co do stavby, výzdoby, rozměru,¹⁾ ale nikde jinde na světě není střechy chrámové, kterou by možno bylo od zdaleka a jen poněkud aspoň srovnati s milánskou; tak jest ne vévodkyni, ale císařovnou všech jiných střech chrámových, tak vyzdobena, tak vykrášlena není žádná jiná. Častěji se stává, že střecha hyzdí některou stavbu, ale zde je její největší okrasou; co je na ní, tak si myslíme, nadbytku umění?

Celá střecha je vesměs pokryta bílým mramorem, jiného materialu ani vůbec nevidíme. Všude jsou široké, pohodlné, mramorové schody, jimiž můžeme jíti po celé střeše, jak nám libo, nahoru anebo dolů.

Nad křížením lodí hlavních s postranními, jest věž, která však pramálo přispívá ku kráse chrámové. Vypadla trochu krátká, je málo vysoká a vzhledem ku svému velkolepému okolí, málo vyzdobena.

Je věru nepochopitelný nevкус, že ji postavili v této podobě, tak šerednou, doprostřed tohoto pravého zázraku umění. Bylo by velkou zásluhou, kdyby tato věž,

¹⁾ V milánském dómě má místa 40.000 lidí; chrám zaujímá prostor skoro dvanáct tisíc čtverečních metrů,

hyzdící chrám byla zrušena a jiná, od-povídající kráse a slohu místo ní vystavena. Ale zložené přání toto nebude jistě nikdy vyplněno; tak i zde nutno říci; není na světě žádné dokonalé radosti, již by nebylo přimíseno několik kapek trpkého pelyňku!

Všechn kostel jest na střeše ozdoben vysokými, mramorovými, gotickými, až do nejmenších podrobností umělecky vypracovanými věžkami, na jejichž špici stojí socha; obyčejně je to nějaký svatý vojin, držící v ruce kopí, kteráž jest zároveň hromosvodem. Pod ním jsou opět kolem dokola sochy, někdy čtyry, někdy šest; *) mezi jednotlivými věžkami jsou také velké sochy. Ať pohlédneme kam chceme, setkáváme se s díly uměleckými, jež všude jinde stavějí do vnitřku chrámu, jimiž však zde vyzdobili střechu.

Co tu oblouků, co arabesk, co květin, věnců, ozdobných věžek, sloupků, chodeb, sloupoví, vypouklé práce, a vše vzdor té rozmanitosti, vespolek souvisí a činí nejladnější celek; ve všem jest jednota, soulad slohu. Co se během let pokazilo, stále se opravuje a nahrazuje: dóm jest majitelem mramorových skal a lomů v Alpách, z nichž dováží se tento vzácný materiál.

Jsmo tak vši krásou, okolo nás nakupenou zaujati, že skoro zapomínáme prohlédnouti si vyhlídku na město a okolí, jež je též skvělá. Vždyť stojíme zde uprostřed přeúrodné pláně lombardské, která jest na severu ohraničena vždy krásnými, alpskými velikány. U našich nohou zříme nepřehlednou řadu milánských domů, mezi nimiž pui do výše mnoho chrámových věží; hned u dómu jest jinde zřídka vídaný pohled na obrovskou galerii »krále Viktora Emanuela«, jejíž střecha, na více dílů rozdělená, jest úplně ze skla; v dáli tkví oko naše na zelené, nesčetnými stromy ozdobené rovině, již se prolétají na všechny strany dlouhá stromořadí topolů, což jsou ozdoby četných, vodních cest, z nichž vylévá se voda na úrodná rýžová pole; ale přece obrazení se oči naše stále jen k severu, kde často až do pozdního leta pokocháme se pohledem na některé sněhové pole, které rozsvítne-li právě na ně slunce, leskne se a trpíťti diamanty a brillanty. Šedá barva skalisk dodává obrazu zbarvení nadšeně vzácného.

*) Věžek jest 98 a soch přes dva tisíce.

Je tedy střecha milánského velechrámu věru nejkrásnější ze všech na světě, nejen uměleckou výzdobou, ale i vzácnou, zřídka vídanou vyhlídkou. A přece našli se lidé, kteří nic podivuhodného zde neviděli: sám, od mnohých tolik oslavovaný básník Goethe, píše o své návštěvě na střeše tohoto dómu, kdež byl 20. května 1788:

»Včera jsem byl na střeše velechrámu: aby mohla býti vystavena, vnutili celou mramorovou horu v nejotřepanější, a v nejnechtutnější tvary. Až do dneška trápí ubohé kamení, neboť ten celý nesmysl není až doposud dohotoven.« Duchaplný spisovatel Leopold Kist, dodává k tomuto výroku tuto poznámku: »Ovšem kdyby byl milánský dóm lóží svobodných zednářů, anebo museum, v němž by bylo několik nestoudných soch, byl by Goethe nenašel ani slov, jak by velebil a vychválil stavbu jako nejvelebnější a nejvelkolepější. Ale že je to katolický chrám, proto musí býti pln nejnechtutnějších tvarů.« Medicejská Venuše, kterou později týž Goethe viděl ve Florencii, zalíbila se docela jinak tomuto pro čistou lidskost a pouhou přirozenost horujícímu básníkovi, píše o ní; »Medicejská Venuše převyšuje všechno očekávání a jest nade vše pomýšlení ojedinele krásná.«

I. Zháněl.

Jedno chci mít.

Přívý host mi ruku dává,
divněj' ještě hovoří —
vstanu znova zdrav a vesel,
či již život dohoří?

Nech mne, smrti, nemoci zlá,
chci přec církvi, vlasti hřát!
Měl-li bych však nevěrným být,
přeji si již — neokrát!

Jos. Al. Vlastimil-Rámský.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

XI. Ze stanice »Maria Pomocnice«.

Píše bratr tierekin.

»Bezmála sedm plných let ztrávil jsem v naší missii v německé východní Africe. Zamiloval jsem si během času zemi tu i její lid a na odchod jsem si ani nepomyslel. Ale člověk mluví, Pán Bůh mění. Najednou došel od otce opata v Mariannhillu list, který mne volal zpět do milého otcovského domu. Ačkoli mně tento rozkaz ctihodného představeného byl jinak vítaným, neboť bylotě mým dávným přáním, Marianhill a tamější spolubratry zase jednou po dlouhém čase spatřiti, přece byl pro mne odchod od zdejšího dobrého lidu velmi těžkým. Mnozí mluví, že černocho nemá vděčného a přítulného srdce a odvolávají se na smutné vzpoury v německých osadách za posledních dvou let, ale následující řádky dokáží, že i mezi nimi jsou duše skutečně dobré a věrné.

V poslední době měl jsem dozor nad chlapeckou školou. Znaje věrnou přítulnost svých dětí, chtěl jsem se vyhnouti všemu, co by nám rozchod navzájem ztrpčiti mohlo. Neřekl jsem tedy dětem o svém odvolání ani slova a umínil jsem si, že v noci, od nikoho nepozorován, ze stanice odejdu. Ježto však jsem byl nucen, bratra, který měl býti mým nástupcem, do všeho uvéstí a zasvětití,

vzbudila již tato okolnost u dětí silné podezření. Když jsem však se jal své věci shledati, nemělo výtávání, prošení a bédování žádného konce. Všecko mé domlouvání a konejšení bylo nadarmo a děti neupokojily se ani tehdy, když jim otec missionář dovolil, aby ze svých uspořených halířů si na trhu něco koupili molhy. Děti mne nechtěly jednoduše propustiti.

Konečně propustil P. rektor děti do blízkého jejího domova. Já jsem se zatím připravil na cestu a chtěl jsem z rána časné odcestovati. Tři dospělí křesťané, kteří měli býti mými nosiči, dostavili se na stanici a spali vedle mne. Mezi nimi byl jistý Daniel, jeden z nejlepších katolíků, které jsem vůbec mezi černochoy znal.

Já sám lehl jsem si v cestovním obleku ku krátkému odpočinku. Usnuv, stal jsem ve snách na palubě mohutného parníku a díval jsem se na veselé dovádění mořských ryb: najednou klepe někdo tiše na dvěře a já jsem se probudil. Poslouchám napnutě, není-li to klam, ale klepání na dvěře se opakuje. Vstal jsem, abych se podíval, kdo mne v době tak ranní, byly asi dvě hodiny s půlnoci, z nočního klidu vyrušuje. Ale nastojte, jaká to podivná! Za dveřmi stojí všechny mé děti, které se byly v noci vrátily, stojí mlčky, nemohouce pro bolest promluvíti.

Toliko slzy, které jim řinuly po tváři, mluvili o jejich lásce a věrnosti ke mně. Já sám nebyl jsem slova schopen. V tom přistoupil jeden z hochův a objal mne oběma rukama. Příklad tento roznitil srdce všech; mžikem chopili se mne všichni, tak že jsem v hustém davu malých černochoů byl v pravém slova smyslu zajat a nemohl kroku učiniti ani vpřed ani vzad. Všecka má námaha, ruce a páže zase uvolniti byla marna; za to rozléhalo se nepřetržité volání: Nenecháme tě odejít! ty nesmíš odtud! o, zůstaň u nás!»

Zavolal jsem své nosiče, aby děti upokojili a mne z jejich rukou vyprostili. Daniel pokusil se tak učiniti, ale nadarmo. Sotva se mne několik ruk spustilo, deset jiných se mne zase chopilo. Konečně, když všichni tři nosiči se v to vložili, podařilo se mi, utéci se do blízké kape. Tam se děti z úcty před svatým místem zastavily a čekaly, až opět vyjdu. Avšak já nepřišel již. Naposledy vykonal jsem na posvátném místě svou obvyklou pobožnost, děkoval jsem milému Spasiteli ve svatostánku za všecko dobré, které jsem zde za sedm let obdržel, doporučil jsem mu zdejší, za tak velkých obětí začatou missii a vyšel jsem sakristii ven. Tam zavolal jsem své nosiče a nerozloučil se ani se svými milými spolubratry, s nimiž jsem po tak dlouhý čas ve svornosti a lásce snášel radosti i bolesti missijního života, pospíšil jsem odtud.

Uraziv hodný kus cesty, odpočinnul jsem si a jako na zastavenou zapěl jsem si jeden z kratších žalmů. Než nastojte! Ani jsem ho ještě nedokončil, slyším před sebou tlumené švitoření lidských hlasů. Pozvédnu svých zrakův a vidím před sebou zástup černochoů. Táží se sama sebe, co by to znamenalo, ale v tom již ozývá se ze všech stran volání: »To jest on, to jest on!« A již jsem podruhé obklopen, tentokráte černochoy dospělými z naší missie. Všichni vzpínali své ruce ke mně jako děti a prosili mne, abych jich neopouštěl, ale zůstal u nich navždy. Přiznávám se, že mně bylo velmi těžko, hluboké pohnutí, které se mne zmocnilo, utlumiti a klid si zachovati. Dobří ti lidé děkovali mi srdečně za všechny léky, kterých jsem jim v jejich nemocech skýtal, já však použil jsem těch několik málo okamžiků, které jsem u nich ještě pro-

dléval, abych jednak pokřtěné povzbudil, aby křesťanské víře věrní zůstali, jednak abych čekatele křtu svatého, ano i pohany, z nichž také mnozí byli přišli, vážně napomenul, aby pilně na křesťanské cvičení a služby Boží docházeli. Všichni bez rozdílu slibili tak učiniti. Abych smutnou náladu rozehnal, zanotil jsem v jejich řeči krásnou píseň: »Kde nalézá duše vlast, pokoj?« Černoši zpívali se mnou, ku konci však vyprostil jsem se násilně z jejich kruhu a pospíchal jsem s těžkým srdcem dále, k daleké stepi.

Když jsem byl asi půl hodiny cesty urazil, sedl jsem si podle cesty a čekal jsem na své nosiče, kteří mne konečně s mými zavazadly dohnali. Po více než tříhodinném pochodu dorazili jsme na nejbližší železniční stanici.

Od té doby uplynul celý rok. Spatřil jsem opět náš milý otecký dům v Mariannahillu, spatřil jsem své milé spolubratry, a užíval jsem s nimi nějaký čas radosti klášterního života v nerušeném klidu a pokojném zátíší. Potom však poslali mne moji ctihodní představení zase ven na jednu z našich missijních stanic. Tam nalezl jsem brzy nové přátele mezi čilým lidem Kafferským, nové práce, nové štěstí, nicméně však nikdy nezapomenu dobrých lidí, mezi kterými jsem byl několik roků trávil na velkolepých horách Usambarských v německé východní Africe.

XII. Zeměřesení v Chile.

(Pokračování.)

Smutných výjevů nelze popsati. Matky bloudí mezi zříceninami, hledajíce své děti. Ptají se kolemjdoucích, zda je viděli; tito zase hledají své příbuzné, které byli ztratili.

Ze Santiagu dochází právě zpráva přes Evropu, že i toto město velkých škod utrpělo.

Všecky peníze, které byly od vlády nebo obcí na slavnosti za příčinou osvobození Chile ze španělské nadvlády vhozeny, byly ihned poslány do krajín poškozených, aby první nouzi ozebračených rodin odpomohly. Z Bolívie a Peru zaslaly vlády i obce značné částky peněz a potraviny. Anglická republika darovala chilenské vládě velkou zásobu obilí.

Všecky tyto zprávy docházely po velkých oklikách. Brzy však bylo docíleno

přímé spojení. Telegrafní úředník postavil své aparáty do prkenné boudy a odtud rozléhají se úřední i soukromé zprávy po celé zemi. Uklidňují jednak napětí mnohých rodin, které ve Valparaisu své členy mají, jednak potvrzují očekávané smutné události.

Dne 24. srpna. Právě mi píše otec převor, že několik sester nejsvětějšího Srdce s několika dítkami jejich ústavu zahynulo: misionáři však vešměs šťastně vyvázli. Celé zástupy příjíždějí sem denně na parnicích, mimo jiné přišlo sto sirotek pro sirotčinec v Sereně. V Santiagu, jak se nyní potvrzuje, nebylo tak zle. Za to mnohá jiná města jsou úplně zničena.

Zachráněné osoby vypravují dojemné příběhy o hrdinnosti duchovních. Uprostřed požáru a otřesů chodili mezi troskami, aby tyto zachraňovali, jiné svatými svátostmi zaopatřili a všechny povzbuzovali. O známém faráři Cristobalovi se vypravuje, že si ani civilky nepopřál oddechu, že v okamžicích největšího nebezpečí pracoval jako o závod. Spěchaje od místa k místu vnikal do domů, které se již kolísaly, odvažoval se do plamenů, když již byly všechno zachvátily, podávaje jednomu vodu, jinému lék a občerstvení. Vlastníma rukama nosil raněné na místo bezpečnější, umírajícím skýtal poslední útechy a těšil všechny. Následujícího dne bylo ho viděti, kterak vedle kapitána Gomeza Carrena rozlává potraviny a těch nejchudobnějších a neopuštěnějších se ujímá. Zdálo se, jakoby byl býval samou Prozřetelostí do města poslán.

V onu nešťastnou noc tábořilo v městských sadech nescísně množství obyvatelů z blízkých ulic, nejvíce postižených. Dosed trvaly otřesy a plápolaly neskročené požary, příšerné světlo vrhající na zpustošené město. Mužové, němi a bezmocni proti vzteku zhoubného žvlu, solva se drží na nohou, tak jsou lekem ochromeni. Půda pod jejich nohama tančí neustále děsný, smrtonosný tanec. Ženy plačí a křičí jako šílené. Všichni, manželé, manželky, bratři, sestry a děti loučí se spolu a volají k nebi o slitování. V této chvíli nejstrašnější bída objevuje se uprostřed zoufalého zástupu řeholníků nejsvětějšího Srdce, s obnaženou hlavou, v bílém rouchu svého řádu. Vážným hlasem ptá se: »Kdo se chce zpovídati.« »Já otče! já!« od-

povídají tisícové hlasů zároveň. Tak mnohých najednou vyslyšeti nemohu, čas jest vzácný: klekněte si však, litujte svých hříchů a říkejte: »Já bidný hříšník . . .« »Já bidný hříšník! Já bidná hříšnice!« lkají nesčetné hlasy těch, kteří se domnívají, že smrti jsou zaslouženi, a k nebi vznášejí se modlitba nejhlubší útroby člověka dojmající, vznášejí se dýmem okolních pecí ohnivých; za neustálých otřesů povrchu zemského, uprostřed těl zabitých . . . tu zvědá kněz své ramě a žehná svou pravici všechny ty duše kající a mluví nad nimi svatá slova rozhřešující.

V tu samou noc hrůzy, kdy sotva mužové si troufali plakati a nařikati, kdy zdrceni na zkázu svého domova a majetku se dívali, tu zazněl najednou mohutný hlas mužský! Vysoký důstojník námořní volal hlasem velitele, jenž nezná a nečekává žádného odporu: »Nadešel nyní okamžik, Boha prositi o smilování! K modlitbě, pánové!« A hle, všichni, kteří tam mezi zříceninami tábořili, modlili se a volali k nebesům o slitování.

Nedaleko náměstí Anibala Pinta odehrál se výjev strašný a smutný zároveň. Tam klela mladá dívka paní na útěku se dvěma malými dětmi pod troskami řídicích se zdí vysoké budovy. V patkách za ní byl mladý muž, podle všeho cizinec, a tyž viděl vše, co se právě stalo. I snaží se trosky odstraniti a své milé oběti vytahnouti . . . vidí však jenom mrtvolu, strašně zkomolenou. V šílené zoufalosti pozvědá zraků svých k nebi a sahá vlastní rukou na svůj život a padá bezduch na pozůstatky svých milých. (Dokončení.)

XIII. Čínský mučedník.

Mezi Čiňany, kteří jako vyznavači pravé víry náš podiv vzbuzují, náleží první místo křesťanu Khon-Cuongovi. Jeho zmužilost za posledního pronásledování křesťanů byla neobyčejná, podivuhodná. Biřiči pověsili mu na krk těžké jho, rozedrali metlami jeho tělo, spoutali ho řetězy a hodili do úzké díry, jejíž otrávený vzduch musil dýchatí kolik měsíců. Všecko nadarmo! Zůstal víře věren.

Po té bylo nařízeno, slova »bludná nauka Kristova« mu jako znamení hanby vpáliti ve tvář. Khon-Cuong vzpíral se sice, ale biřiči provedli přece svou. Od té chvíle bylo veta po jeho duševním klidu.

Vpálené ono znamení bylo v očích jeho potupou pro náboženství, které vyznával, kterou ani jeho modlitby ani duchovní cvičení, které konal po svém návratu do žaláře, nemohly smazati. Teprv když jeden ze spoluvězňů na jeho prosbu mu slova »bludná nauka« vyřezal z masa, nabyl zase pokoje, neboť nyní nosil jméno Krista Pána na svém těle. Mandarin, jeho soudce, nařídil, aby ona potupná slova byla mu ve tváři zase obnovena. Tentokráte však nebylo možná odporu mučednickova přemoci. Rozhněvaný úředník chtěl vyznavače s bitím učiniti povolnějším.

Ale rány, které jeho tělo rozdiraly, nemohly ani jediného nářku z něho vyjmuti; volal jenom: »Jsem křesťan, křesťanské náboženství jest jedině pravé!«

Abych věc skončil, řekl mandarin ubožáků: »Chceš-li zůstat na živě, nechej si opět ona slova vpáliti do tváře!« — »Nikoliv, raději chci umřít!« — »Odvedte ho tedy na popraviště!« A Khon-Cuong šel na smrt. Před ním však kráčel vyvolávač, jenž lidu oznamoval, že odsouzenec umírá pro svou neposlušnost, ježto nechtěl trpěti, aby jako přivřezec bludné nauky byl veřejně poznačen.

Ježíš slunce moje.

Ježíši, slunce spravednosti
a odlesku Otce vši jasnosti,
Ježíši, blesku světla věčného,
slunce živé světa ztmělého,
k Tobě já obracím zraky svoje,
neboť Tys, Ježíši, slunce moje,
které mně na pouťi zdejší svítí,
bych mohl cíle svého dojíti!

Putuji já do města svatého,
do Jerusalema nebeského,
však kolem mne tma se rozšifuje,
moc temností o to usiluje,
bych nemohl dojíti svého cíle,
a proto já poutník této chvíle
k Tobě, ó Ježíši, slunce moje,
poddvihuji vzhůru zraky svoje!

Slunce, jež oslňujícím leskem
záříš v Jerusalemě nebeském
a na věky v něm zářiti budeš,
světla svého nikdy nepozbudeš,
Ježíši, slunce mé, svou jasností
avit na pouťi mě, ať moc temností
od té cesty, která k Tobě vede,
nástrahami svými mne nevede!

Ježíši, až jednou před Tvou tvář,
která božskou velebností září,
objevím se já, poutník pozemský,
přijmi mne v Jerusaleme nebeský,
jehož sluncem nikdy nehasnoucím
a zářícím leskem veleskvoucím
Ty jsi, Ježíši můj, slunce moje,
ať mne věčně blaží krása Tvoje!

F. Vrdtil.

Duše a moře.

Duše jest jak moře,
které vánek vlní,
nebo ječivými
jezy vichor plní.

Kolik proudů vtéká
do vod oceánu,
tolik změn otvírá
duše naší bránu.

Kolik zrněk písku,
kolik kapek v moři;
tolik myšlenkami
světel v duši hoffi...

Na duo mořské těžko
upjati své zraky —
duše nevyzkoumáš
téměř nikdy taky!

V moti skrývají se
drahé perly, zlato —
v duši naší všecko,
co je v pravdě svato...

Jako když se moře
rozleje, vše hubí,
tak i duše vede
mnohé do zábuby...

Moře vodou plaví,
moře vodou škodí —
rozumem a vůlí
duše zkázu vodí...

Ale moře neví,
nezná, co kdo činí!
Duše zodpovědna,
svědomí je při ní!

Jos. Al. Vlastimil-Rímský.

Různé zprávy.

Diecése brněnská. Dle kněžského katalogu na rok 1907 bylo koncem minulého roku v celé brněnské diecési 1,000.607 katolíků, 27.890 akatolíků, 22.912 židů, 245 bez konfese, dohromady 1,051.654 duší. Kněží bylo 894, far 429, jiných beneficií 30, kaplí a filiálních kostelů 545. Kněží ve výslužbě je 37. Klášterníků 379. Během roku 1906 zemřelo 18 kněží, bohoslovců a 7 klášternic. Kněží jubilantů jest 20. Srovnajme s naší diecési diecési mnichovskou, která má skoro tolikéž katolíků. V mnichovské jest na 13 set kněží; u nás mají klášternice v celku 31 domů, kdežto v mnichovské jest jich asi 130 a jak jsou četně obydleny! Na př. v Mnichově jest v mateřském ústavě milosrdných sester asi 60 sester a 130 novicek, anglické Panny v Nymfenburgu mají asi 140 členek. Školní sestry mají 44 filiálek a ve dvou jest po osmdesáti sestřích.

Olomoucká arcidiecése. Dne 1. ledna 1907 čítala 1,699,871, v části pruské 137,718 duší. Z těch je katolíků 1,757,990, 53,411 jest protestantů, 24,449 židů, nejvíce a sice 1116 v děkanství šumberském, bez vyznání jest nejvíce v děkanství prostějovském, a sice 98. Celá arcidiecése jest rozdělena na osm arcikněžství: Ketr, v pruské části, Holešov, Kroměříž, Mohelnice, Opava, Příbor, Prostějov a Šternberk, děkanství jest 51, v nichž jest úhrnem 51 beneficií. Kněží jest 1610, z nichž působí ve správě farní 1179, mimo diecési jest 39 kněží, řádových jest 122, a sice 32 z něm. rytířského řádu, 18 dominikánů, 7 premonstrátů, 4 františkánů, 7 minoritů, 5 kapucínů, 2 milosrdní, 15 jezuitů, 20 redemptoristů a 7 salvatoriánů. V chlapeckém kroměřížském semináři jest 294 chovanců a v olomouckém alumnátě jest 257 bohoslovců. Řeholních sester jest 1707. Nejvíce jest milosrdných sester z III. řádu sv. Františka a sice 405, z řádu něm. rytířů je sester 219, křížových sester jest 178, borromejek 132,

dominikánek 134, sester z III. řádu ku výchově dítek jest 165.

Zběsilost nevěrců. Až doposud byl na některých francouzských penězích nápis: Bože, opatruj Francii! Nedávno vydal ministr financí nařízení, že na všech penězích, které budou nyní raženy, bude nápis tento vynechán a místo něho bude tam státi: svoboda, rovnost a bratrství!

Kardinálové. Na počátku letošního roku žilo 55 kardinálů, z nichž jest 32 Italů, 23 odjinud. V Římě jich bydlí 27. V Rakousko-Uhersku jest 6 kardinálů, v německé říši 3, ve Španělsku 5, ve Francii 4, v Portugalsku, Irsku, v Severní Americe, v Brasílii a v Austrálii po jednom. Sedm kardinálů jsou řeholníci, a sice jsou po jednom z řádu benediktinského, františkánského, augustiánského, karmelitánského, jesuitského a z oratoriánů. Roku 1906 zemřelo 8 kardinálů. Nejmladší kardinálové mezi 40 a 50 lety jsou Skrbenský a Merry del Val, 7 jest mezi 50 a 60 lety, 21 mezi 60 a 70, 20 mezi 70 a 80, pět pak čítá přes 80 let.

Co učinili kněží pro nadace studentské? Kapitál, který složili v Rakousku katolíci kněží na studie chudých, nadaných mladíků, činí celkem 12,422,642 korun. V Čechách činí studijní nadace, založené katolíky kněžskými pro žáky středních i vyšších, obnos 2,974,352 K. Kdo všimá si úředních vyhlásek studentských stipendií, přesvědčí se, že katolické kněžstvo jako zakladatel stipendií převyšuje velikou většinou světské zakladatele.

Voda z Jordánu. V poslední době lze každodenně viděti v Jerusalemě vozy, na nichž jest naložen obrovský sud s nápisem The International River Jordan Water Co., t. j. mezinárodní společnost vody z řeky Jordánu. Sudy jsou o pěti stech litrech vody. U Jordánu jsou zřízeny koly, jimiž se voda z řeky čistí a vaří, pak se dá do sudů, jež dopravuje vuz tažený třemi koňmi po silnici do Jeru-

salema. Cesta tato jest obtížná, neboť obnáší délku sedmi hodin, a stoupá tři tisíce stop. Z Jerusalema dopravuje se voda železnicí do Jaffy; tam nakládá se na lodě a dováží skoro výhradně jen do severoamerických Spojených Států, kdež přišlo nyní ve všeobecný obyčej, užívati jí při svatém křestu.

Láska k matce. Nedávno obdržel podplukovník Ferre, velitel tělesné stráže mladistvého krále španělského Alfonse, odpoledne telegram z Avily, že těžce a nebezpečně onemocněla jeho staříká matka. Podplukovník to oznámil pobočnicku krále, generálovi Sacheovi a prosil, by mu dovolil, aby příštího dne ráno mohl rychlovlakem odjet. Generál šel ku králi, přednesl mu žádost podplukovníkovu a doporučil, by byla splněna. Ale král pravil: v tomto případě nesmí se váhati. Hned at přichystá se můj nejlepší vůz automobilní a podplukovníka doveze do Avily můj chauffér (řidič vozu). Dej Bůh, aby zastal jen matku na živě. Generál namítl, že má dnes večer podplukovník službu. Nic neděla, odvětil král, sám ho třeba zastanu, jen at okamžitě odjede. A automobil jel tak rychle, že vykonal cestu z Madridu do Avily, obnášející 90 kilometrů ani ne za úplné dvě hodiny. Zajisté pěkný příklad, jak ctíti máme své rodiče.

Neznalost víry a náboženství. Často problemne u spisovatelů i nejlepších až nápadná neznalost bohoslužebných úkonů. Tak na příklad Kronbauer v noveletě »[Ž] nebude obtěžovat« píše: »Kaplan vyhrnul čistouňkou a vyžehlenou rochetu až nahoru nad kolena« a když šel zaopatřovat »vyňal hostii z monstrance«. Jiný spisovatel popisuje velkolepý průvod Božího Těla a píše, že biskup nesa Tělo Páně v monstranci měl na hlavě infuli. Podobných příkladů dalo by se více nalézti.

Ruský pravoslavný kněz přijat do katolické církve. Dne 16. srpna loňského roku přijat byl v lucké katedrále od tamějšího katolického biskupa do církve katolické ruský kněz, mnich Chondra. Narodil se roku 1877 v Bessarabii a je synem bojarů Theodora a Olgy Četanů. Byl mnicem v klášteře na hoře athoské, kdež byl i na kněze vysvěcen; r. 1901 vrátil se do Ruska a zastával různé cír-

kevní úřady. Četbou a studiem pilným byl tento pravdymilovný a pravdu hledající šlechtný kněz přiveden ku poznání, že jediná pravá církev jest římsko-katolická a neváhal vstoupiti do ní. Tento veřejný přechod pravoslavného mnicha a kněze ku katolictví jest od prohlášení svobody svědomí v Rusku prvním, do té doby neslýchaným činem a zjevem a jistě nezůstane ojedinělým. Vzbudil v celém kraji veliký zájem.

Příspěvky obcí na kostely. Městská rada vídeňská se usnesla, že daruje na stavbu kostela, který má býti postaven v druhém městském okrese na památku 50letého jubilea našeho císaře obnos 200.000 K. Proti tomu ohradil se městský radní sociální demokrat Schulmeier a podal stížnost k nejvyššímu správnímu dvoru. Tento však rozhodl, že jest dovoleno obci tento příspěvek dáti, protože stavba tohoto kostela, který doposud stál dva miliony korun, bude okrasou města a bude velkolepou stavbou, k jehož výzdobě použije se oněch darovaných peněz, proto obec nijak nepřekročila meze své působnosti a byla oprávněna onen obnos darovati.

Bohoslovecké vysoké učení v Innomosti. Nejproslulejší vysoké bohoslovecké učení celého světa katolického jest v Innomosti; správu mají a všechny professoři dává řád jezuitský. Letos je tam 352 bohoslovců, z nichž jest z našeho mocnářství 167, všichni ostatní počtem 185 jsou cizozemci, a sice: z Německa 82, ze Spojených Států severoamerických 40, ze Švýcar 38, z Ruska 8, z Turecka 6, z Anglie a Irsku 4, z Itálie 2, ze Španělska 2, po jednom jsou z Belgie, Francie a Švédska. 241 posluchačů jest z kleru světského, a to ze 74 různých diecesí, řádových kleriků jest 111. velkou většinou jezuité. Největší výhoda bohoslovců spočívá v tom, že lehce, v přátelském hovoru seznamují se s nejrůznějšími národy a poměry, a že lehce a snadno přiučiti se mohou cizím řečem.

Katolíci ve Spojených Státech severoamerických. Počátkem roku 1907 vyšel v Novém Yorku »Catholic Directory«, z něhož vyjímáme: Katolíků jest ve Spojených Státech severoamerických 13,089,353 duší, o 437,309 více než rok

před tím. Duchovních jest 15.093, o 609 více. Během roku 1906 byly založeny 334 nové katolické fary, jichž jest v celku 12.148. Vyšších katolických škol jest 85 s 5697 studujícími a 4364 farních škol, jež navštěvuje 1,096.842 dětí. Ve 255 sirotčincích vyučuje se, vychovává a živi 40.588 dětí. Vyšších obecních škol jest 998, jež navštěvuje 1,226.175 dětí. Je tam 1 apoštolský delegát, 1 kardinál, 15 arcibiskupů, 90 biskupů a 18 opatů. Světských kněží jest 11.135, řeholních 3958, kteří přináležejí 45 různým řádům, nejvíce z nich jest jesuitů, benediktinů, kapucínů, dominikánů, frantiskánů, redemptoristů a Otců svatého kříže. Na ostrovech Filipínských jest 8,862.413 katolíků, tak že počítaje i ostrovy Sandwichské, Alasku jest v celku v těchto Státech 20,986.266 katolíků. Podotčeno budiž, že v Kanadě jest 2,457.539 katolíků a na ostrově Kubě 1,573.862. Největší diecése jsou novo-yorská s 1·2 miliony katolíků, tolikéž má chicagská. V bostonské jest 850.000, v brooklynské 600.000, ve filadelfské 485.000 duší. Ostatní jsou menší. Všechna tato data jsou spolehlivá, neboť byla úředně oznámena.

Nové fary v Paříži. Vláda francouzská nikdy doposud nechtěla dovoliti, aby mohly v Paříži, kdež byly obrovské farnosti, zřízeny býti nové fary. Když pak nyní světským zákonem byla církev oddělena od státu, zřídil arcibiskup pařížský, kardinál Richards hned šest nových farností, a sice ve čtvrtích, kde byla o ně největší nouze.

Povolání. V Londýně hrál na divadle herec, pan Jiří Trollope, který měl velké nadání a jsa velmi oblíben, měl veliký plat. Vzdal se svého umění, odjel do Říma a vstoupil do římsko-katolické anglické koleje, kdež studuje bohosloví. Chce se navrátiti do otčiny až bude knězem.

Katolíci v Anglii. Koncem roku 1906 bylo v Anglii a ve Walesu 1703 kostelů a kaplí (r. 1905 bylo jich 1640). Ve Škotsku vrostl počet kněží z 525 na

540; kostelů je tam 373. V celé Velké Británii působí 4024 kněží, z nich je světských 2638, řeholních 1388; všech katolíků jest 5¼ milionů. V celé anglické veleřiši žije 10¼ milionů katolíků. Katedrála londýnská jest již z hruba dostavěna a vyžadovala doposud 223.171 liber Sterlingů (à 24 K), jež byly vesměs dary.

Katolíci v Dánsku. Koncem roku 1906 bylo v Dánsku 7346 katolíků; rok před tím bylo jich 7037. V Kodani jest katolíků 2560, kteří mají pět kostelů, ve Frederiksbergu jest 1 kostel a 1050 katolíků. Tamtéž jest 5000 Poláků. Všech far jest 23, z nichž 11 přináležejí řeholníkům. Ženských klášterů je 7, nemocnic 12. Německý spolek sv. Bonifáce dal během roku přes 25 tisíc marek příspěvků na účely katolické církve.

Postní kázání v Římě. Postní kázání byla letos v Římě konána ve 22 kostelích. Svätý Otec povolal k sobě všechny tyto kazatele, dříve než započala kázání a dal jim všeliká časová napominání a rady. Učdiv jim pozhnání k této důležité a nesnadné práci, laskavě je propustil.

50leté jubileum kněžské svatého Otce. Dne 18. září 1908 bude padesát let, co byl náš nynější svätý Otec Pius X. vysvěcen na kněze. V Římě utvořil se spolek, v jehož čele jsou právní zástupce Pericoli a kníže Barberini, kteří obírají se přípravami pro důstojnou oslavu tohoto památného dne.

Šťastně zachráněny. V Palermě zřítla se 28. prosince minulého roku kostelní věž a nešťastnou náhodou padla na klášter, který byl přistaven ke kostelu. V jedné cele ležela nemocná sestra, u níž bylo právě návštěvou jiných šest sester: všechny byly troskami zasypany. Jakkmile se zpráva o tom roznesla, počali ihned pracovati četníci, policisté a hasiči: práce šla velmi rychle vpřed a brzy podařilo se jim vniknouti do cely, kdež našli všech sedm sester na živě.

Děkuvzdání božskému Srdci Páně.

Z farnosti štěpánovské. Plně tímto slib svůj dávno učiněný, vzdávám nejrůznějším díky božskému Srdci Páně, blahoslavené Panně Marii, sv. Josefu a sv. Antonínu Pad., za uveřejnění prosby v domácí záležitosti po vykonané 9denní pobožnosti. Ó jak mocný jest Bůh ve svatých svých!

N. N.
Z Prahy. Z věčnosti plně dávno učiněný slib vzdávám teprve nyní nejrůznějším díky nejsv. Srdci Páně, Matičce Boží lurdské jakož i svatému Josefu za milostné vyslyšení.

M. K.
Z Prahy. V těžké nemoci svého milého otce obrátila jsem se s celou důvěrou k božskému Srdci Páně, přesvaté Panně Marii, ke sv. Josefu a sv. Františku Xaverskému hledajíc pomoci a vyslyšení.

Modlitba má byla vyslyšena a tedy nejpokornější díky vzdávám za milost a pomoc mi prokázanou.

B. V.

Z farnosti malenovské. Splňuji slib svůj, který jsem v nemoci své učinil. Božskému Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie a sv. Josefu buďtež vroucí vzdány díky za vyslyšení proseb mých.

Čtenář „Školy B. S. P.“

Z Borové. Byv stížen nemocí oční a naleznuv jiné pomoci lidské, vzal jsem útočiště k nejsv. Srdci Pánu Ježíši a k blahosl. Panně Marii, uzdravení nemocných jakož i k velikému přimlucvi sv. Josefu a nebyl jsem v důvěře své sklamán. Nemoc pomínila a proto vzdávám dobrotvému Bohu nejrůznějším díky.

Fr.

Pobožnost k Srdci Panny Marie.

(Hlavní úmysl.)

ro stávající mezi Ježíšem a Marií úzký poměr, slaví církev sv. mimo svátky Páně také svátky bl. Panny Marie. Jako slaví narození a nanebevstoupení Páně, tak slaví též-i narození a nanebevzotí Panny Marie. Nelze při svátcích Páně nevzpomenouti na bl. Pannu Marii a při svátcích Panny Marie, kdož by nevzpomněl jejího Syna Ježíše Krista? Proto pro zavedení úcty k nejsv. Srdci Pána Ježíše neprodlévala již církev zavěsti též pobožnost k přečistému Srdci Panny Marie, ustanoven k tomu účelu svátek a založení zvláštní bratrstvo. Již na počátku osmnáctého století bylo ve Francii přes sto bratrstev k neposkvrněnému Srdci Panny Marie zavedeno. Výpukla strašlivá revoluce ve Francii se všemi hrůzami svými, proud bezbožnosti zničil všechny památky dřívější zbožnosti, slepá zášť proti všemu božskému zaujatá bořila oltáře, vraždila kněze a špinila vše co svatého bylo a tím jak ani jinak nemohlo býti, upadla i bratrstva k Srdci Panny Marie v zapomnutí. Jako uhel v popeli doutná a při nejmenším vánku vyšlehně v plamen, tak i prvým životem křesťanským probudila se úcta k Srdci Panny Marie. Uplynulo 20 let od veliké revoluce a církev svatá ještě krvácela z ran jí zasazených. Chráný Páně zůstávaly i na slavnosti prázdné; nadarmo nabízel kněží z vyhnanství se vrátivši poklady milosti Boží: nebylo, kdo by je přijímal. Byl to žalostný stav! Tu napadlo jistěmu faráři při chrámu »Naší milé Paní« obnoviti bratrstvo Srdce Panny Marie a veřejným uctíváním Srdce Panny Marie vyprositi si mocné přimlucvy její za obrácení hříšníků. Sepsal pravidla bratrstva, a po jejich potvrzení vrchnopastýřským oznámil veřejnou pobožnost k přečistému a neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Nesliboval si velikou účast. Než jaké překvapení! V určitou hodinu sešlo se více než 400 lidí, za těch poměrů veliký to počet. Za pobožnosti byli věřící tak dojata, že při říkání loretanské litanie slova »Maria, útočiště hříšníkův, oroduj za nás« třikrát opakovali! »Při tomto volání lítosti a důvěry plněm, zaplesala duše má,« dí onen farář, »pozdvihl jsem zarosené oči k obrazu Panny Marie, doporučil jsem její ochraně toto nové bratrstvo a prosil jsem za milost, totiž za uzdravení těžce nemocného ministra krále Ludvíka XVI. Byl on přívržencem nové, falešné filosofie, nevěrec a nechtěl o duchovní útěse ani slyšet. Desetkrát prosil jsem, abych byl předpuštěn a tolikéžkrát jsem byl odmítnut. Konečně byl jsem přece k němu předpuštěn. Mocný přijal mne zdvořile, prosil o kněžské požehnání, vyznal své hříchy a ronil hojně slzy lítosti a pokání.« Obrácení tohoto muže bylo zároveň pečeti bratrstva k Srdci Panny Marie, které se nyní rychle rozšířilo v katolickém světě.

Je-li měsíc červen zasvěcen nejsv. Srdci Pána Ježíše, proč by nemohl být měsíc květen zasvěcen pobožnosti a účelě přechistého Srdce Panny Marie? Jako tehdy jsou i nyní hříšníci nevěře a nepravostem oddáni, potřebují též přispění, aby pokání učinili, k Bohu se obrátili. Kdo pomůže jim k tomu více jako útrpné Srdce přechisté Panny, k níž s důvěrou voláme: Utočiště hříšníkův, oroduj za nás! Pobožnost k neposkvrněnému Srdci Panny Marie má také svůj účel, totiž, abychom se hříchu varovali a nejbl. Pannu Marii ve ctnostech následovali. Ošklivost nad hříchem, varování se hříchu toť tedy první naší povinnosti. Srdce hříšné marně by volalo k Marii Panně, za sebe a za jiné. Či může se líbiti prosba ze srdce hříšného pocházející? Čím srdce čistější, tím prosba bude milejší té, k níž voláme: Maria, bez poskvrny hříchu počatá, oroduj za nás, již k tobě se utíkáme! Proto odstraňmež napřed ze srdce svého všeliký hřích a prosme pak také za obrácení jiných lidí ve hříchu se nacházejících, by zloby zanechali, hříchu se odřekli, k Bohu se obrátili a pokání činili. Druhou pak povinností naší jest, cvičiti se ve ctnostech křesťanských a státi se Marii Panně vždy podobnějšími. Nic tak tomu nenapomáhá, jako častá vzpomínka na Marii Pannu, uvážování její vznešených ctností a předností jejího neposkvrněného Srdce. Praví se, že jistý drahokam, byv na slunce položen, vssaje sluneční paprsky do sebe a pak je zase ze sebe vyzáruje. Podobně i duše lidská vssává do sebe ctnost a nábožnost a stává se sama ctnostnou a nábožnou, když často myslívá na nejsv. Pannu Marii, pozoruje její přesvaté Srdce a nechá se paprsky svatosti ozařovati. I Maria Panna může použití slov svého Ježíše Krista a říci: »Učte se ode mne, neboť jsem tichá a pokorná srdcem!«

Viz to Srdce bl. Panny Marie! Jest mečem zbedeno, kolem něho vine se věnec bílých růží a ohnivě plaménky vyrážejí z něho. Budiž i naše srdce zbedeno lítostí nad hříchy, ať vine se kol něho věnec nevinosti aneb aspoň kajcnosti a pokory, ať šlehají z něho plaménky lásky naší k Bohu, milování nejhodnějšímu Pánu a Spasiteli našemu, jakož i k jeho přesvaté Matce Marii. Prosme Ducha svatého, aby na přímluvu bl. Panny Marie stvořil v nás srdce nové, srdce čisté, srdce laskavé, trpělivé a pokorné, aby naše srdce se podobalo nejčistšímu a nej-laskavějšímu Srdci Panny Marie -- naší Matky.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 8. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvoji svatou církev a její nejvyšší hlavu za rozšíření pobožnosti k přechistému Srdci Panny Marie a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastrž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Šířiti pobožnost k Srdci Panny Marie.

Úmysl v červnu: Rozšíření úcty k nejsv. Svátosti skrze Apoštolát modlitby.

Škola Božského Srdce Páně.

ROČNÍK XLI.

Vychází
počátkem každého měsíce.

ČERVEN 1907.

Srdce Ježíšovo, Srdce Krále nebes i země jest v pravdě srdce královské, jak dle vznešeného původu, tak dle moci, tak dle vlastností v pravdě královských.

Záslibná píseň dítek k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Srdce Páně, zdrávo buď,
láskou naplň naši hruď!
Skrze Tebe nebes vlast
skýtá štěstí, skýtá slast.
[:Tomu Srdci Ježíšovu
slibujeme věrnost znovu.:]

Zříkáme se marnosti,
jež nevede ke ctnosti;
vzdálen budiž ďábel, svět,
neboť ničí ctnosti květ.
[:Tvými chceme vždycky být,
Tobě věrnost přislíbit.:]

Štěstí, radost, otce, má,
ráčil jsi nám z lásky dát,
Ty jsi dítek přítel sám,
laskavý a dobrý k nám.
[:Dokud budou dítky žít,
srdce jich ti bude bít.:]

Ty jsi blahý domov náš,
všecky láskou objímáš,
kdož se vrací prostí vin
jako marnotratný syn.
[:Vpiš nás všecky v srdce své,
odvrať od nás všecko zlé!:]

Srdce naše čisté chraň,
proti světu dej nám zbraň,
milostí dej hojný zdroj,
snadný bude pak náš boj.
[:A když přemůžeme svět,
budeme Ti věčně pět.:]

Kěž Tvůj obraz v srdci mám
jako vzácný drahokam;
nutí tvojí lásky zjev
v oběť dáti život, krev.
[:Obraz Tvůj nám vůdcem buď,
silou naplň naši hruď!:]

Moudrost Tvoje nás vždy voď,
milost Tvoje s námi choď,
láška Tvoje rozněť nás;
posiluj nás v každý čas!
[:Jedno přání chceme mít:
dej nám věčně s Tebou žít!:]

Frant. P. Kostk.

Proč trpěl tolik Kristus Pán a od čeho nás smrtí svou vysvobodil ?

(Ostatek.)

Ukázali jsme dříve, kterak nás Spasitel vykoupil od hříchu a trestu za nás zaslouženého. Dnes uvážíme, kterak vysvobodil nás od poroby, od otroctví satanova.

Lidé dali se od satana k hříchu svěsti, a tím přišli do poroby jeho, neboť od »koho kdo jest přemožen, toho jest i otrokem«, píše sv. Petr. (2. Petr 2, 19.) A poroba tato nebyla lehká, vždyť ďábel panoval nad porobeným sobě lidstvem ukrutně, jako pravý tyran. Jeho snaha nesla se k tomu, aby člověčenstvo úplně od Boha odloučil, ve všechny neřesti bludův uvrhl, aby jako on, věčně nešťastno bylo. Ježíš Kristus však smilovav se nad námi, vysvobodil nás z otroctví tohoto. Vždyť kolikrátě sám ujišťoval, že proto přišel, aby zničil říši satana a tak lidi osvobodil. »Nyní bude kníže tohoto světa vyvržen ven,« praví Spasitel. (Jan 12, 3.) Nadvládu Ježíšovu nad sebou uznávali sami zlí duchové. Když byl Pán Ježíš jednou přišel do krajiny Gerasenských, volali naň dva zlým duchem posedlí ubožáci: »Co jest nám a Tobě Ježíši Synu Boží? Přišel jsi sem před časem tripat nás?« Skrze tyto ubohé lidi mluvil satan sám, který je byl posedl, a doznával, že Kristus Pán přišel zničiti jejich škodlivé působení na lidstvo, a to ještě před časem všeobecného soudu, kdy moc ďáblova úplně potřena bude.

Dle sv. Pavla vzal Kristus Pán na sebe naše člověčenství, aby zkazil vládu ďábla, neboť píše tento apoštol v listě svém k židům takto: »Poněvadž tedy dítky měly účastenství těla a krve (byli

lidmi smrtelnými), i on též podobně účasten byl jich (vzal na se člověčenství), aby skrze smrt zkazil toho, kterýž měl vládu smrti, t. j. ďábla.« (2, 14—15.) Jelikož je smrt následkem hříchu a hřích skrze ďábla na svět přišel, může se ďábel nazývati právem »vládcem smrti«. Jelikož však Kristus Pán s nás sňal hřích, jak jsme dříve ukázali, vzal i satanovi moc nad lidmi a osvobodil lidstvo od hrůzy smrti časné i věčné, která je tížila, dokud žili v hříchu.

Dvojím způsobem »vyvrhl Kristus satana«. 1. Skrze vítěznou smrt svou, kterou přemohl hřích, smrt a peklo, a 2. získáním milosti, s kterou i člověk s to jest, aby se satanovi ubránil.

Neboť, ačkoli Kristus Pán satana »vyvrhl«, přece obchází posud, hledaje, koho by lapil, jak to pěkně vyslovuje sv. Petr, řka: »Střízliví buďte a bděte, neboť protivník váš, ďábel, jako lev řvoucí obchází, hledaje, koho by sežral.« (1. Petr 5) S.) Nástrahy čini nám ďábel neustále, avšak škoditi vskutku může jen těm, kteří dobrovolně těmto nástrahám podléhají a Boha opouštějice po bok nepřítelů jeho se staví. Satan může nás sice ke hříchu pokoušeti, avšak nutiti nemůže, pokušení samo ještě však hříchem není, nesvolíme-li dobrovolně. Bůh ponechává posud ďáblu volnost tuto, jednak aby nás trestal za naši hříšnost, jednak aby nám podal příležitost, abychom si s pomocí jeho dobývali koruny vítězství nad takým nepřitelem, vždyť nebude korunován, kdo řádně nebyl bojoval. Proto napomíná nás sv. Petr: »Bratří, střízliví buďte a bděte.« Svátý

Pavel: »Bratří, posilněte se v Pánu a v moci síly jeho, oblect se v oděni Boží, abyste mohli státi proti úkladům ďábelským, neboť není naše bojování (toliko) proti tělu a krvi, t. j. proti pouhým lidem, ale proti knížatům a mocnostem, proti správě světa této temnoty, proti duchovním zlostem v povětří, t. j. proti vyšším zlým mocnostem. Protož vezměte oděni Boží, abyste mohli odolati v den zlý a ve všem dokonali státi.« (Efes. 6, 11.)

Z toho vidno, že Kristus dal nám dosti prostředkův, abychom nad satanem zvítězili, chceme-li jich užívat, a tak s pomocí jeho se poroby ďáblovy ubránili. A budme Spasiteli za to vděční, a vděčnost svou ukažme tím, že štít jeho sv. viny vezmeme a proti střelám satanovým držeti chceme, že naděje naše v zásluhy Spasitelovy nás sílí, a že raději chceme zemřít, nežli poslechnouti šálení zlého ducha. Kdykoli ozve se hlas jeho v srdci našem, anebo i zevně příklad zlý nás ke zlému ponouká, volejme Ježíše, Marii a svaté na pomoc. Modlitba důvěrná zažene pokušení sebe větší. Užijeme zbožně i znamení svatého kříže, které jest zlým duchům tak protivné, zachovejme v duši ošklivost ke hříchu, jakožto největšímu nevděku vůči dobrotě Boží a našemu jedinému škůdci, vzbuzujme často tři božské ctnosti, víru, naději a lásku, a uvidíme, že pravda jest, co praví svatý Augustin, že skrze moc Kristovu jest satan podoběn psu uvázanému na řetězi, který sice stěkati, ale nikoho, kdo se k němu lehkomyšlně nepřiblíží, kousnouti nemůže.

4. Kristus Pán nás vysvobodil od věčného zatracení. Tož vyplývá z oné pravdy, které jsme již z předu pojednali, že osvobodil nás od hříchu. Je-li člověk očistěn od hříchu, tu není na duši jeho nic, proč by jej musel Bůh od sebe zavrhnouti, není nic na něm trestného. Proto píše svatý apoštol Pavel: »Protož

není již žádného zatracení těm, kteříž jsou v Kristu Ježíši, kteří nechodí podle těla.« (Řím. 8, 1.) Chceť zajisté slovy těmito apoštol říci, ti, kteří Kristu křtem svatým přináležejí, vedou-li jinak život svatý, jsou ode všeho hříchu a zkázy uchráněni, jelikož Ježíš Kristus jak za viny jejich tak za trest zasloužený dosti byl učinil. Klamným by však bylo domnívati se, že již proto všickni lidé do nebe přijdou a žádný do pekla. Kristus Pán zemřel za všecky lidi, aby jim života věčného získal, ale s podmínkou, pakli si milost tuto přivlastní, neboť Bůh nenutí nikoho, aniž někomu vnucuje milosti své. Je to zajisté již nadbytek lásky, z které Kristus Pán všecko učinil, aby nás uchránil pekla; měl snad však také i pro ty vyliti svou předrahou krev, kteří o lítosti nad spáchanými hříchy, o polepšení se, o pokání nic nechtějí slyšeti? Dobře proto praví sv. Augustin: »Krev Pána tvého jest pro tebe vylita, jestliže chceš; nechceš-li, není pro tebe vylita.« Podmínky, které člověk splniti musí, aby smírná oběť Krista jen ku spasení sloužila, jsou: křest, spolupůsobení s milostí Boží a vytrvalost v dobrém až do konce. Jestliže mnozí lidé i přes všecku oběť Kristovu přece do pekla přijdou, není vinou Pána a Spasitele našeho, nýbrž toliko vinou jejich. Mohli by i oni dojiti spasení, neboť Kristus Pán i pro ně učinil vše potřebné, ba učinil více nežli třeba bylo; avšak vůle jejich jest zatvrzelá, oni nechtějí se podrobiti Spasiteli. Je to tak, jako kdyby některý žízniivec stál u studny, nechtěl si však vody navážiti, ač stojí u pramene, přece žízni zahyne, a to vlastní vinou.

5. Kristus Pán nás konečně vysvobodil od nevědomy a bludu. Hříchem prvotním nebyl toliko nadpřirozený život duše lidské zničen, nýbrž i přirozenost lidská a povaha člověka doznala veliké škody. Jedna z nejhorších úhon, které přikva-

čily na nás následkem hříchu prvotního, jest zatemnění rozumu lidského, která ovšem potom vésti musí ku bludům, odvracuje nás od pravdy a ukazuje nám lež ve světle pravdy. To se ukázalo hned na prvních rodičích po hříchu, mysli si, že se mohou před Pánem Bohem ukrýti, ač zajisté dobře dříve věděli, že jest všudy přítomný a vševědoucí. Tato úhona rozumová, zatemnělost zmáhala se a rostla v lidstvu čím dál více a přinesla mu jen škodu. Co se týče výzkumů čistě světských, věd, umění, života občanského a státního, tu to přivedlo lidstvo, zejména někteří národové k dosti vysokému stupni. Vzpomeňme si jen na vzdělané národy starého světa před Kristem: Babyloňany, Assýrské, Egyptany, Řeky a Římany, kteří svého času vládli světem. V ohledu hmotném také vynikli, neboť nashromážďovali bohatství v městech svých a podle toho také rozmařile žili. Avšak v ohledu duchovním, mravním a náboženském byla u nich učiněná spoušť a veliká bída.

Světlo prvního zjevení Božího mizelo čím dál více z paměti jejich, a lidé přišli tak daleko, že místo Boha jednoho uctívali jich na tisíce, místo Boha živého a osobního uctívali i neživou přírodu a její částky jako bohy. Ovšem pojem božství, že totiž nad námi jest vyšší moc, tento neztratil se z vědomí člověčenstva nikdy, byl však až k nepoznání zatemněn. Úchvatnými slovy líčí tento stav svatý apoštol Pavel v listě svém k Římanům takto: »Poznavše Boha (pohané), neoslavovali ho jako Boha, ani mu neděkovali, ale marní učinění jsou v myšleních svých (podle modloslužby) a zatímco jest nemoudré jejich (zkaženost mravů), nebo pravice se býti moudrými učinění jsou bláznivá; a změnili slávu neporušitelného Boha v podobensví obrazu porušitelného člověka, i ptačtva i čtvernohých hovad i zeměplazů, t. j. klaněli

se modlám. Pročež vydal je Bůh v žádosti srdce jejich v nečistotu, tak že těla svá na sobě samých hanobili, ježto změnili pravdu Boží v lež a klaněli se a sloužili stvoření raději nežli Stvořiteli, kterýž jest pozeňnaný na věky.« To jsou hrozné následky hříchu na rozum lidský. Tak povstalo pohanství se všemi svými bludy i neřestmi.

Ačkoli se lidstvo daleko od pravého Boha a jeho svaté pravdy uchýlilo, přece neustával Bůh v lásce a milosrdenství svém je zase ponenáhlu přiváděti na cestu dobrou. Užíval za prostředek k tomu i jejich odpad, nechával je blouditi, aby poznali, že rozum lidský nikdy sám o sobě nemůže proniknouti až ke úplnému poznání pravého Boha. I sami šlechtití a čistější pohanští mudrci, jako Plato, Cicero, Seneka, Herodot a j. při všem svém bystrém rozumu nedospěli k úplnému poznání Boha. Proto sami stěžovali si, že jsou slabí a nedostateční, a jestliže Bůh sám nepomůže, že nelze jim dojiti cíle, neboť smyslnost vždy více panovala nad duchem. Proto volali po Spasiteli tak jako prorokové starozákonní dojemnou prosbou: »Rosu dejtež nebesa a oblakové deštěte spravedlivého, otevři se země a vydej nám Spasitele.« Když pak se »naphil čas« a lidstvo úplně svou slabost poznalo, přišla pomoc s nebes, přišel kýžený Spasitel a Vykupitel Ježíš Kristus. Svým svatým učením, které uctoliko nesčetnými zázraky potvrdil, nýbrž i celým svým životem dokázal a svou smrtí zpečetil, přinesl Kristus světlo do tmy světa, naučil nás znáti nejsvětější Trojici Boží a ukázal vše, čeho nám třeba věděti, abychom po cestě bohumilé kráčeli k nebesům, odňal od nás blud a nevědomost rozumu a zjevil nám pravdu Boží. Tím povznesen jest člověk zase k Bohu, neboť poznal svou důstojnost, jakožto dítko Boží — poznal svůj cíl — nebeskou blaženost u Boha,

poznal prostředky k tomu sloužící a osvobozen byl od nástrah zlého ducha, který rozum i vůli člověka dříve v porobě své držel.

O jak velice vděční máme být Kristu, Spasiteli za tuto milost. Nejlépe se mu ovšem odvděčíme tím, když rádi a s dychtivostí svatou posloucháme slovo Boží a že ve věrném srdci zachováváme a podle něho se řídíme jak v myšlenkách tak ve slovech i skutcích našich, a to s horlivostí a vytrvalostí.

6. Kristus vysvobodil nás také od slabosti vůle. Hříchem zatemněn byl rozum lidský, že pravdu Boží nepoznával, a také i vůle lidská byla oslábena, že dobro nemilovala a zlu se poddávala. Důkazem toho jsou nám již Adam, jenž vinu za hřích sváдел na Evu, Eva na hada, místo, aby byli upřímně se vyznali, že sami — ovšem jsouce pokoušeni — vinni jsou přestoupení přikázání. Ještě zřejměji to vysvítá z toho, že Adam poznal, že jest nahý. Byl sice i dříve, ale že duše jeho byla čistá, svatá, tedy i čistě a svatě bylo jeho myšlení. Po hříchu však počala se v srdci jeho hýbati hříšná žádostivost, a tu Adam se skryl. Zbyl mu ještě stud, a ten byl záchranou; neboť beze studu by bylo lidstvo propadlo těm největším neřestem, jak to vidíme u všech, kteří stydlivostí svou, tohoto Bohem samým daného strážce nedbají. Avšak od doby hříchu poznal člověk, že má v sobě žádostivost, t. j. náklonnost ku všem, o nichž ví, že jsou hříšné. Svatý apoštol praví o tom: »Vidím jiný zákon v údech svých, kterýž odporuje zákonu myslí mé, a jímá mne pod zákon hříchu, jenž jest v údech mých.« (Řím. 7, 23.) Všecky ty hrozné a až do nebe volající hříchy nemravnosti, které se páchaly v pohanstvu, jsou následkem slabosti vůle, jež jest lrestem za prvotní hřích. I jiné žádostivosti, na př. k nemírnému jídlu, pití, nezdrženlivosti v řeči, pomluvě, touha

po majetku a bohatství, sebeláska a závist atd., to vše jakoby se bylo rozlilo na člověčenstvo a způsobilo lidem hrozné škody. Vůle lidská neměla uzdy, byla jako kůň bez jezdce, rozpoutaná, a proto pádila za zlem a držela se ho. Kdo měl zde učiniti nápravu? Člověk nějaký? Který? Vždyť každý byl tomuto zlu podrobený.

Tu přišel Kristus Pán a zhojil naši vůli nemocnou, odňal od nás slabost její milostí, kterou byl nám posloužil svým umučením a smrtí. On z dobré vůle se za nás obětoval, a tím vůli naši posilnil tak, že všechny, i ty nejhorší náruživosti a vášně vítězně přemáhati můžeme, ovšem jestliže chceme. Svým svatým příkladem nadchl Kristus nescíslné následovníky, kteří vůli svou umrtvovali, tak že rozum světlem Božím osvicený panoval a vůle podle něho se řídití musela. Proto právem honosí se křesťanstvo krásnými vzory svatosti, o nichž pohanstvo nemělo ani tušení. Květ čistoty panenské zase vykvetl na stromě církve, ctností křesťanské nejlepší: jako láska k nepřátelům, sebezapírání, obsluha nakažlivých nemocných, odpouštění křivd, láska, která se za jiné obětuje, milosrdenství všeho druhu kvetly v tisícerych srdcích, tak že navrátily se zase rajske časy lásky a milosti Boží všude tam, kde slyšán byl hlas Kristův: »Já jsem cesta, pravda a život,« kde se podle něho lidé řídili.

Nuže nyní ptáme se: mohl Kristus Pán nám více dáti, nežli dal, že nás osvobodil od těchto šesterých zde uvedených úhon? Není proto našim pravým vykupitelem a osvoboditelem?

Byť bychom ještě, dokud na světě jsme, mnohých útrap, béd, bolestí vytrpěti museli, přece nejsou všechny tyto u porovnání se zlem, od něhož nás Kristus vysvobodil, ničím. Trvají také jen na čas, až do smrti nejdéle, déle ne. Kristus Pán

však osvobodil nás od zla i po smrti trvajících, a tím se stal pravým naším vykupitelem.

Ó užijeme jen milostí jeho nám

lak štědrě udělovaných a pečujme o spásu duší svých nesmrtelných, take způsobíme jemu radost největší, neboť toť jest jeho přání.

Boh. Hendl.

Proč zdobíme kostely a vážíme si obyčejů náboženských?

Spolek svatého Bonifáce.

„Udělájí mi svatyni a budu bydleti uprostřed nich.“ (2. kniha Mojz. 26, 8)

Každý snad duchovní, který svůj sešlý chrám Páně chtěl obnoviti, aby důstojným byl — pokud možno — stánkem Všemohoucího Boha, a proto obracel se na zbožnou obětavost křesťanů, zajisté musel často přeslechnouti výtky, nač že jest potřebí nákladné výzdoby, že si toho Bůh nežadá, že by se raději to mělo dáti na chudé nebo na jiné dobré účely atd. Ano, v době naší, která se pomalu, ale čím dál více oddaluje od Boha a horlivosti ve službě jeho, jsou mnozí chrámové z dob starých, kteří v sešlosti své se neopravují, není na to peněz, a jelikož v bídné a chatrné podobě své zůstati nemohou, raději se boří, ač jsou to památníky zbožných našich předkův, a mnohdy i uměleckou a starožitnickou cenou vynikají. Předkové naši nastavili si po městech i dědinách chrámů krásných a velkolepých veliké množství, ale potomci jejich nejsou s to, aby je zachovali v původní kráse, udržovali, nerku-li, aby nové, podobné jim, stavěli. Co to stojí námahy, vyjednávání, proseb, sbírek, nežli se někde některý farní chrám postaví, kde jest ho nutná potřeba. Na divadla nádherná, na místnosti zábavné, na paláce jest peněz dosti, ale Bohu připraviti na zemi mezi námi stánek důstojný, jde těžce. A přece jest naší chlubou chrám krásný, naší radostí chrám ozdobený, naší povinností důstojně Bohu ve středu našem hostiti. Rozeberme tedy některé výtky v tom ohledu nám činěné, a zpytujeme jejich oprávněnost. Říká se, že Bůh jako duch, nejvznešenější a nej-mocnější Pán nemůže žádnou pozemskou

krásou a výzdobou chrámů zveleben býti. Ovšem, ten, jenž »včasným světlem se odívá«, jenž »po sluncích kráčí« a sám v sobě nejvyšší krása jest, nenabývá naším zlatem, našimi drahými kameny, ani barvami maleb větší důstojnosti, neboť on zajisté žádných ozdob nepotřebuje. On nepotřebuje také ke své chvále našich chvalozpěvův ani chvalotřečí, aniž potřebuje zvláštního místa, kde bychom jej uctívali. On by i bez té krásné oblohy, bez těch milionů hvězd, bez té země květy poseté, bez rozličného živočišstva, ano i bez nás všech a andělů, vždycky tímž slavným, mocným Bohem zůstával. Proto zbožme chrám, přestaňme velebiti Stvořitele modlitbami a písněmi, nečtíme jeho jméno, poněvadž toho nepotřebuje! O jak jest malicherná tato výtka. Bůh sám toho nepotřebuje, ale my, my toho všeho na výsost potřebujeme, abychom jemu vděčnost, poddanost svou i veřejně ukázali. Vždyť zavítá-li někam mocnář, nastrojí se všechno co nejlépe. Nepřipravuje-li se mu nejpěknější přibýtek? Což by král v chudé chýšce nezůstal králem? Ale my činíme to, abychom ukázali svou lásku, úctu a dětinnou oddanost k němu. A máme-li pro krále, který jest přece jen člověkem a Bohu sám se koří, tolik obětavosti, neměli bychom jí míti pro Boha? On chce bydleti ustavičně mezi námi, má snad přibýtek jeho býti jest přece nežli náš? Chrám spustlý jest důkazem buď největší chudoby, která si pomoci nemůže nebo největší nedbalosti o Boha.

Avšak skvostnost svatostánku jest příkazem Božím. Rozevřete Starý Zákon a čtete v druhé knize Mojžišově 25—30 kapitoly, s jakou skvostností stánek a

archu sobě vzdělali, a jak nákladný oděv kněžský a všecko bohoslužebné nádoby zříditi přikázal; čtete v třetí knize král. kap. 5, 6 a 8, a užasnete nad tím zlatem a okrasami, jimiž se skvěl chrám od Šalomouna Bohu v Jerusalemě zbudovaný, v němžto Bůh svůj byt zákrakem nastoupil. Všecka skvostnost chrámů našich jest jen stín proti nádhře, kterou skvěl se první chrám starozákonní. A hle, do chrámu jerusalemského, který po zpusošení zase vzdělán byl a Herodem, králem opět ozdoben, chodíval Ježíš Kristus, Spasitel náš, odtud vyháněl vše, co tam nepatřilo, kupující i prodavače, řka: »Dům můj, dům modlitby jest,« ale nikdy nebrojil proti ozdobám chrámovým, aniž kdy velel je odstraniti. Spasitel tedy, jenž by zajisté nic nepravého v chrámě neřpěl, smýšlel zcela jinak o skvostné ozdobě chrámové, nežli mnozí křesťané, kterým krása a ozdoba a náklad na chrám jest trnem v očích.

Říkají dále, že prý se ozdobou chrámovou rozptyluje mysl a svádí k roztržitosti. Kdo chce býti pobožným a sebrané myslí, jest a může býti takým jak v kostele prostém tak i v kostele ozdobeném. Vždyť mysl svou a myšlenky má jedenkaždý v moci své. Mlyná je tato výtka i proto, že právě ozdoby chrámové, které k srdci a myslí mluví a náma vznešenost Boží i jednotlivé články víry obrazně na oči staví, naši mysl poutají a k Bohu vedou. Příklad máme na mnohých nepřátelích naší svaté víry, kteří jen ze zvědavosti, ba s úsměškem přicházeli do velkolepého chrámu sv. Petra v Římě, avšak v brzku tou krásnou a vznešenou náherou a důstojnými obřady bohoslužebnými tak byli dojata a tak užasli, že se veřejně nestyděli ve spisech svých vyznati, že tehdy poprvé a nehlouběji pocítili nízkost a nicotu svou, a že bezděky museli se klaněti tomu Bohu, ježž katolická církev tak vznešeně cti. Víme přece, že člověk netoliko rozumem, nýbrž i smysly svými veden býti musí.

Čím ozdobnější jest či přibýtek, s tím větší úctou chováme se k tomu, jenž tam bydlí. Tak i nádherná ozdoba chrámů napomáhá ku zvýšení úcty Boží v nás, k hlubší pobožnosti, ovšem jestliže se netoliko oči naše pasou krásou ozdob a obrazů, nýbrž také jestli co očima vidíme, do srdce našeho vchází a je ke zbožnosti rozehřívá.

Dále se vytýká, že prý by se náklad vedený na výzdobu chrámů raději měl dáti chudým. Ovšem jest péče o chudé bohumilá a naši je také povinností. Církev starala a stará se o chudinu již od prvopočátku, kdy ani obce ani státy o ni se nestaraly. Avšak nastřkovali chudé proti kostelní okrase není šlechetné.

Již Jidáš mamonář, podobně soudil, když byl Ježíš u farizea Šimona na obědě a kajčnice Magdalena drahou masť pomazala nohy jeho, reptal tento nezdárný apoštol, že prý by se byla měla masť prodati a výtěžek dáti chudým. Ovšem neměl tak chudé na mysli, jako svůj vlastní měšec. A co mu řekl

Ježíš? »Chudé máte vždycky sebou, t. j. chudým můžete všelijakým způsobem dobře činiti, tuto ženu však neobtěžujte, neboť dobrý skutek vykonala.«

Tak je to i posud. Lidé, kteří nedají rádi na kostel, nedávají ani chudým, a naopak, kdo rád na kostel přispívá, zajisté i chudým rád almužny poskytuje. Církev také neřádá nikde přispěvků na kostely, když by snad tím chudinská péče trpěti měla. Vždyť máme příklady, že církev sama i bohoslužebné drahé nádoby prodala a peníze v čas bídy chudým rozdala. Tak učinil již sv. jáhen Vavřinec, tak učinil svatý Augustin, tak mnozí biskupové. Za naší doby výtka tato tím méně platí, neboť víme dobře, že jest peněz někde dosti, že se jimi plýtvá na zábavy, požitky, světskou náheru, že by tedy chudina dobře býti mohla zaopatřena, kdyby bylo více lásky útrpné a milosrdenství u těch, kteří statky pozemskými vládnou. Těch jest

málo, protože jest víra slabá a láska k Bohu mdlá, a proto také bez příčiny za zlé má těm, kteří ze svého přebytku rádi na okrasu domu Božího přispívají. A konečně, zeptejme se chudých, zdali by chtěli, aby obnosy obětované na výzdobu kostelů, jim se dáti měly či ne; veliká většina z nich se zřekne takové almužny; vždyť i chudí mají radost, když mají v obci krásný chrám, kde pak se chudý a ubohý člověk lépe potěší, nežli právě v chrámu Páně? A máme příkladů dosti, že i chudí si raději to nejnnutnější odepřeli, jen aby nějakým dárkem Pánu Bohu se zavděčiti mohli. Výtka tato tedy jest mylná, neodůvodněná, a jen závist číší z ní.

Konečně se také namítá, že prý těmi ustavičnými sbírkami na kostely lidé chudnou! Jaká to něžná péče o blahobyt lidstva se najednou jeví u nepřátel Božích. Kdo a kde již někdo zchudl proto, že daroval něco na chrám Páně? Předkové naši nebyli zajisté bohatší nežli my nyní, a hle, co obětovali na své kostely a nezchudli. Zanechali své dědictví dětem neztenčené a bez dluhů. Vždyť co se Bohu z lásky a ochotně obětuje, to není nikterak ztracené; nedávámef to také ze svého, nýbrž z jeho, neboť on nám svěřil majetek náš. Spočítejme jen, co se za jediný rok marně prohýří, prokouří, propije atd., zdaž co se obětuje na kostely, není toliko tisíci díl toho? Ostatně není nikdo nucen, kdo chce dáti dobrovolně, dá, kdo nechce, nedá. Pro kostel ještě žádná rodina nezchudla, ale bohužel zchudly nesčetné rodiny proto, co se mnohdy na blízku kostela páše v hospodách, pro pití, karban a jiné ohavnosti. Pán Bůh zajisté nezůstane nikomu dlužníkem. Na jiné straně tisícronásobně zase nahradí, odmění vše, co se z lásky jemu obětovalo, nahradí to zdravím, pozhánáním v práci a všech podnicích, spokojeností, ba i věčnou odplatou.

Tak jako si posíláme almužnu udělovanou z lásky chudým napřed na onen svět, tak i posíláme tam naše příspěvky na chrám Páně obětované. Tam na věčnosti je nalezneme zapsané a dobře účtované. Vždyť jest zajisté lépe, když pro Boha něco činíme, nežli když na tělo své pro dábla veliký náklad vedeme.

Jsou tedy všechny výtky nepřátel našich proti ozdobě chrámů našich jalové

a bezdůvodné, a vyplývají jen z nenávisti k Bohu a církvi.

Rovněž tak se to má i s výtkami proti našim obyčejům náboženským a nábožným, které jsou také nepřátelům trnem v očích. Obřady naše se jim nelíbí, rovněž i užívání oltářův, obřadů, svíček, kadidla, svěcené vody, hudby a jiných věcí. Ano i to naše klečení při modlitbě a spinání rukou je uráží, ba i ten pozdrav křesťanský »Pochválen buď Pán Ježíš Kristus« jest jim proti mysli. Pozastavme se tedy poněkud u těchto věcí. Oltáře prý není třeba, neboť prý Kristus Pán na kříži oběť svou dokonals, tím prý přestalo všecko další obětování. Avšak, kde máme konati oběť nekrvavou, mši svatou, kterou přece Pán Ježíš ustanovil a nařídil, řka: »To činite na mou památku!«

Máme-li snad tělo Syna Božího klásti na podlahu? Jaká by to byla úcta k nejsv. tajemství? Oltáře měli už apoštolé, neboť píše sv. Pavel: »Máme i my oltář, z něhož nemají práva jísti ti, kteříž stánku slouží.« (Zid. 13, 10.) Čeho tedy se máme držeti? Zákona-li a obyčeje apoštolského, čili ledajakého nepřitele církve? Též i obrazové naší posvátní nejsou proti zákonu, nýbrž v něm mají svůj původ. Bůh ukázal se Danielovi v podobě starce, Duch svatý se vznášel nad Kristem Pánem v podobě holubice; a co jest podoba nežli obraz; proč bychom tedy tu podobu nebo ten obraz i my k nazírání svému nepodrželi? At se jen žádný neobává, že bychom snad se k modloslužbě snížili a obrazům se klaněli; vímeť čemu víra učí. Obrazy náboženské také nikoho k modloslužbě nesvádějí! Či snad již obraz Krista Pána pňejícího na kříži někoho svedl? Mluvte vy opuštění, kteří jste pod křížem Páně útechy nalezli, mluvte vy chudí a churaví, kteří při každém pohledu na Ukřižovaného Spasitele nových sil nabýváte, mluvte vy kající hříšníci, kteří při spatření kříže jste do sebe šli a slzami lítosti jste tíž smáčeli a útechu nalezali, že pro Kristovu smrt vám bude odpuštěno. Mluvte, řekněte, máme obrazy Páně, máme kříž Kristův vyhoditi, pošlapati, proto že tomu chtějí někteří nepřátelé? O zajisté všickni zvoláte: nikoliv! Avšak ani obrazové svatých nejsou proti víře,

Sám Bůh poručil, aby se nad archou úmluvy postavili dva cherubíni. A co jsou cherubové? Jsou to bohové? Nejsou. Jsou sluhové Boží. A co jsou svatí naši? Jsou rovněž věrní služebníci Boží, ba Boží přátelé. Proč bychom tedy jejich obrazy v chrámech míti nemohli! Nevzbuzují v nás obrazové svatých touhu po následování jejich ctnosti? Nejsou našimi vůdci? Vždyť si vážíme obrazů rodičů našich, i slavných a zasloužilých mužů, máme je v příbytcích, na veřejných pomnicích atd. A svatí by neměli míti totéž právo? O jak bez rozumu jednají nepřátelé naši!

Co se týká světěl, kadidla při službách Božích, tu odkazují protivníky těchto věcí na Pána Boha samého; s tím at se hádají, proč si obě byl při službách svých již v Starém Zákoně poručil. Že naše svččená voda jest znamením vnitřní čistoty, sůl znamením neporušenosti, olej znamením křesťanské statečnosti, křížmo znamením svatě příkladnosti a bílé roucho znamením nevinnosti; proč bychom neměli těchto krásných znamení zachovati, když náboženství našemu žádné újmy nečiní?

Táže-li se kdo, proč při modlitbě spínáme ruce, ten at nám řekne, zdaž nemístné bylo a špatné pozdvížení rukou Mojžíšových nad bojujícími Israelity? A což Pán Ježíš nepozvedl ruce své když žehnal chleby? Mnohý se styděl za živa ruce své k Bohu sepnouti, ale zdvihal je při smrti.

Na kolena padáme na důkaz pokory před Všemohoucím Bohem. Před vzácnějším smekáme, se kloníme, ba i jemu ruce libáme, toť jsou zevnitřní důkazy úcty naší vnitřní. Sám nekatolický učitel Reinhard krásně praví: »Když nás pravá pobožnost jme, rozněcuje nám obličej, sama nám ruce spíná, na kolena nás vrhá, oči naše slzami naplňuje a vzdychání z prsou vylučuje.« Nejsme pouzí duchové, nýbrž tělo máme, a proto čím duch ovládan jest a oplývá, to také zevnitřně jeví se pohyby těla, proto i naše obyčejné náboženské mají svůj rozumný základ a cíl.

Ovšem vždycky na paměti míti musíme, že jak skvostnost stánků Božích tak obyčejné náboženské náležejí k ze-

vnitřní oslavě Boží. Že však Bůh ne tak na zevnějšek patří jako spíše na vnitřek hledí, na srdce, s jakým to vše konáme. Proto jak rádi máme opravený, skvostný chrám, opravme a obnovme v sobě srdce své ctnostmi novými a bohuľibými, nevcházejme do svatyně Boží bez touhy srdcem i tělem Pánu Bohu sloužiti. Jen tenkrátě zajisté můžeme se nadíti, že Bůh vyslyší volání naše, že laskavě přijme oběti naše, když v milosti jeho státi budeme. Krásný a ozdobený stánek budiž obrazem krásné a ozdobené naší duše, aby i ona mohla hostiti v sobě hosta božského, Ježíše Krista, jenž k nám přichází ve svatém přijímání.

Ku konci pak prosíme laskavě čtenáře, aby pozornost svou a štědrost věnovali novému spolku svatého Bonifáce, který si za úkol obral sbíratí příspěvky na stavbu nových kostelů, kdekolí toho třeba jest. Jsouť města ve vlastech našich, která pro mnoho tisíc katolíků mají jen jediný, mnohdy malý chrám Páně, ba jsou veliké obce, do tisíců katolíků čítající, které ani kostela nemají. To jsou ovšem poměry nezdravé, škodlivé, neboť bez kostela hyne zbožnost a s ní i víra v srdcích přečetných katolíků. Kdo nevykonává své náboženské povinnosti veřejně v chrámě, nekoná je ani soukromně, a zvlažní, ano schladne ve víře úplné. Chrámů a služeb Božích, kázání, mše svatě atd., jest katolíkům nevyhnutelně potřebí, proto jest stavba chrámů pravým dobrodínním. A k tomu směřuje činnost spolku svatého Bonifáce. Vydává za tím účelem list (pro české čtenáře »Svatý Vojtěch«), který každý, kdo chce, zadarmo obdržeti může, a v kterém se zdatně a horlivě hájí naše svatá víra proti nepřátelům a nabádá ku křesťanskému ctnostnému životu.

Milodary pak za tento časopis obětované plynou na stavbu kostelů. Tak může, každý sebe chudší, svým haléřem přispěti na zřízení důstojného stánku Božího na zemi a zachráněni nesčetných duší, které by jinak zkáze propadly. Kéž laskaví čtenářové, podle možnosti, podporují důležité dílo spolku svatého Bonifáce, tak aby se vždy víc a více uskutečňovaly prosby Otčenáše: »Posvět se jméno Tvé, přijd' království Tvé.«

Boh. Hendl.

Srdce Ježíšovo — srdce královské.

K slavnosti nejsvětějšího Srdce Páně.

Se slovem »král« spojujeme zajisté pojem největší vznešenosti jak rodu, tak moci, tak vlastnosti. Proto také není vznešenějšího původu nad původ královský, není větší moci nad královskou, a chceme-li označiti nějakou vlastnost jakožto velikou, nazýváme ji královskou. Tak vyniká-li někdo velikou štědrostí, říkáme jí štědrost královská, chceme-li o nějakém daru říci, že jest obzvláště veliký, řekneme, že je to dar královský; u krále hledá lid vlastnosti nejlepší: spravedlnost, milosrdnost, lásku, dobrotu, otcovskou péči a podobné lidu potřebné a užitečné vlastnosti nejvyššího Pána. Tak soudíme o králi pozemském, tak si to v myslí své představujeme. Krásná je to zajisté představa, však ne vždycky srovnává se skutečností. Vždyť i král na svém trůně jest přece jen křehkým člověkem, který podroben jest rozličným nedokonalostem a mnohdy, jak učí dějiny, ani zdaleka neodpovídá ve svých skutcích a vlastnostech vznešenému pojmu, který lid si o důstojnosti jeho učinil.

Avšak jeden jest král, jenž všecky, i největší naše představy a pojmy o moci a vlastnostech královských daleko překonává, král, jenž se sám králem nazval, ale ne králem podobným králům pozemským, Ježíš Kristus Syn Boží, Bůh, člověk, Spasitel náš. Dobře napsal Pilát na kříž Páně: Ježíš Nazaretský, král židovský, jenže nebyl toliko králem židů, nýbrž králem všeho lidstva, všeho světa. Srdce Ježíšovo, srdce krále nebes i země jest v pravdě srdce královské, jak dle vznešeného původu, tak dle moci, tak dle vlastnosti v pravdě královských.

1. Ať pozorujeme Krista Pána jako Boha nebo jako člověka, vždy vidíme, že srdce jeho jest v pravdě srdcem královským dle královského svého původu. O původu jeho božském, tedy nejvznešenějším, praví žalmista Páně: »Z lůna před dennicí zplodil jsem tebe.« (Žalm 109, 3.) A zase: »Hospodin řekl ke mně: syn můj jsi ty, já dnes zplodil jsem tebe.« (Ž. 2, 7.) Při křtu jeho v řece Jordáně, i při proměnění na hoře Tábora sám Bůh Otec

vydal o něm svědectví, řka: »Tentof je Syn můj milý, v němž se mi dobře zalíbilo.« Srdce Ježíšovo je Srdce božské, a proto v pravdě královské dle božského jeho původu.

A pohlížíme-li na Krista Pána jako spolu člověka, tu slyšíme hlas andělů v domku nazaretském, řkouce: »Aj, počneš v životě a porodíš Syna a nazveš jméno jeho Ježíš; tent bude veliký a Syn Nejvyššího slouti bude, a dá jemu Pán Bůh stolicí Davida, otce jeho, a kralovati bude v domě Jakobově a království jeho nebude konce.« (Luk. 1, 32.) Ejhle, sám Bůh oznamuje, že Syn jeho v požehnaném člověčenství svém bude pravým králem, králem všech králů na věky. Srdce Ježíšovo je tedy v pravdě Srdce královské. Proto pravil o něm prorok: »Já pak ustanoven jsem od něho králem na Sionu, hoře svatě jeho, jenž ohlašuji příkázání jeho.« (Žalm 2, 6.) Svatý Jan pak viděl ve svém Zjevení Krista Pána, jenž měl na rouchu svém napsáno: »Král králův a Pán pánů.« (Zj. 19, 16.) Kdo smí se přirovnávati k Ježíši Kristu dle původu jeho? Který král pozemský, byt ten nejvznešenější mohl by jen zdaleka se rovnati Kristu, králi věčnému? Vždyť každý král pozemský jest jen pouhým člověkem, hrstkou popele, smrtelným, slabým; Ježíš Kristus však jest králem dle své božské i lidské přirozenosti, ustavičným, nejvznešenějším, věčným. Proto je Srdce Ježíšovo Srdce v pravdě královské.

2. Pozorujme dále moc nejsvětějšího Srdce Páně. Který král, sebe mocnější, mohl kdy o sobě říci: »Dána jest mi moc na nebi i na zemi,« jako to řekl o sobě Kristus Pán? A tuto moc také dokázal zjevně skutky svými. Poručil bouři a moři a nastalo utišení veliké; pouhým slovem uzdravoval těžce nemocné, křísil mrtvé; několik málo chlebě rozmnožil tak, že nasýtil několik tisíc hladových. A jakou moc vykonával Kristus Pán na srdce lidské, a to zejména na hříšné a pobludilé. Matouše odvádí z domku celního a činí jej svým učedníkem, Zachea, bohatce, pouhým pohledem pohnul k navrácení nespravedlivého ma-

jetku. Maří Magdalenu slovem obrátil k životu kajicinu a svatému, rovněž Petra hřešícího pohnul pohledem k slzám a příkladem své trpělivosti přiměl lotra na kříži ku pokání. A od doby, kdy zapřísáhlý nepřítel víry Kristovy Šavel stal se Pavlem, jsou milionové lidí svědky moci Kristovy, které srdce jejich k sobě táhne, k lásce a následování jeho je pobízí, tak, že s radostí kříž protivenství pro něho na bedra svá berou, ano i život svůj za jméno jeho obětují. Který král pozemský měl takovou moc nad srdci lidskými? Ježíš žádá lásku, obět, sebezapření od lidí, a hle, milionové nu dar tento s radostí podávají. A králové pozemští často si stěžují, že při vši své moci nemají věrného přítele; Ježíš chudičký, ukřižovaný jich má počet nesmírný. Srdce jeho jest v pravdě srdcem královským, neboť panuje nad srdci lidskými, šlechtnými i zlými. Ano, ono panuje i nad duchy pekelnými. Sv. apoštol Pavel dosvědčuje slavně, že »ve jménu Ježíše každé koleno kleká, těch, kteří jsou v nebi, na zemi i v pekle.« (Filip. 10.) Proto také, jako Kristus Pán za svého pozemského života dábly z posledých lidí slovem mocným vymítal, i v církvi sv., zejména v dobách prvotných, pouhým vyzváním nejsv. jména Ježíšova vymítání bývali zlí duchové z posledých křesťanů. Dokladem toho jsou předešlá vypravování o událostech takých u sv. Otců církevních, kterými hleděli také podepřítí a odůvodnití víru křesťanskou. Dle moci největší, neobmezené, je Srdce Ježíšovo srdce v pravdě královské.

3. Veliká moc královská bez dobrých vlastností nebývá poddaným ku prospěchu, spíše ke škodě. Proto si žádá lid na králi vlastností nejlepších a úmyslů nejšlechtnějších. Zejména hledá u krále velikomyslnost, otcovskou péči, milosrdenství a lásku. Pohlédme na nejvyššího našeho krále Krista Ježíše, zpytujeme jeho řeči, skutky, jeho celý život a poznáme, že nejsv. Srdce jeho tyto krásné vlastnosti má v míře největší, jako nikdo jiný. Tak velikomyslné je Srdce Páně! Téměř jeho spása celého lidstva jest zajisté hodný velikomyslného krále nebes i země. Tvor Boží, člověk, na zemi nejdokonalejší, v němž odleskuje se moc, krása a vznešenost Boží, tvor tento byl ztracen; nevděkem odplatil dobrodiní nej-

větší, urážkou hroznou splatil lásku Boží, sám si zasloužil trest nejhroznější. A hle, Kristus Pán jde, obětuje se za hříšného člověka, aby jen získal Bohu duše lidské a odvrátil od nich trest věčný. Jaké to Srdce veliké, jaká to mysl vznešená! Dal sama sebe za všecky, a přece nežádá za to odměny skoro žádné, nežádá ani zlata ani stříbra, nežádá si výloh, nežádá našich statků. Spokojuje se s upřímností, věrností a zbožností srdci našich, přehlíží všecky naše nedostatky, hledí jen na dobrou vůli a spasitelný úmysl. I to, co od nás žádá, nežádá tak k vůli sobě, nýbrž jen k vůli nám, neboť nám plyne z toho užitek největší: čím více zajisté nejsv. Srdce Páně milujeme, je uctíváme, s čím větší věrností a slabostí k němu lneme, tím větší milostí vylévají se ze Srdce Páně do srdce našeho. tím větší dary dostáváme z tohoto nepřehledného pokladu, tím více býváme posilněni k dalším pracím, námahám a obětím. Ano, Srdce Ježíšovo jest v pravdě srdce královské, protože jest velikomyslné v nejkrásnějším slova smyslu. Srdce Páně jest však také srdce v pravdě otcovské. Péče otcovská vztahuje se obzvláště na opatření všech potřeb rodiny, a sice jak tělesných tak duševních. Otec opatřuje dětem výživu, vychování a ochranu.

Ejhle, jak pečlivým otcem naším jest Pán a Spasitel náš, Ježíš Kristus. Vida zástup hladových kolem sebe, zvolal: »Lítost mám nad zástupy« a nasýtil je. Na svatbě v Kani Galilejské smiloval se nad chudobou snoubencův a pomohl jim k vínu, proměnil vodu ve víno. Pracující marně apoštolům poroučí, aby ještě jednou rozestřeli síť, a hle, zahrnuli množství ryb. Jako otec staral a stará se posud Kristus Pán o nás, aby potřeby naše ukojeny byly, zehraje naši práci, aby přinášela užitek stonásobný. A jak něžná jest péče jeho otcovská o blaho naše duchovní. On učí nás Boha znáti, Boha poslouchati, Boha milovati, on velí nám pro Boha i bližního milovati, nepřátelům odpouštětí, smířlivými a mírnými býti. On příklad dává nám sám a volá: »Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.« On miluje maličké, volaje je k sobě: »Nechte maličké přijít ke mně a nebraňte jim.« On povzbuzuje k nevinnosti a čistotě: »Blahoslaveni čistého srdce, neboť oni

Boha vděti budou.» On učí nás starosti nejdůležitější, zachrániti totiž duši svou: «Co platno člověku, kdyby celý svět získal, ale na své duši zkázu trpěl.» On krmí a nasyčuje duši svým tělem a krví v nejsv. Svátosti oltární, říká: »Tělo mé právě jest pokrm a krev má právě jest nápoj.« A jakých darů podává nám Kristus Pán ve sv. přijímání: »Vzkříšení slavné, život věčný, spojení s Bohem! Kdo jí mé tělo a pije mou krev (ovšem hodně), ten má život věčný, a já vzkřísím jej v den nejposlednější. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně zůstává a já v něm.« Jaká to péče o blaho naší duše! A jak nás chrání! Zlý duch ustavičně se namáhá, aby pokušením nás od Ježíše Krista odloučil, duši naši k hříchu přivedl, a tak pro sebe ural. Ale Ježíš volá k nám: »Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste a já občerstvim vás!« On síly nám dodává důvěrou v jeho svaté jméno, abychom i my s výsledkem mohli k pokušíti volati: »Odejdi ode mne.« On ujišťuje nás svou ustavičnou pomocí, říká: »Já jsem s vámi až do skonání světa, a proto nebojte se, jáť přemohl svět.« A není lepšího a pečlivějšího srdce otcovského nad Srdce Ježíšovo, proto je to srdce v pravdě královské.

Na králi žádáme srdce milosrdné. Vždyť to jest právě nejkrásnější výsada moci a velebnosti královské, odpouští vinníkům a dává milost i odsouzeným, a proto také každý dobrý král rád této své výsady užívá. Avšak kdo vyrovná se v této vlastnosti Srdci Ježíšovu? Kolikráte je urážíme, kolikráte proti němu hřešíme, a přece odpouští a odpouští rádo a ochotně, ba touží po tom, aby odpustiti mohlo. Vidí-li jen jiskřičku dobré vůle, cítí-li jen poněkud kající mysl hříšníka, již spěchá mu ku pomoci milostí svou, aby kajicnost byla dostatečná, a tak, aby jak spravedlnosti Boží bylo vyhověno, tak i průchod mělo milosrdenství. Jak rád přijímá Spasitel přimlvy své Matičky a svých svatých za nás bižné, hříšné lidi; den co den obnovuje obět Kalvářskou nekrvavým způsobem na oltáři ve mši sv., a tak největší nám prokazuje milosrdenství. On je ten milosrdný Samaritán, jenž rány duše naší hojí a sv. rozhlášením ve svátosti pokání uzdravuje. Jako kdysi ve Starém Zákoně prorok Jeremiáš zvolati

mohl: »Milosrdenství Hospodnímu, že jsme do konce nevyhynuli, neboť nezhybnulo smilování jeho« (pláč Jerem. 3, 22.), tak i my v Zákoně Novém zvolati můžeme: »Milosrdenství Srdce Ježíšovo, že nejsme zatraceni od tváře Boží pro hříchy naše,« proto je Srdce Ježíšovo v pravdě srdce královské.

Na králi žádá se láska, láska ke všem, zejména k nuzným, trpícím a slabým. Kdo smí se měřiti s Kristem Pánem v lásce k lidem? Nejsv. Srdce jeho plálo láskou největší k nesmrtelným duším lidským, vždyť z lásky této podvolil se Syn Boží býti Spasitelem lidstva a z lásky opustil nebesa, stal se člověkem ve všem nám podobným učiněn jsa, kromě hříchů. Celý jeho pozemský život plný ponížení, útrap, práce, bolestí jest nepřetržitým řetězem, důkazu jeho lásky k nám. Láska to byla, která jej pudila položit se při narození na tvrdé jesle, tatáž láska pudila jej při smrti voliti si tvrdý kříž za poslední lázko. A kdo spočte všechny ty zjevny lásky v jeho slovech, v jeho skutečích? Má-li kdo ku komu lásku, neschovává ji v srdci, nýbrž dává ji na jeho všim možným způsobem, a to činil Ježíš. Láska jest hlavní vlastností jeho božského Srdce. Krásně vyjadřuje lásku tuto církev svatá ve chvalozpěvu o Božím Těle: »Zvěstuj těla vznešeného,« říká: »Narozením dal se nám za průvodce na těžké cestě k nebesům, při poslední večeri dává se nám za pokrm; na kříži jest cenou výkupnou za nás a v nebi chce s námi sdíleti svou slávu a býti naší odměnou na věky.« »Když odejdu a připravím vám místo, zase přijdu a vezmu vás k sobě samému, abyste, kde jsem já i vy byli« (Jan 14, 3.), tak ujišťuje Pán Ježíš své učedníky, a proto také i nás.

Jelikož však nemůže viditelně u nás dliti, neboť úlohu svou na světě jako Vykupitel již byl dokonal, nalezl v lásce své prostředek záračný, aby jednak poskytl nám příležitost k záslužné víře, jednak aby ustavičně mezi námi dlel. Proto ustanovil nejsv. Svátost oltární, v níž přítomen je s tělem i krví jako Bůh i člověk ustavičně mezi námi a v níž obětuje se neustále za nás nekrvavě, jak se krvavě byl obětoval na kříži. Lásku, kterou ukázal nám Spasitel smrtí svou za nás podstoupenou, lásku tuto dosvěd-

čuje posud v tajemství nejsv. Svátosti oltární, a dšsvědčovati ji bude až na konec světa, kdy zase viditelně přijde soudit celý svět. Proto mohl Spasitel zjevití se sv. Marii Marketě d'Alacoque právem říci: »Viz srdce mé, které lidstvo tolik milovalo!« O Srdci Páně, tolik láskyplném, platí slovo prorokovo: »Věcnou láskou miloval jsem tebe, protože přitáhl jsem tě, smilovav se.« (Jerem. 31, 3.) Z lásky Kristovy plynou ostatní vlastnosti královského srdce jeho, o nichž jsme rozjímali, jeho velikomyšlnost, otcovská péče a milosrdenství. Láska jest jejich základem i korunou, je Srdce Ježíšovo základní vlastností, a proto je Srdce Páně vším právem srdce královské.

Nyní však uvažujme také, čím jsme povinni my tomuto srdci královskému? Zajisté úctou, vděčností, poslušností a láskou. Srdce Páně je Srdce božské, jemu záleží naše úcta nejvyšší, v něm ctíme svého Boha, svého Spasitele. V úctě této zahrnuta je spoluvděčnost i poslušnost i láska. Andělé v nebesích klání se plní obdivu v úctě největší nejsvětějšímu Srdci Páně, učme se od nich; pojďme, padněme před Ježíšem, roňme slzy radosti i obdivu nad srdcem jeho, neboť on jest Bůh, Pán náš a my lid jeho pastvy a ovečky jeho ruky. Úcta k dobrodinci musí býti spojena s vděčností a láskou. A lásku žádá si Srdce Páně na nás. »Dej mi synu srdce své!« tak volá k nám Pán náš slovy Písma. (Přísloví 23, 26.) Což také jiného můžeme dáti Bohu? On pánem jest všeho, co máme, neboť od něho vše máme; toliko srdce naše a láska jeho jest v rukou našich; to-li zasvětime Spasiteli, dáme mu dar nejmilejší, nejčennější. A srdce toto má býti plné lásky k tak dobrému Spasiteli, zdaž může býti bez vděčnosti? »Čím se odplatím Hospodinu za všechno, co učinil mi« (Žalm 115, 3.), tak ptejme se samy sebe. Děkujeme-li všem lidem dobrým za prokázaná nám dobrodini, čím více děkovati musíme Ježíši Kristu, dobrodinci největšímu? O kěž neustane jazyk náš chváliti Srdce Páně, kěž nepřestane srdce naše tlouci v lásce pro Srdce Ježíšovo,

kěž není minuty, kdy si nepřipomínáme vděčně všech darův a dobrodiní, které Srdce Páně nám prokázalo. Ukažme však vděčnost a lásku skutky, a to takovými, které se líbí Kristu a kterých si žádá. A to jest poslušnost k jeho sv. příkázáním. »Milujete-li mne, příkázání moje zachovávatí budete,« tak pravil sám. Važme si jeho svatě víry, plňme, co ukládá nám. Buďme věrnými syny a dcerami sv. církve Kristovy, skrze níž on nás vede, o nás se stará, nám poroučí a tak naši poslušnost zkouší.

Ať nezdá se nám žádné příkázání Boží či církevní tuze nepatrné, zachovávajíc všechny horlivě, vytrvale a s radostí. Obětujeme své tíže, útrapy, bolesti, starosti Srdci Páně v náhradu za jiné, kteří Srdce nejsv. urážejí z neznalosti nebo zloby, zdvojnásobme horlivost v úctě i lásce i poslušnosti, aby dosti učiněno bylo Srdci Páně ze strany naší za to, co odírá se jemu od nepřátel. Kristus touží po spojení s námi, nenechme jej čekati; ke stolu Páně choďme často, a to s dobrou přípravou, aby duše naše byla pravým svatostánkem, v němž se Kristu dobře přebývá.

Zvláště v tomto měsíci červnu, který obzvláštní úctě nejsv. Srdci Páně zasvěcen jest, věnujme se mu celí; Srdce Páně necht panuje v srdcích našich, necht ovládá naše úmysly, naše přání, naše celé konání. Všecko, co v nás a na nás jest, rozum, vůle, paměť, oči, uši, ruce a nohy, necht slouží jemu. Následujme v úctě nejsv. Srdce a v lásce k němu sv. mučedníky, vyznavače a panny, kteřížto všickni srdce své spojili se Srdcem Páně páskou nejněžnější. Spojme se se všemi zbožnými ctiteli nejsv. Srdce, spojenými v bratrstvu po celém světě rozšířeném v jeden veliký sbor poddaných Srdce Ježíšova, srdce královského, a netoliko ústy volejme, nýbrž i skutky se přičiňujme, aby sladké Srdce Ježíšovo, srdce krále věčného, vždy víc a více bylo poznáváno, uctíváno a milováno na zemi, abychom je viděti, uctívati a milovati zasloužili si také v nebesích.

Boh. Hendl.

Vlastnosti víry.

Ku svátku svatých apoštolů knížat Petra a Pavla.

pluku cizinců, jež vydržuje vlada francouzská ve svých zámořských osadách, těžce provinil se proti kázní voják, který byv od svého důstojníka pro přestupek dle zásluhy potrestán, tak velice se zapomněl, že vyčkav jej, z úkrytu ho bambitkou zastřelil.

Byv odveden do vězení, byl přísnými vojenskými zákony odsouzen k smrti zastřelení. Byl poslán k němu kněz, aby voják katolík připravil se dobře k této poslední své cestě. Jak podivil se kněz,

když vkročil do jeho celly. Voják uvítal ho s otevířenou náručí a pravil: »Jakou útěchou jest mi, že mohu svědomí očistiti a že učiniv zadost spravedlnosti

lidské, předstoupím čist před soudnou stolicí Boží. Provinil jsem se těžce, ale nyní raduji se, že mohu dobře přichystati se na svou poslední hodinku, neboť vím, kdy přijde.«

Přiblížil se den pravý. Vojsko časně

již z rána vytáhlo před hradby města, utvořilo čtverec, jehož čtvrtou stranou byla silná zeď pevnostní. Již zavzněl slabý hlas umrlčeho zvonku a na vozíku seděl vedle kněze k smrti odsouzený voják, jež doprovázeli čtyři dragouni.

Čtverec se otevřel, vůz dojel až ku hradbám, kněz pomohl vojákovi, a ten třesa se sice na všem těle, ale pevně odhodlán, poklekl a prosil ještě jednou o poželání. Pak požádal kněze, zda mohl by promluvit několik slov k vojákům. Kněz vyžádal si dovození generála, který komandoval, sdělil mu, aby mluvil. »Vojáci, kamarádi!« zvolal, »vizte, kam přivede člověka nevěra. Prosím vás, i své představené za odpuštění, a varuji vás, abyste nikdy nespustili se Boha a naši svatě katolické víry. Zůstaňte věrnými syny katolické víry a naší vlasti Francie a nepřijedete na místo, na němž já nyní stojím. Modlete se za mne.« Domluviv

sám komandoval: »oheň!« a prostřelen kulemi svých soudruhů klesl mrtev na zem.

S vírou tohoto nešťastného vojáka, vypadalo to jako s některým ovocným stromem, který nemá, nenese-li ovoce, pražádné ceny. I víra onoho nešťastníka byla bezcennou, neměla vlastností, jichž pravá víra má; nebyla ani všeobecnou, ani pevnou, ani stálou, ani živou, nedokazovala skutky, že co věří také vykonává.

Víra budiž všeobecná. Víra

naše jest obecná či všeobecná, věříme-li všechno bez výjimky, čemu učí katolická církev. Kolik vzácných vědomostí získali jsme si jen tím, že uvěřili jsme lidem, kteří nám je sdělili? Věříme, že jest Amerika, že jest Austrálie, že jest pět dílů světa, ač noha naše nevzkročila jen do Evropy. Věříme-li lidem pravdomluvným a pravdu milujícím, Ježíši Kristu a církvi,

jim založené ne chceme věřiti? Každý nevěrec jest hrozným rouhačem, věří svému vlastnímu nedokonalému a nespolehlivému rozumu více než Bohu samému, víni samého Ježíše, původce vši pravdy, ze lži. Kdo nevěří Synu, čini jej lhářem, nebo nevěří svědectví, kteréž promluvil Bůh o Synu svém. (1. Jan 5, 10.)

Jsou lidé, kteří říkají: »Rád bych věřil, kdyby jen nebylo těch tajemství v naší víře svaté.« Ale odpovídám: »Nevidíš kolem sebe tajemství, jimiž jsi obklopen se všech stran, a přece v ně věříš. Řekni a vysvětlí mi, co jest život, zrak, sluch, ůch, barva, vit. Proč, odkud, kam věje? Vysvětlí, co jest zeleň, proč každý skoro lístek jinak vypadá? Co jest bolest, co únava, co radost? Pozoruj na př. svá malounká dvě očička, jsou jako dvě malé kuličky, uvnitř úplně temné, a přece vše jimi vidíš, pozoruješ i předměty miliony mil vzdálené, jako

hvězdy. Tajemstvím jsi sám sobě, sám sobě nerozumíš. Nikdo nemůže pochopiti tajemství, jež vidí okolo sebe a tajemství naší svaté víry, chtěl-li by vyzkoumati? Nejhlavnější jsou: vtělení Syna Božího, tajemství nejsvětější Trojice, jest jeden Bůh ve třech osobách a proměňování chleba a vína ve mši svaté v nejsvětější tělo a krev Pána našeho Ježíše Krista. Tajemstvími je jmenujeme proto, že bez zjevení Božího nemůžeme jich pochopiti pouhým svým rozumem. Ale věříme v ně pevně, protože nám je zjevil sám Bůh, který jest nejvyš pravdomluvný a nemůže ani lhát ani klamat.»

Věřme tedy všemu, co předkládá k věření naše matka, svatá církev, která jest dle slov svatého Pavla »domem Božím, sloupem a utvrzením pravdy«. (1. Tim. 3, 15.) Nezachovávejme jenom těch článků víry, které se nám zamlouvají snad pro nějakou nahodilou příčinu, které jsou snadny, příjemny; nikdo nebud tak pošetilý a nemyslí si, že snad některý článok víry jest méně důležitý než druhý, toho že není potřebí tak svědomitě zachovávat. Kristus poručil svým apoštolům: »Učte všechny národy, učte je všechno zachovávat, cokoliv jsem přikázal vám.« (Mat. 28, 19.)

Věřme pevně i stále. Stála a pevná jest víra naše, jsme-li ochotni raději všechno, i život dáti, než abychom od víry odpadli nebo ji zapřeli, a věříme-li tak pevně, že nepochybujeme ani dost málo. Je-li kdy potřebí připomenouti, abychom pevně a stále dobřeli, je to zajisté nyní v našich dobách, kdy nepřátelé dorážejí se všech stran a obcházejí jako lev řvoucí, hledající, kde by koho pohltili, totiž přivedli na své špatné cesty. Kolik špatných bohaprázdných hesel vydáno, a kolik lidí bohužel na ně přísahal! Pryč od Říma! volají někteří ošemetně, lživě a podvodně, spisy, novinami, penězi hledějí platnosti tomuto heslu zjednat. Pryč s nerozlučitelností manželství! Pryč s náboženstvím ze škol! Pryč se vši vírou! A kolik je slabochů, kteří dají se zviklati; nemajíť žádné stálosti, žádné pevnosti ve víře.

Napřed hledme všichni víru poznati, a pak zamilujeme si ji a budeme v ní též pevní a stálí. Choďme vždy v neděli a ve svátky na kázání, poslouchajme

bedlivě, pozorně slovo Boží, hledme, aby nikdy co jedním uchem slyšíme, druhým nevycházelo zase pryč. V každém kázání můžeme se poučiti. Navštěvujme přednášky v katolických spolecích. Obírejme se dobrou četbou a nikdy neberme do ruky knihy špatné, neboť jed v nich ukrytý podává se nám ve slícně, dobře oslazené podobě, a pak tím účinněji působí. Kolik neštěstí, hříchů zavinila již špatná četba? Jsou špatné listy, které rozepisují se i o věcech špatných velmi lahodně, na př. o samovraždě, že zrovna jakoby k ní vybízely, a označují ji jako něco rekovného, jako vysvoboditele a spasitele. Nelze se pak diviti, že jsou lidé, hlavně dospělejší mládež, kteří majíce náladu přemrštěnou anebo zádušnou, uspávají takovou četbou své náboženské přesvědčení a svědomí. Jednou před šesti lety skočila ve Vidni do Dunaje šestnáctiletá dívka proto, že mrzela se, že nemůže žiti tak skvěle, jak se tomu dočítala v románech, které čítala vzlor zákazu svých rodičů celou noc až do bílého rána. Pro četbu zanedbávala své povinnosti v obchodě, stala se svěhlavou, přemrštěnou, zádušnou: několikrát zmínila se přítelkynin o sebevraždě, až se tak zapomněla, že to vykonala. Zajisté vsála ty sebevražedné myšlenky do sebe jen z četly špatných krvků. Varujme se špatného tisku, nikdy nekupme žádné špatné knihy, časopisu! Roku 1902 bylo vydáno u nás v Rakousku a v Německu 43.000 špatných krvavých románův, a mezi 123 mladými odsouzenci (ve Vidni) byli 92 čtenáři těchto spisů!!

Žijme podle víry. Nestačí však, je-li víra naše všeobecná, pevná a stálá, není-li zároveň živá, to jest, nejsme-li tak živi, jak toho žádá víra. Kristus praví: »Ne ten, kdo mi říká: Pane, Pane, vejde do království nebeského, ale kdo činí vůli Otce mého nebeského, který jest v nebesích.« (Mat. 7, 21.) Již sama lidská přirozenost žádá a předpisuje, aby co člověk cítí uvnitř v srdci, ukazoval i zevně; o čem jsem přesvědčen, to zajisté také skutkem ukáži. Vždyť skládáme se z těla a z duše, proto musíme Boha ctíti nejenom vnitřně, modlitbou, srdcem, zbožnými myšlenkami, ale i tělem, dobrými skutky. Sv. Ambrož

praví: »Vira, která se necvičí, brzy zmizí.«
 »Kdo sice věří, ale nekoná dobrých skutků, podobá se dle slov sv. Rehoře nemoudrým pannám, které neměly žádné zásoby oleje do svých lamp, a proto nebyly připuštěny do domu svatebního.«
 Jaký mnohdy až nedostizitelný vzor jsou nám první křesťané. Svätý Justin, žijící ve druhém století po Kristu, psal takto o nich: »My, kteří jsme oddáni byli dříve chlípnosti, milujeme nyní andělskou čistotu; dříve byly nám peníze a pozemské statky nadě všecko, nyní však dělíme se s chudými. Dříve žili jsme v nepřátelství, a nyní, co jsme poznali Krista Ježíše, žijeme v pokoji se všemi lidmi a modlíme se i za své nepřátele.«

Jak málo našlo by se mezi námi katolíků, kterým mohlo by se dáti toto svědectví svatého Justina! Kolik jest jich, jejich jména byla kdysi zapsána do křesťaných matrik jako katolických křesťanů, jejich skutky však nikdy a nikde nedokazují, že co při křtu svatém jejich jménem slibili kmotrové, také vskutku

životem svým zachovávají? Kéž mohlo by se o každém z nás říci, že máme viru pravou, totiž obecnou, stálou, pevnou a živou; kéž mohlo by se o každém z nás užití slov, jež pronesl Ježíš, božský Spasitel k Marii, sestře Lazarově: »Maria vyvolila si stránku nejlepší, která nebude odňata od ní.« (Luk. 10, 42.) Budine srdce upřímného, upřímně hledíme pravdu, hledíme ji poznati, zamilujeme si ji a řídme se jejími příkázáními, pravda pomůže nám k životu věčnému. Naším heslem budtež slova Kristova: »Každý, kdo slyší slova má a plní je, bude připodobněn muži moudrému, kterýž vystavěl dům svůj na skále; i spadl přívál a přišly řeky a váli větrové a obořili se na tento dům a nepadl, neboť byl založen na skále. A každý, kdo slyší slova má a nečiní jich, podobný bude muži bláznu, kterýž vystavěl dům svůj na pisku: i spadl přívál, a přišly řeky a váli větrové a obořili se na tento dům, i padl a pád jeho byl veliký.« (Mat. 7, 24—27.)

Iydat Zhdovcl.

Píseň k růženci o Srđci Páně.

I.

Viz, křesťane, božské Srđec moje,
 tak velmi, až k smrti zarmoucené,
 slyš příčinu smrtelného boje,
 v němž jest moje Srđce pohroužené:
 jsou to četné hříchý srđce tvého,
 jež jsí spáchal za života svého.

Slyš, křesťane, též, proč Srđec moje
 smrtelný zármutek podstoupilo:
 to proto, by ono srđce tvoje
 v smrtelných úzkostech potěšilo,
 to mé Srđce útěchu dá tobě,
 až tvé srđce tlíti bude v temném hrobě.

II.

Viz, křesťane, božské Srđce moje,
 jak jest ono celé probodeno,
 z velikého lásky k tobě zdroje
 na kříži jest kopím otevřeno,
 poslední krev vylévá se z něho
 k očistění hříchů srđce tvého.

Slyš, křesťane, též, proč Srđce moje
 nechalo se kopím otevřiti:
 to proto, by se v něm srđce tvoje
 v pokušení vždycky mohlo skrýti,
 útočiště v něm vždy najde jisté,
 zůstane-li všeho hřichu čisté.

III.

Viz, křesťane, božské Srđec moje,
 kterak ohněm lásky svatě plane,
 nikdy láskyplné Srđce moje
 ohněm lásky hofet nepřestane,
 stále bude v ohni lásky státi,
 nepřestane láskou k tobě pláti.

Slyš, křesťane, též, proč Srđce moje
 stále hoří lásky ve plameni:
 ono čeká, chladné srđce tvoje
 v ohni tom že též se rozplamění,
 že v tvém srđci vzplane lásky plamen
 k milování mého Srđce. Amen.

F. Vrdtil.

— ≡ V sadě květinovém. ≡ —

U sadě květinovém z jara krásné květiny zkvětalý, a svou vůni přelíbeznou vůkol sebe rozlévaly.

Však jedné jarní noci mráz přišel neočekávaný, vonné ty květiny zničil, a jim všem odzvonil hrany.

Když pak druhého dne z rána zahradník do sadu vkročil, hned ubohé ty květiny mrazem zpuštěné zočil

Viděl on květiny tyto v sadě kvěsti ještě věra, jejich libou vůni dýchal za věřejšího večera.

Když včera večer odcházel ze sadu květinového, nenadál se na květiny dnes pohledu takového.

Včera pohled na květiny působil mu velkou radost, a dnes jeho pohled na ně budí v srdci jeho žalost.

Poznává zahradník pravdu slov, že za noci bol chodil, že jediná noc člověku často velkou bolest zplodí.

Zahradník nad květinami v sadě svém se pozastavil, v zadumání ke květinám, a k sobě samému, pravil:

Ó vy ubohé květiny, brzy odkvetly jste, brzy, a mne smutný pohled na vás vynucuje z očí slzy.

Ještě dlouho ve své kráse mohly jste v mém sadě kvěsti, vaše vůně mohla lid-tvo k ctnostnému životu vésti.

Vždyť člověk, jenž vaši vůni přelíbeznou v sebe dýchá ve tajemné vaši řeči svaté pravdy slova slýchá.

Vy hlásáte pravdy svaté lidstvu všemu beze slova, ó přešťasten každý, kdo je ve svém srdci nosí, chová

Ten, kdo si, milé květiny, vaši vůně vážit umí, tajemné té vaší řeči, také jistě porozumí.

Vy svojí vůni člověka k vůni ctností nabádáte, kterou v sadě svými květy vůkol sebe rozléváte.

Však krutý mráz teď vás zničil, po vaši vůni jest veta; a ten děj se opakuje i v tom velkém sadě světa.

V sadě světa též přemnohé krásné květiny zkvětají, které též vůni líbeznou kolem sebe rozlévají.

Kvítká ta jsou lidské duše ozdobené nevinností, a jejich libá vůně jest vůně bohumilých ctností.

Však též přečasto za jarní života lidského doby, mrazivý dech pokušení zničí květiněk těch zdobu.

Zničí krásu nevinnosti,
odejme jim ctností vůni,
nad nimi truchlí zahrádník
Bůh, jen na nebesích trůn.

Bůh k nim volá: „Duše lidské,
vy květinčky mnou vsazené
ve světa sad, jak jste brzy
své krásy byly zbavené.“

Mé oko na vaši krásu
hledělo vždy v zalíbení,
dokud vám jí neodejmul
mravivý dech pokušení.

Chtěl jsem vás ze světa sadu
v nebeský sad přesaditi,
kde byste věčně mohly kvést
a svoji vůni šířiti.

Kéž byste slunkem mé lásky
k novému životu vstaly,
a milostí mých ze zdroje,
posilu k životu braly.

Kéž by vás již, mé květinčky,
nezdolal mráz pokušení,
byste věčně v nebes sadě
kvetly k mému potěšení.

Ó kéž všechny duše lidské
zdobí krásu nevinností,
kéž ony jako květinčky
vydávají vůni ctností!

F. Vrtil.

* * * * *

P. Dominik a Jezu Maria

Životopis sv. Jana z Kříže.

Hlava šestá.

**Návštěva sv. Terezie v Dirvelu. Svě-
deckví její o prvním reformovaném
klášteře karmelitiském. — Myšlenky
o bohatství a chudobě.**

Biskupem diecese, v níž Dirvelo le-
želo, byl don Alvarez z Mendozy, jenž
s touléz horlivostí, s kterou obnovu panen-
ského řádu podporoval i o reformu mužské
řehole se zasazoval. K němu činně přidru-
žili se, jak již víme, generál řádu Pater
Jan Křitel Rubes a provinciál P. Alfons
Gonzales. Tento přišel též za nedlouho
po složení slibů do Dirvela a rozdělil
úřady následovně:

P. Antonín a Jesu ustanoven pře-
vorem, P. Jan z Kříže novicemistrem a
podpřevorem, bratr Josef a Christo pro
domácí službu určen. Následujícího roku
pocítila i sv. Terezie tuto malou duchovní
rodinu svou návštěvou. Co zde našla,
co si při tom myslila a cítila, poslyšme
z vlastních její úst.

»V první nebo druhou neděli v ad-
ventě r. 1568 byla v betlémském chlévě,
nic jinak mi Dirvelo nepřipadá, první mše
svatá sloužena. Když jsem v následujícím

sv. postním čase do Toleda cestovala,
abych tam klášter založila, stavili jsme
se tam. Časné ráno přišla jsem a hle!
Právě zametal před chrámovými dveřmi
P. Antonín s veselou tváří, jak mu bylo
zvykem. Řekla jsem mu: »Co to má
znamenati, milý otče, kde pak zůstala
vaše čest?« Odpověď jeho, z níž zírala
vnitřní spokojenost, zněla: »Zlořečen budiž
čas, v němž jsem na čest svou dbal!«
Když jsem do kostela přišla, obdivovala
jsem se velikému duchu, jehož Bůh místu
tomuto propůjčiti ráčil. Nebylo však jenom
mně dobře zde, ale i dvěma kupcům,
mým dobrým známým, kteří se mnou
z Mediny přišli, nemohli se pláče zdržeti.
Vše bylo plno křížů a umrlčích hlav;
nikdy nezmiř z očí mých malý dřevěný
křížek, jenž nad kropenkou visel, byl na
něm přilepen papírový obrázek Krista
Pána a tato chudoba povzbuzovala více
ku pobožnosti než nejmělečtější řezba.
Poněkud vyvýšená sýpka tvořila kůr, kde
se hodinky modlivali. Chtěl-li však tam
někdo vejíti neb mši sv. odtud slyšeti,
musil se velmi shýbnouti. Ve dvou vý-
klencích u kostela vzbudovali si dvě pou-
stevničky, v nichž nejinak než sedě neb

leže mohli prodlévati. Hlava se téměř střechy dotýkala; místo bylo chladné, proto byly celý obložený senem. Poduškou byly jim dva kameny. Slyšela jsem, že od půlnoci do primy zde na modlitbách trvali a někdy tak v rozjímání pohroužení byli, že ani nepozorovali, jak šat jest pln sněhu. Odtud vycházeli a kázali v okolí na mnoha místech, kde nebylo kazatele a učitele, z kteréžto příčiny jsem také ku založení domu v tomto místě ráda svolila. Chodili i půl druhé i dvě míle bosýma nohama, neboť tenkrát nemávali ještě sandálů, směle i v zimě ve vysoko napádlém sněhu. Po kázáních a zpovědích vraceli se pozdě domů, aniž čeho byli pojedli, ale vše to bylo jim lehkou pro velikou radost v Pánu, kterou při tom pocítovali.*

Byl to život, jaký líčí sv. Ambrož slovy: »Chodili vůkol nic nemající a vším oplývající. Kam poslání jsou, všude zdálo se jim místo to příbytkem rozkoše a nic jim nescházelo, poněvadž byli bohatí věrou. Oni sami chudí na přepych, bohatí milostí, činili jiné bohatými. Oni, jichž hlad sytí, nečekají žádných vábení světských radostí. Úpal sluneční nesežírá jich, neboť osvěžuje je naděje věčné radosti; nepodléhají kruté zimě, neboť pobožnost ducha udržuje je ve stále teplotě.*

A co si myslili oba ti mužové o chudém domku svém, když jej ve službě lásky opouštěli a po skončené práci toužebně hledali, by tam své nevěstě, s chudobě, své velitelce, kající přísnosti, tiše sloužili? Sv. Terezie oznamuje nám to v knize zakládání: »Dům nezdál se ani jednomu ani druhému špatným, ale vše bylo jim v něm rozkoší a pohodlím.* Vždy i ve všem měli před očima stopu toho, v němž se radujeme, když jen se mu v pravdě blížíme. A ta úplná chudoba domu Dirvelského, kde bydlilo nejdokonalější se vyproštění ze všeho, oživovala v nich vzpomínku na toho, jenž bohat jsa, pro nás chudobným se stal, a jemuž podobnými se stali právě úkonem plného zřeknutí se všeho.

Iluboko v srdci obou žilo duši jímající vyznání, jež serafinský sv. František, hrdina chudoby, láskou hořícím srdcem Pánu svému pravil: »Můj dobrotivý Pane Ježíši Kriste, smiluj se nade mnou a nad mojí chudobou, neboť jsem láskou všecek

nemocen a bez ní odpočívati mi nemožno. Pohleď, Pane Ježíši, jak vznešenou královnou ctností jest chudoba, neboť ty's pro ni trůny andělů opustil, na zem sestoupil, zde u vřelé lásky s ní se zasnoubil a všechny ditky dokonalosti v ní, z ní a skrze ni zplodil. Ona se ti tak líbí, že s ní vždy spojen jsi žil od počátku vtělení, v chudých jeslích i stáji a když pak jsi procházel kraje Juďska, ona nepouštěla tebe, neboť ani místa jsi neměl, kam bys hlavy položit mohl. Ano i tenkrát, když jsi boj o naši spásu započínal, věrná ta společnice tě provázela i v boji utrpení stála ti nerozlučně po boku a když i apoštolové odstoupili od tebe a tvé jméno zapřeli, ona neodešla, ale tím věrněji připoutala se ku svému Knížeti. I tenkrát, když sama Matka Boží, kterou ona také věrně uctívala, v úzkosti a bolesti lásky s tvým utrpením se spojivši nemohla přece na vysoký kříž se pozdvihnouti, i tehdy ještě chudoba se vším svým nedostatkem úžeji se k tobě přivínila a s utrpením tvého kříže nejvšeji se sjednotila. Proto si ani záležitosti nedala, aby kříž tvůj byl hladký a oblý, hřeby přístřeňy a opilovány, ale připravila ti vše nejhorší, nejspatnější. A když tě konečně palčivá zizeň trápila, a ty v hrozných mukách volal: »Žíznil!* tu nevěsta tvá, chudoba, stála u tvého boku, aby ani trochu vody ti dopráno nebylo, ale podala ti prostřednictvím bezbožných žoldnéřů nápoj tak hořký, že jsi ho jen okusiti, nikoli však popít mohl, načež v nejuzším objetí nevěsty této ukončil jsi pozemskou svou pouť. Ale ani při pohřbu neopouštěla tě tato nevěsta věrná, neboť hrob, masti i plátno byly vypůjčeny. Za věrné služby její vzal jsi ji s sebou do nebe, ponechávaje zde vše, co ze světa bylo a dal jsi jí pečeť království nebeského, aby jí znamenala ty, již na cestě dokonalosti kráčetí chtějí.*

P. Jan z Kříže a P. Antonín a Jesu všeho se vzdali a právě proto ve svém nitru vše našli; odhodili znepokojující statky pozemské a sladký pokoj Krista usídlil se v jich duši. Proto líbil se této bohatým žebrákům jich domek, mezitím co mnohému chudému boháč krásný dům jeho se hnusí a v něm ni koutku nenalezá, kde by si odpočinouti mohl. V pravdě věci tohoto světa odmínají nám

jen radost a klid duševní, dáti však nemohou ničeho. Kdo jen pozemským věcem přivykl a jim holduje, ten, byť by i celý svět byl jeho, přece jen jest uprostřed bohatých hostin, nádherných oděvů, veselých společností, učených badání, v palácích i zahradách, v radostech, zpěvu a veselí, přece pocítí trpce svou chudobu v tůni duše své; jak i moudrému Šalomounovi se stalo, když volal: »Marnost nad marnost a vše jest marnost!« Všechny věci, jimiž svět láká, jich lesk, moc a útěcha jsou vybájenou krajinou, přeludem, neb, jak sv. Augustin podotýká »snem spícího«. Všechno to zajde jako stín. Na tom nespocívá zehnající ruka Boží. Nový zákon, svazek milosti, jest provázen požehnaním. O jak mnoho klamu obsahují věci pouze pozemské! Žel, že srdce snadněji se jim otvírá než věcem nebeským, ale i když je pije plným douškem, přece zůstává žíznivo. Sv. Augustin praví: »Co zde jest k radosti, bude tam k žalosti. Nikdy a nikdy nepostačí šlechetné přirozenosti duše pomíjející stíny a cetky tohoto světa.« A toto jedině pravé pochopení pozemských věcí potvrzuje sv. Bernard slovy, »Jsi-li moudrým, přestaň, dokud ještě srdce bije, dokud světlo očí tvých neuhasló, vyhledávatí věci pomíjejících, jejichž dosažení politování hodno jest, jichž podržení obtěžuje a znepokojuje, jichž rozkoš mučí.«

Svatá Terezie též při své návštěvě v Dirvelu dovozuje brzký konec věcí pozemských narážejíc při tom na kláštery, jež chudoby nezachovávají: »Bože, jak velmi málo přispívají stavení nákladná a vnější radovánky ku vnitřní útěše! Co na tom záleží, jestli cella naše prostranna a pěkně vyzdobena? Když uvážíme, že ne věčně, ale jen tu krátkou dobu života našeho zde prožijeme a že tím více tam získáme, čím méně jsme zde na tomto světě měli, bude nám vše lehkým. Tam budou přibýtky mnohé a prostranné dle míry lásky, s kterou jsme svého dobrého Ježíše následovali.«

Co oba první bosí karmelitě ve své přisnlosti a lásce k chudobě činili, nehodí se ovšem pro všechny, neboť velké slovo Syna Božího: »Kdo může pochopiti, pochop! Já jsem vás vyvolil, nikoli vy mně«, neplatí všem.

Z příkladu sv. Jana i ze slov svaté

Terezie nechť poznají křesťané, že, ač všeho zřící se nemusí, přece nesmějí lpěti srdcem na tom, co mají. Krista alespoň poněkud v chudobě následovati mají, chtějí-li z ní plynoucí svobodě srdce se těšiti. Nechť spokojí se s jednoduchým, s málem, s potřebným, za to však nadbytečné dají trpícimu, bližnímu ke cti Boží a tak si poklady nashromáždí, jež zloději nekradou a moli neničí. V nedostatku posvěti se křesťan, když rád pro Krista chudobu snáší, v bohatství naopak se posvěti a zachrání, když jmění svého dobře využívá pro Boha a jeho dítky. Jednoho Bůh volá, aby statky pozemské opustil, druhého, aby je měl a jich využíval dobře na věčnost.

Když sv. Terezie, věrná přítelkyně přisnlosti, viděla ona umrtvování, horlivost a ducha pokání, jimiž otcové obdařeni byli, obávala se, aby příliš daleko v přisnlosti nezašla, proto umínila si, že jim navrhne, aby nosili ku pokrývání nohou sandály, neboť mnohdy přišli tito dva hrdinové ze svých apoštolských obcházek nejenom s rozedranýma a krvácejícíma nohama, ale i s polámanými a odřenými prsty. Poněvadž ale se právem domnívala, že budou oba mužové tito — již svatou záští proti sobě pláli — odpor klásti návrhu jejímu, proto založila svůj náhled na pevném, trvalém základě. Dala totiž jim na rozum: Povolání a nadání nejsou všechněm v stejné míře dány; proto také nejsou všichni obry, aby stejně dlouhými kroky na trnitě cestě křížové kráčeti mohli; nynější přisnlost jest více ku obdivu než k následování; a setrvání v ní mohlo by spíše rozkvétu reformy řádu brániti, nežli ji podporovati. Podobně vyjadřuje se i zcela krátce a bez proměny P. Mariannu, benediktinu, v jednom dopise: »Je směšno, že si P. Jan z Kříže přeje choditi zcela bos a také jsem to P. Antonínovi právě pro vždy zakázala . . . Bylot mým přáním, aby schopní lidé do řádu vstupovali a tito nesmějí se nadmírnou přisnlostí zustrášovati.« O sandálech se vyjadřuje: »I se sandály jsou bosí dost.«

P. Jan z Kříže a P. Antonín a Jesu uposlechli návrhu své svaté řádové matky a našli si již v jiném ohledu, jak by ulehčení svému tělu poskytnuté, odčiniti mohli. Tato dětinna poslušnost mužů tak osvícených líbila se veskrze očím

Božím. Požehnaní poslušnosti nedalo na se dlouho čekatí. Brzy rozmnožil se řád a kvetl jak palmy karmelské a vliv jeho na celé okolí byl znamenitý. Jako kdysi ku sv. Janu Křtiteli, tak valily se nyní proudy lidstva do Dirvela. Dlouholetí zatvrzelci byli pohnuti, ano jako okouzlení svatostí těchto dvou mnichů, poznali se, oplakávali bolestně svých hříchů, ano odcházeli jako znovuzrození od zpovědnice . . . Jiní, kteří nebyli si vědomi těžké viny, přitaženi mocně láskou dýšícím životem obou mužů, prosili pokorně o roucho řeholní. Nevinní i kající drali se do Dirvela. Všude vanul božský Duch a proměňoval tvářnost pozemčanů.

A co měl řád tento přitažlivého v sobě? Byl to snad přísný, doživotní půst? Neb snad modlitba a rozjímání, které není mnohdy sladkostí citu provázeno, ale těžkou duševní prací? Snad noční bdění, nebo kromě čtvrtodinného

zotavení celodenní mlčení? Byl to drsný a hrubý oblek mnichů, v létě příliš obtížný, v zimě nedostatečně teplý? Co bylo příčinou rozkvetu Dirvela a co jest po všechny časy základem vývinu a duševní síly každého řádu? V Dirvelu byl to především úradek Boží, aby prostřednictvím sv. Jana v církvi obnoven byl řád přísné kajícínosti a za druhé to bylo, co po všechny časy a ve všech zemích jest přitažlivým magnetem: věrné zachovávání řehole. Observance ve slově i duchu jest magnetem, jenž přitahuje, jako naopak nezachovávání řehole jest onou tajemnou zlou mocí, rakovinou, která vše veskrze ničí a ruší. Brzy přihlásilo se do Dirvela tolik členů, že jim úzké stavení již nestačilo a sv. Terezie na založení nového kláštera pomýšletí začala, anebo lépe řečeno, Bůh sám ve své otcovské opatrnosti na to myslil. (P. d.)

Otčenáš a pozdravení andělské.

Napsal *Albán Stolz*. Česky podává *Fr. P. Kostk*, katecheta

Chci ti aspoň tři články víry vložití na srdce. První se týká kazatelny, druhý zpovědnice a třetí o výchovu dítek.

Není to maličkostí v neděli mítí shromážděny všechny farníky, kteří čekají na to, aby slovem Božím byli probuzeni, nasyceni, posilněni a potěšeni, jak právě kdo potřebuje. Doba kázání jest drahoucennou dobou setby, svatou hodinou, v níž nejlepší zrno, jaké vůbec vybratí může, má duchovní zasévat do srdcí lidských. Jak pak ty si počínáš na kazatelně? Máš snad dobrou paměť a silný hlas, lidé tě chválí, že kážeš, jako když tiskne, snad sem tam některé rozpláčeš, než já pravím tobě, že to všecko ještě není nic, snad pouhé maření, zabíjení času. Především záleží na tom, zdali kážeš ty nebo Duch svatý; zdali tvoje kázání jsou pouhé lidské tlachy nebo zdali jsou skutečně slovo Boží. Doma máš opravdově a vážně Pána Boha se vždy tázati a jej prositi: Pane Bože, co mám kázati? Račiz

mi uděliti pravého ducha a pravé slovo, a o to máš jej vroucně prositi. Ve svatém slovu Božím a v duši máš hledati opravdově a vytrvale zlato a drahokany, a tyto máš přinášeti na kazatelnu jako člověk, kterému moc dána, osobu svoji pak zanechati a na zřeteli mítí čest a království Boží. A když pak kážeš ve jménu Páně, když z očí tvých mocí Ducha svatého září láska k Bohu a k bližnímu jako ze dvou nebeských hvězd, a když z úst tvých fine a duní slovo Boží, tak že srdce posluchačů jako silný oheň rozehřívá a jako kladivo tvrdost srdce mocně rozráží, ano jako dvojsečný meč do duše vniká, pak jistě neřeknou lidé: »To bylo hezké kázání;« odcházejí domů pohnuti, plní svaté bázně, jako kdyby hřímalo, nebo jako při zoměťresení když Pán Ježíš umíral; jdou domů vážně, zamyšleni. Cestou nejdou s druhými, nýbrž sami, v domech tu a tam mluví se o kázání, ne o jídle, mnohý jí méně než jindy,

čemuž se diví všichni, kteří v kostele nebyli, a ptají se: »Co pak je ti, jsi snad nemocen, nebo rozněval tě někdo?« A mnohdy po celý den v sebe pohřížen, hned by se vyzpovídal, kdyby mohl.

Pakli tak kážeš pomocí Ducha svatého, tu jistě i ty mezi kázáním budeš častěji hluboko dojat, pozoruješ, že nejsi více ty kazatelem, a padl bys skoro sám na kolena před duchem a hlasem, který z tebe mluví, a při slavné mši sv. není ti příliš do zpěvu, raději bys nechal jiného mši svatou sloužiti, sám bys rád nepozorován před oltářem klečel, dlouho a hluboce plakal, a sám nevíš, zda bolestí neb radostí, zda tesknoutou nebo naději, ano ty nejsi schopen říci, jak ti je.

Nuže, faráři, anebo vůbec jaký titul máš, kdybys tak každou neděli kázal, pak v osadě tvé plápolaj by oheň lásky, a království Boží v tvé osadě podobalo by se kvasu, který vzala žena a zadělala do tří měric mouky, až prokvašena byla všecka. Ano bude a musí pláti láska v tvé osadě, byť bys toho sám nedožil, poznáš dobrý výsledek takových kázání při posledním soudu, až uvidíš, kde státi budou s radostnou tváří a jasným zrakem tvoji farnici. Ovšem není možno, pokaždé mocně a s úspěchem kázati, ano ani není to každému dáno, může však sv. evangelium bez ohnivého a úchvatného kázání blahodárně působiti jako tiché světlo a mírné slovo. Těžkým hříchem však jest, když kazatel bez modlitby, rozjímání a bez řádné přípravy na kazatelnu vystoupí a tam vykládá, co mu napadne, spoléhaje se na svou výmluvnost; nebo když v městě nebo městečku různých frásí a ozdob řečnických po způsobu románů na kazatelně užívá, aby se dámám zalíbilo jeho kázání, a on od nich chválen byl pro svoji uhlazenou řeč, místo aby chudým evangelium zvěstoval. Nečín tak a činil-li jsi tak, nechej toho!

Na druhém místě jest zpovědnice. Nehledíme-li ani na mocný účinek svátosti pokání, mají slova a napomenutí knězova ve zpovědnici daleko větší účinek než kde jinde, protože hříšník sám připravil duši svou zpytováním svědomí, lítostí a opravdovým předsevzetím, tak že slova zpovědnikova mají již připravenou půdu; hříchy své na sebe žalovati, jest velkým pokorením sebe, a Bůh právě pokorným

dává milost; a zpovědník může právě ve zpovědnici duši hříšníka lépe než na kazatelně říci, čeho jí třeba, by zachráněna byla. A málokterý hříšník odchází od zpovědnice, ve které dobrý zpovědník sedí, aby sebou na delší dobu neodnášel hojnost statečnosti a síly. Zpovědnice stává se jistým způsobem Silojce, ze kterého každý, ať má neduh jakýkoliv, zhojen a uzdraven vystoupiti může, jen kdyby také zpovědník vždy byl andělem. Jest však také sem tam slyšeti, že zpovědník na některých místech není andělem, ba mnohdy na sobě ani pírká z anděla nemá, a stal prý se i případ, že tu a tam některý kněz proti zpovědnici jest předpojat a nelibě nese, ano mrzut jest, když jest volán, aby zpovídal, a už dlouho, velmi dlouho ve zpovědnici neseděl, tak že jest plná prachu a pavučin, a dá to pak kostelníkovi mnoho práce než vše smetákem očistí, když přijde ona obtížná púlhodinka, kdy kněz, jak mu povinnost a svědomí velí, a proto aby lidé nereptali, s netrpělivostí a nechutí do zpovědnice se posadí, a když zpovídá, místo aby útěchy a rady skýtal, bázni, zármutkem a neklidem naplňuje ty, kteří přišli duším svým zjednati útěchy, rady a síly, a toho všeho příčinou jest jeho netrpělivost, reptání, nelaskavost a hněv; a větším hříšníkům dává jen krátké, jalové napomenutí a laciné rozhřešení; tak odchází veliký hříšník od zpovědnice s mylným domněním, že Bůh mu hříchy odpustil, ač Bůh žádnému neodpustí, kdo se upřímně a opravdově neobráti. »Na každou řeč a na každý klep se nesmí dáti, vždyť dobře víte, jak nábožné klepny a zlí lidé proti knězi mluví; ať se starají o sebe, bylo by to rozumnější!

Poslední slova jsou jen žert, co však před tím řečeno, jest řečeno opravdivě a vážně; jest jisto, že není všude vše v pořádku. Já k tomu dodávám tolik: kdo důkladně v katolickém náboženství byl vyučen a přece nerad ve zpovědnici sedí, ten činí tak z hlouposti nebo z lenosti, nebo z obojího. To jest jisto, byť to ani libě neznělo. A musí-li četník vždy za určitou dobu svým představeným písemně sdělovati, zda pilně a svědomitě svůj úřad zastával a do vesnic docházel, a špatně by dopadl, kdyby v pohodlí doma seděl: tak musí i kněz, když mu Reliquiem zpívají, na onom světě

z knihy svědomí podati důkaz, zda pilně ve zpovědnici sedával nebo ne. Vždyt nikdy nemá kněz větší moci a většího vlivu na duši lidskou jako ve zpovědnici. Ty snad těšíš sebe a praviš: Lidé nepřicházejí ke zpovědi, a já pravím: Nejsi snad sám vinen, že nepřicházejí? Nechtějí-li přijít, pak je vybízej a laskavě přiváděj. Máš to činiti jako tvůj Pán, dobrý Pastýř. Ztracená ovce nejde za svým pastýřem, nýbrž pastýř za ztracenou ovci. Mnohá duše neví si rady, potřebovala by posily, povzbuzení, a ráda by všeho toho dosáhla u horlivého, dobrého zpovědníka; jest však nesmělá, bojí se, neboť vidí, že u nich není v obyčejí častěji se zpovídati. A jak mnohá duše jest jako opojena, jako ve spánku, v bezvědomí, a neví ani, v jak ubohém stavu se nachází, a není však nikoho, kdo by jí otevřel oči, kdo by v hlubinu její promluvil. Proto smiluj se, duchovní otče (Pán také tím spíše nad tebou se smiluje), a sedávej

rád a velmi často ve zpovědnici. Odkládám prozatím, říci ti, jak často. Vzpomeň si, co jsi slíbil svému biskupu, a řiď se dle daných tobě nařízení! A chtějí-li lidé ke svaté zpovědi (snaž se, aby chtěli), pak nechoď v sobotu na procházku, neuč se teprve v neděli ráno kázání, nýbrž dříve, abys měl dosti času ke zpovídaní, co získáš ty a získají jiní, budeš-li rád a pilně zpovídati, nedá se ani pověděti. I rybář sedí často několik hodin na břehu, chytá trpělivě ryby, byt dlouho žádná nepřicházela a na udici se nechytla. Sedávej i ty, ty máš lidi loviti! Rozestřeš-li síť na kazatelně, pak na udici lovíš ve zpovědnici a ulovíš jistěji duše pro Boha než síť svého kázání. Po žádné práci nesytí Bůh kněze tak pravidelně nebeským pokrmem duchovní radosti a pokoje, jako po namáhání, když z lásky k Bohu a k bližnímu několik hodin zpovídal.

(P. d.)

Císařská návštěva v kostele a klášteře nejsv. Srdce Páně na Smíchově u Prahy.

Nepřilíš mnoho jest po vlastech našich chrámův a kaplí zasvěcených nejsvětějšímu Srdci Páně, jehož upřímná úcta, ač trvá v církvi od prvních počátků, v chladné době naší blahodárně zkvétá: K nejkrásnějším z nich patří zajisté útulný výstavný chrám nejsvětějšího Srdce Páně na Smíchově u Prahy. Jest jakoby jádrem rozsáhlých staveb: kláštera, pensionátu a školy sester nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Již polohou svou zamlouvá se krásná svatyně ta. Zaujímáť poslední výběžek historické Bílé Hory, který na jedné straně prudce sklání se do příjemného úvalu Motolského, druhou stranou pak mírně spadá až ku stříbropěnné Vltavě; nedaleko šumí krásné starobylé olbřímý pečlivě upravené zahrady Kynské, velmi to oblíbeného sadu pražského, hledí k nebi štíhlá věž románského kostelíka a kláštera benediktínek

u sv. Gabriele, kolkolem pak rozkládají se příjemné sady, háje, palouky a rozsáhlé zahrady. A jak krásná jest odtud vyhlídka na milou naši matičku Prahu, na stříbrný pás široké Vltavy, na těch sta věží čnicích k nebi, na tu spoustu domů, paláců, ulic a náměstí protkanou libou svěží, zelení různých sadů, zahrad a stromořadí.

Kostelík nejsv. Srdce Ježíšova jest úhledná stavba provedená v přesném slohu gotickém se štíhlou věží. Již nad hlavním vchodem, u něhož jest upraven pěkný sad, vítá nás přivětivá socha Pána Ježíše s nejsvětějším Srdcem a latinský nápis: »Pojďtež ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste, a já vás občerstvim . . . Jho mé zajisté je sladké a břímě mé lehké.« (Mat. 11, 28—30.) Chrám sám má jednu loď, k níž na straně severní jest přistavena veliká oratoř na způsob kapse, aby tu návštěvníci z venku mohli obcovati službám Božím. Chrám jest velmi

lahodně polychromován a ozdoben krásnou reliefovou křížovou cestou. Za hlavním oltářem, který má podobu ušlechtilého sloupkového stolu mramorového, jest na vyvýšeném místě velmi pěkná socha božského Srdce Páně, svatostánek na oltáři jest bohatě zlacen a posázen třpytivými drahokamy. Postranní dva oltáře jsou rovněž jak oltář hlavní provedeny v krásné gotice, a zasvěceny Panně Marii a svatému Josefu, v kapli cizinné jest na průčelní straně velmi pěkná socha svatého Jana Nepomuckého.

Ve stínu vkusného tohoto kostelíka druží se k sobě několik výstavných, postranních budov s velikými okny, v nichž jest klášter, česká a německá škola dívcí, jakož i pensionát pro dívky vyšších stavův, opatřeny všemi vymoženostmi moderními: elektrický světlem, ústředním topením, světlými vzdušnými místnostmi, a jiné.

Chrám tento i ústav, zasvěcený nejsvětějšímu Srdci Páně, počil za pobytu svého v Praze J. V. císař a král náš František Josef I. svou nejvyšší návštěvou. Kdykoliv zavítá totiž Jeho Veličenstvo do místa, kde jest nějaký klášter zasvěcený nejsvětějšímu Srdci, počívá ho vždy svou vzácnou návštěvou. Tak byl již v klášteře a kostele kongregace té ve Vidni (Rennweg) a nedalekém Pressbaumě, ve Lvově, ve Štyrském Hradci a v Riedenburgu (u Bregence ve Vorarlbergu). V Praze byla návštěva ta ustanovena na 19. dubna 1907, na pátek, den to nejsvětějšímu Srdci Páně zasvěcený.

U vchodu klášterního byl J. V. císař pán, kterého při nejvyšší návštěvě provázel Excell. generální pobočník hrabě Paar a křídelní pobočník hrabě Schaaffgotsche, uvítán J. Em. kardinálem, knížetem-arcibiskupem Leonem ze Skrbenských a ctihodnou matkou představenou Ottilií Oberhammerovou a veden do kláštera, kde velmi vlídně oslovil shromážděné klášterní sestry, rovněž i chovanky, které pozdravily ho ve dvoraně, ozdobené císařskou korunou, obrazy svatého Václava a Rudolfa Habsburkského, jakož i obrazem Marie Panny s božským Děťátkem. Kolem obrazů těch byly chovanky, oblečené v bílé šaty s bílými závoji, seřaděny v ladné skupiny, držíce v rukou dlouhé stuhy barev národních a říšských. Když byly zapěly císařskou hymnu, prošel císař

sálem, hovoře vlídně s jednotlivými, pak prohlédl si místnosti klášterní, zvláště výstavu prací chovavek a jejich jídelnu, všechno velmi pěkně dekorováno. Na konec odebral se i s průvodem do kaple překrásně ozdobené květinami a zářící v celém moři bělostných svěc, rozestavených na oltářích (hořelo jich tu celkem asi 150). U vchodu podal J. E. kardinál císaři pánu aspergil, který se ho doteknul a poznamenal se nábožně svatým křížem. Pak popošel k hlavnímu oltáři, kde poklekl ve středu na připravené klekátko, potažené červeným sukem, průvod pak zaujal místo za ním. Tu přistoupil kněz k oltáři, zatím co chovanky zapěly jasnými hlasy »Tantum ergo« a »Genitori«, vystavil nejsv. Svátost, položil kadidlo do kaditelnice, pak zapěl »Panem de caelo« a následující modlitbu, po níž uděleno svátostné požehnání. Sotva dozněl poslední hlas zvonku, rozlehl se opět klášterním chrámem radostně jásavé hlasy chovaneček: »Salvum fac, Domine, Imperatorem et Regem nostrum«, »Spasena učiň, Hospodine, císaře a krále našeho«, které bílým kadidlem, vzhůru stoupajícím před oltářem, nesly se k jasným nebeským výšinám, prosíce za hojně požehnání na posvátnou hlavu našeho milovaného mocnáře. Celé pobožnosti obcoval císař pán kleče na svém klekátku, při svatém požehnání pak poklonil se hluboce, bil se na prsa. Teprve když dozněly zpěvy a Jeho Veličenstvo přívětivým pokynem hlavy opětovav uctivý pozdrav kněží odstupujících od oltáře, povstal císař pán a odcházěl z kostela. První jeho slova, když opustiv posvátné místo ocitnul se na klášterní chodbě, byla: »Máte to tu velmi pěkný kostelíček.«

Pak podepsav se ještě v hovorně na pergamenový list, který nyní na památku jest vložen v nádherný rám, a odvětviv vlídnými slovy na uctivý pozdrav českých dětí, ubíral se císař pán k čekající děvčíně ekvipáži. Projeviv několika laskavými slovy nejvyšší své spokojení, jakož byl již před tím několikrát učinil při obchůzce, vstoupil za bouřlivého jásohu »Sláva«, jež provolávaly školní děti a chovanky, a odjížděl volným krokem klášterní zahradou zanechav ve všech, kdož přítomni byli nejvyšší návštěvě té, dojem nesmazatelný.

Zakladatelkou kongregace sester největšího Srdce Páně jest Magdalena ofie Barat, která se narodila 13. prosince 1779 v Joigny v Burgundsku. Církevního potvrzení dostalo se této kongregaci 2. prosince 1826 od papeže Lva XII. sestry tohoto sdružení skládají kromě tří irvevních slibů slib čtvrtý, že se věnují výchově mládeže. Kongregace ta jest nyní ozšířena po celém skoro světě; roku 893 měla 6182 členů ve 134 klášteřích,

z nichž jest v Evropě 82, 52 pak v Africe, Americe, Mexiku, Australii a Polynesii. Do zemí rakouských byl uveden na výzvu člena nejjasnějšího rodu panovnického řád roku 1843, roku 1872 pak založen klášter v Praze. Ku chrámu nynějšímu byl položen základní kámen dne 30. června 1882, kostel pak vystavený dle plánů Emauského benediktina P. Gislena Bethuna byl v říjnu r. 1884 kardinálem Schwarzenbergem posvěcen. *Dr. Rud. Zhdncl.*

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

XIV. Zemětřesení v Chile.

(Dokončení.)

Mnozí obyvatelé propadli smrti, protože se za prvních silných otřesů nemohli udržeti na nohou a každou chvíli na zem padali, mnozí unikli smrti jenom proto, že utkali po čtyrech. Přemnozí zapletli se do spadených drátů telefonu neb elektrického světla, nemohli dále a zahynuli. Více než 500 osob vrhlo se s balkonů na ulici, dílem ve zmatku, dílem proto, že schody už hořely nebo se propadly. Jistý Angličan, v obchodních kruzích velmi dobře známý, večerel právě se svou rodinou, když se dostavil první otřes. I přehli všichni a dostali se až k domovním dveřím, když právě budova se sřítla a paní s dvěma dcerami zasypala. Když muž, jenž byl utikal napřed, to viděl, vytáhl v zoufalosti svůj revolver a skončil sebevraždou.

Podobných výjevů bylo mnoho. Obzřejmě vraždili se lidé, kteří neměli s dostatek mravní zmužilosti, aby neštěstí tak hrozné s klidnou myslí nesli.

Na hřbitovech ležely rakve a mrtvolky, a vydávaly brzy široko daleko morový zápach. Jest zde totiž zvykem, pochovávat mrtvé ve zděných výklencích, které jsou postaveny nad sebou, na způsob hrobů v římských katakombách. Výklenky tyto, do kterých mrtvolky se ukládají, nejsou však pod zemí, jako katakomby, nýbrž nad zemí. Když pak následkem

zemětřesení zdivo náhrobkové popukalo anebo se zborilo, byly i rakve dílem rozbity, dílem vyhozeny.

Dosud nejsou všechny mrtvolky pochovány, mnohé leží ještě pod ssutinami, mnohé jsou neznámy, mnohé nebyly dosud stotožněny. Až dosud bylo pochováno 5000 mrtvých. Raněných jest na 10.000 a jsou většinou umístěni v semináři, který zůstal neporušen. Nemocnice jsou skoro vesměs zničeny.

K této zprávě obdrželi jsme ještě dodatek, z něhož toto vyjímáme: V Sereně, 31. srpna. Známý kněz z řehole nejsvětějšího Srdce, očitý svědek neštěstí a znatel města, líčí mnohé podrobnosti. Z »chudých sester« přišly čtyry o život v útulně pro starce. Byly už všechny zachráněny, když se zpozorovalo, že ještě tři stařeny jsou v domě. V okamžiku odvážily se zmíněné sestry mezi zdi se kolísající, ale nevrátily se. Byly zasypány ssutinami. Zachráněna byla pouze jedna stařena. V tomto chorobinci jsme bydleli před zemětřesením za svého osmidenního pobytu ve Valparaisu.

V jistém klášterním dívčím pensionátě sběhlo pět dětí po schodech dolů a zachránilo se, zatím co sestry a ostatní děti i s druhým poschodem se sřítily. Druhé poschodí spadlo vlastně do prvního. Na štěstí zahynulo jenom několik dětí, ostatní i sestry životem vyvázly, ovšem více méně pohmožděny a poraněny. I tak došlo k dojemným výjevům. Brzy přišli otcové

a matky, aby se dověděli, co se stalo s jejich dítkami. Mezi nimi byl také předseďa katolického spolku, jenž měl u sester dvě děti na vychování. Jedno se našlo, ale druhé — nikdo se neodvážil mu říci — bylo mrtvo. Ale statečný muž řekl: »Bože, Ty jsi mi vzal mé dítě; dávám Ti ho dobrovolně. Přijmi ho za mé hříchy!«

Kláster otcův nejsvětějšího Srdce jest nyní obydlím pro 5000 lidí. V každé světnici bydlí 10—20 osob. Vláda jim denně dává čtyry voly. Dvacet žen lou-pají brambory; po celý den vaří se na dvoře v kotlích. Přes to, že jest zde tolik lidí pohromadě, zachovává se přesně čistota.

3. září. Včera večer vrátil se jeden z bohoslovců, jenž byl ve Valparaisu navštívil své rodiče a příbuzné. Jako rodák tamější a spolu očitý svědek viděl všelicos. Mimo jiné vypravoval, jak se užívalo v městě stanného práva proti zločinům, které právě ve dnech hrůzy všude páčány byly. Město bude přý kapitánu Don Luis Gómez Carre-novi za jeho rázné vystoupení proti zločincům na vždy povděčno. Na jednom z veřejných náměstí úřaduje stále vo-jenský soud. Kdo byl při krádeži polapen, bývá i s ukradenou věcí předveden před tuto instanci. Ponejprv dostane 100—200 ran. Po té se propustí, ale pohrozí se mu, že propadne trestu smrti, bude-li dopaden podruhé. Vypravuje se, že se tu jedná skoro výhradně o »staré přátely« policie a robotárny. Bývá-li před soud přiveden podruhé, a je-li vinnen, bývá zastřelen. Napřed povolá se kněz; mnozí se zpovídají, někteří nikoliv. Potom položí se tvář na zem anebo postaví ke zdi, a z dálky dvou metrů dá jim puška spravedlivou, byť i smutnou odplatu. Počet těchto popravených stoupl asi na 500. Mezi zločinci bylo bohužel i několik mladíků z lepších rodin. Nedávno dostal mladý chlapík svých 200 ran ve dvou dávkách, ale druhého dne byl zase při loupeži dopaden a zastřelen: byl to lotr, který byl otrávil vlastní matku.

Jistý pán vypravoval našemu boho-slovcovi případ, jehož očitým byl svědkem. Potkal totiž mezi zříceninami muže s pytlím na zádech. Důstojník, který velel četě strážníkův a jemuž věc byla podezřelá, ptal se ho, co že v pytlí má.

»Tyčky, hřebíky atd. pro svou boudu.« Důstojník však nahlédl do měchu a co tam viděl? Uřezané uši, prsty a ruce s prsteny. Jinému zase lupiči vytáhli krvavou ruku ženskou se zlatým a draho-kamy vykládaným náramkem. Nikdo není života jist, jestliže ve zříceninách osamotní.

Bylo to v tétěž strašné noci, kdy nastala katastrofa a země se ještě třásla, když tlupy lidu jako posedlé křičely: »Dobře se stalo! Dobře tak! Necht boháče vezme...! Nyní jest doba pro nás příhodná.« Na to nastalo loupení, vraždění a pálení. Požáry byly většinou zločinného původu, jak od spolehlivých svědků bylo zjištěno. Na všech místech jsou znatelný pokusy zapalujících zžárů, na veřejných náměstích, ve velkých budovách, klášterech, kde sta, ba tisícové našli útlek. Ano i klášter zmíněných otcův Srdce Ježíšova, jenž přechovává nemocné a ty, kteří jsou bez přístřeší, pokoušeli se zapáliti. Podobně dům Salesianů s 300 rodinami a raněnými dvakrát byl zapálen, na štěstí nadarmo. Asi 16 studujících bylo zavražděno na cestě ze Santiaga do Valparaisa. Ano i v Sereně jest pozorovati příbytek luzy z častých krádeží a požárů.

Ze zřícenin bylo již vytaženo a po-chováno 3500 mrtvých, a přece byla teprv čtvrtina ssutin prohledána. Skoro každodenně, ačkoli od katastrofy 14 dní uplynulo, bývá vytažen ten neb onen, jenž zaopatřen potravinami pod troskami byl pochován.

XV. Missionář na cestách.

Píse P. Anners, missionář v jihozápadní Africe.

»Dnes budu vypravovati své zkušenosti na cestě z města Pelly v území Křováků k řece Oranje. Neočekávej však, milý čtenáři, ode mne příliš mnoho. Cestování v jihozápadní Africe není tak romantické, jak by se snad mnohý domníval.

Jednoho krásného večera, v lednu t. r., byl dán rozkaz: zítra se půjde na řeku Oranje. Následujícího dne z rána vstali jsme o 4 hodinách. Rozjímání a mše sv. byly už u konce, když rafika na pěkných hodinách našeho kostela ukazovala ¼ na 6. O čtvrt hodiny později uvařili jsme spojenými silami — byli jsme tři missionáři — chutnou kávu, které scházelo jenom mléko, věc to od posledního velkého sucha zde velmi vzácná

Naši pacholci zapřáhli zatím 16 oslů do těžkého vozu a naložili naň potraviny na čtyři dni. Vystoupili jsme na vůz, již jedeme, pomalu pohybuje se těžký vůz po rovině.

Před námi vypíná se »křížový vrch«, od nás tak nazvaný, poněvadž na jeho vrcholu 900 m vysokém stojí kříž. Ve světle slunečním trpí se na jeho svazích křemen a skály žulové. V pravo odtud stojí hora svaté Anny, kužel to, 800 metrů vysoký. Pouhým okem viděti i na jeho vrcholu kříž. Za oběma vrchy rozkládá se dlouhá planina.

Když jsme předešlého roku na »křížový vrch« vystoupili, abychom tam postavili kříž, zažil jsem něco, nač si nyní zase vzpomínám. Abychom na vrchol hory se dostali, musili jsme vyšplhati na vysokou skálu, ve které se nalézá jeskyně snadno přístupná. Ježto výstup na skálu byl velmi obtížný, zaradovali jsme se, když první, jenž se dostal nahoru, upozoroval, že jest možná z jeskyně úzkým otvorem na vrchol hory se dostat. Vklouzl jsem tedy do otvoru; když jsem však byl asi v polovici, nemohl jsem ani vpřed ani zpět. Teprv po dlouhé námaze podařilo se mým spolubratřím, mne z této nesnáze vyprostíti.

V levo od křížového vrchu zvedá se příkra, holá skála, vrch to sv. Magdaleny, 1300 metrů vysoká, s křížem na temeni. Odtud jest velmi krásná vyhlídka. K severu vypínají se hory velikého území Namaqua a na jejich úpatí vine se Oranje, největší to řeka jihoafrická, dlouhými oklikami. Jedeme okolo hory svaté Magdaleny a dále přes pahorky a doliny až k řecišti Posaderu, které bude nyní naší silnicí. To se bude možná mnohému čtenáři býti podivným, a přece je tomu tak. Ježto totiž řečiště menších řek jest zpravidla bez vody, lze ho snadno použiti jako silnice. Naše oslí spřežení přese všecken křik a mlaskot s naší strany vůz sotva utáhlo, neboť malá kopyta zvířat bořila se v hlubokém písku. Po několikahodinné namáhavé jízdě mezi vysokými skalami spatřili jsme konečně stromy a křoví, které břehy řeky Oranje lemuje — ráj to v zemi Křováků!

Brzy sestoupili jsme se své oslí ekvipáže, odpočinuli jsme si poněkud po přestálých útrapách a dali se do práce.

Úkolem našim bylo, vykopati cihly, kteréž zde před nějakým časem na stavbu kostela zhotoveny, ale rozvodněným Oranžem zaplaveny byly. S motykami a lopatami dali jsme se do díla. Když potom se dostavila doba obědu, byla otázka, kdo má dělati kuchaře. Ježto jsem již od svého noviciatu uměním kuchařským častěji se zabýval, padl los na mne. Sneseno suché rosti, vodu poskytl Oranje. Měla ovšem barvu mléčné vody a byla bahnitá. Jídlo, rýž a káva nehodilo se sice pro tak zvané lepší stoly, ale nám chutnalo znamenitě. Ostatně stály rýž a káva každodenně na našem jídelním listku, toliko s tím rozdílem, že jednou byla napřed rýže a potom káva, podruhé pak napřed káva a potom rýže. Za dne trpěli jsme mnoho horkem, v noci horko se zmírnilo, vál však strašný vichor, který roznašel mraky prachu a nám pokaždě již večeri hodně zkořenil. Byli jsme proto rádi, když jsme se po skončené práci mohli vydati na cestu k domovu. Cestou obtěžovaly nás opice hrozným křikem a házely po nás kamením. Po příchodu do Pelly jsme se nejprve vykoukali, abychom byli zase, jak říkáme, světu podobní, najedli jsme se do syta a — všechny svízele na cestě byli zapomenuty.

*

V jednom se svých listů vypravoval jsem o nočních cestách za příčinou zaopatřování nemocných, které jest missonáři často do osad odlehklých a neschůdnými krajinami konati. Dnes míním ukázati, že často při tom upadá do nebezpečství, divou zvěří býti napadenu. Před nějakým časem přišel panter za bílého dne blízko k našemu domu. Přilákal ho dobytek, který byl právě na pastvě. Najednou vrhl se na oslátko, roztrhal je před očima pastýřovými a se svou kořistí uprchl. Bohužel neměli jsme tehdy žádného střeliva, abychom lupiče pronásledovali.

Náš nejdůstojnější p. biskup vypravoval nám nedávno dobrodružství, kterého nemohu pominouti mlčením. Pamatoval jsem si jeho vypravování tak dobře, že je mohu doslovně podati.

»Jedenkrát« vypravoval, »vrátil jsem se s jakési návštěvy do Pelly všecek unaven. Tam však očekával mne již posel, abych jel zaopatřit nemocného. Osedlal

jsem tedy svého koně, vzal vše potřebné na cestu, mimo jiné i nejsvětější Svátost a nastoupil tak noční jízdu. Vše se šťastně podařilo. Spokojen opustil jsem nemocného, jenž se byl se svým Spasitelem smířil a chlebem andělským byv posilněn, bez bázně smrti vstříc hleděti mohl.

Vrátil se do Pelly dověděl jsem se, že všichni obyvatelé missie meškají se stády na řece Oranje. Vydal jsem se opět rychle na cestu k nim. Tuto cestu, která vyžaduje asi dvou hodin, konal jsem pěšky, jelikož kůň byl unaven a cesta pro jezdce neschůdná. Šel jsem asi hodinu a kráčel jsem právě řečištěm řeky Possaderu, která jest vyschlá a jenom za deštivé doby vodu má. Tu mne polekal jakýsi šustot. Zastavím se a poslouchám. Ale běda, za chvíli ozval se řev pantera, jenž byl někde na blízku. Jdu dále, avšak řev jest pořád silnější a nedaleko sebe vidím najednou svítící oči netvorovy. Co nyní? Stříleti nesmím, ačkoli mám s sebou ručnici, neboť to by mohlo býti moji záhubou. Chybná rána, a já jsem ztracen! Odhodlal jsem se rychle udělati oheň. Po tmě nasbíral jsem suchého chrástí a zapálil je. Sotva panter oheň zočil, dal se na útěk a já jsem byl zachráněn. Leh jsem si u ohně a spal jsem pokojně až do rána. Potom jsem pokračoval ve své cestě k našim missionářům, kteří se už o mne báli a velmi se polekali, když jsem jim vypravoval své noční dobrodružství. Byl to zajisté můj anděl strážný, jenž mne dal vnuknutí, abych rozdělal oheň.»

To jsou, milý čtenáři, malé obrázky ze života missionáře, jemuž za pomoci Boží nic není těžkým, jenž rád obětí i největší přináší, jenž v potu tváře své o rozšíření víry mezi bloudícími bratry africkým pracuje, aby jednou na věčnosti se stádem sobě svěřeným zapěl radostně Alleluja . . .

XVI. Díky za bednu.

Jistá missijní sestra v německém území africkém Kameruně píše 6. ledna 1907 své představené v mateřském domě v Evropě:

»Přijmětež naše vroucí díky za bednu, kterou jste nám »k Ježíšku« poslala. Všecky ty pěkné věci a drobotiny, jak dobře jich můžeme upotřebiti! Zvláště nás těší věčná lampa pro naši kapli. Již dlouho jsme si přáli takové, ale přání naše se splnilo teprv tehdy, až jste si vy na nás vzpomněla.

Vyučování v naší škole v Duole začíná zase tento týden. Počet našich dětí stoupl v poslední době na 60. Jak velice vhod přišlo s bednou 24 nových, pěkných tabulek mimo jiné školní potřeby! Za to vzdáváme zvláštní dík! Jsme zde nyní čtyry sestry a máme plně ruce práce, neboť ti nejmenší potřebují obvykle největší péče, ježto jsou již často nemocní, prve než k nám přišli. Jaký to zástup malých černých andělů pospíší jednou vstříc dobrodincům svým, kteří jim byli nebo otevřeli! Zajisté že na nás tam nahoře nezapomenou.»

Naděje v Pánu.

Když se kol vlny čeří, dmou,
strastí jen tísni, kruší,
poslední ticho naděje
zklamání trpké ruší,

hlava když hořem znavena,
oko tvé slzou vlhne,
přítomnost i snad budoucnost
jen se ti tmí a mlhne,

kde máš tu najít potěchy,
posily k boji drabné?
Kdo splní, po čem srdce tvé
touží a dychtí a prahne?

Pozvedni, sepi ruce své
možné k Pánu dlaně,
a On tě jistě vyslyší,
přispěje ke záchraně!

Jos. Al. Vlastimil-Řítmanský.

Různé zprávy.

Jubileum na sv. Kopečku. U Olomouce na sv. Kopečku bude se letos slaviti jubileum korunovace zázračného obrazu Panny Marie. Jubileum započne dne 8. září svátkem Narození Panny Marie a trvati bude po celém oktávu. Hlavní slavnost bude ve svátek Jména Panny Marie 15. září. Podrobný pořádek slavnosti přineseme v čísle srpnovém.

Boh. Hendl, probošt.

Jubileums até Alžběty. Letos v létě bude 700 let, co narodila se svatá Alžběta, dcera krále uherského, Ondřeje II. a později choť lantkrabího durynského. Aby významná událost tato byla v Uhersku důstojně oslavena, sešel se v Prešpurku slavnostní komitě, v jehož čele stojí arcivévodkyně Isabella. Císař a král František Josef převzal protektorát všech slavností. Na trvalou památku má se postaviti obrovský ústav pro děti. Veškeren uherský episkopát, v čele s kardinálem primasem Vaszarým, činně se všeho též účastňuje. Všechny předběžné porady řídí v Budapešti užší komitě, v jehož čele jest hrabě Jan Zichy mladší.

Oslava Panny Marie. V Turině vystavěl Don Bosko obrovské své ústavy s kostelem, v němž se uctívá milostný obraz Panny Marie, pode jménem Maria Pomocná (Consolata). Nedávno byl chrám svědkem vzácné a řídké slavnosti. Dostavili se všichni zřízeníci, pokud mohli odejiti, městské turinské pouliční dráhy (tramwaye), v počtu dvou set, donesli s sebou více praporů a uctili, jak uměli nejokázaleji, božskou Pannu. Událost tato, v Italii velmi řídká, vzbudila neobyčejně, ale příjemně vzrušení.

Stát a církev v Italii. Velmi dobrý dojem učinilo po celé Italii uvítání, jehož se dostalo nově jmenovanému kardinálovi Cavallariemu, nástupci nynějšího sv. Otce na patriarchálním stolci v Benátkách. Vláda dala kardinálovi zvláštní vlak, při jehož příjezdu byli na nádraží benátském přítomni všichni státní, městští, vojenští

i námořní vyšší úředníci. Královský parníček za velení vyššího námořního důstojníka vezl kardinála průplavy, slavnostně vyzdobenými na náměstí svatého Marka. Kardinál Cavallari byl ještě před čtyřmi lety jednoduchým knězem beze všech hodností a vyznamenání. Kardinál Sarto — nynější svatý Otec — prosadil proti vůli všech kanovníků jeho volbu za sídelního benátského kanovníka; když se stal papežem, jmenoval ho svým nástupcem a nyní ho ozdobil kardinálským purpurem. Jest zajisté v církevních dějinách velmi řídký případ, aby někdo ve čtyřech letech postoupil tak vysoko v církevní hierarchii.

Potrestaný starosta. V italské obci Cossatto kázal starosta, aby byly ze všech učíren ve školách odstraněny kříže, což se i stalo. Někteří z občanů starostu žalovali, že vykonal něco, co zákony nedovolují a apelační dvůr v Turině odsoudil za to starostu na tři měsíce do vězení.

Postní kázání v Londýně. Neobyčejnou pozornost vzbudily po celé Anglii kázání postní, jež měl letos v Londýně v kostele jesuitů bratr kardinála Vaughan, P. Bernard Vaughan, jesuita. Kázal o hříších vznešeného světa »the sins of smart Society«. Kázání způsobilo mnoho dobrého, protože všechny čelnější časopisy anglické přinašely o každém z nich obšírné, někdy i doslovné zprávy a tak vešlo britké, rázné, upřímné slovo jesuitovo do každého paláce i do každé chaty. Neohrožený kazatel nemilosrdně bičoval moderní přepych, lenost, vyžilost »vznešené společnosti« (smart Society). Na příklad kázal jednu neděli o »úctě vznešených dám ku psům a kočkám«, veřejně káral dámy, které volají k těmto hovadům zvěrolékaře, ale zakazují služebným i služkám, aby v noci nespali a opatrovali psy a kočky, jimž, pojedou-li, veřejně nádherný pohřeb, dají je do rakví a oznamují zcipnutí smutečnými listky opatřenými hesly: na shledanou! s bohem! a

pak ještě uspořádají smuteční(!) hostiny na oslavu svých nezapomenutelných miláčků. Jesuita P. Vaughan jest nyní po vší Anglii hrdinou dne.

Papežská medaile. Jest zvykem, že každoročně dává papež raziti pamětní medaile, které se rozdávají v den svatých apoštolů Petra a Pavla. Doposud bylo již raženo 789 a sice počínaje papežem Martinem V. roku 1417. Za nynějšího svatého Otce byly doposud raženy čtyři medaile: na první jest jubileum svatého Řehoře Vel., na druhé svatořečení blahoslavených Šauliho a Majelly, na třetí vyučování katechismu, na čtvrté, letoší, bude svěcení francouzských biskupů, které vykonal sv. Otec loňského roku 25. února, vysvětit 14 novějmenovaných nejvyšších pastýřů francouzských; příští bude mít za předmět znovuzbudování vatikánské hvězdárny.

Missie ve střední Africe. Náš císař pán daroval missionářům ve střední Africe, kteří mají hlavní své sídlo v Chartumu, svou podobiznu v životní velikosti, jakož i dar desíti tisíc korun ku stavbě nového kostela. Obraz přinesl do Chartumu rakouský vyslanec z Kaira hrabě Koziebrodski. Náš císař jest již po 56 let protektorem těchto missionářů, kteří mají svůj ústav pro výchovu dorostu v Miláně u Brixenu v Tyrolsku. Obraz byl přijat apoštolským vikářem, biskupem Xaverem Geyerem, při čemž účastnili se všichni hodnostářové, jak egyptští, tak i angličtí, i domorodci. Vyslanec jel pak ještě dále na jih a prohlédl si všechny ústavy missionářů, aby mohl o nich císaři Františku Josefovi podati obšírnou zprávu.

Kde ubývá víry, přibývá pověry.

V Paříži zavládl nyní u organisovaných dělníků zvyk, že nedá nikdo svého dítěte pokřtiti. Protože se obyvatelé, hlavně ve velkých městech, spustili pravého náboženství, upadli do všelikých pověr. V Berlíně na příklad jest mnoho katolických sekt, které mají horlivé své nadšence, jsou tam mezi jinými: theosofové, apoštolští křesťané, dissidenti protestantští, zaklínači duchů, odpůrci přísahy a vojenské služby, spiritisté, médiumisté, modlitelé o zdraví, magnetiséri, přírodní lékaři, vegetariáni (z důvodů náboženských jedí jen rostlinnou stravu). Vedle těchto sekt utvořili se v berlinském obecnstvu

společnosti přírodopytčů, kteří čtou horlivě a navštěvují veřejné přednášky; ale jedni se drží bible, druzí Darwina, třetí Haeckela, scházejí se a konají náboženská i přírodní hádání. V Paříži, kde jsou oproti Berlínu strážlivému a rozumnému více romantičtější, jsou spolky indických braminů, kteří napodobují indické zvyky, jsou tam též přívrženci egyptských náboženství, je tam sekta, která se klaní slunci, jsou tam hadači a čarodějové, ano provozují i kultu nemravné (erotické) starých Řeků, ovšem při zavřených dveřích chrámů Venušinych a Astartiných. Všechny kulty těší se ve Francii svobodě, jenom ne víra, kterou vyznává francouzský národ a jež mu dopomohla ku slávě, bohatství a moci. Něco takového přímo křičí proti zdravému rozumu, ale přece je tomu tak. Čím větší nesmysl, tím jest dnes možnějším a hledanějším.

Hlas Srdce Páně k nám.

Milí křesťané, na Srdec Páně pohledněte, a co vám káže, k čemu vás váže. poslechněte:

Já jsem vás tak miloval,
že jsem se nic nelekal
smrti kříže bolestné,
všecko krev jsem vycedilo,
abych z hříchův očistilo
váše srdce neřestné;
to srdce vaše
stále hřích páše
mně den po dni,
v každém svém tluku
působí muku,
vy nehodní.

Poslyšte dále, ó proč jen stále mne mučíte?
Proč stále svými skutky hříšnými mne raníte?

Malá ke mně, ó křesťané,
v srdci vašem láska plane,
malíčko mne miluje
to nevděčné srdce vaše,
proto stále hřichy páše
a mne jimi zraňuje,

hřešit přestaňte, hříchů se chraňte, mne milujte,
a lásku moji láskou zas svojí odměňujte.

Srdce Páně hlas kěz povzbudí nás k milování
stálému jeho, času každého, do skouání.

Srdce Páně, všickni Tobě
slibujeme v této době,
že se budem varovat
stále hřichů všelikého,
a Tě ze srdce celého
nade všecko milovat.

Srdce Páně, nás všechny jednou spas, dej nám nebe,
ať tam milujem a oslavujem věčně Tebe!

F. Vrdtil.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Od Vel. Meziříčí. V nemoci své nebezpečné slíbila jsem Pánu Bohu, pozdraví-li mne, že mu za to veřejně poděkuji. Pán Bůh mne pozdravil, ale já jsem zanedbala slib svůj. Až mně opět navštívila ruka Páně, vzpomněla jsem si na slib, a proto jej nyní plním a tisícere díky vzdávám božskému Srdci Ježíše Krista a neposkvrněnému Srdci Panny Marie za obdržanou milost. *D. J.*

Z Frenštátu p. R. Díky vzdávám svatému Josefu za uzdravení z nemoci po vykonané devítidenní pobožnosti ke sv. Josefu. *M. V.*

Z Plzně. S radostí plním slib učiněný, vzdávajíc vroucí dík za náhlý obrat v nemoci božskému Srdci Páně, Panně Marii ustavičně pomoci, sv. Josefu, svému patronu sv. Ignáci a sv. Antonínu Pad. *M. Ign. Sl.*

Od Olomouce. A. T., soukromník na sv. K., děkuje Rodičce Boží sv. Kopecké za mocnou přímluvu, kterou mu od Pána Boha vyprosila zdraví v těžké nemoci, když všechny prostředky a všechna léčení nic neprosplývaly. Učinil slib, že ve »Š. B. S. P.« mocnou pomoc Rodičky Boží uveřejní, což tímto s radostí činí

Z farnosti Pavlovské. Vzdávám nej-pokornější díky nejsv. Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie za uzdravení z nemoci a za duchovní milosti a dobrodiní, jichž se mi tak hojně dostává. *F. V.*

Z Olomouce. Plně svůj slib vzdávám nejvšelejší díky božskému Srdci Páně, nejsvětější Matce Boží, sv. Josefu, sv. Aloisi a sv. Františku za milosti, jichž se mi v těžkých chvílích dostalo. *F. B.*

Úcta nejsv. Svátosti a Apoštolát modlitby.

(Hlavní úmysl)

Apoštolát modlitby od prvopočátku usiloval, co možno bylo, úctu k nejsv. Svátosti oltářní co nejvíce rozšířiti mezi lidem věřícím. Vždyť obral si za cíl svůj modlitby své spojití s prosbami a zásluhami Srdce toho, který se za nás ustavičně na oltářích obětuje. Nejsvětější Srdce Páně v eucharistii jest ustavičně smírným prostředníkem našim u Otce nebeského. Hlavně je to obět mše svaté a svaté přijímání, kde tělo i duše spojena bývá co nejvšeleji s Králem božským. Čím větší jest láska ke svátostnému Kristu, tím častěji touží duše lidská s ním spojití se ve svatém přijímání. A proto mají i členové Apoštolátu modlitby povinnost aspoň měsíčně, ano i častěji přijímati Tělo Páně. Kdož je s to vyjádřiti dobrotu a lásku Spasitele našeho, jenž takové nám připravil hody! Zdaž nezaslужuje, abychom i my láskou planoucí k těmto hodům často přistupovali? Může-li býti pro duši Ježíše milující lepšího a bezpečnějšího místa jako před svatostánkem? Proto členové Apoštolátu vzhůru ke svátostnému Kristu, Spasiteli našemu! Aby však jste věděli, co vás pohnouti má k častému svatému přijímání, uvažte podobenství ve svatém evangeliu o člověku, který učinil večeři velikou a pozval k ní mnohých.

Jak dobrotvivě jednal člověk ten. Když vše bylo připraveno, dal svými služebníky pozvati mnohých, aby již přišli a večeře okusili. Kteří pozváni byli, místo aby s radostí pozvání přijali, vymlouvali se a odmítali pozvání. Jeden se vymlouval, že koupil dvůr, druhý, že koupil spřežení volův a třetí dokonce, že pojal ženu, že tedy nemohou přijíti. Jak plané to výmluvy? A nečiní tak lidé dosud? Kněží ve jménu Božím zvou ke stolu Páně, k těm andělským hodům; ale ach, jak málo dbají lidé na pozvání toto! Mnozí nepřichází k Pánu Ježíši a ke stolu jeho pro samé starosti o časné věci, které úplně zaujaly srdce jejich. Všecko snažení jejich jest po věcech světských, po statcích vezdejších; jen zisk a zisk časný u duše může hladověti, ano i zahynouti. Členové Apoštolátu přemáhejte toto světské snažení, pečující i o duši, přijměte pozvání Spasitele svého a přiveďte i jiné přátely k němu, aby okusili, jak sladký jest Pán těm, kteří jej hledají.

Jiní nechtějí znáti se k Pánu Ježíši a nepřichází ke stolu jeho pro všelike rozkoše a rozličná vyrazení světská, po nichž se shání, jimž věnují všecken čas,

a proto jim nezbyvá nic pro Pána Ježíše a srdce jejich nemůže se od světa nikterak odtrhnouti. Členové Apoštolátu odtrhněte se od světa, nechte radosti jeho, vynahradí vám Pán Ježíš stonásobně, když k němu choditi budete před svatostánkem jeho, když často tělem a krví jeho sytiti budete duši svou. Svým pak příkladem přivedte i jiné přátely své k Pánu, aby citelů jemu přibývalo, a tím více hostův u svého stolu nalézal.

Přemnozí vyhýbají se svatostánku i svatému přijímání, protože jsou svázáni tělesnými žádostmi a vymlouvají se prostě říkajíce, ženu jsem pojal a nemohu přijíti. Smyslnost, nestřídmost, opilství nejvíce zdržují duše od stolu Páně. Aby do srdce zkaženého Pána přijali, to nechtějí, ale aby se přičinili tělesné žádosti krotiti, náruživosti své přemáhati, také nechtějí, jsou k tomu slabí. Raději chtějí býti bez Pána Ježíše, než bez takovýchto hříchů tělesných. O té slepoty lidské! V prvních dobách křesťanství scházivali se křesťané každoročně k lámání chleba, a proto byli svatí, proto byli tak horliví, tak srdnatí! A nyní? Sotva jdou mnozí jednou nebo dvakrát ke stolu Páně. Jak se jim bude jednou dariti? »Žádný z pozvaných těch neokusí večere mé,« praví Pán. Tak řekne jim jednou spravedlivý Soudce: »Zval jsem vás k hodům mým, vy jste ale nechtěli přijíti, pohrdali jste mnou, proto na věky vyloučení budete od nebeské večere mé!« Členové Apoštolátu modlitby přičiňte se, aby lidé žádostem tělesným oddaní, náruživostmi, nestřídmosti a opilstvím spoutaní vybavili se z tohoto otroctví ponižujícího, aby se vzhopili, spěchali ku Pánu, tentěž je posilní a ozbrojí proti budoucím pokušením a naleznou pokoje duším svým. Členové Apoštolátu přičiňte se slovem i příkladem, aby tento měsíc červen, zasvěcen nejsv. Srdci Páně, opravdu byl měsícem eucharistickým, aby věřící co nejvíce Pánu Ježíši v nejsv. Svátosti se klaněli, jemu děkovali, jej prosili, urážky jemu učiněné napravovali, aby věřící co nejvíce smírně sv. přijímání vykonávali a tím bolestí zraněné Srdce Páně potěšili. Čím více bude úcta k Pánu Ježíši v nejsv. Svátosti květatí, čím více bude sv. požehnání se rozhovňovati, tím více pokvetou křesťanské ctnosti, tím více připodobní se časové naší časům prvotní církve Kristovy.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu za rozšíření úcty nejsv. Svátosti skrze Apoštolát modlitby a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono citelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Šířiti úctu k nejsv. Svátosti.

Úmysl v červenci: Duše ve hřichu smrtelném.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V červnu modleme se za rozšíření úcty nejsvětější Svátosti.

(Ustanoven a zehánán Jeho Svátostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. S.	Sv. Fortunata , kn. — Úcta nejsv. Svátosti oltární. Apoštolát modlitby. Úcta k duchovním. Obrácení hříšníků. Horliví kazatelé. † dobrodince.	
2. N.	Neděle II. po sv. Duchu Úcta nejsv. Srdci Páně . — Napravení urážek Pánu Ježíši učiněných. Láska k nevinnosti. Požehnání katol. podniku.	
3. P.	Sv. Klotildy , král. (545). — Křesťanské vlastenectví. Katolíci ve Francii. Vítězství sv. církve nad nepřáteli. Katol. missie mezi pohany. Mládež.	
4. Ú.	Sv. Františka Caracciolo (1608). — Vítězství pravdy nade lži. Povolaní ke stávu duchovnímu. Čekatelé kněžství. Napravení pohoršení.	
5. St.	Sv. Bonifáce , bisk. m. (755). — Katolíci v zemích protestantských. Za odpadlíky od víry katolické. Obnova společností lidské. Moudrost.	
6. Č.	Úmrtí sv. Norberta , zakl. ř. prem. (1134). — Horlivost ve chválách Božích. Řád premonstrátský. Zdar nastávajícího jubilea. Nemocná.	
7. P.	Nejsv. Srdce Pána Ježíše . — Pobožnost k božskému Srdci Páně. Požehnání rodinám. Kněžstvo podle Srdce P. Napravení naší mládeže.	
8. S.	Sv. Medarda , bisk. (545). — Za ochranu Boží. Velepastyřové naší. Za zachování úrody. Duše v očistci. Křesťanské školy. Dar moudrosti.	
9. N.	Neděle III. po sv. Duchu Sv. Prima a Feliciána , m. (286). — Dar živé víry. Smíření manželů. Pokoření nepřátel Božích. Odvrácení pohoršení.	
10. P.	Sv. Markéty , král. (1093). — Stavba nového kostela. Pokoj a svornost v obci a rodinách. Napravení zlých poměrů. Dobrodinci. Dar rozumu.	
11. Ú.	Sv. Barnabáše , ap. P. (1. stol.). — Apoštolát modlitby. Zdar katol. podniku. Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Rozšíření katol. tisku. † rodiče.	
12. St.	Sv. Lva III. , pap. (816). — Svatý Otec Pius X. Vítězství církve svaté nad nepřáteli. Oddanost ke sv. Otcí. Katolické missie. Duše v očistci.	
13. Č.	Sv. Antonína Pad. , řeh. (1239). — Úcta a důvěra k tomuto světcí. Kazatelé slova Božího. Dar lásky k Bohu. Ochrana mládeže. Dobrodinci.	
14. P.	Sv. Basilia , bisk., uč. cirk. (379). — Naši velepastýřové. Dobročinné ústavy. Touha po dokonalosti. Napravení zlých poměrů. Zapírání sebe.	
15. S.	Sv. Víta a spol. — Statečné vyznání víry. Polespení jistého muže. Rozkvět katol. tisku. Ženské kláštery a ústavy. Věrné plnění povinností.	
16. N.	Neděle IV. po sv. Duchu Sv. Bennona , bisk. — Katolíci v zemích severních. Bratrstvo růžencové. Duchovní pastýř a jeho svěřenci. † kněz.	
17. P.	Sv. Františka Regis , řeh. (1640). — Spolek sv. Františka Regine ve Vídni. Svěcení nedělí a svátků. Polespení svedeného lidu. Dar pokory.	
18. Ú.	Sv. Marka a Marcellína , muž. (286). — Křesť. duch v rodinách. Smíření manželů. Bohoslovné ústavy. Nevinná mládež. † rodiče a přátelé.	
19. St.	Sv. Juliány z Falcon. , p. (1340). — Úcta nejsv. Svátosti oltární. Časté sv. přijímání. Spolek Eucharistiánův. Úcta ke chrámu P. † kněží.	
20. Č.	Sv. Florentiny , p. — Jednoty panen. Za zbožné vychování našich dívek. Zdar katol. podniku. Řeholní slibů. Katol. řády v zemi naší.	
21. P.	Sv. Aloisia z Gonz. (1591). — Dar čistoty srdce. Nevinná mládež. Jednoty jinochů. Studující by následovali tohoto světce. Dar trpělivosti.	
22. S.	Sv. Pavlina , bisk. (431). — Apoštolát sv. Cyr. a Meth. Dobročinnost k chudým. Smíření nepřátel. Křesťanské školy a vychování dítek.	
23. N.	Neděle V. po sv. Duchu Sv. Edeltrudy , abat. (679). — Církev katol. v Anglii. Dar vroucné modlitby. Horlivost ve službách Božích. Umírající.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
4. P.	Narození sv. Jana Křtitele. — Kazatelé pokání. Obrácení velkých hříšníkův. Spolek sv. dětství. Missie mezi pohany. Kněz. Spása duší.	
5. Ú.	Sv. Viléma, opata (1142). — Apoštolát slova a tisku. Představení řeholí. Odvrácení vlačnosti u víře. Křesťanské dělnictvo. Duše v očistci.	
6. St.	Sv. Jana a Pavla, muž. (362). — Vítězství pravdy a spravedlnosti. Dar svornosti. Odvrácení zlého. Za jednotu a svornost. Dar bázně Boží.	
7. Č.	Sv. Ladislava, kr. (1095). — Pokoj a mír v zemích našich. Touha po křesťanské dokonalosti. Smíření rozličných stran. Odvrácení zlého.	
8. P.	Sv. Lva II., pap. — Neohrožené hájení víry katol. Poslušnost k církvi svaté. Spolupracovníci naši. Služebné ve velkých městech. Studující.	
9. S.	Sv. Petra a Pavla, apošt. P. (67). — Církev sv. zasvěcená božskému Srdci Páně. Zdar pouti. Dar síly křesťanské. Více farností. Nemocní.	
0. N.	Neděle VI. po sv. Duchu. Sv. Pavla, apošt. památka. — Díky nejsv. Srdci P. za všechny milosti. Zemřelí údové katol. bratrstev. Dobrodinci.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Jako květiny obrací se ke slunci, od něhož berou svůj život a pestrost krásy, : nutno, abychom i my v době naší obraceli se ke slunci spravedlnosti, k Eucha-
tiii, k Ježíši svátostnému, od něhož máme všechno, život, vykoupění a blaženost
žnou. V době nynější nevěry a nenávisti proti Bohu jest nevyhnutelno oživití víru
šířiti úctu k Pánu Ježíši v nejsv. Svátosti oltární. Nejlépe by tomu pomoci mohl
oštolát modlitby, jehož členové mají svými modlitbami vyprositi milosti svým
olubližním, ale též roznécovati v srdci svém i svých bližních lásku k Ježíši svá-
stnému. S Apoštolátem modlitby nechat šíři se i úcta nejsv. Svátosti, aby nový
ot, život svatý rozproudil se ve společnosti křesťanské. Dejž to nejsvětější Srdce
žišovo nehodným sluhům svým.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na
mi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární
vší zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní
n, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blaho-
avené a neposkrvněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti,
eliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. 8. Congr.
dulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvoou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za
vzšíření úcty nejsv. Svátosti skrze Apoštolát modlitby a na všechny
nysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce!
dce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš česko-
kovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen.
okaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné.
us IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)
Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky
10 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heelo apoštolaké: Šířiti úcta k nejsv. Svátosti.

Úmysl v červenci: Duše ve hříchů smrtelném.

Škola Božského Srdce Páně.

Ročník XLI.

Vychází
počátkem každého měsíce.

ČERVENEC 1907.

Ježíš chce býti pomoci, když byl jednou již záchranou. Lid umírá a žízni po lásce, On ji nese; lid sténá v poutech samolásky, On je rozvazuje Hle, to Srdce, které lidstvo tolik milovalo! Ono je záchranou 20. století

A brány pekelné jí nepřemohou.

Nepřátelé Boží ve své zlobě
s pekelným králem se spojili,
by silou spojenou proti tobě,
ó církvi Kristova, brojili.

Teď útokem silným na tě ženou,
„prýč s církví Kristovou!“ volají;
tebe však na skále založenou
nezboří, ti neodolají.

Ač nepřátelé ti užívají
při útoku svým různé zbraně,
marně přec síly své napínají,
neb ty jsi ve Boží ochraně.

Božský zakladatel tebe chrání,
ty od Krista zaslíbení máš,
že potrváš světa do skonání,
a branám pekelným odoláš.

Proto, ó svatá církvi Kristova,
když boj zuřit proti sobě zříš,
pomni na božského slibu slova,
že ty přec v boji tom zvítězíš!

F. Vrdtil.

Hvězdo mořská.

Pluje loďka žití mého,
mořem světa zbouřeným,
do přístavu nebeského,
k rajským nivám blaženým.

Loďku mou vlny nevěry
obkličují hroznivé,
já však hledím pln důvěry,
k mořské hvězdě zářivé.

K Tobě, Maria, pohlížím,
Tys mou hvězdou zářivou,
tak se k cíli svému blížím,
veden jasnou září Tvou!

Ty mysl mou posiluješ
když počíná chabnouti,
nadějí mne naplňuješ,
nedáš mně zahynouti!

Hvězdo mořská, svíť mně jasně,
já pevně důvěřuji,
že Tvou září veden, šťastně
v nebes přístav vepluji.

F. Vrdtil.

Kažte evangelium všemu stvoření.

Novosvěcencům.

Ty jsi knězem na věky podle řádu
Melchisedechova. (Zalm 109)

Nocně dojmá mysl i srdce každého věřícího katolika, který přítomen jest při svěcení kněžstva. Vidí řadu mladých mužů, kteří ve svatém zanicení poklekají před biskupem a přijímají na sebe velikou důstojnost i břímě kněze církve Kristovy. Zůstávají sice ve světě — pracovatí chtějí a budou pro lid na světě, ale přijavše svěcení kněžstva, vystupují ze světa: svět se všemi svými radostmi, svým šalebným leskem, slávy a cti, pachlčinním se po moci a požitcích tělesných, jakoby se za nimi zavřel; jsou ve světě, ale nehladají svět, touha jejich nese se po vyšších věcech. Úkolem jejich bude sláva Boží na zemi a záchrana nesmrtelných duší lidských pro Boha a nebe. »Tys, o Pane, díl dědictví mého;« »ne nám, ale jménu tvému dej chválu,« tak volá srdce každého z nich k Hospodinu.

Vznešená jest důstojnost kněze před Bohem i lidmi. Kněz učinil Spasitel svým spolupracovníkem, knězi světil moc svou, světil mu sama sebe, světil mu své ovečky. Co nedal andělům, co nedal ani své přemilé Matce, to dal kněžím. »Jako mne poslal Otec, tak i já posílám Vás,« slovo toto platí kněžím. A proto vyzbrojení dary dary Ducha svatého a posílnění požehnáním církve nastupujete, důstojní novosvěcenci, dráhu

vznešeného povolání kněžského, ve kterém vám možno je tisíce spolubližních učiniti šťastnými a spokojenými na zemi i na věčnosti. Vaše slovo vnutknuté Duchem svatým a spojené s vlastním vašim příkladem pohne četnými srdci lidskými, uvede je na cestu spravedlnosti, úvaruje zlého a pobídne k dobrému. Ve svatých svátostech očisťovati a posvěcovati budete duše sobě svěřených, tak aby milost a láska Boží v nich sídliti mohla. Povedete ovečky své na pastvu dobrou, ke stolu Páně, kde podáte jim pokrm nejvzácnější — těla a krve Kristovy, pokrm, jenž živí, sytí a sílí k životu věčnému. Pospěcháte k loži těžce nemocných a umírajících, abyste mysl jejich k nebeským věcem obrátili, pomohli jim účet složití před Bohem z celého života a smazali rozhřešením kněžským celý dluh hříchů jejich u Boha; potěšíte je v zármutku, posílíte v slabosti a uchráníte před nejhorším zlem — nešťastnou, zoufalou smrtí. A jako jste po narození dítky křtem svatým uváděli do církve Boží, tak provázíte po smrti i to tělo zesnulých křestanů, ctihodný to přibyték duše — chrámu Ducha svatého ku hrobu a modlitbou a žehnáním vyprosíte mu milost, aby jednou ve slavný den všeobecného vzkříšení také slavně vstalo zmrtvých a spojilo se s duší oslavenou a při soudu posledním stálo po pravici věčného soudce. Povolání vaše povede vás i k těm malým miláčkům Páně, dítkám — naději to církve i národa, abyste v útlá srdce jejich, jako na roli úrodnou rozsávali símě učení Spasitelova a vzbuzovali spasitelnou bázeň Boží v srdcích jejich, a tak kladli základ k pravé moudrosti a štěstí dokonalému. Jako Kristus, budete i vy pravými otci duchovními mládeže křesťanské, budete ji k sobě volati, o ni láskyplně pečovati a ji střežiti, aby tu krásnou květnici Kristovu nezničil mráz nevěry, nemravnosti a hřichu. Ovšem nebude práce vaše lehká.

Tisícere překážky kupí se na cestě vaší kněžské. Čím horlivější bude vaše působení, tím větší bude odpor zlého ducha a lidí jim podrobených proti vám. Nečekejte uznání, nečekejte vděku; za lásku a práci stihne vás pomluva, nevděk bude vám údělem, a mnohdy uvidíte, že výsledek nerovná se pracím a obětem vašim. Avšak — když i srdce vaše zkormoutí se a mnohdy i krváceti bude, nemudlvejte. Vzhůru zraky ke kříži Kristovu!

Tam vidíte dobrodince lidstva největšího, tam vidíte i nevděk lidstva nejhorší. Zdaž byste chtěli býti nad mistra svého? On trpěl pro dobro, i vy trpěti proň budete, vždyť předpověděl vše vám. Avšak jestliže s ním trpíte, i s ním oslaveni budete, jestliže proň bojujete, i skrze něho zvítězíte, neboť pravdivým zůstává jeho slovo: »Nebojte se, já jsem přemohl svět.« Kříž Kristův je sice někdy těžký, avšak nikdy tak těžký, abyste ho uněsti nemohli, neboť ten, jenž na něm lpěl, sílí vás. Kříž Kristův je sice znamení, nyní tupené, pohrdané, ale přece zůstává vždy znamením, před nímž mocnosti světa i pekla se třesou, znamením na konec vítězným. A pod tímto praporem žijete, bojujete, pracujete, proto také neklesnete, zvítězíte. Jste také následovníky svatých apoštolův a nesčetných oněch svatých mučedníků, kteří pracovali pro Ježíše, trpěli proň, zemřeli proň, a jako knížata říše světla vešli za Krista do nebeského Jerusalema. Jste články dlouhého toho řetězu katolického kněžství od počátku církve, a můžete pohlížeti zpět na slavné vzory své, horlivé a pilné kněze, jimž pracovati pro Krista a lid bylo životním úkolem a trpěti pro Boha nejvyšší slastí a radostí. A kdyby snad v životě vašem kněžském překážky se kupili jako věz, kdybyste stáli osamělí bez pomoci a útěchy, jako poutník na poušti, kdybyste počali malomyslněti nad nezdarem nejslechetnějších svých snah a umdlévati pod tíhou břemene dusna a horka, tu obraťte se k té, která dle vůle Boží s milostí Boží potřela hlavu hada pekelného, k Marii Panně a Bohorodičce, Královně a Matce kněží novozákonních. Ona »věž Davidova« zachrání vás před zlými útoky, ona »hvězda mořská« povede vás bezpečně bouřemi životními k přístavu klidnému, ona »potěšení zarmoucených« vleje balsám útěchy v choré srdce vaše, ona »brána nebeská« mocnou přímlovou svou na Synu svém vyprosí vám milost, byste jednou, jako milé její dítky šťastně z tohoto světa vykročili a s ní Matičkou svou a jejím božským Synem na nebesích se shledali.

I na vás, důstojní bratři, vyplní se slovo Písma: »Zařítí budou jako hvězdy ti, kteří mnohé vyučovali v pravdě a spravedlnosti.« Ale již i zde na zemi zakusíte radosti mnohých a čistých, vždyť jsou ještě duše zbožné, duše svaté, které cti a milují duchovny otec své, a což nejdůležitější jest — za ně se modlí. Jsou dobří ještě katolíci, kteří ochotně poučení a radu vaši přijmou, vámi se vésti dají a na nichž uvidíte blahodárné ovoce práce své kněžské. Ti, byť by jich skrovný snad jen počet byl, daleko vyváží vděčnosti, láskou, poslušností jiné vlašné, ba i zbloudilé ovečky, a pomohou vám modlitbou i příkladem vlastním obrátcí ku Kristu Pánu i duše netečné a hříšné. Čeká na vás práce veliká, boj časem urputný, utrpení snad veliké, avšak slovo důvěry velikého apoštola Páně Pavla: »Všecko mohu v tom, který mne sílí,« potěší i vás. Pomoc Boží bude s vámi, neboť praví krásně sv. Tomáš Aqu.: »Bůh, které k něčemu vyvolil, tak připravuje a uzpůsobuje, aby schopni byli činit to, k čemu vyvoleni jsou.« Požehnání církve při vašem svěcení, modlitby vašich rodičův a příbuzných i veškerého zbožného lidu při vašich prvotínách svolají milost a pomoc Boha všemohoucího na vás a konání vaše kněžské, abyste z hřiven, které světil vám Pán, hojně těžili a jednou od soudece věčného uslyšeli slova: »Služebníce dobrý a věrný, vejdi v radost Pána svého.« To přejí vám všem na počátku dráhy vaší kněžské z plna srdce čtenářové »Školy Božského Srdce Páně«.

Boh. Hendl.

Smírná mše svatá ke cti nejsv. Srdce Ježíšova.

Známý missionář a hledaný duchovní rádce řekl před nedávnem: »Topíme se v naturalismu, umíráme hladem po supranaturalismu.« Nemohu, než slova tato podepsati.

Vše nadpřirozené umlčováno, co nelze umlčeti, snižováno, co nelze snížit, odhazováno. Pravý vyhlazovací to boj zjevenému náboženství.

Nutnost náboženská se sice uznává, ale ne náboženství katolického, nýbrž náboženství osobního. Kult Boha rušen a nastupuje kult člověka. Dle slov Gaumca: »Bůh jest dole a člověk nahoře.« Toť charakteristika dnů, v nichž žijeme a v nichž tisíce hynou.

V srdcích lidstva pohasl žár nadšené lásky k Bohu a dohořívá poslední plamének čisté lásky bliženské. Vychladlé srdce nechce se obrátcí k hvězdným výšinám, k Otci »jenž jest na nebesích«, jen k tomu svému novému bohu šepotá »chléb můj vezdejší dej mi dnes«, zhrdlé srdce nevolá »jako já odpouštím, odpust i ty«, ale vře v něm pomsta, kypí hněv, bouří vášeň a volá hřích: »Není Boha mimo mne.«

A do těchto bouřných vln oceánu svítí hřečící paprsek lásky nejsvětějšího

Srdce Ježíšova. Jako záchranná archa stoupá s vodami a zve k sobě všechny »dobré vůle«: »Pojďte ke mně všichni, kteří obtíženi jste, a já vás občerstvím.«

Chce býti pomoci, když byl jednou již záchránou. Lid umírá a žízni po lásce, on ji nese; lid sténá v poutech samolásky, on je rozvazuje.

»He to Srdce, které lidstvo tolik milovalo!« Toto všechno uvažuje, nedivím se, že znatelé posledních dob a ctitelé Srdce Ježíšova volají: »Srdce Ježíšovo, naděje a záchrano 20. století.«

Je tedy třeba tomuto Srdci, které ve svatostáncích pro nás bije a žije, s důvěrou se blížiti, je třeba tomuto Obětovníku i Obětovanému nésti sebe k oběti zápalné, je třeba rozšiřovati hranice království Srdce Ježíšova. Čím dříve bude poznáno, čím více milováno, tím dříve nám pomozeno, tím více nám ulehčeno.

Zvláštním způsobem úcty, a řekl bych i způsob rozšíření »království nejsvětějšího Srdce« je smírná mše svatá první pátek v měsíci, aneb dle možnosti každý pátek v týdnu. Vím ovšem, že není možno všem býti přítomnu mši svaté v týdnu, v našem případě v pátek. Mluví však o těch, kteří bez ujmy povinností stavov-

ských tuto službu lásky svému Spasiteli přinéstí mohou a chtějí.

Proč volen právě pátek, netřeba snad dokládati. V pátek to bylo, kdy dokonána ona první krvavá oběť, která denně nekrvavě se opětuje. A Kristus Pán sám žádal si smírné této oběti v pátek. Vzpomeňme jen na apoštola úcty k nejsvětějšímu Srdci, blah. Markétu Alacoque a spočtíme slovo pátek v jejich záznamech. Vše pro sebe žádalo nejsvětější Srdce ve svůj den, v pátek.

V pátek žádal Kristus slavení svátku nejsvětějšího jeho Srdce, první v měsíci chtěl smírné svaté přijímání, v pátek zjevil taje svého srdce blah. Markétě.

Třiatřicet let měl Kristus před očima tento velký den. Pátek, první velký pátek byl předmětem jeho vrlejších přání, »to byla hodina jeho milá,« praví sv. Jan.

V pátek odehrálo se ono krvavé drama lásky, jež zoveme »Smrtí Kristovou«. Pátek to byl, kdy spravedlnost potkala se s milosrdenstvím a »objaly se v políbení míru«, v ten den to bylo, kdy nebe se zemí se usmířilo, peklo kleslo přemoženo a nebe vypověděným synům Eviným se otevřelo.

Pátek to byl, kdy Kristus dal světu svůj poslední a nejmilejší majetek v dědictví: svou Matku pod křížem stojící. V tento den otevřela se »škola« (svatý Augustin) pro svět, kopí Longinovo otevřelo bok a ukázalo Srdce milující, které od onoho dne stalo se také Srdcem milovaným.

Nerozpakují se říci, že pátek jest den lásky Srdce Ježíšova. Není němým o jeho lásce sice žádný den v týdnu, nejmýsluvnějším však je tento den. V jiných dnech Kristus o lásce mluvil, na poslední čin, na smrt z lásky připravoval, v tento den však z lásky jednal a umíral.

Jako byl pátek dnem nejhlubšího pokoření pro Pána Ježíše, tak má býti dnes proměněn v den oslavy, kdy láska jeho triumfuje. Blah. Markéta Alacoque dala jedné ze známých sobě osob i tuto radu: »Po devět pátků služte mši svatou ke cti nejsvětějšího Srdce Ježíšova a po devět sobot ke cti neposkvrněného Početí blah. Panny Marie.« Osoby, které jmenovanou světicí prosily o radu a pomoc, dostaly pokyn, aby ke cti svatých

ran Páně po pět pátků slyšely mše svaté, mše svaté sloužití daly ku cti svatých těchto ran, a ujišťovala je, že Srdci Ježíšovu tento způsob vděčné úcty jest velmi milý a tedy že i účinný.

Z dosud řečeného patrně, že pátek v životě Páně jest dnem zvláště významným a zajisté tím i dostatečně odůvodněno smírnou mši svatou ke cti nejsvětějšího Srdce, t. j. mši svatou obětovanou Srdci Ježíšovu na odprošení urážek a nevědku v tento den slyšeti.

Tato smírná mše svatá nezůstane bez hojných milostí.

Vždyť Kristus Pán sám úcty ke svému Srdci spojil bezprostředně s eucharistií. A mše svatá jest eucharistickou obětí. V eucharistii zjevil se Kristus bl. Markétě a poučil ji o úctě svého Srdce. Od ctitelů Srdce svého žádá zvláštní lásku k této svátosti. Rekl své služebnici ve zmíněném zjevení: »Mám neuhashitelnou žížeň od lidí v této svátosti býti ctěn a milován.«

Stěžuje pak si na urážky, které dějí se tomuto prvnímu tajemství jeho lásky. »Srdce mé může si v této svátosti právě tak jako na kněze stěžovati na urážky a utrpení, jimž jest vydáno. V této své opuštěnosti hledá u tebe a u malého počtu horlivých duší aspoň nějaké útěchy. Očekávám, že svými projevy úcty napraviš urážky mi učiněné.« Není to řeč prosícího a není to řeč vítězná? Kdo odolá?

Třeba že vznešené Srdce Ježíšovo není dnes znovu kopím Longinovým probodáno, jest přece denně raněno a uráženo zvláště vlažností a neúctou k tajemství jeho lásky, k eucharistii a oběti svátosti této, ke mši svaté. Denně se obětuje, denně však bývá zneuctěn. Zaslouží tedy aspoň jednou týdně — v den památný své lásky — býti usmířen a odprošen, a to tímže aktem, kterým byl uražen: mši svatou. Je tedy místná a významná smírná mše svatá v pátek ke cti nejsvětějšího Srdce.

Božské Srdce Ježíšovo hoří touhou po oslavení svého Otce. Proto také ustanovil nekrvavou oběť mše svaté, aby lidstvo mělo vhodný prostředek Boha důstojně a hodně oslavovati. Jak musí boleti toto Srdce, vidí-li, že Otec jeho jest olupován o počtu hodným slyšením mše svaté.

Tolik jest dnes křesťanův, a přece tak málo jich obléhá naše smírné oltáře! Kolik by jich mohlo denně býti přítomno nejsvětější oběti, a nejsou přítomni ani v den přikázaný, ve svátek a neděli. Vlažnost pokryla tvář země, možno zvolati při pozorování této smutné skutečnosti. Mnozí plní sice svoji povinnost nedělní. Jdou na mši svatou, ale řekněme pravdu, ze zvyku aneb z ohledů ne vždy nejlepších.

Opět se uskutečňuje citované již «Bůh dole a člověk nahore». Všimněte si jen jednou chování se mnohých při nejsvětější oběti — a chlad, který vane z duše i chování jejich vás přesvědčí, že jsem vás neklamal.

Věru, v divadle by jevíli větší zájem pro zdánlivost, než zde jeví pro skutečnost! O víru, viro stará, viro silící a viro vítězná, kde jsi?

A co najdete těch, kteří v neděli

nemají žádné jiné starosti, než výlety, slety a pod., jen na jedno zapomenuto. Jen na jedno nedostává se času: na slyšení mše svaté.

A tyto hříchy proti mši svaté musí býti usmířeny. Vždyť tyto rány zasahují přímo nejsvětější Srdce. Jsou namířeny a dobře rozpočteny, aby zasáhly citlivě místo lásky Kristovy.

Jak mnoho útěchy Srdci Ježíšovu přináší ti, kteří smírnou mši svatou napravují urážky jiných. Samo bohaté Srdce Ježíšovo stává se jejich dlužníkem a splní jistě svůj slib a »nedá se předejíti ve velkomyslné lásce své ani předčítí«.

Komu tedy možno, usmířujme Srdce Páně tímto krásným způsobem smírné mše svaté páteční. Vždyť i v naší krásné vlasti tolik nevděčných a zapomenutých srdcí. Ať neschází zadostučinění a odprošení!

P. M. Modestus Vojavka C. SS. S.

Svatý František Saleský, zakladatel katolického tisku.

Jak za našich dob nevěrecký a protikatolický tisk rádí a jak ohromnou škodu působí v myslích a srdcích čtenářů mnohdy neprozíravých, nezkušených a nedospělých, ví každý, a s hrůzou pozoruje, kdo si všimá našeho veřejného života. V tisících a tisících výtiscích chrlí den ode dne Bohu a církvi Kristově nepřátelská strana jed svých pomluv, vymyšlených báchorek, han a potup na víru naši svatou, na církev, na papeže, biskupy a kněze a vláčí blátem svých sloupců každého, kdo věrně stojí při Kristu Pánu a veřejně i katolíkem se jeví. Tisk takový v novinách, knihách, divadelních kusech, letáčcích, pohlednicích atd. nešetří ani osob nejsvětějších, Krista Pána a přechystou Rodičku jeho Pannu Marii, posmívá se našim nejdražším tajemstvím víry nejsvětější Trojice, vtělení se Syna Božího, nejsv. Svátosti oltářní atd. upírá drze, ale beze všech dokladů zázraky Páně a svatých, popírá i jsoucnost Boží, vydává ctnosti křesťanské za škodlivé a člověku nedůstojné, zkrátka brojí a bojuje

jak jen může proti Bohu, sv. náboženství Kristovu a všemu, co s ním souvisí.

Nejsmutnějším při tom jest, že i děti, které přece nemají ještě soudného rozumu, aby rozpoznaly pravdu ode lži. Čtou takové věci. Vždyť jsou i ve skříňkách výkladních po ulicích vyloženy a všem přístupny, a že tedy hroznou věru zkázou jak na víře své a zbožnosti, tak na mravnosti. A to nejen v městech, již i po dědinách, zejména mezi obyvatelstvem továrních dělníků. Vždyť se přihází, že školní děti mají své katechismy zabaleny v novinách druhu nejhoršího. Proto viděti bohužel tu hroznou zpurnost naší mládeže jak ve škole, tak na ulici, neposlušnost, neúctu k starším, nevážnost ke knězi a kostelu a velikou již vlažnost a netečnost ku povinnostem náboženským. A ruku v ruce s touto jde také zkáza mravů, nad kterou pláče každý pravý lidumil, neboť nemravnost mládeže jest hroben mládeže, jest hroben národa.

Jak pomoci? Těmitěž prostředky, však dobrými. Dobře vystihl to zemřelý výtečný biskup a horitel Dr. Brynych

v Králové Hradci, fka: »Proti špatné knize dejte lidu do ruky knihu dobrou, proti špatným novinám noviny dobré, proti špatným spolkům spolky křesťanské.« Tisk neznabožský se najednou odstraniti nedá, musíme s ním počítati, ale oslabiti jej můžeme a chrániti před ním naše věřící také tiskem dobrým — katolickým. Ovšem jest velikou zde překážkou mínění, že katolický tisk, knihy, noviny atd. obírá se jen výhradně věcmi zbožnosti náboženství se týkajícími, jakoby nepodával věci jiných, politických, hospodářských v jiném směru poučných a zábavných! Proto mnozí, jakmile slyší »katolické noviny«, »katolická kniha«, už předem to zavrhnou jako nepotřebné a neužitečné. Proto je třeba lidu věc vysvětlovati, poukazovati na lživost tisku nepřátelského a pravdomluvnost tisku katolického, na zhoubnost onoho a užitečnost tohoto, a lid prohlédne a pozná, kde jest pravda. A katolický tisk má původce znamenitého, světce velikého, svatého biskupa a vyznavače Františka Saleského.

Dne 14. září 1594 počal František — tehdy mladý kněz ve 27 letech — apoštolskou činnost svou v provincii Chablaisu, která byla celá bludu kalvínskému podlehla. Byla to proň práce krušná obraceti tyto zbloudilce na cestu pravou, neboť nepřátelství jejich pohlavárů proti Františkovi bylo veliké, tak že se mu nedařilo shromáždití kolem sebe větší počet posluchačů při svých kázáních a cvičeních, což mu dělalo velikou starost. Tu přišel u oltáře na dobrý nápad, že by mohl blud potíratí a pravdu katolickou hájiti malými listky, které by na zdi města nalepiti dal. A světec chopil se hned práce. Dal napsati na listech učení víry katolické, ovšem co nejstručněji a listky tyto lepiti, a činil tak po celá tři léta, a dal tak popud a položil základ ku katolickému tisku. Sebrané listky tyto tvoří knihu jeho kázání, které věnoval městu Thononu. V tomtéž městě psal na podobných listech jiné své dílo, nazvané »Prapor kříže«. Jakmile mu možné bylo, zřídil v Thononu knihtiškárnu, která mu v kazatelském a missi-onářském povolání jeho velice dobré služby prokazovala.

Listky nalepené dělaly svou povin-

nost. Brzy kupilo se kolem nich více lidí, a od listů psaných přicházeli k původci jejich sv. Františkovi samému, tak že v brzku byl ku kázáním jeho nával převolický a pověst o slavném a svatém kazateli tom rozléta se brzy po celé Evropě.

Když byl tak katolický tisk zavedl, zřídil František později ve městě Annecy spolek vědecký v duchu katolickém, který měl veliký vliv na zřízení slavné francouzské akademie věd, která posud trvá. Svatému Františkovi se podařilo ne méně než 70.000 jinověrců a bludařů zase přivéstí do lůna církve katol. zpět.

Ejhle jak mocným prostředkem při rozšiřování známosti slova Božího může býti katolický tisk. Horliví biskupové také vždycky katolický tisk podporovali a doporučeli. Zemřelý biskup linecký Frant. M. Müller pravil roku 1886 v listě k duchovenstvu své diecese toto: »Naši povinnosti jest proti tisku špatnému bojovati tiskem dobrým. Chceme-li s prospěchem pravdu hlásati, chceme-li zase církvi svatě práva její zjednati, chceme-li zase náboženství Kristovu vybojovati platnost ve společnosti lidské, jaká mu právem náleží, chceme-li konečně dílo po výtce vlastenecké vykonati a změnšiti nebezpečí, která ohrožují naši vlast; tož počujme a přičiňujme se, aby katolický tisk kvetl a rostl čím dále tím více.« Věru zlatá to slova! Poslední věta zajisté obsahuje v sobě povinnost všech, kněží i nekněží, otců, matek, rolníků, živnostníkův, úředníkův i dělníkův, aby vším způsobem katolický tisk podporovali, kupováním, inserováním, čtením a půjčováním jiným, inserováním a doporučováním.

Svatý Otec Lev XIII. doporučoval katolický tisk při každé vhodné příležitosti. Když měl u něho audienci slavný kazatel P. Zocchi z Tovaryšstva Ježíšova, pravil k němu papež: »Otče, pište také články, ty ponesoú větší ovoce nežli kázání; neboť kam slovo kazatelovo nevnikne, tam dostanou se noviny; tyto čtou i také lidé, kteří na kázání nechodí.« Ejhle, hlava křesťanstva doporučuje katolický tisk!

Arcibiskup O'Reilly z Adelaidy v Australii založil, jsa ještě prostým knězem, katolické noviny a sám se naučil sazeč-

stří, aby tím list jeho byl lacinějším, a tedy více se rozšířiti mohl. Biskup Markius poslal před krátkou dobou jeho kněze po své diecesi, aby každé neděle v některém kostele kázal o potřebě a užitečnosti katolického tisku. Tisk jest nyní velmocí, a proto i církev se jeho chopiti musí, i katolíci jej podporovati musejí, aby zájmy jejich náboženské byly chráněny a vědomosti náboženské v lidu udržovány a upevňovány. Bez tisku jsme jako loď na rozbourřeném

moři bez kormidla: vlny neznabožství námi budou zmitati, a tak mnohý, který pevně se nedrží církve své, smeten bude do propasti nevěry a zahyne.

Vezměme si to všickni k srdci a nedejme za špatnou knihu a noviny ani haléře, podporujme však jak jen můžeme tisk dobrý, katolický, aby v našich rodinách Dědictví Cyrillo-Methodějské víra Kristova — zbožnost a dobrý mrav zachovány byly ku blahu a spokojenosti naší pozemské i ku spáse věčné.

Boh. Hendl.

Nemoc — hlas Boží.

Ke dni 31. července.

Nemoc sv. Ignáta. Roku 1521 obléhalo francouzské vojsko pevnost Pampelunu, kteráž patřila Španělům. Jedním ze španělských důstojníků byl Ignát, pocházející z rodu Loyola; jednou za prudkého boje byl těžce poraněn koulí dělovou na pravé noze. Ač Francouzi dobyli pevnosti, přece měli velkou úctu k udatnému důstojníkovi, nezajali ho, nýbrž dovolili, aby mohl býti odvezen do svého domova, do Loyoly. Tam ležel nemocen dlouhý čas; s počátku snášel trpělivě i největší bolesti sice jenom ze světských důvodů, aby až povstane s lože, nekulhal, později však, když dostav do ruky nábožnou knihu, životy svatých, obrátil se všecek k Bohu, snášel z lásky k Ukřižovanému a po jeho příkladu trpělivě všechny své bolesti. Nemoc Ignátova byla hlas Boží, Bůh volal k němu: Polepši se! I na nás posílá Bůh všeho druhu nemoci, brzy delší, brzy kratší, někdy lehkou, někdy těžkou: též k nám přichází nemoc jako posel Boží, který volá k nám různě, jednou abychom se polepšili jako se polepšil světec loyolský, jindy vybízí k trpělivosti, jindy když jest nemoc naše poslední v tomto světě, volá: Připrav se k smrti.

Nemoci volá k nám Bůh: Polepši se. Křesťanští rodičové nedají si ujiti žádné příležitosti, aby děti své vedli k dobrému, a činí tak slovy, příkladem, a když třeba, i trestem. Či může otec anebo matka mlčeti a netrestati,

když vidí nezbednost, nekázeň, neplechtu, neposlušnost a jiné nectnosti a hříchy svých dětí, vždyť netrestají-li jich rodiče, jsou spoluvinní na jejich hříších, a jako potrestal kdysi Bůh nešťastného Heli, že slabý byl svým dětem, tak potrestá Hospodin i nyní takové nesvědomitě vychovatele. Bůh jako spravedlivý otec též trestá neposlušné, nezdárné děti a užívá různých trestů, mezi nimiž jsou i nemoci. Viděli jsme jak použil Bůh nemoci svatého Ignáta, že obrátil se k Bohu. Kterýsi bratr prosil jednou svého představeného svatého Jana, aby ho zbavil těžké nemoci. Tu odpověděl mu světec: »Žádáš, abys zbaven byl něčeho, což potřebno jest. Neboť jako čistíme tělo vodou, mydlem anebo nějakou masťou, tak čistí Bůh naše duše nemoci a jinými podobnými trampotami.« Tutěž myšlenku vyslovuje svatý apoštol Pavel: »Synu můj, nezamítej kázně Páně, aniž vstávej, když od něho býváš trestán. Nebo koho Pán miluje, toho treste: i mrzá každého syna, kteréhož přijímá. Setrvejtež v kázni. Bůh se vám ukazuje jako synům; neb který je syn, jehož by netrestal otec? Měli jsme zajisté otce těla svého, kteří nás trestali a tili jsme je, zdaliž nebudeme mnohem více poslušní Otce duchův a živi budeme? A onino zajisté trestali nás po nemohé dny, podle vůle své, ale tento vede nás k tomu, co jest užitečného, abychom přijali posvěcení jeho.« (K židům 12, 5—10.) Ježíš Kristus přišel

jednou do Kafarnaum, kdež byl tehdy královský úředník, jehož syn byl těžce nemocen. A nemoc tuto poslal Bůh, aby byla ku spasení všeho jeho domu. Neboť přijda, prosil, aby uzdravil syna jeho, a Spasitel milosrdný se nad ním smiloval, vyplnil jeho prosbu a v téže hodině syn jeho ozdravěl. Následek pak byl, »že uvěřil on i všecken dům jeho«. (Jan 4, 53.) Použil tedy Ježíš této nemoci, aby na pravou víru byl přiveden úředník i se všemi svými domácími. Nezvedené děti domnívají se, že ubližuje jim otec, když je trestá, ale později, když přijdou do rozumu, poznají, že myslil s nimi otec dobře, a že mu mají být za to vděční; posílá-li na nás Otec nebeský nemoci, i my snad v prvním okamžiku jsme nespokojeni, nařikáme, pláče- me jako děti, jsme netrpělivi, ale uvažme, že napomíná nás Bůh a volá k pokání, k polepšení. Těžce zhřešil král David a Bůh poslal mu mnoho bolesti, strasti a utrpení. Ale David pokoril se Hospodinu, přijal vše vděčně z ruky Boží a pravil: »Prst Tvůj a hůl Tvá mne potěšily.« (Žalm 22, 4.) Jak často chováme se jako nezvedené děti, které kázně nemají, jak často konáme zlé myšlenkami, řečmi i skutky, jak často hřešíme tělem, jak často jest duše otrokyní těla hříšného, proto pošle-li Bůh nemoc, ptejme se: Není to hlas Boží, který volá k nám: polepši se?

Bůh volá k nemocnému — buď trpělivý. Ve Starém Zákoně máme velký vzor trpělivosti v ctnostném Jobovi; byl nežitem stížen od hlavy až k patě, všechno co měl, pozbyl, ležel na smetišti, a přece pln důvěry volal: »Bůh všechno dal, Bůh všechno vzal, budiž svaté jméno jeho zvelebeno!« Jaký nedostizitelný příklad dal nám Ježíš Kristus, který byl tichý jako beránek, kterého vedou k zabiti; když v největších bolestech visel na kříži, tu ještě v posledních okamžicích nepozbyl trpělivosti, ale modlil se za všechny, kteří mu ublížili: »Pane, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.« A my, když pošle na nás Bůh nemoc nějakou, reptáme proti jeho svaté vůli, jsme netrpělivi, nespokojeni se svým osudem. Jest přirozeno, že působí nám mnoho bolesti nemoc, at jest jakákoliv, ale jak velký jest rozdíl, jsme-li trpělivi, anebo

reptáme-li proti vůli Boží. Netrpělivost, ku které přidružují se často ještě jiné nedokonalosti, překází milostem Božím, které by nám snad Bůh propůjčil, kdybychom zcela se podrobili jeho svaté vůli. Jistá zbožná osoba psala své příbuzné, která v nemoci velice byla netrpělivá: »Jen vzhůru hlavu! Snášeti trpělivě jest Bohu milejší, než přisné pokání. Věř mi, není žádného lepšího prostředku zmírniti bolesti, než trpělivost a úplně se odevzdati do vůle Boží.« Ač nebylo poučení toto v prvním okamžiku vítáno, přece když blíž vše uvažovala, nabyla nemocná klidu duševního, oddala se zcela do vůle Boží a když duši svou očistila, ozdravělo poznenáhlu i tělo. Každá nemoc jest obtížná a nemilá, když ji pozorujeme po lidsku, ale snášíme-li vše z lásky k Bohu, propůjčí nám ctnost trpělivosti, která bývá vzácnější a užitečnější milostí než uzdravení; abychom pak byli trpělivi, potřebí nám modlitbou Boha o to prositi; trpělivost vyžaduje velkou sílu duševní, ale je také velkou milostí. Císař Karel V. mívával velké reumatické bolesti, a když jednou právě snášel hrozná muka, přijal kteréhosi ze svých ministrů, který dojat jeho nemocí doporučoval mu prostředek, který jistě mu umírní bolesti; ale zbožný císař odpověděl: »Trpělivost jest nejlepší a neúčinnější prostředek proti mým bolestem. upokojí rozčilení rukou i nohou a hlavně jazyka a přivádí k Bohu srdce i všechny myšlenky.« Kéž následovali bychom tohoto vznešeného příkladu a byli, když nějak ochuravíme, co nejvíce trpělivi. vždyť netrpělivostí si neulehčíme, ale roztrpčujeme své domácí a urážíme Boha.

Nevolá Bůh, že jest nemoc naše poslední? Která nemoc bude poslední, při níž zavolá Nejvyšší: »Pojď a vydej počet z vladaření svého!« Při každé nemoci, kterou nám pošle Bůh, otažme se: »Není tato poslední? Učinil jsem pořádek s lidmi a s Bohem?« Svátý Alois umíral sice v mladém věku, ale proto přece těšil se na smrt, protože se však obával, aby snad tato jeho žádost nebyla hříšná. tázal se svého zpovědníka, zbožného a učeného kardinála Bellarina, zda jest dovoleno radovati se, že se již blíží smrt? A moudrý zpovědník odvětil, aby se pranic nestrchoval, neboť nesmírná

radost, kterou jest naplněno jeho srdce, jest chvalitebná, protože plyne z velké touhy, aby požíval co nejspíše nejvyššího Dobra, pravil: »Ano, radujte se, abyste brzy uzřel toho, po němž tolik toužíte.« Tu oddal se radostný světec úplně radosti své, kterou měl ze své blízké smrti. Jest ovšem velká milost Boží takto smýšlet. Nemáme-li se smrti báti, jest potřebí, abychom častěji na ni mysli, v mysl své se jí obírali: vzdýt lze často říci: jaký život, taková smrt! Kdo ctnostně byl živ, kdo nejen ve dnech, v nichž překypoval zdravím, ale hlavně ve dnech, kdy nemocen býval, mysli častěji na svou poslední hodinku, smířil se poněkud aspoň s myšlenkou, že může brzy již zemřít. V každé nemoci odevzdejme se cele do vůle Boží, s dětinou láskou utíkejme se pod ochranu svatého Josefa, patrona všech umírajících, pod ochranu Matky Boží a anděla strážného. Svatá

Gertruda šla jednou na vysoký kopec, sklouzla a spadla do hluboké propasti: když ji ze mlbo vzkřísily družky, tázaly se, zda se nebála, že zemře bez svatých svátostí? Odvětila: »Přeji si, aby mi v mé poslední hodině pomáhala církev se svými svatými svátostmi, ale ještě více si přeji, abych vyplnila vůli Boží. Jsem přesvědčena, že máme se modliti o takovou smrt, jakou nám Bůh ve své milosti určil.« I na nás posílá Bůh různé nemoci; považujeme je za hlas, který volá k nám: »Polepši se, buď trpěliv, připrav se na poslední hodinku!« Jistá zbožná žena pravila umírajíc ku své dceři: »Neplač, očekávám tě v nebi!« Pravím ti: »Na shledanou v nejsvětějším Srdci Ježíšově.« Hodina tato jest nám neznámá, je tajemstvím, prosme Boha, abychom s těmi, kteří nás přešli, byli spojeni v lásce a radosti věčné.

Ignát Zhdněl.

* * * * *

Otčenáš a pozdravení andělské.

Napsal *Albán Stolz*. Česky podává *Fr. P. Kosík*, katecheta.

Měl jsem snad z opatrnosti mnohem méněji mluvit; neboť přicházím k věci, při které jest mi více prositi, než posuzovati. Musím s radostí doznati, že kněží nynější v zemích našich mnohem horlivěji ve škole mládež vyučují, než-li kněží za starších časů. Chci však k tomu něco dodat. Kdybys, kněží, vešel do dvou nejnížších tříd mezi školní dívky, když učitel vyučuje, a pozoroval bys pouze dívky a jejich chování, byl bys jistě mocně v srdci pohnut. Dívky pozorně naslouchají, vše přijímají, co se jim vykládá, věří slovům svého učitele. Jak i plny důvěry k tobě řady přijímají, jako nikdy potom, nauky našeho náboženství: a pak tolik velkých nebezpečí klade se jim v cestu, tolik zkažených lidí snaží se v pozdějším věku tyto nevinné duše zkažiti a zničiti; jako myslivce na čekání statného jelena nebo lihou srnku. Chodí jim dívky tyto s radostí a láskou, podávaj jim spásonosnou stravu duševní, získáš a nakloníš je sobě, ale hlavní věc, že získáš je Kristu. Nezanedbávej nikdy této povinnosti; odlož

raději ostatní práce, věnuj a obětuj na věci kancelářské a úřední dobu noční, zanech všeho, co tě jinak těší, ale nikdy nevynechej ani jedné hodiny, která ti k vyučování náboženství vykázána byla. Jistě nezapomeneš květiny v tvé světnici zalíti, kanárkovi vodu a cukr dáti. Jak velice a pečlivě se starají na mnohé faře o psa a kočku! Věnuj také aspoň tolik péče školním dítkám, skýtej jim a jejich na křtu svatém posvěceným duším toho, čeho jim třeba, co jim prospívá a k dobru slouží. Či nemá daleko větší cenu jediná škola, v níž jest mnoho útlých lidských duší, než-li květiny v tvé světnici, nebo kanárci, nebo pes a kočka, které v domě máš? A nezaslouží proto duše tyto daleko větší péče a více opatrování nežli vše ostatní? Kdo by slova tato odbyl pohrdlivým úsměvem nebo snad nadáváním, podobal by se člověku, horečkou nemocnému, který v horečce pohrdlivě se směje nebo nadává, protože se o něho starají.

Pro ukrácení chvíle chci vypravovati tuto událost: Je tomu asi 900 let, kdy

vladl hrabě Liderik, pán z Flandrů. Synové jeho bavili se před zámečkem branou rozličnými hrami. V zemi panovala té doby veliká drahosta ano i hlad. Tu přišla chudá, bídou a nouzí skličená žena, s košíčkem plným ovocem k zámku a prosila, aby je od ní mladí páni koupili, aby svým dětem chleba koupiti mohla. Nejstarší syn koupil vše, a protože u sebe peněz neměl, řekl jí, aby čekala, že se hned vrátí a jí zaplatí. Běžel s košíčkem do zámku, rozdával ovocemladým dívkám, žertoval a vykládal při tom tolik, že na chudou ženu před zámkem úplně zapomněl. Tato však stála venku, čekala a dívala se ustavičně do zámku, zda nejstarší syn hraběte nepřichází. Žena vzpomínala na své ubohé dívky, které tak dlouho ničeho k jídlu nedostaly, a každou čtvrtohodinou rostla její úzkost. Již, již, chtěla odběhnouti domů podívat se na dívky, ale zase jí napadlo, aby ještě chvíli počkala. Čekala, čekala, až se setmělo, nastala noc, a ona nucena byla odejíti. Unavená a hladem zemřela, dlouhým čekáním a tíží jí starostí zmořena, potácela se domů. Když pak s úzkostlivým srdcem do komory vkročila, neslyšela svých dítek. Odešly snad? O nikoli, oba hoši leželi mrtví na zemi: zemřeli hladem, proto byli tak tiší. A matka? Hned prolévala hořké slzy, hned zase hlasitě lkala, hned zase v jejím rozervaném srdci vřela zlost a msta, tak chodila po celou noc mezi těmito dvěma mrtvolami. Když se rozednilo, vzala rozčilená žena obě mrtvé dívky do náručí a šla s nimi do zámku, kde žádala před hrabětem předpuštění býti. Nechtěli tak učiniti, ale když neústupně na tom trvala, dovolili jí to. Hrabě ptal se jí soucitně, čeho si žádá. Žena položila dívky na zem, padla na kolena a pravila: »Chceš-li opravdovým býti knížetem, pane z Flandrů, tedy musíš vykonati nyní přísný soud, nehledě na osobu. Víš-li, kdo zabíjí dívky tyto? Ten, jenž jí u stolu tvého, jenž pochází z krve tvé; tvůj syn je to.« Tak zněla žaloba.

Hrabě Liderik byl nad tím velice zarmoucen a hluboce dojat: dal si celou událost vypravovati, vyleschl svého syna a pak v tichosti odebral se do města Tournay (čti Turné). Tam udal soudu hrdelním případ tento, osobu však, která toho příčinou byla, nejmenoval;

žádal, aby vydán byl rozsudek. Soudcové dle tehdejšího řádu vydali rozsudek, řkouce: »Mladík onen jest vinen smrtí obou dítek, a proto zaslouží trest smrti.« Hrabě odešel domů a dal syna svého popraviti mečem.

Ač jsem sice řekl, že pro ukrácení chvíle chci tuto událost vypravovati, měl jsem přece při tom ještě jiný úmysl. Událost tato jest pravdivá a napsána jest v jedné staré kronice: a proto jsem ji zde vypsal. Je to veliká vina, a nepřál by si jí nikdo na své duši míti, vinen býti, že dvě dívky hladem zemřely. Ano, vina ta je tak hrozná, že soudcové tehdejší byli toho mínění, že mladík dle tehdejších zákonů a trestů zemřítí má, a otec tento výrok soudců měl za spravedlivý a dal syna popraviti.

Co však jest větší a těžší vinou: býti vinen, že tělo dítky hladem zahynulo, nebo vinen býti, že duše dítky hladem zahynula? Byl-li hraběcí syn smrtí potrestán, protože jeho nedbalostí život dvou dítek zmařen byl, pak stejně spravedlivě bude duše tvá, kněží, v záhubu uvržena, jestliže tvou nedbalostí duše dítek, tobě svěřených, zahynou. Jak bylo onomu mladíku, když před ním stála matka s dvěma dítkami, jimž hlavičky a ruce dolů visely? A jak by bylo tobě, kdyby při posledním soudu rodiče na tebe žalovali, že dívky jejich tvojí vinou na věky zahynuly! I kdyby soudce světa tobě samému ponechal, rozsudek vyřknouti, abys řekl, co za to zasloužíš, nemohl bys jináče než říci: oko za oko, zub za zub, život za život a duši za duši! Neříkej: dívky jsou ještě malé, ony tomu nerozumějí, až později jest dost času na vyučování pravdám náboženským. Hle, tak v mnohých katolických rodinách dívky čtyř- a pětileté již vedeny jsou ke zbožnosti, a ty bys nechtěl dívky prvé třídy náboženským pravdám snad učiti? Důvodu k tomu žádného nemáš, nečiníš tak z opravdivosti a přesvědčení, nýbrž z pohodlí. Náš božský Spasitel řekl: »Nechte maličkých přijíti ke mně, neboť jejich jest království nebeské!« A řekl také: »Nebudete-li jako maličtí, nevejdete do království nebeského!« Jestliže tedy dívky jsou nám i za vzor postaveny, jak bychom měli přijímati učení Kristovo: pak zajisté je také patřično a žádouco, útlé dívky

k Bohu a ke Kristu věsti. Prosim tě, smiluj se nad tou drobtinou a vykládej jí rád o Bohu, jak ji Bůh miluje, aby také ona Boha milovala. Mnohý snad se bude mrzetí nad slovy mými, ač jsou napsána jen z lásky k nejvyššímu Mistru a Učíteli, a já budu rád, když snad jen jediný kněz si je k srdci vezme a horlivějším se stane. Poněvadž však dítko tak vznešenou a drahocennou bytostí jest, proto musím i rodičům, příbuzným, kmotrům, starším sestrám, služebným a vůbec všem, jimž dítky obyčejně svěřeny bývají, ponaučení a radu dáti, by ji pro vždy v paměť sobě vštíplili. Poměrně není na zemi žádného člověka, na kterém by Bůh více zalíbení měl, jako jsou dítky. Otcovské oko Boží s láskou spočívá na každé dětské hlavičce, každé pokřtěné děťátko jest pravým Jezulátkem. Můžeš býti ujištěn, že Bůh se zalíbením i na tebe pohlíží, když dítku něco dobrého a užitečného prokážeš. To však je to nejmenší a nejléší, jestliže dítko tělesně krmíš a sytíš: to jest ovšem v pořádku a musí tak býti, činí však to i pohané a nevěrci. Jest však křesťanským a apoštolským skutkem, jestliže lačnicki a žíznicí útlé duši dítky potravu duchovní poskytuješ. Vykládej dítku častěji poutavě o Bohu, ukáž mu z příběhů a ze stvořeného světa, jak laskavým a dobrotivým Bůh jest, jak se ho však také báti musíme a jeho přikázání zachovávat. Nauč dítko modlitbám a průpovědkám, a vysvětlí jim jejich význam. Napomínej a varuj dítko pokaždé, kdykoli by selhalo nebo neposlušným bylo, kdykoli křičí nebo jinak zlé jest: pouč je, že i jeho útlá duše skvrny má a Vykupitele potřebuje: vypravuj dítku o tomto Vykupiteli, uč dítko, by jej milovalo a za ním kráčelo. Čin zkrátka, co můžeš, aby v otevřené srdéčko útlého dítko království Boží přišlo. Tu můžeš velkého užítka a požehnání dosíci, neboť duše dítky jest jako čerstvě obděláná půda, dobré símě přináší tu více užítka než v duši staré, plné starostí a vášní, v duši, která se podobá vypráhlé půdě, u které málo zmůže dobré naučení a napomenutí.

Začal jsem s kněžstvem, s duchovními to hlavami lidu, a teď jsem pozorovaně zaběhl mezi lid sám: než, nebude to právě na škodu: proto nechám s Pánem Bohem stát, co psáno jest, a

dím jako Pilát: co jsem psal, to jsem psal. Musím se však po předních a vznešených poohlédnouti, poněvadž oni právě mnoho působiti mohou, aby království Boží v jejich zemi k moci, vládě a převaze přišlo, nebo aby víc a víc mizelo. Přicházím tedy na světskou vrchnost. Tu by však mi mohl někdo od péra (neboť za našich časů má péro velkou moc a skoro všude vládne) říci: »Co jest mně po království Božím! Království, pro které já jsem ustanoven, jest z tohoto světa: pro toto království musíš psáti, úřadovati a jeho nařízení dbáti.« Nebudeme se o tuto věc dlouho přiti, nýbrž otáží se pouze: Či chléb jíš? Či vzduch dýcháš? v čí zemi býváš? kdo způsobil, že jsi se člověkem stal? kdo všechny okolnosti tak uspořádal a řídil, že jsi se stal úředníkem? před čí soud budeš se musit postavit po své smrti? Proto každý úředník, který své vážnosti a moci neuzívá k tomu, aby v jeho okolí a kraji království Boží a Boží věc, to jest etnost a pravé křesťanství vznikalo a se šířilo, ano každý, kdo se o to nestará, jest před Bohem škůdcem království Božího, a kdo se proti křesťanství staví, ten jest zrádcem, páchal zrádu na království Božím, na úředníky přijde ještě řada později, proto je nechám zatím nerušeně psáti jejich papírové listiny. Uvažují-li v myslí dále, komu by bylo ještě pečovati o rozkvět království Božího, tu černý mrak nevole vystupuje v duši mé, a mnohá myšlenka jako blesk proniká chvějící se mysl mou. Než, chci zachovati klid a rozhořčenost z myslí vypuditi, vždyť světu nelze říci vše, a pro »Otčenáš« také vše se nehodí.

V městech a vesnicích volivají si sousedé výbor a starostu, kteříž mohou značně přispěti k rozkvětu království Božího ve své obci. Smutná však zkušenost nám jasně ukazuje, jak špatné následky tyto volby často mívají. Vždyť s lidmi, kteří vši silou a všemi prostředky pracovali k tomu, by zvolení byli, bývá často ubohá obec hůře podvedena a napálena než muž se ženou, která se mu sama ke sňatku manželskému nabídla. Tvou povinností jest, pokud ti to možno, podporovati království Boží na zemi. snažiti se, by přišlo tam, kde dosud nebylo, a kde již bylo, aby bylo rozšířeno.

Před Bohem jednou se budeš zodpovídati, zda jsi tak činil nebo ne. Taž se před každým skutkem, tedy i před volbou, zda skutek tvůj prospěje království Božimu nebo je poškodí. Než někomu dáš hlas a hlasem pomůžeš mu dosíci místa, na které on dostati se chce, uvažuj, zda zaslouží člověk ten tvé důvěry, tvého hlasu, zda lze od něho čekati, že bude pro království Boží, nebo se dá již předem předvídati, že bude jeho škůdcem, že bude pomocníkem ďabla, tohoto odvěkého nepřitele království Božího. Jisto jest, že z jednání svého i v těchto věcech jednou před Bohem účty klásti budeš.

Proto nevol člověka, o němž není jisto, zda a jaké náboženství má, neboť od něho málo dá se očekávati dobrého pro království Boží, pro blaho občanů, pro obranu spravedlivé věci. »Takový«, jakž dobře dí náš slavný Tomáš ze Štítného ve svém »Naučení pannám«, »chudinu brání, však ne jako slepička svých kuřátek před luňákem, ale jako pes brání mrchy, aby ji nejedli jiní psi, ale aby ji on sám ohlodal všecku«. Nevol člověka, který po hospodách mnoho žvástá, vynáší se a velikého dělá, neboť takový mluvka podobá se stromu, který má mnoho listů a žádné ovoce; pro obec pak takový člověk ničeho nezištně nevykoná, leda ústy; považuje tedy úřad za řemeslo, jež dopomoci má mu k penězům a blahobytu. Nevol člověka, jenž uvnitř pln jsa pýchy, na venek ti lichotí a před tebou se pláží, pokud tě ovšem potřebuje. Nevol člověka, který rád pije a ženy a děti nemá dobře vychované. Jak pak člověk takový chce spravovati obec, když vlastní svou domácnost říditi nedovede. Nevol člověka, který jako němým ďábelstvím

postižený, slavnostně mlčí, kde cit pro pravdu, právo a spravedlnost velí zastati se věci spravedlivé, který zasedá v radě jedině proto, aby vyplnil místo, jenž bez rozmyšlení přidává se k většině.

A tak bych mohl celou řadu rozličných druhů lidí předvésti, a po každé bys mohl volati: »Od takových přátel uchovej nás Pane!« Vol tedy muže poctivého, svědomitého, křesťanského, který Boha bojí se více než-li lidi, muže, jenž moudrostí a zkušeností vyniká nad své ostatní spoluobčany, muže skromného, kterému neprokazuje dobrodiní obec, zvolivši ho, nýbrž on sám své obci, volbu přijav. Takovému muži můžeš s jistotou věřiti, když skládá slib nebo přísahá, že vždy jen blaho obce bude mítí na srdci. Buď si dobře vědom toho, že část viny nebo zásluhy ze skutků toho, jež jsi úředníkem zvolil, připočtena bude tobě, a že budeš se zodpovídati z toho před soudem Božím. Pročež před každou volbou zbožně pomodli se Otčenáš a při prosbě »Přijď království tvé«, důkladně uvaž, kdo z mužů, které voliti můžeš, podává ti nejpevnější jistotu, že pečovati bude dle sil svých, by říše Boží, říše poctivosti, kázně, míru, nábožnosti rozvíjela se blahodárně. A koho označí ti hlas svědomí, toho bez ostychu vol, třebaš byl tvým nepřitelem. Neb za představené svých bližních můžeme povýšiti jen ty, kteří jsou skvělým vzorem ve všem svém jednání svým spoluobčanům. Člověka, jenž dobrým křesťanem býti se ti nezdá, můžeš nanejvýš povýšiti na obecního posluhu, tam by mnoho toho nepokazil, kdyby ovšem takový člověk o takovou důstojnost stál.

(P. d.)

Pozdravení božského Srdce Páně o prvním pátku každého měsíce.

Srdce Ježíšovo, buď pozdraveno
o dnešním dnu Tvoji úctě zasvěceném,
buď dnes od lidí všech vroucně velebno,
chvála Tvá zaznívej dnes po světě celém;
pěj dnes každý člověk po všem světa láně:
»Budiž pozdraveno božské Srdce Páně!«

Srdce Ježíšovo, buď pozdraveno
o dnešním dnu Tvoji úctě zasvěceném;
svatým křížem, znakem slávy's ozdobeno,
jenž jest pro člověka nejbohatším věnem;
buď dnes pozdraveno po všem světa láně
křížem znamenáné božské Srdce Páně!

Srdce Ježíšovo, buď pozdraveno
o dnešním dnu Tvoji úctě zasvěceném:
korunou trnovou kol jsi ovčeno,
ostny vězí v Tobě bolné proboděno;
buď dnes pozdraveno po všem světa láně
trnů ovčeno božské Srdce Páně!

Srdce Ježíšovo, buď pozdraveno
o dnešním dnu Tvoji úctě zasvěceném;
jsem svého božství celě's ozářeno,
lásky žár v Tobě rozhněno;
buď dnes pozdraveno po všem světa láně
láskou k nám hořící božské Srdce Páně!

Srdce Ježíšovo, buď pozdraveno
vroucně od lidí všech dnes po světě celém,
křížem, věncem z trní jež jsi ozdobeno,
lásky hoříš k lidstvu ve plameni vělém;
pěj dnes každý člověk po všem světa láně:
»Ó buď pozdraveno božské Srdce Páně!«

F. Vrdtil.

SRDCE PÁNĚ — PRO HRŠÍSNÍKY ZEMŘELÉ.

Ježíš Kristus, Syn Boží jediný,
na kříži ve brozných bolestech
umírá za všeho světa viny,
za spáchané hříchy lidí všech,
ducha svého Ježíš odevzdává
nebeskému Otci do rukou,
Srdce v těle bítí mu přestává
a umírá přehroznou mukou.

Srdce Páně zmírá, ó hříšníci,
pro vás, pro vaši mnohou vinu,
by vás zlí duchové, pekelníci
nedostali v pekla hlubinu,
kde hrozný pláč a zubů skřípání
nebude mít konce žádného,
znítí bude odsouzeně klání
věčně z žaláře pekelného.

K Srdci Páně, pro vás zemřelému,
plni buďte v srdci vděčnosti,
ó hříšníci, a děkujte jemu,
že vás z přenešťastné věčnosti
vysvobodilo a vám všem nebe
zavřené zase otevřelo,
když v obět' výkupnou dalo sebe
a na kříži pro vás umřelo.

Srdci Páně odměnit se hledte
k vám za lásku jeho velikou,
ctnostný, zbožný život nyní veďte
a neřest odložte všelikou,
nechtějte hříchy svými na novo,
ó hříšníci, denně křičovat
nejsvětější Srdce Ježíšovo,
jež vás nepřestává milovat.

Srdce Páně tak miluje mnoho,
ó hříšníci, neustále vás,
že kdyby potřeba byla toho,
za vás umřít, svolilo by zas,
s ochotností velkou by se dalo
Srdce Páně na kříž pbitími,
pro vaši spásu by neváhalo
znova drahou krev svou vyliči.

K Srdci Páně na kříž pohlížejte,
na němž za vás jest usmrceno,
ve svých srdcích hříchům umírejte,
kterými jest stále mučeno;
srdce vaše hříchů když se zhostí
a vy v kajcnosti zemřete,
Srdce Páně v nebeské radosti
věčně zřít a chválit budete.

F. Vrdtil.

P. Dominik a Jezu Maria

Životopis sv. Jana z Kříže.

Hlava sedmá.

**Ambrož Marian a Baltazar a Jezu vstoupí do obnoveného řádu karmelitů.
Dům v Pastraně.**

„Já jsem sázel, Apollo zaléval, ale Bůh jest, jenž dopřál úrody.“ Tak píše sv. apoštol Pavel ke Korintským a chce tím říci, že jest člověk sice nástrojem, ale jediný Bůh vykonavatelem; že, když i ruka lidská všemožně se přičiní, přece jen výsledek záleží na požehnání Božím. To platí ve velkém i malém. — Svata Terezie obnovu zasadila, sv. Jan zaléval, rozkvět však způsobil Bůh tím, že srdce dvou znamenitých mužů k jeho provedení získal.

První připravil otcům vhodnější místo než v Dirvelu, druhý založil zcela nový dům v Pastraně, vévodském to zámku v Nové Kastilii. — První z nich jmenoval se don Ludvik z Toleda, pán z Menzeru, místa asi míli od Dirvela vzdáleného. Přitáhla jej do Dirvela pověst o svatosti obou bosých karmelitů. Pohnut chudobou kláštera, ale také přesvědčen, že nedostatečná prostora brání rozmnožení členů řeholních, nabídl otcům pohodlný veliký dům, ježž tito věděně přijali, vědouce, že tím podporován bude rozkvět řádu a čest Boží. Ku přestěhování zvolen den 11. června 1570. Byl však den tento pro obyvatele Dirvela a okolí dnem smutku a bolesti; plačíce loučili se lidé s dobrými bratry přesvědčení jsouce, že s nimi odcházejí jim i přátelé a otcové; i otvrdli nemohli se slzi zdržeti.

A hle! Tato něžná dětinná oddanost libila se Pánu a dal potomkům tohoto zbožného lidu náhradu, když roku 1637 vystavěn byl v Dirvelu spanilý klášter a nazván »První klášter bosých karmelitů«. Královská byla jeho krása, jež nezáležela sice v ozdůbkách a nádheře zařízení, ale ve velkolepém stavitelském provedení. Sami katoličtí králové španělští vzali jej pod ochranu a nikdy nepřestali s úctou pohlížeti ku prvním obyvatelům jeho. V jednom rohu stavení klášterního stojí

stará kaplička, na pohled sice chudá, ale pro svatou památku svoji bohatá. Sem posílají se obyčejně mladí professorové, (již sliby právě složili,) aby zde uvažováním života prvních otců ve ctnosti se utvrdili. Založení druhého domu v Pastraně totiž stalo se podivuhodným způsobem. Ambrož Marian, zakladatel jeho, byl šlechticem v Bitontě, biskupském to městě království neapolského. Byl šlechtěného ducha i srdce. Řečnictví znal výtečně, v latinském básnictví mu štěstí přálo, ano i právnictví a měřictví ve vsí své rozsáhlosti bylo mu známo. K těmto vědomostem připojil později i studium písma svatého. Za rozličnými záležitostmi byl poslán do Německa, Nizozemska, a vždy úloze své šťastně, ano skvěle dostal. Filip II. nikdy nelitoval plně důvěry, již tomuto muži věnoval. Ale pro dona Ambrože toto slavné a úctyhodné postavení, ano svět sám, neměl ceny. Nebylo mu nepovědomo, co svatý Efrém syrský dokazoval: »Svět jest jako velká voda a zuří více než oceán. Přejde však čas, kdy se bouře utišiti musí, kdy lodě hříšníků ztroskotány budou. Svět ustavičně vlíní se vlnami bujnosti a vítr neupřímnosti věje zeměmi. Přejde však den soudu, jenž již již se blíží, kdy větrové lži a rozkoše ztichnou. Štasten ten, kdo se ani na pravo ani na levo neohlíží a s bezbožníky žádného styku nemá.«

Neméně krásně vyjadřuje se o témže předmětu sluha Boží Tanler: »Tak zvané radosti světa nejsou pravým, čistým, nezkaleným veselím. Slepou domněnkou, pohyhm zdaním jsou, tím větším zdaním, čím větší vnitřní tiseň obsahují.« Aby pak tento muž Ambrož Marian v pravdách sv. Efrémem tak ohnivě proslavených upevněn byl, vedla jej božská Prozřetelnost nanejvýš bolestnou cestou velkých utrpení. Přijal právě úřad velitelský v maltezkém řádě, když tu najednou byl obžalován z úkladné vraždy jednoho z vyšších hodnostářů a uvězněn v tuhé vězení, v němž svobody, cti a denního světla zbaven, bolestně strádal. Zde v opuštěnosti poznal úplně nicotu všeho po-

zemského a povrhl nadobro světem, tím světem, jenž jest pln žádosti očí, žádosti těla a pých života míti, býti a požívatí. Umínil si, že, jakmile se vazba jeho skončí, světa se zřekne a v samotu se uchýlí. Zkusil, co sv. Řehoř Veliký praví: »O tolik více útěk vnitřních člověk zakusí, o kolik se vzepře: čím více člověk pozornost od věcí zevních odvrátí, tím více uvnitř získá.« Jeden sv. poustevník z Tardonu, jehož kdysi poznal, vyprávěl mu o svém i bratří svých způsobu života. S největší zálibou to poslouchal Ambrož, neboť vše to odpovídalo úplně stavu jeho nitra a poznával jasně, že k takovému životu povolán jest. Byl též po ukončení vazby mezi poustevníky přijat, v oděv jejich, v němž zdál se Šalomouna ve vši slávě a kráse převyšovati, oděn a žil životem na nejvyšše vzdělávajícím. Jeho přísný odloučený život, při němž téměř ničeho neviděl a neslyšel a též zřídka viděn a slyšen byl, jeho svoboda ode všeho stvořeného, jeho nerušená vyšší veselost srdce, vše to svědčilo o štěstí jeho. Několik let žil takto, když tu přinucen byl samotu svou opustiti. Koncilium Tridentské zrušilo totiž všechny řády, jež nebyly doposud od sv. Stolice římské schváleny a tak rozpuštění i poustevníci z Tardonu.

Ambrož, jenž ustraněnost tak si zamíloval, že jí postrádati nemohl, uchýlil se do Pastrany, kdež se zdržoval v úplně osamoceném hradě, knížetem Ruy-Gomesem, dobrým to jeho přítelem mu darovaném. Svátá Terezie seznámila se s tímto svatým poustevníkem v Toledě, kde byla klášter panenský založila a mluvila s ním několikrát. Brzo se títo svatí poznali, vždyť si byli duchem tak příbuzní a blízcí v tom, kterýž vše k sobě táhne. Tato shoda srdcí velikých lidí, kteří k témuž dílu dle prozřetelnosti Boží ruce přikládají, jest výplodem oné svaté mocné prosby Pána Ježíše: »Prosím Tě, Otče i za ty, kteréž jsi mi dal, aby byli jedno jako i my!«

Ambrož vyprávěl světicí s otevřeností čistě, pokorně duše svůj příběh a bolestiplný život: onu cestu skrze zmatky nejrozmanitějších poměrův až ku klidu naziravého života, z jehož teplého, hojně ovoce pro věčnost přinášejícího klínu, nyní opět vytržen byl rozkazem svatě

Stolice. Doložil, že jest rozhodnut do Říma putovati a tam o schválení řádu poustevníků Tardonských se zasaditi. Příkladná byla jeho poslušnost ku svatě církvi, s jakou ihned Tardon opustil, příkladná však i jeho vytrvalost, s jakou zůstal věren svému způsobu života, jenž byl Bohem jemu určen.

Svatá Terezie, u níž moudrost ve službě lásky plála, použila otevřenosti, s kterou muž tento nejsvětější tajemství svého života jí sdělil, ku prospěchu reformy. Moudrost její využítkovala tohoto případu, láska radila a prostota měla jen to jediné na zřeteli: Oslavení Pána. Proto odpověděla s utěšujícím klidem a povznášející pevností: »Můj otče, oznámím Vám dnes něco, po čemž se již dlouho tážete. Usilujete o potvrzení věci, pro niž to není určeno, proto jest nadarmo Vaše přičiňování. Nabízím Vám stav podobný, který již po mnohá stoleťi dobře působí a nyní podivně zušlechťen zkvétá.« Na to předložila mu prvotní pravidla řádu milé Paní z hory Karmel, nezatajivši, že papež Eugen IV. je zmínil, nyní však že ku obnovení prvotní přisnosti došlo a několik klášterů panenských v tomto duchu zařízených již stojí, ano i první mužský klášter v Dirvelu již zkvétá. P. Ambrož přečetl stanovy, prostudoval je dobře, a že v nich právě to nalezl, po čem již tak dlouho toužil, vyjevil světicí, že bez odkladu jest ochoten do řádu karmelitů vstoupiti a samotu v Pastraně, již mu princ Ruy-Gomez daroval, řádu ku založení nového kláštera ponechat.

Svatá Terezie plesajíc nad získáním tak spravedlivého sluhý Božího, snažila se, aby v brzku obdržela dovolení ku přijetí tohoto zámku a ku založení nového konventu, do něhož P. Ambrož se svým soudruhem, jenž od něho odloučiti se nechtěl, přijati býti měli. Biskup Avilský mocně ji v tom podporoval a tak v brzku přání její vyplněno.

Že se božská Prozřetelnost stará víc a více o reformu, bylo jasno den ze dne, neboť přicházeli a o přijetí prosili mužové, o nichž žádný by se toho byl nenadál. Tak byl přijat na snažnou prosbu i Baltazar a Jezu, jenž spíše zdál se býti reformě na závalu než na prospěch, a přece tak velmi řád povzněl. Byl jeden

z nejslavnějších kazatelů své doby a na dvoře Filipa II. velice ctěn. Než sláva a lesk cti světa neoloupily jej o pokoru srdce, která ustavičně toužila skrytému žítí. Svou svatou žádost do přísného řádu vstoupiti zjevil P. Antonínu, a poněvadž Bůh Bohem pokorných jest, rozpadly se překážky, jež zprvu přijetí jeho odpo-rovaly samy sebou. Všele děkovala svatá Terezie za tento nový přírůstek svého řádu. V Pastravě byl nyní P. Antonín a Jezu převorem a s velikou okazalostí přenesl Tělo Páně do nově zřízeného

domu, při kteréž slavnosti P. Baltazar měl skvělou, srdce jímající řeč. Slavnost tato nebyla pouhým lákavým pozlátkem pro oko a ucho, ale slavností, jež hojného ovoce přinesla. Brzo po ní přihlásilo se do kláštera mimo jednoho šlechtice, mnoho jiných mladíků. Řád utěšeně zkvětal a život duchovní dokonalosti v něm.

V Manzeru po odchodu P. Antonína do Pastravy byl P. Jan z Kříže ustanoven vikářem.

(P. d.)

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

XVII. Na křtiny.

(Obrázek z missií mezi protestanty.)

Činnost katol. duchovního správce v krajinách většinou protestanty obydlených jest v mnohé příčině rozdílna od činnosti v uzavřeném katolickém území. Nejenom že pracně musí sbíratí příspěvky na stavbu kostelů, škol a sirotčinců a ustavičně křesťanské dobročinnosti se dovolávatí, ale jest mu i zápasiti s protivensťvím všeho druhu. Vlažnost některých katolíků, smíšená manželství, odpady od katolické víry působí mu mnohou trpkou chvílí.

Že však vedle toho i všelico potěšitelného se stává, nelze popřítí. Důkazy zvláštní věrnosti ve víře, čilá horlivost v konání křesťanských povinností nejsou řídky. Jako všude: světlo a stín. K tomu druží se obtížná duchovní správa souvěrců po různých osadách roztroušených. Stůjž zde obrázek takové missijní cesty do vzdálené osady.

Je svátek sv. tří Králů a tuhá zima. Z rána přinesl listonoš korrespondenční lístek. V něm prosí jistý dělník za křest svého novorozeného dítěte. Křest sám není ovšem žádnou zvláštností, neboť křtí se i jinde. Avšak v tomto případě bydlí rodičové tři hodiny cesty od farní osady. Na dlouhé uvažování není času; odpolední služby Boží se jednoduše od-

kážou. Po obědě stojí vůz přede dveřmi. Starý »Janek« s červeným nosem sedí na kozlíku. Farář a učitel, jenž při takových příležitostech jest jeho věrným průvodcem, vystoupí na vůz a zhurta ujíždíme po zimní, ledové silnici. Stůplavý vítr severo-východní ovívá nás ne právě příjemně. Inu, není to větřík májový. Avšak co dělat? Jenom nepozbýti humoru, povinnost volá!

Čím dále jedeme, tím je silnice hladší a kluzčí. Povož kolísá se strany na stranu. »Sestoupit!« volá na nás Janek, »nyní jest jízda nebezpečna.« Také dobře. Jdeme nyní pěšky za vozem, až jest zase silnice prosta ledu. »Vystoupit!« volá zase Janek. To se opakuje několikráte. Jestě půl hodiny a pak jsme u cíle, u osamělého to domku v březovém lese. Nejprve však je třeba jeti úzkým úvozem. Ale běda! Cesta v úvoze je sám led. Zde netřeba úřední tabulky s nápisem: »Zde se zapovídá jezdit koňmo, s vozem, hnátí dobytek atd.« neboť je to zhoła nemožno.

Co nyní? Možná, že by náš bodrý starosta v takovém případě moudře řekl: »Milí sousedé, musíme tu věc náležitě a klidně uvážiti.« Ano, milý starosto, rozvážlivost a klid jsou prvními cnostmi občanskými a tu a tam se velmi doporučují. Avšak my nemůžeme přece klidně

čekati, až led roztaje! To může ještě dlouho trvat! Proto musíme dále. Napřed pošleme vozku s koněm a vozem zpět do nejbližší osady a vložíme mu na srdce, aby zůstal střízliv až do našeho návratu. Janek přitakuje sebevědomě a již jede zpět.

My se zatím namáhavě ploužíme dále. Brzy leží na zemi farář, brzy učitel. To nás nezastrašuje. Smějeme se v takovém případě druh druhovi. Již se smívá, když jsme konečně u cíle. UHAVENÍ obtížnou cestou a častými nárazy na ledovou půdu vstupujeme do světnice. Rodina sedí s knotry a hosty u kouřící kávy, které by snad jenom poeticky náležeti mohl název »mokky«. Ve skutečnosti tato smíšenina z bobu a rozdivného zrní onoho »voňavého« poznačení nesnese. Talíř, obložený bílým chlebem a koláči, zve na hostinu.

Nejprve blahopřejeme šťastnému otci k novému světoobčanu a tiskneme mu srdečně ruku. Potom odložíme beranici a plášť, svlekne rukavice a zasedáme ke stolu, abychom se posilnili. Pije se káva. Abychom se sami nemuseli namáhati, naplňuje přivětivá ruka našeho hostitele naše šálky. Nápoj, smíšenina to černé »kávy«, mléka a cukru, jest obstojná. »Z nouze, nikoliv z vlastního popudu« pijeme druhý, třetí, ano i čtvrtý šálek, potom však bráníme se rázně proti dalším útokům. Prosim vás, kdo pak může závoditi s cejchovanými, kávovými tetkami, které teprv po šestém šálku patřičnou chuť dostávají? Konec tedy!

Nyní se stůl uklidí, náčiní křestní vyndá se z cestovní kabely a posvátný úkon počíná. »Jak se má to dítě jmenovati?« ... »Otto.« ... Mléky a uctivé pozorují přítomné obřady svatého křtu. »Křtím tě ve jméno Otce, Syna a Ducha svatého.« Nový úd byl do církve přijat. Náčiní se zase složí a po krátké chvíli vydáváme se na zpáteční cestu. Ale jak? Když jenom nebylo kluzkého úvozu! Než můžně vpřed! »Dolů to půjde snadněji jak nahoru,« míní otec dítěte, jenž, maje krátkou dýmku mezi zuby, nás kousek cesty vyprovází. A má pravdu; sotva že své mínění pronesl, váli se už učitel na led, taška s křestním náčiním několik metrů předešla. »Máš-li neštěstí, o posměch

se nestarej,« praví přísloví. Zasmál jsem se srdečně, vida svého věrného druha kutáletí se po zemi, ale nemohl jsem za to. Situace byla tak komická, že jsem nemohl smíchu se zdržeti. Na štěstí vyvázl soudruh bez úrazu. Povstal zase, vzal tašku na ramena a tak jdeme, krůček za krůčkem, dále. Jde to však špatně. Útrpně dívá se měsíc na osamělé pocestné, nemůže však pomoci.

Abychom zabránili dalšímu kutálení, vylezli jsme na vysoký břeh úvozu, v naději, že snad po sousedních polích se rychleji dostaneme vpřed. Šťastně přebyli jsme drátěnou ohradou. Ale běda! Po zmrzlých velkých hrudách zoraného pole jde se to ještě hůře. Přelezeme tedy drát opět a vracíme se do úvozu. Opatrně spouštíme se po příkrém svahu dolů. Slézání připomnělo nám jistý výjev z let dětských. Jako chlupci klouzávali jsme se »na bobekku« a přitom drživali jsme v rukou silný klacek, abychom udrželi rovnováhu. Proč bychom se tedy nyní jako povyrostlí hoši nepokusili o tentýž umělecký výkon? Co ustanoveno, ihned provedeno. Klacky našli jsme brzy. A šlo to dobře. Několik lehkých nehod se sice přihodilo, ale ty nás neodstrašili. Konečně dostali jsme se ven z ledového obvodu, klacky zahodili, narovnali své stuhlé údy a pospíšili k hospodě, kde starý Janek nás očekával.

A skutečně, staroch sedí dosud u teplých kamen; nemohl však své staré naruživosti odolati, a jak se později ukázalo, vypil slušnou částku lihoviny. Následek toho byl, že se mu nápadně svítily oči a že sotva stál na nohou. Dostal ovšem podáfenou dítku, že našeho napomenutí neposlechl, ale bylo bohužel pozdě. Snad nám vytýkáš, milý čtenáři, že jsme neměli starého hříšníka přiváděti do blízké příležitosti ke hříchu. To jest pravda. Ale kde měl staroch na nás čekati? Přibuzných tam neměl a po zamrzlé silnici několik hodin se procházeti také nemohl pro své staré údy a třesutou zimu. Nebyti ledové cesty v úvoze, mohl s námi popíjeti sladkou kávu na křtínách. Ostatně podle nejnovějších lékařských výzkumů je prý káva nebezpečnější než alkohol a mimo to byl Janek od nás napomenut ke střízlivosti. Prosíme tedy za odpuštění!

Janek vyšel se svým svíticím nosem ven, aby zapřahl koně, my pak poručili jsme si každý sklínku čaje s rumem. Co jsme měli dělati? Nápoje bez alkoholu nebylo lze dostati, kávy jsme již užili dost a dost a voda byla by bývala za daných okolností zrovna škodlivá. Prosimе tedy i zde za odpuštění!

Zatím byl Janek venku hotov a oznamoval nám to hodně se potáčeje. Zaplatili jsme svůj a Jankův účet, vsedli do vozu a po několika nepatrných příhodách dostali jsme se o devíti hodinách šťastně domů.

XVIII. Z denníku missionářova.

12. června.

Dnes — píše missionář Norbert Weber v německé východní Africe — podnikneme krátký výlet na pohoří Masasi, do osady Mipingo jménem, kde se ze země dobývá sůl. O 8 hodinách ráno vydáme se na cestu. Za půl třetí hodiny stojíme na úpatí zmíněného pohoří. Kopce jsou většinou holé, jen tu a tam lesem porostlé. Nejvýchodnější ze tří nejvyšších kopců, Mkvera, jest úplně holý. Je 700 m vysoký, ostatní dva přes 900 m. K severovýchodu zabíhá pohoří Masasa v šírou, vysokými skalisky prořvanou rovinu.

Po delším bloudění a hledání přicházíme do Mipinga. Chatrče pozůstávají ze střechy z trávy, která stojí na kolech. Z předu jest chatrč otevřena, v zadu jest chráněna proti větru, dešti a paprskům slunečním stěnou z trávy. Před chatrčemi kupí se hromady šedého písku, zbytky to dobývání soli. Mezi hromadami stojí na tyčkách cedidla z vrbového proutí. Do cedidla nasype se solná země a polévá se vodou, která dole stéká do hliněného džbánu a sůl vylučuje. Na to se voda zase vypaří, což se několikrát opakuje, načež zůstane na dně pěkná, čistá sůl. Obyvatelé dávají sůl do malých měchův a roznášejí na prodej.

Jdeme dále k místům, kde se dobývá solná země. Chatrče, kde se sůl od země odlučuje, stojí na břehu říčky, která za horkého počasí vysychá a jenom pod zřetelná proudí. Voda k dobývání soli potřebná čerpá se pak z hlubokých jam uprostřed řečiště. Solná pole leží však poněkud stranou v dolině, kde v době

deští voda se shromažďuje, ale neteče. Z vody vystupují tu a tam ostrůvky na způsob písčiny velikosti až i desíti metrův a na nich blíží se bílé solné krystaly. Černoši seškrábávají solnou kůru s povrchu země a snášejí na hromádky. Za suchého počasí polévají černoši zemi vodou, aby sůl dostali na povrch; když se voda vypaří, objeví se na polévaném místě bílé skvrny soli.

Vyptáváme se černochoů na původ soli. Dovidáme se, že se solná země nenalézá v hlubině, nýbrž na povrchu a že bezprostředně po deštivém počasí, když voda otekla, dobývání soli jest nejnynosiější.

Po mém náhledu dlužno příčinu, proč právě v oněch místech sůl se vyskytuje, hledati v rostlinách, které chránice půdu před suchem solnou vrstvou vylučují, která pak vlhkost ze vzduchu ssaje a podržuje. Černoši trávu na mnohých místech spalují, potom dostavuje se doba dešťů. Říčka, která solnatou krajinu protéká a sotva $\frac{1}{2}$ —1 metr hluboká jest, přetéká brzy a zanáší vody se solí smíšené do dolin na druhém břehu. Přestal-li déšť, klesá voda, avšak ona, která vystoupila z břehů, nemůže zpět do řeky. Vypaří se tedy a sůl usadí se na dně, s bahnem a pískem smíšená.

Velmi spokojeni vydáváme se asi o 12 hodinách opět na zpáteční cestu, avšak poněkud jiným směrem. Cesta vede nás blíže k holému kopci Mkvera. Nedaleko vidíme podlouhý, které si byl udělal kterýsi černocho. Na kolech 4 m vysokých pnou se nahoru fazole a nahore tvoří střechu. Brzy však jde se vysokou travou, která se nad našimi hlavami sklání. Po $1\frac{1}{2}$ hodině přicházíme na místo, kde dříve stála škola pod košatým jasanem, jenž svou obrovskou listnatou střehou daleko stíní. Od tohoto jasanu (mpumbe) má také blízká vesnička své jméno a zove se Pumbe.

Odtud jde se dlouhým údolím k obrovské skále, jménem Matumbusi, která z křovin svým mohutným hřbetem vyčnívá. Cesta vede právě přes tohoto skalního obra. Vyšplhali jsme se nahoru a měli jsme odtud překrásnou vyhlídku, zpět na pohoří Masasi, a v před na skály Majehe, kterými další naše cesta vede. Skála Matumbusi je sice holá, ale na

jejím úpatí bují rozdivné zajímavé rostlinstvo. Tak na příklad na jednotlivých místech rostou keře, které vyjma barvu, která jest bělavá, ohonu slonově velmi se podobají. Z těchto keřů dělají černoši pometla, ale jiným způsobem, než naši pometláři. Utnou peň a na jednom konci tak dlouho oklepávají, až se rozestřejí a pometlo jest hotovo. Jest pěkně kulaté a vytrvalé zároveň, a když se upotřebí, urizné se třepení a konec pně se oklepává vedle.

Nahoře na skále jest malá prohlubeň, asi půl metru v průměru a pět centimetrů hluboká, naplněná vodou, ačkoliv už celé měsíce uplynuly od de-

šlivého počasí a slunce nepřetržitě na skálu praží, důkaz to, že ve skále nalézá se pramen. Asi 10 metrů hlouběji stéká se voda v nádržce, asi 10 metrů široké a velmi hluboké. Voda jest poměrně velmi studená, nechutná však valně, ježto jest keřinami a rostlinou podobnou řeřiše pokryta. Sem prý jednou se vyšplhal slon, aby se napil, utonul prý však v hlubině. Když osada Lukuledi neměla ještě žádné studně, chodili prý sem černoši, tedy dobré 2½ hodiny daleko, pro vodu. Večer o 5 hodinách byli jsme opět na své milé stanici v Lukuledi, unaveni sice, ale s výsledkem cesty spokojeni.

Různé zprávy.

Třídenní duchovní cvičení pro dívky a paní v klášteře ctihod. sester dominikánek v Klimkovicích započnou letos 13. července večer a ukončí se dne 16. července dopoledne. Účastnice ráče se přihlásiti včas a přijedte pokud možná 13. července odpoledním vlakem buď do Polanky nebo Svinova. O povozy bude postaráno. Přihlášky přijímá konvent sester dominikánek v Klimkovicích.

Prosba. Letos pořádá se druhá česká pouť do Lurd. První česká pouť konaná r. 1903 měla veliký úspěch. Kdo by se této pouti chtěl osobně účastniti, necht se přihlásí u duchovního vůdce co nejdříve. Kdo by však nemohl osobně se účastniti této pouti, může tak učiniti jiným způsobem — almužnou. U pořadatelstva této pouti hlásí se někteří chudobní poutníci, kteří by velmi rádi do Lurd putovali, ale nemají tolik peněz. Aspoň několika takovým hodným ctitelům Marianským může se vyhověti, jakož se stalo při první pouti do Lurd, když totiž jiní almužnou budou nápomocni. Kdo by tímto způsobem chtěl přispěti, stává se účastníkem této pouti duchovně, a budou se za dobrodince takové konati v Lurdech modlitby a mše sv. sloužiti. Nuže velmi

prosí pořadatelstvo, aby ctitelé Marianští sebe menší almužnou na tento účel ochotně přispěli. Při první české pouti do Lurd obrátil jsem se v této věci prosobně pouze na kněze a sešlo se přes 700 K. Vydání bylo ovšem větší, a sice 1080 K, neboť třem poutníkům platila se cesta celá, tedy 3krát 260 K = 780 K, dvěma účastníkům po 100 K = 200 K a jiným některé výhody = 100 K. Za každý sebe menší dáreček voláme napřed srdečně »Pán Bůh zaplať!« Jménem pořadatelstva Leopold Kolísek, farář, duchovní vůdce.

Obětavost. Před málo desetiletími vystoupilo na kolbiště veřejného života s novými sociálními názory několik lidí. Chtěli reformovat a dovolávali se pomoci všech nespokojených. Veřejnost odbyla je málo slovy: »Několik snilků nezmění skutečnost.« — Dnes chvěje se táž veřejnost před násilím a zvolí »těchto několika snilků«. Soc. demokracie vyrostla z dětských šatiček, vypsela v muže — a nepodceňujeme její sílu! — slibuje růsti v obra. Zaražení táží se všichni po tajemství její síly. Odvažují se dnes tajemství to jmenovati. Sílu soc. demokracie jest obětavost soc. demokratů!

Každý organisovaný muž je si vědom své povinnosti k organisaci. In unitate salus. V jednotě je síla. Ať již dobrovolně či nuceně »soudruzi« jdou za jedním cílem, obětují své halíce, obětují své rodinné štěstí, obětují své osobní (ne vždy ovšem) pohodlí. Připomínám jen jejich obětavost pro tisk strany. V Německu soc. listy před 2 roky získaly 47.380 nových abonentů, před rokem 58.870 a r. 1906 158.638 abonentů. Zvláště agitační práce žen přivedla tento kolosální vzrůst tisku demokratického. Dle posledního udání obnáší dnes soc. dem. tisk 837.790 odběratelů — co čtenářů, nezvěstno, ale v každém případě počet jistě enormní. Tisk vynesl straně (za inserování a přeplatné v předplacení) 1,016.536 marek! Tak pracuje, tak obětuje sociální demokracie svým zájmům. Mimoděk cítím pokušení uvést i v porovnání tisk náš katolický s jeho abonenty. Nesmím však svolit, abych snad mnohého nerozplakal nad liknavostí v našem táboře. Difficile satiram non scribere! — Naríkáme na kritické, vážné časy a nemáme porozumění, že obětavost jest jedinou záchránou. Ne nářkem, ale činem zachránit se dá. Obětavost katolickému tisku!

P. M. Modestus Voňanka C. S. S. S.

Papežská barva. Doposud plativala za papežskou barvu žluto-bílá, a proto vyvěšovaly se u nás o papežských slavnostech žluto-bílé prapory. Přednedávném začal o tom spor, jsou-li barvy tyto správné, a z Říma sděleno: barva červeno-žlutá jest barva města Říma, ale barva žluto-bílá jest papežská.

Podivný sňatek. V divadle Murray v severní Americe dohráli právě večer oblíbenou činohru »Loupežník«. Dříve než spadla opona, objevil se na jevišti ředitel divadelní a žádal obecnstvo, aby laskavě čtvrt hodiny posečkalo, že bude slaviti svůj sňatek slečna X., herečka, s panem Y. hercem. Sotva ukončil, vpadla hudba a hrála oblíbenou arii, již dle amerického zvyku přítomní spolupískali. Za chvíli zdvihla se opona, na jevišti stáli všichni členové divadla v polokruhu a uprostřed byla nevěsta v bílém šatě, ženich černě ustrojen a před nimi protestantský pastor, který předkládal předepsané otázky a snoubence sezdal. Po ukončení sňatku vy-

stoupil opět ředitel a žádal obecnstvo, aby provolalo novomanželům tříkráte hřimavé »hurra«, což se i stalo. Opona pomalu se spouštěla a zabalila jeviště, na němž odehrál se jistě nanejvýše nedůstojně tento posvátný úkon.

Nedostatek kostelů. Roku 1880 vydala evangelická konference v Berlíně úřední, tedy úplně spolehlivou zprávu o náboženských poměrech mezi berlínskými evangeliky. Dle ní bylo tam 26 procent dětí beze křtu, polovice všech sňatků byla uzavřena jen před světskými úřady, 80 proc. pohřbů bylo beze všeho církevního zařehnutí. Tyto hrozné číslice přece některým otevřely oči, a hlavně německý císař Vilém II. všude hlásal, že nezbytně potřebí vystavěti více nových kostelů. Na jeho popud sestavilo se komitě a v krátké době vystavěno v Berlíně 22 nových evangelických kostelův. Účinek se brzy dostavil, nastalo rozhodné zlepšení ve vykonávání náboženských povinností. A my katolíci??

Vídeňský spolek pro stavbu kostelů Tento pro Vídeň velepotřebný spolek měl během roku 1096 337.598 K příjmů, vydání obnášelo 123.614 K, tak že zůstalo 31. prosince 1905 v pokladně 213.984 K. Letos miní spolek stavěti tři nové kostely, a sice v Hetzendorfu, v Simmeringu a Baumgartenu. Se stavbou hetzendorfského chrámu Páně započne se co nejdříve a spolek věnoval k tomu účelu 150 tisíc K. Chrám má býti letos dostavěn a bude zasvěcen Růžencové Panně Marii; okolo něho budou zřízeny velké sady, v nichž budou jen výlučně ušlechtilé růže. Tak oslavují horliví vídeňští katolíci božskou Matku!

Horlivost Poláků. V městě Poznani, v pruském Slezsku, vykonává ze sto katolíků 93 velikonoční zpověď a svatě přijímání. Na venkově přijdou všichni bez jediné výjimky. Posty zachovávají se vesměs přesně. A u nás?

Obyvatelé Vatikánu. Nedávno bylo provedeno sčítání všech lidí, kteří bydlejí ve vatikánském paláci římském. Jest jich 425, kteří tvoří farnost pro sebe. Farářem jest vždy sakristán (kostelník) domácí kaple svatého Otce. Co do bytů zřízenců, kteří jsou ženati, budou vystaveny nové místnosti pro ně v zahradách, aby se získalo více místa ve vlastním paláci.

Řád sv. Voršily v Praze oslavil důstojně třidenní pobožností stoletou památku svatořečení zakladatelky své svaté Angely z Meriči, která roku 1537 založivši z rozkazu Páně řád svůj na ochranu mládeže ženské v italském městě Brescii, nechťela ze skromnosti mu dáti jména svého, nýbrž postavila jej pod ochranu sv. panny a mučednice Voršily; proto řeholnice řádu toho Voršilký slují. Voršilký pražské zvolily k oslavě té den 31. května, kdy církve sv. památku její uctívá, a pak dny 1. a 2. června, ac Angela pro nevšední ctnosti své a zázraky, které se na přímluvu její staly, dne 24. května 1807 od papeže Pia VII. za svatou vyhlášena byla. Za tím účelem byl chrám Páně bohatě ozdoben, zvláště presbytář podobal se překrásné zahradě. Na hlavním oltáři skvěl se vkusně ozdoben a ozářen elektrickým světlem obraz svatě zakladatelky-matky Angely. Slovo Boží bylo v těchto třech dnech hlásáno věhlasnými kazateli v obou zemských jazycích. Všecka tři kázání česká laskavě převzal vdp. inful. převor řádu maltanského Fr. Jos. Hamršímid, německé kázání měl první den vdp. Dr. Schneedorfer, druhý a třetí den vdp. P. Roller T. J. Po ranním kázání byla sloužena pontifikální mše svatá, po odpoledním bylo požehnání. Návštěva kostelíčka byla četnější než jindy. Žákyně a chovanky z dávných dob, obdrževše pozvání, jež školním dítkám rozdána byla, přišly uctít svatou matku Angelu, pod jejíž ochranou šťastně mládí strávily, když školu voršilskou navštěvovaly, přivedše s sebou dítky své, mnohá z nich i muže svého. Se

zvláštní vroucností pily žáčky, chovanky, řeholnice-učitelky, matky píseň na počest sv. Angely jistou ctih. Voršilkou složenou „K trůnu Tvému, Hospodine, z pokorného srdce plyne chvalozpěv náš v dnešní den. Ve svatých Tvých Tebe ctíme, v Angele Tě velebíme, Ty v ní budiž oslaven.“ — Klášter sv. Voršily v Praze založil s velikými obtížemi roku 1897 školu českou, která utěšeně zkvétá, čítajíc nyní 5 tříd, 3 třídy měšťanské a pokračovací kurs pro dívky školou nepovinné. Kéz svatá matka Angela žehná i tomuto novému dílu a hojných dobrodinčův a schopných údů k vyučování mládeže vyprosí! Ku přijetí dívek do řádu Voršilek není třeba věna, vyžaduje se však pravé povolání a ctnostný život.

F. A.

Podivná spravedlnost. V Římě žaloval rozhodný katolik Mazelli redakci jistého humoristického listu pro urážku náboženství a svatého Otce. Ač podal žalobu v prosinci, přece doposud se nic nestalo, nýbrž naopak, dal si žalobce předvolati dvakrát soudní prokurátor a jednou i sám ministr spravedlnosti, a žádali ho, aby vzal žalobu zpět, což však učiniti žalobce rozhodně odmítl.

Drahocenné varhany. Kostel »křesťanské vědy« v Bostonu, největší a nejnádhernější v celých severoamerických Spojených Státech má také převzácné varhany, které stály 200.000 korun. Ve věži, která jest 224 stop vysoká, jest zvonová hra o jedenácti zvonech, z nichž největší váží 4000 liber.

Dikůvzdání božskému Srdci Páně.

Z okolí Rajhradu. Nejrvcoucnější díky vzdávám nejsv. Srdci Pána Ježíše a nejsl. Srdci P. Marie za pomoc v těžkých nesnázích. Rovněž buďte díky vzdány sv. Josefu, sv. Antonínu Pad. a sv. Janu Nepomuckému za jejich přímluvu
K. M. H.

Z Olomouce. Plně svůj slib vzdávám nejvlejší díky Panně Marii za milosti a pomoc mně v těžkých a beznadějných chvílích udělenou.
F. K.

Z Budějovic (Čechy). Plním slib učiněný a vzdávám nejvrvcoucnější díky božskému Srdci Páně, neposkvrcnému Srdci P. Marie, sv. Josefu a sv. Antonínu za vyslyšení jisté prosby. N. N.

Z Brna. Vroucně vzdávám díky sv. Antonínu Pad., velikému divotvorci za pomoc při nalezení ztracené věci.
Fr. O.

Z Brna. Prosa má v nemoci mé byla vyslyšena, nebo jsem již tak dalece zdráva, že mohu pracovat. Proto buďtež nejvrvcoucnější díky vzdány nejsv. Srdci Páně, bl. Panně Marii a sv. Josefu.
A., dělnice.

Z Rakous. Plnicíslib dávno učiněný vzdávám nejvrvcoucnější díky nejsv. Srdci Páně a neposkvrcnému Srdci Panny Marie, sv. Josefu a svatému Antonínu Pad. za uzdravení z nemocí a za vyslyšení prosby.
Čtenátka „Školy“.

— ❖ ❖ ❖ — **K Ř Í Ž** — ❖ ❖ ❖ —

Chovej v úctě, duše drahá,
svatě kříže znamení,
kterým ti dobyto blaha
a zjednáno spasení.

Kříž ať ti vždy připomíná
lásku Boží nesmírnou,
že smazána jest tvá vina,
na něm obětí smírnou.

Tu obět smírnou za tebe
Ježíš Kristus vykonal,
za obět podal sám sebe,
život svůj obětoval.

Duše drahá, z lásky k tobě
dal se na kříž přibítí,
za tvé hříchy zvolil sobě
na něm Kristus umřítí.

Kříž svůj zde ti odporučil,
abys jej uctívala,
že se na něm pro tě mučil,
stále pamatovala.

Rozvažuj tu lásku věčnou,
kterou Bůh tě miloval,
uctívej kříž s myslí vděčnou,
na němž za tě život dal.

Ten svatý kříž Kristův ctíti
nikdy-li nepřestaneš,
zárukou v něm budeš mítí,
že se v nebe dostaneš.

F. Vrátíl.

Duše ve hříchu smrtelném.

(Hlavní úmysl.)

Úmysl tento jest jeden z nejmilejších úmyslů nejsv. Srdci Pána Ježíše, a proto jej při všech modlitbách na zřeteli mítí máme, aby totiž se tyto nešťastné duše obrátily a pokání činily. K tomu cílí se tento měsíc modleme a sebezapírejme za takové duše, aby roztrhly pouta hříchův a vybědly z otroctví ďábla ke svobodě dítek Božích. Jak krásní byli andělé, jak dobří a blažení! Byli obdařeni posvěcující milostí a mnohými dokonalostmi. A co způsobil jediný hřích pýchy u mnohých z nich! Jak hluboký byl pád mnohých andělů! Ztratili všecku krásu, ztratili milost Boží, byli zavrženi od tváře Boží do propasti pekelné. »Bůh hřešícím andělům neodpustil, ale pekelnými provazy je do pekla vydal k mučení.« (2. Petr. 2. 4.) Podobně padá duše spravedlivá, dopustí-li se hříchu smrtelného, stává se nepřítelkyní Boží a vinou věčné smrti.

Jak dobře se měli první lidé v ráji, dokud trvali ve stavu milosti Boží! I oni měli posvěcující milost, byli svatí a spravedliví, byli dítkami Božími a dědici věčné blaženosti; měli veliké vědomosti a vůli nezkaženou, neznali bolesti ani smrti! A co z nich učinil jediný hřích? Ztratili milost Boží, stali se nepřáteli Božími, ztratili nároky na blaženost věčnou v nebi a stali se hodnými věčného zavržení, rozum jejich se zatemnil, vůle jejich naklonila se ke zlému, propadli nemocem, a konečně časné smrti. To způsobil hřích neposlušnosti jejich. To vše se opakuje u každé duše, která ze spravedlnosti upadá do těžkého hříchu. () co to musí býti zlého, ten těžký hřích! A přece tolik duší do něho upadá a v něm hyne! Kdo by se neustrnul nad ubohými dušemi tak nešťastnými? Kde jest pro ně utrpení a smrt Syna Božího? To vše ztraceno! Ztraceno jediným těžkým hříchem!

Jak blaze bylo marnotratnému synu, dokud byl hodným a dílem v domě otcovském! A co učinil z něho hříšný život? Tulákem se stal, promrhal vše co měl, otrokem se stal, neměl oděvu ani pokrmu, neměl pokoje ani v nitru svém. Jak nešťastným se stal, a to hříchem! Jemu podobá se každý člověk, jenž odvrátí se od Boha a začne sloužit světu a hříchu. Promrhá všechny nadpřirozené statky; ztrácí svobodu svou, a byt i oděvem byl přiděn, přece jest otrhaným, nahým

žebrákem před Bohem, a byť by měl pokrmu hojnost a nápojů drahých, přece jest hladov a žízni trápen, nemaje pokoje, jsa štván hlasem svého svědomí! A co takových nešťastných lidí chodí světem!

Strašná nestvůra jest každý těžký hřích, drakem sedmihlavým, sršícím oheň a jed, jímž otravuje vše, co přijde s ním do styku. A přece se lidé této nestvůry nebojí a vydávají se jí v obět. Nelíbí se jim svoboda dítek Božích a stávají se otroky hříchu. Kdo hřeší, stává se otrokem hříchu, dí slovo Boží. Nechtějí lidé nésti jho Kristovo tak sladké a lehké, a proto dávají se dobrovolně poutat řetězy ďábla. Ve stavu spravedlnosti měli pomoc v milosti Boží pomáhající a posvěcující, mohli statečně bojovat proti úkladům ďáblovým a nyní ztrativše hříchem tuto pomoc, stávají se mdlými, bezmocnými proti všem vášním a naruživostem. Leží zraněni, opuštěni jako ten člověk, jenž upadl mezi lotry, kteří jej oloupili, zranili a napolomrtvého ležeti nechali. Rány jej bolely, štípaly, pálily, s krví tekoucí utíkal i život jeho, a jistě by byl bídně zahynul, kdyby se ho nebyl ujal kolemjdoucí Samaritán. Ten milosrdenstvím hnutí jsa vyčistil, obvázal rány jeho, občerstvil jej vínem a dal v opatrování, až by se uzdravil.

O duše ctnostné, spravedlivé, Boha milující buďte takovými Samaritány! Chodíte okolo raněných, jste ve jejich společnosti, mluvíte s nimi, pracujete, žijete s nimi, jsou to vaši spolubližní ve stavu těžkého hříchu! Ujměte se jich, vysvobďte je, zahojte rány duše jejich, pomozte jim roztrhnouti pouta hříchu, vykupte je z otroctví ďábla, chraňte je před zlým nepřitelem! Tážete se jak? Modlitbou a sebezapíráním, kajícími skutky. Proste za ně, aby se k Bohu zase vrátily, hříchu zanechali, pokání činili. Učiňte z nich zase dítky Boží a dědice věčné blaženosti. Přičiňte se slovem i skutkem, aby se zase vrátili k Bohu jako onen marnotratný syn kající, aby po zkroušeném vyznání hříchů zase dostali roucho milosti Boží, prsten lásky Otce nebeského, a bude nad nimi veliká radost před anděly Božími. Plesati bude nejsv. Srdce Pána Ježíše, že přece netrpělo a nekrvácelo nadarmo za ně, že budou přece zachráněni a že mu věčnou chválu vzdávají budou za prokázané jim milosrdenství.

O duše ctnostné, zachraňte, spaste duše hříšné!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu za obrácení a pokání duší hříšných a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modliti se a pracovati na obrácení hříšníků

Úmysl v srpnu: Duše vlašné.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V červenci modleme se za duše ve hříchu smrtelném.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. P.	Sv. Theodora , op. (533). — Díky božskému Srdci za obdržení milosti.	Řády ve vlasti naší. Vítězství pravdy nade lži. Výchov a zaopatření sirotka.
2. Ú.	Navštívení P. Marie . — Dar pravé lásky k bližnímu. Návštěva nemocných. Ochrana nevinné mládeže. Zdar pouti mariánské. Moudrost.	
3. St.	Sv. Phokas , m. (303). — Dar bázně Boží. Za křesťanské dělnictvo.	Přemožení podvatných zásad. Obrácení hříšníků. Katolické missie.
4. Č.	Sv. Prokopa , opata (1053). — Pohrdání světem i radostmi jeho. Za novosvěcence. Úcta svatých patronů našich. Utláčená Slované. † kněz.	
5. P.	Sv. Cyrilla a Methoda , ap. slov. (869 a 885). — Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Církev katol. na Rusi. Sjednocení národův u víře katolické.	
6. S.	Sv. Bohumila , kn. m. (1070). — Nově vysvěcení kněží. Katolický tisk. Obrana katolíků proti nevěřícím. Smír mezi národy. † kněží. Jednota.	
7. N.	<i>Neděle VII. po sv. Duchu. Předrahé krve Páně.</i> — Uctění umučení Páně. Nábožné obcování mši sv. Obrácení hříšníků. Umírající. † matka.	
8. P.	Sv. Alžběty , král. portug. (1336). — Dobročinnost k chudým. Bázeň Boží ve vznešených rodinách. Ochrana vdov a sirotků. Duše v očistci.	
9. Ú.	Sv. Kiliána , bisk. m. — Sv. Otec a biskupové naši. Požehnání katol. podniku. Pokoření nepřátel Božích. Apoštolát slova. Ochrana mládeže.	
10. St.	Sv. sedmero bratři , muž. (150). — Statečné vyznání víry. Obrácení nevěřících. Dar trpělivosti. Pronásledování kněží. † rodiče. Dar rozumu.	
11. Č.	Sv. Antonia M. Zacharie , vyzn. — Horlivost pro spásu duší. Odvrácení pohoršení od dítek. Služebné ve městech. Svěcení dne Páně.	
12. P.	Sv. Jana Qualb. , opata (1073). — Lásky k nepřátelům. Povolání ke stavu duchovnímu. Ženské kláštery. Odvrácení zlého. Křesťanské školy.	
13. S.	Sv. Markéty , p. a m. (260). — Touha po sv. přijímání. Přemáhání pokušení. Dar čistoty a nevinnosti srdce. Duše v očistci. Dar pokory.	
14. N.	<i>Neděle VIII. po sv. Duchu. Ochrana sv. Benedikta.</i> — Řád svatého Benedikta. Novosvěcence. Nepřátelé stavu duchovního. Jednota a svornost.	
15. P.	Sv. Jindřicha , císař. (1024). — Císař a král náš. Smíření manželů. Za křesť. zvedenost v rodinách. Zbožné a mravné vychování dítek. † kněží.	
16. Č.	Panny Marie Karmelské. — Bratrstvo sv. škapulíře Karmelského. Zdar slavnosti. Věrné plnění povinnosti stavu. Napravení zlých poměrů.	
17. St.	Sv. Aleše , zobr. (417). — Lásky k chudobě. Prokazování skutků milosrdných. Trpělivost v nedostatku. Výchov a zaopatření sirotka. Nemocní.	
18. Č.	Sv. Kamilla , zakl. ř. (1614). — Ošetřování nemocných. Za šťastnou volbu stavu. Povolání ke stavu řeholnímu. Milosrdní bratři. Dobrodinci.	
19. P.	Sv. Vincence z Paul , zakl. ř. (1660). — Záchrana mládeže. Milosrdné sestry. Napravení zpustlých dítek. Pomoc chudým. Dar svornosti.	
20. S.	Sv. Jarolma A-mil. , vyzn. (1537). — Důvěru v prozřetelnost Boží. Křesťanské školy. Dar čistoty, pokory a trpělivosti. Dar bázně Boží.	
21. N.	<i>Neděle IX. po sv. Duchu. Sv. Praxedy</i> , p. (164). — Jednoty panen. Skutky milosrdenství. Polepšení mnohých. Přemáhání náruživosti. † otec.	
22. P.	Sv. Maří Magdaleny , kajíc. (63). — Dar pravé kajivosti. Přemáhání zlosti a hněvu. Dar pravé moudrosti. Napravení mnohých. Dar slz.	
23. Č.	Sv. Apollináře , bisk. m. (81). — Srdnatost obhájčům Boha, církve a vlasti. Odvrácení fevnivosti. Obnova křesť. společnosti. III. řád sv. Frant.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. St.	Sv. Kristiny , p. m. (300). — Dar čistoty a stálosti v dobrém. Zdar katol. podniků. Katolické missie mezi pohany. Odvrácení zlého. † rodiče.	
25. Č.	Sv. Jakoba , st., ap. P. (44). — Za ducha apoštolského všem kněžím. Pokošení nepřátel Božích. Pronásledování katolíci. 2 kněží. Dobrodinci.	
26. P.	Sv. Anny , matky bl. P. Marie. — Za větší úctu této svčtice. Zbožnost v rodinách. Nádražní missie. Křesťanské dělnictvo. Nevinná mládež.	
27. S.	Sv. Pantaleona , léc. m. (305). — Velepastyřové naši. Za křesťanské lékaře. Včasné zaopatření nemocných. Ošetřovatelky nemocných. Mládež.	
28. N.	Neděle X. po sv. Duchu. Sv. Nazaria, Celsa a spolumuč. (56). — Za odvrácení neznabožství. Jednoty sv. Josefa. Napravení zlých poměrů.	
29. P.	Sv. Marty , p. (84). — Spolek smírujícího sv. přijímání. Zdar schůzi a pobožnosti. Povolání ke stavu duchovnímu. Plnění vůle Boží. Bloudíci.	
30. Č.	Sv. Abdon a Senen , muž. (250). — Trpělivost v pronásledování. Vítězství sv. církve katol. Odvrácení zlého. Zdar pouti. Dar moudrosti.	
31. S.	Sv. Ignáce z Loyoly , zakl. ř. (1556). — Horlivost v šíření cti a slávy Boží. Tovaryšstvo Ježíšovo. Zemřelí údové katol. bratrstev. Studující.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Není větší radosti pro nejsv. Srdce Páně, jako obrácení hříšníka, zachránění duše nesmrtelné od věčné záhuby. Není také většího neštěstí pro duši lidskou, jako padnutí do hříchu smrtelného a v takovém stavu trvati. Tu opravdu platí slova Pána Ježíše: »Nebojte se těch, kteří mohou tělo zabít, ale bojte se toho, který může tělo i duši uvrhnouti do pekelného ohně.« Jaké to neštěstí zavrženu býti na věky od tváře Boží! A co je takových duší nešťastných! Hleďme jich zachrániti. Jsou draze vykoupěny nejsv. krví Kristovou! Modleme se, činně pokání, abychom takovým hříšným duším vyprosili milost obrácení a pravého pokání, by hříchů se sprostily a v rouše milosti Boží se objevily před tváří Boží. O jak zaraduje se nejsvětější Srdce Pána Ježíše nad kajícími jejich slzami.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vsi zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevymámaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za obrácení a pokání duší hříšných a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modliti se a pracovati na obrácení hříšníků.

Úmysl v srpnu: Duše vlažné.

Škola Božského Srdce Páně.

ROČNÍK XLI.

Vychází
počátkem každého měsíce.

SRPEN 1907.

Když pak býváme souzeni, od Pána býváme trestáni, abychom s tímto světem nebyli zatraceni.
Kdybychom sami sebe rozsuzovali, nebyli bychom souzeni. (1. Kor. 11.)

Srdce Panny Marie sedmerým mečem probodené.

Úvod.

Hle, Srdce Marie Panny
sedmerým mečem proklané!
Každý meč v to Srdce vklaný,
rozjímejme si, křesťaně!

I.

Matku Boží zříme státi
ve chrámě v Jerusalemě,
Simeona zříme bráti
z rukou jejich Spásu země.

Krista on v rukou svých chová,
radostí mu srdce buší;
k Marii však mluví slova:
„Meč pronikne tvoji duši!“

První meč bolestí raní
Srdce Marie v té době;
od té doby bez přestání
ono meč ten chová v sobě.

II.

V Betlemě, svatou Rodinu
klidně spáti v noci zříme;
k Josefu v noční hodinu
anděla volat slyšíme:

„Vstaň! vem Dítě, jeho Matku,
do Egypta prchej s nimi,
král Herod chce zhubit v krátku
Ježíše vojáky svými!“

Druhý meč bolesti vniká
v Srdce Mariino prudce,
když do Egypta utíká
s Dítěm svým, Ježíškem, v ruce.

III.

Pán Ježíš s rodiči spěje
v město svaté Jerusalemě;
však nazpět, co se to děje?
Srdce Matky plno žalem:

Ježíše že jsou ztratili,
Pěstoun, Matka, poznávají
cestu dne když učinili:
však zpět hned se vydávají.

Třetí meč na této cestě
jde do Srdce Mariina,
když s bolem cestou a v městě,
hledá ztraceného Syna.

IV.

Ježíš k smrti odsouzený
jde s křížem ku Kalvarii;
potkává se, Syn milený,
se svou Matičkou Marií.

„Matko!“ „Synu!“ s jejich retě
znejí slova touto dobou;
nevyličitelná světu
plní bolest Srdce obou.

Čtvrtý vniká meč bolesti
v Srdce Marii v tom čase,
když uzří Syna k smrti věsti,
s Ním na cestě potkává se.

V.

Na kříž tvrdý přibíjejí
katané Ježíše Krista;
rány kladiv mocně znějí
s popravného toho místa.

Matka Ježíšova vidí
křížování Syna svého,
zří, jakou odměnu klidí
Syn od světa nevděčného.

Pátý meč tu probodává
Srdce Matky nejsvětější,
Syn její když dokonává
smrtí kříže nejhroznější.

VI.

Mrtvé tělo Spasitele
na kalvarském kříži pňící
snímají teď dva přátelé,
jsouce jeho učedníci.

Když tělo Kristovo sňaté
s dřeva kříže oni mají,
ve klín Matky jeho svaté
s uctivostí je vkládají.

Šestý meč bolu protíná
Srdce Mariino silně,
když tělo mrtvého Syna
chová, libá na svém klíně.

VII.

Ten, jenž mládence Naimského,
mrtvý když byl nesen k hrobu,
vzkřísil, a dal matce jeho,
svého pohřbu má dobu.

S mrtvým tělem Jezu Krista
umučeného na kříži,
zavinutým v plátna čistá,
přátelé se k hrobu blíží.

Sedmý meč bolesti vchází
do Srdce Marie Panny,
když Syna svého provází
v hrob, ve skále vytesaný.

Z á v ě r.

Rozjímali jsme dnes sobě
meče v Srdci Matky Boží;
kéž z nás nikdo ve své zlobě
hříchem meče ty nemnoží.

F. Vrdtil.

O církevních odpustcích.

a našich dob vidíme, že tak mnohé články učení našeho svatého náboženství jsou přemnohým křesťanům nejasné, ba že o nich docela jiný mají pojem, nežli církev sama jim přikládá. Z této nedokonalé znalosti vznikají mnohé námitky, roste nechuť a odpor proti církvi, jakoby něčemu nesmyslnému učila, a tak hloupost lidskou podporovala.

K takovým dobře nepochopeným článkům patří bez odporu i učení církve naší »o odpustcích«. Víme z dějin církevních, že odpor proti odpustkům byl, ač ne příčinou, přece jaksi podnětem k vystoupení Martina Luthera v Německu proti Stoličce apoštolské, kterýžto krok tak hrozný a politování hodné následky

měl. I za našich dob mají »odpustky« dosti nepřátel, a to jen z té příčiny, že neznají odpůrci podstatu jejich a nemají pravý názor o moci církve. Nebude tedy zajisté od místa, poukážeme-li v pojednání tomto na podstatu odpustků církevních, na jejich vznik, účinek a právomoc církve odpustky udělovati, a to jak k utvrzení křesťanů věrných tak k poučení pochybujících.

Učení o »odpustcích« jest úzce spojeno s učením o svátosti pokání, a zvláště s učením o dostiučinění. Vždyť víme, že ve svátosti pokání nám Pán Bůh ne toliko hříchy po křtu svatém spáchané odpouští, nýbrž spolu i věčné tresty za ně zasloužené promíjí. Časné tresty však nám vždycky ve svátosti pokání neod-

pouští, a to sice proto, aby nám zhřešení zošklivil a abychom ochotným trpěním těchto časných trestův účastnými se stali zásluh Krista Pána, a tak spravedlnosti Boží zadost učinili.

Již samo Písmo svaté zřejmě nám ukazuje, že Bůh odpouští hříchy a tresty věčné, ne vždy také odpouští tresty časné. Tak na př. odpustil Bůh vzhledem na příštího Vykupitele našim prarodičům hříchy i trest věčný; časný však trest museli přece vytrpěti, neboť byli z ráje vyhnáni, těžce museli pracovati, bolesti, nemoci trpěti a dle těla zemřít.

Podobně odpustil Hospodin na prosbu Mojžíšovu lidu israelskému rouhavé jeho reptání, avšak jako za trest časný žádný z nich nespátřil země zaslíbené.

Tak i Davidovi odpuštěn byl jeho lěžký hřích, ne však trest časný, jak zřejmo ze slov proroka Nathana: »Hospodin přenesl hřích tvůj (t. j. odpustil tobě), neumřeš. Ale poněvadž jsi učinil, aby se rouhali nepřátelé Hospodinovi, syn, který se narodí tobě, smrtí umře.« (II. kn. král. 12, 13.)

V Novém Zákoně pak tentýž smysl nalezáme ve slovech apoštola Pavla: »Když pak býváme souzeni, od Pána býváme trestáni, abychom s tímto světem nebyli zatraceni.« (I. Kor. 11, 32.)

Proto tedy čekají i po obdrženém odpuštění hříchův a věčného trestu na člověka ještě tresty časné, které buď v životě tomto anebo na onom světě — v očistci — vytrpěti musí, jak to i církev svatá zřejmě vyřkla na sněmu Tridentském.

Můžeme-li pak se i těchto časných trestů zbaviti? Ano, a sice konáme-li dobrovolně skutky dobré, kterých bychom také opomenouti mohli, kdyby na nás nebylo hříchu a viny. O tom nás poučuje i příběh Ninivetských, kteří měli býti časně trestáni; vyhlášeným však postem a zármutkem trest od sebe odvrátili.

Sem také směřují slova sv. apoštola Pavla řkoucího: »Kdybychom sami sebe rozsuzovali, nebyli bychom souzeni.« (I. Kor. 11, 31.) A jinde: »Kteříž radují se nyní v utrpení pro vás a doplňují to, čehož se nedostává z utrpení Kristových na těle svém za jeho tělo, jež jest církev« (I. Koloss. 24.), t. j. radují se v utrpeních svých, kteráž mají se připojiti k utrpením Kristovým, ne jakoby zásluhám Kristovým něco scházelo, ale proto, že trpělivě snášení nesnázi od Boha seslaných a pokorné sebezmrtnění musí se připojiti, aby ovoce utrpení Kristova na nás přešlo a my se ho účastnými stali. Podobně píše Tertullian v knize o pokání, řka: »Jak dalece neušetříš sám sebe, ušetří tebe Bůh.« A proto i naše svatá církev — jako pravá matka dítek svých a zejména dobrotivá matka dítek chybu-jících — všem v této potřebě vyhověla a hříšníky od těchto časných trestův osvobodila; ukládala jim jistě, v prvních časích dosti tvrdé a tělesnosti tuze odporné pokuty, kterýmiž by se spravedlností Boží dosti učinilo. Činila tak dle příkladu sv. Pavla, kterýž vyobcaval krvesmilníka v Korintě ve jménu Pána našeho Ježíše Krista, a sice jak sám dokládá proto, aby duch jeho spasen byl. (I. Kor. 5, 4, 5.)

Takovéto pokuty, které na vyměnění oněch časných trestů před Bohem bývaly ukládány od církve hříšníkům, záležely v přísných a obtížných, často i na mnohá léta trvajících skutcích kajících. Tak bývali ti, kteří veřejně dali pohoršení vyobcování, nebyli připouštění k službám Božím, museli se přísně postiti, almužny dávatí, nemocné obsluhovatí, od všeliké veselosti se zdržovatí, hrubým, kajícím rouchem se odívátí aneb také bez pláště, bosky, s provazem okolo krku před vchodem chrámovým státi atd. Z těchto pokut povstala ustanovení o pokání, neb pravidla pro kající, dle nichž za

každý těžký hřích veřejně vyznaný, jistá pokuta byla ustanovena. Že pak církev svatá má právo takové tresty ve jménu Božím na hříšníky uvalovati, aby jimi před Bohem byli osvobozeni od trestů časných buď v životě tomto neb v očistci, jest patrno ze slov samého Krista Pána, který k Petrovi děl: »Tobě dám klíče království nebeského, cožkoli svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi.« (Mat. 16, 19.), a k ostatním apoštolům (jakož platí i o jejich nástupcích) řekl: »Amen, amen, pravím vám, cožkoli svážete na zemi, bude svázáno i na nebi.« (Mat. 18, 18.) To dokázal také sv. Pavel, přísně naloživ s oním hříšníkem korintským, při čemž se dovolával práva od Pána obdrženého, řka: »Ve jménu Pána našeho Ježíše Krista a moci Pána našeho Ježíše.« (I. Kor. 5, 4.)

Když však církev svatá to právo má hříšníkům tresty jakési ukládati, kdož by jí mohl upírati také právo je odpouštětí anebo v méně přísné pokuty zaměňovati, když by toho potřebu viděla? Zdaž ji nedal Pán Ježíš také moc na místě Božím časné tresty odpouštětí, když pravil jak k Petrovi zvláště tak i k ostatním apoštolům: »Cokoli rozvázáte na zemi, bude rozvázáno i na nebi.« (Mat. 16, 19 a Mat. 18, 18.) I svatý Pavel užil tohoto práva, když onoho hříšníka korintského, o jehož upřímném pokání a polepšení se dozvěděl, zase na milost přijal a celý trest časný mu odpustil, který by byl musel ještě vytrpět. Onť zajisté sám píše: »Komuž pak jste něco odpustili — i já; nebo i já, co jsem odpustil, jestliže jsem co odpustil, pro vás (to jsem učinil v osobě Kristově« (II. Kor. 2, 10.), t. j. moci od Krista Pána obdrženou. Podobně i jiní biskupové církve si tak počínali, a buď z částky, na př. o 40, o 60, o 100 dní, o celý rok nebo více roků, ba i zcela ostatní celý trest odpouštěli kajc-
níkům, vidouce, že uložené sobě tresty

věrně a trpělivě snášejí a život svůj napravují, což se nazývalo že obdrželi »odpustky«. Odpouštějíc uložené pokuty nechtěla církev jenom tyto pokuty odpouštětí, nýbrž spolu i časné ony tresty před Bohem, od nichž se měli kajcníci kajcínými oněmi skutky osvoboditi. Církev to zřejmě vyslovila na sněmu Tridentském, řkouc: »Že má od Krista moc odpustky udělovati, a že tyto odpustky věřícím užitečny jsou; to má každý katolický křesťan věřiti; kdyby to, jedno neb druhé, upíral, toho vyvrhuje ze svého obcování.« Co by nám však pomohly odpustky, kdy jen platily před tváří církve a ne před Bohem? Za našich dob církev přísné ony pokuty starých dob neukládá, avšak přece odpustky uděluje, vědouc, že i jinými kajcínými skutky lze před Bohem si vymoci odpuštění časných trestů. Mimo to věříme dle učení církve, že odpustky i duším zemřelých — v očistci držených na způsob přimluvy darovati lze, jsou-li v tomto ohledu církví uděleny. Zemřelým by však zajisté žádný z toho nevyplýval užitek, kdyby se odpouštěly pouze tresty církevní, a ne také tresty časné Bohem uložené, vždyť duše na onom světě již pravomoci církevní nejsou podrobeny a církev na ně žádné pokuty uvalovati nemůže a neuvaluje.

Když tedy církev odpustky uděluje, uděluje je i Bůh, t. j. odpouští i on časné tresty hříšníkům uložené spravedlností jeho.

Odpustky však se neodpouští nikdy hřích ani trest věčný, proto církev požaduje vždy: aby ten, kdož odpustků dosáhnouti chce, byl 1. ve stavu milosti Boží, tedy po přijmutí svátosti pokání, kterou se mu hříchy i věčné tresty odpustily, a on také nejsvětější Svátostí oltářní milost tuto v sobě rozmnožil; 2. aby měl srdce skroušené a spolu byl i ochotně nakloněn učiniti zadost, neboť dopustky se jen tak dalece skutky kajc-
nic

odpouštějí, jak dalece jsme povinni jeconati, aby nás nezdržovaly vejíti do nebe, kdybychom snad dříve zemřeli, nežli bychom všechny časné tresty přestáli.

Odpustky však nejsou stejného druhu všechny, aniž všechny stejné mají účinky. Proto rozdělují se na odpustky plnomocné a neplnomocné.

Plnomocné odpustky (jako na př. sou ty, které se umírajícímu katolíku udělují) jsou takové, když se celý ostatní časný trest hříšníkovi kajícímu odpouští; neplnomocné, kdy se jen část těchto restů promíjí. Takové jsou na př. odpustky 40 dnů, které se o výroční slavnosti posvěcení chrámův udělují.

Kdo takových neplnomocných odpustků získá, musí věděti, že se mu odpouští 40 dní z muk očisticových nebo restů časných na světě, nýbrž že se mu od onoho trestu časného tolik odpouští, kolik by on skrze starodávné církví kajcníkům ukládané pokuty po 40 dní conané si byl býval umenšil. Mnoho-li však se skrze jednodenní kání se od onoho časného trestu v očistci odstraní, o rozhodnutí není věci církve, to jest i Boha.

Dále se rozdělují odpustky na časné, kteréž získati lze toliko v určitém čase. Tak na př. je-li nějaká veliká slavnost v některém chrámě, sv. missie, jubileum atd., udělují se obyčejně v tom chrámě a po čas slavnosti odpustky, jim, kteří svatou zpověď vykonají, největší Svátost přijmou a předepsané podmínky vyplní. Po uplynutí času stanoveného nelze odpustky ty získati, než by čas prodloužen byl. Takové jsou také odpustky »milostivého léta«, které nyní po 25 letech sv. Otcem celému řestanstvu udělují a k jejichž získání obyčejně delší čas — asi půl leta se čte;

2. stálé, kteréž pro věčné časy latí, nebo kterých v každé době získati

lze. Tak na př. lze každoročně získati plnomocných odpustků, jestliže na slavnost nejsv. Jména Ježíš anebo v oktávě její se zpovídáme, nejsv. Svátost přijímáme, zpívané mši svaté obcujeme a na úmysl církve svaté se modlíme. Podobně kdo jsa v milosti Boží pobožně vzývá nejsv. jméno »Ježíš«, může kdykoli obdržeti 25 dní odpustků. Kdo slyše od jiných pobožně vyslovovati nejsv. toto jméno a nakloní při tom hlavu na důkaz nejvyšší úcty a je ve stavu milosti, obdrží pokaždé 20 dní odpustků. Kdo pozorně a pobožně říká křestanský pozdrav »Pochválen buď Pán Ježíš Kristus«, získává pokaždé 50 dní odpustků. Umírající však, pokud buď slovem anebo nemoha mluvit, alespoň srdcem toto svaté jméno vzývá, účasten jest plnomocných odpustků. Podotknouti se však musí, že jen ten, kdo ve stavu milosti Boží jest anebo aspoň dokonalou lítost vzbuzuje nad hříchy s pevným úmyslem co nejdříve se zpovidati a nejsv. jméno s vroucností a pravou, živou vírou a snažnou důvěrou vzývá, dosahuje těchto odpustků;

3. osobní; některým biskupům se od sv. Otce povoluje výsada, že smějí několikrát do roka udělovati věřícím »apoštolské pozhnání«; kdo takovému pozhnání přítomen jest a se dříve vyzpovídal a předepsané modlitby se svatým přijímáním vykonal, může obdržeti plnomocné odpustky;

4. místní, které jistému kostelu nebo oltáři jsou přivtěleny. Tak na př. všem kostelům řádu svatého Františka jsou přivtěleny plnomocné odpustky na slavnost Porciunkule. Také patří sem odpustky připojené jistým oltářům, které se zovou »privilegované«, a to pro duše v očistci. Máme však při tom věděti, že se odpustky zemřelým jen ve způsobě přímiluvy udělují. Proto, když u takového privilegovaného oltáře se mše svatá za

některou duši obětuje, vysvobozuje se duše tato z očištky — je-li tam vůbec — a je-li božskému milosrdenství libo. Zde musíme poukázat na nešvar, který se tu a tam přihází a církvi jen škodí. Prodávajíť se rozličné modlitbičky, na nichž stojí psáno: »Kdo toto neb ono činí, toto neb ono se vymodlí, vysvobodí jednu duši z očištky.« To jest mámení lidu, neboť nikdy úplné jistoty nemáme, zdali modlitbou nebo skutky vskutku tu neb onu duši z očištky vysvobodíme, vždyť to záleží na hodnosti duše trpící a na vůli Boží;

5. věcné, kteréž věcem movitým připojeny bývají, jako obrazům Krista Pána ukřižovaného, obrazům milostným Panny Marie, růžencům a toho druhu věcem posvátným. Církev svatá ví dobře, že dobrotivý Bůh při jistých obrazech Spasitele našeho anebo jeho přečisté Rodičky mnohým lidem žádané milosti udělití ráčil, že pocítili opravdovou lítost nad hříchy a pravé pokání činili, proto nás nabádá, abychom i my uctíváním obrazů těch (kterážto úcta ovšem se odnáší k tomu, jež obraz představuje) k pokání povzbuzení byli, a tak i potřebných milostí dosáhli.

Podmínky, pod kterými se odpustky udělují, nepůsobí nikdy samy ze sebe odpuštění oněch časných trestů, nýbrž jsou jenom pomůckami, kterými se uspořádání mysle a pravá kajenost, k získání odpustků potřebná, povzbuzuje. Poněvadž však způsob kajenosti dle rozličných potřeb času, místa a jednotlivých kajících rozličný jest, proto se dle toho i podmínky k získání odpustků mění.

Kdo toto uváží, zajisté se nad tím nepozastaví, že v dávných časech byly odpustky udělovány jednotlivcům až po delším pokání; že však za našich dob slibují se všem, kteří se jistým, mírným podmínkám podrobí; že dříve udělovány bývaly jaksi na odměnu horlivosti ka-

jící, za našich dob že mají za účel ducha kajícího povzbuditi; že za starodávna se udělovaly na písemná z vězení daná doporučení svatých mučedníků, že toho kajícího hoden jest; po čase že získány bývaly dalekým putováním k posvátným místům, a potom za jistý obnos peněžní, který se obrátiti měl na zbožné účely, na př. na stavbu chrámů, vykoupení křesťanských otroků, podporu křesťanských misí atd. Církev není zkostnatělé těleso, které by vždy a všude totéž chtělo, nýbrž ve věcech podrobených změnám se také přizpůsobuje. Vždycky však i při změnách hledělo se při podmínkách těchto na to, aby účel jejich byl zbožný, proto ukládaly se skutky, čelící ke cti a slávě Boží, rozšíření svaté církve mezi pohany, utvrzení svaté víry mezi křesťany, na povzbuzení křesťanských ctností, křesťanského kajícího ducha, to jest účel podmínek těchto, a ne, aby snad kajícího byl jimi toliko trestán; vždyť právě pod těmito podmínkami se odpouštěly jakékoli časné tresty, ovšem jak dalece Bůh touto kajícíností usmířen býval. Tak na př. bývaly udělovány odpustky pod podmínkou: kdo modlitby konal a skutky nábožné na vykořevení kacířství, neb na uvedení a zachování pokoje mezi křesťanskými knížaty, neb kdo mosty stavěl přes vodu, kudy lidé obzvláště chodili do chrámu, a tak jim ulehčoval přítomnu býti nejsvětější oběti, kdo svému nepříteli ze srdce odpustil, jej pozdravil, políbení pokoje mu dal, kdo ve třech dnech ostatkových jde k svaté zpovědi a sv. přijímání a v kostele před vystavenou nejsv. Svátostí oltární se modlí, aby Kristu Pánu nahradil urážky, jichž se mu v těch rozpustilých dnech dostává, kdo po šest neděl před svátkem sv. Aloisia svaté svátosti přijímá a vroucně se modlí, kdo velebnou Svátostí k nemocným nesenou s pobožností provází atd.

Podmínky takové stanoviti a odpustky udělovati náleží předně papeži, jemuž svěřena jest vrchní správa celé církve křesťanské, dále obecnímu sněmu církevnímu, neboť on představuje celou církev a právo má vyobcovati z církve, zákony dávatí atd. Dle starého obyčeje církevního mají kardinálové a biskupové moc za jistých příležitostí udělití odpustky, a sice biskupové mohou udělití při svěcení kostela odpustky neplnomocné jednoho roku, při výroční památce posvěcení chrámu neplnomocné odpustky 40 dnů, kardinálové však mohou udělití je na více let.

Kdo odpustků získal, má v dobrém a nábožném životě setrvati, právě a hodné ovoce pokání přinášeti, neboť ne k podpoře vlažnosti věřících, ale k doplnění jejich nemožnosti a slabosti, aby mohli za živa úplně zadost učiniti spravedlnosti božské, udělují se od církve svaté odpustky. Nepřátelé vymyslíly si pohanu církve naší, jakoby udělovala odpustky do budoucnosti, t. j. jakoby odpouštěla hříchy, kterých se člověk teprve v budoucnosti dopustí. Je to hanebná pomluva k matení slabých a zneuctění církevních ustanovení.

Že účinek odpustků, jak jsme viděli, je tak užitečný a pro spásu duše naší nanejvýš prospěšný, proto nemá katolický křesťan nikdy opomenouti jich získati; nesmí ovšem docela snad tak

činiti z nevšímavosti, lenosti anebo dokonce z opovržení, neboť by tak na jevo dával, že mu na lásce a milosrdenství Božím nic nezáleží; neboť čím větší naše láska k Bohu jest, tím větší musí býti i touha, nebýti od Boha rozdělena; proto tím vítanější musí býti prostředek, kterým se překážky — časné tresty — buď odstraňují, buď zmenšují, abychom k patření a spojení s Bohem došli, a tím prostředkem jsou svaté odpustky.

Odpustky mají nás také povzbuditi k větší lásce a vděčnosti k církvi naší svaté, která obdržené moci své od Krista Pána užívá k našemu spasení, a jako milující a pečlivá matka o naše blaho duchovní všemožně se stará, nejen za živa pomocné ruky nám podává, nýbrž i v poslední rozhodující hodině smrti nás odpustky zbavuje ode všech časných trestů, které bychom, když ne zde, tedy v očistci vytrpěti musili, a tak nám účinně pomáhá, abychom co nejdříve k Bohu se dostali, a tam jsouce ve spojení s nejsvětější Trojicí Boží, největších rozkoší nebeských požívali.

Přičiňujme se tedy netoliko pro sebe za živa hojných odpustků získávati, nýbrž i duším v očistci často je obětujme, abychom jim milosrdenství Boží vyprosili, neboť čím více ho těmto ubohým duším vymůžeme, tím více sami jednou milosrdenství Božího účastnými budeme.

Boh. Hendl.

I přivedli k Ježíšovi hluchého a němého.

Rozjímání na XI. neděli po sv. Duchu.

Kristus Pán přišel do krajiny k moři Galilejskému a tu přivedli k němu člověka hluchoněmého a prosili, aby na něj vložil ruku a uzdravil ho. Kristus Pán ve své dobrotivosti, nikdy neoslyšel žádné

jste a já vás občerstvím. Milosrdenství, slitování jsou vlastnosti Boží, jež všem se zamlouvají, ale při tom nemá nikdo zapomenouti, že ač jest Bůh nejvyšší milosrdný, jest zároveň také nejvyšší spravedlivý.

prosby, a také nyní pomohl; vloživ prsty své v uši jeho a plivnuv, dotekl se jazyka jeho a vzešev k nebi, povzdechl a řekl jemu: »Efeta,« to jest otevři se a hned otevřiny jsou uši jeho a rozvázan jest svazek jazyka jeho a mluvil právě.

Božský Spasitel až doposud jest i k nám tak milosrdný, i nám pomůže, říditi-li se budeme dle jeho slov: pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi

I. Bůh jest nejvyšší milosrdný. Již život našeho Pána a Spasitele jest důkazem jeho milosrdenství. »Tak miloval Bůh svět, že poslal svého Syna jednorozeného, aby všichni, kteří v něj věří, skrze něho spaseni byli.« Aby lidstvo, které zhřešilo v Adamovi a v Evě opět přijato býti mohlo od Boha na milost, sestoupil Syn Boží s nebe, obětoval se za nás, přibil onen dlužní úpis na kříž,

vyžil svou krev za nás a za naše hříchy. Všechny milosti, jež získal nám božský Syn svou smrtí, obnovují se mezi námi neustále tím, že slouží se v kostelích našich drahá obět mše svatá, ve kteréž se obětuje Ježíš Kristus pod způsoby chleba a vína Otci svému nebeskému nekrvavým způsobem. Na kříži obětoval se božský Spasitel krvavým způsobem, ve mši svaté obětuje se nekrvavým způsobem totiž tak, že znovu neumírá a znovu netrpí.

Milosti, které plynou z této přesvaté oběti, všichni účastníci býti můžeme, každý z nás může jí býti nábožně přítomen. Jako vycházely z ráje čtyři řeky, které zúrodnily svou vodou všechnu zemi, tak plynou také pro nás z oběti mše svaté velké, bezpočetné milosti; sedm pramenů svatých svátostí rozleje svá požehnání mezi nás a obcerství všechno lidstvo, volající o milosrdenství a slito-vání. Jak šťastní jsme, jak příčinu máme děkovati Bohu, že přijal nás ve křtu svatém, za údy své církve, za své syny a dcery a za spoludědice království nebeského, že očistil nás od hříchu prvopočátečného i od jeho zlých všech následků. A když pak porušil a poskvřnil někdo ono rocho nevinosti, které obdržel při křtu svatém, zda nemáme opět prostředků jež udělil nám milosrdný Bůh. »Jdi a ukaž se knězi, jdi vyzpovídej se, lituj svých poklesků a polepši se. Když našel milosrdný Samaritán člověka, který na cestě z Jericha do Jerusalema upadl mezi lotry, nalil mu obcerstvujícího a uzdravujícího oleje do ran; tak také posiluje nás Ježíš Kristus pokrmem nadpozemským v nejsvětější Svátosti oltářní. Kolikrát urazili jsme Pána hříchy svými, ale nikdy doposud nezavrhl nás ve svém milosrdenství, ale čeká a dává nám lhtu polepšiti se. Ano, milosrdenství Boží neopouští nás od prvního okamžiku našeho života až do posledního vydechnutí. Když chystá se již duše naše, že opustí toto slzavé údolí, tu opět milosrdný Bůh posiluje nás svátostí posledního pomazání, silí nás k boji poslednímu, v němž rozhoduje se o celou naši věčnost, zda bude šťastna či nešťastna.

Zda nemá nás milosrdenství Boží, které nevyčerpatelné jest, také povzbuditi, abychom milosrdní byli? Ve dvanáctém

stolětí žil sv. Jan z Mathy, který založil řád trinitářský, jehož účelem bylo vykupovati zajatce a otroky z rukou pohanů, hlavně Turků. Do roku 1692 zemřelo 7215 členů řádu tohoto násilnou smrtí, milosrdný skutek, který jiným chtěli prokázati, byl od pohanů zneuznán a byli utracepi. Celkem vysvobodili trinitáři asi 900.000 otroků ze zajetí, což vyžadovalo nákladu 5¼ miliard K, za některé zaplatili menší obnosy jen 400 až 1200 K, ale za mnohé 5 až 10, ano i 25 tisíc K; průměrně dali za každého otroka jež vykoupili 6000 K. Třetinou přispíval řád; dvě třetiny členové jeho vyžebřali. Toť přece obraz velkolepý křesťanského milosrdenství! Po příkladu Božím a dle příkazu Božího buďte milosrdní; byli trinitáři milosrdní, ano i sami kolikráte zůstali otroky, než přišel obnos, který určen byl za někoho k vysvobození.

Kdož neznal by u nás milosrdného bratra, anebo milosrdné sestry, kteří prokazují skutky milosrdenství hlavně nemocným? Roku 1540 viděl v Granadě na kterémsi domu 45letý muž, rodem Portugalec, dříve pastýř ovcí, pak voják a obchodník v obrazech, když šel z rybiho trhu blízko katedrály, cedulku s nápisem: tento dům lze pronajmouti pro chudé. Hned ho pronajal a donesl do něho tolik nemocných a zmrzačených, kolik se jich tam jen vešlo. Když bylo potřeba, vzal sám nemocného na záda a donesl si ho do nemocnice; dle možnosti staral se o své svěřence. Krátce na to dostal darem tři sta realů od kněze, který byl při královské kapli v Granadě. Za tento obnos nakoupil Jan z Boha, toť jest jméno jeho, 46 posteli a co bylo nejnnutnější potřebi. Když sbíral almužnu do košíka, který se uchoval až po dnešní den v Granadě, prosíval slovy: »Čiňte dobré k vůli sobě.« Zemřel dne 8. března 1550 a jest pochován v Granadě. Až po dnešní den milosrdní bratři a milosrdné sestry prokazují s velkým sebezapřením, s velkými oběti skutky milosrdenství. Buďme všichni k nim milosrdní, hlavně sbírají-li almužnu, podporujme je dle možnosti.

II. Bůh jest nejvyšší spravedlivý. Lidé velmi rádi slyší, velmi rádi čtou o tom, že Bůh jest nejvyšší milosrdný; tato pravda každému se líbí a zamlouvá. Ale často se zapomíná, že jest Bůh nejen

milosrdný, ale také nejvyšš spravedlivý, odměňuje dobré a zlé tresce, jak kdo zasluhuje. Sv. Petr píše: »Bez přijímání osob soudí Bůh podle skutků jednoho každého.« (I. 1, 17.) Velkou jest nám útechou zvědět, že obě tyto vlastnosti Boží úzce jsou spolu spojeny, nemůžeme si ani pomyslet, že by byly od sebe odděleny. Sv. Pavel píše v listě k Římanům: »Protož viz dobrotivost a přísnost Boží; k těm zajisté, kteří padli, přísnost, ale k tobě, dobrotivost Boží, budeš-li trvali v dobrotě, jinak i ty vytat budeš.« (11, 22.) Učený Segneri vykládá tento výrok, praví: »Pozoruj dobrotivost a přísnost Boží!« Dobrotivostí rozumíme zde milosrdenství, jež prokazuje nám Bůh, aniž zasloužíme; přísností však spravedlnost, již užívá vzhledem na naši vinu. Neboť nemůže nikdo říci, že jest Bůh zrovna tak přísný jako dobrotivý, protože nikdy tak netrestá jak by mohl, ale vždy připojuje milosrdenství. Dle toho pozoruj dobrotivost a přísnost Boží a toto pozorování budiž tobě žebříkem, na němž utečeš nepříteli. Pokouší-li se o tebe nedůvěra, vylez hned trochu výše a považ jak milosrdný a dobrotivý jest k tobě Pán, aniž toho zaslužíš. »Viz dobrotivost Boží!« Ale pokouší-li tě zlý nepřítel troufalostí, opovážlivostí, slez o několik stupňů dolů a uvažuj, jak spravedlivý jest Bůh i k těm, které miluje. »Viz přísnost Boží!« A tak leza nahoru anebo dolů dosáhneš, že nikdy nepřiblíží se k tobě nepřítel, varuj se nehybně státí, neboť v tom jest nebezpečí. »Viz dobrotivost a přísnost Boží!«

Povšimněme si, jak spravedlivě Bůh často již svrhl mnohé z velké výšiny do propasti; jak hluboce padl na příklad Jidáš, který povolán byl za apoštola, Saul, ježž oblíbil si Bůh, zvoliv ho za krále národa židovského, Šalamouna, kterému dovolil Bůh, aby vyslovil žádost, co si přeje a jini mnozí. »Bůh svrhl je, aniž šetřil.« (Pláč, 2, 2.) Kolik lidí bývá svrženo až do dnešního dne s velkého stupně svatosti a moudrosti a padne do pekla? Anebo nepřijdou do něho mnozí hned po prvním hříchu? I nám všem hrozí Bůh; »I ty vytat budeš!« Protož prosme milosrdného Boha, aby nesoudil nás dle spravedlnosti, ale dle milosrdenství svého, a jistě vyslyší nás!

Jaký rozsudek spravedlivý vynesl Pán nad městem Jerusalemem: »Amen, pravím vám, nebude tu zůstaven kámen na kameni, kterýž by nebyl zbořen . . ., bude tehdy soužení veliké.« Bůh ve své spravedlnosti přísně lid za jeho zatvrzelost potrestal. Když přišel Titus k Jerusalemu a obléhal ho, bylo v městě za příčinou svátků velikonočních převelké množství lidu, dle svědectví Josefa Flavia bylo zámožnějších židů, kteří přinesli obět, nepočítaje chudé přes 2 1/2 milionu. A toto převelké množství nic nezmožilo a vyplnilo se slovo Ježíšovo: »Nežůstane kámen na kameni.« Přísně rozkázal Titus, aby ušetřili chrám, toho divu světa a rukou lidských. Ale zlomyslný voják vrhl hořící pochoděň oknem do chrámu a vše bylo zničeno; ač všichni přičinili se, nebylo možno uhasiti ohně a nežstal kámen na kameni. Jak spravedlivě trestal Bůh!

Na hoře Olivetské byl Kristus Pán zajat, vydán židům a hle! Na hoře Olivetské taktéž asi o Zeleném čtvrtku rozbil Titus svůj tábor. Židé křičeli: »Ukřižuj ho, krev jeho přijd' na nás a na naše děti!« Titus dal každodenně na pět set židů ukřižovati a když již nedostávalo se potřebného dřeva, byli někdy tři i čtyři přibití na jeden kříž. Krev tekla ne v pramenech, ale v potocích, neboť při útoku na město bylo zničeno 110 tisíc židů. Žluč dali Kristu k jídlu a ocet k nápoji, nyní trápil je hrozný hlad. Komáry chytali, jedli kůže ze své obuvi, řemení, seno a slámu, ano bohatá a urozená žena snědla i své vlastní dítě. Očitý svědek potvrdil, že jedinou branou městskou bylo vyvezeno ven z města 115 tisíc mrtvých, kteří zemřeli hladem. Zda nevyplnilo se slovo Boží: »Decery jerusalemské, neplaťte nade mnou, ale plaťte nad svými dětmi.« Titus sám volal: »Nejsem vinen touto hrůzou, není to moje dílo, ale trest Boží.«

Uvažujme, že Bůh je spravedlivý, ale nezapomeňme, že jest i milosrdný; pomohl hluchoněmému a uzdravil ho. I my utíkejme se k němu ve všech svých potřebách a volejme bez ustání: »Smiluj se nade mnou, Bože, podle velikého milosrdenství svého; pokropíš mne yzopem a očiščen budu, obmyješ mne a nad snih zbilen budu.«

Ignát Zhánel.

Kapitola o dlužích.

»Seberte drobty, které pozůstaly,« (Jan 6, 12.) rozkázal božský Mistr apoštolům, když byl nasycil tisícíhlavý zástup zázračným chlebem;¹⁾ rozmnožil sice všemohoucím slovem svým pět chlebů, že nasyčen byl zástup nesčetný, ale přece nechtěl, aby ani jediný drobet byl zmařen. Tak dal nám dobrý Spasitel krásný příklad sporiivosti.

Než následují všichni tohoto příkladu? Nečiní mnozí křesťané pravý opak toho, rozhazující plnýma rukama to, co v potu nastrádali? Ba nečiní mnozí náklad a vydaje větší, než skrovné příjmy jejich stačují?

Proto není za dnešních časů žádnou zvláštností, že mnohý člověk pokládá se za zámožného, ale dolehne-li naň nějaká nepředvídaná náhoda, že zjeví se všemu světu, kterak byl bohat na dlužích, ale chud na penězích. Kolikrátě obnášejí dluhy jeho sta a tisíce, o nichž ani nelze učiniti si žádného pojmu.

Takového muže vyobrazil sám také božský Učitel v podoběnství o sluhovi nemilosrdném.²⁾ (Matouš 18, 23—25.) Sluha ten dobře živ jsa a neustále sobě peníze vypůjčuje nahromadil tolik dluhů, že nemohl jich zaplatiti. Proto poručil jeho pán, aby dle zvyku východního byl sám, jeho žena, děti prodány za otroky, jmění pak jeho veřejně vydraženo, aby dluhy alespoň poněkud byly vyrovnány.

Služebník ten jest věrným typem mnohých lidí; dělal dluhy na dluhy, o zaplacení se vůbec nestaral; teprve když pán ho volal, vzpomenu si na ně a prosil úpěnlivě: »Pane, měj se mnou strpení, a všechno ti zaplatím!«

Podobně jedná mnoho lidí; dluží si na všechny strany, o plat se nestarají; konec jejich pak bývá právě tak smutný, jak onoho sluhy v paraboli; uvržen byl do temnosti.

Katolický křesťan nemá sice srdce svého zadávati statkům pozemským, ale nemá také pro věci časné obtížným státi se svým spolubratřím.

Abychom tím spíše dluhů, těchto

nepříjemných cizopasníků se vyvarovali, rozjimejme:

I. o nečistých zdrojích a ošklivosti dluhů,

II. o prostředcích proti nim.

I.

1. Různé jsou cesty, na nichž lidé zabředají ve dluhy.

Muže poctivého, který nešťěstím, ohněm, povodní, živelnými pohromami a pod. přišel o svůj majetek, musil si peníze vydlužiti, jichž později nemohl zaplatiti, nenazve nikdo marnotratníkem; neboť ne on, nýbrž neštěstí jest příčinou, že klesl do dluhů.

O muže takové zde neběží; marnotratníky, zbytečně do dluhů zabřednuvšími, jsou, kdo z pýchy, živelnými pohromami a pod. přišel o svůj majetek, musil si peníze vydlužiti, jichž později nemohl zaplatiti, nenazve nikdo marnotratníkem; neboť ne on, nýbrž neštěstí jest příčinou, že klesl do dluhů, o ně se nestaraje a život veda vesele dále na útraty jiných.

a) Předním kalným zdrojem dluhů jest pýcha a marnivost; mnozí lidé hledají všechnu slávu v tom, aby považováni byli od spolubratřích svých za boháče. Proto používají každé příležitosti, aby se jimi zdáli býti; skupují všechno, co vidí, jako by se to rozdávalo, vedou okázalý dům, činí veliký náklad, vydávají peníze, jakoby ze všech stran proudem jim přitékaly.

Nejhoršími chlubilými jsou ti, kteří roztahují se v hospodách, jedí a pijí co hrdlo ráčí, a co jen kuchyně a sklep poskytnouti může, neutrácejí jenom sami, ale platí za všechny ostatní, kteří s nimi vysezují. V pychu svém marnotratníci takoví nejednou vylévají nápoje drazé placené na zemi, vyhazují a rozbíjejí sklenice. Platí také hudbu, ve hře sází největšími obnosy, aby lidé považovali je za boháče. Ve společnostech takových hýří celé noci, vracejice se s lehkou tobolekou a těžkou hlavou pozdě domů.

b) Jiným pramenem dluhů jest nezřízená požívavost a smyslnost. Aby vyhověli svým choutkám, nezřízeným žádostem a vášním, vydávají peníze, jako by měli jich v nadbytku, kdežto na druhé straně, kde běží o věci dobré, skrblá

¹⁾ Evangelium na neděli 4. v postě

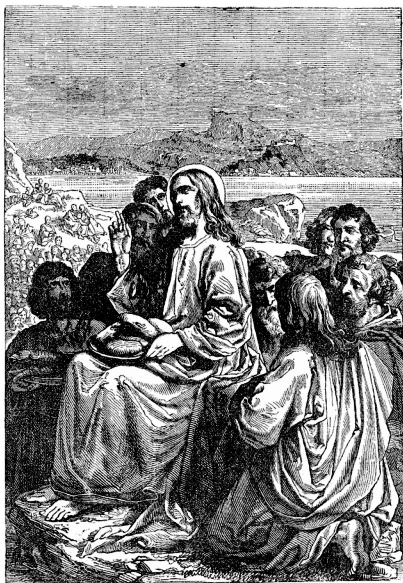
²⁾ Na neděli 21. po sv. Duchu.

halířem. Vidouce, kterak zámožnější
věk žije pohodlně a nákladněji, chtějí
mu rovnati ve všem, v šatu i stravě,
poinýšlejíce, že jest to nad jejich pro-
edky. Rovněž lenost, nerozum, hloupost
vají nezřídka příčinou dluhů.

2. Jak kalná jsou zřídla, z nichž
yští se dluhy, právě tak nečestny a
klivly jsou jejich důsledky, nehledíc ani
tomu, kterak těžce pochybuje člověk,

nený, není nikdy samostatným; máť neu-
stále povinnosti a závazky k jiným, jichž
nemůže se zbaviti; musí u dlužníků svých
se omlouvati, proč že neplatí, béře ne-
zřídka útočiště své k nepravdě, ke lži,
aby se ospravedlnil.

Mnozí marnotratníci omlouvají dluhy
své říkajíce: »Vždyť nechci nikoho okrásti
neb oklamati,« a domnívají se, že jsou
lidmi poctivými; vskutku však nesou se

bře žijící na útraty jiných, proti po-
mé lásce k bližnímu.

a) Dluhy jsou muže řádného nehodny,
očež právem zovou se nečestnými. Po-
vec nežádá nikdy zdáti se více, než
st, nevede většího nákladu, než mu vy-
ší. »Šat a stravu, každý podle stavu,«
staré přísloví. Proto také varuje se
ctivce u jiných si dlužití.

Kromě toho člověk, dluhy obřeme-

myšlenky jejich za podvodem. Snad na
počátku, když začali si dlužit, měli
v úmyslu zaplatiti, nechtěli bližního při-
praviti o groš perně zasloužený, ale zvyk-
nuvše si na dluhy, používají mamův a
klamův, aby domohli se zamilovaných
peněz, sáhají k nekalým prostředkům,
volí cesty křivé.

Člověk lehkomyšlně dluhy hromadící
není o nic lepší než zloděj; zloděj vkrádá

še v noci do příbytkův a bere tajně proti vůli majitelově; dlužitel přemlouvá jiné, aby dali mu, co si přeje, konec u obou je týž, věc jest ztracena a zmařena.

b) Člověk, dlužící si od jiných, prohřešuje se proti povinné křesťanské lásce k bližnímu. Příkázání toto: »Milovati budeš bližního svého, jako sebe samého,« vysvětlil božský Spasitel slovy: »Cožkoliv chcete, aby vám lidé činili, činite i vy jim,« z čehož plyne i poručení, abychom bližnímu nečinili toho, co nám samým bylo by jakkoliv nemile.

Dlužitel, bezstarostně utracující cizí peníze, prohřešuje se těžce proti svým spolubratřím, jichž peněz v potu tváře zasloužený promrhává.

Římský spisovatel Makrobius píše (lib. 2. cap. 4.) o císaři Augustovi, jak uslyšev, že kterýsi Říman až po uši zadlužený umřel, žádal, aby mu dali zhlavec, na němž spával. Když se všichni divili tomu podivnému přání, pravil: »Minim, že podivná tajná moc dřímá v tom polštáři, když na něm spátí mohl člověk tak dluhy zatížený.« Augustus totiž, staraje se velmi o záležitosti státní, mívával špatný spánek. Sarkastická poznámka jeho byla zcela oprávněna, neboť jen člověk, který pozbyl všeho citu, víry v Boha a lásky k bližnímu, může klidně spátí při velikých dluhách, jichž platiti nechce a nemůže.

Poněvadž činiti dluhy jest nečestno a hanebno, považovali již staří Peršané lež a dluhy za nejhanebnější neřesti. Dle římských zákonů byl lehkomyšlný dlužník, který dluhů svých neplatil, vydán svým věřitelům na milost a nemilost, kteří mohli jej i utratiti, když nezaplatil.

Dobře proto napomíná svatý Pavel (1. k Thessal. 4, 6.): »Tat jest zajisté vůle Boží, posvěcení vaše; aby žádný nepřestíhal, ani oklamával v jednání bratra svého.«

II.

Velmi nečisté jsou zdroje, z nichž počinají dluhy, pročez jsou také může řádného a křesťana nedůstojny. Jest tedy povinností každého, aby vyvaroval se dluhů, neboť jednou započav řítí se dlužitel jako se strmé skály.

Muži pevného charakteru podaří se snadno uvarovati se prvního dluhu. Běda tomu, kdo nedovede se opanovati! Lehkost,

kteřou dluží se ponejprvé, svádí ke druhému dluhu, a než se nadá, vidí se lehkomyšlník zapředen v takovou osnovu dluhů, z níž ani největší námahou nemůže se vytrhnouti.

1. Budme proto ve všem skromni, s málem spokojeni. Staří naši předkové nemilovali přílišné nádhery a okázalosti; hosty své vítali prostě chlebem a solí, šatili se sice malebným oděvem národním, ale byl tak výhodný, že dědití ho mohl syn po otci.

Ó jak změnil se čas od těch dob! Co vydá se v mnohých rodinách, nejen v městech, ale také na venkově, za mizernou parádu? Dcery musí mítí šaty vždy dle nejnovějšího střihu, klobouk dle nejnovější pařížské módy, kolik pak těžce nastřádaných grošů odnesou veselí synové do hospody na pivo a na karty? Po pánech pak opičí se služebníci, proto mizí zámožnost z krajů našich.

Ve společnostech nemluví se o ničem jiném, než o zábavě, o módách, kdo přivádí řeč na předměty vážné, poučné, platí za člověka zpátečníka, podivná, který neumí se ve společnosti pohybovati.

Ó, vraťme se opět k jednoduché prostotě věků dřívějších, neboť jen »člověk nerozumný jest marnotratníkem«! (Přísloví 21, 20.)

2. Jiným dobrým prostředkem proti dluhům jest šetrnost a spořivost. Kapka ke kapce činí potok, zrnko pisku k zrnu zbuduje pahrbek, haléř k haléři dá veliký obnos. Kdo by každý den uložil si haléř, má za rok 3 K 65 h, za deset let 36 K 50 h! Tak z maličkostí povstávají věci veliké.

»Ve dnech přebytku vzpomeň si na chudobu a v dobách bohatství pamatuj na potřeby nouze,« napomíná velemoudře Sirach starozákonní (18, 25.). Tak činil Josef Egyptský; když byl přebytek v zemi, shromažďoval obilí do stodol; když pak dolehla nouze na lid, otevřel sýpky a rozděloval mezi lid. Podobný příklad dal i božský Spasitel, když poručil po záračném nasyčení na poušti, aby sebrány byly drobtý, které padly na zemi.

Doba císaře Karla IV. nazývá se dobou zlatou a císař sám zove se otcem vlasti. Karel nebyl však takovým marnotratníkem, jak otec jeho Jan Luxemburkský, který jen tehdy znal své Čechy, když potře-

al od nich peněz. Císař Karel spravoval ni spořádaně, nedělal žádných dluhů, rž šetrně hospodařil ve vládě i ve domácnosti. Kdykoliv však běželo čely ušlechtilé neskrblil, ale byl velkoslým podporovatelem všeho dobrého. Kdo vynasnaží se, aby získal si dnost skrovnosti a šetrnosti, ten jistě padne nikdy v dluhy.

Závěr.

Ve Skutcích Apoštolských (hlavě 20.) ravuje se o dojemném loučení sv. Pavla s biskupy a kněžimi milené e křesťanské v Efesu; sv. apoštol amuje, že ubírá se do Jerusalema, ž čekají na něj trampoty, strasti, vy a žalář, ba snad dokonce smrt, omíná jim, že neuvidí již tváře jeho. to zarmoutili se všichni a plakali ce; tu pak sv. Pavel dodal: »Zlata

a stříbra, ani šatův, jak víte nežádal jsem od nikoho, neboť čeho bylo potřebi mně a mým průvodčím, vydělal jsem si práci rukou svých.« (20, 33.)

Blahoslavený člověk, který takto promlouvati může; řeči takové však nikdy v ústech míti nemůže marnotratník, který svými dluhy stal se břemencem svých spolubratřů.

Varuj se proto každý činiti dluhy: z dluhu jediného vyroste stohlavá hydra, jejíž hlavy stíti marně se budeš pokoušeti; setneš-li jednu, vystoupí na jejím místě dvě jiné; zabředl-li jsi do dluhů, konáš nové dluhy, abys staré věřitele upokojil, a tak hromadiš dluhy nové.

Kapitola o dluzich buď ukončena modlitbou mudrce starozákonního: »Chudoby a bohatství nedávaj mi, uděl jen, co potřebi k životu, ó Pane!« (Přisl. 30, 7.)

Dr. Rud. Zhdněl.

Srdce Páně — naše vzkříšení a život.

I.

Z městečka Naim průvod se pohřební s marami ke hřbitovu běte, k hrobu nesen jest cestou poslední zemfělý syn vdovy, mateře.

Za marami truchlíci máš kráčí, k hrobu syna svého provází, a tu Ježíš, v jehož oku zračí se pohnutí, k marám přichází.

K matce pohřžené v velkém bolu Ježíš pohnutě dí: »Neplač!«
»Mládenče, vstaň!« volá na mrtvolu, a s mar mrtvý syn živ vstává již.

Našimi marami jsou zlé vášně, těmi v předčasný hrob spěcháme, zvlášť o hněvu, ač to víme jasně, přec hněvem v hrob nést se necháme.

Ježíš se svým Srdcem tichým, mírným před araky naše se zjevuje, a k nám, zlosti, hněvu tak náchylným, dí, na Srdce své ukazuje:

»Učte se ode mne; Srdce moje tiché, mírné, vašim vzorem jest, opusťte hněv, zlost, ty máry svoje, nenechte se jimi ve hrob nést.«

Tiché, mírné Srdce Ježíšovo, chceme my opustit zlost a hněv, vždyť pro jedno v hněvu vyšlé slovo často prolévá se lidská krev.

II.

Dvěma sestřím bratr jejich umfel, kterýžto se Lazar jmenoval, toho když Pán Ježíš v hrobě uzfel, plakal nad nim, neb ho miloval.

Srdce Páně velice truchlilo nad Lazarem v hrobě pohřbeným, že ho vzkřísí z hrobu, se svolilo, by živ vrácen byl zas sestřím svým.

Všemocným hlasem Ježíš v tu dobu volá: »Lazare, pojď z hrobu ven!«
A vzkřísený Lazar vstává z hrobu, v kterém spočíval již čtvrtý den.

My v životě často v hrobě dlíme, a to v hrobě hříchů, neštěstí, spánek duševní své smrti spíme, hrozně je to pro nás neštěstí.

Dobrotivé Srdce Jezu Krista v hrozný pláč nad námi propuká, neboť vidí, že nás čeká jistá na věčnosti propast hluboká.

Proto mocným hlasem své milosti volá nás k novému životu a křísí ze hrobu nepravosti; ó velebme jeho dobrotu!

Srdce Ježíšovo dobrotivé, nás živote, naše vzkřísění, přijmi nás po pouť žalostivé k věčnému Tě v nebi chválení!

F. Vrátil.

P. Dominik a Jezu Maria

Životopis sv. Jana z Kříže.

Hlava osmá.

P. Jan vikářem a novicmistrem. Jest vznešeným příkladem představených.

V úradě vikáře, jež nyní sv. Jan zastával, ukazovalo se vždy patrněji, jak zcela zvláštní milosti Bůh světci dal, aby srdce lidská povznesl, pro Boha získal, a je vedl způsobem lahodným, téměř nepoznatelným ku nejvyššímu sebezapírání. Z jeho rtů řinula se nebeská moudrost, prostá všech okras slohových, oplývající však vyšším uměním. Síle jeho řeči nemohl tak snadno někdo odporovati. Získal si důvěru všech a jsa mistrem jejich srdce, přivedl snadno zemdlené ku prvotní svěžesti, rozbouřené ku svatému klidu a umírněnosti. Přišel-li někdo ze světa s ranami, jež svět rozdváá, stal se po krátkém čase ku své největší radosti zcela jiným člověkem. Toto přemocné jednání světce můžeme si snadno vyložití, považíme-li, že mu Bůh dal zvláštní milost duše zkouseti a rozeznávatí, což i dokazuje dopis představeným, chtějícím věděti jeho mínění o jisté osobě.

V jednom klášteře žila řeholnice, jež málo nad sebou bdíc, ovšem i málo pokory měla, nicméně však se domnívala, že jest velmi dokonalou. V modlitbě oplývala sladkostí, měla vidění, takže mnozí v duchovním životě osvícení mužové soudili, že jest vše od Boha. Než svatý Jan na ni byv tázán, odpověděl zcela jinak, než očekávali: »Zdá se mi,« píše »že jsem pozoroval pět chyb na této duši, z nichž domnívatí se mohu, že není v ní duch dobrý. Jest v ní mnoho náklonností a žádostí, jež všechny prostotě ducha dobrého odporují. Za druhé má ta duše příliš velkou jistotu a žádného strachu, že by se myliti mohla, a přece duch Boží, aby duše lidské od neštěstí samolásky zachránil, vždy v takovém strachu ponechává. Za třetí zdá se, že si přeje, aby každý uznal, že to, co má, jest nejen dobré, ale výtečné, duch pravdy naproti tomu si přeje, aby byl tupen a zneuznáván. Čtvrtá a nejdůležitější chyba jest, když není při duši žádné pokory, která provází každou dokonalost a jež vyplývá z před-

cházejícího sebezničení. To, co se jmenuje spojení s Bohem, není nikdy bez této známky. Poslední věc, již této duši vytýkám, jest její sloh a způsob mluvení, jehož užívá. Duch Boží učí jednoduchému, spravedlivému slohu, prostému všeho zveličování, přepjatosti a nadečňování.«

Jiný příklad jeho hlubokého, osvěceného poznání duší je tento: Jeden doktor bohosloví z university v Salamance, jehož byl svatý Jan před nedávnem v roucho řeholní oblékl, projev svůj nevoli nad nedostatkem vědeckých a duchovních knih bibliothéky klášterní a dovozoval, že přece jest jich tak nutně ku dalšímu pokroku ve vědě i duchovnímú třeba. Světec jej zcela jednoduše na to upozornil, že nebylo lze při tak chudobném začátku na knihovnu skvělou pomýšleti. Doktor to uznal. Světec šel ale dále. Poukázal na vnitřní, hluboko ukrytou příčinu nevole jeho, na marnivost, kterouž pouhá učinnost plodí. Jeho otcovskému srdci nebylo dosti, že na ránu poukázal, on hned i léčiti se jí jal předvídaje, že novic jest dobré vůle a dosti silen léčení se podvoliti. Vzal mu totiž i to málo knih, jež měl, a místo nich, aby jej přesvědčil úplně o pravdě, že člověk, chce-li do nebe přijíti, malým dítkem se státi musí, dal mu katechismus malý s tím doložením, aby u prvních slov »Jsi křesťan?« svá rozjímání započal. Tato lekce prospěla doktoru více, než celá jeho theologická fakulta. Jsa účelivý a na hlas svého novicmistra nejvyšš bdělý, přicházel denně s dětinnou prostotou ku světci, by mu ze svých rozjímání účet skládal: A Pán, jenž žehná maličkým, dal mu za to nevýslovných útěch. Z učeného doktora stal se v brzku dětinně oddaný křesťan a dokonaly řeholník.

Právě tak smýšlela a jednala i svatá Terezie: Jistá panna chtěla do noviciatu vstoupiti. Když se tázala, má-li si i bibli s sebou vzíti, bylo jí odpověděno: »Nepotřebujeme ani vás, ani vaši bible. Méně učenosti a více pokory.« Též i P. provinciálovi radila světice, aby těm novicům, kteréž nadmíru po vědění dychtily,

všechny knihy vzal a místo nich jen malý katechismus dal. A v pravdě! Ne-sčíslná nebezpečí nebyla by na lidstvo přikvačila, kdyby se bylo více dbalo věty: »Více pokory, méně učenosti; více milovati než jen věděti; více svatě jednati, než jen duchaplně vyjednávatí.« Tím se nechce všechno vědění zavrhovati, ale pouze patřičné místo jemu vykázati, aby nebylo na úkor vědy nebeské.

Ku daru rozeznávati duchy sv. Janu byl dán podivuhodný dar znáti i nitro osob jemu svěřených, ano i věděti, co v srdci nepřítomných duchovních dítek se děje. Tak píše jedné osobě, již dar tento znám byl: »Chcete-li mně svá utrpení sděliti, pak jděte tam ku neposkvřenému zrcadlu, Synu věčného Otce, neboť zde vidím vaši duši denně, a beze vší pochyby odejdete od tohoto zřídla potěšena a nebude vám více klepati na dveře ubohých lidí a u nich útěchy se dožebřavati.« Jak vznešené to jednání světcovo! Ačkoliv je tak podivuhodným nástrojem v rukou Božích, přece vše v nejčistší pokoře přičítá Bohu jedině a cele, v němž jest naše pomoc a síla. Více svým příkladem než slovy přemlouval a vítčzil. Čemu učil, to sám napřed věrně činil; byla-li jeho řeč uchvacující, bylo jeho jednání tím etnostnější. Byl on věrným obrazem Mistra nebeského, který činil a učil, tak že každý v něm mistra uznával a ctil a bezvýminečnou důvěrou k němu přilnul. Těm, jimž byl představeným, dával více očima nežli sluchem nazíratí. V jednání jeho zračila se mocně pravda a zkušenost, nikoli lidsky naučená, ale z milosti, hrdinnou věrností dobytá. Jako smrti nic se protiviti nemůže, tak i svatý Jan, jenž úplně sobě odumřel, měl podivnou moc v sobě. Na vlas plnil slova sv. Řehoře: »Představený musí ve všem svém jednání býti vzorem, aby svým podřízeným ukazoval cestu životem a své stádece, jež hlas a mrav pastýře následuje, více příkladem než slovy vodil,« neboť ten, jenž mocí svého úřadu vznešené mluviti musí, ten také mocí svého úřadu vznešené ukázati má.« Představený jest jako hodiny, dle nichž vše se spravuje a řídí. Kdo kú svícení povolán jest, musí také svítiti, míní sv. Chrysostom.

Sv. Terezie, která o velikých vlohách sv. Jana z Kříže ku vzdělání noviců byla

přesvědčena, mínila, že, ačkoli by jako převor mnoho dobrého vykonal mohl, přece mnohem více provede, zůstane-li novicmistrem. Příčina toho byla na bíledni: světec byl sice nepopíratelně přísným, ale přísnost jeho byla veskrze provanuta jemností a tím příjemněna; něžnou láskou srdce svého mírnil obtíže řeholních pravidel a ulehčoval tíži života duchovního. Byl právě tak dalek škodlivého přepínání jako trestuhodné povolnosti. Řídil se zásadami sv. Bernarda: »Buď opravdový, ale ne drsný; ne příliš svobodný, ale také ne přísný; drž se středu, aby tvoje přísnost netlačila, tvoje přátelství nebylo k opovržení.« Přísnost zastrahuje slabé, horlivost jest však lehkomyšlným uzdou... To je to pravé jednání: »V chování přísnost, ve tváři veselost, ve slovech opravdivost.«

Dalek jsa toho, aby k chybám byl tupým, přece snažil se všemožně, aby při vytýkání chyb dle příkladu božského Spasitele byl více k milosrdenství a dobrotě než ku přísnému odsouzení nakloněn. Jako pravý řeholník vyzul se ze své přirozené povahy, jež se rychle zlobí a přísně posuzuje, a osvicen a opanován duchem Božím, duchem jemnosti a shovívání, následoval věrně návodu sv. Pavla: »Zhřešil-li by bratr tvůj, domluv mu v duchu lásky, hledě k sobě, abys sám pokoušen nebyl.« (Gab. 6, 1.) S láskou trestati, s trpělivostí se zlobiti, s pokorou se vaditi, takové jednání napravuje začaté zlo a přivádí bloudící do kolejí; pokora znovu stavi, trpělivost neumdlévá i když polepšující se pomalu povstává, ano, ona dává i chybujícímu čas, láska pak oslazuje oběma, jak karateli tak i podřízenému jich povinnost. Kde při vedení duší jako u sv. Jana z Kříže jemnost, lahodnost, dobrota a lahodnost nevytýká, neprosí, nepohání, tam vychová se dresura, ale ne život, jádro; služebníci, nikoli dítky. Trpělivost a láskyplné vedení podobné tomu, jehož sám Bůh při výchově lidstva užil, jest při vychovávání neúčinnějším prostředkem vypěstiti v krátkém čase důkladnou, vytrvalou, veselou zbožnost.

Jaký zmatek naproti tomu povstati musí, když se zlatá střední cesta opustí, viděl svatý Jan v Pastraně; štěstí ještě, že byl dosti mocen proti začatému zlu bojovati a z kořene je vytrhati.

V klášteře tom žil mnich, jemuž sice ne na horlivosti, ale na patřičném pokoji a klidu scházelo. Trpěl nebezpečnou jednostranností, do níž nezřídka upadají lidé sice odhodlaní, nikoli však duchaplní a myslil, že to, k čemu on náklonnost má, pro všechny se hodí a všem to vnutiti chtěl, nepřemýšleje, jaká utrpení a zla z toho povstati mohou. Přísnost, nad níž obyvatelé Dirvela žasli, zdála se mu býti ještě příliš mírnou a oddal se onomu přepínání, před nímž i velkomyslná svatá Terezie a po lásce ku kříži žízňící svatý Jan se měli na pozor. Hromadil cvičení na cvičení a nezbyvalo mnoho, aby se vyrovnal oněm kajcíníkům na Thebaické poušti, o kterých svatý Jan Klimakus s hrůzou vypravuje.

V tom čase bylo v noviciátě 14 bohoslovců, z nichž 4 právě sv. profess složili. Byli to mužové, již opravňovali ku nejkrásnějším nadějím; dlouho vlekli nový, vždy rostoucí kříž, nyní však nebyli již s to. Brzo přidružil se ku vnější poslušnosti vnitřní odpor a tím nastoupena cesta nazpět. Bohu díky, že věc byla včas zjevena představeným, kteří vážně přemýšleli o rychlou a vydatou pomoc. Zvolen sv. Jan z Kříže, o jehož požehnání plně, tiché práci v Manzeře dobře se vědělo. Tak poslán světec do Pastrany a zvolen tam vikářem. Jeho příchodem vzalo vše na sebe jinou tvářnost. Aniž se byl po příčině novot P. Angela od sv. Gabriela tázal, odstranil je jako do zcela jiné školy náležející a vyslovil se při tom: »Co jest v jednom domě dobrým, jest v jiném často škodlivým.« V Pastraně dříve novicové znali sv. Jana jen z doslechu, když jim však dopřáno, míti tohoto muže opravdivosti a lásky mezi sebou, nemohli se ho ani dosti nasytiti. Kde hlas jeho zazněl, tam vrátila se veselost, kde slovo promluvil, již obracela se srdce k němu a skrze něho k Bohu; jeho objevení se bylo příchodem pokoje, jeho obcování roznicením všech. Pouhý zevnějšek jeho hýbal srdcem a řeč jeho vtiskovala v duši čistotu, odumření a lásku ke ctnosti. O něm platí slova sva-

tého Hieronyma: »Kdo nejlepší koná, nejlepšímu se vyučil a dovede nejlepší, nejsnadněji vyučiti.« To jest ona praktická filosofie svatých a výmluvnost ctnosti, o níž tentýž sv. učitel církevní píše. Kde pravá moudrost jako v paláci bydlí, tam nepřichází sama, ale výmluvnost jí následuje.

Svatý Jan nebyl ve svém jednání zasmušilý, ale velmi přívětivý, zdvořilý a veselý; neboť božská Velebnost obdařila jej tou milostí, že o božských věcech rozjímaje nikomu nebyl obtížným, ale všechněm potěšení připravoval. Stalo-li se, že někdy hořkou pravdu říci musil, nemělo přece obcování s ním nic hořkého v sobě, poněvadž do rány, již obnovenou pravdou učinil, hned vyřinouti dal med vzmužující útěchy a radostné naděje. Jeho pravá oteckost byla příčinou, že jemu svččení bez hořkosti, s jakousi lehkostí jako dítka k němu přilnuli a dychtivě jeho jednání pozorovali i napodobovali, aby se jemu podobnými stali.

P. Angelus od svatého Gabriela byl obratem, jenž se v klášteře stal, zarmoucen a stěžoval si u svaté Terezie. Než tato nesouhlasila s ním, jak vidno ze slov jejich, jež psala P. Ambroži: »Můj otče, buďte ubezpečen, že ráda ctnostem jsem nakloněna, nikoli však nemírné přísnosti.« A v jiném dopisu píše: »Moje duchovní dcery bojí se jednoho, aby nepřišli podivní představení, kteří by příliš ku přísnosti a přetěžování kázali; to nevede k ničemu.« Nebyla tudíž svata Terezie s P. Angelem spokojena, však při své hluboké pokoře a chránící lásce srdce svého nechtěla u věci té sama rozhodovati. Byla útrpná k pokoušenému, ale také spravedlivá ku pravdě, proto tázala se na tuto záležitost těch nejkrušnějších učitelů duchovního života a nejznamenitějších vůdců duší v celém Španělsku. Všichni smýšleli jako svatý Jan z Kříže, mezi nimi i někdejší zpovědník světece, výtečný theolog z dominikánského řádu P. Dominik Baunez († r. 1604 v 77. roce věku svého).

(P. d.)

Z cest kněze.

Několik vzpomínek z církevního a náboženského života v cizině.

Ze Španěl.

1. Úbor žen v kostele. V každé zemi jsou jisté zvyky a obyčeje, jež jsou tam zavedeny od pradávných, nepamětných dob, jež lid všecken až úzkostlivě ostříhá a bdí, aby je každý zachovával. Někdy horlivost stane se až urážející, neboť bývá jí postižen cizinec, který nemá ani ponětí, že by snad chováním svým někoho urazil a vůbec ani neví, že dopustil se nevědomky něčeho, co domácím se nelíbí.

Kdo vkročí do některé z velkolepých španělských katedrál, jímž není mnoho rovných ani v oné zemi, již obyčejně považujeme za ráj všech přátel umění, v Itálii totiž, hned si povšimne, že jako jest vůbec v jižních zemích, i zde, ve Španělsku, každá žena, která jest v kostele, je buď úplně prostovlasá anebo má na místo klobouku nebo jiné pokrývky, jak jí právě panující móda předpisuje, úhledný šáteček z krajků, skoro vždy černé barvy.

Šátečkem tímto umějí se dámy španělské, ať jsou rodu vznešenějšího nebo ať je to dívka čili žena z lidu, velmi malebně přiodítí, že bývá na ně věru velmi něžný pohled a že zalíbí se způsobem tento cizinci a zdá se mu býti vhodnější, slušnější než naše klobouky, vysoké, křiklavých barev, ozdobené vycpanými ptáčky anebo péry všelijakých opeřenců, jak se u nás nosivají.

Často stane se, že jde některá žena právě okolo kostela a že dříve neměla vůbec ani úmyslu zastavit se. Snad činí tak ze zvědavosti, snad jest právě puze na velkou zbožnost, aby přednesla Matce Boží, již všichni Španělové i Španělky tak vroucně ctí, nějakou snažnou prosbu, na jejímž vyslyšení mnoho jí záleží. Ale tu není dobrá děva v žádných rozpacích. Vezme do ruky bílý kapesník, položí si jej na hlavu a tak jednoduše vyzdobena vchází do kostela.

Jest krásný pohled, obzvláště když přicházejí vznešenější dámy na mše svaté, které jsou v pozdějších dopoledních hodinách; úbor všecek jest nejmodernější, ale skoro vždy barvy černé, přes hlavu

jest malebně přehozen černý krajkový šáteček a v ruce nezbytný vějíř.

Protože bývá ve španělských kostelích velmi málo lavic, častěji viděti, kterak ženy usednou si na zem úplně po tureckém způsobě.

Jak již podotčeno, jest způsob žen míti hlavy zahalené v kostele prastarý, a sice odvozuje se obyčejně z rozkazu papeže Lina, který přísně poručil, že každá žena, vkročivši do kostela, smí učiniti tak jen pokrytou hlavou. Zvyk národní pak žádá, aby pokrývka tato byl černý, krajkový šátek.

Ženy španělské samy dbají, aby každá zachovala tento jim všem svatý zvyk. Byl jsem svědkem, kterak dáma cizinka, na niž bylo na první pohled viděti, že jest vznešeného rodu, vešla do kostela jak se u nás chodí, nechávajíc si obyčejný svůj klobouk na hlavě. Ale sotva vkročila do chrámu Páně, hned přihnal se k ní několik rozezlených žen a nedbajíc nijak svatosti, která přísluší domu Božimu, začali křičeti, a protože jim cizinka pranic nerozuměla, mnoho nechybělo, že by jí byli strhli nenáviděný klobouk z hlavy. Když však zůstala klidna, posuňky jí poučovali, že nesmí míti na hlavě klobouku; odešla tedy ven, hledala, kde by byl v blízkosti nějaký příhodný obchod a pak nemohouc se nijak domluvití, jen opakovala slovo španělské »glesia« a ukazovala na svou hlavu. Vtipný obchodník hned pochopil co chce a dal jí pěkný černý, krajkový šáteček. Před kostelem sdělala si z hlavy klobouk, vzala ho do ruky, dala si na hlavu šáteček a nyní beze všeho vešla do kostela a nikdo si jí již ani nepovšiml.

2. Modlitby za zemřelc. Španělé dle všeho velmi rádi konají modlitby za zemřelc anebo rádi dávají za ně obětovati mše svaté. Ve mnohých, často i menších městech bývají kostely zvané »las animas«, kostel dušiček, v nichž bývají mše svaté slouženy od časného rána až do pozdních hodin.

Viděl jsem na příklad v městečku, čítajícím jen asi patnáct tisíc obyvatelů, v Santjago de Compostella překrásný

menší kostelík »las animas«, kdež stále, po celé dopoledne byly slouženy mše svaté v černé barvě, tedy očividně za zemřelé, při nichž kostelík vždy byl plný zbožného lidu. K tomu podotýkám, že je v tomto městečku kromě toho mnoho kostelů, že tedy modlitby a mše svaté za zemřelé jsou asi velmi oblíbeny.

Při těchto mších svatých bývá nám nezvyklý obyčej. Když se blíží obětování, tu přistoupí k lavicím anebo k místu, kdež jsou ženy, žena, kde jsou páni, pán a mají v ruce mnoho malých svíček, jak je u nás v kostele prodává svíčkařka. Každý z účastníků dostane po svíce a pak jdou napřed muži k oltáři, obejdou ho a na epistolní straně stojí kněz, sloužící mši svatou a podává každému k políbení kříž, který jest vyšíty na stóle. Pak přistupují ženy a jim dává kněz k libání kříž z levé strany stóly, kdežto mužové líbali z pravé strany.

Je-li více mší svatých za zemřelého zárovoň, tu nepřistupují k hlavnímu oltáři, ale mužové jdou k prostrannému oltáři, který jest na straně epistolní a ženy k oltáři na straně evangelní.

3. Procesí Mariánské. V Kordově, která jest již hodně na jihu, bylo v neděli odpoledne hodně horko. Vyšel jsem proto až později odpoledne, abych než odjedu, ještě jednou podíval se na katedrálu, již podobně není nikde na světě, neboť je tak rozsáhlá jako svatopetrský kostel v Římě. Patnáct lodí a půl deváta sta sloupců činí obraz ještě zajímavější. Ale nemíním krásy tohoto chrámu, bývalé to mešity po Kaabě v Mekce nejkrásnější, popisovati.

V okolních úzkých ulicích, kdež mohli si obyvatelé skoro z protějšího domu ruce podávat, byl všude čilý ruch. Stály tam skupiny lidu, ženy horlivě hovořily, přes ulice rozprostírali plachty, aby sluníčko tolik nepražilo, do oken stavěli obrazy svatých a svíce, veřeje dveří i rámy oken vyzdobovaly dívky květinami, hlavně růžemi. Zkrátka zdálo se mi, jakoby se chystali k nějakému průvodu.

Nedaleko katedrály stál staričký kněz, šel jsem k němu a ptal se, co by znamenaly přípravy. Vysvětlil, že bývá u nich zvykem, častěji v neděli k večeru uspořádati průvod se sochou Panny Marie,

kteřá se nese z jednoho kostela do druhého. Dnes že půjde průvod zde okolo katedrály do blízkého malého kostelíka. Radil mi, abych počkal, že vše uvidím.

Diváků stále přibývalo, byli mezi nimi i přečetní mužové. Netrvalo dlouho, ozvaly se zvony, napřed jeden, hned připojil se k němu druhý a za chvílenku byl jich celý sbor pohromadě, jichž hlahol velebně se nesl. Hned vpadla hudba veselým pochodem a do všeho lidu jakoby se proudil nový život. Vše tlačilo se doprostřed ulice, okna naplnila se diváky, kteří rozzihali svíce v oknech a zavěšovaly před ně na venek pestré, často velmi umělecky provedené koberce. Z pavlače na pavlač házeli růže a květiny, smíchů, žertů bylo všude plno.

V tom blíží se již průvod, jež zahajuje několik jízdních četníků. Za nimi následuje hudební sbor, který hrál veselé pochody, hudebníci jsou oděni v jakýsi přepestřý stejnokroj, na kloboucích mají několika barvami ozdobené peří. Za nimi jde dlouhá řada chlapců menších i větších, držících v rukou rozžaté svíce a ponejvíce oděných v černý šat, někteří měli přes rameno široké, pestře obarvené pentle. Následovalo mnoho bíle oděných děvčat, která rovněž měla v ruce rozžaté svíce. Tu jakoby zástup lidu i všichni diváci oživli, z oken a balkónů mávali šátky, povstal veliký hluk a křik, všichni provolávali Marii slávu, ze všech stran sypali na sochu květiny a byl převeliký jásot.

V průvodě nesli velikou, v překrásný, zlatem prošívaný šat oblečenou sochu Matky Boží. Byla upevněna na nosítkách, jež byly pokryty bílým plátnem, tak že nebylo viděti skoro ani nosičů, zdálo se jakoby ji táhly dívky, které šly před sochou i po jejích stranách, držíce v rukou dlouhé, pestré pentle, jimiž socha byla ověněna.

Všechny tyto družičky, jakož i diváci házeli stále na sochu růže a jiné květiny. Nelíbilo se mi však, že zástup stojící na ulicích, padal na kolena, a když nesli okolo nich sochu, hluboce až k zemi se klonil a bil v prsa. Bezpochyby je to ve Španělsku, kde tak vroucně všichni ctí Pannu Marii, zvykem. Za sochou šlo více kněží, oděných v roucha bohoslužebná. Lid, který následoval, modlil

se polohlasitě růženec. Zpěvu, jako u nás zvykem nebylo, nikdo nezpíval žádné Mariánské písně.

Když přešel průvod, rozvinul se všude čilý život, vzletní Španělé a ještě více Španělky veselily se, radost a veselí zářila z očí všech.

4. Dívčí jména. Snad někdo z nás buď četl anebo slyšel, že mají někdy ve Španělsku nám trochu nezvyklá a podivně znějící jména. Na př. jmenuje se tam dívka Dolores (Bolestná), Mercedes (Milost), Consuelo (Útěcha), Pilar (Sloup) anebo nějak jinak. Ve Španělsku jest zvykem, že matky rády dávají dcerám svým jméno Maria na křtu svatém, ale k tomu připojuje se další přívlastek, jaká je to Panna Maria. Jako u nás ctíme na př. Pannu Marii Vranovskou, Křtinskou, Tuřanskou a jiné, tak i ve Španělsku cti se Panna Maria Bolestná, čemuž se říká v jejich řeči Maria de los Dolores, dívka pak, která takto byla pojmenována při křtu svatém, nepodpisuje se Maria, ale píše se Dolores,

a tak také ji jmenují a volají. Jiné podobné jméno jest Maria de la Imaculata anebo Maria de la Conception, Maria de los Mercedes, Maria del Consuelo, Maria de Pilar, Maria de Montserrat; dívky, které mají toto jméno, jmenují, podepisují se a také jim tak říkají, totiž Imaculata (Neposkvrněná), Conception (Neposkvrněné Početí), Mercedes (Milost), Consuelo (Útěcha), Pilar (Sloup¹⁾, Montserrat (kopec pilou přeřezaný²⁾. U nás by to prapodivně vypadalo a jest vůbec nemožno, aby se na příklad nějaká děva podepisovala: Vranov Příbylova, Tuřany Běliková anebo nějak podobně. Ve Španělsku jest něco docela obyčejného, když se dívka podepíše: Pilar Huerta, neboť každý ví, že jest k vůli krátkosti vylíčeno Maria. *Ignát Zhdněl.*

¹⁾ Tato Matička Boží uctívá se v kostele poutním v městě Saragosse.

²⁾ Montserrat znamená po našem pilou přeřezaný, protože jest okolo tohoto poutního kostela tolik skalnatých ústěpů, které vypadají jako by je utozal pilou.

Uzhůru srdce!

Nermuť se, jsi-li zneuznán,
nemstí se bratru svému!
Nebo bys v pravdě sloužit chtěl
svůdcovi, duchu zlému?

Pobled a zvedni zrak svůj výš,
Pán zve tě, volá k sobě,
vždy maje proudy léčebných
pramenů tvůj mdlobě!

Kristovo srdce laskavé:
nevidíš Jeho rány?
Proto Je kopí probodlo,
tobě by léky dány!

On sám chtěl nésti těžký kříž,
korunu z trní z hloží...
A ty bys ještě nepoznal,
co může láska Boží?

On sám chtěl za tě zemřítí,
za tvoje hříchy, viny...
A ty bys přece dále chtěl
rmoutit! Jej bez přičiny?

Pro marnou cetku, světa mam,
zamítáš poklad věčný?
Navrať se! Nehřeš nikdy víc!
Bůh tě chce nekonečný...

Jos. Al. Vlastimil-Římský.

Pořádek slavností jubilejních

na památku

nalezení a korunování zázračného obrazu

blahu. Panny Marie

na Svatém Kopečku u Olomouce ve dnech 8.—15. září 1907.

Dne 7. září o 2. hod. odpo. nešpory, o 6. hod. večer úvodní kázání a zpívaná litanie loretánská se sv. požehnáním, po němž slavný průvod poutníků se světly kolem kostela.

Dne 8. září ráno slavnostní vyzvánění. O 6. hodině zpívaná mše svatá s kázáním; o 7., 8. a 9. hod. mše svatá. Slavnostní kázání české a německé a pontifikální služby Boží, které slaviti bude J. M. nejdůst. světicí biskup Dr. Karel Wisnar. — Odpoledne o 3. hod. zpívaná litanie a svaté požehnání.

Od pondělí do soboty denně ráno o 6. hod. zpívaná mše svatá: o 7. a 8. hod. mše sv., o 9. hod. kázání a slavné služby Boží. Odpoledne o 2. hod. nešpory, večer o 6. hod. zpívaná litanie loretánská a svaté požehnání.

V sobotu 14. září v předvečer hlavní slavnosti jubilejní bude o 6. hod. večer kázání, zpívaná litanie a svaté požehnání, po němž bude slavný průvod poutníků se světly kolem kostela a osvětlení kostela a kláštera.

V neděli 15. září bude o 6. hod. pontifikální mše svatá, ranní kázání, potom ustavičně mše svaté. O půl 10. hod. slavné uvedení Jeho knížecí arcib. Milosti nejdůst. arcibiskupa olomouckého a ostatních církevních hodnostářů do chrámu Páně, slavnostní kázání české a německé a slavné pontifikální služby Boží. — Odpoledne o 3. hod. bude závěrečné kázání, litanie loretánská, slavný průvod se zázračným obrazem po dědině, »Te Deum« a svaté požehnání, čímž se jubilejní slavnost zakončí.

V pondělí 16. září ráno o 6. hodině bude slavné Requiem za všechny zemřelé zakladatele a dobrodince poutního chrámu na Svatém Kopečku, za zemřelé osadníky, poutníky a kněze zde působivší.

Svatý Otec udělil po celou dobu slavnosti plnomocné odpustky za obyčejných podmínek.

Ctitelové Marianští, vzhůru na Svatý Kopeček,
k studnici milostí Božích!

Křesťanský ústav pro nemocné a umírající v Kumamoto (v Japonsku).

Ach! Jak žalostný jest osud nemocných a umírajících v pohanství! Trpěti bez naděje! Přestává trpěti na tomto světě, aby počal trpěti mnohem více na světě onom, po celou věčnost. Možno-li mysliti na to bez úzkosti?

Mezi nešťastným obyvatelstvem pohanským, jež mně jest svěřeno, jest na tisíce a desettisíce nešťastníků, kteří ročně odcházejí brát podíl na neštěstí těch, kdož nebyli přáteli Božími.

Nemocné dělíme na více druhů. Jsou nemocní i umírající dospělí a jsou děti. Jsou nemocní a umírající bez rodin, na cestách a v chatrčích opuštěných; jsou nemocí obyčejné a jsou nemocí nakažlivé; úplavice, neštovice, tyfus, cholera, čtyři metly, jež tak často dopadají na Japonce, a obzvlášť malomocenství a příjice (syfilis), dvě neméně hrozných ran.

Poblíže Kumamoto jest dědina, zvaná Honmioji, dle jména pohanského chrámu, jež zbožní buddhisté často navštěvují. Do chrámu toho scházejí se také z celé říše všelijací nemocní, zvláště však malomocní a stížení příjici. Většina těch ubožáků jsou vyhnání a na vždy vyloučení z rodin, jimž byli hanbou a zkázou. A protože Kumamotští jsou k nim dosti laskaví, usazují se tam na konec mnozí a tvoří tak nejžalostnější shromáždění, jemuž na celém světě rovného nespátříme.

Stav těchto nemocných jest hrozný. Jsou namačkání jedni na druhých v bídných chatrčích, patřících jiným chudasům, kterým každý platí z bytu denně jeden až dva haléře. Obyčejně nemají než jen šat, a jaký to šat! Viděl jsem v takové díře chudou matku, nemající už nohou a skoro také ne rukou, a ta neměla k mému příchodu na sebe co vzíti, kromě starého hadru, který jí kryl sotva polovici ramen. Malým zcela nahým děckem hleděla zakrytí ostatní své tělo.

Kterí mohou ještě choditi, prosí v městě a na venkově o almužnu. Nejbystřejší seberou, mají-li štěstí, 3 až 4 desítihaléře. Když nebyli daleko, vrací se večer do Honmioji a přespí ve zmíněných chatrčích. Někteří jdou daleko

a vrací se za více dní, neb i týdnů. Vesničtí obyvatelé chovají se k nim dosti laskavě, ale nikdo jim nedá noclehu; přespí v předstíni chrámu, v širém poli, nebo v lese na holé zemi, nebo prkně, nepříkryti. By si uvařili několik hrstí rýže, kterou vyžebřali, nosí s sebou kastrol v ceně 4—5 desetníků, a vaří si chudý pokrm svůj daleko od lidí, tam, kde najdou suché dříví k topení.

Kterí nemohou choditi, dají se nositi, nebo se sami dovlekou na silnici, nebo na stupně, vedoucí do chrámu, a tu prosí od rána do večera poutníky a kolemjdoucí o smilování. Když dostanou nejvíce, jsou to 2—3 desítihaléře za den. Ale často, když není pouťníků, nebo i z jiných příčin, dostanou sotva několik haléřů a někdy nic. Někteří jsou také 2—3 dny bez jídla.

Jak již řečeno, spí v chatrčích, neb komůrkách společných. Ale když nemoc dostoupí jistého stupně, šíří takový zápach, že se stávají okolí svému, nesnesitelnými a pak bývají ze společnosti vyloučeni. Od té doby nechodí s jinými, spí venku, opuštěni ode všech, na holé zemi, nepříkryti, vydáni dešti a větrům, plačícce a kvílícce a toužícce po smrti, která, jak už obyčejně nechá na sebe čekatí. Pak jen třeba je pohřbiti. Čtyři nebo pět nejsilnějších druhů vykopou jámu, koupí starou bednu od smeti, dají tam mrtvolu a vloží do země bez obřadů, bez kněze. Pohřeb stojí kor. 1'80—2'00. Ale kde vzíti peníze? Jak řečeno, někteří mají malý kastrol, ten se prodá. Každý má nějaký zbytek oděvu; ten se ovšem nedá do »rakve«, prodá se také a strží se za něj 80 hal. až 1 K. Potom . . . vedle chatrče jest záchod, jehož obsah kupují chudí, okolní rolníci, a výtěžek kryje zbylé vylohy pohřební.

Před časem chtěl jsem seznati zprávy o životě jistého počtu těchto nešťastníků z Honmioji. Tu jsou některé ze zpráv, jichž se mi dostalo:

1. *Furuya Ukichi* z provincie Nagato, 28letý, malomocný. Má tři nuzné bratry, kteří ho nemohou živiti. Jest v Honmioji dvě léta. Přišel z domu bez krejcaru, po celou cestu žebřal. Uzdravil-li se, hodlá

se navrátiti domů. Ale dodává, že neviděl nikoho nabytí zdraví, co jest zde. Práví, že trpí mnoho na těle, a duše jeho že jest velmi smutná. Za řeči kanuly mu veliké slzy po tvářích, zvráskovatělých nemocí.

2. *Uyeda Masuzo* z provincie Jyo, 34letý, malomocný od 21. roku věku svého a tři léta už slepý. Pokoušeli se mu pomoci doma. Rodiče vynaložili na něj okolo 100 franků, všechno, co měli.

3. *Ayuwara Otohe* z téže provincie, 18letý. Chudá rodina nemohla o něj pečovat. Malomocný teprve dvě léta a jest už hrozně znetvořen.

4. *Fukuzawa Kanekichi* z provincie Samagi, 24letý. Jest nejstarším synem celé rodiny, již byl podporou. Malomocný tři léta. Myslí jen na rodiče a ptá se, jak jsou živi. Spí v lese, na holé zemi, nebo na kameni.

5. *Chikuha Teru* z města Shimabara, dívka 23letá. Tři léta malomocná. Práví, že se měli doma dobře, ale že všechno vynaložili na její vyléčení.

6. *Kato Matazo* z provincie Tajima, 30letý. Má jen matku, jež ho sama přivedla do Honmioji, a že nemůže choditi, žebrá za něho.

7. *Nakamura Nami* z okresu Akita o Higo, děvče 22leté. Malomocná sedm let. Nemá už rodičů.

8. *Tanaka Rihe* z provincie Sanuki, 33letý, šest let malomocný. Nikdo u něho nemůže býti, by se nenakazil. Spí venku, často nemá co jísti, nemůže choditi, touží po smrti.

9. *Mikoda Ukichi* z provincie Chikugo, 25letý, malomocný tři léta. Chodí trochu, ale z ohrady chrámu vyjiti nemůže. Prosí poutníky o almužnu, jí, když má co, spí venku.

10. *Matsubara Kanshichi* z provincie Sanuki, 18letý, nechodí už a spí venku. Zdá se nespokojeným, že se narodil, a s hořkostí vypráví, že ho rodiče měli dříve, než se vzali.

Tuť deset, vzatých jen z malomocných, ke cti desíti malomocných z evangelia. Myslím, že to postačí. Ostatním se vede podobně. Neodvažují se psáti podrobněji o příjicích obého pohlaví, odpornějších a nešťastnějších nad malomocné. Kdo zhřešil, oni, nebo jejich rodiče? Odpověď:

Všichni čtyry jsme hříšníky, a kdo jim není, vrz první po nich kamenem.

Závěr: Snažme se, zachrániti aspoň duše těchto nešťastných pohanů majících tutéž přirozenost jako my, přirozenost Krista a Jeho božské Matky, jež jsou požehnání na věky. Ale chceme-li zachrániti duši, musíme pečovatí o jejich tělo.

Čtenáři, tvé lásce poručím naše ubohé nemocné a umírající pohany. Ten, jenž slibil odměnu za číši vody, odplatí vám, co jste pro ně učinili. Blahoslaveni milosrdní, neb oni milosrdenství dojdou. Srdce Ježíšovo, jež jsi umíralo, smiluj se nad umírajícími. Maria, uzdravení nemocných, potěšení zarmoucených, oroduj za nás, oroduj za pohany nemocné a umírající. Amen.

Jan Maria Corre,

misaionář apoštolský, v Kumamoto (v Japonsku.)

Matičce.

Kdo nezná srdce mateřské?
Ušše, co jen může dáti,
uždy skýtá svému dítěti
ta zlatá, dobrá máti.

Snad sama trpí nouzi, hlad,
leč přece dítě kojí,
a s ním by chtěla zemřítí
u nejkrutším útrap boji.

Jak mnoho nocí probděla,
jen tisíc moje slzy — —
Ó kéž se, drahá matičko,
navrátím k tobě brzy!

Jsi chudá, přec však bohatá;
uždyť srdce tvé je: matky!
To samo je mnoh milejším,
než všechny světa statky.

Ži kdyby někdo celý svět
mi dával za tě, máti,
já raděj ruku možolnou
chci tvoji ulbatí!

J. A. Vlastimil-Římský

Obrázky z katolických missií,

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

XIX. Zbloudilý hoch.

Zavítejme, milý čtenáři, v duchu svém do města Kolo mbo na ostrově Ceylonu. Stmívalo se již v prostranných světnicích nemocnice, kterou byly missijní sestry františkanky v Kolombo zřídily a spravovaly, a svěží vzduch večerní vnikal tam od otevřené verandy. Sestra ošetřovatelka obcházela právě nemocné a prohodila ke každému nemocnému několik přivětivých, povzbuzujících slov. Toliko okolo jednoho lůžka šla mimo, aniž se zastavila. Což pak na jednoho ze svých svěřenců zapomněla?

»Matko!« volá na ni nemocný. Usmívajíc se, praví sestra: »Jenom trochu trpělivosti, Appu; vrátím se brzy!« Nemocný se na chvíli upokojil. Potom však volal ještě jednou, dvakrát, třikrát na sestru, nejprve ostýchavě, potom však vždy hlasitěji a nedočkavěji. Černoši jsou vpravdě velké děti. Sestra však, jak se zdálo, ho neslyšela. Nepohnutě stála u lůžka čtrnáctiletého hochy, jenž byl do nemocnice právě přinesen.

Hoch byl celý den bez vědomí. Jeho obličej, ač nemocí ztrápen a spocen, jevil nápadnou odvahu a samostatnost. »Je to zajisté domorodec ze vznešené rodiny, pravila sestra sama k sobě. Co pak jenom chlapce sem přivedlo? Zajisté Prozřetelnost. Avšak pochopí to toto dítě a použije milosti sobě podávané?«

»Matko,« křičí Appu znovu. Sestra se vzpamatovala a kráčí již k lůžku nemocného. Radostí, že ho konečně vyslyšela, smál se Appu srdečně a ostatní nemocní mu věrně pomáhali. »Již jsem myslil,« pravil, »že mne už nechcete ošetřovati, matko!« »Buď bez starosti, velké děčko a spi blaze!« odpověděla sestra usmívajíc se. »Dobrou noc, matko!« »Dobrou noc, Appu!«

A opět vrátila se sestra k lůžku chlapcově. Měl již oči otevřeny, zvědavě díval se kolem sebe. Radujíc se, že nabyl zase vědomí, blížila se k němu. »Ubohé dítě,« pravila, »máš velké bolesti?« Nevýslovná, s překvapením a uctivostí spojená radost zračila se v jeho očích.

»Paní,« odpověděl mdlým hlasem, »paní, já jsem tě ještě nikdy neviděl, kde to jsem?« »V nemocnici v Kolombo, mé dítě. Jsou zde dovední lékaři, kteří tě chtějí uzdravit. A já tě budu ošetřovati, jakobych byla tvou matkou.« »Jako má matka! Ó, paní,« Slzy zatřpýtily se v očích mladistvého nemocného. »Má máti! Ó paní, jak rád bych ji zase spatřil! Jak mnoho asi prolila slzí od té chvíle, kdy její Muttu zmizel! Ó kdybys to věděla!«

Sestra mu něžně setřela pot s čela. »Nemluv tak mnoho, mé dítě,« pravila, »jsi příliš slab; ráno přijdu zase a pak mně budeš všecko vypravovati, není-liž pravda?« Chlapec usmíval se a sledoval sestru zrakem, až ze světnice vystoupila na verandu. Potom zavřel oči a ležel nepohnutě.

Následujícího dne z rána vidíme sestru u mladistvého nemocného. Noc uplynula dobře. Teplé paprsky sluneční jakoby byly Muttu znovu vzkřísily. Vypravoval soucitné sestře, která mu byla slíbila, že jej jako vlastní matka ošetřovati bude, všecko, co jeho mladé srdce tížilo.

»Narodil jsem se tam za mořem, v zemi, kde vládne Višnu a Brahma.¹⁾ Moji předkové byli bohatí a mocní. Angličané oloupili je o největší část jejich majetku. Přes to má můj otec dosud velký vliv mezi brahmíny. Má matka nosí skvostné šaty a klenoty, má sestřička těžké náramky ze zlata a stříbra. O jak krásně bylo tam doma pod kokosovými palmami! Večer bylo zdaleka slyšeti bouření a šumění mořských vln a řev tygrů z hlubokého lesa.

Před šesti měsíci jsem tam ještě byl. Jednoho rána šel jsem se svými přáteli do lesa. Chtěli jsme si hráti. Tu přišel k nám jeden cizinec a pravil: »Děti, nechtěly byste se mnou jíti? Já jdu do cizí země, kde se nachází velmi mnoho zlata. Lidé tam chodí v šatech jenom v hedvábných a požívají vybraných jídel. Podnebí je tam mírné. Každý člověk v oné zemi jest nadmiru šťasten.«

¹⁾ Višnu a Brahma = indičtí bohové.

A já pošetilec věřil jsem, co řekl, a moji soudruzi též. Aníž jsme se roztočili, následovali jsme neznámého muže na jeho loď. Brzy přistáli jsme u Ceylonu. Cizinec zavedl nás do čajových sadů. Za oděv dal nám bídný opasek, za stravu hrst rýže. Od časného rána až do západu slunce musili jsme sbírat čajové listy. Když jsem viděl, jak hanebně jsme byli podvedeni, nechtěl jsem ho poslouchati a vytkl jsem mu jeho podvod. Tu vzal svou hůl a sbil mne nemilosrdně. Pod jeho ranami rostl můj hněv, já ho proklínal a nařikal nad svou lehkověrností.

Hoch ustál a pohodil rázně hlavou. Toto hrdé rozhořčení dodalo jeho výraznému obličejí zvláštního půvabu. Sestra povzdychla. Vědělatě, jak surově majitelé čajových sadů s těmi nakládají, které byli krásnými sliby do osidel přilákali. Jak často byla sama svědkyní takových smutných výjevů, jak často už prosila, aby s nešťastníky po lidsku bylo nakládáno.

Muttu pokračoval: »Majitel čajových sadů choval ke mně zvláštní odpor. Byl jsem pořád bit. Má porce rýže byla vždy menší. Onemocněl jsem. Mnohdy pomýšlel jsem ovšem na útek, nevěděl jsem však ani, kam bych se měl obrátiti. Kéz jsem mohl vrátiti se k otci a matce! Než neměl jsem peněz, abych zaplatil převoz: Žádal-li jsem svou mzdu, bil mne nemilosrdný muž ještě více.

Jednoho dne vystřelil mne na ulici, ježto jsem nemohl již pracovati. Dlouho bloudil jsem bez cíle a prosil kolemjdoucí o hrst rýže. Tu a tam měli někteří se mnou soustrast; většinou však mne nevlídně odmítli. Jednou viděl jsem před sebou dlouhé stromořadí kokosových palm. »Kde to jsem?« tázal jsem se. »V Kolombo!« zněla odpověď. Kolombo, myslil jsem si, leží u moře; snad se mi přece podaří, přeplavati se do otčiny. Ve své radosti dal jsem se do běhu. Najednou však vypověděly mi nohy službu. Klesl jsem a nevím více. . . »Za to vim to já, mé dítě,« doložila sestra. »Policejní strážník nalezl tě umírajícího na silnici a přinesl tě k nám.«

Sestra však zamlčela, že lékaři se vyslovili, že brzy umře. Nechtěla ubohé dítě postrašiti, nýbrž ponenáhlu jemu o Bohu křestanů vypravovati. »K jakému

náboženství náležíš?« Muttu sepal zbožně ruce. »Klaním se bohům.« »Nechtěl bys klaněti se mému Bohu, Bohu to křestanů?« »Ó nikoliv, paní, nemohu. Kdybys psala svým rodičům, že tu jsem, jistě by přišli pro mne a bůh naší pagody by mne uzdravil.

Sestra na chlapce již nedolehala. Zavolala Rayapena, hocha to z kmene Tamulů, jenž co do stáří byl Muttu skoro roveň a byl horlivým křestanem. »Běž,« pravila, »buď Muttu-ovi společníkem. Neunavuj ho však, nýbrž vypravuj mu o Pánu Bohu.« Hoch přisvědčil a přisedl k lůžku svého krajana.

Oba chlapci byli brzo dobrými přáteli a rádi spolu hovořili. . . Muttu divil se velmi, že Rayapen ustavičně tak veselí býti může. Rayapen mu vysvětlil, že znalost pravého Boha jej tak činí šťastným a mluvil s ním o hláskách pravdách křestanství. Muttu z úžasu a divení ani nevycházel a poslouchal s napjatou pozorností, když právě sestra se vracila:

»Paní,« pravil, »je to pravda, že vás Bůh svým dítkám po smrti dává věčnost plnou štěstí a radostí?« ptal se. »Zajisté, můj milý Muttu. A čím více dítko Boží na zemi trpí, tím šťastnější jest pak v nebi!« »Paní, to jest krásně, to jest dobré. . . Chci tedy vašemu Bohu se klaněti, chci se státi křestanem; chci hodně brzy k Bohu křestanů odejiti!« »Přijdeš k němu brzy, Muttu, buď jenom zmužilý a důvěrný!«

Po těchto slovech byla sestra odvolána k jinému umírajícímu nemocnému.

Dvě hodiny později bylo jí řečeno, že Muttu umírá. Když k němu dospíchal, polkal ji ošetřovatel nemocných. »Matko,« pravil, »tomu dítěti se vede špatně; zavolám lékaře.« »Pospěš si,« pravila sestra a běžela k lůžku umírajícího dítěte. »Mé dítě, reči nyní se mou: »Můj Bože, odpust mi mé hříchy; přijmi mne za své dítě, vezmi mne k sobě do nebe!« Vážně a pobožně opakoval Muttu tato slova a doložil: »Paní, pokřti mne, musím umříti.« Plna radosti vyplnila sestra jeho přání a pokřtila ho na jméno Josef.

Po té nemocnému chlapci trochu ulevilo. Okolo čtvrté hodiny volal na sestru: »Paní, paní, odřekl jsem se svých bůžků; podej mi Boha pravého!« To řka vztáhl svou hubenou ruku po bílém

křížku, který sestra na prsou měla zavěšený, zlíbal jej a volal: »Tento zde jest pravý Bůh: miluji ho a nechci žádného jiného!«

Následujícího dne večer volal zase: »Pani, pani!« »Voláš nadarmo;« pravil mu Appu, »sestra zde není a neslyší tě tedy. Už jest dávno pryč.« »Nikoliv, ona mne slyší,« tvrdil hoch důvěřivě, »ona řekla, že jsem jejím dítětem. Má matka mne vždy slyšela, když jsem ji volal: »Pani, pani!« Sestra skutečně ihned přišla. »Co chceš? co je ti?« »Pani, bojím se, mám strach.« »Čeho se bojiš, mé dítě?« »Pani, já nevím, co to jest. Tento zde mně nahání strachu!« A hoch ukázal na jisté místo svého lůžka. »Neboj se, mé dítě,« konejšila ho sestra, »ty jsi nyní dítětem Božím; ďábel nemůže ti škoditi. Řci milému Pánu Bohu, že ho máš rád.« »Ó ano, pani, miluji pravého Boha!« A Josef vroucně políbil svatý kříž. »Nyní spi, mé dítě!« řekla sestra a zahalila ho do teplých příkrývek. »Tuto noc zůstane jiná pani u tebe. Ale ráno přijdu zase.« Hoch přisvědčil hlavou.

Druhého dne z rána hledal zraky svými svou »paní«. »Miluji pravého Boha a klaním se mu, pani,« pravil slabým hlasem. Vzav do rukou kříž sestřin políbil ho vroucně. Po té kříž mu vypadl ze slábnoucích rukou. »Dítě,« pravila sestra, »nyní přichází Pán pro tebe« a bylo na ní viděti veliké pohnuti. Josef naklonil hlavu a ztratil vědomí.

K polednímu otevřel oči, usmál se něžně na sestru a usnul v Pánu.

Šťastný Muttu! Zlata na Ceylonu nenašel, ale našel něco lepšího: perlu spasení. Muttu znamená totiž tolik jako perla. Našel onu perlu, o které praví sv. evangelium, že člověk má vynaložiti všecko, aby jí nabyl. Josef jest nyní perlu cirkve vítězná. Po celou věčnost bude třpýtití se v koruně Kristově, jemuž daroval své srdce, jakmile ho poznal.

XX. Příkladná horlivost.

»Když jsem — vypravuje jistý apoštolský vikář v Africe — v poslední dni jednu z našich missijních stanic navštívil, vypravován mi následující krásný příklad živé víry.

Naše křesťanská obec v osadě Okpanam přijala před delším časem mla-

dého malomocného černocha. Ačkoli byl synem vynikajícího pohlavára, byl nicméně pro svou nezhojitelnou chorobu ze své rodiny nemilosrdně vyloučen a od té chvíle se mu všichni jeho příbuzní zdaleka vyhýbali. Když byl ve sv. víře s dostatek vyučen, přijal křest sv. a na něm jméno Pavel.

Missionáři se v něm nesklamali. Ač měl malomocenství, bylo ho lze všelidské upotřebiti. Svě obydlí umístil při vchodu do stanice, tak že nikdo nemohl ani vejíti ani vyjítí, aniž ho Pavel upozoroval. Byl však nejen strážcem missijní stanice, ale i vrátným. Zavíral a otvíral ovšem nemusil, z té jednoduché příčiny, že u nás není žádných dveří, které by se zamýkati a odmykati mohly.

Avšak s tímto úřadem se Pavel nespokojil. Byly tu ještě úkoly důležitější. Stal se totiž katechistou, a sice u těch, kteří jsouce tvrdohlaví v učení zůstávali pozadu. A Pavel konal svůj úkol a zastával svůj úřad dobře. Když jako s katechedy vyučoval, ačkoli seděl na zemi, žádal od svých posluchačů vážné chování a netrpěl ani žertu ani šprýmu. Bezohledně napominal i dospělé. Často zastavoval i kolemjdoucí, jim kázal kříž dělati a na Boží přikázání se jich vypyával. Taková statečnost mu dělala čest, a neméně zajisté byla chvalitebná dobrosrdečnost a prostota nových křesťanů, kteří na otázky Pavlovy rádi odpovídali, aniž se urazili nebo hněvali.

Pracoval-li však Pavel někdy celý týden na vinici Páně, musil nejednou odříci sobě útechu, kterou skýtá obcování službám Božím. Zašel totiž na svých apoštolských cestách mnohdy příliš daleko od missijní stanice a nemohl pro velkou vzdálenost na nedělní služby Boží doraziti. Zpáteční cesta bývá pro ubohého mrzaka nejen daleká, ale i obtížná. Musí často na cestě mnoho trpěti, mnoho si odepřiti. Obyčejně však vítězí jeho vůle nad jeho slabostí. Na př. dělí ho jenom jeden den od neděle nebo jiného dne svátečního. Aby večer cíle svého došel a na missijní stanici zavčas dorazil, vstává ještě před východem slunce a vydává se na cestu. Avšak jaké útrapy čekají ho na cestě? Jeho pochod na neschůdných, kamenitých cestách podobá se cestě křížové.

Konečně po mnohých útrapech dorazil v sobotu večer domů a zapomíná rychle na přestálou trýzeň. Jeho mysl obírá se jediné štěstím, jež ho čeká příštího dne. Radostně vzpomíná si, že zítra přistoupí společně se svými spolubratry ke stolu Páně a že službám Božím bude obcovati.

Zdá-li se dobráku Pavlovi již tato

odměna býti velkou, jak velká bude teprv odměna, kterou mu. Bůh na věčnosti připravuje! On, jenž odměňuje i to nejmenší, jak odmění teprv takovou obětivost, takovou horlivost, takovou viru! Již nyní víjí mu andělé věnec vítězství. Zatím však zachovejž ho Bůh ještě dlouhá léta pro naši missii!

Různé zprávy.

Zbožná paní. Ve Vídni žije v osmém okrese paní Marie Fučíková, která byla doposud šedesáti dětem kmotrou. Zajiště pěkný příklad obětavosti a lidumilnosti.

Nouze o kostely. Ve Vídni jest fara v Meidlingu, do níž jest přiřazeno 80.000 lidí. V Paříži jsou ještě větší fary, jedna z nich má 120.000, druhá 96.000, třetí 89.000 a celá řada má 70 až 80 tisíc duší. V Paříži je taková nečetnost náboženská, že jsou tisíce lidí, kteří nikdy nevstoupí do kostela. Není tam nic zvláštního, když na ulicích nejen dospělí, ale i děti insultují kněze a klášterní sestry. Návštěva kostelů jest ve svátky v Paříži velmi slabá, není řídký případ, že při velké jest i v největších kostelích něco přes dvacet osob, že mnohdy jest u oltáře více kněží, než lidí v kostele. Ale vina není při kněžstvu, nýbrž při vládě. Vláda francouzská totiž nikdy nechce dovoliti, aby obrovské fary se rozdělily v menší; teprve nyní pomýšlí klerus myšlenku tuto sám uskutečniti. Praktičtí Angličané hned si vypomohli, když byla v Londýně nouze o kostely. Vystavěli z plechu a ze dřeva boudy za 2400 až 7200 korun a některé tak upravili, že mohli je i převázeti s místa na místo. Měly místa pro několik set lidí.

Spolek k zařizení katolické university v Solnohraděch. Spolek tento má počátkem roku 1907 jmění 2,046.044 korun. Během roku 1906 měl příjmů na darech 50.000 K. Z toho došlo nej-

více darů ze solnohradské arcidiecése, a sice 43 tisíc K. Zajímavě pozorovati, jak rostlo jmění. Po prvních desíti letech svého působení měl spolek koncem roku 1894 jmění 440.000 K, ku konci druhého desetiletí r. 1904 asi 2·1 mil. korun. V prvním desetiletí bylo ročně průměrně příjmů po 44.000 K, v druhém po 166.000 korunách, v posledních dvou letech po 150.000 K.

Katolíci v Persii. V celé perské říši jest nyní 22.700 katolíků východního obřadu u 200 římských katolíků. Kostelův a kaplí jest 53, katolických škol jest 45 s 1470 žáky. Kněží působí 77, mimo ně je 12 bratří klášterních a 40 řeholnic. Biskupství jest jedině, a sice v Ispahanu, jemu jsou podřízeny stanice missijní, jichž jest devět. Z kněží jest největší většina lazaristé z Francie. Vlastní missiоnářská činnost započala teprve r. 1834.

Piův spolek. Piův spolek, který má sídlo ve Vídni a jehož účelem jest podporovati katolický tisk, měl 31. prosince 1906 asi 30 tisíc členů. Peněz zůstalo 129 tisíc K. Během roku 1906 bylo vydáno k účelům spolkovým 48 tisíc K.

Manželství v Německu. R. 1904 bylo uzavřeno v Německé říši 477.322 manželství, z nichž při 434,530 byli oba snoubenci téhož vyznání, a sice 283.939 evandělci, 145.696 oba katolíci, 4001 oba židé. 9·1 proc. bylo smíšených manželství. 21.273 mužů katolíků vzalo si evandělčiky za manželky, 19.843 evan-

geliků vzalo si katolíčky za manželky. Manželství mezi židy a křesťany bylo 720, a sice evangeličky si vzalo 316 židů, 256 židovek se vdalo za evandělíky, sňatků mezi židy a katolíky bylo o $\frac{3}{4}$ méně než mezi židy a evangeličky. Bohužel nutno přiznati, že přibývá smíšených manželství. Roku 1902 bylo jich 8·7 proc. ze všech sňatků; r. 1903 8·8, r. 1904 9·1 a zdá se, že v následujících letech jich ještě více přibýlo.

Něco o zvonech. První zvony byly u našich kostelů zavedeny okolo r. 550. V Římě zavznely ponejprv asi roku 590. Papež Sabinian, který zemřel roku 610, byl první z papežů, jemuž zapěly zvony dojemnou úmrtní píseň. Zvonovina sestává ze 78 dílů mědi a 22 dílů cínu, ale nyní lijí zvony také ze železa a z oceli; tyto však nemají tak příjemného hlubolu. U nás, v naší říši jest největší zvon na věži svatoštěpánské ve Vídni, byl ulit roku 1711 od mistra Alchhammera ze 180 tureckých děl a váží 402 centý čili 22.512 kilogramů. Vysoký je 3, dole má průměru 3·5, obvod jeho má dole 9·5 m: dole je 21 cm tlustý. Řikává se; ve Vídni jest největší, Strassburgu nejkrásnější a v Landshutu nejvyšší zvon. V Kolíně nad Rýnem mají »cisařský zvon«, který váží 26.250 kg, jest největší z Evropy. V Moskvě mají sice zvon, 200.000 kg těžký, ale není zavěšen. Největší zavěšený zvon na celém světě jest v Chaka, velkém žaponském městě. Byl ulit roku 1903 ku 1300letému jubileu prince Shotoku, který zavedl v Žaponsku buddhismus a mnohé užitečné mravy. Zvon tento váží 114 tun (tuna je tisíc kilogramů), má průměr dole 16 stop, obvod dole měří 54 stop a jest dole sedm palců tlustý.

Ostatky svatého Vincence z Pauly.

Dějiny jmenují jako nejslavnějšího z příslušníků národa francouzského pokorného faráře z Chatillon les Dombes, kterého později církev přijala do kůru světců, totiž Vincence z Pauly. Vykonal hrdinské skutky lásky k bližním nejen nešťastným odsouzceným na lodích na pobřeží africkém, ale i nyníjší trpící lidstvo jest mu zavázáno tisícerym díkem, neboť založil kongregaci milosrdných sester. Všude, kde potřebuje lidské srdce útěchy a pomoci, ve všech dílech světa, v zemi, kde v létě slunce nezapadá, v palčivé Africe,

v místech, kde tovární komíny vše černě zbarví, i v nejdlehlších horských osadách, všude nacházíme duchovní dcery tohoto světce, které se cele obětují skutkům lásky k bližním. Mělo-li jméno Francouzů dobrý zvuk po světě, vážili-li si i v nejdlehlších krajinách francouzského výchovu a dobročinnosti, bylo to hlavní zásluhou těchto pravých světloňů a roznásečů francouzské kultury a francouzského vzdělání, což rádi vždy uznávali i nejzarytější nepřátelé viry katolické. Hlavně na východě měla Francie do té doby vliv, dokud tam byli jejich missonáři, jež také založil svatý Vincenc z Pauly pod jménem Lazaristů a kteří statně stáli po boku sestrám založeným od téhož světce. Francouzští příslušníci Lazaristů jistě více pro Francii, vlast svou vykonali, než všichni křiklouni, kteří je nyní vypověděli. Ano i revoluce ušetřila všeho, co vykonal tento světec, ba i Napoleon I. cíl ho a nedovolil, aby něco bylo zničeno, co založil svatý Vincenc. Nyní žije ve všem světě asi 28 tisíc milosrdných sester. — Svatý Vincenc zemřel v Paříži a byl pochován v kostele Lazaristů, v ulici severské. Ale od několika dnů nejsou tam již jeho ostatky, byly ve vsí tichosti odvezeny do sousední země, do Belgie. Z úcty ku těmto zbytkům světcovým a ze strachu, aby nepadly do rukou, jež by jich znesvětily, usnesli se Otcové lazaristi, že odnesou ostatky někam, kde by je ukryli před slídíci, jimž bohužel nic není svatého. Vláda belgická vyšla pak vstříc s největší ochotou, bylo rozkázáno, že na hranicích se nikdo nesmí dotknouti pečeti, jimiž opatřena byla bedna od biskupa ze Soires a vše dovezeno bez nejmenšího obtěžování celních úřadů do města belgického v Ansu u Lutichu. Tam napsán od biskupa protokol, že vše došlo neporušeno, pak vyňata drahocenná schránka z bedny a uložena v malém kostelíku Lazaristů v Ansu. Toto tajemné odvezení a uschování ostatků největšího, nejslechetnějšího a nejslavnějšího Francouze do ciziny jest jistě prazvláštním zjevem nyníjších poměrů ve Francii.

Podivná dobročinnost. Ve státu Kentucky v Severní Americé připadly ženy tamějších farmařů (osadníků) na prazvláštní myšlenku, aby přispěti mohly

missionářům, působícím mezi pohanskými národy. Domluvily se totiž, že všechna vajíčka, která jim snesou jejich slepice v neděli, prodají a peníze, takto výtěžené, že odevzdají svým duchovním správěcům, aby je odvedli ve prospěch misii mezi pohany. Spolek žen těchto tolik docílil, že prvního a druhého roku svého trvání mohl na svůj náklad poslati do Číny po třech misijních. Nový důkaz, že pravá křesťanská láska jest vynalezává.

Koronovace Mariánského obrazu.

Od pradávných dob má římská svato-petrská kapitola právo korunovati proslavené Mariánské obrazy. Nyní přišel na řadu obraz »Panny Marie v Dubě«, který jest v dominikánském kostele ve Viterbo, blíže Říma, kdež jest ve veliké úctě již od dávných dob. Viterbo bývalo dříve papežské město, v němž v létě papežové rádi sídlívali v paláci, který jest až doposud biskupskou residencí. Též bylo tam zvoleno pět papežů, jeden z nich, a sice Jan XXI., bídne zde skončil, neboť byl usmrcen stropem, který se probořil. Ve Viterbě bylo též nejdější konklave, trvající úplných 33 měsíců: tak dlouho nemohlo se shodnouti 18 kardinálů, k volbě papežské shromážděných, koho mají vyvoliti za viditelnou hlavu církve. Aby byli donuceni k rychlému vyřízení této důležité záležitosti, byla snešena střecha paláce a byla jim i ode-přena všechna výživa. Dějiny obrazu Mariánského jsou v krátkosti tyto: r. 1417 dal si namalovati zbožný řemeslník ve Viterbu, jménem Battista Juzzante, na cihlu Mariánský obraz, a pověsil ho na dub, který byl na jeho vinici. Úcta obrazu vzrostla brzy a přicházelo mnoho poutníků, což až doposud znázorňují pěkné fresky, které se zachovaly v sále radnice ve Viterbu. Papež Pavel II. vydal dne 29. září 1469 bullu, již svěřil kaplici, která u tohoto obrazu byla mezitím vy-stavěna, dominikánům. Tito tam vystavěli velkolepý chrám a později též obrovský klášter. Kostel byl během let obohacen mnohými uměleckými předměty, z nichž se mnohé uschovaly až po naše doby. Klášter trval až do dob Napoleonových, kdy roku 1810 byl dominikáni donuceni odejiti. Roku 1814 se sice vrátili, ale spojená Itálie vyhnala je úplně a po-nechala jim jen kostel, aby v něm vy-

konávali duchovní správu. Až posledního generálu řádu dominikánského P. Früh-wirthovi se podařilo, že mu italská vláda vydala opět klášter, kde byl i zvolen nynější generál dominikánský P. Cormier. Korunovací obrazu Mariánského vykonal kardinál Cretoni, u přítomnosti zástupců ze všech provincií řádu dominikánského. Z česko-moravské byli tam dpp. Guala Konečný ze Znojma a Bruno Bárta z Prahy.

Indián jako bohoslovec. V jiho-americké koleji Pio Latino v Římě studuje nyní bohosloví Indián, z kmene Botokudů, z jižní Ameriky. Před dvanácti lety, když mu bylo osm let, byl zajat, při vpádu Indiánů do města Santa Catarina. Ujal se ho tamější katolický farář, připravil na studia a poslal na další vzdělání do jezuitské koleje v Pavecy-Novo v jižní Americe, Tu odbyl Indián všechny zkoušky s výborným prospěchem a jest nyní v Římě, aby tam vystudoval a byl vysvěcen na kněze.

Moderní pohané. Dle statistiky berlínského obecního úřadu za rok 1904 narodilo se tam 47.200 dětí, z nichž 5800 nebylo pokřtěno. Z 20.730 mezi křesťany uzavřených sňatků nebylo 7388 církevně požehnáno, ze 32.000 úmrtí nebylo 17.000, tedy více než polovice, církevně pohřbeno. Jsou to jistě hrozná čísla, která jasně ukazují, jak přibývá moderního pohanstva. Jistý protestantský list píše o tom: »Tak dorůstá uprostřed mezi námi křesťany pohanství pokolení: co bude z těchto lidí v druhém a v třetím koleně? Čeho se pak na nich dočká budoucnost?«

Sňatky ve Vídni. Roku 1904 bylo uzavřeno ve Vídni 17.072 sňatků. Bohužel bylo mezi nimi 609 smíšených manželství. Ještě smutnější je zpráva, že ze všech těchto 17.072 sňatků, skoro polovice, a sice 8273 snoubenců bydlilo v téměř čísle domovním.

Zbožný přírodopyscec. V květnu slavily se po všem učeném světě dvoustoleté narozeniny jednoho z největších přírodopysců, Linného, rozeného ve Švédsku. Linné byl velmi zbožný a věřící křesťan. Nad sálem, v němž přednášel přecetným posluchačům, stálo heslo: Bůh jest! Žijte bezúhonně! — Pro svého syna napsal památník, v němž napařádá příklady a důkazy dovozuje, že Bůh trestá každý hřích.

Směšená manželství. V žádném městě na světě není tolik smíšených manželství (mezi katolíky a protestanty) jako v Berlíně: jest jich totiž asi čtvrtina. Ročně bývá v Berlíně uzavřeno průměrně asi 20.000 sňatkův a z nich bývá čtvrtina, t. j. asi 4000 smíšených.

Spolky katolických tovaryšů. Dne 1. ledna 1907 bylo 1161 spolků katol. tovaryšů. Z nich připadlo na Prusko 494, na Sasko 11, Hessensko 9, Badensko 53, Württembersko 51, Bavorsko 222, Elsas-Lotrinky 3, tedy na celou německou říši 843; v Rakousku jich bylo 181, v Uhrách 82, ve Švýcarsku 34, v Luxemburku 1, v Nizozemí 7, v Belgii 2, ve Francii, v Anglii, ve Švédsku a v Itálii po 1 a v severoamerických Spojených státech 7. Činných členů bylo 75.000, členů mimořádných (většinou místři) bylo 117.826. Z činných členů bylo tovaryšů asi deset procent, na př. v Prusku bylo z 36.321 činných členů 3250 neřemeslníků, z Bavorska ze 11.216 1390, ve Švýcarsku z 1423 109, v Bádensku z 2846 394. Zkoušku na mistry složilo v roce 1906 619 členů spolkových. Hlavní péče věnuje se v těchto spolcích na odborné vzdělání, na výchovu náboženskou, podpory v nemocích. Oddělení pro účetnictví, písemnictví a pod. bylo 526, odborné školy pro jednotlivá řemesla byly v 77 spolcích.

Vyznamenané milosrdné sestry. Vídeňský starosta dr. Karel Lueger byl letos delší čas nemocen a trávil proto delší dobu na zotavené v Opatiji. Po celou jeho nemoc sice ošetřovaly ho dvě milosrdné sestry, a sice Mathilda Mahreřová a Marcelína Bachheimerová. Když

dojel starosta uzdraven do Vídně, usnesla se vídeňská městská rada, aby oběma sestrám bylo uděleno za jejich obětavost, námahu a práci městské vyznamenání, to jest zlatá medaile Salvatorská. Starosta pak přidal jim svůj dar, dal každé hodinky, aby, jak podotkl rozmarně, vždy věděly, kdy mají nemocnému dávatí léky. Zároveň pak byla touže medailí vyznamenána vrchní představená kongregace těchto sester třetího řádu sv. Františka, sestra Gonzaga Zimpelová, která založila ve Vídni nemocnici, což bylo právě nyní padesát let.

Konference sv. Jana Františka Regis ve Vídni. Spolek sv. Jana Františka vytkl si za účel vyhledávati snoubence, žijící v konkubinátě, přispěti jim, aby mohli vejíti ve stav manželský a legitimovati nemanželské děti. Během roku 1906 umožnil spolek tento 838 manželství a legitimoval 568 dětí. Během jeho blahodárné, dosavadní devítileté činnosti obnášel počet sňatků 14.393, počet dětí legitimovaných 11.967. Roku 1906 byl nejstarší ženich star 76, nejmladší 19 let, nejstarší nevěsta byla 73, nejmladší 17 let. Mnozí ze snoubenců žili přes 30 let spolu, aniž byli sezdáni. Častěji byli již provdáni syn i dcera, a matka žila v konkubinátě. Několikrát měli pak zároveň svatbu matka i dcera. Velká většina zádatelů neměla žádných listin, jež teprve musily býti zaopatřeny. Mnozí nevěděli ani kdy ani kde jsou narozeni, ale spolek všem pomohl a vše potřebné vymohl. Několik jich bylo těž, kteří neuměli ani čísti ani psátí.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

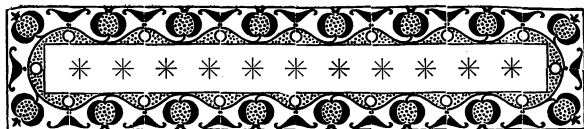
Z Rájce. Plním tímto veřejně učiněný slib a vzdávám nejvroucnější díky nejsv. Srdci Pána Ježíše, blah. Panně Marii, sv. Josefu a sv. andělu strážci za vyslyšení prosby. M. K.

Z Olomouce. Jistá osoba vzdává nejvroucnější díky božskému Srdci Páně, Panně Marii

Svatohostýnské a bl. Janu Sarkandrovi za rychlé vyslyšení v těžké záležitosti rodinné. J. P.

Z Horních Dunašovic. S radostí plním slib učiněný vzdávajíc vroucné díky za uzdravení z nemoci a za přímluvu nejbl. Panně Marii Lurdské a sv. Antonínu Paduauskému. M. M.

Duše vlažné.

(Hlavní úmysl.)

Duše vlažné. Mužský měsíc vyzvali jsme členy Apoštolátu modlitby, aby se modlili za duše ve stavu hříchu smrtelného. Tento měsíc chceme modlitby své a dobré skutky obětovati za neměnně nešťastné duše, ne sice ztracené, ale přece odpustění potřebující. Duše tyto nejsou sice nepřítelkyněmi Pána Boha a přece se protiví Bohu; jejich láska k Bohu nevyhasla úplně, ale také nehoří, nýbrž jen doutná. Stav tento duševní lze nazvatí netečností, lhostejností nebo vlažností. Na tento duševní stav hodí se slova ze zjevení svatého Jana: »Znám skutky tvé. O bys studený byl anebo horký; ale že jsi vlažný a nejsi ani studený ani horký, počnu tě vyvrhovati z úst svých.« (Zjev. 3, 15.) Hrozná jsou slova tato. Uvážení slov těchto musí pohnout srdcem, aby se vzpružilo ku statečné horlivosti ve službě Boží. Vlažný křesťan těžkého hříchu se nedopustí, nechce srdce Boha urazit, ale nechce také světu přestat sloužit. Proto si z malých hříchů mnoho nedělá, nevšímá si jich, omlouvá jich jako lidské křehkosti a tím chladne víc a více, až láska v srdci jeho zhasne nadobro, chybuje víc a více, až ztratí úplně milost Boží. Z malých věcí vzniknou často velké věci, a proto i malých zvláště zlých věcí chrániti se máme. Hřích všední nezabavuje sice duši nadpřirozeného života, nicméně jest přece lehké přestoupení zákona Božího, umenšuje lásku k Bohu a zaslouhuje trestu časného. I všední hříchy škodí duši. Dobře praví sv. Augustín: »Nepohrdej malými hříchy, že malí jsou; ale boj se jich, že jich mnoho jest. Jak malá jsou zrna pšeničná, ale mnoho pisku obtěžuje loď tak, že se konečně i potopí. Jak malá jsou krůpěje deštové a zlaž potoků, řek a jezer nenaplňují?« Každý tedy hřích i malý nebo-li všední jest dobrovolné přestoupení zákona Božího a proto trestuhodným skutkem. Nesmí tedy nikdo v tom ohledu nedbalým anebo vlažným býti. Jest-li však přece někdo lhostejným v této věci, ať si pamatuje slova svatého Františka, řkoucího: »Kdybych se byl jen jediného hříchu všedního v celém životě mému dopustil, dost velikou bych měl příčinu, oplakávati ho po veškeren čas života svého!« »Neříkej: však jsou to jen všední hříchy! Boha i v nejmenším uraziti, není nic malého,« praví sv. Jarolím. I malé hříchy trestá Bůh. Někdo řekl jednou Marii Lecziňské: »Paní, to jest jen všední hřích.« Ona pak na to velmi živě: »Pro mé srdce je to hřích smrtelný.« Ctnostná tato paní měla jistě křesťanský cit a smysl, nechťela jiného, než milovati Pána Boha.

Nikdo nemá býti lhostejným ve příčině hříchu. Každého i sebe menšího hříchu bojí se duše Boha opravdu milující. Ctlostná duše bojí se i všedního hříchu, protože všední hřích znenáhla člověka ke hříchům smrtelným přivádí. »Nebudeme-li malých si věcí vážiti a šetřiti, znenáhla zavedeni i větších se dopustíme,« dí svatý Řehoř. Kdo se jednou Boha spustí, nemůže věděti, kde se zastaví. Bratrovražda v ráji povstala též z nepatrné příčiny, že se oběť Abelova více Bohu líbila než Kainova. Často nepatrné věci k velikým zavádějí hříchům, což i vlastní zkušenost dosvědčuje. Mnohý si nepovšimne jiskry malé, a než se naděje, oheň zhoubný zničí jeho majetek. Podobně mnohý byl vlažný, netečný v tom neb onom ohledu, a proto upadl do veliké záhuby. Mnohý vrah by nebyl vrahem se stal, kdyby se byl varoval dříve menších hříchů, na př. nepatrných lží a krádeží. Kdo malý

pramen vody nedovede zastavit, kterak zastaví celou řeku? Chraňme se všedních hříchů, pamětlivi jsouce slov sv. Jana Zlatoústého: »Neupadli bychom do větších hříchů, kdybychom se malých chránili.«

Jistý zločinec byv k smrti odsouzen, vyžádal si před smrtí jistého kněze z jednoho řádu. Když byl přišel, pravil odsouzenec: »Milý otče duchovní, i já byl mnichem mezi vámi. Po delší čas jsem byl horlivý, zachovávaje svědomitě pravidla řehole, i byl jsem spokojen. Však bohužel počal jsem býti vlažným, pak jsem se stal věrolomným, utekl jsem z kláštera, dopouštěl se nejhanebnějších hříchův a zločinův, až jsem dospěl, kde mne vidíte. Poslal jsem pro vás, milý otče, abyste zpravil bratří o tom, co jste slyšel, a aby příklad můj byl jim k výstraze.«

Proto třeba jest varovati se co nejvíce každé vlažnosti, zvláště vlažnosti u víře; neboť jest pro každého veliké neštěstí, stane-li se vlažným a lhostejným ke všemu dobrému. A co takových jest duší! Hříšných jest veliký počet, ale vlažných ještě větší. Vždyť přemnoho jest lidí, kteří myslí o sobě že jsou hodnými křesťany, a přece jimi nejsou. Klamou sebe samy. Jak veliké to neštěstí. Tyto duše jdou cestou poduškami dlážděnou přímo do pekla. Právě takové duše myslí, že nepotřebují pokání, že jsou hodnými až na ty nepatrné hříchy všední, jak se domnívají, an zatím zabředly již do hříchů těžkých. Ach, modleme se právě za tyto duše vlažné, by poznaly se, by vybědly ze zaslepení svého, by probudily se ze spánku lenosti k životu plnému horlivosti a práce. Když svatému Filipu Ner. ve vysokém věku představovali, že pro stáří a slabost nemůže tolik snést, říkával, usmívaje se: »Nebe není pro lenochy!« Království nebeské trpí násilí, a jen ti, kteří násilí čini, uchvacují je!

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, abychom chránili se vlažnosti bojující proti všedním hříchům a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učíš, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlití se za vlažné duše.

Úmysl v září: Katolické školy v Anglii a u nás.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V srpnu modleme se za duše vlažné.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysl:
1. Č.	Sv. Petra v okovech (439). — Vysvobození z pout hříchu. Ochrana mládeže. Katolické missie v Japonsku. Zdar schůzí. Milosrdní bratři.	
2. P.	Sv. Alfonse Lig. , bisk. a uč. cirk. (1748). — Řád kazatelský. Lidové missie. Horliví kazatelé. Apoštolát katol. tisku. Nemocní. Dar moudrosti.	
3. S.	Nalezení ostatků sv. Štěpána , prvomuč. (415). — Úcta sv. ostatků. Láska k nepřátelům. Jednoty svatého Josefa. Svěcení nedělí a svátků.	
4. N.	Neděle XI. po sv. Duchu. Sv. Dominika , zakl. řeh. (1221). — Bratrstva růžencová. Obrácení nevěrců. Obrácení odpadlíka od víry. Dobrodinci.	
5. P.	Panny Marie Sněžné (366). — Důvěra k Matce Boží. Jihoslované. Sjednocení církve východní s římskou. Katolíci na Rusi. Dar pokory.	
6. Ú.	Proměnění Páně . — Obnova společnosti lidské. Odvrácení mnohých nepořádků. Touha po nebi. Trpělivost v protivenstvích. Duše v očistci.	
7. St.	Sv. Kajetána , zakl. ř. (1517). — Horlivost pro spásu duší. Přemáhání zlosti a nenávisti. Nevinná mládež. Dar pravé pobožnosti. Dar čistoty.	
8. Č.	Sv. Cyriaka a soudr. m. (303). — Dar obětavosti. Neohrožené vyznání víry. Trpělivost v pronásledování. Katolíci v Prusku. Pomoc chudým.	
9. P.	Sv. Emidia , bisk. m. (3. stol.). — Velepastyřové naši. Povolání k řeholnímu životu. Obrácení odpadlíka od víry. Výchov a zaopatření sirotka.	
10. S.	Sv. Vavřince , muč. (258). — Dobročinnost k chudým. Přemáhání naruživosti. Dar pravé lásky k Bohu. Vítězství sv. církve katol. † kněží.	
11. N.	Neděle XII. po sv. Duchu. Sv. Filumeny , p. a m. (300). — Úcta této světice. Polepšení odrostlé mládeže. Křesťanské dělnictvo. † rodiče.	
12. P.	Sv. Kláry , zakl. ř. (1257). — Ženské řehole. Ochránkové víry. Dar čistoty srdce. Posvěcování prací dobrým úmyslem. Duchovní rodina.	
13. Ú.	Bl. Gertrudy , ab. ř. prem. (1397). — Řád premonstrátský. Požehnání katol. podniku. Zdar duchovním cvičením. Za pobloudilé. Umírající.	
14. St.	Sv. Eusebia , kn. m. (III stol.) Úcta ke stavu duchovnímu. † kněží. Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Pokoření nepřatel ctnosti. Smíření manželů.	
15. Č.	Nanebevzetí Panny Marie . — Touha po nebi. Následování ctností P. Marie. Mariánské kongregace. Zdar poutím. Výchov a zaopatření sirotka.	
16. P.	Sv. Rocha , poust. (1327). — Odvrácení zlých nemocí. Obrácení hříšníků. Odvrácení pohoršení. Svornost v rodinách. † kněží. Odvrácení zlého.	
17. S.	Sv. Liberáta a spoluúč. (483). — Dar nezištnosti. Polepšení zpuštěné mládeže. Dar strdímosti. Smíření manželů. Za ochranu Boží! † rodiče.	
18. N.	Neděle XIII. po sv. Duchu. Sv. Joachima . — Sv. Otec Pius X. Obnova skrze Krista. Zbožnost v rodinách. Horlivost ve službách Božích.	
19. P.	Sv. Ludvíka , bisk. (1296). — Císař a král náš. Štědrost k nuzným. Napravení poměrů zlých. Obrácení hříšníků. Dar bázně Boží. Mládež.	
20. Ú.	Sv. Bernarda , op. a uč. cirk. (1153). — Povolání ke stavu duchovnímu. Obhájcové svatě víry. Obrácení nevěrců. Návrat do lůna církve svatě.	
21. St.	Sv. Jany Františky ze Chant (1641). — Křesťanské matky a vdovy. Zbožné vychovávání dítek. Neohrožené vyznání víry. Duše v očistci.	
22. Č.	Sv. Timothea , bisk. m. — (Požehnání katol. podniku.) Katolické Jednoty. Dobrodinci chrámů Páně. Horlivé kněžstvo. Nemocní. Katolické missie.	
23. P.	Sv. Filipa Ben. , řeh. (1285). — Spolek sv. dětství Ježíšova. Obrácení nepřatel církve. Důvěra v Boha. Láska k povinnosti. Apoštolát modlitby.	

Odpuštěno 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný za tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. S.	Sv. Bartoloměje , ap. P. (71). — Horlivé kněžstvo. Bohoslovné ústavy. Spása umírajících. Katolické hnutí. Pronásledování katolíci. Jednota.	
25. N.	Neděle XIV. po sv. Duchu. Sv. Ludvíka , krále (1270). — Císař a král náš. Mirumilovnost. Rozum a víra. Dobrý tisk křesťanský. Dobrodinci.	
26. P.	Sv. Genesis , m. (268). Statečné vyznání víry. Zdar duchovním cvičením. Spolky ve prospěch mládeže. Dobrota křesťanská. Svatopetrský haliř.	
27. Ú.	Sv. Josefa Kalas. , zakl. ř. (1649). — Školní bratři. Křesťanské školy. Záchrana mládeže. Rozšíření víry katolické. Nedělní klid. Studující.	
28. St.	Sv. Augustina , bisk. a uč. cirk. (430). — Velepastyřové naší. Řády ve vlasti naší. Kněz a jeho svěřenci. Setrvání v dobrém. † kněz.	
29. Č.	Stětí sv. Jana Křtitele (31). — Dar kajicnosti. Pohrdání světem a jeho radostmi. Vítězství sv. církve. Šíření a uctění dobrých knih.	
30. P.	Sv. Růženy Lim. , p. (1017). — Dar šlechtnosti. Křesťanské služby v rodinách nevěrců. Ochrana nevinné mládeže. † dívka. † rodiče.	
31. S.	Sv. Rajmunda , kard. (1240). — Hodnostáři cirkve. Náležitě svěcení dnů Páně. Zemřelí údové katol. bratrstev. † Mládenec. Katolické missie.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Vlažnost ve službě Boží, nechť ku křesťanskému životu jest velikým zlem. přece co více jest rozšířeno mezi lidmi, jako tato vlažnost. Známka pak této duševní emoci jest netečnost ke hříchům všedním a omlouvání hříchů jako slabosti lidských. hřích všední jest neposlušnost proti Bohu. Není sice dokonané odloučení od Boha, e přece jest urážkou Boha a začátkem mnohého zlého. Kdo nedbá věcí malých, pomalu lesá do velkých. Neztrácí člověk hříchem všedním sice život nadpřirozený, ale oslabuje j, je to taková churavost duše, která může vésti i ke smrti. A kterak se může uše vlažná libiti Pánu? Kdybys byl aspoň horký nebo studený, strpěl by tě Pán, e že jsi vlažný, vyvrhne tě z úst svých. Nikdo nemůže sloužiti dvěma pánům, Bohu světu. Kdo není se mnou, praví Pán Ježíš, proti mně jest. Již není možno zůstati stejným za doby naší. Musí se rozhodnout pro Boha nebo proti Bohu. Prosme tedy, y nerozhodní všichni pro Boha se rozhodli a stali se horlivými ve službě jeho.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na mi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní o vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní en, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(ic), za příkladem nejsv. Srdce blahovené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, šeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. uldg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, abychom ránili se vlažnosti bojující proti všedním hříchům a na všechny úmysly, ž doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! rdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. 'okaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. us IX. 26. listopadu 1876)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modlití se za vlažné duše.

Úmysl v září: Katolické školy v Anglii a u nás.

Škola Božského Srdce Páně.

ROČNÍK XLI.

Vychází
počátkem každého měsíce.

ZÁŘÍ 1907.

Povinni jsme svým andělům strážcům úctou pro jejich přítomnost a díkem za jejich dobré služby. (Svatý Bernard.) — Postaví se anděl Hospodinův kolem těch, kteří se ho bojí, a vytrhne je z nebezpečství. (Žalm 33.)

Srdce Páně — poklad křesťanů.

I. Na zemi.

My křesťané, ó jak jsme bohatí, vždyť zde poklad máme předrahý, ten nemusíme dlouho hledati, neb v chrámě beze vší námahy nalezneme my v oltární schráně ten svůj poklad vždycky zajisté, poklad náš jest božské Srdce Páně, ve Svátosti oltární skryté.

Ó křesťane, který ve chudobě zde na zemi trávíš život svůj, vzpomínej často v životě sobě, Srdce Páně, že jest poklad tvůj, a když tě hlas zvonů ve chrám k němu, v den nedělní a sváteční zve, spěš k Srdci Páně, pokladu svému. s ním se potěší vždy srdce tvé.

Ó křesťane, který v blahobytu a v bohatství trávíš život snad, nezapomínej, v oltárním bytu Srdce Páně že tvůj jest poklad, k bohatství a statku pozemskému lásku svého srdce nepřilož, věnuj ji Srdci Páně božskému, k tomu pokladu srdce přilož.

II. V nebesích.

V dálně, nadvězděné říši nebeské, tam v přeblaženém rajském sadě, kde znějí věčné zpěvy andělské, víme my o jednom pokladě, tento poklad dlí tu ode věků, a nebude nikdy odtud vzat, Boha milujícímu člověku má se věčným potěšením stát.

Poklad ten jest Srdce Ježíšovo, jediného Syna Božího, a ten poklad, srdce křesťanovo, které Bohu věrně sloužilo, dostane ve věčné požívání v nebesích od Boha odměnou, s tím pokladem bude bez přestání žíti v nebi věčnost blaženou.

Proto hled vždy Bohu věrně sloužit, v životě svém, milý křesťane, srdce tvé nechť neustává toužit, dokud v těle bít nepřestane, po Srdci Páně, pokladu drahém, kterýžto dlí nebes ve stanu, ten poklad nechť plní věčným blahem srdce tvé, srdce všech křesťanů.

Fr. Vrdtůl.

Anděle Boží, strážce můj!

Rozjímání na první neděli v měsíci září.

Bývaly doby, v nichž rozhodovalo tak zvané pěstní právo. To jest nerozhodovala spravedlnost, věc pravá, pravda; ale kdo měl mocnější pěst, větší moc, zjednal si pomoci ní, co chtěl. Proto vyhledávali tehdy, kdy nebyly státní poměry tak uspořádány jako nyní, slabší, pomoci silnějšího. Menší města stavěla se pod ochranu větších, slabší pán a majitel statků, zámků, vyhledával mocnějšího; hlavně kláštery a vůbec církevní podniky stavěly se pod ochranu některého mocného, světského rodu, který je v čas potřeby hájil. Bohužel však byla tato pomoc často zkázou; mnozí z těchto hajitelů užívali své větší moci, aby ji ještě více rozšířili a slávu rodu svého tím více upevnili.

Jak šťastni jsme, pomyslíme-li sobě, že Bůh dal nám všem k ochraně své mocné dvořeniny, kteří žijí v jeho přítomnosti, kteří padají na tvář před jeho velebností, plní pokory provolávající: svatý, svatý, svatý Hospodin Bůh zástupův.

Kdyby někdo z nás, kdo neměl ještě nikdy příležitosti přijíti do dvoru císařského, uviděl u každých dveří, u každého vchodu státi na stráží buď vojína anebo sluhu, nevycházel by z podivu, mysle si, nač to? Ovšem když by však lépe si vše prohlédl a o všem uvážil, musil by říci, že není stráž tato

postrachem anebo nutností, ale že je to vyznamenání, pocta, kterou prokazují strážní tito duchové svému mocnářovi, chtějíce ukázati, že ho milují nade všecko, že si ho váží, ctí jako svého velitele, pána nad životem i smrtí.

A nyní považme! Bůh dal jednomu každému z nás za strážce anděla, který nás opatruje po všechny dny našeho života. »Andělům svým přikázal o tobě, aby tě ostříhali na všech cestách tvých.« (Žalm 90, 11.) Svatý Bernard napomíná nás, že povinni jsme svým andělům strážcům úctou pro jejich přítomnost a díkem za jejich dobré služby. Z tohoto dvojího hlediska chceme o andělech strážných uvažovati.

Ctíme anděly strážce.

Úcta, kterou někomu prokazujeme, řídí se často podle rozmanitých okolností; lidé ctí více toho, kdo jim může něco dobrého udělati a ani si třeba nepovšimnou člověka, o němž vědí, že jest úplně bezmocný, že nic nemá. Čím více potřebují něčí mocné ochrany, tím více si ho budou předcházeti, nikdy nic nevykonají, co by jej nějak mohlo uvéstí v nedobrou rozmar. A kdo nám může více prospěti, více pomoci než andělé, které posílá nejdobrotivější Bůh, aby nás chránili ode všeho zlého? Jak nás tím Bůh vyznamenal, ustanoviv za naše strážce duchy, kteří stojí jako nejvyšší dvořeninové u jeho všemocného trůnu

a opatrují nás ve všech okolnostech našeho života, ať jsme kdekoliv, doma či v cizině, sami či ve společnosti. Anděl tento jest pak naším neviditelným průvodčím, který nikdy nás neopustí; i když snad opomeneme prositi ho o jeho vzácnou přítomnost a mocnou ochranu, přece nás doprovází a pomáhá.

neočekávaná pomoc. Přistoupilo pokušení, bojovali jsme, ale již nebylo naděje, že bychom odolali a hle! Přece jsme zvítězili. Nemohl by mi mnohý z vás vyprávěti ze své vlastní zkušenosti, jak se přesvědčil, že má mocného ochrance, láskyplného pomocníka, který pomohl, když již nouze byla největší? Nedávno

Kolikrát jsme se již přesvědčili, že octnuvše se v nebezpečí anebo vůbec v okolnostech úplně nezvyklých, najednou přišli jsme na dobrý nápad, na vhodnou myšlenku; kdo vdechl ji nám, kdo nás osvětlil jasným rozpoznáním? Anděl strážný! Byli jsme v nebezpečnosti těla a tu když již jsme zoufalství byli blízci, přišla

psaly americké noviny o podivuhodném záchráněni úředníka Jiřího Lamerta v Novém Yorku. Psal v kanceláři v osmém poschodí, tedy ve výši asi padesáti metrů. Právě dokončil několik hodin trvajících rozpočet, když vstal od stolu a protáhl si údy. V tom zadul vítr a pracně vypracovaný plán uletěl otevřeným oknem

na římsu, kdež ležel. Rychle odhodlán a jsa dovedným v tělocviku vylezl oknem na úzkou římsu a po čtyřech po ní lezl, a šťastně papír dostal. Ale nemohl se ani otočiti, ani zpátky lézti, proto lezl dále, doufaje, že za blízkým rohem na druhé straně domu také bude okno, jímž vlezle někam. Ale hrůza! Tam není ani jediného okna, ale vede ze střechy dolů dosti tlustá železná roura. Za tu se chytl a protože ho opustily všechny síly vytrval v tomto hrozném postavení úplných padesát hodin; visel tam celý den a celou noc, ano ještě druhý den i celou druhou noc. Již byl zoufalství blízký; již nemyslí, že by mu kdo pomohl; ale pomoc přišla. Ovšem že křičel, ale hluk v městě byl tak velký, že ho nebylo slyšeti, mnozí z ulice se podívali nahoru, ale mysli, že tam ten člověk něco pracuje; spoluúředníci, když nepřišel do kanceláře mysli, že někam odjel. V blízkosti byli samé nízké domy a tu tam kdosi se divil, co ten člověk tam nahore pořád na témže místě opravuje. Jakýsi vnitřní hlas nedal mu pokoje, šel do kanceláře se optati; tam oknem volali jméno Lamertovo a uslyševše slaboučkou odpověď, hned vše zařídili, aby nešťastník byl zachráněn.

Andělé nabízejí nám své služby, sami nás vyhledávají, rádi by byli, kdybychom použili jejich laskavosti, ale bohužel, jak často nedbáme jejich vnuknutí, zřejmě opovrhujeme jejich radou, zaháníme je od sebe, konajíc zlé. Kéž bychom nikdy neopomněli cítiti tyto své pravé přátele, kteří neopustí nás i když by nás opustil celý svět.

Buďme vděční andělům strážcům.

Nevděk jest velká nectnost; proto mluvívá se o černém nevděku, čím se chce říci, že nevděku nemá býti mezi námi; kdo něco dobrého přijal, má býti za to povděčen. »Co máme dáti mému

milému průvodčímu,« tázal se mladý Tobiáš svého otce, když šťastně přišel domů z dlouhé cesty. »Jak se dostatečně a přiměřeně odměníme za vše dobré, co mi prokázal. Život mi zachránil, vysvobodiv mne, že ryba mne nevtáhla do vody. Poradil mi, abych se oženil s hodnou ženou a vysvobodil ji z vlivu zlého ducha. Mnoho mi přispěl, že nám navraceny byly naše peníze; šťastně mne vedl tam i zpět; tobě pak, milý otče, navrátil zrak. Co máme učiniti, abychom mu ukázali svou vděčnost, snad přijme polovici peněz, jež jsme donesli?« Tak a podobně rozmlouvali spolu starý a mladý Tobiáš, chtějíc ukázati vděčnost svou věrnému průvodčímu archandělovi Rafaelovi.

Milujme svého anděla strážného; jak často pomohl nám v potřebách duše i těla. Chránit nás, opatruje, poučuje, napomíná, vede k dobrému; uposlechneme vždy jeho vnuknutí? Nejenom mnohdy lehkomyšlná mládež, nýbrž i dospělí lidé vydávají se mnohdy bez rozmyslu v různá nebezpečství, z nichž vypomohl anděl strážný; že se nestal mnohý mrzákem na těle a slabomyslným na duši, má děkovati mocné ochraně svého strážného ducha. Ale nikdo nezapomeň, že psáno jest: »Nepokoušej Pána Boha svého!« Nevydávej se svévolně v nebezpečí, neboť kdo je vyhledává, zahyne v něm. Častěji bývají však nebezpečství duše svůdnější, smělejší a vyzývavější než nebezpečství těla. Kolikráte zachránil tě anděl před věčným ohněm, odvrátiv od tebe různé příležitosti ku hříchu, kolikráte ukrotil v tobě nezřízenou žádostivost, kolikráte odvedl tě s místa, kde čekal na tebe duch zlý, hledě tě přivesti ku pádu. Posloucháš vždy a ochotně? Chopíš se rád podávané tobě záchranné ruky? Považ, neučiníš-li tak, jsi ztracen na věky. Snad přistoupil jsi již blíže, podal jsi prsty zlému duchu, který tě pak chytá za celou ruku, ale v tom pohne se něco

ve tvém nitru, najednou se hroziš věčného trestu, cosi ti mluví do svědomí, hlásá o tvém mládí, kdy jsi tak nevinen byl a s radostí ponejprv přistupoval ku stolu Páně. jako dýka bodlá tě do srdce vzpomínka na tvého dobrého otce a milou máš, kteří tě v dětském věku vedli k dobrému, vodívali do kostela; snad již pláčeš! Oplakávej jen svou chybu; mluvil k tobě tvůj anděl strážný, má rozpjaté ruce a chce tě obejmouti, naplní tvé kající srdce sladkou radostí, jen se obrať a popros, by tě vzal pod svou ochranu a již tě nikdy neopouští. »Postaví se anděl Hospodinův kolem těch, kteří se ho bojí a vytrhne je z nebezpečenství.« (Žalm 33, 8.)

Mohl by někdo dopustiti se hříchu u přítomnosti svých přátel a známých? Pomysli si tedy, že i u tebe jest anděl,

bytost patřící na Boha tváří v tvář, a nezhrěšíš. Proto nepodivíme se, čteme-li v životě mnohých svatých, že v modlitbách ukláněli se na všechny strany, aby tak uctili svého, pro ně neviditelného anděla strážného. Pomáhejme andělům v jejich úřadě, přičiňme se, abychom své anděly strážce ctili modlitbou, prosbou, vzýváním, následujícíe jich dobrých vnutnutí; dávejme všude a všem dobrý příklad, ostříhejme tělo i duši všech, kteří naši péči jsou svěřeni, vždyť »bude jich Bůh vyžadovati z ruky naší.« (Ezech. 33, 8.) Budiž každý z nás srdce čistého, prosme, aby andělé Boží za nás orodovali, nás opatrovali, aby zavítali na naši zemi lepší časy. Bůh, který panuje nad anděly i nad lidmi, dejž k tomu své svaté požehnání.

Ignát Zhdaně.

Srdce Páně — cesta k nebi.

Člověk zrozuje se ku pozemské pouti, a když do rozumu potom dospěje, ptá se srdce svého: »Kde mám přistanouti?«

»Kam obrátit mám zde svoje kročeje?«

»Kam jdu? Kde je můj cíl?« ptá se člověk sebe, k otázkce své však si neodpovídá; že pozemské pouti jeho cíl jest nebe, se z učení církve svaté dovidá.

»Putuješ do nebe!« církev jemu praví, založená zde od Krista Ježíše »tvého života zde nebe cíl jest pravý, život tvůj jest pouti nebe do říše.«

Cestou k nebi jest Syn Boží, Kristus Ježíš, a to jeho božské Srdce přesvaté; »Pojd, a následuj mne, člověče, v nebes říši,« tak laskavě Kristus zve a volá tě.

Já jsem cesta tvoje k nebesům bezpečná, pojd za mnou, člověče, a mne následuj, chceš-li dojit jistě v nebes sídla věčná, na mé Srdce často obracej hled svůj.

Při pohledu na mé Srdce padne tobě ve zrak kříže mého svatě znamení; hlásá ti, že těžký kříž jsem nesl sobě cestou ku Golgotě pro tvé spasení.

Cestou kříže se svým křížem musíš jíti také ty, člověče, za mnou do nebe, přehořkou smrt mou hled vždy v paměti mítí, již jsem podstoupil na kříži pro tebe.

Při pohledu na mé Srdce vidíš dále korunu z bodlavých trnů svinutou, tou ozdobil lid Mne, svého Boha, Krále, a při tom zahrnul velkou potupou.

Trnový věnec i ty musíš strpěti mnohého nevděku, mnohé potupy, chceš-li za Mnou v říši nebeskou dospěti, kde tě již čekají svatých zástupy.

Při pohledu na mé Srdce oko tvoje zří plameny z něho vyšlehující, jest to k Otci mému, k lidstvu láska moje, též k mým nepřítelům plápolající.

Boha i ty nad vše musíš milovati, a bližní své, jako sebe samého, nikdy nesmíš z lásky své vypuzovati ani nepřítelů svého žádného.

Já jsem cesta tvoje vedoucí do nebe, cestou k nebi jest mé Srdce přesvaté; pojd, a následuj Mne, zvu a volám tebe, bys odplaty v nebi došel bohaté!

F. Vrdtil.

Církev bojující.

Na první pohled zdá se, jakoby obě shora uvedená slova sobě odporovala. Církev a bojující. Vždyť Kristus Pán, zakladatel církve naší, byl králem pokoje, vždyť při narození jeho andělé propěvovali »pokoj lidem«, vždyť sám kolikrát volal: »Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem;« vždyť napomínal apoštoly, aby kamkoli vejdouce, zvolali: »Pokoj domu tomuto.« Ano tak se zdá, avšak ve skutečnosti si slova nikterak neodporují. Církev naše na zemi jest církví bojující, poněvadž jest církví pronásledovanou, a poněvadž má za úkol podporovati dobré a odpirati zlému. Andělé sice zpívali u nově narozeného Spasitele: pokoj lidem, avšak lidem »dobré vůle«, těm, kteří si pravého pokoje s Bohem a se svědomím žádají a po něm baží.

Ovšem říkal Spasitel: »Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem,« avšak tentýž Spasitel rozhorlil se, vida prodavače v chrámě a vyhnal je. Tentýž mírný a dobrotivý Pán řekl také: »Nedomnívejte se, že jsem přišel pokoj poslati na zemi, nepřišel jsem pokoje poslati, ale meče.« (Mat. 10, 34.) Nechtětlí Zakladatel božský, aby církev jeho mír měla se zlem, s hříchem a bludem, nýbrž uložil jí za úkol bojovati proti těmto škůdcům duší lidských seč jest. Sám pak předvídaje boj církve své v pronásledování, předpověděl jej řka: »Když mne pronásledovali, i vás pronásledovati budou.« Vždyť trpěl On, musí i jeho církev trpěti, »není učedník nad mistra, aniž služebník nad pána svého.« (Mat. 10, 24.) Na slova tato Mistra a Pána našeho rozpomeňme se zejména v dobách našich, kdy všecko kolem proti církvi katolické se bouří, kdy všechny živly podvratné, revolucionární všeho druhu, bezbožci a podobní, bez překážky žití a působiti mohou, kdy svoboda jest pro všechny jiné, jenom ne pro katolíky a pro svatou katolickou pravdu náboženskou. Tu zajisté s podivením tázati se musíme: »Co pak jest na církvi naší tak nenáviděnihodného, že všudy skoro jest kamenem úrazu, že bývá terčem posměchu

jízlivého, že mnozí jí — jako něčím špatným — opovrhují, ba že neschází ani těch, kteří myslí, že konají záslužné dílo ve prospěch člověčenstva, brojí-li proti církvi, hledí-li jí zničiti. Smutné tyto úkazy naplňují zajisté srdce věřícího křesťana, katolíka strachem a úzkostí o další trvání církve svaté, a vzbuzují v srdcích slabých u víře pochybnosti o pravosti našeho svatého náboženství.

To vše předvídal Spasitel, předvídal, že po celý čas trvání svého církve jeho bude předmětem lásky a úcty jedněch, ale i předmětem nenávisti prudké druhých, a proto, chtěje vyznavače své posilniti, aby v pronásledování nepozbývali mysle a neochabovali u víře, pravdě, předpověděl jim utrpení na ně čekající, ale také ujistil je svou pomocí a zaslíbením, že konečné vítězství přece jen připadne církvi. »Nebojte se, já jsem přemohl svět.« »Aj já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa« a »brány pekelné nepřemohou ji.« Jak krásná, jak útěchuplná pro nás je tato přípověď Páně! A přípověď tato se také vždycky vyplnila i vyplňuje posud. Již skoro 1900 let prožila církev naše v boji s nepřáteli, a přece nepodlehla, hle jak se vyplňuje na ní přípověď Páně: »A brány pekelné nepřemohou ji.« Proletme v duchu celý ten dlouhý čas od smrti Páně až na doby naše, a vizme, kterak se vedlo církvi Kristově ve světě, a poznejme, že dobře jí sluší název »církev bojující«.

S čím nedělá se zkouška, jen aby církev Kristova byla zničena? Duchovní i hmotnou zbrání bylo proti ní bojováno. Nebylo století, kde by měla pokoj, nebylo národu, který by jí byl neustále dětinně oddán a nepostavil se časem v šíky jejích nepřátel. Jestliže kdy na čas se utišila bouřka proti církvi, zdálo se, že nepřátelé jen nové síly sbírají, aby tím hrozněji mohli útočiti. Sotva že Duch svatý na apoštoly sestoupil, a tak církev Kristovu v život uvedl a milostmi svými naplnil, sotva že tedy mladistvá církev žití započala, již vypukla bouře v Jerusalemě proti apoštolům a rozehnala apoštoly do širého světa. A když apoštolé v potu tváře své se namahali, aby roz-

seli simě slova Kristova v národech, a sotva že simě toto klíčiti začalo, už také vzrůstalo spolu dračí semeno, chtějíc oseníčko Boží utlačiti a udusiti. Byli to císařové římsí, kteří, jak se ukázalo, z návodu a popudu židů začali zuřiti proti církvi a ohněm i mečem ji pronásledovati.

Tehdy zpravdilo se slovo žalmisty Páně: »Proč se bouří národové a proč lidé marné věci smyslili?« (Žalm 2.) Všickni bůžkové, i ti nejneslavnější — národů podrobených, našli v Římě útočiště, stavěny jim tam chrámy, vydržováni kněží jejich — jedině pravý Bůh a Spasitel všeho lidstva neměl býti v Římě trpěn. Všecka náboženství mohla v rozsáhlé říši římské pokojně se držeti a vykonávati své obřady, toliko náboženství Kristovo bylo pronásledováno až na krev. Jak štvaná zvíř museli křesťané utíkati z jednoho města do druhého, tajemné podzemní skrýše vyhledávati, tam se skrývati, jen aby zlobě nepřátel ušli. Mnozí se již domnívali, že za ukrutného císaře Diokleciana vyhlazení křesťanství se podařilo. Bylot od císaře přísně zakázáno držeti bohoslužebná shromáždění, všechny chrámy, knihy, měli býti zbořeny a spáleny, a všechny statky křesťanům pobráný. Kdo se nechtěl víry křesťanské zřici, měl býti zbaven všech práv občanských a důstojenství. Křesťanští otroci neměli býti propuštěni na svobodu, dokud by se víry nezřekli. Všickni biskupové a kněží měli býti zavřeni. Tehdy viděla církev četné členy své umíratí smrtí mučednickou; celé řady mužův i žen i dítek podstupovaly smrt s neobyčejnou odhodlaností, ba radostí, smrt buď na hořící hranici, nebo na dně mořském, nebo mezi divokými šelmami. Zdálo se, že již i samo peklo vynořilo všecku svou schytralou zlobu proti Kristu a církvi jeho — tak strašná byla pronásledování v prvních třech stoletích. Avšak co prospěly ukrutné ty rozkazy císařů římských? Sám Bůh ochraňoval dítko své — církev svou. Pronásledovatelé všickni zahynuli bídně — říše římská — ohromný to obr — shroutila se, rozpadla se v trosky, avšak jméno křesťanské jest mocné a slavné až po dobu naši. »Krev mučedníků stala se semenem křesťanů,« pravil spisovatel Tertullian.

Za císaře Konstatina roku 317 vyšla církev z temného úkrytu svého podzemního na světlo Boží a počala spásou svou činnost svou v národech vyvíjeti. Vyplnilo se tudíž zaslíbení Kristovo: »Ve světě máte strach; buďtež však pokojní, já jsem přemohl svět.« (Jan 16, 33.) Hrubá síla říše světové byla vyčerpána, duchovní síla církve zvítězila.

Než ani tu netrval dlouho pokoj. V samém lůně církve vzbudil nepřítel — ďábel — protivníky, dle slov Páně: »Nepřátelé člověka — domácí jeho.« (Mat. 10, 36.) Čeho tristaleté hrozné pronásledování mečem i ohněm, čeho veškerá pohanská osvěta a věda svými nájezdy nedocílila, to vlastní dítky církve byly by učinily, kdyby to vůbec možné bylo, totiž církev zničiti. Ve století 4., 5. a 6. rozmohlo se kacířství a bludy všelikého druhu tak, že jen malá část zdravého života zbyla, která však zase celou církev z té motanice bludův a vášní lidských vysvobodila. Nikdo skoro nevěděl, kde pravdu najíti. Sotva bylo jedno bludné učení odstraněno, povstávalo druhé; jedno nesmyslnější druhého, jedno horší nežli druhé pro život církve. Ano, byla doba, jak sv. Jaromil píše, kdy s úžasem a s bolestí znamenal svět, že jest ariánský, t. j. že propadl bludu Ariovu, jenž popíral božství Kristovo. Tak hrozné byla církev uvnitř ohrožena. A čím to? Moc státní, moc císařů bizantských, která podporovala bludaře, bludy udržovala na povrchu, neboť blud sám sebou, bez podpory mocných tohoto světa se dlouho při životě neudrží. K tomu ke všemu přidružilo se ještě tehdejší stěhování se národů, které veškeren občanský pořádek i s církvi vyhladiti hrozilo.

Avšak církev, věčně mladá, povznesla se i z těchto ssutin rozbořených království a mocností, a pokusila se na novém poli, u pohanů, simě svatého evangelia rozsévati. A pokus ten se zdařil. Vítězové moci světské byli opět moci duchovní církve přemoženi. Avšak sotva že církev vyšla vítězně z bojů proti bludům uvnitř bujícím, vzešel nový hrozný nepřítel — mohamedánství. Mečem i ohněm zuřili zběsilí kmenové mohadáňští proti křesťanským národům — mnohé si podmanili, mnohé zpusťovali,

někde víru křesťanskou vyhubili, jinde hrozně pronásledovali. I tu však církev obstála; mohamedánství ztratilo časem na moci a síle, a církev mohla si oddechnouti. Tu zase v církvi nastal nový blud, t. zv. obrazoborství, za císařů Lva III. a syna jeho Konstatina Kopronyma. Blud ten, jenž podporován jsa mocí světskou, bořil obrazy v chrámech, kácel kříže, ničil okrasy veřejné bohoslužby, byl hroznou bouří proti církvi, zejména na východu. Avšak i tu bouří přestála církev vítězně.

Zloba lidská však přece neustála, a zasadila církvi ránu hroznou, která až posud jítří, a Bůh ví, kdy se zacelí. Rozdělena byla totiž jediná církev Kristova odpadem východu od jednoty, od nástupce sv. Petra, papeže římského, způsobena roztržka hrozná, která vedla k smutným koncům, a která posud z dopuštění Božího trvá. Michal Caerularius, patriarcha Konstantinopolský, z pánovitosti vypověděl papeži poslušnost a učiniv se nejvyšší hlavou církve, potáhl za sebou skoro celou polovici církve — církev východní.

Strom církve se v bouři té zmítal, ale nevyvrátil se; mohutná větev jeho ovšem se zlomila, a posud nepřirostla. Církev západní, která zůstala pravověrnou — katolickou, zkvétala dále. Nepřítel však nespál. Nemoha jinakým způsobem církvi škoditi, vymyslel si jiný plán. Pokusil se o podkopání základních pilířů církve, na kterých spočívá, chtěl otrástit skálou Petrovou, papežstvím chtěl zničití moc a vážnost biskupův, aby tak celá budova církve se sesula. Aby dosáhl moci nad stádem, hleděl porazití pastýře. A navlékl to dosti chytře. Na papežský stolec dosazování lidé, kteří nebyli na okrasu a prospěch svaté věci, spíše na záhubu, za biskupy dosazovala moc státní muže nehodné, kteří zlým příkladem lid sváděli, s církevními úřady vedl se obchod ziskuchtivosti světských vládařů. Křesťané mnohdy nevěděli, kterých pastýřů mají poslouchati, neboť povstávali jedni proti druhým. Boje mezi papeži a knížaty světskými trvaly po kolikero století na škodu církve. A v ten čas vypukly hrozně bludy Katarův, Albigenských, Valdenských, které ve 12. a 13. století církvi velice škodily.

Jenom velikému úsilí podařilo se bludy tyto udusiti. A brzy potom vznikly hrozně války husitské ve vlastech našich, které ji zubožily a církev o země tyto připravily. Potom vypukla veliká revoluce náboženská v 16. století, rozdmýchaná odpadlým mnichem Martinem Lutherem, z níž vyvinul se protestantismus, jehož hrozně účinky cítíme posud. A posud má církev v protestantismu zavlitého nepřítel, s nímž ustavičný boj vésti musí. Protestantismus došel veliké moci, přízni a podporou velmožův a panovníků, jimž dal církev a její hmotný majetek na pospasy, dal svobodu jak v myšlení tak v jednání, nevážanou příkazem Božím a církevním, proto mohl také se vši mocí proti církvi katolické se postaviti a jí rány, co nehlubší, zasazovati. Svobodná myšlení, volně vykládání si písma svatého podle vlastního názoru, nezávaznost dobrých skutků, co vše protestantismus učí, zplodilo. Bludy nové a nové vedly konečně k úplnému bezpečí — popírání netoliko Krista, nýbrž i Boha vůbec, jakož to dnes shledáváme. S takovými nepřáteli ovšem církev v míru žiti nemůže, s těmi musí vésti ustavičný boj. Církev jest, jako Kristus, »stálým znamením, kterému bude odpíráno.«

Již pohanský spisovatel římský Tacitus učiniv zmínku o křesťanech, podotkl, že byli tehdy »předmětem nenávisi člověčenstva«. Nebylo století, nebylo a není země, není národa, jenž by nebyl církve nenáviděl a nepronásledoval. Není zločinu, jenž by nebyl církvi za vinu kladen. Ať církev koná co chce, zlý svět pátrá vždy po příčině, aby ji pronásledovati mohl. Nepřítel za nepřitelem povstával a povstává, všickni pak byli potřeni, a církev nepřemožitelná stála na bojišti, zvítězí i nyní. Nové zbraně, nové válečné způsoby byly vypátrány, jimiž mnohdy rány těžké dosti církvi zasazeny byly, ale rány ty udržely její moc a její sílu. Co může národ, když mocný nepřítel proti němu žene, více posilniti a vzmúžiti, nežli vzpomínka na vítězství předkův? Ejhle, kdo by z nás katoliků chtěl klesati a málomyslněti v dnešních hrozných bojích proti zlobě světa i ďábla, rozpomeň se jen na četná ta a slavná vítězství, kterých církev dobyla po všesky doby trvání svého; byl to 1900letý boj,

ale i 1900leté vítězství. Toto nás vede k mužnému boji a oživuje mysl naši.

Nesmíme se ovšem zbaběle jen spolehat na pomoc Boží; Bůh jí dává jen pilným a horlivým. Církev a víra nezahyne ve světě, ale nedáme-li pozor, zahyne v nás, a to způsobí nám škodu hroznou. Proto — jako členové církve vítězné, budme i vždy členy církve bojující; jako ohněm čistí se zlato, tak bojem za Krista, víru a církev jeho tříbí se člověk. Bouře se stahují nad církví Boží — je pravda — avšak i tyto pomínou, jako předešlé. Očisti jen církev od nekalých živlův a nově upevní její

vnitřní život. Vždyť všechna pronásledování jí přinesla požehnání. Byť i množství věricích časem se ztenčilo, hodnota jejich se vždy zvětšila. Bouře sráží jen spukřelé větve se stromu církve a přispívá tak ke vzrůstu a jeho mohutnění.

Šábel jest vymyšlivý, všech možných způsobů boje už zkusil, avšak vždy zase nalézá jiné a nové příčiny k boji a pronásledování. Pohlédneme-li však na tyto znaky, pro něž trpí církev, vidíme, že dokazují její svatost a spravedlnost práva jejího, a proto boj její budí v nás úctu, důvěru a neohroženost. Když Bůh s námi, kdo proti nám? *Boh. Hendl.*

P. Dominik a Jezu Maria

Životopis sv. Jana z Kříže.

Hlava devátá.

Návštěva svaté Terezie v Pastraně Papežský komisař přehlíží karmelitský řád. Svátá Terezie ustanovena představenou v klášteře Vtělení. Vnitřní obnovení téhož. Svätý Jan v něm zpovědníkem.

V tomto roce navštívila sv. Terezie klášter v Pastraně. Její srdce jávalo spatřivši tuto na počet malou, ale na ctnosti bohatou rodinu. Nalezla zde výtečné muže, kteří z mírného řádu vystoupili, i světské lidi svatou láskou rozplameněné, kteří celým srdcem zaměnili svět s kajícíností řádu. Proto nedivme se, že nabyví tímto zdarem řádu svého odvahy, přála si toužebně, aby i v Alcalé podobný dům založen byl a v něm muži svätým vědám se vyučili. Poněvadž však pro tento čas nebylo vyhlídky k uskutečnění přání jejího, proto ponechala mlčky celou věc milému Pánu Bohu. Učinila tak ráda, neboť jako pravá služebnice Boží nechtěla jeho prozřetelnosti předbhati, ale pokorně za znamením jeho pokynu jíti. A netrvalo to dlouho, když Bůh sám díla se ujal a ku dalšímu stavění znamení dal. Všechny okamžiky jsou v rukou Božích a pro pravý okamžik má On vyvolené srdce

v moci, skrze věčné předzvolení své. A právě proto, že sv. Terezie tak pokorně, jak se Bohu líbilo, vyčkávala, i při všem nátlaku svého po spáse duší žiznicího srdce, proto zažila také více než jindy pomoci Pána.

Král Filip II. španělský poznával, že nepravou povolností představených kázeň klášterní klesla a tyto sväté stánky bázně Boží, skladiště věd a umění, školy vyššího života v Bohu, kláštery, změnily se žalostně v paláce rozkoše, v dusné ložnice lenosti a nevědomosti, v bezvodné pouště, tak že s onou hrůzou při zpuštění na místě svätém porovnatí se mohou. Proto obrátil se k náměstku Kristovu, tehdejšímu velikému papeži, svätci z řádu kazatelského, sv. Piovu V. a prosil jej, aby poslal do Španěl ku prohlídce klášterů mužů, jenž by byl znalým duší i srdci, věd i ctností. Tento ctihodný, ale také namáhavý úřad svěřen byl P. Fernandovi z řádu kazatelského. Výborný muž tento přišel do Španěl, započal visitaci klášterem Vtělení v Aville, v témže, v němž sv. Terezie byla oblečena a kde právě 100 řeholnic žilo.

Nalezl tam, jak věci časné, tak důševní v největším nepořádku. Duchovních cvičení zcela se opomíjelo. Klausury ne-

dbáno z planých záminek, že nutno získá-
vati návštěvami a přátelstvími dobrodinců,
kteří by klášter podporovali. Většinu času
trávily řeholnice v hovorně v rozmluvách
a vyraženích, jež nejen dobrého ducha
v nich oslabovaly, ale přímo usmrcovaly.
Těžké onemocnění vyžaduje i mocných
léků. Proto nepochyboval P. Fernand ani
okamžik, že zde při zavedení kázně hlu-
boko sáhnouti se musí, ale právě tak
dobře věděl, že nutno začítí nejmoudřejším
způsobem, aby kýženého výsledku se
došlo. Dotazoval se na tuto věc tudíž
představených karmelitského řádu a ti
navrhli, že jenom sv. Terezie je schopna
skleslou kázně pozvednouti, neboť jí byl
vlastním hluboko myslící a jasně vidoucí
duch, neumdlévající láska, bázně neznající
otevřenost a útrpná prostota.

Svěťice byla touto volbou velice pře-
kvapena a tím větší byl její zármutek,
neboť měla nejen opustiti své duchovní
dcery, v jejichž středu jako milující matka
vřele milována byla, ale měla se státi
představenou řeholnic, kterým již její
rocho oškliivost a nelibost způsobovalo.
Čeho se ne tak pro sebe jako pro druhé
obávala, stalo se. Jakmile ze světa čilé
mnišky (několik dobrých vyjímaje) o volbě
sv. Terezie zvěděly, ustanovily se s je-
dnomyšlností, která jim, žel, ku dobrému
scházela, na tom, že se proti ní postaví,
ano, když sv. matka od P. provinciala
na žádost papežského visitatora se vši
ctí přijata, do kapitolní síně přivedena
byla a její plnomocenství a ustanovovací
listina čtena, vzchopily se jeptišky, mezi
nimi zvlášt šlechtičny, a s pohrdavou
tváří jaly se volbě odporovati, tak že
představený nejen nemile dojat, ale velmi
zarmoucen byl. Jenom několik málo
z nich bylo tímto hříšným, tvrdým cho-
váním bolestně dotknuto a se slzami
v očích, jež jim k okrase byly, přinesly
kapitolní kříž a zanotily »Te Deum«.

V pravdě, země rozdělená, neboť
bázeň Boží a láska k bližnímu, právě po-
hnutky vítězné poslušnosti, zde chybělo.

Od zle smýšlejících bylo vše možné
vymyšleno a konáno, jen aby představená
byla soužena, aby pozbyla zmužilosti a
úradu se zřekla. Sv. Terezie našla zde,
co tušila, ano s jistotou očekávala, proto
také byl jí všecken strach, zmatek a ne-
pokoj dalekým; hrdinnou nadějí důvěřo-

vala, že ten, jenž proti její vůli jí úřad
převorský světil, dá jí i prostředky a
doveje ji i přes tak neschůdné překážky
k cíli. Po nějakém čase, neboť v čase
rozrušení není jednání na místě, svolala
všechny sestry do kapitolní síně a když
se všechny shromáždily, postavila na
místo převorce vykázané obraz nejsvětější
Panny a pravila: »Moje paní, matky a
sestry! Pán náš poslal mne mocí svatě
poslušnosti do tohoto kláštera, abych
zde nastoupila úřad, na nějž jsem právě
tak málo myslila jako jej zasluhuji. Toto
opatření velmi mne zarmoutilo, jednak
proto, že se mně poručilo něco, s co
nejsem, jednak, že vám vzata moc volební
a dána vám převorka proti vaší vůli a
náklonnosti a to taková, která by se
měla od nejnižší z vás, jež se zde nalézá,
teprve dobrému učiti a k učením dosti by
nalezla. Přicházím pouze vám sloužiti a
úplně váš blahobyť, jak jen bude v mé
moci, udržeti a proto doufám, že mi
k tomu Bůh pomůže; v jiném může mne
každá z vás vycukovati a kárati . . . Měla-li
bych svou krev a svůj život položiti,
učiním tak ze srdce ráda. Jsem dítkem
tohoto kláštera a sestrou z vás. Znáám
povahu a potřeby všech, alespoň většiny.
Nemáte příčiny té se báti, která vám
náleží. Nebojte se vedení mého úřadu;
neboť, ač jsem až doposud mezi bosými
karmelitkami žila a je spravovala, vím
přece z milosti Boží, jak zacházeti s těmi,
které nechtějí býti přivrženkyňmi přísné
řehole. Moje žádost jest, abychom všechny
Bohu s líbeznou a veselou myslí sloužily
a to málo, jež nám naše pravidla a sta-
novy předpisují z lásky k Pánu, jemuž
tolik dluhujeme, konaly. On ví dobře,
že naše slabost jest veliká a nemožno-li
nám skutky svými k němu vystupovati,
že chceme alespoň žádostmi svými vzhůru
se pozdvihovati. Pán jest dobrotiv; on
již sám to provede, že naše skutky to-
tožny budou s našimi předsevzetími a
žádostmi.«

Takový výlev nejpokornějšího a lásky-
plného srdce, jemuž však nikterak na
vážnosti a jasnosti nescházelo, zasloužil
také výsledku, jenž se brzy dostavil.
Všechny řeholnice se poznaly, potěšily
se a vyléčily ze svého falešného a bez-
podstatného strachu. Jich prvnější tesknost
přešla v tichou důvěru a ty, jež jí dříve

nepřítelkyní měly, milovaly ji jako svou přítelku, ano nedlouho potom ctily ji jako svou matku. V tentýž den odevzdaly světci s radostným srdcem klíče hovorny a prosily, aby rozličné úřady dle svého moudrého a dobrého zdání obsadila. Během tříletého převorování sv. Terezie přeměnil se klášter úplně. Častý styk s lidmi světskými byl zamezen, sebranost ducha pěstována, řehole a stanovy věrně zachovávány. Pravý duch tak se obnovil, že při odchodu sv. Terezie 23 těchto Bohu zasvěcených panen (s dovolením představených) mírnou řeholí opustilo a ku sv. Terezie se přidalo; 23 panen, jež podivuhodnou ctností se skvěly.

Nemalý podíl na obratu tomto má sv. Jan z Kříže. Byloť v četném konventu Vtělení více duchovních ředitelů, jimž pro jejich světské smýšlení platila slova: »Vede-li slepý slepce, padnou oba do jámy.« Bylo tudíž nevyhnutelně potřebno, odstraniti je a vhodného zpovědníka si ustanoviti. Ihned myslila sv. Terezie na sv. Jana z Kříže. Psala tedy P. Fernandovi, kterýž mnoho vysvětlování a pobízení nepotřeboval, poněvadž věc tu již dříve v úmyslu měl a veliké ctností a schopnosti sv. Jana ku vedení duší při své návštěvě v Alcalé poznal. Proto odeslal světci ihned nařízení, aby do kláštera Vtělení se odebral a tam zpovědníkem se stal. Ó jak rád by byl světec u svých bratří zůstal, poněvadž ale říditkem všech jeho skutků byla poslušnost, neváhal ani okamžiku a odcestoval druhého jitra do Avilly. Jenom jedinou prosbu měl na P. visitatora, aby mu totiž dovolil vzít si s sebou jednoho bratra, s nímž by řeholní cvičení společně konati mohl. Bylo mu to dovoleno a onim šťastným vyvolencem byl bratr Germanus. Oba obývali malý domek blízko kláštera karmelitek a jak očití svědkové vyprávějí, pozůstávalo celé zařízení bytu z prkna, na němž byla příkrývka prostřena. Na tom spával. Roucho jeho bylo hrubé a obnošené. V jídle byl velmi střídmy. Nežádal ničeho. Nestaral se, přinesl-li mu někdo něco, nebo ne; chutná-li to neb nechutná.

Obržel-li něco příjemnějšího, poslal to některému nemocnému. Z obydli, slov i činů jejich zářilo světlo osvčující celé okolí. Nedlouho působil zde světec a již vidno bylo, jak bohaté ovoce plodí se tam, kam padá rosa nebeská. Z prvu se řeholnice bály již při myšlence, že mají dostati tak zpovědníka bosého karmelitu, jaké však bylo jejich překvapení, když viděly, ano v hloubi srdce svého to pocítovaly, že ten, který vskutku tak přísny jest (což při sobě samém počátek mítí musí) je tím vlídnější, lahodnější a šetrnější k druhým a že právě on, jenž tolik z vlastní zkušenosti ví, je tím vhodnějším ku vedení duší jiných; a tu strach jejich ustoupil dětinné oddanosti, jež měla pak v zápětí a v odměnu mnoho milosti. Obrácení těchto panen řeholních bylo tak překvapující, jich touha po Bohu a věčnosti tak nelíčená a vroucí, jich úplná odevzdanost účinkům milosti tak věrna, velkomyslna, ony všechny láskou dýšící, opravdově o zdokonalení zápasící, že možno říci: »Sv. Jan byl jako seraf, jenž všechny lásky žárem rozplamenil.«

Sama sv. Terezie o tomto nebeském ohni podotýká: »Zdalo se mi, že pracuji ve vosku.« A při všem tom požehnaní, jež na skutcích sv. Jana spočívalo, nebylo na něm znáti ani té nejmenší změny; zůstal tentýž, stále sebou úplně pohrdající. Připisoval vše Bohu, začátku a dokonateli víry. Kýsi tázala se ho jedna řeholnice žasnoucí nad obratem, jenž se s klášterem stal, jak to udělal, že sestry tak brzo a snadno pravdě získal a v tak krátké lhůtě ke všemu, co chtěl, přivedl a bez odporu, na cestě dokonalosti stále výše vodí? Jak je to možno, že oheň lásky Boží má ve své moci a srdce lidská jím tak rozplameňuje? I odpověděl světec: »Bůh sám je to, jenž vše způsobil a tohoto červíčka za nástroj si vyvolil. On to činí, že mne duše slyší a poslouchají.« Světec vynikal však nejen těmito vnitřními záznaky, jež způsobil v duchovním životě karmelitek, ale i jinými, uvedenými ve hlavě následující.

(P. d.)

Svatý Václav, mučedník, kníže a patron český.

česic září přináší nám Čechoslovánům milé a slavné dva svátky, památní to dny mučednické smrti našich šlechtných krajanů — prvních to krásných květů na stromě křesťanství ve vlastech našich — svaté kněžny a mučednice Ludmily (16. září) a svatého knížete a mučedníka, vnuka jejího Václava (28. září).

V dějinách národů zaznamenána jsou jména přemnohých knížat a králů, zaznamenány jsou jejich skutky veliké i podlé, slavné i nešlechtné. Jména některých panovníků mužův i žen skví se zlatem, památka jejich jest v požehnání, jména jiných psána jsou krví a vzpomínka na ně vzbuzuje v potomcích trpkost, bol, ba i opovrzení, byli králové ctižádostiví a lakotní, kteří pro ukojení těchto svých chťičův obětovali krev svých poddaných, a pro lesk slávy vojenské nechávali pustošiti celé země.

Byli králové dobytvační, kteří pochodni války zanesli do cizích, dálných krajů; byli králové mírumilovní, kteří hájice svou říši rukou pevnou, k rozkvětu pomáhali vědám, uměním, obchodu, průmyslu, tak že za jich panování blahobytu se těšil národ celý.

Byli na trůnech lidé tyraní, ale i králové svatí, bývali panovníci ohavní, avšak i ctnostní. Každý národ na světě vykazuje mezi svými panovníky alespoň některé výtečné, jejichž jméno chloubou a radostí naplňuje každého příslušníka. Avšak málo jest zemí a málo národů, kteří by se mohli honositi tolika a tak slavnými knížaty a králi, jako naše vlast česká. Vzpomeňme si jen na šlechtného Bořivoje, slavného Přemysla Otakara II., otce vlasti Karla IV., statného Jiřika Poděbrada a j. Ještě méně však jest národů, kteří by měli na trůně svém krále a královny mučedníky, jako měl národ náš, sv. Ludmilu a sv. Václava. Proto krásně pje církev v hodinkách o sv. Václavu takto:

»Nedej zahynouti nám ni budoucím.«
(Piseň k sv. Václavu.)

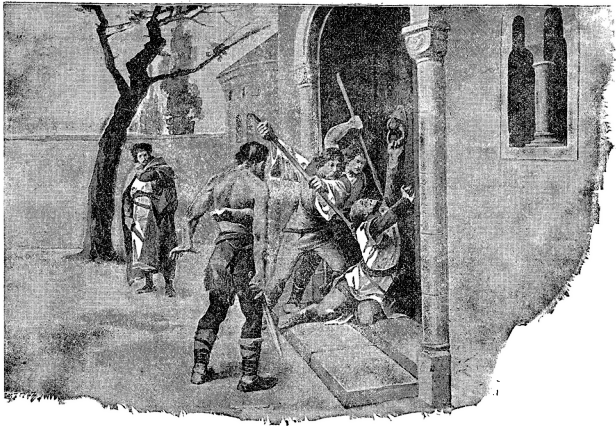
„Čechie, podrž paměť tvá,
jaký Bohu složíš dik?
Ten těžko trůn se vyhledá,
na němž byl král a mučedník.“

Ano, měli jsme krále a mučedníka na trůně, slávu a chloubu vlasti naší, sv. Václava. Jméno Václav tlukou všeska srdce česká vstříc, jméno to krásné a slavné zní po veškerých vlastech koruny jeho; slávu jména toho zlatá hlásá naše koruna svatováclavská, slávě jména jeho zasvěcen i dnešní den, kdy tisícové buď jen v duchu anebo i tělem spěchají k hrobu svého vznešeného patrona v slavném velechramě pražském. A svatý Václav zaslouží si úcty naší i našeho obdivu, neboť byl jak vzorem pravého křesťana tak i vzorem pravého vlastence.

Kdo pak jest pravým křesťanem? Snad ten, jenž víru svou planými slovy toliko vyznává, anebo si jako farizeové v okázalé, ale prázdné modlitbě libuje? Snad ten, kdo sice často pokání činiti předstírá, ale nikdy se nelepši a nekoná skutky křesťanské? O nikoli, to pravý křesťan není. Vždyť sv. Jakub, apoštol, dí: »Víra beze skutků mrtva jesti;« a Kristus Pán sám pravil: »Ne každý, kdo mi říká Pane, Pane, vejde do království nebeského.« (Mat. 7, 21.) Ano, jen ten, kdo podle přikázání víry své žije, kdo s láskou koná skutky, které mu víra dle stavu a povolání ukládá, jen ten pravým jest křesťanem, dle slov Páně: »Nýbrž kdo plní vůli Otce nebeského, ten vejde do království Božího.« A takovým křesťanem, ano vzorem ostatním byl náš svatý kníže a mučedník Václav. On ne toliko čistou vyznával víru, on konal i skutky této víry. On pokorným a horlivým byl ctitelcem Spasitele v nejsvětější Svátosti oltární, že za čest si pokládal vlastníma rukama hotoviti dary obětní, chléb a víno ke mši svaté a nestyděl se při oběti této knězi přísluhovati. On netil Tělo Páně toliko ústy i skutkem, věda, že chudí a nuzní jsou bratři Kristovi, že dle slov sv. Augustina »tělo Kristovo jsou i chudí na světě«. A proto nehromadil poklady v knížecích poklad-

nách, nýbrž před Bohem si žádal býti bohatým, shromažďuje poklady, kterých ani mol nežere, ani rez nekazí, aniž zloději vykopávají a kradou, skutky tělesného i duchovního milosrdenství, poklady to u Boha v nebi velikou cenu mající. Vykupoval proto z otroctví dítky a připravoval na svatý křest, jako otec pravý staral se o chudé, o vdovy a sirotky, tak že náš Sušil o něm takto píše:

chvátati do chrámu Páně k rozmlouvání s Bohem v modlitbě; a tak miloval bližního, že tatáž tmavá noc viděla jej klečeti jako almužníka, jako milosrdného Samaritána. Pak následoval Václav Krista netoliko smýšlením a slovy, nýbrž i skutky, a dovršil míru spravedlnosti křesťanské, kteráž netoliko zlého se varuje, nýbrž i dobré činí. Jak zářným příkladem jest nam v tomto konání sv. Václav! A tu

„Jako posel Boží po krajině chodí, kam krok jeho vstoupí, všudy slasť se rodí. Nyní dřeva nese, noha tone v sněhu, ale svatý Václav spěchá ne ve svém běhu. A ten anděl Páně, ten ho vede přímě, aby nezabloudil v sněhovité zimě. A již tamto klepá na ty nízké dvěře, již se s nůží těžkou do chaloupky běře. Vdova s dětmi svými v blahé slasti tonou, před Václavem svatým klečí na kolenou.“

O věru, ani noc, ani mráz, ani sníh nepřekážejí svatému knížeti ve skutcích dobročinných, ba spíše mu poskytují vítanou příležitost ke skutkům křesťanské lásky.

Václav tak miloval Hospodina a čest jeho domu, že tmavá noc viděla jej často

by se zdálo, že potomci jeho rádi a ochotně jej následují na cestě této k dokonalosti křesťanské vedoucí. Než, budiž Bohu žalováno, novověké potomstvo daleko se odchyľuje od vzoru svého, od života svatého vévody Václava.

Hynet u nás víra, mnoho je těch, kteří po celý rok nepobudou v chrámě, jež Václav tak často za den navštěvoval. Spouští se Boha celé řady a na sebe se spoléhající, pozbyvše víry, pozbývají i mravnosti, ztrácejí křesťanskou statečnost v protivenstvích a zkouškách života ztrácejí naději v prozřetelnost Boží a dospívají ku koncům smutným — k samovraždě, kteráž má dvoji smrt v zápětí: časnou i věčnou. S hynoucí vírou a nadějí

hyne u nás i láska k Bohu a k bližnímu, neboť udušuje ji lakotná sobectví a ne-zřízená sebeláska. Ovšem, díky Bohu, není tak u všech, sice by již bylo zle, avšak u přemnohých jeví se smutné tyto známky, které, kdyby nalezaly vždy většího rozšíření, znamenaly by úpadek, cestu vedoucí do propasti záhuby, kam již nejeden národ se sřítíl, spustiv se Boha a opustiv cestu od Krista vírou naznačenou. Uchovejž nás všechny a celý národ náš Bůh od takých konců!

Proto volejme k mocnému orodovníku a patronu našemu sv. Václavovi jako naši zbožní předkové volávali: »Nedej zahynouti nám ni budoucím!« »Prosiž za nás Hospodina, by pro lásku svého Syna ráčil dáti svému rodu víry, lásky, svatou shodu.« (Štulc.)

Leč nepřestávajme na tom, toliko svatého knížete našeho vzývati, nýbrž přičiňme se také, aby v nás všech oživila a utvrzena byla víra Kristova působící láskou. Pak oslavíme a zvelebíme také národ i vlast, jako druhdy sv. Václav, který jsa pravým křesťanem, byl spolu také pravým vlastencem.

Kdo jest pravý vlastenec? Znamenitý spisovatel a trpitel italský Silvio Pellico, odpovídá: »Jedině muž šlechtný, který zná, miluje a koná všechny své povinnosti, za nějž se nemusí vlast stydět. Tupí-li tedy kdo oltář, věrnost manželskou, šlechtnost, spravedlnost, volaje při tom „vlast!“ „vlast!“, nevěrme mu, tenť má jen pokryteckou lásku k vlasti a daremným jest občanem.«

Kdo jest pravým vlasteneckým knížetem? Ten snad, jenž válkami hledí území své rozšířiti? O nikoli! Čím menší jest drahá vlast, tím větší k ní láska! Proto jest pravý kníže vlastenecký míru milovný, hledí ušetřiti lid svůj běd válečných a hrozných jejich následků, slovem i příkladem přičiňuje se utišovati rozbroje a hádky a nepřestává býti beránkem, leč když vlast ohrožena jest nespravedlivým nepřítelem a potřebuje obrany. Tu jako lev povstává, bojuje, buď vítězí anebo hrdinně umírá. A takovýto knížetem vlasteneckým byl náš sv. Václav. Heslo jeho panovnícké bylo: »Hojnost, pokoj v naší zemi.« A heslu tomu věrně dostál. Stavěl školy na vzdělání, chrámy k pobožnosti po celé vlasti,

založil v Praze na hradě svém hlavní chrám sv. Víta, posud první to chrám ve vlastech našich, kde rámě světce Víta uložil. Svolával učitele a kněze. Dobře věda, v čem spočívá blaho a síla národů, v oblažujícím učení Kristově a v osvětě vpravdě křesťanské. A že to činiti mohl, dokazuje, že tehdy panoval v zemi naší blahobyt a pokoj, neboť ani v čas bídy, ani v čas války nekvete školství a stavitelství. Ano, svatý Václav byl pravým knížetem pokoje, tak že mu nepřátelé i za vinu kladou, že prý byl knížetem zbabělým, neboť nežli by prý vedl válku, raději uvolil se císaři německému platiti roční poplatek (500 hřiven stříbra a 120 volů). To však učinil Václav na dobro lidu svého. Předvidal, že by neodolal přesile císařova vojska a že by země jeho více utrpěla škodami válečnými a proléváním krve, nežli oním ročním poplatkem, který nebyl ani veliký, ani nebyval přísně vybírán. Vždyť císař Jindřich německý poznav svatost Václavovu, mu pro jeho osobu poplatek úplně odpustil. Také poplatek ten neměl na samostatnosti české říše žádného škodlivého vlivu.

Že pak sv. Václav nebyl sketou ani zbabělcem, nýbrž statečným rytířem, vysvítá z toho, že táhl s vojskem proti Kouřimskému knížeti, jenž plenil jeho území. Aby však ušetřil krve svých vojínů, nabídl odpůrci sám se s ním potýkati. I pokořen jest hrdý Radslav zjevením jasných andělův, a poddal se svému Pánu a knížeti Václavovi, tak že »pokoj a hojnost zase zavládly v zemi.« Tak ukázala se moudrost a statečnost Václavova ve světle nejjasnějším, a ukázalo se, že lháři byli ti, kteří ho hyzdili, a dala jemu posléze jasnost věčnou ve smrti mučednické.

O příčinách smrti jeho a o ní samé píše Vocel takto:

„Rozdřážděn jsa nepřítel, že v prachu hříšné země vykvetá rajský kvitek, zdobící lidské plémé:

Uzavřel, z prsou bratra cit lásky ven vyřítí a starý klam pekelný v útrobu jeho vltí.

By obět duše zbožné nerušil hlomoz denní, než zavznělo do jitra skřivánka pozdravení,

ke chrámu v Boleslavi pospíchá české kníže, v svém duchu rozjímaje tajemství svatě kříže.

A Václav křičí se u brány chrámu klekne; tu nad ním meč zableskne se a v bok muránu sekne.

A rytíř svatý klesá — ach, tvář milostná bledne, neb oko mroucí vraha — vlastního bratra — hlédne.“

A rukou bratrovou a spiklenců dokonatý svatý kníže Václav život ve věku mladém smrtí mučednickou. Jako český Abel zavražděn byl svatý vyznavač Páně dne 28. září 935. Staroboleslavský chrám Páně svatého Kosmy a Damiana hlásá krvavou vinu bratra jeho Boleslava, chrám ten i celá Stará Boleslava hlásati budou slávu Václavovu. Na bráně stojí

tam psáno: »Jsem právem Boleslav, již bolem zasvětil, když věnec byl dovil, své slávy Věnceslav.« Ejhle, jakého jsme to měli knížete ve svatém Václavu! Byl pravým křesťanem podle vůle Páně a pravým vlastencem, otcem lidu svého, ozdobou vlasti, knížetem pokoje.

O kníže a mučedníku náš, svatý Václave, kéž sláva tvoje navždy s mlékem matek českých vssává se do národa celého až na konec časův, aby z nás byl zase národ zbožný, viry i vlasti milovný! — »Ty jsi dědic české země, rozpomeň se na své plémě! Nedej zahynouti nám i budoucím. Sv. Václave, oroduj za nás!«

Boh. Hendl.

Z cest kněze.

Několik vzpomínek z církevního a náboženského života v cizině.

Kostely v San Sebastianu.

Poslední den v Španělsku! Nerad loučil jsem se s touto krásnou zemí! Poslední zastávkou mou bylo lázeňské město San Sabastián, kdež dlela právě královská, španělská rodina, v pěkném a výstavném paláci; pohraniční město toto zalíbí se zajisté nejen krásnou polohou uprostřed hor, ze všech stran je obklopujících, ale hlavně pro blízkost moře. Vlny jsou zde větší než jinde, jesti biskajský záliv pro bouře někdy až přehrozný, v malé lásce u lodníků.

Sotva jsem se ubytoval v hotelu, spěchal jsem k moři, odkud zaznívala veselá hudba; procházelo se po břehu mnoho zde meškajících cizinců, kteří rádi navštěvují tyto, hlavně na nervy upokojivě působící mořské lázně.

Divaje se na moře, vzpomínal jsem na dalekou vlast a četl si verše Sušilovy, jež jsem si zapsal doma do zápisníku:

„Toť to moře, to cíl mojih tužeb,
to ten obraz nekonečných věků,
sídlu klidu, tčhy, hrůzy, vzteku,
oblast tajin, skvostů sklad, svět kružeb.“

Jest věru podivno, že v žádném světovém lázeňském městě nemají dostatek kostelů, a že výzdoba jejich nebývá nijak ani umělecká ani nádherná.

Zdá se, že zapomínají hosté lázeňští na svou duši a starají se až přes příliš jen o své tělo a o své zdraví, jež přišli hledati anebo aspoň posiliti, dostavivše se do lázní.

Z pravidla tohoto vyňal bych jen naše české Mariánské Lázně, kdež jest velebný, mohutný, vznešený, románský chrám Páně, který se již z venku každému zalíbí. Ale i vnitřek odpovídá očekávání, jež máme vstupující do něho; je skvěle vyzdoben, jest věru důstojný příbytek našeho Spasitele.

U sochy sedmibolestné Panny Marie, která jest na vedlejším oltáři, bývá vždy plno kytic a květin, jakož i mnoho osob, kteří v důvěrné modlitbě se utíkají pod mocnou ochranu naší milé Matičky. Ale nutno připomenouti, že patří Mariánské Lázně řádu premonstratskému z blízkého tepelského opatství.

Jinak bývá zle o kostely v lázeňských městech, dostatek není jich nikde.

Ale jak docela jinak ve Španělsku! San Sebastian jest poměrně malá osada, myslím že nemá mnoho přes dvacet tisíc obyvatelů a přece viděl a navštívil jsem tam šest kostelů a možná že jich jest i více. Tři z nich jsou vystaveny v novější době a jsou velkolepé stavbou i vnitřní úpravou.

Veliký gotický kostel Buen Pastor (Dobrý Pastýř), s vysokou věží v průčelí, vévodí celému okolí. Třílodní vnitřek s pěknými, barevnými okny a oltáři byl stále naplněn lidmi, z nichž ráno bylo mnoho u svatého přijímání.

Šel jsem ulicí k moři. Pozoruji, že jde více lidí do dveří jakéhosi domu; dívám se za nimi, kam jdou a myslím si, co tam asi jest. Protože v cizině jest první pravidlo neostýchatí se a býti trochu a někdy i hodně smělým, šel jsem za nimi a octl se v jakési, málo osvětlené předsíni. Jdu dále a sotva věřím očím.

Vcházím velkými dveřmi do skvostného, zlatem, mosaikovými obrazy zářícího, prostranného, do osmihranu vystaveného románského chrámu; všechny zdi pokryty jsou jasně se lesknoucím mramorem. Kostel byl velmi navštíven zbožnými ctiteli nejsvětějšího Srdce Páně, jemuž jest zasvěcen. Nepouštím se do podrobností, o něž ani neběžím, ale přínávám rád, že jsem byl všecek unesen. Doposud viděl jsem po Španělsku po většině jen starší, velkolepé katedrály a myslil si, že novější doba jich již nestaví. Zatím zde v San Sebastiano viděl jsem již dva nové, velkolepé kostely mimo tři starší, pošmourné kostely, zastrčené v úzkých ulicích starého města.

Překročuji nyní malou říčku Uru-mea, vlévající se zde do moře, po mostě, který jménem již hlásá, že zde bydlí zbožný lid; jmenuje se »puente de Santa Catalina«, most svaté Kateřiny. Město leží na levém břehu říčky a na pravém viděti od zdaleka nezbytnou, kulatou »plaza de toros«, to jest budovu pro zápasy s býky s několika málo staveními, pocházejícími vesměs z nejnovější doby.

Jak dlouho trvá u nás, než vystaví

se v rozšířené části města kostel. Na př. v okolí Brna povstaly obrovské dědiny, Husovice, Židenice, Juliánov, Maloměřice, Zabovřesky a doposud nikde není v nich kostela; kolik let trvá než možno bylo pomýšletí na stavbu chrámovou v Husovicích.

Ve světových místech jako ve Vidni, jsou fary, jež mají malý, neúhledný kostelík a třeba i osmdesát tisíc duší.

V San Sebastianu na pravém břehu řeky velmi mile jsem byl překvapen! Jak podotčeno, je tam málo domů, ale uprostřed tohoto doposud vzrůstajícího, teprve v plénkách jsoucího města vítá nás s červených cihel vystavený, útulný, gotický kostelík, na jehož hlavním oltáři jsou pěkně obarvené sochy světců z Tovařystva Ježíšova. Některé oltáře jsou již hotovy a jsou vzácné, umělecké práce. Ač není vše ještě v pořádku, přece možno v kostele konati bohoslužby. Z jednotlivostí utkvěly mi, jako obzvláště krásné předměty: postranní oltář s drahocenným mosaikovým (z barevných kamének složeným) obrazem, představující korunování Panny Marie a v postranní lodi mramorový náhrobek s ležící sochou starší dámy. Vnitřek kostela jest z pěkného, žlutavě se lesknoucího mramoru, který velmi libě působí na pozorovatele.

Dle všeho bude chrám později spojen kolegiem jesuitů, ale místo něho jest doposud jen bouda ze dřeva, sloužící nyní za sakristii.

Národ, který staví kostely tam, kde teprve v budoucnosti státi budou domy a ulice, zasluhuje zajisté velké úcty a musíme jej nazvatí vroucím a zbožným ctitelem svaté víry a věrným synem katolické církve.

Ignát Zhdněl.

Pro Něho, v Něm, s Ním.

Věnováno milému příteli Dru. Frant. Závbrskému.

Za to, že Ježíš
dřábla zlomil mříže,
za to, že dal nám
zlatou cestu kříže:
pro něho žití
chceme v práci stálé,
vše chceme dáti
k Jeho cti a chvále.

Za to, že Ježíš
dal nám život, víru,
za to, že rozžel
Slunce blaha, míru:
v Něm chceme hledat
pevná, spasná vesla,
ať by se bouře
muk nad námi snesla!

Za to, že Ježíš
dal nám Jméno svoje,
za to, že v Něm jsou
ryzí Pravdy zdroje:
s Ním chceme žití
dokonati cestu,
s Ním také dojit
k nebeskému městu!

Jos. Al. Vlastimil-Řítnský.

1689—1789—1889.

Prapodivný to zajisté nápis pro čtenáře »Školy B. Srdce Páně«. A co asi ten, kdo jej napsal, těmi číslicemi míní a chce? Avšak i číslice mají zvláštní mluvu, a třeba ji jen řádně rozuměti. Nejedna číslice živěji zaryje se do srdce lidského, nežli slovo samo. Tak prvá číslice 1 zdaž nemá hlubokého významu pro věřícího křesťana a čitele božského Srdce Páně? Zda nepřipomíná číslice tato první základní pravdy našeho náboženství, že jest jeden Bůh, jak to oznámil v blesku a hromu lidu svému na hoře Sinai? Zdaž ta první číslice nepřipomíná nám nezměrné lásky tohoto Boha, jenž sám jsa od věčnosti, zplodil jediného Syna svého, a tohoto Syna jediného, v němž se mu dobře zalíbilo, dal na vykoupení naše? Zdaž ta první číslice nepřipomíná pravdy utěšené, že tento jednorozený Syn Boží člověkem se stal, aby jedinou nesmrtnou duší lidskou vykoupil? Ano první číslice praví nám, že jediná pravá láska k nám lidem jest v Srdci Kristovu přesvatém, a že ač tato láska jediná a nestihlá od lidí nevděkem bývá zplácena, nicméně přece neustává nás milovati. Také ta první číslice označuje nám, že božské Srdce jediné, samotné a opuštěné trůní na oltáři ve svatostánku, kde jenom jedno, malinké, nepatrné světélko před oltářem ve věčné lampě matně dnem a nocí hoří a tímto matným světlem naznačuje, že i naše poznání pravd věčných jest matné a nedokonalé dokud zde žijeme a že pravdy tyto teprve poznáme v říši Kristově až záře světla nebeského před námi se rozleje. I na věčnost pamatuje nás číslice prvá i smrt nám připomíná, jak sv. Pavel zřejmě dí: »Určeno jest lidem jednou umřítí a pak nastane soud.« Také první článek víry nám na mysl uvádí, v němž vyznáváme víru v Boha Otce, všemohoucího Stvořitele nebe i zeme. A zdaž při pohledu na jedničku nepřipadá nám mimoděk myšlenka na první přikázání, které zní: »V jednoho Boha věřiti budeš?« A nesnoubi-li se s touto myšlenkou předchozí spolu i pomýšlení na proslov modlitby Páně: »Otče náš,

jenž jsi na nebesích?« A při pomýšlení, že máme jednoho Otce na nebi, zdali mimoděk nepřipadá nám myšlenka, že jsme všichni jedna rodina krví Kristovou vykoupená? Že jsme všichni údové jediné, pravé, katolické, apoštolské a svaté Církve, která jediná kolkol nesčetnými nepřáteli jest obklopena, kteří do skály, na níž jest zbudována, ustavičně náběhy činí, aby skálu rozdrtili a Církev zničili? Zdali jednička nehlásá jednoty v Církvě, jednoho papeže, jedno učení, jedny svátosti?

A tak bychom mohli ještě dlouho o té první číslici uvažovati. Snad i čtenáři samému napadnou mnohé věci, které jednička označuje. Necht' dle hořejšího vzoru sám uvažuje a rozjímá dále. A tak by bylo možno pořadem bráti i druhou, i třetí, i čtvrtou číslici, a uvažovati a rozjímati pravdy, na něž nás napohled němě, ale nicméně výmluvně číslice upomínají. A což kdybychom začali sčítati první dvě. Zdali nedají nám výslednice sedm? A co vše pojí se k sedmičce? Sedm svátostí, sedm pramenů drahocenné milosti Boží, ku spáse naší nevyhnutelně potřebných, jimiž krev Páně ustavičně řine, aby hříchy lidské umyla a očistila a zásluhy Kristovy nám přivlastnila. Sedmero darů Ducha svatého, bez nichž nelze dojiti spásky. Neboť kde není moudrosti, tam jest nekonečný počet bláznů, kteří upírají jsoucnost Boží, nesmrtnost duše, věčnost, těla vzkříšení a odplatu hříšníků i spravedlivých. Z moudrosti vytryskuje dar rozumu, bez něhož člověk nemůže poznati, co jest mu ku spáse. Jak Pán nad nerozumným městem Jerusalemem hojně slzy proléval, a jsa tážán proč pláče, odpověděl: »Aby město toto poznalo, co jest mu ku spáse, ale nyní je skryto před očima jeho. A protože nepoznává těch věcí, které jsou mu ku spáse, proto si neví rady, co by mělo činiti, aby zkáze a záhubě věčné ušlo.«

Veliká jest mdloba a slabost lidská, žeť člověk mnoho dobrého podniká, rád by v dobrém předsevzetí setrval, ale neudělí-li Duch svatý dar síly, marná jest veškera námaha lidská. Vidíme to na apoštolech Kristových ve dnech jeho

utrpení. Při poslední večeři za stolem jsou všichni silní, dokud jest Kristus uprostřed nich, v němž vidí, že nad smrtí, nad peklem i nad ďáblem vládne, všichni jsou hotovi s Pánem vytrvati, ano Šimon Petr i do žaláře i na smrt půjde s milovaným Místrem. Ale jinak jest v zahradě getsemanské, jinak na nádvoří Kaifáše. V zahradě záře pochodní a luceren děsí apoštoly, že ztratili všecko zmužilo a u Šimona Petra stačila jen děvečka, že povalila skálu na zem pouhým dotazem, není-li i Šimon z učedníků Ježíšových? Jak jinak chovali se apoštolé po příchodu Ducha svatého. Nikoho se nebojí, nikoho se nelekají, ano trpí pro Krista potupu a pohanu jest jim velikou slastí. A tak podobným způsobem lze rozjímati i o umění, pobožnosti a bázni Boží. V krátkosti jen budíž podotknuto, že nejeden křesťan za našich dnů neumí se pomodlit Otče náš, Zdrávas Maria a Věřím Boha. A proč? Protože dívky ve škole modlitby tyto se nemodlivají. A bez modlitby není pobožnosti, není bázně Boží, ani v rodinách, ani v obcích, ani ve městech, ani v jednotlivých zemích a říších.

Odčítáme-li jedničku od šestky, zbudě nám pětka. Číslice tato připomíná, že Pán Ježíš čtyřicátý den po narození v Jerusalemě pěti stříbrnými penězi byl ze služby chrámové vykoupen, že pěti chleby nasýtil veliký zástup lidu, jenž na poušti hledal království Božího a spravedlnosti jeho. Číslice tato připomíná nám, že Pán pěti ranami těla svého na kříži vykoupil nás, a otevřel nám bránu v život věčný. O páté hodině před večerem hospodář nebeský naposledy ještě vychází na tržiště, aby najal dělníky na vinici svou. Také sv. Pavel pětkrát čtyřicet ran vytrpěl z lásky ku Kristu Pánu. Pátou mezi svátostmi jest pomazání nemocných, kteréž se uděluje tím způsobem, že kněz svatým olejem maže pět smyslů nemocného, jako pět bran, jimiž hřích do srdce lidského vchází.

A přihlédneme-li blíže na tvar číslic, pozorujeme, že každá z nich má jinou podobu, jiný tvar. Podivně by se vyjímalý číslice, kdyby všechny byly stejné podoby a stejného tvaru. Nebyly by k nižádné potřebě, nemohl by jich nikdo ku sčítání, odčítání, násobení a dělení použiti.

A jak s těmi číslicemi, které nemají jednotejného tvaru a nemají jednotejné platnosti, tak jest i ve společnosti lidské. Nikdy nebude a nemůže býti úplné rovnosti mezi lidmi, vždy budou rozdíly stavu, majetku, schopnosti a nadání. Jako se liší lidé tvářností, podobou, chůzí, řečí, náklonnostmi, tak se budou lišiti i co do stavu, hodnosti, bohatství a důstojnosti.

Žiji v krajině lesnaté a chodívám do školy přespolní lesem. Zvláštní pocit jímá mysl mou, vidím-li velikána, jenž vysoko vrchol svůj pne k nebesům a hned vedle něho zákrsek, který sedí a dřepí u samé země. Nejednou zdá se mi, jakoby se závisť pohlížel na velikána a činil si předhůzky, proč on také tak vysoko nevyrostl. Ale tu zdá se mi pokaždé, jakoby ten velikán skláněl se k tomu zákrsku a těšil jej slovy: »I buď rád, žes u samé země! Popatř jen, kdykoliv vítr začne buráceti lesem, jak ty vysoké vrcholky naše sem a tam se klátí, jak se strachem chvějeme a třeseme, že vichor vyvrátí nás velikány i s kofenem ze země, kdežto ty, přichoulen jsa k zemi, žádného nebezpečení se nebojíš, bezpečně stojíš, an vítr sotva tebou pohne.« A tak jest i s námi lidmi. Povstane-li bouře nějaká, tu nejprve ti nejvyšší a nejbohatší a nejvznešenější jsou bouří touto ohroženi, kdežto člověk chudý a prostý obyčejně takými bouřemi zasažen nebývá. Doklad pravdy této podává ubohé a nešťastné Rusko, kde právě tí, jimž svěřeny otěže vlády, pocítují, jak nesnadno jest vládnouti nad lidem, jemuž bázeň Boží jest věcí cizí.

A jestliže oblažitelé národů slibují spásu, která vzejde národům novým, rovným, všeobecným hlasováním, kde není žádného rozdílu ani ve stavu, ani v majetku ani v učenosti, pak ta slíbená rovnost podobá se na vlas číslicím, které neruší se od sebe ani zevnější formou, ani tím, že jedna platí více, než druhá. K čemu řada číslic úplně stejných, úplně rovných, nemožno jimi vyjádřiti různých druhů a různých cen. Co může národy jedině a právě oblažiti, jest všeobecná páska lásky Kristovy, která nečiní žádného rozdílu, ale všechny lidi stejně a upřímně miluje, jelikož za všechny krev Srdce svého přesvatého prolévala.

Avšak hořejší číslice chceme uvažovali v souvislosti, vždy všechny čtyři najednou, jak nám ukazují události, týkají se nejsvětějšího Srdce Páně, jak se ve Francii, kdysi nejvěrnější dceři Církve katolické, nyní pak dceři pobloudivé, nám ževí. A budeme o těch událostech rozjímati z té příčiny, abychom i pro sebe i pro vlast naši československou nabyli výstrahy, útěchy, posily a poučení.

Letopočet prvý 1689 připomíná nám dobu, v níž žila blahoslavená Maria Markéta Alacoque, která, jak zajisté čtenářům Školy B. Srdce Páně dostatečně bude známo, byla vroucnou ctitelkyní nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Onať může pro lásku, kterou to Srdce milovala a k němu lnula, právem býti nazvána nevěstou Srdce Ježíšova. Avšak i Ježíš miloval tuto duši vyvolenou a zbožnou v té míře, že ji vyvolil, aby účtu božského Srdce Páně ve Francii šířila. Z té příčiny ukázal jí Srdce své přesvaté, láskou nebeskou planoucí, trním kolkol ověncené, křížem ozdobené a plamenem lásky rozohněné. Připomínal jí lásku, jakou lidi miluje, ale spolu také ubolával a ztěžoval si a rmoutil se nad nevděkem, lhostejností ano i potupou, které se božskému Srdci jeho dostává. Prosil milý Spasitel, aby aspoň blahoslavená Maria Markéta neustávala milovati toto božské Srdce a aby spolu rozněcovala i srdce bližních tou měrou, by i oni zamilovali si toto Srdce přečisté a přesvaté. Také Pán hojně zaslíbení učinil u přítomnosti blahoslavené Marie Markéty všem ctitelům svého Srdce, zavazal se takofka přísahou, že i v životě i v hodinu smrti přispěje milostí svou všem, kteří nejenom sami Srdce Ježíšovo ctí, ale i jiné k účtu tohoto Srdce božského přivádějí. Chtěl Pán, aby zvláště vlast blahoslavené Marie Markéty zaujímal první místo mezi ostatními říšemi křesťanskými. Z té příčiny také Pán Ježíš blahoslavené Marii Markétě poručil, když po svatém přijímání klečela před svatostánkem, rozjímajíc o lásce Kristově, již nám prokazuje, an uprostřed nás nejenom ve dne, nýbrž i noční dobou bytuje, aby tehdejšího krále francouzského Ludvíka XIV. k tomu přiměla, by spolu s poddaným lidem zbudoval na státní útraty nádherný chrám božskému Srdci Ježíšovu, a v chrámě tomto prve sebe,

potom celý rod královský, pak vojiny a vojenské prapory, veškeré poddané, ano i celou říši svou Srdci Páně věnoval a zasvětil a u sv. stolice římské žádal, by ku počtě Srdce Ježíšova zvláštní formulář mše svaté byl ustanoven. Začez božské Srdce ve zvláštní ochranu přijme i rod královský i poddané i celou říši a zbaví je mnohých strastí a soužení.

Rozkaz ten dal Pán Ježíš r. 1689. Blahoslavená Maria Markéta vynasnažila se seč síly její stačily, aby si vyžádala přístup ku králi. Leč dvořané smáli se blahoslavené Marii Markétě, nazývajíce ji modlílkou, třeštilkou a bláznílkou. Vedloť se ubohé prosebnici na dvoře krále francouzského Ludvíka XIV. právě tak, jako se vedlo Kristu Pánu na dvoře krále Herodesa, kde byl také tupen a haněn. Celé hodiny stála Maria Markéta u vrat paláce královského v pevné naději, že snad krále zastihne, an se buď po nádvoří anebo v zahradách královských prochází, anebo povozem královským branou vyjede na lov s družinou. Leč dvořané se o to postarali, aby král také Marii Markétu považoval za blouznílkou a třeštilku, aby osoby té k sobě nepředpouštěl.

Když veškeré úsilí promluvíti s králem a sděliti s nim rozkaz a přání Srdce Ježíšova zdálo se marné, tu připadla Marie Markéta na myšlenku, že celou událost přednese královně. Domnívalaf se, že zajisté královně naskytne se spíše vhodná příležitost s králem promluvíti anebo jí přístup ku králi vymoci. I podařilo se Marii Markétě, že si jí královna při vycházce povšimla, přiblíživši se k ní, tázala se, čeho si přeje? Těmito slovy byla Marie Markéta velice potěšena, a jala se královně vše vypravovati, co jí byl Pán Ježíš uložil, a že dosud marně o slyšení u jeho královského Veličonstva se domáhala.

Královna potěšila Marii Markétu a určila jí spolu den i hodinu, kdy jí sama u krále slyšení vymůže. Spolu pak slíbvala, že seč jest, se příčiní, aby žádost božského Srdce Páně byla vyplněna. Královna dostála danému slovu. Přivhodné příležitosti opakovala všecko, co byla od Marie Markéty slyšela a prosila zároveň, by král milostivě pannu tuto přijal a žádost Srdce Ježíšova vyplnil. Po dlouhém váhání a přemýšlení odhodlal se král

Ľudvík že môže Mária Markéta žiadosť svou prednésti, ale že kráľ sám nikterak nemôže sľúbiť, že by žiadosti jej učinil zadosť, jelikož prve treba se mu poradiť, s ministry a štátnymi hodnosťami.

I ustanovil kráľ bl. Marii Markétě den, aby se dostavila do paláce kráľovského a tam pred kráľom a predě všemi dvořany žiadosť svou prednesla. I byla bl. Mária Markéta služebníkmi kráľovskými ku kráľi uvedená, jenž byl obklopen četnými dvořany. Co tu slávy a nádhery vidělo oko panny chudě a Bohu oddané. Avšak bl. Mária Markéta viděla všude jenom Srdce Miláčka svého, trním zbrodené, kopím zraněné, křížem znamenané a ohněm planoucí. Dvořané kráľovi, kteří kráľe obklopili, dychtivě čekali, až blahoslavená Marie Markéta se objeví. Ne-trvalo to dlouho, a do kráľovské síně vešla panna chudá na statky pozemské, ale tím bohatší na statky nehybnoucí a věčné.

Kráľ oslovil Marii Markétu: »Jaká je tvá žiadosť? Co žádáš od našeho kráľovského Majestátu?»

»Nepřicházím já ku kráľovskému Majestátu s prosbou vlastní,« začala panna hovořiti, »ale přicházím ve jménu Krista Pána, jehožto dcerou jest naše celá říše; neboť jím jsem poslána.«

»Tomu-li skutečně tak,« odvětil kráľ, »pak žiadosť tvou a tvě přání, které nám chceš přednésti, tak považujeme, jakoby Kristus sám ústy tvými mluvil. Nám pak služebniku jeho nejmenšímu přísluší, abychom žiadosti Krále, jehož jménem vládneme, přání Pána, jehož jménem poddané své řídíme a spravujeme, ochotně vyhověli.«

»Byla jsem,« tak pokračovala Marie Markéta, »po sv. přijímání pohroužena v modlitbu, abych povinný dík vzdala Choti nebeskému za milost, že ke mně, nejnižší služebnici své přijíti ráčil, když jsem byla hodna patřiti na Srdce Chotě nebeského.«

»Ty žes patřila na Srdce Kristovo?,« otázal se kráľ udiven, »mohla-li bys nám to Srdce Kristovo označiti a popsati? Milerádi slovům tvým naslouchati budeme.«

»Ano, viděla jsem Srdce Miláčka a Chotě svého. Viděla jsem tu výheň lásky neskonalé k lidem. Viděla jsem

korunu trnovou, kterou Srdce to bylo obemknuto. Pozorovala jsem i ránu, kterou kopi Longinovo tomuto Srdci zadalo. Viděla jsem i kříž, na němž to Srdce přesvatě přestalo tlouci a viděla a cítila jsem v srdci svém i žár ohně a lásky nebeské, kterým Pán nás lidi miluje.«

»A také jsi snad s Kristem, jenž ti Srdce své ukázal, rozmlovala?« tázal se kráľ bl. Marie Markety.

»Prve Pán můj promluvil ke mně, nehodné a hříšné služebnici své. A při slovech jeho zármutkem a bolestí naplnilo se srdce mé.«

»A co působilo ti bolest, nad čím pocítila jsi zármutek, když jsi směla patřiti na Srdce Kristovo?« tázal se kráľ. »Já bych se domníval, že srdce tvé spíše radostí musilo oplývati, jako by při tom pohledu oplývalo rozkoší a radostí i srdce mé.«

»Pocítila jsem rozkoš nemalou nad láskou, kterou mi Pán prokázal, ale nemohla jsem se spolu ubrániti i bolesti a zármutku, jelikož jsem slyšela Chotě milého, že nařikal.«

»A nad čím nařikal Kristus? Jaká pak příčina zavdala podnět k zármutku? Vždyť přece Bůh jest nejvyš blažen a šťasten, a nemůže blaženosti jeho ani přibývati, ale nemůže se také zmenšiti.«

»Ubolával Pán nad nevděkem lidským. Pravil mi, abych popatřila na Srdce jeho a uvážila, jak lidi miluje, ale spolu také si připomenula, jakého nevděku, jaké nelásky, jakého pohrdání, opovržení se Kristu dostává za lásku od lidí nevděčných a neuznalých.«

»A udal snad Kristus také prostředek nějaký, jímž by nevděk, netečnost ku Kristu a Srdci jeho mohla býti odčiněna?« tázal se kráľ.

»Udal Pán způsob, kterým by ukójiti se dal hněv Boží, a právě naše říše a Váš kráľovský Majestát vyvolil Pán Ježíš k odčinění těch nářků nad nevděkem lidským,« odpověděla Marie Markéta.

»Slyšíte-li, vy dvořané moji, že naše říše a kráľ Váš má býti nástrojem v rukou Božích k oživení vychladlé lásky k Srdci Ježíšovu. Nuže mluv a řci, co žádá Pán Ježíš od říše mé a co od panovníka této říše?«

»Žádá, aby ke cti a slávě Srdce jeho přesvatého nákladem královským a nákladem veškeré země naší byl zbudován nádherný chrám, a aby v tomto chrámě Váš královský Majestát nejprve sebe, pak rodinu královskou, pak vojsko a zbraně, ano i celou zemi a celou říši francouzskou božskému Srdci Páně zasvětil. Za to pak slibuje Pán královskému rodu dlouhé panování a celé vlasti naší hojného požehnání, a aby u svatě římské stolice zvláštní formulář mše svatě k Srdci Páně byl vyžádán.«

Král vyslechl žádost, pronesenou ústy bl. Marie Markety a propustiv ji milostivě, připojil, že se se svými dvořany a radami o tom poradí.

Blahoslavená Maria Markéta, která poselství své vyplnila, uklonila se králi i dvořanům a opouštěla dvoranu ve blahé naději, že král přání a touhu božského Srdce vyplní, by rod jeho dlouho panoval a aby Pán vlasti francouzské hojně žehnal. V komůrce své chudé a skromné padla před obrazem božského Srdce Páně na kolena, aby králi síly, poddaným pak obětavostí k dílu tak slavnému a velikému vyprosila.

Král nyní bral potaz se dvořany a radami svými, kteří však nebyli tak ochotni jako král, aby vyplnili žádost božského Srdce Ježíšova.

Strážce pokladů královských, náš nynější finanční neboli peněžní ministr ztěžoval si, že předchozími válkami pokladna královská skoro úplně jest vyčerpána, že tedy z pokladny královské chrám zamýšlený budovati se nemůže. Vládce nad berněmi zemskými zase předstíral králi, že válkami lid francouzský tak je sklíčen a sevřen, že ani obyčejné berně nemohou býti sehnány, a proto prý nelze na to pomýšletí, aby poddaní novými berněmi na stavbu a okrasu chrámu nového byli obtíženi. Šlechta se vymlouvala, že válkami velmi mnoho

škody utrpěla na majetku, že tedy nových obětí král od nich žádati nebude.

Král byl nemálo zarmoucen; avšak nemohl nikterak odpírati, jelikož důkazy a důvody byly patrné. Ale aby veškera nádej nebyla zničena, navrhl král, aby s vykonáním díla se počkalo, až by blahobyt v zemi zase se uhostil. Leč nepovážil král, že věc odložená bývá obyčejně věci, na kterou velmi snadno se zapomene. A tak se skutečně stalo, že ani král, ani šlechta, ani národ ničeho nevěnoval ku stavbě svatyně božského Srdce Páně, a že král ani sebe, ani rodinu svou, ani vojsko a zbraně, ani říši svou Srdci Páně nezasvětil.

Netušil král Ludvík, netušili ani dvořané jeho a rádcové, netušil ani lid francouzský, jak Srdce Ježíšovo přesvaté a přesladké zarmoutili, že nevyplnili žádosti, jižto služebnice Kristova věrná, blah. Marie Markéta králi a dvořanům jeho přednesla. Kdyby byl král Ludvík vyplnil žádost Srdce Ježíšova, by byl zbudoval chrám Srdci Ježíšovu, a sebe i rodinu královskou, i vojiny, i prapory vojenské, i říši a poddané Srdci Páně zasvětil, jistě byly by dějiny této říše během následujícího století braly se jiným směrem. Jistě by byl Pán i krále, i dvořany, i poddané, i říši ochránil pohrom, jež se během století následujícího na říši tuto přivalily; vždyť zřejmě Pán zaslíbil, že požehná příbytky, v nichž obraz Srdce jeho přesvatého se uctívá, a tak byl by Pán pro příbytek, jež zbudovati měl král a poddaní jeho ke cti Srdce Páně přesvatého, požehnal i krále i rodinu jeho, i poddané, i celou říši, a byl by je zbavil a zprostil béd a pohrom, které po sto letech jako přival kalných vod na tuto zemi se přihnuly, po celé zemi se rozlily a celou zemi zpusťily, jak nám o tom svědčí číslice 1789, o nichž budoucně budeme vypravovati k výstraze a napomenutí pro dny naše. *Fr. K.*

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

XXI. Haidarabad.

Haidarabad jsou zříceniny starého města téhož jména v indicko-anglickém podružním státě Haidarabad, 11 kilometrů severozápadně od hlavního města. Kdysi bylo město to sídlem pověstných brusíren diamantových. Podnes stojí tam zříceniny paláce královského a hrobky králů z rodiny Kuth-shahu. Ke zříceninám starého města přiléhá město nové, vystavěné v době novější, ve kterém i katolické missie mají svou stanici a sestry františkanky školu a ústav vychovavací. O obou dovidáme se podrobnějších zpráv z listu tamější představené, která mimo jiné píše:

Sestra Nizamova¹⁾ zemřela; proto jsou na všech školách a ústavech prázdniny. Bůh sám ví, kde její duše se nalézá. Tělesné ostatky indické kněžny budou bezpochyby v královské hrobce v Golkandě pochovány.

Není tomu dávno, co jsme tam s našimi dětmi podnikli výlet. Okolo hrobů dřívějších králů z Golkandy řadí se v polokruhu hroby jejich rodin, přátel a vyšších důstojníků. Každý hrob leží v rozsáhlé zahradě, ku které vedou 5—6 stupňů. Pomník králů je mimo to obklopen nádherným sloupovím, má podobu čtverce,

¹⁾ Nizam = kníže indického podružního státu Haidarabad.

nad nímž se vznáší báně se čtyrmi pěknými věžkami na každém rohu.

Ostatní hroby mají podobu kříže a jsou vystavěny z bílých a černých kamenů, které tak uměle jsou natřeny, že se zdá, jakoby hroby byly z mramoru. Některé z těchto náhrobků jsou chudým rodinám přibýtkem. V blízké, na způsob věže vystavěné budově bydlelo v době naší návštěvy několik žen vznešeného úředníka, který byl jejich pán a velitel budovu tu upravit za letní bydliště. Chuděrky dávaly se úkradkem na veselé dovádění našich dětí a byly by bezpochyby rády se k nim připojily.

Potom zavedly jsme naši mládež ke zříceninám staré pevnosti Golkandy, která byla kdysi jevištěm krvavých bojů. Nalezly jsme tam ještě mnoho červených a žlutých sošek dřábových. V Indii však nesmí se ďábel malovati na černo, ježto by pak povážlivou měl podobnost s tak mnohým domorodcem. Bylo nám tam také vypravováno, že jest podnes kniha, ježto obsahem jsou životopisy svatých mohamedánů. V paměti velmi živé jest dosud v Golkandě jeden z nich, Moorish Sancto jménem. V domě, který proň jistý milec králův dal vystavěti, přebýval sám jediný; až do večera býval uzavřen. Teprv po západu slunce otvíral okna a udílel svým ctitelům před domem na kolenou klečícím své požehnání. Na svých

ostatně řídkých vycházkách nechodil nikdy pěšky, nýbrž používal nosítek bohatě vyzdobených, které byly darem osob vyznešených. Velkomoži říšští navštěvovali ho za soumraku a přinášeli mu bohaté dary. Ano, který si z nich daroval prý mu i slona.

Jednoho dne oloupil vnuk králův svou manželku o její nejkrásnější klenot z drahých kamenů a dal jej synu prorokovu. Učinil tak bezpochyby na důkaz své úcty k němu. Avšak králi byl tento skutek princův podezřelý; domníval se totiž, že se tak stalo z důvodů politických. Zároveň vypravovalo se, že mladý princ, podporován vlivem proroka Moorishe Sanctosa, shromáždil vojsko, aby se zmocnil trůnu. Následkem toho byly proroku všechny dary, které byl dostal, odňaty, a on sám poslán do vyhnanství, kde brzy na to zemřel.

Jiná zajímavá osobnost, která rovně v neštěstí život svůj skončila, byl Shah-Jaharu. V 18. století přišel z Mekky, kde ze zbožnosti zastával místo zametače »kaaby« t. j. mohamedánské svatyně, do Indie, stal se duchovním vůdcem královým a prvním státním zametačem mešit. Jsa hrd na svou pověst svatosti, umínil si jednoho dne zkoušeti ctnost královu. Potkav ho na ulici jal se mu spílati. Avšak jeho odvážlivost přišla mu draze. Byl uvržen do vězení, kde ve věku 80 let zemřel.

Ještě jiné události z minulých dob dověděla jsem se v posledním čase. Běží tu o objevení diamantových dolů v Kadavally-Kallu. Pasák jeden — tak vypravuje pověst — našel jednoho dne na blízku zmíněné osady několik tvrdých kamínků. Domníváje se, že jich snad bude moci někdy upotřebiti, schoval si je. O několik dní později měl jakousi práci v sídelním městě indického knížete Appa-Rao. Chtěje si zakouřiti vyndal jeden z kamínků z kapsy a z něho vykřesal oheň a svou dýmku zapálil. Jeden z přítomných strážců, který ho pozoroval, poznal ihned v kamínku diamant a ptal se pasáka, odkud by ho měl. Pasák vypověděl mu upřímně, co věděl. I zavedli ho ke knížeti, který se ho na místo nálezu vyptával. Kníže odebral se na ono místo a našel tam množství vzácných kamenů všeho druhu.

Z vděčnosti k Sori Sakhsimovi, bohu to bohatství, poručil kníže, aby mu ihned byla obět přinesena. Z důvodů pak na snadě ležících prohlásil, že bůžek žádá krev pastýřovu. Ubohý pastýř byl skutečně obětován. Štěstí ještě, že žena a děti pastýřovy o jeho objevu nic nevěděly, neboť pak by byl bůžek jistě obětí celé rodiny si vyžádal. Než lakota Appa-Raova nezůstala bez trestu. Pannovník dověděl se, co se stalo a prohlásil, že diamantové doly jsou jeho majetkem a Appa-Rao musil mu jich přenechat.

Tak z ní pověst. Táž dokazuje, že hamiznost a dychtivost pro bohatství ve všech dobách, ve všech zemích lidmi ovládají a ani zločinu se nelekají, když jenom svou lakotu nasýtily.

Vzpomínka utěšenější pojise s městem jménem Aurangabad, které leží v krajině velmi úrodné. Od delší doby je tam missijní stanice, kde se každého roku provozovaly pašijové hry. Ovšem nedosahovaly nikdy dokonalosti a výše pašijových her v Horní Amergavě, přece však přese všechny vady a nedostatky posluchače hluboce dojímaly. Často dali se do pláče a vzlykání a ne jeden obrátil se na dobrou cestu. Pašijové ty hry udržely se dosti dlouho, nyní skoro zanikly. Kdo domorodce zná, přisvědčí, jak milá jim asi byla zábava tak uslechtilá.

Mimo to mají domorodci i k nejsvětější Panně obzvláštní náklonnost. V našem klášteře v Meliapuru máme lourdskou jeskyni s pěknou sochou Neposkvrněného Početí. V každou hodinu vidíme tam křestany i pohany modliti se. Jistý brahmín vyžádal si dokonce povolení, aby si směl jeskyni odfotografovati. Pro naši oratoř darovali nám dobrodinci krásnou sochu Rodičky Boží. Stolař měl k soše zhotoviti vhodný podstavec. Ačkoli pohan, pozdravil krásnou sochu zbožně a uctivě. Den na to přivedl s sebou svého synka, aby také krásné »dámě klášterní« vzdal svou čest. Kež by Matka milosrdenství těmto v tolika předsudcích a pověřčivých obyčejích pohříženým lidem k poznání pravdy dopomohla!

Naši největší naděje skládáme na výchovu dítek. V květnu dovedli nám pohanskou dívku jménem Taille. Její otec umřel v nemocnici a zanechal vdovu

se sedmi dítkami. Paní, u které sloužil, protestantka, ujala se rodiny, hochy přivodla k missionářům, děvčata k nám. Nejstarší, Taille, asi 14 let stará, byla k nám přivedena od své matky a od našich dětí velmi vlivně přivítána. Přes to nepřestávala plakati. »Proč pak tolik plačeš?« tázala se sestra. »Ach,« odpověděla malá pohanka prostě, »má matka jest nyní vdovou a nesmí nyní ani tančiti, ani kterékoli slavnosti se účastniti. Není jí již dovoleno ani zpívati ani se baviti. To jest hrozné!«

Po indickém obyčeji jest vdova skutečně ze všeliké radosti a zábavy vyloučena. V den pohřbu svého muže obléká své nejkrásnější šaty a nejbohatší klenoty a za hlasitého štkáni příbuzných a přátel skládá je na jeho hrob. Potom obléká šaty smuteční, kterých nesmí nikdy odložit, načež ji příbuzní a přátelé přivodí zpět do jejího domu. Tam bere koupel a u přítomnosti svědků připravuje oběd. Oheň musí rozdělati holou rukou. Jestliže rýže naběhne a bílou zůstane, jestliže její ruka ohněm poškozena nebyla, považuje se za důkaz, že byla manželkou věrnou a oddanou. Běda však vdově, jejíž ruka rozdělavajíc oheň se popálí a jejížto rýž se zbarví do temna! Taková vdova bývá opovržena ode všech a zahánána.

Vdova musí nyní žiti jedině památce svého zemřelého manžela a stále nádobu s vodou a rýž mýti připravovat, neboť duch nebožtíkův přichází každodenně do ložnice své manželky. Tak ztráví 40 dní, aniž s kým mluvila. Chudá vdova, Amara badi, mi řekla: »Všechny tyto předpisy jsem zachovala; rýže zbělala. Čerstvá voda stojí připravena v mé světnici a bůh musí býti spokojen. Já jsem tvému Bohu slíbila, že mu dám své děti, jestliže se můj muž zase pouzdraví. A on ho nechal přece umřít. Nicméně dám ti jich přece,« pravila po malé přestávce, »toliko nejmenší jsem nechala doma, ježto jest nemocno.« Bohužel umřelo dítě již po osmi dnech.

Starší dcera, Taille, přivykla brzy pravidelnému životu klášterskému. Její nevázaná, k lehkomyšlnosti nakloněná povaha změnila se vůči hledě. Mnohdy ovšem přirozená její divokost propukla zase na venek; dopouštěla se krádeže a místo aby čin svého litovala, dávala

naopak velkou radost na jevo. Než jednoho dne styděla se přece a já jsem pozorovala, že chápe nesprávnost svého skutku. »Co by učinila tvá matka, kdyby to věděla?« »Bila by mne,« zněla odpověď. »Uznáváš tedy, že krásti není dovoleno? Chceš-li něco, žádej za to, ale krádeží Boha neurážej, neboť všechno vidí. Kradla jsi často? A jak jsi sobě při tom počínala?« Děvče pokleklo a vyznalo se ze všeho upřímně a skroušeně.

Od té doby má nás ještě více ráda. V kapli napodobovala své družky, obcovala ráda mši sv. a dávala na jevo velkou úctu přede vším, co se týká sv. náboženství. Brzy prosila, aby v něm směla býti vyučena. Učila se pilně a horlivě. Také její matka přišla a prosila, aby Taille 15. srpna byla pokřtěna. »Je to velký svátek křesťanů,« pravila, »a přijde týž Suami t. j. biskup.« Prání matčino a dceřino bylo splněno. Jana, tak se děvče nyní nazývá, byla přestastna a dělá nám podnes radost svým ctnostným, příkladným životem.

Minulý měsíc odpřisahal jistý protestant své bludy. Jeho paní, pohanka, byla pokřtěna a oba po katolicku oddáni.

XVII. Malý apoštol.

Apoštol, — o němž chci vypravovati, — jest mladý černošek, sotva šest roků starý a jmenuje se František. Brzy po svém narození ztratil svého otce a proto nazvali ho »Katabva« t. j. sirotek. Výchova osiřelého dítěte připadla nyní matce, kterážto byla sice hodná žena, ale zarytá pohanka. Avšak sv. anděl strážný bděl nad dítkem sobě svěřeným a božská prozřetelnost nedopustila, aby v pohanství duševně zahynulo.

Babička ubohého sirotka navštěvovala častěji svou přítelkyni, která bydlela v naší missii. Tam slychala mluviti o Bohu, kterého, jako všichni pohané v okolí, jenom podle jména znala. Brzy líbilo se jí všecko, co se o něm vypravovalo a její pohanské okolí se jí zprotivělo. Prosila tedy, aby byla přijata do missie a pokřtěna. Obojího dostalo se jí asi před třemi roky.

Ve své živé víře nechtěla však jenom sama šťastně a spokojeně býti, nýbrž umínila si, téhož štěstí dopřáti i svým tmem vnoučatům, v pohanství narozeným

a vychovávaným. Brzy podařilo se jí nejstaršího bratra malého »Katabvy« do missie dostat. Byv ve víře křesťanské dostatečně vyučen, přijal pak zároveň se svou babičkou křest sv. a dostal jméno Bedřich, babička jméno Emma. Oba závodili od té doby, aby i ostatní dva bratry pro Krista získali. Bedřich navštěvoval častěji otcovskou chatrč a přiměl konečně svého druhého bratra, že odešel do missie a pokřtiti se dal.

Nyní zbyl matce jedině náš malý přítel Katabva. Byl Benjaminem a zároveň miláčkem matčiny, kterou však také sám velmi měl rád. Žádný z obou nechtěl o odloučení ani slyšet. Teprv po dlouhém přemlouvání podařilo se našemu hodnému Bedřichovi, přimět nejmladšího bratříčka, aby s ním šel do missie. Boj byl urputný a teprv tehdy podrobil se Katabve, když mu byl starší bratr kousek pěkné, pestré látky daroval. Matka pracovala právě na poli. Použili tedy její nepřítomnosti a dali se tedy beze všech okolností na cestu k missii. Dne 12. září stal se i Katabve dítkem Božím a dostal na křtu svatém

jméno František. Je skutečně dojemná podívaná na toto dítě, když se vážně ubírá do kostela a tam se zbožností vpravdě andělskou se modlí růženec za obrácení své dosud pohanské matky, kterou nicméně vřele miluje.

V předvečer před svátkem Všech svatých stihla našeho malého miláčka těžká rána. Zemřelaté jeho dobrá babička a nyní jest náš ubožák podruhý »Katabva« t. j. sirotkem. Měltě jí tolik zapotřebí. My činíme nyní co můžeme, abychom i matku získali, neboť František jest ještě příliš malý a lásky a péče mateřské nevyhnutelně potřebuje. Matka však lpí dosud houževnatě na víře pohanské. Já bych však věděla prostředek, kterým by možno bylo ji získati. Kdybychom nebyli tak chudí a mohli jí něco darovati, na př. krávu, aby mohla své malé hospodářství obdělávati, brzy bychom ji k přijetí křesťanství pohnuli.

Kéž by božská Prozřetelnost vyslyšela nevinnou modlitbu našeho Františka, aby celá konečně jeho rodina v pravé víře byla sjednocena!

Nevěra.

Kam vlečeš, bídná nevěro,
svou kořist uchvácenou?
Vždy na smrt! — Přece šířeji
se mraky tvoje klenou.

Oloupíš všechny o život
a jedem kojíš mládí,
hrdostí, vášní uspáváš,
lstivostí žiješ hadí!

Svět spěje ve Tvé objetí,
ty směješ se a výskáš —
Leč věz, že rádné povahy
lišáctvím sotva získáš!

Jen ten, kdo rozum odhodil
se k tobě blíží, dere — —
neb získkem, slávou, mamonem
si poutáš srdce steré...

Jen ten, kdo lidskou důstojnost
má jon jak cetku marnou:
tí chystá kvas a hostiny,
tam žeň máš hojnou, zdárnou.

Jen ten, kdo sobě oblíbil
jen revoluční běsy,
ten kráčí tvými stopami,
na Tvé se rámě věsí!

Ó bratři! Dáme svěsti se
i my v ty léčky zbrojné?
Ne! Dítky my chcem zůstati
Tvé, Kriste, bohobojné!

J. A. Vlastimil-Římský.

Pořádek slavností jubilejních

na památku

nalezení a korunování zázračného obrazu

blah. Panny Marie

na Svatém Kopečku u Olomouce ve dnech 8.—15. září 1907.

Dne 7. září o 2. hod. odpoledne nešpory, o 6. hod. večer úvodní kázání a zpívaná litanie loretská se sv. požehnáním, po němž slavný průvod poutníků se světly kolem kostela.

Dne 8. září ráno slavnostní vyzvánění. O 6. hodině zpívaná mše svatá s kázáním; o 7., 8. a 9. hod. mše svatá. Slavnostní kázání české a německé a pontifikální služby Boží, které slaviti bude J. M. nejdůst. světící biskup Dr. Karel Wisnar. — Odpoledne o 3. hod. zpívaná litanie a svaté požehnání.

Od pondělí do soboty denně ráno o 6. hod. zpívaná mše svatá; o 7. a 8. hod. mše sv., o 9. hod. kázání a slavné služby Boží. Odpoledne o 2. hod. nešpory, večer o 6. hod. zpívaná litanie loretská a svaté požehnání.

V sobotu 14. září v předvečer hlavní slavnosti jubilejní bude o 6. hod. večer kázání, zpívaná litanie a svaté požehnání, po němž bude slavný průvod poutníků se světly kolem kostela a osvětlení kostela a kláštera.

V neděli 15. září bude o 6. hod. pontifikální mše svatá, ranní kázání, potom ustavičně mše svatá. O půl 10. hod. slavné uvedení Jeho knížecí arcib. Milosti nejdůst. arcibiskupa olomouckého a ostatních církevních hodnostářů do chrámu Páně, slavnostní kázání české a německé a slavné pontifikální služby Boží. — Odpoledne o 3. hod. bude závěrečné kázání, litanie loretská, slavný průvod se zázračným obrazem po dědině, »Te Deum« a svaté požehnání, čímž se jubilejní slavnost zakončí.

V pondělí 16. září ráno o 6. hodině bude slavné Requiem za všechny zemřelé zakladatele a dobrodince poutního chrámu na Svatém Kopečku, za zemřelé osadníky, poutníky a kněze zde působivší.

Svatý Otec udělil po celou dobu slavnosti plnomocné odpustky za obyčejných podmínek.

Ctitelové Marianští, vzhůru na Svatý Kopeček,
k studnici milostí Božích!

Různé zprávy.

Slavnost 700letých narozenin svatě Alžběty, kněžny Uherské, lanthraběnky Durynské a světice třetího řádu sv. Františka, patronky řádu Alžbětinek, jenž má za účel obsluhovati nemocné, konala se 7., 8. a 9. t. m. v klášterním chrámu Páně pražských Alžbětinek na Novém Městě. Na hlavním oltáři umístěn byl krásný obraz sv. Alžběty. Obraz ten daroval J. M. nejdůstojnější pan biskup a kapitolní probošt u sv. Víta Dr. František Krásil. Slavnou mši svatou sloužili: vdp. P. Václav, ředitel třetího řádu svatého Františka u Panny Marie Sněžné, první den, druhý den emer. farář Lišnický vdp. P. Josef Zbejval, t. č. administrátor, třetí den vdp. P. Bruno Bárta, z řádu sv. Dominika. Slavné nešpory, poslední den pontifikální jakož i všecka tři kázání česká převzítí ráčil nejdůstojnější pán inf. převor řádu Maltánského Fr. Josef Hamršíd. Velmi dojemně líčil hlavní rysy ze života sv. Alžběty; její pevný křesťanský charakter, její hrdinnou a obětavou lásku k nemocným, a její odevzdanost do nejsvětější vůle Boží a jak má každý v těchto třech bodech svatou Alžbětu následovati. Německy kázali ne méně nadšeně a případně; první a druhý den veledůstojný pán P. Roller T. J. porovnával středověké sociální působení sv. Alžběty s moderními názory sociálními příbrav i bezbožeckou filosofií; třetí den kázal vdp. P. Hradilák z kongregace nejsvětějšího Vykupitele o její přelivosti, pokoře a sebezapírání. Kostel klášterní byl v těchto třech dnech více než jindy navštěvován, ano i přeplněn ctiteli veliké světice. Klášter Alžbětinek s nemocnicí v Praze byl založen r. 1720. Hraběnka Karolina Justina Schönkirchenová povolala tři sestry Alžbětinky z Vidně, aby i v Praze svoji činností chudým nemocným dobré prokazovaly. K dílu tomu přistoupila později hraběnka Marketa Valdštyňová roz. Černinová a svým nákladem vyzvedla v osmi letech kostel, klášter

s nemocnicí, tak jak doposud stojí v roce 1728. Kéž svatá Alžběta neustává vyprošovati nemocným úlevu v jejich bolestech, dobrodincům požehnání Boží.

V Praze, dne 23. července 1907.

Marie A. Pádpřova.

Obětavost Američanů. V Římě ustanovila se komise, která si vytkla za účel, opatřiti peníze pro hvězdárnu, kterou založil nynější svatý Otec Pius X. ve vatikánské zahradě a vyčerpav se z prostředků peněžních, nebyl již s to, aby zakoupil drahé přístroje potřebné. Do komise byli zvoleni nejpřednější mužové, nejen z Itálie, ale i po jednom z všech ostatních států. Časopisy byly požádány o podporu, svolání byla vytištěna a již připravena k rozeslání. Tu přišla zpráva ze Severní Ameriky, že dostal svatý Otec tak velký obnos pro hvězdárnu, že jest její další trvání nejen úplně zajištěno, ale že není již potřeby prositi katolíky o pomoc. Američané opětně ukázali, že jsou přestědrými podporovateli věd a umění. Komisi nic nezbylo, než s díky se rozejiti a poděkovati upřímně všem, kteří ukázali ochotu, úmysl její podporovati.

Školní bratři. Dne 1. ledna 1907 měl tento zasloužilý řád po všem světě 705 domů, a sice v Evropě 443, v Asii 38, v Africe 37, v severní Americe 137, ve střední a jižní Americe 49, v Australii 1. Z 1359 domů, jež měli školní bratři ve Francii, udrželo se následkem církvi nepřátelských zákonů jen 180. Bratři, kteří byli nuceni utéci z Francie, uchýlili se buď do jiných domů, anebo do nově založených 52 domů v misiích. Někteří francouzští bratři, zákonem nuceni, stali se světskými učiteli a působí dále na svých školách. Rakousko-uherská provincie má 19 domů v naší říši a má mimo národní a měšťanské školy 2 ústavy učitelské, 2 obchodní a 2 reální školy, kromě několika pokračovacích průmyslových a

hospodářských škol. Došlo mnoho žádostí o školy z několika zemí, i z Ruska, ale bohužel nemohly být vyslyšeny pro nedostatek sil. Kdo by chtěl vstoupit do tohoto řádu, přihlas se ve Strebersdorfě u Vídně, kde sídlí provinciál a kdež je též noviciát. Jest nouze nejen o bratry učitele, ale i o bratry, kteří by se vyznali v řemesle a v domácích pracích.

Dar našeho císaře. Od delší doby, to jest od desíti let, jezdívá náš panovník na vánoce ku své dceři Valerii do Wallssee u Amstetenu, kdež mezi svými trávívá tyto nám všem nejmilejší a nejdrahocennější dny. Když jel tam zase v poslední vánoce, vyprosili si obyvatelé amštetenští zrovna na nádraží audienci a přednesli prosbu, by císař pán podporoval je ve stavbě nového, velkolepého kostela, který chtějí vystavěti na oslavu šedesátiletého panování Jeho Veličenstva, jež budeme slaviti příštím rokem. Císař pán ve své dobrotivosti podporu přislíbil a nedávno došla zpráva, že daroval na kostel dvacet tisíc korun.

P. Nilles. Dne 31. ledna l. r. zemřel v Innomosti jesuita P. Mikuláš Nilles, jehož památku zvláště my Slované měli bychom oslavovati. Vstoupil teprve jako kněz do řádu jesuitského. Býval výtečným studentem, již jako theolog posledního roku (1852) měl na svátek Všech svatých latinskou řeč v Římě v Sixtinské kapli, při níž byl přítomen svatý Otec i všichni kardinálové. Od r. 1859 byl professorem církevního práva na universitě innomostské. Mimo četné, vědecké práce a články proslavil se hlavně velkým, třídílným spisem: »Kalendář obojí církve, to jest sjednocené a nesjednocené.« Byl velkým šířitelem myšlenky spojení všech bloudivých bratří Slovanů v jednu církev.

Řeholnice. Často vyčítají nevěrci naší církvi, že nic nečiní, aby zlepšila časné blaho lidstva, ale vždy prý pokazuje jen na nebe a na věčnou odplatu. I když nežádáme, aby taková lidé povšimli si nesčetných skutků milosrdenství, jež učinila církev katolická v minulých dobách, od doby svého původu po všechna století až po naše doby, tož přece máme právo žádati, aby nahlíželi otevřenými očima alespoň na nynější svět. Na vždy zůstanou v platnosti slova zvěčnělého papeže Lva XIII., který

psal polským biskupům: »Zkušenost dokazuje, že jsou velmi důležitý katolické spolky, spolky dělnické, ku vzájemné podpoře a podobné, které buď ulevují bídě chudých, anebo aspoň lid poučují. Není pochybnosti, že dobudou si velkých zásluh o náboženství i o své spoluobčany, kdo věnují těmto spolkům svou radu, svůj vliv, své peníze, svou práci, od čehož závisí nejen časné, ale i věčné blaho přemnohých lidí.« Poukazujeme jenom na řeholnice, které samy vydrží v Rakousku 148 chudobinců, 13 starobinců, 11 asylů pro starce, 253 špitálů, 131 nemocnic, 146 ústavů pro choré, několik set dětských zahrádek, 6 asylů pro zmračené, 6 nemocnic pro nezhojitelné, 4 ústavy slepých, 13 ústavů pro choromyslné, 7 ústavů pro hluchoněmé, 4 pro idioty, 6 pro malomocné. Dále působí na 14 ústavech léčebních a mnohých jiných ústavech, jež se starají o choré lidi. Všech řeholnic, které konají skutky milosrdenství jest 457.000. Odečteme-li ty, které jsou potřebny pro domácí úřady klášterní, jest aspoň 410.000 řeholnic, které jsou činny ve službě svých bližních. Opatrují asi čtyři miliony lidí každodenně. Nezasluhují-li tyto andělé v lidské podobě největší úcty jednoho každého člověka?

Přítel bible. Bývalý prezident jihoamerické republiky Pavel Krüger, jemuž jeho poddaní mu říkali Oom Krüger, t. j. strýček Krüger, byl jednou ve společnosti několika lovců, kteří seděli u ohně a hádali se, kdo jest větší básník, zda Šekspir (Shakespeare) či Goethe. Přítomný Němec hájil Goetha a přítomný Angličan se ujal svého krajana Šekspira. Když se krajané nemohli dohodnouti, požádali ooma Pavla, by rozhodl jejich rozepří. Krüger odpověděl, že od žádného z obou básníků-velikánů nečtl ani slova. A co jste čtl? tázali se udivení soupeřové. Pouze toto, odpověděl prezident a ukázal na svou starou, odfenou bibli; čtl jsem ji čtyřicet let, ve dne, v noci a nepochopil jsem ještě veškerých jejich krás; až to dokážu, pak se pustím třeba i do četby Šekspira a Goetha. Jednou šel Krüger s několika soudruhy cestou v pustině, když tu s hrůzou pozorovali, že jim došli potraviny zásoby. Jeden z nich obrátil se na presidenta a řekl: vy, strýčku Pavle; věříte v zázraky, nemohl byste to s nebem

tak zaříditi, aby nám havrani nosili jídlo, jako je kdysi donesl havran proroku Eliášovi? Nemohu, odpověděl Krüger, a to z té příčiny, protože Eliáš byl prorok s Božím posláním a ty jsi blázen s hlavydovým žaludkem.

Poučná čísllice. Roku 1906 došly časopisy dělnické v Německu velkého rozšíření, což také důkazem, co by se u nás mohlo učiniti v tomto směru dobrého. Ze socialistických časopisů vzrostl počet odběratelů během roku 1906: »časopis měďolitec« z 265 na 343, »časopis dělníků ze dřeva« ze 130 na 150, »časopis dělníků přístavních« ze 25 na 36, »časopis topičův a strojníků« z 15 na 20 tisíc. Ale při tom vzkvétají také časopisy německých katolických sociálů: Mnichovský »Dělník« měl koncem roku 1906 120.000 odběratelů, stejnojmenný časopis v Berlíně měl 100 tisíc, »západoněmecký dělnický list« měl 90 tisíc odběratelů. Jakými chudáky jsme my proti těmto číslicím v Čechách a na Moravě!

Jubileum. Letos jest patnáct set let, co umřel učitel církevní, Jan Zlatoústý. Zemřel totiž 14. září 407, protože již od dob císaře Konstantina slavil se toho dne zasvěcený svátek Pozdvižení sv. Kříže, byl jeho svátek přeložen na 13. listopadu. Tělo sv. Jana odpočívá v Římě ve svato-petrském velechrámu. Jak se již nyní oznamuje z Říma, bude památka na tohoto světece co nejskvěleji oslavena a uctěna, k čemuž chystají se rovněž i četní Řekové, kteří chtějí při této příležitosti putovati do svatého města Říma.

Hrdina, katolický kněz. Málokterý list přinesl zprávu o hrdinství katolického kněze v Hoeku v Holandsku. Když stihla zpráva do tohoto města, že bídne zahynula loď »Berlín«, hned se nabídl tamější katolický kněz a jel na člunu, který byl poslán nešťastným strokotancům na pomoc. Jistý protestantský, holandský list píše o tom: až při pohřbu obětí nešťastné lodi »Berlín« viděli jsme protestantské kněze. Proč pak se žádný z nich nenabídl, že přispěje na pomoc nešťastníkům, dokud byli na živě, vždyť jest v takových okamžicích pomoc potřebnou nejen pro tělo, ale i pro duši. Jak jinak chovají se katoličtí duchovní! I v našich zámořských osadách jsou pří-

kladem našim vojinům, sdílí s nimi všechna nebezpečí, jsou-li nemocní, ošetřují je; pak se nedíváme, a nabývá katolická církev vlivu ve veřejném mínění. Jiný holandský list poznamenává, že jest v Hoeku několik protestantských duchovních a také rabin židovský, že však žádný z nich se neodvážil v nebezpečí života, aby přinesl útěchu nešťastníkům. Nejen protestantské, ale i židovské noviny jsou plny chvály obětivé hrdinosti katolických kněží.

Papež a král Menelik. Působnost svatého Otce sáhá po všem světě, až do nejdolejších jeho koncín. Ve všech dílech světa jsou vyznavači víry katolické a missonáři, s velkým bezzapněním a nesmírnou obětavostí se přičiňují, aby zaseli símě víry Kristovy do krajin snad doposud neznámých i mezi národy, jichž se kde kdo bojí a straní. A žádná z těchto oveček nepostrádá otcovské péče svatého Otce, který se ujímá hlavně těch, kteří žijí mezi jinověrci. Před několika měsíci psal svatý Otec Pius X. negosovi (králi) Menelikovi do Habebe vlastnoruční list a žádal ho, aby mocnou svou ochranou ujal se katolíků, kteří žijí v jeho říši. Tento list zodpověděl Menelik též vlastnoručně a pověřil kněze kapucina P. Bernarda, rodilého Francouze, aby jej odevzdal svatému Otci a zároveň, aby mu donesl velikokordón hvězdy ethiopské. V listě děkuje negus papeži za důvěru, kterou v něj má papež a ujišťuje, že těšiti se budou katolíci v jeho říši co největší svobodě a jeho ochraně. Na znamení své úcty posílá papeži velikokordón hvězdy ethiopské a prosí ho, by přijal tento řád.

Jubileum papežské hymny. Dne 9. června l. r. bylo padesát let, co po nejprv hráli papežskou hymnu. Toho dne roku 1857 měl papež Pius IX. slavný vjezd do Bologne, při němž hrála vojenská hudba rakouského pěšího pluku »hrabě Kinský« nový pochod, který složil ku počtě svatého Otce kapelník Hallmayr. Pochod tolik se zalíbil, že hrávali ho všude, kamkoliv později zavítal papež, až se stala z něho všeobecně zavedená papežská hymna, již zavéstí též poručil papežský sekretariát státní.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

— Nejsrdečnější díky budtež vzdány nej-
světějšímu Srdci Pána Ježíše, nejbl. Panně Marii,
sv. Josefu a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení prosby
v jisté záležitosti. Připojuji dárek na katolické
missie v zemích pohanských. *Nejmenovaný.*

Z Přerova. Nejrvoucnější díky vzdávám
nejsv. Srdci Páně a nejistámu Srdci P. Marie
za pomoc v utrpení a pronásledování. Rovněž
budtež díky vzdány sv. Josefu, sv. Janu Nepom.,
sv. Antonínu Pad. za jejich mocnou přimluvu,
že prosby mé vyslyšeny byly. *F. M.*

Z Kutné Hory. Plním s radostí učiněný
slib vzdávám nejvrvoucnější díky nejsv. Srdci Páně,
bl. Panně Marii, sv. Josefu, bl. Gerardu Majellu
a bl. Krescencii za vyslyšení prosb v mnohých
a důležitých záležitostech. *M. V.*

Z Brna. Vroucí díky vzdávám božskému
Srdci Páně za odvrácení úsní nemocí. *Fr. J.*

Z Chiněvse. Nejrvoucnější díky božskému
Srdci Páně a Matce ustavičné pomoci. *N. N.*

Z Tišnova. Vzdávám srdečné díky vše-
mohoucímu a dobrotivému Bohu, neposkvěněné
Panně Marii a všem sv. přimluvčím za vyslyšení
prosby mé za nemocnou sestru, by ne-li pozdra-
vena, aspoň s Pánem Bohem smířena byla. Vy-
konala jsem za tím úmyslem několikrát pobožnost
k nejsv. Srdci Páně a také pout do Vambefic.
M. K.

Do Prahy. Na dotaz nám zaslany odpoví-
dáme, že podobných klášterů dosud u nás není,
aspoň není nám nic známo. *Redakce.*

Srdce Páně — vzor poslušnosti.

I.

Boží jest to vůle, by Syn jeho
přijal na se lidskou podobu,
a vykoupil člověka hříšného
padlého v ďábelskou porobu.

Plní vůli Otce, Věčné Slovo,
v Betlemě člověkem stává se,
poslušno jest Srdce Ježíšovo
přispěti nám lidem ku spáse.

My též stále pláme Boží vůli,
vedoucí nás k spáse, den po dni,
pláme ji však zcela, ne jen zpálí,
budem Srdci Páně podobní.

II.

V Nazaretě potom jako Dítě,
pěstouna a Matky příkazy,
plní, Ježíš ochotně, a hbitě,
nic Mu za těžko neptichází.

Poslušno jest Srdce Ježíšovo
Josefa, Marie, v každý čas,
každé jejich k němu rčené slovo
zní mu jako s nebe Otce hlas.

Boha v nebesích my Otcem máme,
matka naše, církev Kristova,
ó zdaž, jako Ježíš, posloucháme,
v životě každého jich slova?

III.

Ježíš Kristus pak po světě chodí,
seje Boží pravdy semeno,
volá hříšníky, je k spáse vodí,
jak Otcem svým má zde určeno.

Poslušno jest Srdce Ježíšovo
Otce svého, jenž jest v nebesích,
ukazuje lidstvu jeho slovo
v očích Boha hrozný jak je hřích.

Od Boha my máme přikázáno
konat ctnost hříchu se varovat,
právě opaku jest od nás dbáno,
ctnosti střežit se, hřích milovat.

IV.

Ježíš po dokonacím učení
pak na dřevo kříže vstupuje,
na něm, dle Otce svého určený,
za hříšný svět smrt podstupuje.

Poslušno jest Srdce Ježíšovo
k smrti kříže hlasu Otcova,
poslušnost tu Srdce Ježíšovo
Otcí po vše věky zachová.

Poslušnost my máme zachovati
Bohu svému až do smrti své,
vzor který máme následovati
jest Ježíši, božské Srdce Tvé!

F. Vrdtil.

Tichý bol.

Jediný květ
při obětech
bratří mojich uvadá:
svornost, bratří,
svornost schází —
každý zdar s ní zapadá!

Probudme se
a duch lásky
ať nás cele oživí:
tak jen zase
rosa nebes
spadne zemské na nivy!

Jos. Al. Vlastimil-Římský.

Katolické školy v Anglii a u nás.

(Hlavní úmysl.)

Nejen u nás nastal boj urputný o katolické školy, ale též v Anglii. Jak známo, vzrůstá se katolická církev v Anglii utěšenou měrou; mnoho z anglikánské církve hledajících pravdu, nacházejí ji s radostí v církvi katolické. Proto tolik na víru obrácených katolíků. Tito však starají se o své děti, aby byly již od mládí ve sv. náboženství dobře vycvičeny a vychovány. Z té příčiny staví si školy katolické a vydržují si jich sami, protože vláda nechce na ně ničeho obětovati. Podporuje všemožně školy anglikánů, ale nikoliv katolíků, kteří přece stejná nosí břemena daní a platů státních. Ba vidouce anglikáni, že církev katolická se vzrůstá, zebrají na ní a brání všemožně jejímu rozvoji, zvláště ve školství. Čím to, že nemohou, nebo lépe nesmějí katolíci dáti vyučovati děti své po katolicku? Smějí-li židé vyučovati děti své po židovsku, protestanté po protestantsku, turci po turecku, proč nesmějí katolíci vyučovati děti po katolicku? Jaká to spravedlnost! A přese všechny překážky katolíci stojí pevně na svém, přinášejí veliké oběti pro vychování svých dětí a tím nejlepší podávají důkazy, jak si sv. víry katolické váží. Nemůžeme-li je hmotně podporovat, aspoň se za ně modleme, aby v boji za víru svou zvítězili, aby tato krásná země zase stala se katolickou, jakou bývala dříve před svým odštěpením.

A nyní obraťme zraky své na sebe. Nemáme i my nyní veliký boj o školu? Nechtějí nám naši nevěrci vyrvat školy naše katolické, a učinit z nich školy volné, t. j. bez náboženství? Jako Angličané zbožní tak i my chceme bránit školu katolickou, nedáme si jí vzítí, nedopustíme, aby z ní byl sv. kříž odstraněn a s ním modlitba a vše vyučování katolickému náboženství. Jako katolíci chceme míti školy katolické, náboženské. Jako katolíci žádáme plným právem, aby děti naše byly vyučovány a vychovávány dle katolického náboženství. Co by bylo z dětí našich bez náboženství? Však již to vidíme, jaké spousty natropila nevěra. A kdyby naše školy zbaveny byly náboženského vyučování, pak se musíme jinak postarat o své katolické školy. Nechceme jenom břemena nésti, ale také práva chceme míti a za své peníze můžeme žádat, aby děti byly ve školách po katolicku vyučovány a vychovávány. Nic jiného nenahradí sv. náboženství; žádná věda, žádné umění, žádná vzdělanost nedá člověku takovou mravní sílu jako sv. náboženství. Platí to o všech školách, ať obecných, tak středních i vysokých. Na všech má býti sv. náboženství prvním a hlavním předmětem, poněvadž církev katolická jest první matkou všech škol. Dějiny samy svědčí, že kde zářil oltář, tam zářila též osvěta. Kde poznáván byl Bůh dle katolického náboženství, tam slyňli lidé i poznáním věcí stvořených, tam kvetla i pravá osvěta. Žádná osvěta, žádná vzdělanost nenahradí náboženství

našeho. Není také žádných mravů bez náboženství, protože mravouka bez náboženství, bez víry a Boha nemá dosti síly, aby vznešenou budovu postavila a udržela. Mravouka bez víry a Boha jest dům na písku postavený. Přijdou bouře a sboří jej při prvním otřesu. Nemohu pominouti co pravil Tolstoj: »Pokusy, dáti lidem mravouku bez náboženství jsou podobny počínání dětí, chtějících přesaditi květinu. Květina se jim líbí více než kořen; ty se jim nelíbí a zdají se jim zbytečnými. I utrhují je a kvetoucí rostlinu vsadí do země bez kořenů.« Mravnost bez Boha jest květina bez kořenů. A kde jinde dostává mravnost pevného základu jako ve víře v Boha, v pravém náboženství, v katolické škole? Náboženství jest nejpevnějším sloupem mravnosti. Přesvědčení, že Bůh zná všechny skutky, že zkoumá ledví i srdce naše, že trestá nejen každý zlý skutek, ale i hříšné myšlenky a žádosti, mocně ponouká člověka, aby své myšlenky krotil, aby se varoval každého bezpráví. Víra, že spravedlivý Bůh každý dobrý, ctnostný skutek dle zásluhy odmění, mocně nutí člověka, aby ve ctnostném životě setrval, i když na zemi za dobré skutky žádné nedosáhne odměny. Vezměte školám naše náboženství, ale pak nestačíte stavět žaláře, polepšovny, robotárny, pak nestačíte soudit a trestat zločiny nejen u velkých, ale i malých dětí.

A proto hajme až do krajnosti katolické školy a katolické učitele. Jen v náboženství a to katolickém jest pravá záchrana všech lidí a všech národův. Obětujeme rádi všechno pro katolické školy a náboženské vychování dítek, jen tak zajistíme si lepší budoucnost. Čím více budou dítky ve sv. náboženství vyučovány a nábožensky vychovány, tím šťastnější budou, tím lépe bude na světě. Proto hajme dědictví otcův našich až do těch hrdel a dá Bůh skvělého vítězství. Poněvadž dle sv. Pavla ani ten, kdo sází, jest něco, ani ten kdo zalévá; ale ten, jenž vzrůst dává, Bůh, proto se modleme za vítězství, aby katolíci na celém světě v boji proti náboženské škole zvítězili, aby církvi katolické zase dáno a necháno bylo, co jí po právu Božím i dějinném náleží, náboženská škola a náboženský mravný výchov lidstva.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu za katolické školy a nábožné vychování dítek a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hešlo apoštolské: Podporovati katolické školy.

Úmysl v říjnu: Úcta svatých andělů strážných.

Škola Božského Srdce Páně.

ROČNÍK XII.

Vychází
počátkem každého měsíce.

ŘÍJEN 1907.

Bůh jest všudy. Před Bohem se nemůže nikdo ukryti. (Jer.) At chceš nebo nechceš, Bůh tě vidí, před Jeho očima se neskryješ. (Sv. Aug.) — Blahoslavený, jenž pamatuje vždy na Boha, neboť bude jako anděl Boží na zemi. (Sv. Cyprian.)

Trojí růženec.

Legenda, smysl legendy s povzbuzením a tajemství růženčová.

Titulům Královny svatého růžence veršem napsal *F. Vrtál*.

I.

Legenda z ráje.

Matka Páně jednoho dne
po ráji se procházela
a s prorokem Eliášem
nábožně si rozprávěla.

Ježíšek s Janem Křtitelem
svatý pár ten sledovali,
za hovoru veselého
rajské růže si trhali.

Dvojici těch svatých dítek
sbor andělů následoval,
hotov ke vši službě, kterou
Ježíšek by požadoval.

A Ježíšek obrátil se
s prosbou na ty andělíčky,
lilie by jim pomohly
natrhati a růžičky.

Andělíčky se chopili
hned této práce radostné,
trhali rajske růžičky
a též lilie bělostné.

Pak z těch růží natrhaných
a z liliového kvítí
Ježíšek se svatým Janem
započali věnce víti.

Tri věnce spolu upletli,
ale každý z růží jiných;
první věnec byl upleten
ze samých růžiček bílých.

Ve věnci druhém pak byly
červené růže svinuté,
a v tom třetím věnci zase
byly růže samé žluté.

Každý z těch věnců se skládal
z padesáti stejných růží,
ku každé růži desáté
bílá lilie se druží.

Ježíšek s Janem Křtitelem
a s anděly vyhledati
spěchal pak s velkou radostí
Marii Pannu, svou Máti.

Ta proroka Eliáše
byla zatím opustila,
zašla k břehu rajske řeky,
kde se tiše posadila.

Na břehu řeky seděla
obklopena pomněnkami,
svatými se obírala
ve své duši myšlenkami.

Ježíšek přišel tichounko
k neposkvrněné své Matce,
Syn na Matku, Mát na Syna
společně hleděli sladce.

Z andělských rukou Ježíšek
bera věnce upletené,
s velkou radostí je kladl
na klín Matičce milené.

Ta se v sladkém zanícení
rozvitě růžičce bílé,
v červánkách se shlížející,
podob la této chvíle.

Matka Páně vzala věnce,
ovinula je kol těla
svého Ježíška drahého,
jakoby tím říci chtěla:

Všecka zásluha a sláva
patří, drahý Synu, tobě,
já jsem jenom ponížená
dívka Páně v každé době.

Však Ježíšek opět vrátil
ty růžové věnce Matce,
při tom dětskýma rukama
dojemně se chopil práce.

Kol do kola ověňoval
Ježíšek růžemi Matku,
jako vonný keř růžový
Ona vyhlížela v krátku.

Andělé jí jméno dali
růžová Královna, Paní,
Ona nemohla se bránit
takovému uctívání.

Celá v růžích zaplavena
Kristova Matička svatá,
tiskla Syna k svému srdci,
činem jeho jsouc dojatá.

Při tom Maria mluvila
slova božská, převznešená,
velkou láskou k Ježíškovi
ve svém srdci naplněná.

Slunce běh svůj zastavilo,
ptáci ustali ve zpěvu,
vlny rajské řeky ztichly,
při dojemném tomto zjevu.

Všechno tvorstvo poslouchalo,
nedýchajíc skoro ani,
by jim slovíčka neušlo
z řeči Nejsvětější Panny.

A když v řeči své ustala
Matka Páně převznešená,
„Zdráva buď, Růže Duchovní!“
hlasně byla pozdravená.

II.

Smysl legendy s povzbuzením.

Vím, že všichni jste uhodli,
co legenda v sobě tají,
co ty tři věnce růžové
z trojích růží znamenají.

Z padesáti růží bílých
ten první uvitý věnec
první částí jest žaltáře,
jméno: Radostný růženec.

Z padesáti růží rudých
ten druhý uvitý věnec
druhou částí jest žaltáře,
jméno: Bolestný růženec.

Z padesáti růží žlutých
ten třetí uvitý věnec
třetí částí jest žaltáře,
jméno: Vítězný růženec.

I my rádi uvívejme
tyto tři věnce růžové,
dokud na světě trvají
života našeho dnové.

Trojí náš svatý růženec
rádi vždy se modlívejme,
nebeskou Matičku svoji
nábožně tak uctívejme.

Ježíšek uvil tři věnce
a je Matce své daroval,
On si přeje, by z nás každý
příklad jeho následoval.

Přeje si, Ježíšek drahý,
bychom Matku jeho ctíli,
a z růží rajského sadu
jí vonivé věnce vili.

Kde však vezmem rajské růže?
Ó to jsou pozdravu slova,
který k Marii pronesla
kdysi ústa andělova.

Každé „Zdravas“ pronesené,
z rajského sadu jest růží
vždy jiné barvy, když se k ní
trojí druh tajemství druží.

III.

Tajemství růžencová.

Zdravas, která jsi Ježíše
z Ducha svatého počala
a se Matkou Spasitele
světa veškerého stala.

Zdravas, která jsi s Ježíšem
Alžbětu navštívit spěla,
tam k oslavě Hospodina
krásný „Magnificat“ pěla.

Zdrávas, která jsi Ježíše
ve Betlemě porodila,
zavinula v chudé plénky,
a do jeslí položila.

Zdrávas, která jsi Ježíše
ve chrámě obětovala,
a za spásu nás hříšníků,
Bohu Otci věnovala.

Zdrávas, která jsi Ježíše
ztraceného v chrámě našla,
a tam nad jeho moudrostí
se svatým Josefem zaslala.

Zdrávas, jejížto Syn Ježíš
křavě se pro nás potil,
a v duši své se velice
nad hříchy našimi rmoutil.

Zdrávas, jejížto Syn Ježíš
dal se hrozně bičovati,
své tělo krutým vojákům
nelitostně rozedratí.

Zdrávas, jejížto Syn Ježíš.
bolestně byl korunován
korunou uvitou z trní,
a potupou zahrnován.

Zdrávas, jejížto Syn Ježíš
nesl těžké dřevo kříže,
na kterém byla složena
všeho světa hříchův tíže.

Zdrávas, jejížto Syn Ježíš
ukřižován ráčil býti,
a svou nejsvětější krví
hříchy všeho světa smýti.

Zdrávas, jejížto Syn Ježíš
ráčil slavně z mrtvých vstáti,
tak nám bezpečnou záruku
našeho vzkříšení dáti.

Zdrávas, jejížto Syn Ježíš
na nebesa vstoupit ráčil,
a svým pozemským životem
nám cestu k nebi naznačil.

Zdrávas, jejížto Syn Ježíš
seslati Ducha svatého
ráčil na své apoštoly,
a také na nás každého.

Zdrávas, kteroužto Syn Ježíš
na nebesa ráčil vzítí,
když se v světě ukončilo
Tvé bolestiplné žití.

Zdrávas, kteroužto Syn Ježíš
slavně korunoval v nebi
na královnu nebe, země,
Tebe celý svět velebí.

Ježíš hostem u Zachea.

Rozjímání na slavnost Posvěcení chrámů.

1. Jest zvykem, že na slavnost Posvěcení chrámů, které lid také hody nazývá, zveme k sobě známé a přátele aneb snad sami navštívíme při této příležitosti osoby s námi spřízněné. Když pak podíváme se na tyto sezvané společnosti, při nichž nescrbli se názvem »přítel«, jaké vlastnosti mohli bychom jim přisouditi? Zda zasluhovali by mnozí z nich toho krásného a čestného názvu přítele? Jak rozmanité jsou druhy přátel, o nichž dočítáme se v písmecích svatých, jimž podobné i u nás často najdeme.

»Zdráv buď Mistře,« (Mat. 26, 49.) zvolal Jidáš, přistoupiv k Ježíšovi, což

však bylo umluveným znamením, aby Ježíše jali; jednou rukou Jidáš objímal Pána a Spasitele svého, druhou však, jakoby podával nepřátelům provaz, kterýmž byl Ježíš svázán a odveden do vězení. Kolik podobných Jidášů našli bychom mezi lidmi, jež nazýváme přáteli a kteří tento čestný název nám dávají; Kolikráte použijí mnohé naší neopatrnosti v řeči, ve skutecích, aby měli vydatnou zbraň v ruce své, již pak použijí proti nám. Nejsou-li i nyní Herodesové, kteří se umějí přetvařovati, majíce na jazyku med, cukr, sladkost, ale v srdci žluč a jed? Ku králi Herodesovi přišli tři krá-

lové s otázkou: »Kde je ten, který se narodil král židovský?« Herodes, svolav zákoníky a učitele lidu vše vyzvěděl, sdělil třem králům výsledek a podotkl: »Jděte a ptejte se pilně na dítě a když je naleznete, zvěstujtež mi, abych i já přijda, poklonil se jemu.« (Mat. 2, 8.) Herodes uměl se dobře přetvařovati, dovedl jinak mluvit i jinak myslit; zdalíž

přítel, tovaryš stolu a nesetrvá v den potřeby« (5, 10.), to jest: přítel tento počká a setrvá u nás tak dlouho, pokud jest něco dobrého na stole, ale jsme-li v bídě postaveni, jsme-li sami potřebni, nezná nás. Až doposud jsou pravdiva slova knihy Přísloví: »Bohatství přidává mnoho přátel, ale od chudého, i ti, kteréž měl, odstoupí.« (19, 4.)

nepozorujeme totéž, i u našich, tak zvaných »přátel«? Job ležel těžce nemocen na dvoře svého domu a tu přišli k němu přátelé, ale tolik zbytečnosti mluvili, nenalezše slov pravé útěchy, že Job nazval je »mnohomluvní přátelé moji« (Job 16, 21); více bolesti než radostí mu způsobili, proto řekl k nim: »Těšitelé těžcí jste vy všickni.« (Tamtéž 16, 2.) I u nás bylo by možno užití o mnohých »přátelích« slov Sirachových: »Jestli

Může-li býti věrnější, upřímnější, lepší přítel než ten, o němž píše sv. Jan: »Většho milování nemá žádný nad to, by kdo položil svůj život za přátele své.« (15, 13.) Ježíš Kristus jest náš pravý přítel, neboť přinesl život svůj v obět za nás. A týž Spasitel, jsa všudypřítomný, zavítá k nám jako host, neboť sám řekl: »Ejhle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa.« I my užití můžeme o domech našich slov Ježíšových, která

pronesl zavítav do domu Zacheova, když řekl: »Dnes spasení stalo se domu to-muto.« (Luk. 19, 10.) I nám i našim domům i všem obývajícím v nich, stane se spasení, je-li Bůh s námi a my s ním. Všudy přítomnost Boží je spásou naší duše; připomeňme si: Bůh jest všudy přítomen a neztratíme nikdy duše své.

2. Pochybuje někdo o všudy přítomnosti Boží? Jak krásně popisuje ji král David, an praví: »Kamž půjdu od ducha tvého a kam uteku před tváří tvou? Jestliže bych vstoupil na nebesa, tam jsi ty; pakli bych sestoupil do pekla, jsi přítomen, byť bych vzal křídla svá na osvětí a bydlil v končinách moře, i tam provodila by mne ruka tvá a držela by mne pravice tvá. I řekl jsem: Snad mne přikryje tma a noc bude mi světlem v rozkošech mých; však ani tma nebude trmavá před tebou a noc jako den bude světlá před tebou.« (Žalm 138, 7—12.) Nikdo nemůže se tak ukrytí, aby ušel všudy přítomnosti Boží. Proto znázorňuje se tato vlastnost Boží trojúhelníkem, z něhož vycházejí paprsky na všechny strany. Není místa, kde by nebylo Boha. »Před Bohem se nemůže nikdo ukrytí.« (Jer. 23. 24.) Proto praví sv. Augustin: »Ať chceš nebo nechceš, Bůh tě vidí, před Jeho očima se neskrýješ.«

3. Uvážíme-li: Bůh jest všudy přítomný, vše vidí, zda zhrěší pak někdo z nás? Odvázil by se ukrástí něco zloděj před očima svého soudce? Byl by někdo s to, aby učinil nějakou špatnost v přítomnosti svých představených, rodičů, přátel a známých? Jsou proto pravdiva slova sv. Cypriana: »Blahoslavený, jenž pamatuje vždy na Boha, neboť bude jako anděl Boží na zemi.« Jak statečně bojují vojáci, vidí-li blízko sebe svého nejvyššího vojevůdce, neboť vědí, že má moc buď je odměnití nebo potrestati.

Jak byl omilostněn přítomností Boží Zacheus, neboť pln vnitřní rozkoše a radostí praví: »Aj! polovici statku svého, Pane, dám chudým a oklamal-li jsem koho v čem, navracuji čtyřnásob.« (Lukáš 19, 8.) Obrátil se k Bohu lotr visící na pravici Ježíšově, neboť přítomnost Ježíšova ho osvitila, že poznal, jak velice se provinil a prosil o smilování. Co způsobila přítomnost Ježíšova u hříšné Magdaleny? I ona obrátila se a smáčela slzami svými

nohý Spasitelovy. Jak sílilo Joba v jeho utrpení vědomí, že Bůh jest všudy přítomen. Bůh zkoušel ho hrozně, snad řekneme až nad síly lidské a přece tento vzor trpělivosti nereptal, nezoufal. Plni podivu tážeme se, co sílilo Joba, který byl rovněž tak slabý člověk, jako jiní lidé. Job sám dal nám na tuto otázku odpověď, řka: »Zdaliž on (Pán Bůh) nešetří cest mých a nepočítá všech kroků mých?« (31, 2.) Job chce říci: »Nepodlehl jsem nástrahám zlého ducha, přemohl jsem všechna pokušení, neboť vím, že Bůh vše vidí, že dává pozor na všechny cesty mé, že zná všechny kroky mé.«

Poklesl-li někdo slabostí lidskou, jak může ho vzkřísiti k dobrému a upamatovati, aby se polepšil, pomysli-li si na všudy přítomnost Boží. Vizme svatého Petra, který máje býti nástupcem Kristovým, přece v krátké době třikrát zapřel Mistra a Pána svého, řka: »Neznám člověka tohoto.« Ale jak působila na něho přítomnost Boží, jaká změna stala se s ním, když Ježíš veden byl přes dvůr a bolestným okem pohlédl na svého učedníka. I obrátil se Pán, pohlédl na Petra. »I rozpomenul se Petr na slovo Páně . . . a vyšel ven, plakal hořce.« (Luk. 22, 61—62.)

Kdo pamatuje na všudy přítomnost Boží, nikdy se ničeho neulekne, nic ho nezarazí. Císařovna Eudoxia hrozila neohroženému kazateli slova Božího, Janovi Zlatoustému, že nebude-li se mírniti v řečech svých, pošle ho do vyhnanství a tu dal jí světec následující případnou odpověď: »Jen tenkrát bys mne královno zastrášila, kdybys mne poslala na nějaké místo, kde není Boha, ale proto že vím a jsem přesvědčen, že jest Bůh všudy přítomen, nezarazí mne pranic hrozba tvá.« Ano, vzpomínka na všudy přítomnost Boží může obrátiti hříšníky, zrádce Boží v zbožné dítky Otce nebeského, může učiniti z milovníků hříchů a nepravostí přátele Boží a dítky nevinnosti, může sesílit slabou vůli lidskou, že se ničeho nelekne a bude srdnatě, směle vykonávati, co Bůh poroučí. Co učinilo svaté svatými, než že měli vždy před očima Boha, Soudce svého a vždy si připomínali v myšlenkách: Bůh mne vidí.

Kéž i my upamatujeme se častěji na přítomnost Boží a rce se zbožným

Davidem: »Spařoval jsem Hospodina před očima svýma vřdycky.« (15, 8.) Za prastarých dob chlubil se Ulysses, že vyučila ho sama bohyně války Minerva všemu, co k válce a zápasům jest potřebno a proto nijak se nebál, dáti se v boj. Oč jsi šťastnější, křestane, neboť Bůh, tvůj Stvořitel, tvůj Zachovavatel je stále u tebe. Jeho pomocí můžeš přemoci a zvítěziti nad nepřáteli viditelnými i neviditelnými. Sv. Bernard proto těší nás, řka: »Ať jsi kdekoliv, jest Bůh s tebou a jest dobře o tebe postaráno. Co hledáš kromě něho? Čeho si přeješ mimo Boha, vřdyť sám vše učinil, sám má vše, sám jest vše.« Ó duše lidská, jsi příliš lakomá,

nestačí-li ti přítomnost velikého Hosta,« praví svatý Bonaventura. I my chceme si dobře v paměť vštípiť slova, jimiž napomínal Tobiáš svého syna: »Měj pak po všechny dny života svého na paměti Boha.« (4, 6.)

Ježíš Kristus byl hostem Zacheovým; bude i našim hostem, máme-li stále na paměti, Bůh jest všudypřítomen; vzpomínejme: stvořil nebe pro dobré a peklo pro zlé, dobré odmění radostí věčnou a zlé trestem věčným, vykoupil nás Ježíš Kristus předrahou krví svou a otcovsky o nás pečuje. Stůj při nás všudypřítomný Bože, buď našim hostem při všech našich pracích a jednáních a žehnej jim!

Ignát Zhdněl.

Matčin odkaz.

Matička klečela,
modlila se se mnou,
modlitba spěchala
tmavou nocí, temnou...

„Otče náš v nebesích,
opatruj tatíčka!«
v duši mi šeptala
drahá má matička.

„V dáli je, pracuje
mozolnou pravicí...“
slza mi vytryskla
žalostná na líci...

Pravil jsem matičce:
„Máme ho tak rádi:
ať nám jej podruhé
nikdo neodvádí!“

„Dítě mé, pracovat,
Pán Bůh nám poručil;
hleď, abys také se
brzo již naučil!“

To zlato mateřské
mysl má neztrácí;
vždy mojí podílem:
modlitba se prací!

Smrt u matky.

Strápený ležel v chudé jizbě —
matka jen u něho kvílí,
růženec vtiskla mu do ruky:
„Modlitba, synu můj, sílí!...“

Obrátil na ni matné zraky —
poslední stopy do mládí,
ret jeho sbledlý šeptá tiše:
„Měli jsme, matko, se rádi...“

Políbil kříž a vzhlédl ještě
útrpně na drahou máti:
„V nebi vás, matičko, uvidím...“
dech se mu zastaví, krátí — —

Sevřel kříž dlaní křečovitě,
ještě jen oddychl jednou —
máf drží v bolu sama, sama —
synovu mrtvolu lednou...

Jos. Al. Vlastimil-Římský.

Církev bojující.

roč však asi církev naše svatá musí ustavičný boj vésti, proč je stále pronásledována? Vždyť má jen blaho člověčenstva na zřeteli a vyhledává ho všemožným způsobem, vždyť zaručuje lidstvu časný pokoj a věčnou spásu. Dává také každému volnost, aby krácel svou cestou, pojišťuje svobodu svědomí, nekřivdí ani svobodě ani majetku jednotlivců. Církev přece káže zákon lásky a poroučí i nepříteli milovati. Proč tedy ta zášť proti ní, proč ty ustavičné útoky, proč to stále pronásledování? Odpověď na tuto otázku dává nám sám božský její zakladatel, slovy: »Jestliže mne pronásledovali, i vás pronásledovati budou: ale toto všechno učiní vám pro jméno mé; neboť neznají toho, kterýž mne poslal.« (Jan 15, 20.) A dále praví. »Byli byste ze světa — svět, což jeho jest, miloval by: ale že nejste ze světa, nýbrž já ze světa vyvolil jsem vás, proto vás svět nenávidí.« (Jan 15, 19.)

Katoličtí křesťané jsou v nenávisti pro pouhé své jméno, tak učí nás dějiny skoro dvoutisícileté. Kdo u Římanů byl k smrti odveden, nesl štítek, na kterém napsáno bylo jeho provinění; podobný štítek měl i náš Spasitel, když na kříži pněl a provinění jeho bylo: »Ježíš Nazaretský — král židovský.« Na štítku mučedníků lyonských čte se nápis: »Křesťané.« Tedy křesťanské jméno bylo tím zločinem, pro něž byli houfně mučeni a odpravováni. Jinak nic zlého nebyli učinili, žádný zákon nepřestoupili, své povinnosti k císaři a vlasti věrně plníce. Ale byli křesťany, a proto byli před světem zločinci. V následování Krista, od něhož mají jméno, spočívá příčina nenávisti a pronásledování. Kristus přišel na svět, aby utrpěl a smrtí kříže člověčenstvo s Bohem rozhněvaným a uraženým smířil, a tak do slávy své vešel.

Následovníci jeho, křesťané, mají tímž způsobem království nebeské si získati. Kristus sestoupil na svět, aby moc temnosti přemohl. Proto církev jeho povždy s knížetem temnosti ďáblem a jeho služebníky na zemi o panství nad člověkem bojuje. Spor církve jest boj

ducha Božího s duchem tohoto světa, boj ctnosti s hříchem. Duch božský žijící v církvi, jest srdci lidskému nebeským ohněm, který vše oživuje a povznáší. Nebeský oheň má zatvrzelou vůli člověka obměkčiti, a ducha hříchem a vášní zaslepeného osvítiti. Nesnadná to jest práce, neboť ji svobodná vůle člověka a jeho smyslnost často maří.

Nebeský oheň Ducha svatého má člověka tak proniknouti, jako oheň železo, má člověka pozemského v duchovního proměnit a mysl jeho k Bohu povznášeti. Při setkání živlu nebeského se zemským vzniká tuhý boj, tak jako když oheň a voda spolu se stýkají.

Oheň Ducha svatého nemá pouze pozemšťany oživovati, ale i ode všeho kalu očišťovati. Boj církve, která božský oheň milosti v srdcích rozšiřuje, má ještě jiný význam — mravní to stránku. V boji církve se světem a duchem jeho mají duše věřících od hříchův a vášní očištěny býti. Tak možno sobě vysvětliti, že církev právě v dobách nejrkrutějších pronásledování nejvíce čistotou mravův a smýšlením nebeským se vyznamenávala, že nejslavnějšími reky a světci se honosila. Povolání církve na zemi, aby oživující a a očišťující mocí svou duši člověka přetvořila, podmiňuje boj její s pozemskými mocnostmi. Kdyby toho boje nebylo, pak by církev buď s cílem se minula, aneb svět přestal by býti světem, t. j. sídlem hříchu; svět nový by povstal, v němž by hříchu nebylo, a proto by se přiblížil konec světa. Církev musí býti pronásledována, poněvadž duch její s duchem tohoto světa v odporu jest, a oba pokojně pospolu žiti nemohou.

To je ta jediná příčina odboje světa proti církvi; všechny ostatní jsou ničemné záminky, jimiž svět nespravedlnost svou omluviti chce. Církev směle se Spasitelem může zvolati: »Pronásledovali mne bez příčiny.« Protivenství a pronásledování, jichž církvi mnohdy zakoušeti jest, mají původ v duchu tohoto světa, v nemírném bažení po věcech pozemských ve vášních lidských. Jestliže přehlédnem jednotlivé pohnůtky nevrážení na církev, nemůžeme více o nespravedlnosti těchto útokův a

ne nepřátelství pochybovati. Co pak bylo příčinou pronásledování, jehož mladická církev jerusalemská zakoušela? Či snad škodila někomu anebo křivdila? Jenom proto, že sv. Štěpán, plný víry a Ducha svatého divy veliké a zázraky činil v lidu, zákonníky a farisee o vážnost, které si pokrytectvím získali, připravil, proto byl ukamenován.

Žárlivost a závist, zajisté hanebně to pohnutky přiměly starší lidu židovského ku pronásledování apoštolů. Proč se bouřil lid v Efesu proti sv. Pavlu a jeho průvodcům? Lid byl poštvan zlatníkem Demetriem, kterýž dělal stříbrné chrámky pohanské bohyně Diany a draze je prodával, a proto že sv. Pavel lid od pohanstva odvracel a následkem toho lidé chrámky stříbrné Dianiny nekupovali, přicházel zlatník o výdělek, a proto poštval lid na svaté apoštoly. I v pozdějších časech péče o časný zisk a závist kněží pohanských i řemeslníků přivodilo pronásledování církve křesťanské. Církev byla připodobněna onomu kozelci ve Starém Zákoně, jenž hráchy všech nésti měl, a potom zabít byl.

Když ukrutný císař Nero Řím na několika místech najednou zapáliti dal, tu se vina svezla na křesťany, a ti museli krvavě za nezaviněný tento zločin splácti. Když nějaký římský vojevůdce neschopností svou bitvu prohrál, zase trpěli za to křesťané, zejména křesťanství vojínové. Když povelů zaplavila krajiny a zpusťovala, když zemětřesení zničilo města, zase se křesťané obviňovali, poněvadž prý se nechtěli bůžkům klaněti, a tito se proto mstili. Když krásná nějaká křesťanka pohrdla soudcem nebo některým pohanským úředníkem, také za to stihla pomsta všecky křesťany. Křesťané byli prohlášeni za nepřátele vlasti, za zemězrádce, za spiklence proti císařům, za zločince proti Bohu a člověčenstvu, kteří co »tmáři« v úkrytu hanebných prý se dopouštěli skutkův. A proč za takové zločince byli pokládáni? Že nechtěli se klaněti »bohům státním«. Z jaké jiné příčiny byla věrná legie vojinů Thebánských čítající 6000 mužů se sv. Moricem v čele pobita, nežli že nechtěla císaři obětovati kadidlo? Pohané přenášeli vlastní své zločiny na křesťany; neměli lepšího mínění o nich, nežli sami o sobě.

Když tak čteme nynější liberální, pokrokové, socialistické časopisy a knihy, a soudíme dle nich, tu bychom museli křesťany pokládati také za výlupek všech neřestí. I za našich dob přinášejí listy vymyšlené historky o křesťanech věrných, zejména o kněžích, o řeholnicích a jeptiškách, v nichž tito ličeny jsou jako ohavníci a zločinci, ovšem důkazy se nepodávají. Řídí se nepřátelé církve zásadou: »jen směle haň a potupuj, přece něco lpěti zůstane.« I dnes považováni jsou věrní katolíci za »tmáře«, za pokrytce, za nevlastence a pod., jak tomu bylo v dobách již pradávných, jako tehdy jsou věrní katolíci i nyní nenáviděni od pokolení lidského.

Pohledme dále do dějin církve. Co pohnulo císaře byzantské k bojům proti církvi? Císařové chtěli všecko opanovati a i v záležitostech čistě církevních rozhodovati. I do článků víry se vměšovali a odštěpenci od jednoty církevní se jim sami poddávali. Náboženství mělo dle jejich vůle jen účelům státním sloužiti a mělo jen lid na úzdě držeti proti boháčům a mocným tohoto světa, což se přiči vůli božského Zakladatele Ježíše Krista. Církev však nesměla se státi služebnou dívkou panovníků, vždyť má své poslání od Krista, Syna Božího, a nikoli od knížat světských; ona hlásá neklamné pravdy božské, poslouchá rozkazů Božích, a nesmí učení své, svou ústavu dle světských choutek knížat a panovníků měniti. Tak chtěl císař Lev Isaurský, aby si naklonil židy a mohamedány, vyloučiti z církve úctu k svatým obrazům. Proto zapověděl je, a všecky cítele svatých obrazů prohlásil za modloslužebníky, a pronásledoval věrné katolíky, kteří se rozkazům jeho podrobiti nechtěli — až na krev. A co způsobilo ten hrozný rozkol církve východní, že se odloučila od jednoty a odtrhla od papeže, a tak způsobila hroznou, zející a hlubokou ránu církvi jedné, která až posud krvácí? Byla to ješitnost, pánotivost, vládychtivost jednotlivců, kteří se za pastýře vnutili a řecký rozkol zplodili, poněvadž papež, uznávaje je za nehodné, je potvrditi nechtěl. Zase vašeň lidská hrála zde největší úlohu. A proč vedla církev boj tak dlouhý a úporný s císaři a králi frankými a německými ve středo-

věku? Byla to zase panovačnost císařův a králů těch, kteří církev pokládali za svou poddanou, kteří moci a vážnosti její chtěli využití pro své účely světské, kteří si osobovali moc dosazovati a sesazovati biskupy, ba i papeže dle libosti. Toho církev snést neměla, sice by si sama byla kopala hrob. Církev musela ze vsí síly vzepřít se všemu vměšování se živlu světského v její práva, musela se úsilovně vymaňovati z tenat knížat a králů, musela hájiti božská práva svá, neulehčujíc ani právům knížat ani národův. Nikoliv nespravedlnost církve, nýbrž tyranství a vládychtivost knížat připravily církvi tuhé boje.

V tom je také kořen druhé rány na těle církve posud zející, kterou jí způsobil protestantismus. Zakladatele jeho zběhlého mnicha Martina Luthera nevedly šlechetoné záměry ani svaté pohnutky k boji proti církvi naší; s počátku si sice boje nepřál, ale když zabředl tuze daleko, tu vašeň a přílišná hrdość jeho, nehodlající se nikomu podrobiti, tak daleko jej s pravé cesty svedla, že již zpět nemohl, a boj s církvi začíti musel. Vladychtivost knížat, zálsuk na církevní jmění, touha po svobodě bez všech vlastních příkázání, podporovala jej v jeho podniku, a tak stal se boj ten tak hrozným a rozsáhlým. Lid katolický nechtěl se zřici své víry, ale byl násilím od knížat k tomu nucen. Tehdáž platila zásada: »či jest země, toho jest i náboženství,« t. j. že panovník má rozhodovati i o víře svých poddaných. A tak se stalo, že některá země, jako na příklad Falcko, několikrátě měnila své náboženství dle přání knížete. A proč se stala Anglie církvi nevěrnou? Poněvadž král Jindřich VII. mečem a násilím ji k tomu pfinutil. A proč tak učinil? Poněvadž mu papež nedovolil za života manželky řádně se oženiti s jinou.

Církev nemůže ustupovati před vášni lidskou a měniti božské zákony, i kdyby sebe více za to trpěla. V tom právě jest její moc, v pevnosti zásad, které tkví v Kristu Pánu. A tak raději dopustila, aby tak veliká země, tak veliký národ se od ní odtrhl, nežli aby zákon Boží porušila.

A co jest příčinou boje proti církvi ve Francii? Měli chut na církevní jmění.

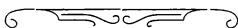
Proto je sebrali, kněze ozebračili, řeholníky vyhnali, biskupům všecko pobrali, co řádně drželi, chrámy a vše v nich za národní majetek vyhlásili. A kdo má z toho užitek? Několik lidí, kteří se při prodeji církevních statkův obohatili, stát nemá z toho nic, ač se vychloubali, že všecko, co se strží, na dobro dělníkův obráceno bude. Zrušili školy klášterní, připravili nemocné v nemocnicích o pečlivé ošetřovatele, zrušili četné sirotčince, chudobince a jiné dobročinné ústavy, a tak tisíce ubožáků zbavili přístřeší i chleba, ale to vše není u nich ničím. Jen když se proti církvi vede boj. Církev Kristovu zničiti, náboženství Kristovo shladiti ze světa, to jest cílem za dnů všech i našich všech nepřátel Božích. Jedni tak čini hlásajíce nevěru ve školách nižších i vyšších, a tak připravující budoucí pokoleni na boj s církvi, jiní pomlouvající, haníce, tupíce a vše zlé proti církvi využitkující, jiní zase surovými násilím proti všemu lidskému právu proti ní vystupující.

»Zničte tu nešlechetnici,« t. j. církve katolickou — toto heslo vydané nevěrcem Voltairem — jest posud vůdčí hvězdou všech nepřátel Kristových. O prostředky se nestarají, ty se najdou, neboť nejsou v nich vybíraví. Za našich dnů jest mnoho stran mezi lidstvem, které se navzájem potírají; jakmile však se jedná o něco proti církvi naší, tu jsou najednou svorny a všechny buší do ní. A podivno! Ani protestantství, ani židovství, ani mohamedánství a pohanství není pronásledováno, jen toliko naše církve katolická. Toť také jednou známkou její pravosti, neboť v utrpení podobna jest zakladateli božskému. Církev má své Jidáše, kteří ji zrazují, své Piláty, kteří ji bičují, své Herodesy, kteří ji tupí a haní. Jsou to osvícenci, kteří neodpadli zjevně, ale odpadli od církve v srdci, jsou to špatní zpronevěřilí odpadlí kněží, kteří všecku zlost si na bývalou svou církve vylévají, jsou to nevěrci, rozumáři, poslanci bez charakteru, četní posmívači a kletníci, kteří se dnes — jde-li o pronásledování církve — rádi vespolek spočívají. Za dnů našich vše nadpřirozené pozbývá na ceně, jen svět a jeho požitky platí, po těch se touží; nebo, duše, Bůh — to už mnozí neznají.

Alé církev nesmí a nemůže se řídit podle tohoto ducha času, vždyť právě proto založena jest, aby vedla duše k spáse věčné, k Bohu, a tím také podporovala blaho pozemské, ovšem ne v tom smyslu, jak jemu rozumí požitkářský a mamonářský svět. Církev neustále bude horliti a pracovati o toto blaho člověčenstva, byť by i největšího nevděku se jí dostávalo. Ona nebojuje mečem ani ohněm, bojuje trpělivostí, svým právem, pravdou, a na všechny rány a potupy jí v tvář metané odpovídá se Spasitelem: »Mluvil-li jsem zlé, svědectví vydej o zlém; pakli dobře, proč mne tepeš?« (Jan 18, 22.) Kdyby chtěla církev užití moci proti moci, kdo by jí odolal? Církev však splácí zlé dobrým a nemstí se. Mocné státy se proti ní vzbouřily, ale zaly za své; kdežto církev vítězně

po rozvalinách jejich kráčela. Vědomí, že církev — ač pronásledována, přece jest nepřemožitelná, dodává věrnému katoliku útěchy a důvěry, spravedlnost věci jest jeho pýchou. Proto se katolik věrný nestrachuje, když sebe válečnější hesla proti církvi se vydávají, s radostí jde za svými vůdci, biskupy a kněžími do boje, jist jsa skvělým vítězstvím. A důvěra tato posud nikdy nesklamala. Věrný katolik však drží se vždy pevně církve své a v boji s falešným nepřitelem nevyjednává jsa pamětliv slov Páně: »Kdo není se mnou, proti mně jest, a kdo neshromažďuje se mnou, rozptyluje.« (Mat. 12, 30.) Proto kříž Kristův jest jediná zbraň katolika a bojující jeho církve, na němž napsáno jest: »V tomto znamení zvítězíš!«

Boh. Hendl.

P. Dominik a Jezu Maria

Životopis sv. Jana z Kříže.

Hlava de-átá.

Zázraky světcovy v Aville. Jeho požehnané tam působení.

Starší jedna řeholnice v klášteře Vtělení onemocněla a nemoc tak se zdála pokračovati, že neprodlené posláno pro světce. Když však svatý Jan do nemocnice s nejsv. Svátostí oltární vkročil, právě zemřela aneb alespoň byla v posledním boji. Řeholnice, jež ji obsluhovala, vinila jej nepřivětivě: »Otče, máte tak málo starostí o své dcery, že tuto bez zpovědi jste umřiti nechal?« Byla to slova nespravedlivá a Bůh sám, jenž věděl, s jak velikým srdcem a otcovskou pečlivostí svatý Jan každou duši a tím více duše sobě svěřené miluje, zastal se svého milého služebníka, neboť právě, když vlídný světec vyslechnuv mlčky nespravedlivou předhůzku a na sebe ji vztáhnuv do kůru se odebral a zde nejvyššímu Dobru, Pánu těla i duše, zemřelou doporoučel, volán spěšně ku zemřelé, že dává znamení života. Spěchal rychle k ní,

vyslechl její zpověď, udělil svaté svátosti, po nichž oživila po druhé zemřela.

V ten čas měl světec i mnohá vidění a vytržení. Když jednoho dne se svatou Terezií v hovorně mluvil o nejsvětější Trojici, byli oba u vytržení od příšlých řeholnic vidění, jak nad podlahou ve vzduchu se vznášejí. Duše sv. Jana byla tak v Boha a lásku jeho pohroužena, že dle slov sv. Terezie nemožno bylo v jeho přítomnosti o Bohu mluvit, aby se při tom člověk u vytržení neocel. Přičiňoval se sice světec všemožně, aby ukryl neobyčejný svůj duševní stav, ale jeho opatrnost nic mu neprosněla, proto pravil jednou smutně svému příteli: »Utěšení, jež zakouší duše má v modlitbě, jsou tak veliká, že se nemohu ani příliš sebrati, cítím, že moje povaha je slabá na tak mnoho milostí. Zdržuji se proto veřejných služeb Božích, neboť se bojím, aby mne něco neobyčejného nepotkalo. Častěji jsem již Boha prosil, aby buď mé srdce rozšířil a mé přirozené síly rozmnožil, aneb mne ze světa tohoto odvolal.«

Světce nebyl pouze duší a vůdcem kláštera Vtělení, ale byl požehnáním i jiným klášterům a lidem města tohoto svým poučováním a životem. Obraceli se k němu v duchovních záležitostech lidé pochybnostmi a pokušením zmitání a takoví, kteří ze života duchovního učinili nesnesitelné jeho smutkem se trápili. Světec uspokojoval všechny, prvním navrátil klid svým jasným, osvíceným návozem, druhým veselost svojí vzmužující láskou.

V městě žila jedna velmi mladá, přitom však marnivá dáma, která i druhé ku hříchu ponoukala. Všechno napomínání a vážné předhůzky rodiny i příbuzných zůstaly bez výsledku; pouze tolik jejich žádosti povolila, že dala se pohnouti ku návštěvě světcově. Jaký však stal se s ní obrát! Byla duchovní převahou muže Božího tak přemožena a upoutána, že sama prosila, by častěji mohla jej navštívit a s ním rozmlouvat. A výsledkem těchto návštěv byla v krátkém čase zášť starého života a nejčistší jednání i obcování ku podivu všech. A v čem spočívala moc tohoto sluhy Božího? V oné tichosti myslí, která zapuzovala všechnu přisnost ku bloudicím; v onom způsobu jednání podobném jako u božského Pastýře, jenž tak laskavě a milosrdně hříšníky přijímal. Láska nejen pohnula srdcem oně dámy, ale takřka je zlomila, oči jí otevřela a naplnila ji svatou, spravedlivou lítostí a bolestí lásky.

Nedivme se tudíž, že všude světce apoštolem nazývali a to tím více, že mu i podivná moc nad duchy pekelnými propůjčena byla.

V jednom klášteře žila řeholnice, jejímž podivuhodně velikým a všestranným vědomostem každý se divil. Mluvila téměř všemi jazyky a objasňovala temná místa v Písmě svatém tak skvělým způsobem, že i sami učenci slyšíce ji žasli a za zvláštní, Bohem vlitý dar to považovali. Brzo stala se předmětem obdivu celé krajiny a každý se k ní ve svých záležitostech obracel. Více let byli představení její zvláštností a zdánlivou dokonalostí oslněni, až tu zpozorovali, že se jednání její s věděním neshoduje, ano, že i život její s oněmi milostmi, jimiž, jak veřejně vyznávala, obdařena je, se nesrovnává i byli přinuceni tajemství tomu na kloub

přijíti. Marně zkoušeli po dlouhý čas všech prostředků, jichž jen chytrost vynaléztí může, až posléze obrátili se, aby nejkratceji a nejjistěji cíle došli, na sv. Jana z Kříže. Prosili jej, aby zmíněnou řeholnici zkoušel a svá pozorování jim sdělil. Světec, jenž na sebe pranic nespolehal, odmítl prosbu tuto, když však i po druhé byl žádán a sám poznal, že možno jemu vyplněním prosby přispěti k odvrácení duše od zlého a k získání jí i k oslavě Boží, svolil. Když tedy určená doba vypršela, odebral se do kláštera; zároveň oznámeno řeholnici, že si jí někdo v hovorně přeje. Hned běžela plna sama sebe do hovorny, byla přesvědčena, že je to opět někdo, který jí chce slyšeti a jí se obdiviti. Však hle, sotva že od sv. Jana byla pozdravena, začala se na celém těle chvěti jako zločinec, jemuž rozsudek je soudcem předčítán. Doléháno na ni, aby řekla příčinu svého strachu, ale nebyla s to, aby slovíčko ze sebe vypravila. Světec poznal hned, že jest posedlá zlým duchem a na prosby představených slíbil za ni zažehnavací modlitby se modlití. Ubohá tato duše byla již v mládí svým zlým duchem posednuta a bohužel zalíbila si i v klášteře ona pouta, jimiž jí měl svázáno, byla to samolibost, chvála, lesk a sláva.

Po několika dnech, v nichž byl světec neustále na Pána modlitbami doléhal, navštívil zbloudilou opět a snažil se, přivést ji ku poznání jejího ubohého stavu. Nemohla jeho duchu, jenž tak horoucně miloval, odporovati a co jí jeho láska tak mile a přece tak pravdivě, tak vážně a přece milosrdně a těšivě odkryla, to nemohla zapřítí a k tomu se neznati. Přijala pravdu, již jí jeho láska ukázala, zmužila se však; byla otřesena pohledem na tolik duševních svých ran, ale také plna důvěry v toho, jehož vítěznou dobrotu sv. Jan tak skvěle dovozoval; pevně upoutala se ve víře na božského Mistra, jenž zničil říši satana a jenž dal církvi moc ďábla vymítati i prosila sv. Jana za pomoc. Světec slíbil a doložil, že v málo dnech přijde opět. Několik hodin na to navlékl však satan, zuře nad porážkou, nová osidla duši řeholnice, aby jí tím snáze pohltili mohl. Proměnil se, jak svatý Pavel podotýká, v anděla světla, t. j. vzal na sebe podobu

P. Jana a odebral se do kláštera žádaje pod záminkou, že něco zapomněl, znovu mluvit s řeholnicí. Ubohá se dostavila ani nejmenšího tušení nemajíc o podvodu ďábelském. I počal ošemetník s líčenou soustrastí jí doličovat, že velikost jejího provinění je tak hrozná, že dává satanu úplnou nad ní moc a že chtíc nechtíc bude muset činit jen to, co on bude chtít a tak že záhubě neujde. Poslouchající krvácelo srdce při řeči té a proudem kanuly slzy po chvějících se lících. Ona potěšující naděje, jež krátce před tím jako přivčtivá jitřenka v příští její kající život zářila, byla úplně zastřena černými mraky nejzoufanlivějšího zármutku a zuřivé bolesti. Temnota pochybností rozprostřela se nad duší její a tak nastal tímto jejím stavem kýžený okamžik záhubci duší, jenž rád ve tmě a zármutku loví. Než libezný a milý Bůh, který pln milosrdenství nechce smrti, ale života a obrácení hříšníků, jenž ani hořícího knotu neuhásí, nedopustil toho, ale osvitil sv. Jana, aby poznal nebezpečí hroziící. Na perutích milosrdné lásky spěchal sv. kněz do kláštera. Vrátná, velmi zaměstnaná, pravila mu, že nemožno s řeholnicí onou jemu mluvit, ježto jest u ní P. Jan. Jaké však bylo její překvavení, když pohlédši na příchozího poznala v něm P. Jana; byla tímto zdvojením osoby jako zkamenělá. P. Jan vešel spěšně do hovorny, z níž v tomtéž okamžiku domnělý P. Jan, satan, zmizel a řeholnici v žalostném stavu zanechal. Sv. Jan poukázav rozechvěně řeholnici na patrný klam pekla, dodal hluboce skleslé svou poznámkou, že ďábel není tak silen, jak se zdá, když i před obyčejným mnichem uprchl, nové síly a myslí. Aby pak se i nadále zlu předešlo, zažehnal světec u přítomnosti ostatních řeholnic a jiných lidí ďábla, který z ní s hrozným řvaním vyšel.

Co řekne nynější čas a duchaplní učenci o tomto příběhu, o posedlosti a spojení s ďáblem? Snad se tomu vysmějí, o tom pochybovati budou a to poprou? Ať je tomu jakkoli, jen nezapomeňme, že popření satana, popření jeho obcházení jako lva řvoucího a hledajícího, koho by pohltil, jest i popření křesťanství Trojjediného; že potkáváme se s podobnými příběhy více méně v životech

mnoha světů, kteréžto od nejučennějších mužů dobře prozkoumány a za pravé uznány byly, ježto skutečně od Krista P'ána udčlena církvi moc duchy zlé vymítati. Jest něco hrozně pravdivého při satanu, knížeti temnosti, knížeti tohoto světa, vražedníku od počátku, otci lži, o němž sv. Rehoř píše: »Satan klesl sice provinou svou hluboko pod člověka, ale pro svou duchovní přirozenost, ježto dříve andělem byl, vyniká nad všechno pokolení lidské. Ztratil sice vnitřní blaženost, nikoli však velikost své povahy a silou této převyšuje všechny lidské účinky, ačkoliv svatému člověku leží hluboko pod nohama.« Svatých se bojí, ale i oni musí se ho obávati, zvláště ohledně pýchy všeho druhu a samolibosti, i ve věcech dobrých. Vzletně a ostře mluví svatý Bernard o této věci: »Vy čerství, něžné kvítky Páně, začátečníci ve ctnosti, již nemáte ještě vycvičený zrak v rozeznávání dobra i zla, prosím vás, neposlouchejte rozsudku svého srdce; neodpočívajte v sobě samých, aby onen zlostný střelec vás nepřepadl. Lesní a divoké zvířeti, již možno snadno chytiti, klade oka dosti dobře znatelná, ale vám jako moudrým jelenům, schovává dosti i jemná osidla. Prosím vás tedy, pokoufajte se mocné ruce Boží a následujte rady oněch, kteří jeho listivé kousky lépe znají nežli vy.«

O veliké moudrosti a svatých vědomostech sv. Jana svědčí i výrok sv. Terezie, že během 20ti let za rozličných, sice nábožných, nikoli však duchaplných zpovědníků, méně získala nežli ve velice krátké době pod vedením P. Jana. A ačkoliv v oné době, kdy jej pro svůj klášter získala, dosáhla vysokého stupně dokonalosti, přece pokládala za zvláštní dar nebes, že zcela jeho vedení se odevzdati může. Její úcta k němu byla tak velika, že s ním jinak než klečíc nemluvila. »Nežli jsem jej poznala,« vyjadřuje se, »hledala jsem tu i tam světla, nyní ale nalézám všecko ve svém malém Senekovi.« Toto jméno dala sv. Janu z Kříže proto, že v malé jeho postavě tak veliký duch a tak osvicená duše sídlila. Vždy trpce pocítovala jeho nepřítomnost a měla i svatou náklonnost k oněm místům, na nichž prodléval; řeholnicím pak velmi doporučovala, aby

ve všech záležitostech na něho jako nejosvěcenějšího muže sv. církve se obrátily. Převorka jednoho klášteřa, v němž svatý Jan zpovědníkem ustanoven byl, stěžovala si světici ohledně vedení duchovního. »Skutečně,« odvětila jí svatá matka, »vaše prosba jest jen žertem, neboť máte při sobě sv. Jana, onoho nebesky milujícího muže. Pravím vám, milá dcero, že v celém Španělsku nenajdete nikoho, kdo by jako tento kněz duše vésti uměl. Otevřete mu jen všechno své nitro a v brzku velké pokroky učiníte. Pán propůjčil mu ku vedení duší zvláštních milostí.«

Čím obtížnější byly ony úřady, jež mu v tento čas svěřeny byly, s tím větší horlivostí se jim věnoval. Věrnost tuto jemu Pán odměnil a v ní ho také upevnil tím, že ukázal se mu jedenkrát v onom zuboženém stavu, v němž po bičování byl. Trnová koruna vtlačena byla hluboko v přesvaté čelo, obličej ubit, uplván a krví zbrcen; nebylo podoby a krásy na něm, muži bolesti. Žalostně a bolestně hledě na sluhu svého pravil: »Viz, Jene, můj služebníče, jak mnoho trpěl jsem za hříšníky; dobře činíš, že mně duše získáváš a pro nebe vzděláváš.« Hluboko vtisklo se toto vidění světci v srdce a nadešlo jej novou odhodlaností. Neméně paměti hodna jsou i slova božským Trpětelem proslovená, z nichž veliká cena duše lidské jest patrna. Jednu jedinkou duši má člověk, jí mu prokázána ta největší čest. O tom, jak vysoko duši ceniti máme a s jakou vděčnou láskou Bohu za ten dar děkovati, píše vznešeně svatý Bernard: »Jak povznesena jsi, duše, nad tělo. Tělo, můžeš sice blahu duše brániti, ale své vlastní působiti nedovedeš. Trpíš-li s duší, budeš s ní i jednou panovati. Jak vznešeného hostě přechováš, tělo, od jehož blaha i tvé závisí. Tys sice panem domu na této zemi, duše jest pouze pouťníci a vyhnancem ve příbytku tvém. Však rei mi, nedá-li sedlák pánovi, jenž u něho noclehovati chce, to nejlepší místo a sám se spokojí nějakým koutkem? Činíš tak podobně? Nedbej toho, je-li ti něčeho postrádati aneb obtíže snášeti. Nikoliv tělu, ale i duši Adamové prokázána čest býti obrazem Božím, neboť jen duše má svobodnou vůli a oprávněna jest panovati nad všemi stvořenými věcmi.«

Hříchem prvopočátečným tato moc duše nad tělem porušena a teprve vykoupením vrácena nám opět svoboda dítek Božích a je to úkolem každého křesťana, aby své vlastní já podroboval s milostí Boží ctnostem a tak si slechtiví své duše neposkrvněné zachoval.

Když vypršela doba převorování sv. Terezie v klášteře Vtělení a ona odejiti chtěla, prosily ji řeholnice snažně, by jim alespoň sv. Jana zpovědníkem ponechala a místo sebe, sama převorku ustanovila. Vyplnění první prosby stálo světici největší přemáhání, neboť zakusila, jak jeho vedení její duši prospívá. Přece však svolila, neboť se zde jednalo o čest Boží a spasení duší. Z téže příčiny dosadila i na úřad převorku řeholnici vynikající trpělivosti, vytrvalé zmužilosti, něžné lásky, veliké zkušenosti a opravdové pokory.

Po uplynutí převorství této představené, byla opět svatá Terezie téměř jednomyslně převorkou zvolena. Však těch několik málo, jež s volbou nesouhlasily, strhly takový křik a na odpor se postavily, že P. provinciál, který též sám v srdci reformě odporným byl, poručil novou volbu. Však hle. I podruhé byla světice zvolena. P. provinciál více svojí než Boží vůli se řídě, tak se rozhněval, že kázal několik řeholnic uvězniti a 54 exkomunikoval. Odstrašující to případ, jak vysoký úřad bez velikých ctností ku nejvyšše nebezpečnému zneužití moci úřední vésti může, kdežto naopak poctivost jde klidně svojí cestou a s Boží pomocí buď cíle svého dosáhne jako tyto bezelstné řeholnice při opětovné volbě sv. Terezie, aneb dle božských skrytých úradků mlčky a právě proto v pokoji duše povolně ustoupí, jak sv. Terezie učinila, když celou věc, která i králi Filipu II., jenž si jí velice vážil, přednesena byla, mlčky pominula. Ale rozelení nejednali tak a když svaté matce něčeho vyčítati nemohli, vylili si všechnu svojí zlost na zpovědníka sv. Jana z Kříže, kterýž, jak oni mysliili, nemalý podíl na volbě sv. Terezie měl. Co nyní následovalo jest ne tak černou skvrnu na zmírněné řeholi, jako spíše bolavým místem několika srdcí lidských.

(P. p.)

Z cest kněze.

Několik vzpomínek z církevního a náboženského života v cizině.

Řvoucí dervišové.

Všeobecně se tvrdí, že jest nejkrásnější pohled na Cařihrad z kopce u Skutari, což jest město, ležící naproti Stambulu.¹⁾ Jak blízce jsou zde dva díly světa! Stojíce v Evropě slyšíme štekati psy v Asii, úplně dobře rozeznáváme tam pouhým okem lidí, jejich postavy, úbor. Vždyť dělí zde Evropu od Asie, Bosporus, místy úzké moře, které nám připadá někdy jako široká řeka. Učinil jsem si jednoho odpoledne výlet z Cařihradu do Asie, chtěje jednak shlédnouti čarokrásnou vyhlídku, poznati turecký hřbitov, jednak navštívit řvoucí derviše, kteří pořádají veřejnou zkoušku svého umění, vždy ve čtvrtek odpoledne.

Nejprve jel jsem z Péry, čtvrti městské, která leží vysoko nad mořem na svahu a temeni hory, kdež bydlí hlavně cizozemští kupci a obchodníci, dolů k přístavu a použil jsem lanové dráhy, která má délku šesti set metrů. Dojda pak ku přístavu, šel jsem po mostě, zaplatil mýtné, které vyneslo vládě turecké denně 7200 korun. Spojení mezi Evropou a Asií jest velmi čilé, stále jezdí lodě sem i tam; sotva jsem si usedl na parníček, hned přišel jakýsi Armén, a prodával vše možné. Koupil jsem si na památku športovní fetizek k hodinkám, za něž chtěl pět korun a dal ho pak za čtyřicet halířů. Za chvílenku parníček odjel a zastavil jen jednou v Evropě u kteréśi mešity a jel pak zpřímá do Asie. Tam stálo u přístavu mnoho kočích, kteří nabízeli dotěrně své služby; koně měli vysoké, špičaté chomouty, které jsou jistě pro horko velmi nepohodlné. Najal jsem si, ovšem za drahý peníz, vůz na několik hodin a poručil, aby mne zavezl na horu Bulgurlu, která leží daleko za městem a jest dvě stě metrů vyvýšena nad hladinu mořskou.

Byl jsem povděčen, že jsem projel celé Skutari; myslil-li jsem, že jsou domy v Cařihradě prajednoduché, bylo nutno říci, že jsou zde prabidné baráky, některé byly ze všech stran podepřeny, aby se ne-

zhroutily, ulice byly nerovny, nedlážděny, tak že vypadá Skutari jako nějaká velká dědina. Cesty jsou, protože zde asi velmi dlouho nepršelo, plno prachu. Jede se hodně do kopce a brzy stojíme u proslulého zdejšího hřbitova, který má délku několika kilometrů. Turci totiž nedají nikdy, ani po mnoha letech do téhož hrobu, jiné mrtvolky; cařihradští moslemové jaksi nedoufají, že by panství jejich v Evropě dlouho ještě trvalo, a proto raději se dávají pochovati do Asie; z obou těchto důvodů jeskutarský hřbitov ohromně veliký. Jinak jest však pohled na něj velice jednotvarný, neboť jsou u všech hrobů u hlavy zastrčeny dlouhé desky anebo též sloupy; je-li na některém kamenný turban, je to znamení, že tam spí věčný spánek, muž; skoro u každého hrobu jest zasazena štíhlá pinie, tak že je hřbitov vlastně hustý les pinií, jimž probíhají na všechny strany široké, dobře upravené silnice. Ostatně viděl jsem ve Skutari více hřbitovů, někdy mezi domy, ano i před okny domů.

Protože bývá na tureckém hřbitově poměrně více stínu, než všudy jinde, jsou nejoblíbenějším pobytlem žen, jichž tam bývá plno po celý den. Obyčejně si zasednou na hroby, proklepávají své známé a pak vykládají si pohádky, ano někdy zasedne si mezi ně starší žena, která je vykládačkou pohádek a povídek, jichž jest v turecké literatuře velká zásoba a za peníze pobaví své posluchačky jak dlouho jim libo.

Zřídka viděti ve Skutari poněkud lepší dům anebo villu. Po dlouhém a pro koně namáhavém stoupání dojeli jsme za město, kde přestaly domy a započaly pole i lesy asijské. Kočí zastavil a ukázal bičem na cestičku mezi poli; šel jsem po ní, stoupaje ještě několik minut, a pak jsem stál na vysokém, pozvolna do moře spadajícím kopci, odkudž byla vskutku přerozkošná vyhlídka. Neboť právě před námi jest rozprostřeno Skutari a naproti němu, na druhé straně zřítine celý Cařihrad s přemnohými, stíhlými minarety, paláci, domy. Evropu odděluje od Asie moře Bosporus, na němž brázdí.

¹⁾ Stambul jest jině pojmenován Cařihradu.

lodě všech velikostí a všech druhů, ujíždějí jako střely anebo jako rychlé vlastovičky. Na večer uzavírají obzor hory, až do vrcholku porostlé lesem, pohlédneme-li k východu zříme celý Bosporus, který místy užší, místy širší vine se jako široká řeka do Černého moře, jehož zamodralá hladina uzavírá obzor; na západ ladně přerušuje hladinu moře, Marmora, Princovy ostrovy, porostlé stromovím, v němž jako v úkrytu skrývá se mnoho domů. Nezapomeneme ohlédnouti se i k jihu, dále do Asie, kdež střídají se pahorky s údolím, část půdy jest obdělána v pole, část jest zalesněna. Není věru přehnáno, když se tvrdí, že pohled na Cařihrad patří k nejkrásnějším z celého světa.

Účelem mého výletu do Skutari byla však vlastně návštěva řvoucích dervišů, kamž jsem se dal nyní z kopce Bulgurlu dovéztí. Kočí zastavil u praobyčejné, jednoduché, doškem pokryté, venkovské chalupy; u bránky stál Turek, který, když se mu zaplatil přiměřeně velký bakšiš (zpropitné), zavedl mne a mé soudruhy dovnitř. Vnitřek odpovídal zevnějšku; nízký strop byl podepřen trámy. Stáli jsme ve velké světnici, uprostřed níž bylo zábradlím ohrazené místo s výklenkem, kdež seděl představený dervišů; vedle něho byli po každé straně tři derviši, naproti němu pak sedělo jich v řadě, vedle sebe osm; mezi nimi byl chlapec nanejvýš dvanáctiletý, ostatní všichni byli mladší mužové, ve věku dvacíti až třiceti let. Všech dervišů, kteří zde byli zhromážděni, napočítal jsem osmnáct. Všecka místnost byla vyzdobena meči, šavlemi, bambitkami, puškami, bubínky, pikami, na nichž visel koňský ocas, což bylo rozvěšeno po zdích, po sloupech a vedle výklenku. V koutech stály též veliké rakve s malou věžkou u hlavy, kdež byl rozložen dlouhý bílý závoj; nikdo z přítomných mi nemohl jeho význam vysvětliti.

Nahoře okolo zdi celé světnice byla galerie, na níž bylo turecké obecenstvo, jehož bylo v celku asi deset hochů a tři ženy. Dole před zábradlím stáli jsme my cizinci, jichž se sešel větší počet.

Vrchní derviš otevřel knihu, nahlas z ní četl a pak mluvil z paměti, jakoby měl nějaké kázání. Vedle něho seděl starý, tlustý derviš, který pokyvoval spokojeně hlavou a za chvíli již dřímal. Když vůdce

domluvil, začali všichni jednohlasně něco odříkávati; jeden z nich byl předzpěvákem, odříkal vždy několik vět, vlastně monotoně zpíval a ostatní pak vpadli do dalšího zpěvu. Mezi tímto zpěvem přišel jakýsi turecký důstojník, ozdobený asi osmi řády, zezul z noh pantofole, vzal je do ruky, šel k vrchnímu dervišovi, políbil mu ruku a usedl si vedle něho, na levo, kamž ho pohybem ruky derviš pozval.

Nyní povstali někteří z dervišů, odešli do vedlejší místnosti a donesli odtud nádobu s řevavým uhlím. Dali na ně kadidlo, načež vystupoval příjemně vonící kouř do vzduchu. Pak zase zpívali všichni unisono (jednohlasně), měli při tom zavřené oči a kejkali se celou vrchní částí těla na všechny strany. Když zavzněl povel vůdcův kejkali se v před a v zad, za chvíli, když se rozkázalo, kejkali se v pravo a v levo, což činili stále, bezce vší přestávkou. Ovšem měli ustavičně zavřené oči, jinak by to sotva byli dokázali. Mezitím docházejí ještě jiní dervišové, staví se do řady vedle těch, kteří zde již byli a rovněž se kejkají. Někteří, jsouce unaveni, stírají si z čela hojně se finoucí pot. Chvillemi přestali zpívati a zpíval jen vůdce; nápěv byl příliš jednoduchý, vždy padli o kvartu čili o čtyři tóny nížeji. Chlapec jest již všecek bledý, zsinalý, viděti, že ho kejkání hrozně namáhá a unavuje. Za chvíli když se tak bez ustání již asi čtvrt hodiny kejkali, počali najednou hlasitěji zpívati, pak křičeli, tak že to vypadalo, jakoby se rozzuřili a hádali. Tu vystoupil jeden z řady, postavil se do prostřed před vrchního derviše, a začal odříkati něco na způsob litanie; vždy něco vykřikl a sbor hlubokým hlasem odpověděl. Když litaní ukončili, zpívali jen dva, jeden vysokým tenorem, druhý hlubokým basem, bez všeho nápěvu, bez souladu; velice často opakovalas slova Mustafa Muhamed. Náčelník podal vedle sedícímu důstojníkovi knihu a ukázal mu prstem, kde to je.

Tu odhodili všichni vrchní pláště a byli nyní oblečeni v bílých košilách a v bílých kalhotách, na nohou měli bílé punčochy. Všichni si okamžik odpočali, ale za chvíli již otáčeli se, stojíce na jednom místě, dokola kolem a řvali jako zběsilí. Jeden cizinec po druhém.

se vytrácel. Za chvíli měli dervišovové zelené slíny u úst, některý si rval vlasy, jiný si trhal vousy, ba zdálo se, jakoby již chtěli sahati po zbraních, jež byly po stěnách rozvěšeny; proto jsem také odešel, nedočkav konce. Bylo to věru divadlo, nanejvýš odporné.

Oddechl jsem si spokojeně, když jsem seděl v kočaře a jel pomalu k přístavu. Jeda parníkem do Cařihradu, prohlížel jsem si polohu města Skutari a viděl, že leží na dvou širokým údolím od sebe oddělených kopcích a že jest všude mezi domy celý háj pinií a cypřiši.

Abych upokojil divokým řevem dervišů rozrušené nervy, šel jsem ku Galatské věži, kterou si kdysi vystavěli janovští kupci, dokud zde byli pány. Nahoru se stoupá po stotřiceti schodech, ovšem napřed nutno dáti bakšiš pěti piastrů, což jest asi naše koruna. Věž jest kulatá a ozdobena nahoře dvojitou, pěknými sloupy vyzdobenou galerií. Již z první otvírá se překrásný rozhled; obcházmí okolo celé věže a nemohu

rozhodnouti, na kterou stranu světovou jest rozkošnější vyhlídka; ale vstoupám po dalších třiceti schodech ještě o poschodí výše, ku druhé galerii, kdež nás vítá a pozdravuje stráž hasičská a — kavárník. Zajisté byl výborný nápad, že zde zařídili kavárnu a mezi sloupy dali veliká okna. Usedl jsem u stolu, popíjel znamenitou černou kávu a kochal se vyhlídkou, nyní docela různou od oné již jsem měl před několika málo hodinami z kopce Bulgurlu nad městem Skutari. Neboť nyní jsme uprostřed Cařihradu, v předměstí Galata, kde jsou krámy a skladiště cizozemských, zde usedlých obchodníků, jimž jest velikou výhodou sousední moře, po němž se jim doveze všecko zboží. Posezení v této kavárně, která má jistě nejkrásnější vyhlídku ze všech kaváren celého světa, bylo rozkošné a bylo zároveň básnicky krásným ukončením rozčilujícího, odporného výletu ku řvoucím dervišům, kteří řevem a křikem uctíli minili svého Allaha.

Ignát Zhděnl.

Marnosti a pravá moudrost.

(Dle „Následování Krista“.)

Marnost jest, pomijitelné bohatství vyhledávati, a v pomijitelný statek na tomto světě doufati.

Marnost jest, k vysokému se vznášeti v životě stavu, bažiti po hodnostech, a v nich hledat marnou světa slávu.

Marnost též jest, hnáti se za rozkošemi tělesnými, a to žádat si, co stíhá v krátku Bůh tresty přísnými.

Marnost jest, na světě sobě přátí života dlouhého, ale málo, neb nic hledět zde si života dobrého.

Marnost jest, toliko časný zdejší život milovati, a o to, co po něm bude nikdy nic nepečovati.

Marnost jest, těch věcí, které rychle minou, milování, a nic nedbatí těch věcí, jež věčné mají trvání.

Marnost, a všecko jest marnost, u člověka v zemském žití, kromě milovati Boba, a jemu věrně sloužití.

Pravá, největší moudrost jest: povrhnutí světa zbožím, a snažit se jedině, po nebeském království Božím.

F. Vrátíl.

Jubilejní slavnosti na Svatém Kopečku.

Díky Bohu, dopadly slavnosti tyto skvěle, podporovány jsouce nádhernou pohodou a tichým počasím. Po celý slavnostní týden byl velechrám Rodičky Boží svatokopecké věřícími přeplněn, největší nával ovšem byl o nedělích 8. a 15. září. K památnému jubileu vyzdoben chrám uvnitř i zvenčí nádherně květinami a guirlandami, jakož i drahocennými látkami. Oltář Rodičky Boží skvěl se zlatem a stříbrem, a ozářen byl sty světel, což zejména večer úchvatný poskytovalo pohled. I celá obec oděla se slavnostním hávem, postaveno pět bran, nejkrásnější s obrazem svatokopecké Královny, před kostelem s nápisem: »Zdrávas Královno!«

Počátek slavnosti učiněn v sobotu 7. září slavnými nešporami. Večer měl vdp. probošt Boh. Hendl úvodní kázání v kostele, v pravém slova smyslu lidem nabítem. Po požehnání byl slavný průvod poutníků se světly kolem kostela. V neděli na svátek Narození Panny Marie přišli tisícové na Sv. Kopeček, aby přítomni byli slavnostnímu kázání, které měl nadšený kazatel Dr. Frant. Jáníš, c. k. univ. professor, a pontifikální mši sv., kterou celebrouval Jeho bisk. Milost nejdůst. světící biskup Vilém Blažek, který také odpolední požehnání udělil. Po celou oktávu bylo denně kázání a pontifikální mše sv. Dostavilo se pět prelátů řádu premonstr. s generálem řádu v čele, i nejd. věrná kapitola olomoucká vyslala své pontifikanty. Věřící hojným počtem přistupovali ke stolu Páně. Vrchol slavnosti byla však neděle 15. září, svátek Jména Panny

Marie, vlastní jubilejní slavnost korunovační. Již v předvečer docházela četná procesí s kněžími, mezi nimi i poprvé přišly obě Mariánské družiny, mužů i žen z Opavy, vedené dp. Skalským S. J., které slavnostně jsouce uvítány a promlouvu vdp. probošta pozdraveny -- obětovaly velké stříbrné srdce Rodičce Boží svatokopecké.

O 6. hod. večer měl kázání vdp. probošt, potom vedl slavný průvod poutníků se světly kolem kostela. Jak úchvatné to divadlo. Přes 20 tisíc poutníků v průvodu se světly; hudba hrála, zvony zněly, střelba duněla, kostel i klášter i dědina osvětlená, ohňostrojevypuštěn, vše to zvěstovalo širošířnému okolí, že nastává veliká slavnost korunované Královny svatokopecké. Dlouho užíval shromážděný lid překrásného toho pohledu, i v okolních dědinách, a zejména v Olomouci kochali se přechétní pohledem

na ozářený Svatý Kopeček. V neděli od 3. hod. ráno slouženy mše svaté. --- K 9. hod. přijel Jeho Exc. nejdp. kníže-arcibiskup olomoucký a byl u brány uctivě přivítán. Potom ve slavném průvodu uveden jsa do velechrámu, byl přítomen velkému kázání, které měl výmluvný kazatel nejdp. arcikněz z Vel. Týnce Dr. I. Láška v kostele. Mezitím bylo druhé kázání české v nádvoří, kde před tisíci posluchačů slávu Marie Panny svatokopecké hlásal nadšený člen kongregace Nejsv. Vykupitele z Červenky, a v kapli sv. Anny po německu kázal překrásně vdp. superior kn. arc. semináře Alois Demel tisícím se Němcům. Po kázáních sloužil ndp. arcibiskup slavnou

pontifikální mši sv., při níž překrásně zapěli pp. bohoslovci olomoučtí. Po mši sv. byl sv. Obraz podáván k políbení, což trvalo až do 3 hodin, kdy Jeho Exc. p. arcibiskup měl překrásné kázání o korunování Rodičky Boží na nebi a na zemi. Po litaních hnul se průvod. Ač počalo pršetí šlo se přece ven. Mnoho spolků s prapory, dvojí hudba, na 200 družiček, členové třetího řádu zahájili průvod. Po té šli řeholníci: dpp. kapucíni, dominikáni, redemptoristé, a jesuité, řeholní kanovníci premonstračtí se svým opatem J. M. Meth. Zavoralem v čele. Nyní nesen zázračný obraz na vkusných nosítkách střídavě ode všech duchovních. Nad sv. obrazem, nesli baldachýn pp. řezníci olomoučtí. Za nosítkami kráčelo duchovenstvo světské, kaplani, faráři, děkani, arcikněží, kanovníci, dva světicí biskupové v mitrách a Jeho Exc. nejdůst. arcibiskup v mitře a s berlou. Za ním šel velectěný pán místodržitelství rada Sedláček z Brna s chotí, jehož přítomnost zajisté nejlepší dojem na všechny učinila. Průvod se pro

děst musel omeziti na kryté ambity, přes to však byl velkolepý. Na 96 kněží doprovázelo obraz Rodičky Boží a lidu bylo na 50 tisíc.

Jaká to sláva, jaké to nadšení! Nezapomenutelným zůstane den ten všem, kdož zde přítomni byli. Po slavném »Te Deum« a sv. požehnání dával se zase svatý obraz líbati, což trvalo až do pozdní noci. V pondělí slavným Requiem ukončena byla překrásná a památná slavnost jubilejní, která dokázala, jak drahým je Svatý Kopeček lidu našemu, a jak lid náš posud Rodičku Boží ctí a a vyzývá, a tím také svou katolickou víru vyznává. Dej Bůh, aby milosti ze studnice Boží čerpané hojného přinesly užitku pro spásu všech. Slavnosti minuly bez nejmenší nehody a v úplném pořádku, začež vřelé díky Bohu!

I přečtení čtenářové »školy«, kteří se jichúčastnili, se zajisté na Svatém Kopečku potěšili, a zajisté přijdou zase, aby korunovanou Královnou Moravy uctili a poprosili.

* * * * *

Růže a trny.

Růži z keře růžového
chce-li trhat naše ruka,
musí trnu bodlavého
při tom pocítiti muka.

Podobně, kdo uchvátiti
chce růži nebeské slávy,
zde též musí zakusiti
mnohých útrap trn bodlavý.

Růži nebeského blaha
nelze lehce utrhnouti,
marná jest každého snaha
ji bez bolu dosáhnouti.

Proto trpělivě nesme
muky trnův utrpení,
ve svých mukách tím se těšme,
růže bez trnů že není.

Vzpomeňme na život Krista,
trnů utrpení plný;
on je k nebi cesta jistá,
ale posázená trny.

Trní my se nelekejme,
jež v cestě je nasázené,
cestou utrpení spějme
za Kristem, v nebe blažené.

Kristus Pán měl svoji hlavu
věncem z trní ozdobenou,
tak vešel v nebeskou slávu,
všemu lidstvu připravenou.

Kristus lidstvu ukazuje
svým životem, smrtí svojí,
nebe ten že uchvacuje,
kdo proň trpět se nebojí.

Proto trpme, trpme rádi
pro růži slávy nebeské,
jejížto slast nám nahradí
útrapy, trny pozemské.

Muky trnů zemských strastí
prve zakusit musíme,
pak růži nebeské slasti
teprve utrhnout smíme.

F. Vrdtil.

* * * * *

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

XXIII. Cesta k nemocnému.

Obrázek z missií mezi protestanty.

V předvečer slavnosti Božího Těla — vypravuje missionář P. A. Meier — když se blížila půlnoc, byl jsem vyburcován ze spánku. Přišel posel, aby mne zavedl k nemocné. Nemocná, šestnáctiletá to dívka, bydlela v osadě dvě hodiny vzdálené. Ještě zavčas napadlo mi, že poslední pošta, která město s nádražím spojuje, krátce po půlnoci se do města vrací. Vozmo dostane se člověk rychleji k cíli. Letmo spěchám na poštu. Poštovský právě odstrojoval koně. — »Bedřichu,« pravím, »zapřáhni ihned jednoho koně k lehkému vozíku a zajede ke kostelu, musím v H. zaopatřit nemocnou. Ostatní vyjedná s pánem zítra.« »Hned pane faráři,« praví Bedřich, »jsem za chvíli na místě.«

Zatím vzal jsem velebnou Svátost ve svatostánku, vložil do bursy, bursu zavěsil okolo krku a úschoval pod svrchník. V krajinách většinou protestanty obydlených nesmí se velebná Svátost nosit veřejně. Pan učitel, který bydlí vedle fary, byl rovněž klepáním a voláním poslovým ze spánku probuzen, protřel si právě oči, aby zvěděl příčinu nočního povyku. Uslyšev oč se jedná, připojil se dobrovolně k noční výpravě. Přišel konečně i Bedřich. Vystoupil jsem tedy s učitelem na vůz, posel sedl si vedle košího na kozlík.

Byla nádherná letní noc. Ticho vůkol široko daleko. Bylo slyšeti jen lehký dupot koňův a jednotvárný šustot vozových kol. Když jsme zabočili do křoví silnici lemujícího, poskytl se nám zvláštní divadlo. Tisíce svatojanských mušek polotovalo kolem, jakoby byly chtěly Spasitele ve způsobě chleba ukrytého pozdraviti. Nikdy před tím ani po tom neviděl jsem tolik těchto svítících zvířátek pohromadě. Mlčky jeli jsme dále lesem i polem.

V malé vzdálenosti od domu nemocné vůz se zastavil. Zbytek cesty bylo nám vykonati pěšky. Rychle spěchali jsme dále. Když už jsme blízko u cíle byli, najednou pozoruji, že ztrácím půdu

pod nohama a než bys napačítal »pět«, vezím až po hlavu v hluboké kalužině. Milý čtenáři, spanilá čtenářko, věř mi, že nepřeháním, ale čistou pravdu mluvím. Na okamžik jenom pozbyl jsem vědomí, brzy však poznal jsem své smutné postavení a vyškřábal jsem se napjav všechny síly, na pevninu. Ze šatu mi tekla voda potíčky na zem, boty byly plny vody a nezbyvalo než zouti je a vodu vyliť. Přes to šlo se dále. Oba společníci, kteří byli očitými svědky mé nehody a pod koží se možná usmívali, kráčeli přede mnou. Vy, moji draží, kteří tyto řádky čtete, možná se také usmíváte. Pro mne a za mne, nemám vám to za zlé. Směšným bylo mé postavení skutečně, ale věc mohla skončiti pro mne dosti povážlivě.

Ve stavu nikterak závidění hodném vstoupil jsem do obydlí nemocné. — Pozdě! Před hodinou právě usnulo dítě v Pánu. Tak byla tedy všechna námaha nadarmo! Truchlící rodičové klečeli u smrtelného lůžka své dcery. Zde byl bych sobě přál míti zázračnou moc Ježíšovu, kterou kdysi k životu vzkřísil dcerušku Jairovu, zde byl bych rád s ním zvolal: »Děvečko, vstaň!« Ve své vlastní nicotě nemohl jsem však učiniti více, nežli za nebožku se modliti a rodiče těšiti. Mne samého těšila myšlenka, že hodné nezkažené dítě svou duši do rukou Stvořitelových bylo vrátilo.

Když otec uslyšel o mé nehodě, dal mi několik vlněných houní do vozu. Mlčky zabalil jsem se do nich, mlčky jeli jsme domů. — Pro mé zdraví nedobrovolná ona koupel zlých následků neměla, toliko můj zánovní svrchník utrpěl škodu citelnou. Nečistá voda v kalužině působila zhoubně na jeho zevnějšek, tak že jsem se potom jenom ve všední dni mohl v něm odvážit, jak říkáme, mezi lidmi.

Dvě hodiny mohl jsem ještě odpocívat. O 5 hodinách ráno musil jsem větší část noční cesty opět vykonati, abych ve filiální osadě mohl míti služby Boží. Potom slavili jsme ve farní osadě památku ustanovení Nejsvětější Svátost

oltární. Odpoledne téhož dne, avšak i později, často byla řeč o tomto nočním zaopatřování. Průběh noční oné cesty byl příliš vážný, než aby se byl hovor jediné o směšné oné příhodě otácel, nicméně však i o ní učiněna tu i tam zmínka a pak ovšem jsme se i zasmáli. Ostatně i takové případy, vlastně nehody, mají ve smíšeném území ten účinek, že přítulnost k duchovnímu stoupá. V lásce však a důvěře katolíků spočívá i síla missionářova v krajině protestantské.

»XXIV. Od této chvíle blahoslaviti mne budou všichni národové.«

Tato slova, která nejsvětější Panna ve svém »magnificat« pronesla, připadají nám na mysl, kdykoliv čteme, kterak nevěřící, pohané i mohamedáni své útočiště k Marii berou. Takový případ vypravuje nám jistá missijní sestra z Omdurmanu ve východní Africe.

Před krátkým časem obdrželi jsme od Msgr. Pighi ve Veroně krásnou sochu Neposkvrněného Početí darem. Můžete si mysliti naši radost z tohoto nám tak milého a cenného daru! Nyní postavíme v naší nemocnici místo malé sošky Rodičky Boží, která tam dosud stála a kterou naši dobromyslní domorodci za její dceru měli, sochu novou. Přemilé Rodičce Boží zasvětily jsme svou činnost, pod její ochranou pracujeme, ona také práci naší pozehná a vyplní naše vroucí přání, abychom totiž nešťastným černochům mohli něco dobrého prokázati.

Minulý týden přišly k nám tři mohamedánské ženy a prosily snažně, aby se na naši »velkou paní« podívati mohly. Zavedly jsme je k malé soše Neposkvrněného Početí, která stojí v pracovně. Ženy nebyly však spokojeny, ježto podle jejich mínění to není ona paní, které chtějí své prosby přednáseti, tato zde je prý příliš malá. Ježto nechtěly od své prosby ustoupiti, nezbývalo nám než zavésti je do kostela.

Prve nežli dovnitř vstoupily, položily na práh své svrchní roucho a zvolaly jednohlasně: »S dovolením, s dovolením!« Snad očekávaly, že je někdo představi. Když však pozorovaly, že se nikdo k tomu nemá, odhodlaly se konečně vstoupiti. Pozorovala jsem na jejich obličejích výraz bázně a překvapení zároveň. Dojala

je zajisté okolnost, že se octly na místě tak tichém a posvátném. Zavedla jsem je k soše neposkvrněné Panny a poklekla jsem potom před nejsvětější Svátostí, abych se pomodlila. Brzy však byla jsem z modlitby vyrušena; všechnu moji pozornost obrátily na sebe hlasité a vroucí modlitby oněch tří žen. Byla jsem zvědava co asi mluví a proto jsem poslouchala. »Velká paní,« pravila jedna, pozvedajíc rukou svých k obrazu, »velká paní, vysvoboď mou dceru od jejího muže.« A ostatní dvě ženy opětovaly tutéž prosbu bezmála dvacetkrát, vždy živěji a důrazněji. Rovněž podivný byl jejich slib: »Velká paní,« volaly, »vyslyšíš-li nás, přineseme ti kadidlo, svíce a živé jehně, aby jsi je mezi své chudé rozdělila.«

Když se byly pomodlily, vstaly všechny tři, pozdravily nejsvětější Pannu srdečně a rozloučily se s ní slibivše, že po devět po sobě následujících dní přijdou opět. Nejstarší z nich mi potom vypravovala, že má jedinou dceru, kterou miluje jako oko v hlavě. Před krátkým časem ji provdala. Z počátku šlo všecko dobře, ale brzy bylo jinak. Muž ji bil, spílal ji a trýznil ji všelijak a učinil ji svou otrokyní. »Ach tato starost mne velmi trápi,« pravila zarmoucená matka, »míti jednu jedinou dceru, která veškerou mou radostí jest, kterou jsem pečlivě a pracně byla vychovala, která kvetla krásou a zdravím, a viděti ji sešlou a hubenou, to je pro mne bolest nesnesitelná.« Ubohá stařena, jak bych jí byla ráda pomohla!

Jednoho dne přišlo k nám asi deset žen pro léky a když je obdržely, chtěly také viděti »naši matku, velkou paní,« ježto prý její pomoci mají zapotřebí. Ukázaly jsme jim tedy sochu nejsvětější Panny a všechny ji prohlížely s největší pozorností. »Je to opravdu ona velká paní, která tolik milostí udílí?« tázaly se »a je skutečně vaší matkou? kdy pak vám poslala svůj obraz? Kde pak přebývá? Píše vám také?« a jiné podobné otázky. Odpověděly jsme jim, že tato paní jest matkou nás všech a že bydlí v nebi, kam i my po tomto životě přijíti doufáme. Ženy poslouchaly všechny s velkým zájmem a jedna z nejstarších přerušila nás říkouc: »Ale proč pak my

o tom nic nevíme? Máme tu žítí jako zvířata, aniž jsme o těchto krásných věcech slyšely? Proč pak jim nevyučujete i nás, abychom i my mohly s vámi do nebe k naší matce všech přijít? Hle, my jsme skoro nahy, my na nic nemyslíme než na jídlo a naše děti, a nikdo k nám nemluví o oné krásné paní, která, jak pravíte, i naši matkou jest!«

Po všech těchto otázkách a poznámkách začaly všechny milé matce Boží vykládati rozdivné své záležitosti a potřeby a nás to skutečně velmi dojalo, když jsme viděly, jak jsou zcela v modlitbu svou pohříženy, jedny ukazující své choré údy, jiné prosíce o zdraví svých dětí aneb té neb oné milosti sobě vyžadující. A nejsvětější Panna shlédne zajisté blahosklonně na jejich dětinou důvěru a vyslyší je dadouc jim právě zdraví duševní. Také my přejeme si toho snažně a spojujeme i naše modlitby s prosbami našich ubohých mohamedánek.

XXV. Skutky milosrdného samaritána mezi černochoy.

Jednoho večera — vypravuje jistý missionář z missijní společnosti sv. Josefa v Mill Hillu v Africe — seděl jsem unaven po námáhách toho dne, na verandě missijního domu, abych si trochu odpočinul. Ale toho odpočinku je zde mezi černochoy velmi na mále, missionář má býti stále na to připraven, že mu potřebného oddechu nebude dlouho dopráno. Tak i dnes. Sotva dechu popadaje přichází můj kuchtik a volá na mne: »Otče, právě bylo děvče, které má spavou nemoc, od svých příbuzných pohozeno. Vyhodili je do vysoké trávy u silnice; o otče, zachraňme ji!«

Vstal jsem ovšem ihned a pospíšil jsem k našim lidem, kteří právě ke společné večerní modlitbě byli shromážděni. Sděлил jsem s nimi, co se stalo,

a tázal jsem se, kdo by byl ochoten, nešťastnici vyhledati a ještě dnes do našeho domu dopravití, aby snad v noci se nestala kořistí dravé zvíře. Byli všichni ihned hotoví bohumilého podniku se účastniti. Vydali jsme se tedy na cestu k místu neštěstí a můj kuchtik nás vedl.

Za dobrou půl hodinu našli jsme mladé děvče ve trávě ležící, bez oděvu hubené a vyzáblé jako kostru. Strašná nemoc byla je tak dodělala. Obličej byl pokryt blátem a krví, která tekla z úst a nosu. Zhrozili jsme se všichni tohoto pohledu a byli jsme hluboce dojati. Opatrně vzali ji dva z našich lidí na ramena a zanesli domů. Cestou potkal nás známý mne anglikánský duchovní a divil se neobyčejné obětavosti našich křesťanů.

Když jsme pozdě večer na stanici přišli, ustlali naši lidé lůžko pro nešťastnici, rozdělali oheň, aby ji chránili před zimou; jiní přinesli vodu, aby ji očistili a občerstvili. Konečně otevřela oči, ale nemohla již nic říci. Dověděli jsme se, že vyučování ve sv. náboženství bývala přítomna a proto neváhal jsem udělití jí křest svatý. Předpokládal jsem totiž, že by jistě vroucně oň žádala, kdyby mohla.

Několik hodin po tom dotrpěla. Nyní spí spánek věčný, ale duše její probudila se k blaženému životu, jehožto brány se jí milostí křtu sv. v poslední hodině otevřely. A komu to má co děkovati? Ty jsi to sám nyní slyšel, milý čtenáři, milosrdenství svých spolu-bratří. Z toho poznáváš, kterak i černochoy dovede prokazovati lásku k bližnímu. To však jest zároveň důkazem, jak křesťanství všude s ctností jest nerozlučně spojeno a jí i mezi lidem nevzdělaným a surovým k nejkrásnější přivádí rozkvětu.

Různé zprávy.

Nové opatství. Před několika lety byl zřízen v Ettalu, v jižním Bavorsku nový klášter benediktinský a to hlavně štědrosti barona Kramer-Kletta. Nedávno povýšil sv. Otec Pius X. dosavadní tento převorát v opatství a převor dp. P. Villibald Wolfstein stal se opatem. Klášter jest blízko horní Ammergavy, kdež se provozují světoznámé pašijové hry.

Žaponská poselství. Doposud dostavilo se ku sv. Otci třikráte slavnostní poselstvo ze Žaponska. Ponejprv byli u papeže Řehoře XIII. Pět mladých šlechticů vyplulo 20. února 1582 v Žaponsku a teprve 1. března 1585 doplulo do Livorna, odkud, pak byli vedeni ve slavnostním průvodu do Říma. Poselstvo toto nemělo žádného výsledku, protože brzy na to vypuklo v Žaponsku veliké pronásledování křesťanstva. Druhé poselstvo vyplulo 28. října 1613 a dostihlo Řím 29. října 1615. Tehdy bylo v celku 150 Žaponců, jež papež Pavel V. přijal ve veřejné slavné audienci. V srpnu letošního roku dostavilo se třetí poselstvo žaponské, jež přijal papež Pius X. očekává je ve trůnním sále. Na francouzské oslovení vyslancovo odpověděl svatý Otec řečí italskou. V listě, jež odevzdal vyslanec, ubezpečuje mikado (císař žaponský), že vláda vždy bude přátel katolíkům. Nyní je v Žaponsku 33 domorodých a 243 evropských kněží katolických. Chrámů katolických je 145, kaplí 1917. Zájem je velký pro naši svatou víru, snad dá tedy Bůh, že dočkáme se v této zemi dobrých výsledků našich horlivých missionářův.

Katolická universita v Belgii. V Belgii jsou v celku čtyři university, a sice dvě státní, jedna v Lutichu, druhá v Gentu, mimo to jest katolická v Lovani a zednářská v Brusselu. Obě státní university dostávají ročně od státu šest milionů korun, katolická a zednářská, jakožto soukromné, nedostanou žádné podpory. V Belgii je zaveden způsob, že obdrží nejvýbornější studenti státní

stipendia na cesty; v posledních 17 letech (od 1890 do 1906) obdrželo tuto podporu z university lovaňské 118 studujících, z obou státních 83 a ze zednářské 41. Katolická universita má nejvíce posluchačů; v posledních třech letech měla universita v Lutichu 3824, v Gentu 2131, v Brusselu 2617 a lovaňská 5443 studujících. Protože je v Brusselu radikálně-socialistické obecní zastupitelstvo, dává zednářské tamější universitě roční podporu 225 tisíc korun; lze tedy viděti zvláštní zjev, že v zemi, kdež již po 27 let mají katolíci vládu ve svých rukou, přispívají katolíci poplatníci 258 K ročně na každého zednářského universitního posluchače, kdežto katolíci nedostanou ani haléře. Ve třech provinciích belgických, kde mají radikální socialisté většinu, dostávají zednářské a beznabožské školy státní podporu, ale v šesti ostatních provinciích, kde mají většinu katolíci, nedostávají katolické školy žádné státní podpory. Neřekneme, že je to nemístná tolerance?

Dojemná slavnost. V Brandýsu nad Labem oslavil sedmý dragounský pluk, který je tam posádkou velmi slavně narozeniny našeho císaře pána dne 18. srpna. Na cvičišti byla sloužena mše svatá, kterou sloužil novokněz Arbogast hrabě Attems, který sloužil dříve u tohoto pluku po osm let jako poručík a nadporučík. Před čtyřmi lety vystoupil z vojska, šel do bohosloví, kdež byl letos vysvěcen na kněze. Dojemný byl okamžik, když po mši svaté poklekli všichni důstojníci a všechno mužstvo a novosvěcený kněz udělil jim novokněžské požehnání.

Benediktini. Řád benediktinský má nyní 155 klášterů a 5925 členů. Opatů je 86, z nichž je 46 Němců (k nimž ovšem čítají i Čechy). Celý řád jest rozdělen na 14 různě pojmenovaných kongregací, u nás jsou dvě: svatého Josefa a Neposkvrněného početí Panny Marie. Primasem benediktinského řádu jest opat Hildebrand hrabě Hemptinne, opat u svatého Anselma v Římě.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Horáždovic. Ochrana před nakažlivou nemocí. Oetnuvši se při konání svých povinností v domě nakažlivou nemocí stíženém, počítala jsem záhy na sobě příznaky téže choroby. V úzkosti své vzala jsem útočiště k nejsv. Trojici, s Jejímiž přispěním v krátké době příznaky epidemie zanikly. Z vděčnosti za tuto pomoc vzdávám veřejně díky volající z hloubi duše: »Sláva budiž Bohu Otci, Synu i Duchu sv.!»

Z Polomí u Konice. Plně svůj slib učiněný vzdávám díky božskému Srdci Páně a Panně Marii, Matce ustavičné pomoci za vyslyšení prosb v důležitých potřebách. *S. Fr.*

Z Vacenovic. Vzdávám vroucí díky božskému Srdci Páně, jež jsme ve smrtelných úzkostech prosili, Panně Marii a sv. Antonínu za přímělu a sv. andělům strážčím za záchránění dítěte od uhoření při ohni jenž strávil dům náš. *R: St.*

Úcta svatých andělů strážných.

(Hlavní úmysl.)

Jak krásný jest tento viditelný svět, ježž Bůh všemohoucím slovem svým z ničeho byl učinil. Jak velebná jest obloha posetá zářícími hvězdami, ozářena jasným sluncem anebo bledosvětlým měsícem! Co to rozmanitých tvorů na zemi, v mořích i v podzemi! Kdož je všecky sčítá? A což teprve povážíme-li, že Bůh dobrotnivý nade všemi tvory na zemi ustanovil pánem člověka, ježž k obrazu a podobnosti svému stvořil! Jestliž člověk bytost sestávající z těla a nesmrtelné duše, čímž spojuje takřka tento viditelný svět s neviditelným, duchovým světem. Víme, že Bůh všemohoucí kromě tohoto viditelného světa, stvořil i neviditelný, totiž anděly, kteří jsou pouzí duchové, majíce dokonalejší rozum a lepší vůli než my lidé. Miníme tuto anděly dobré, kteří v milosti Boží setrvali; o těch pak, kteří zpyšnivše zavržení byli, tuto nechceme mluvit; jsouť beztak našimi úhlavními nepřáteli. Anděly stvořil Bůh ke své slávě a službě, aby se mu klaněli, jemu sloužili, jej milovali a také nás lidi na zemi ostříhali. Tak svědčí neklamné slovo Boží: »Toto praví Hospodin: Aj! Já pošlu anděla svého, kterýž by šel před tebou a ostříhal tě na cestě a uvedl tě na místo, ježž jsem ti připravil« (2. Mojž. 23, 20.) Bůh tedy posílá anděly své k nám; z rozkazu Božího střeží nás tito dobří přátelé naši. Vzpomeňme jen na mladého Tobiiše, jak se mu dobře šlo do Rages pod ochranou sv. Rafaela! Kdož by si nepřál takového průvodce? A máme jej u sebe, nevidíme jej, protože je duch, ale víme bezpečně, že jest blízko nás. Tak svědčí i sv. apoštol Pavel, vykládaje v listu k židům o andělech. Praví: »Nejsou-liž všichni sluzebnými duchy, těm na pomoc odeslanými, kteří spásu za dědictví přijmou?« A komu slouží? Nejen Pánu Bohu, netoliko Pánu Ježíši, i nám, každému z nás slouží, totiž nás chrání, nás silí, povzbuzují k dobrému, dávají nám dobré vnuknutí, milují nás, mají péči o naše spasení, varují nás před nebezpečstvím hříchu. Anděl Boží chrání tě v domě otcovském, jde s tebou do světa, provází tě od kolebky až ke hrobu, ba i za hrob až ke trůnu Božím, pořád učí, střeží tě, napomíná a varuje. Jak krásně o této ochraně mluví Písmo svaté! »Andělům svým přikázal o tobě, aby tě ostříhali na všech cestách tvých. Na rukou uchopí a ponесou tě, abys snad o kámen neurazil nohou svých.« (Žalm 90.) Veliká a nesčetná jsou dobrodiní, jichž nám andělé dobří prokazují po celý náš život. Než to není vše!

Oni též i modlitby naše Pánu Bohu přednášejí a za nás u Boha prosí, jsou našimi orodovníky. Anděl postavil se před oltářem maje kaditelnici zlatou, i dáno mu zápalů z kadidla mnoho, aby položil modlitbu všech svatých na oltář

zlatý, kterýž jest před trůnem Božím. I vstoupil dým zápalů z modliteb svatých; z ruky anděla před tváří Pána. (Zjev. sv. Jana 8.) Kdykoliv se modlíme, nebo postíme, nebo almužnu dáváme ve jménu Božím, vše anděl Páně zvěstuje v nebi, jak dosvědčil Rafael Tobiašovi. Ani v poslední chvíli, kdy nejvíce pomoci potřebovatí budeme, kdy nás všichni naši opustí, neopustí nás dobrý anděl strážný a chráníti nás bude proti zlým duchům, a až duše naše odloučí se od těla, ponese ji jako duši Lazara, do lůna Abrahamova, do nebe.

Tu již třeba se vážně tázati s Tobiašem: Co jim, těm andělům, za to hodného budeme moci dáti? Jak se jim odměníme za všechna ta dobrodění? A svatý Bernard odpovídá: Uctívost za jeho přítomnost, vděčnost za jeho dobročinnost, důvěru za jeho ochranu. Blah. Klement Hofbauer, kdykoli na cestách přišel do vesnice, smekl pokrývku s hlavy na počest andělů strážných oněch lidí, kteří tam bydleli. Budme i my pamětlivi této přítomnosti andělské, vzdejme všude úctu sv. andělům strážným, a tím vystřiháme se mnohých hříchů. Hned ráno při modlitbě pros anděla dobrého za ochranu, a tím mu vzdáš také dik za jeho dobročinnost. Či jak lépe odměníš se andělu strážci, než když dáš pozor na jeho dobrou vnuknutí, poslechněš hlasu jeho, když budeš živ, jak chce Bůh tvůj a když ve svatém obcování setrváš až do skonání. Kterak bychom neměli důvěry k takovému příteli nebeskému; jest dobrý, svatý, mocný! Čím upřímný přítel příteli, tím jest nám anděl strážce. Důvěru tuto dáme na jeho vroucnou prosbou v pokušeních, v nebezpečstvích, v zármutcích a ve všech potřebách našich. Milujme vždycky anděla strážce, poslouchejme napomenutí jeho, neuzavírejme srdce svého výstraze jeho, dbejme jeho hlasu, vzývejme jej o pomoc a ochranu každodenně, a anděl Boží nás neopustí, bude při nás, bude za nás před trůnem Božím se přimlouvati, aby nás Bůh dobrotvivý silil milostí svou, abychom v dobrém, ve ctnostném obcování setrvali až do skonání, po smrti pak v nebi věčně chválili Boha ustavičně.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vsi zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevysílám(e), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu za vzdávání povinné úcty ke sv. andělům strážným a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolatu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono titelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Šířiti úctu ke sv. andělům strážným.

Úmysl v listopadu: Zpovědníci a správcové duší.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V říjnu modleme se za úctu svatých andělů strážných.

(Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. Ú.	Sv. Remigia , bisk. (533). — Zdar pobožnosti růžencové. Probuzení ducha křesťanského. Odevzdání se do vůle Boží. Lásky k chudým.	
2. St.	Sv. Hildegardy , p. (1179). — Setrvání ve víře. Pobožnost ke svaté rodině. Sjednocení katolíků. Rozšíření katol. časopisů. Nemocní. † otec.	
3. Č.	Sv. Diviše , b. m. (273). — Dar pravé moudrosti. Rozšíření dobrého katol. tisku. Smíření manželů. Svornost a jednota v domě. Studující.	
4. P.	Sv. Františka Seraf (1226). — Císař a král náš. III. řád sv. Františka. Katol. missie v zemích severních. Výchov a zaopatření sirotka. † rodiče.	
5. S.	Sv. Placida a spolumuč. ř. sv. Ben. (541). — Řád benediktinův. Rozšíření víry katol. † P. Mathon. Pohrdání světem. Nábožné vychování mládeže.	
6. N.	Neděle XX po sv. Duchu. Sv. Růžence . — Vítězství sv. církve. Katolické učitelstvo. Křesťanské dělnictvo. Společnosti řeholní. Jednoty panen.	
7. P.	Sv. Justiny , p. m. (3. stol). — Slatčnost u vyznání víry. Čtení životů svatých. Rozšíření víry Kristovy. Obrácení nevěrců. † rodiče. Jednota.	
8. Ú.	Sv. Brigity , vdovy (1373). — Úcta k nejsv. Svátosti. Apoštolát dobrého příkladu. Hledání království Božího. Pokoj a mír ve vlasti naší.	
9. St.	Bl. Gunthera , poust. (1045). — Duchovní rodina. Umírající. Svornost v národě našem. Katol. poslanci. † opat G. K. Trpělivost v souzení.	
10. Č.	Sv. Františka Borgiáše , řeh. (1572). — Tovaryšstvo Ježíšovo. Povolání ke stavu kněžskému. Služebné v městech. Nedělní klid. † otec.	
11. P.	Sv. Germána , bisk. (407). — Velepastyřové naší. Úcta svatého kříže. Duch lásky. Zamezení opilství. Ochrana mládeže. Umírající. † kněží.	
12. S.	Sv. Maximiliána , bisk. m. (283). — Dar křesťanské síly. Katolíci na rovníku. Snášelivost u uveřejném životě. Výchov a zaopatření sirotka.	
13. N.	Neděle XXI. po sv. Duchu. Sv. Eduarda , kr. (1066). — Obrácení Anglie na víru katolickou. Rozřešení dělnické otázky. Přemáhání pokušení.	
14. P.	Sv. Kalixta , pap. m. (222). — Sv. Otec Pius X. Napravení pohoršení. Dar bázně Boží naší mládeži. Katol. spisovatelé. Za požehnání. † otec.	
15. Ú.	Sv. Teresie , p. řeh. (1585). — Obnova ducha řeholního. Za ochranu. Lásky k chudým. Řád karmelitk. Bratrstvo sv. škapulíře. Nemocní.	
16. St.	Sv. Havla , opata (624). — Povolání k řeholnímu životu. Zamezení mnohým hříchům. Spása křesť. mládeže. Obrácení odpadlíka. † sestra.	
17. Č.	Sv. Hedviky , vévod. (1243). — Utlačování katolíci. Dar trpělivosti. Dar pravého umění. Opuštěné vdovy. Křesťanská síla. Hojní kajícínici.	
18. P.	Sv. Lukáše , evang. Páně (90). — Porozumění sv. evangeliu. Kněží v duchovní správě. Následování Krista Pána. Dobrodincové. Dar lásky.	
19. S.	Sv. Petra z Alkant. , řeh. (1562). — Za dar kajícínosti. Apoštolát modlitby. Dar střidmosti. České služby Boží v Vidni. Smíření manželů.	
20. N.	Neděle XXII. po sv. Duchu. Posvěcení chrámů Páně . — Úcta k domu Božímu. Svěcení dnů Páně. Zabránění mnohým hříchům. Dobrodinci.	
21. P.	Sv. Uršuly a spoludr. (238). — Řád uršulinek. Boj proti nestřídmosti. Missie mezi pohany. Obrácení hříšníkův. Dar bázně Boží. Nemocní.	
22. Ú.	Sv. Korduly , p. a m. (238). — Následování dobrého příkladu. Dar zdraví nemocným. Jednoty panen. Polepšení několika osob. Umírající.	
23. St.	Sv. Jana Kapistr. , řeh. (1456). — Horliví kazatelé. Rozšíření víry katolické. Obrácení odpadlíka. Sjednocení slov. národův u víře katolické.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. Č.	Sv. Rafaela , archand. — Odvrácení zlého. Spolek svatého Rafaela. Ochrana mládeže. Dar čistého srdce. Dobrodinci chrámů. † dobrodinci.	
25. P.	Sv. Křišťána a soudr. (3. stol.). — Dar bázně Boží. Vítězství zájmů katolických. Odstranění nevráživosti. Napravení poměrů zlých. † sestra.	
26. S.	Sv. Evarista , pap. m. (112). — Povýšení svaté církve. Oddanost ke sv. Otcí. Věrné plnění příkázání církevních. Odvrácení zlého. Umirající.	
27. N.	Neděle XXIII. po sv. Duchu. Sv. Frumencia , bisk. (4. stol.). — Náležité svěcení dne Páně. Horlivost ve službách Božích. Přemáhání zlého.	
28. P.	Sv. Šimona a Judy , apošt. P. (1. stol.). — Apoštolát sv. Cyr. a Meth. Zabránění všelikým pohoršením. Bohoslovné ústavy. Horlivé kněžstvo.	
29. Ú.	Sv. Narcissa , bisk. Jer. (213). — Armáda sv. kříže. Strážcové Božího hrobu. Sílení křesťanských zásad. Pohrdání světem a jeho radostmi.	
30. St.	Sv. Alfonse Rodrig. , T. J. (1617.) — Matice svatohostýnská. Síla v povolání. Katolické školy. Obnova společnosti lidské. Duše v očistci.	
31. Č.	Sv. Volfanga , bisk. (994). — Úcta sv. patronů. Vítězství církve nad nepřáteli. Horlivost pro spásu duší. Zemřelí údové katol. bratrstev.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Anděly, které Bůh ke službě své byl stvořil, ustanovil k ochraně i nám lidem i zemi. Jednoho každého z nás doprovází anděl Boží od kolébky až ke hrobu. no i tam na věčnosti jest našim zastancem. Tito dobří andělé nás milují, dobří im dávají vnuknutí, povzbuzují k dobrému, varují před hříchem, chrání nás v nebezpečnostech a přednášejí modlitby naše Pánu Bohu, aby jemu tím byly milejšími a více byly vyslyšeny. Kterak se odměníme těmto dobrým duchům nebeským? Vzdáme jim těmto svým ochráncům úctu, poslušnost a vděčnost. Modlivejme se den za den, zvláště v pokušeních a nebezpečnostech, tu krásnou modlitbu, v níž vše obsaženo, aho od anděla žádati můžeme, modlitbu: »Anděle Boží, strážce můj!«

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svatosti oltářní v zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Ti po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Bulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za vzdávání povinné úcty sv. andělům strážným a na všechny úmysly, jež poručeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš česko-ovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. us IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Řešení apoštolské: Šířiti úctu ke sv. andělům strážným.

Úmysl v listopadu: Zpovědníci a správcové duší.

Škola Božského Srdce Páně.

Ročník XLI.

Vychází
počátkem každého měsíce.

LISTOPAD 1907.

Podivuhodný jest Bůh ve svatých svých! — Buďte svatí, nebo já svatý jsem. Kdo činí vůli Boží, zůstává na věky. — Protož více se snažte, abyste skrze dobré skutky jistě učinili vyvolení své!

Ruku k práci, okem v hrob.

sme poutníky!
Život snad je poustí
bez vody, ke zdaru
květů slastných nutné —
jen písku prach,
jenom práce houští,
bída jen, nezdaru
srší v oko rmutné...

A v pozadí?
Tmavý hrob se šklebí,
hltavě čekaje
celé naše tělo...
Kus kostry jen,
u ní kusy leby...
Srdce se nekaje,
ni se nezachvělo? —

„Náš Bůh a Pán!“
všecko tobě hlásá,
„pokoř se nicotný,
vzývej Tvůrce, duše,
čím je ti svět,
chybí-li ti spása?“
Život i klopotný
v blahé dřímá tuše,

že nutný boj,
trnitá i stezka,
chceme-li zažiti
věčné v nebi doby...
Ó počni již
brzo, ještě dneska
modlitbou vlašiti
práce své i hroby!

U hřbitova.

Za dědinkou svaté pole,
křížů řada sčernalých...
Pocestný jde — uvažuje —
o hrobech, kdo dříme v nich.

Osada ta mrtvých srdcí,
zřejmě hlasně nabádá:
Čím je svět nám? Nyní ničím —
byl nám k ctnosti závada.

Uvažuj, o drahý synu,
že jen to teď těchou nám,
Boha čím jsme uctívali
a vše jiné byl jen — mam!

Jos. Al. Vlastimil-Římský.

Budte svatí, neboť já svatý jsem.

Rozjímání o svátku Všech svatých.

Uepištola, kterou nám církev svatá předčítati dává o svátku Všech svatých, čteme mezi jiným následovně: »Viděl jsem zástup veliký, jehož žádný nemohl přechísti, ze všech národův a pokolení a lidí a jazykův, ani stojí před trůnem a před obličejem Beránka, jsouce oblečeni v roucho bílé a palmy v rukou jejich.« (Zjev. sv. Jana 7, 9.) Všichni tito svatí bývali zde na světě našimi přáteli, bratry, našimi souvěrci, bývali kdysi rovněž jako my poutníky, ale nyní přebývají ve slávě nebeské u božského Beránka, oděni jsouce rouchem nevinnosti a držíce v rukou svých palmy, znamení vítězství svého, že zvítězili nade vším nepřitelem a zasloužili povolání býti ke trůnu Nejvyššího, aby mu tam provolávali ze srdce rozradostněného: »Svatý, svatý, svatý Hospodin, Bůh zástupů.« Nikdo nic nenamítá, oslavujeme-li zde na světě osoby, které si získaly velké zásluhy o své spoluobčany, o svou vlast, o vědu anebo umění; nikdo nic nenamítá a nalézá to úplně v pořádku, mluví-li se častěji o jejich zásluhách, anebo postaví-li se jim někde, kde snad působili, nádherně vyzdobený pomník, anebo zasadí-li se v jejich rodném anebo úmrtním domě pamětní deska. Rovněž cti i církev své veleduchy,

ty, kteří rozšiřovali říši pravdy, ctnosti, světla, bojovaly statečně pro věčné pravdy člověčenstva, ujímali se všele všech, kteří obtíženi byli ať neduhem těla, ať neduhem duše. V den svátku Všech svatých oslavujeme my, kteří jsme bojující církvi zde na zemi, ony blažené duše, které šťastně boj tento dokončily; oslavujeme Boha, který jest podivuhodný ve svých svatých, a vyvýšil k nebeské slávě tak mnohé, kteří též byly slabými, jako třtina na všechny se strany se klátějícími, tvory lidskými — ale bojovali, vedli svatý život; snad nás úvaha tato povzbudí, abychom následovali jich, pamětlivi slov Pisma svatého: »Budte svatí, neboť já svatý jsem.« (3. Mojž. 11, 45.)

Nebe jest odměnou svatosti.

Není nikoho mezi námi, kdo by si upřímně nepřál, přijíti jednou do nebe. Nuže, jen od tebe a od tvého života to závisí: buď svatě živ, a neučiníš-li tak, můžeš býti ujistěn, že bude nebe tvým účelem. Svatost tato jeví se však v dobrých skutcích; víra sama nic nám nepomůže, neboť »víra beze skutků mrtvá jest« (Jak. 2, 26), ale skutky, které plynou z víry, otevrou nám jednou bránu nebeskou. Mzda, již, svět nám dává za práce a námahy, které jsme muž pro-

kázali, pomine, mzda za skutky dobré, které konáme pro Boha a z lásky k Bohu, bude věčná, jí odplatí nás Bůh až objevíme se u jeho soudné stolice.

Jsi snad svědomitým ve svých stavovských povinnostech, konáš vše, jak předpisuje ti tvůj úřad, tvůj stav, tvé povolání. Svět povšiml si této tvé přesné prováděné práce a odmění tvou svědomitost. Postupuješ stále výše a výše, až dosáhneš nejvyššího stupně, který jest možný ve tvém odboru, dostal jsi vyznamenání anebo byl jsi jinak odměněn. Cíl všeho tvého snažení, veškeré tvé dlouholeté námahy a práce, byla čest — svět tě odměnil. Ale odplata věčná tě minula, nehledal jsi slávy Boží, ale jen své vlastní, nechal jsi se nakuřovati od pochlebníků, věřil jsi, když někdo chtěje se zalichotiti, vychvaloval vymyšlené, anebo snad i skutečné tvé zásluhy až do nebe. Všechno tvé smýšlení směřovalo k oslavě tvé osoby, a nikdy k oslavě jména Božího. — Jiný snad se jinak namahal, jeho cílem byly peníze; celé noci probděl, pracoval do úmoru, všeho se chopil, nečtěl se žádného potu, žádného ponížení — jen když to vyneslo něco. Tak shromažďoval se penízek k penízku, až z toho byla spořitelní knížka, až snad úspory dosáhly vysněné výše. Cíl snad dosáhnout; ale netážme se jakými prostředky! Odměna vezdejší sice dosáhnuta, ale nebe pomínuto, pro samé bažení po mamoně, zapomněl tento snaživec na Boha, byl dychtivým peněz, ale na Boha si vzpomněti neměl nikdy ani času ani chuti. Když zemře, vzpomínají dědicové, ale nedlouho, pak se jim zdá, že mohlo býti dědictví ještě větší; aby se někdo za nebožtíka pomodlil, mši svatou dal sloužiti, toho jsou dalecí. Kdo měl na světě za svého bůžka peníze, toho srdce bilo pro ně a ne pro Boha, takový pracoval pro časnost a ne pro věčnost. Kolik by se dalo

uvéstí podobných příkladů; jak mnohý ze čtenářů mohl by vypravovati ze své zkušenosti: kolik prací podniká se bez reptání pro vezdejší svět, ale na skutky ctností, které by věčností mohly odměny býti, mnohý si nevzpomene.

Kéž bychom si pozorně přečetli slova svatého Jana a řídili se podle nich: »Nemilujte světa, ani těch věcí, kteréž jsou na světě. Milujef-li kdo svět, není lásky Otcovy v něm. Neboť všecko, což jest na světě, jest žádost těla, a žádost očí, a pýcha života, kteráž není z Otce, ale jest ze světa. Kdo činí vůli Boží, zůstává na věky.« (1. Sv. Jana 2, 15—17.) Svatým, v pravdě ctnostným jest, kdo plní vůli Boží z lásky k Bohu. Nebe jest odměnou ctností, svatosti; na pravdu této vědy připomíná nás svátek Všech svatých; proto zajisté i my chceme si s pomocí Boží umíniti, že přičiníme se, seč síly jsou, vésti svatý, bohumilý, ctnostný život.

Buďte svatí, neboť já svatý jsem.

Již ve Starém Zákoně naváděl Bůh svůj vyvolený národ ke svatosti, řka: »Buďte svatí, neboť já svatý jsem.« Několikrát opakují se táž slova v Novém Zákoně, kdy Bůh opět a opět na srdce klade, by vyznavači jeho jména ozdobili se svatým životem. Na př. čteme u svatého Pavla: »Tot jest zajisté vůle Boží, posvěcení vaše.« (1. K Thesal. 4, 3.) Je tedy vůle Boží, aby jedenkaždý z nás posvětil se, cviče se v pravé zbožnosti a vykonává je jen to, co srovnává se se zákonem Božím. Bůh napomáhá nám svou milostí. Vždyť nás vykoupil, dává silícího nás Duchu svatého, učinil zadost za naše hříchy, tolik prostředků užívá, aby nás pohnul ke spolupůsobení s jeho milostí; dává dobrá vnuknutí, hrozí soudem, jemuž neujde nikdo z nás, ukazuje na marnost světskou, klade nám před oči svá zaslíbení. Nikdo nemůže

se tedy vymlouvati a říci, že by nedal a nenabízel Bůh své milosti, ale musí se přiznati, že měl srdce zatvrzelé a opovrhl vším, čím ho Bůh pobízel.

Církev upamatuje nás o svátku Všech svatých, že kdo chce býti jedenkrát jejich společníkem, musí zde na světě již svatých následovati. Odložme všechny výmluvy, vzmůžeme se! Bůh ujistil nás ve své nesmírné lásce a ve svém neskončeném milosrdenství: »Věrnýť jest zajisté Bůh, kterýž nedopustí vás pokoušeti, nad to, což můžete (snést).« (1. Ke Kor. 10, 13.) Ovšem napomíná nás však také Bůh: »Buďtež vy tedy dokonali, jako i Otec váš nebeský dokonalý jest« (Mat. 5, 48.), což znamená, buďtež naplnění milostí Boží, buďtež ozdobeni krásou a dobrotivostí lásky Boží, odložte všechny liché výmluvy, všechnu samolásku a lenost, která vás klame. Kolik lidí ošaluje sama sebe, varují se jen křiklavých nespravedlností, hříchů, k nimž nemají žádné náklonnosti, namlouvají si, že žijíce ve světě, mohou zanedbávati některé pobožnosti, ukojiti jisté žádosti, zadost učiniti smyslnosti.

Nemluv nikdo o své slabosti; právě vědomí vlastní slabosti má nám býti pramenem síly. Důvěřujme, ale ne v sebe, nýbrž v Boha. Slabí byli sami v sobě apoštolové, mučedníci, panny, vyznavači, ale doufali v Boha, který je posílil tak, že v jeho jméně i zázraky konali. Či jak si vysvětlíme, že mnohý svatý anebo svatá, nejsouce nijak vyčvičení ve vědách, vítězně poráželi všechny liché námitky, které jim činili učenci, tak skvělou měli

výmluvnost, že byli nuceni umlknouti i největší pohanští řečníci? Byli by vydrželi všechna ta hrozná muka? Vždyť někteří v největších bolestech zpívali nábožné písně; radovali se, vítali plameny šířající těla jejich, jako libý, ochlazující a občerstvující vánek. Mohli ochrániti se proti všem útokům smyslnosti a zachovati neporušená těla i duše, žádosti i myšlenky, kdyby je nebyl sílil Bůh svou milostí?

Závěr.

Máme-li nějakého dobrého přítele, díváme se častěji na jeho obraz anebo podobiznu, ale milejší jest nám, můžeme-li s ním mluvit a ústně se o všem možném poraditi. Rovněž tak neuspokojí nás, líčí-li se jen slovy výbornost, důstojnost ctnosti, teprve až se jí sami oddáme, až se v ni vžijeme, přesvědčíme se, jak sladké jest sloužiti Bohu. Proto ustanovila církev svátek Všech svatých, abychom si nejen živě připomínali ctnosti jejich, ale také jich následovali. Učme se z jejich příkladů, že byli svatí a světice Boží ze všech stavů, všeho věku, obou pohlaví, a byli lidé zrovna takoví jako my. I my můžeme vstoupiti v jejich šlepěje, odhodláme-li se spolupůsobiti s milostí Boží, jak nás napomíná svatý Petr: »Protož více se snažte, abyste skrze dobré skutky jisté učinili své vyvolení.« (2. Petr 1, 10.) Ano, pracujme, prosme Boha o jeho svatou pomoc, vykonávejme, bojujice proti všem nezřízenostem, jen dobré, abychom tak jistým učinili své vyvolení.

Ignát Zhdáněl.

Hřbitov křesťanů.

K dušičkám.

Již od počátku mívala církev tělesné ostatky dítek svých v uctivosti. Tato čest a vážnost k mrtvým jest zajisté pro nás živé dosti důtklivým napomenutím, kterak sebe sama každý vážiti, a i tělo své — jakožto příbytek duše nesmrtelné, která jest chrámem Ducha svatého, v uctivosti míti má.

Avšak církev svatá, povždy moudrá a v uctivosti majíc těla mrtvých, nepočínala si pošetile na způsob pohanův. Egypťané mazali mrtvolu drahou masťou a zavírali je do rakví a chovali je v domech svých jako drahé a vzácné poklady. Církev naše tuto přílišnou pečlivost o smrtelná těla a pověrečnou úctu k nim zavrhlá. Římané zase těla mrtvých pálili a chovali toliko popel v popelnicích na památku buď v domácích svých, buď ve společných síních. Tak činili ovšem jen u mrtvých rodičů, dítek a přátel. Těla otroků házivala se do podzemních skrýší. I tento zvyk nepřirozený církev svatá nepodržela. Jiný způsob pohřbívání byl u mnohých starých národů ten, že pochovávali těla svých zesnulých buď na vysočinách anebo v osamělých jeskyních aneb v zahradách svých. I tu jednala církev moudřeji.

Především zavrhlá obyčej mrtvá těla páliť, a nařídila je pohřbívati do země, aby se naplnila slova Pisma sv.: »V potu tváře své jisti budeš chléb, dokavadž se nenavrátiš do země, z kteréž vzat jsi; neboť prach jsi a v prach se obrátiš.« (I. kn. Mojž. 3, 19.) Později nařídila církev, aby se těla křesťanů pochovávala na jedno místo, a sice blízko — nejčastěji kolem chrámu, aby nad mrtvými taktéž bdíti mohla jako matka nad kolébkou svého dřímajícího dítká.

Dokud však chrámů veřejných míti nemohla pro pronásledování od pohanů, konaly se služby Boží v podzemních kobkách, zvaných katakombách, které nebyly vlastně ničím jiným, nežli hřbitovy křesťanův, anebo jak je jmenujeme »svatá pole«, kterýžto význam dobře se snáší se slovy sv. Pavla, který napsal: »Rozsívá se (tělo) v porušení, vstane však v neporušitelnosti atd.«

U svých mrtvých bratří a sester shromažďovali se křesťané prvotní v katakombách ke společným modlitbám a službám Božím. U hrobů svých drahých, z nichž přemnozí smrti mučednickou sešli, povzbuzovali se ve víře a stálosti, a nad hroby svých svatých mučedníků přinášeli Bohu obět nejsvětější.

Od té doby je také obyčejem i příkazem v církvi naší, že v oltáři, na němž se nejsvětější obět mše svaté slaviti má, musejí býti ostatky sv. mučedníků Páně. Později, když za císaře Konstantina r. 317 pronásledování křesťanů přestalo a chrámy se svobodně stavěti mohly, posvěcovala církev vždy jisté místo za pohřebiště svých vyznavačův. Ona chtěla, aby místo takové bylo blízko chrámu, tak aby křesťané do chrámu jdoucí připamatování byli na smrt, a aby poznali, kterak církev, jako matka pečlivá na své dítky nezapomíná ani po smrti!

Praví se sice, že obyčej tento, těla mrtvých při kostelích pohřbívati jest škodlivý, zejména že podporuje nemoce nakažlivé atd. Ať však ten nebo ti, kdož tak tvrdí, dokážou z dějin jen jediným dokladem, že nějaká nákaza povstala tím, že hřbitov býval u kostela. Nemůže. Jestliže však z přemrštěné péče o zdraví se hřbitovy již z okolí chrámu odstranily, proč neodstranily se také z měst a dědin

ona doupatá prostopášnosti, která mnohem více škodí tělu i duši a způsobují ohavné nemoce i smrt tak mnohých? Nebyla to péče o zdraví, která rušila hřbitovy u kostelů, nýbrž mysl svěťácká, která nerada bývá upomínána na smrt! A hřbitov přece hlásá každému pravdu: »Uloženo jest člověku jednou umřítí.« Avšak ať odstraňují upomínku na smrt jak chtějí, smrt zůstává přece, a tím hůře pro ty, kteří na ni nepamatují, neboť je překvapí nepřipraveně; a po »smrti nastává soud«.

Odstraněním hřbitova od kostela porušila se také shoda vyšlá z církve svaté. Je-li totiž hřbitov u kostela, pak jest, ať tak díme, trojediná církev na témž místě pohromadě: církev nebes — i země — i očištěc, anebo církev vítězná, bojující i trpící. Církev nebes či vítězná, zastoupena jest v chrámu Páně svatými, kteří se zde uctívají a jichž svatá těla v oltářích odpočívají. Církev země, čili bojující, zastoupena jest mrtvými, jichž hlas z hrobů k nám volá slovy zbožného Joba: »Smilujte se nade mnou alespoň vy, přátelé moji, neboť ruka Páně dotkla

se mne.« (Job. 19, 21.) Takovým zřízením bylo učení katolické v »obcování svatých« názorně vyloženo.

Člověk, jehožto myšlení a chtění po celý týden po statcích tohoto světa se obracelo, chce-li, aby v den Páně celou myslí svou i srdcem Bohu sloužil a o spásu duše své se postaral, má zajisté důrazného napomenutí zapotřebí, kterého se mu dostává, když v neděli kráčeje do chrámu Páně musí jíti po hřbitově. Tam volají naň hlasy z hrobů dosti důrazně: »Člověče, pečuj o věci, které s vrchu jsou, a ne o ty, které jsou na zemi. Co platno, kdybys celý svět získal, ale na duši své zkázu trpěl!«

Za našich dnů, kdy sobeckost a pozívanost tak se rozmohla a mysl lidská jen po světských baží radostech, jest potřebí, aby církev tím důrazněji pamatovala dítky své na konec života na smrt. Proto kde už není hřbitova u chrámu, necht alespoň zachovají se náhrobní kameny u zdi chrámové, necht alespoň hrobky — kde jsou — v chrámě se udržují na památku a upomínku na mrtvé. Necht častěji, zejména však o památce

všech věrných zesnulých obec křesťanská putuje na hřbitovy, ne aby tam se honosila ozdobou svých hrobů, nýbrž aby tam se modlila za spásu zemřelých a sobě živě připomínala, že na tomto místě také jednou odpočívati bude. Modlitba nad hrobem bývá zbožnější, vroucnější, a tudíž také užitečnější.

Zde setkává se tajemství svatého náboženství s tajemstvím hrobů, čas s věčností a prach předků s člověkem živým se modlícím. To všecko budí v člověku myšlenky zbožné, city šlechtné a předsevzetí Bohu milá. A modlitba taková zajisté proráží nebesa. A konečně, čeho si přeje věrný křesťan po smrti? Zdaž ne, aby na blízku Pána svého Ježíše Krista, jenž v kostele přítomen jest, odpočíval?

Ovšem, nelze na věci za našich dnů nic měnit. Duch proticírkevní panuje všude, a nemá na tom dosti, že odňal mrtvým místo nejkrásnější u chrámů, chce zavést i pohanský obyčej — spalování mrtvých. V posledních měsících stalo se několikrát již i v krajinách našich, že se křesťané dali po smrti spáliti, což si v testamentě napověděli. O pevné víře takých křesťanův, o jejich účtě a poslušnosti k církvi bylo ovšem pochybovati, avšak zlý příklad by mnohého mohl svěsti. Proto důrazně se musí křesťanům katolíkům připomenouti, že obyčej spalování mrtvých jest venkoncem pohanský, církev jej neschvaluje, a také všecko účastenství své při takovém pohřbu odřiká.

Držme se příkladu nejkrásnějšího — samého Spasitele našeho, jenž nechtěl býti spálen, nýbrž do země pohřben. Toť také jediný způsob pochovávati mrtvé, který neuráží cit lidský, aniž budí ošklivost.

Křesťané krásí hroby svých milých květinami, kteréžto značí dobré jejich skutky. Ovšem že by na hroby tak

mnohých měly přijíti místo květin — kopřivy nebo bodláčí. Než — nesudně, jeden jest, jenž soudí, Bůh!

Kříž na hrobě postavený jest znamením, že tam odpočívá křesťan, věřící v ukřižovaného Spasitele Krista Pána a že skrze smrt jeho spasení dojíti doufá. Proto neslušné je stavěti pomníky takové, z nichž člověk poznati nemůže, kdo tam leží, zdali křesťan, či žid, či pohan. Jsou na mnohých hřbitovech pomníky sice krásné, nádherné i umělecké, ale bez rázu a bez ducha katolického; upomínají na všecko, čím asi nebožtík za živa byl, jen ne na to, že byl křesťanem, katolíkem. Připadá mně to tak, jakoby se chtělo křesťanství, které se živým počade více odejímat, i odejmouti mrtvým a vyloučiti z příbytku jejich. Ovšem, kdo za živa o Krista nestál, byt i na oko křesťanem slul, kdo sloužil světu, tomu také patří na hrob ozdoba světská, a ne svatá. Proto si snad tak mnozí pozůstali v tom libují, musejí zajisté své zemřelé dobře znáti.

Kdo však věrným chce zůstati katolíkem, stav na hroby svých zesnulých kříž, a poruč si, aby i na jeho hrobě takový postaven byl. Nechť i hrob náš vzdává svědectví o naší víře a naději v Krista ukřižovaného, Syna Božího a Spasitele našeho, a svědectvím tímto jest kříž. Křížem pozbývá smrt své moci a hrob své hrůzy. S kříže splývá potěcha, již sám Bůh oslazuje hoře, na něm zaněcuje se láska, kterou dobývá se nebe.

Hřbitovy naše — tato svatá pole křesťanův, ať jsou důkazem každému, kdož se k nim přiblíží neb na ně vstoupí, že věříme ve slova:

Ze země vzal svoji schránku
s nebe přišlý lidský duch,
v zemi skládá ji ku spánku,
když ho nazpět volá Bůh:
splácí dluh,
vděčný duch.

Splácej dluh náš, dluh tělu povinnovaný, tak jak se na ducha sluší, jak to duch Kristův v jeho církvi žádá, a dluh tento bude opět pro něho jistinou, z níž užitek bude bráti pro věčnost i čas, z níž vzroste duchovní život mnohých, kteří nyní žijí a žítí budou. Jedna víra

nás spojovala za živa, jedna víra nechť poji nás po smrti všechny, a tato svatá víra budí naději, že ten, v něhož věřili mrtví za živa, ujal se jich po smrti a hodné si odvedl ovečky do věčného ovčince svého.

Boh. Hendl.

Stánek úmluvy.

Katolická církev představuje si posvěcení chrámu Páně jako zasnoubení Pána Ježíše s církvi; Ježíš je ženichem; církev, živá i neživá (tato poslední je chrám Páně, jemuž jiní Slované i Němci jméno »církev« dávají), je nevěstou, která se ozdobilá k uvitání ženicha, jakž o tom se zmiňuje epištola v den posvěcení. Slavnost posvěcení chrámu Páně je tudíž Pána Ježíše dnem svatebním, a čítá se k hlavním a největším slavnostem (svátkům 1. třídy s oktávou).

O pěti krásných posvěceních dočítáme se v písmě svatém starého zákona. První se slavilo za času Mojžíšova, kdy stánek úmluvy byl posvěcen; druhé se slavilo za času Davida krále, jenž archu úmluvy nechal přenést do nově zbudovaného stánku na hoře Sionu; třetí, nejslavnější, bylo odbýváno za času krále Šalomouna, když byl místo přenosného stánku chrám pevný a kamenný postaven; tento byl tak velkolepý, že byl k divům světa počítán. Král babylonský Nabuchodonosor nechal jej však zbořit. Perští králové Cyrus a Darius dovolili zajatým židům, že směli se do své vlasti navrátiti a nový chrám Pánu a Bohu svému postaviti. Tento druhý chrám byl též slavnostně posvěcen; to bylo čtvrté posvěcení. Když se v Jerusalémě zmocnili nadvlády pohané, byl tento druhý chrám zrušen a znesvěcen; Makkabeové dali jej opět očistiti, zrestaurovati a znovu posvětití a nařídili zároveň, aby se na věčnou památku slavnost posvěcení chrámu každoročně slavila, což se i také stalo, jakž z evangelia se dovidáme.

Na hoře Sinai poručil Hospodin Mojžíšovi, aby mu postavil stánek úmluvy; on také mu sdělil plán, podle něhož se měl zbudovati. K tomu měli Israelité přispěti všicki bez výjimky, bohatí i chudí. Mojžíš shromáždil všecku obec národa israelského a taktó mluvil k nim: »Hospodin rozkázal: Dejte ze svého majetku příspěvek Hospodinu! Každý nechť jej dá dobrovolně a z dobrého srdce! A všichni, kteří jsou mezi vámi umělci, nechť přijdou a všechno zhotoví, co Hospodin naporučil!«

Israelité rozešli se tedy domů a přišli opět a donesli dary dobrovolně podle toho, jak kdo chtěl, jako příspěvek ke stavbě stánku. Mužové i ženy přišli a donesli naušnice, prsteny, spony a různé klenoty ze zlata; dále stříbro a měď, dříví akáciové, modrý a červený purpur, karmesin, lyssus (kment) a kůže červené a fialové zbarvené. Hodnostáři donesli drahokamy k posvátným rouchům, koření a olej. Všichni muži a ženy, praví písmo svaté, kteří byli zbožné mysli, donesli dary a oběti na zbudování svatostánku.

Milí čtenáři! Vemte si příklad na těch dobrých lidech a darujte dobrovolně a s ochotným srdcem, co kostel potřebuje. Doneste knězi to a ono, jakž vám srdce vnukne, abyste to kostelu darovali. Nespokojte se s oním krejcarem, jež dáváte každou neděli do míška kostelníkovy; kostel potřebuje mnoho; obyčejné příjmy nestačí k ozdobení a slavnostnímu osvětlení vašeho chrámu. Každý rok se něco najde, co se musí zjednat; dejte tedy každoročně nějaký peněžitý dárek na chrám Páně. Nemají to býti vždycky

ti sami; žádná rodina nechť se nevylučuje. Nežůstávejte zpátky v dobročinnění. Tak jako děti každý den jistí chtějí a každý rok nějaký ten šat potřebují, tak je to i s kostelem; každý rok různé věci potřebuje, každý rok má nutné výlohy, jež se z příspěvků dobrovolných musí kryti.

Mojžíš nechal zavolat dva muže v umění sběhlé, Beseliela a Ooliaba, i jiné ještě k tomu; tito dostali do rukou všechny dary, jež Israelité byli snesli, zlato, stříbro, měď atd., aby je zpracovali. Zatím co už pracovali, donášel lid ještě každého rána nové dary. I řekli tedy umělci k Mojžíšovi: »Lid donáší více než je třeba.« Proto dal Mojžíš veřejně v táboře vyhlásiti, aby už nenosili.

Stánek úmluvy zhotoven byl z desek akáciových, jež uvnitř i zevnitř pokryty byly krásnými koberci. Každá deska, 10 loktí dlouhá a půldruhého lokte široká, byla zlatem potažena a stříbrným podstavcem podepřena. Vnitřní koberec — bylo jich celkem deset, každý z nich 28 loktí dlouhý a 4 lokte široký — byly z purpuru a jiných drahých látek s velikými figurami, jež cherubíny představovaly. Pokrývka střechy byla z kůže kozí, na ni přišla druhá z koží beraních na červeno zbarvených, a na tuto ještě třetí z koží fialových.

Stánek úmluvy pozůstával ze dvou částí; ze svatyně a ze svatyně svatých. Toto rozdělení zříme i v každém křesťanském kostele. Přední prostor pro lid sluje lodí, zadní pro kněze, kde stojí hlavní oltář, presbyterium. Svatyně svatých byla od svatyně obyčejné oddělena velikou oponou z drahocenných látek, jež visela na 4 sloupech. I hlavní vchod do svatostánku byl podobně zastřen. V ruských a řeckých kostelích zřítí lze takovou oponu až do dneška. Je to vlastně vysoká dřevěná stěna s četnými obrazy a jednou branou, která jen v jistý čas se otvírá. Lid obyčejně kněze nevidí. V kostele katolickém viděti všechno, co kněz na oltáři koná; jenom mříž (stůl Páně) dělí místo kněžské od místa pro lid.

Ve svatyni svatých stála archa úmluvy, truhla to z dříví akáciového, zlatem potažená, korunou zlatou obtočená,

s kruhy a drždaly či sochory. Víko archy, tak zvaná slitovnice, bylo z čistého zlata; dva zlatí cherubini zastíňovali je svými křídly. Archa úmluvy představuje nám tabernákl, po jehož boku z obou stran též klečívají andělé. Náš tabernákl je tím více slitovnicí neboli trůncem milosti, neboť v něm trůní Pán Bůh nejenom v oblaku, ale skutečně, s božstvím i člověčenstvím. S tohoto trůnu udílí Pán Ježíš audience v každou hodinu, aniž bychom se potřebovali zpředu ohlásiti; jenom obvyklý dvorní obřad jest nám zachovati, kleknutí na kolena, bití se v prsa atd.

Ve svatyni stánku úmluvy nalézaly se tři ctihodné předměty, a sice stůl z akáciového dřeva, zlatem potažený, se zlatým věncem, s kroužky a sochory. Na tom stole leželo dnem i nocí 12 posvátných chlebě, které se každou sobotu zaměňovaly — obraz svatých hostií v ciboriu — a šálky s kadidlem. Dále kandelábr neboli stojatý svícen se sedmi rameny a tolikéž lilicemi a lampami, všechno z čistého zlata — obraz věčného světla, neboť dnem i nocí muselo na tom svícnu světlo hořeti. Konečně stál ve svatyni oltář kadidlový, podobným způsobem zhotovený jako stůl s posvátnými chleby, k přinášení kadidlové oběti. Okuřování převzala církev katolická do svých obřadův, aby tím jednak Pánu Bohu úctu vzdala, jednak to a ono posvětila, jakož i modlitbě zevnější výraz dala.

Venku před svatostánkem stál oltář zápalný, 5 loktí dlouhý, 5 loktí široký a 3 lokte vysoký, z dřeva akáciového, mědi potažený, s mříží do půl oltářní výšky, s korunou okrajovou, s kruhy a drždaly, všecko z mědi. Tento oltář byl předobrazem našich oltářů. Předobrazem křtitelnice a kropenky vidíme v nádržce vodní, v níž si kněží umývali své ruce. Kolem dokola bylo zábradlí ze sloupů stříbrem potažených a ze záclon. Dvůr kolem stánků byl 100 loktů dlouhý a 50 loktů široký. Vidíme v něm obraz naší chrámové předsíně.

Mnoho lidí jest, kteří nechodí do kostela; oni praví, že se můžeme Pánu Bohu i ve volné přírodě klaněti a se k němu modlití: to prý jest mnohem lepší. Rád bych věděl, proč Pán Bůh

poručil, aby se mu chrám postavil. Dotyční lidé nechť na to odpoví! Kdyby přivrženci klanění se v přírodě měli pravdu, pak by byl Pán Bůh žádal něco zbytečného. Pán Bůh chce však i viditelně mezi námi bydleti, on chce mítí tedy i svůj příbytek. Jemu se klaněti můžeme všude; avšak přítomnému ve velebné Svátosti můžeme se klaněti jenom v kostele. Oběť mše svaté též se nekoná na poli, nýbrž v kostele. Venku jsme sami; v kostele jsou všichni pohromadě, a Pán Ježíš řekl, že společná modlitba má zvlášť velký účinek. S tím modlením se v přírodě chtějí dotyční lidé jenom svou lenost nebo bezbožnost omluviti.

Trojí místnost odpovídala trojmu stupni svatosti a oprávnění k obcování s Bohem: nádvoří pro lid, svatyně pro kněze, svatyně svatých pro velekněze, jenž však pouze jedenkrát v roce, v den smíření, směl do ní vejíti. Svatyně svatých byla úplně tmavou jako příbytek neviditelného Boha. Použité kovy a látky byly tím skvostnější, čím blíže nejsvětějšímu stály místu.

Vidíme z toho, že má církev pravdu, když žádá, aby posvátná roucha a posvátné nádoby byly z drahého materiálu. Čím blíže u svatostánku se nacházejí, v čím bližším styku jsou s nejsvětější Svátostí, tím skvostnější musejí býti. Oltářní plachty, korporalia, palle, purifikatoria, humerále, alby a rochetky nesmějí býti bavlněné, nýbrž lněné. Mešní roucha musejí býti z hedvábí; jenom chudoba kostela může mítí používání polohedvábných látek k omluvě. Právě hedvábí to jest, co mešní roucha tak zdražuje. Bývají kromě toho též umělým tkanivem nebo vyšívaním zdobena. Kalich má býti ze zlata nebo ze stříbra, aspoň vrchní jeho část; rovněž tak patena, monstrance a ciborium. Je-li chrám Páně chudobný, smí používatí i nádob z nepravého či obyčejného kovu, mědi neb cinu; nicméně musejí býti ty nádoby aspoň vnitř i zevnitř dobře pozlaceny; lunula, či pálměsíc, do něhož se v monstranci svatá hostie zastrkává, musí býti vždy ze stříbra neb ze zlata. Kalich a patena musejí býti pomazány svatým olejem, což jenom biskup vykonati může; ostatní předměty mají býti posvěcené, což i obyčejný kněz, dostane-li k tomu

právo, vykonati může. Někdejší jest zapovězeno doteknouti se nádob, které v bezprostředním jsou styku s nejsvětější Svátostí. Dříve byly kostely lépe zapatřeny skvostnými kalichy, ciboriami a monstrancemi; bohužel musely u nás za času válek napoleonských všechno zlato a stříbro státí vydati, neboť císař František potřeboval peněz do vojny; jenom těžkými penězi bylo je vykoupiti a podržeti. Za vydané stříbro a zlato dostaly chrámy poukázku na náhradu v penězích.

Hospodin Bůh řekl k Mojžíšovi: »V prvním měsíci, prvního dne v měsíci, zbuduj stánek zjevení a postav všechno do něho, a vezmi olej pomazání a pomaz stánek s jeho náradím, aby se posvětil, a přiveď Arona s jeho syny přede dvěře stánku, a obleč je, když se bytí umyli, v posvátná roucha, aby mi přisluhovali, a aby jim prospívalo pomazání k věčnému kněžství. Mojžíš učinil všechno, jakž mu byl Hospodin rozkázal. Když pak byl se vším hotov, tu přikryl oblak stánek svatý a sláva Hospodinova naplnila jej; v noci svítil oblak ten jak oheň.

Musel tedy Mojžíš svatostánek pomazati; podobně i biskup maže nově zbudovaný chrám svatým křížem na 12 místech. Sláva Boží naplnila svatostánek; do našeho chrámu nastěhoval se sám Pán Bůh, zahalen oblakem tajemných způsob. Tak svatým je tedy křesťanský chrám! S větším právem než Jakob můžeme říci: Jak hrozné jest místo toto! V pravdě zde není nic jiného, jak dům Boží a brána nebes.

Jako každé stavení podléhá zubu času, tak i svatostánek židovský vzal porušení. Proto nechal král David podle vzoru starého stánku zhotoviti nový svatostánek v Jerusalemě a archu úmluvy na nové místo pšeněti. 30.000 mužů z celého národa israelského shromáždil kolem sebe a vydal se s nimi na cestu do Kariath-Jarim, kdež byla archa úmluvy. I vynesli ji z domu Aminadabova a vyzdvihli na nový vůz. Ahio, jenž ji byl opatroval, šel před ní. David a všechen Israel hráli před Hospodinem na všelijakých dřevěných nástrojích hudebních, na ceterách a harfách, na bubnech, zvoncích a cymbálech. Když přišli k humnu Náchorovu, vztáhl levit

Oza ruku svou po arše Boží a držel ji pevně, neboť dobytek, jenž ji vezl, vyhazoval nohama a přivedl ji do kolísání. Tu se roznitil hněv Hospodinův na Ozu a on ranil jej pro jeho odvážlivost; Oza umřel vedle archy Boží. Bylot totiž i levitům, kteří podle předpisů zákona archu nositi měli, pod trestem smrti zapovězeno se jí dotknouti. David byl celý poděšen; ani se neodvážil po tomto neštěstí, vzíti archu k sobě; on ji nechal zanésti do domu Obededomova v Geth, kdež zůstala 3 měsíce. I žehnal Hospodin Obededomovi a jeho domu, proto že měl archu u sebe. Tak žehná Bůh každému domu, do něhož nejsvětější Svátost bývá přinesena. Tento příběh je nám k poučení, jak uctivě máme nakládati s posvátnými předměty, a že není bez příčiny laikům (nekněžím) zapovězeno, posvátných nádob se dotknouti.

Jakmile slyšel David, že Hospodin k vůli arše domu Obededomovu požehnal, pojal opět důvěru, a nechal ji podruhé, teď doopravdy, do Jerusalema přenésti. Stalo se to s velkou slávou. Sedm pěveckých sborů měl David u sebe; též volí a skopci byli vedeni k obětování. Po prvních šesti krocích se průvod zastavil, a jeden vůl a jeden skopec byli

obětováni k zasvěcení průvodu. Za jáсотu a zvuku trub byla archa do města Davidova donesena, a David sám poskakoval radostí před ní a hrál na harfu. Potom byly Bohu přineseny oběti zápalné a pokojné, a lidu žehnáno ve jménu Hospodina zástupů. Když byla pobožnost skončena, byl všechen lid pohostěn. Každý dostal jeden chléb, kousek pečeného hovězího masa, a jeden koláč hrozinkový. Potom se rozešel domů všecek lid.

Tot bylo druhé posvícení od toho času, kdy byl vzdělán dům Boží. První bylo více tiché a vážné, aspoň není zmínky v písmě svatém o nějaké slavnosti; druhé však bylo velmi slavné; ještě slavnějším bylo třetí, když byl chrám Šalomounův postaven, o čemž snad jindy milým čtenářům vypravovati budu.

Když tedy už židé posvěcení chrámu tak skvěle slavili, proč bychom my to neměli nebo nemohli? Náš chrám Páně, třeba není tak skvostným, platí ještě více. Radujme se tedy z posvěcení chrámu a modleme se se židy onu pěknou průpověď: »Chvalte Hospodina, neboť dobrý jest, neboť na věky trvá milosrdenství jeho!«

Jar. St. Pavlík.

== Modly doby. ==

Pohanům vždy kácela,
dosud víra svatá
kácí bůžky, modly —
V lůně jejím zasává
nepřítel však podlý
pekla zrna klatá.

Nevěra dnes koření
po penězích shony,
společnost je zase
nerozumné děcko:
šilené až — zdá se —
vše dá pro mamomy!

Pýcha nové stavět chce
babylonské věže
proti Boží vládě:
Mnohý sám chce bohem být,
jiné v téže radě
terrorismus střeže!

Tělo samo na trůně,
hmota dnešním pánem,
vášně zřídlem cíle . . .
Otče, dej at' prohlednem,
zachraňuj nás v síle,
v přístavu at' stanem! — —

Jos. Al. Vlastimil-Řítnský.

P. Dominik a Jezu Maria

Životopis sv. Jana z Kříže.

Hlava jedenáctá.

Svatý Jan na cestě křížové. Jeho uvěznění. Podivuhodné vysvobození z okovů.

Proti pokroku, jež řád bosých karmelitů v krátké době učinil, povstal v řadě zmírněném krutý odpor se záští, pomstychtivostí a pletichami všeho druhu. Oba světci Terezie i Jan, nečinili sice ničeho bez svolení právomocných představených, přece však bylo nyní na tom usneseno, papežského nuncia nevyjímaje, že řád bosých karmelitů má býti zrušen. Nedosti na tom, že sv. Terezii zavřeli a další zakládání klášterů jí zapověděli, ale i ostatní obnovení karmelitů musili se ukrývatí a svatý Jan z Kříže byl u výheň vnějších a vnitřních utrpení ponořen.

V Placencii sešla se řádová kapitula a v ní usneseno, že má býti svatý Jan zajat a uvězněn, nepřistoupí-li opět ku staré observanci. Výkon tento ošklivý svěčen převoru z Toleda, P. Ferdinandu Maldonatovi, kterýž přičiňoval se s prvu všemožně, aby světce laskavým způsobem přemluvil, když však v něm neochvějný a neobměkčitelný sloup reformy poznal, byl světec zcela zakotven v Bohu a kříží, přikročil ku skutečnému zajetí.

V noci ze dne 7. prosince 1577 přišel převor s několika bratřími a přáteli i ozbrojenci (tedy svět a řád jedna ruka!) do chudobného příbytku svatého kněze. Násilně vypáčeny dveře a ježto se světec, podobný beránku, pranic nebránil, nevyžadovalo jeho zatčení velké práce. Přiveden do kláštera zmírněných karmelitů, kdež zbytek noci probděl. Po marných pokusech jej přemluvíti, stržen mu hrubě a neurvale oděv dosavadní a oblečen takový, jaký ostatní měli, načež silně jsa zahalen, aby jej lid, jenž si ho vysoce vážil, nepoznal, veden byl do Toleda. Jeho soudruh rovněž přestrojen a poslán jinam.

Mnich, jenž světce vyprovázel, byl největším nepřítelem reformy, a zacházel se světcem tak nešetřně, že i sám světský

průvodce nad tím nelibost jevil a hostinskému, u něhož přenocovali, všechny křivdy světci spáchané oznámil. Hostinský dojat jsa, nabízel sv. Janovi pomoc k útěku, ale světec, žíznicí po potupě, kříži a trápení pro milého božského Pána, odpověděl vděčností jatým srdcem: »Nečiňte ničeho pro mne, neboť nezachází se se mnou ještě tak, jak toho zasluhuji; neděje se nic bez rozkazu představených.« A přislíbil mu zaň se modliti. Vznešená pokora, ale také hluboká pravda, že svatého člověka nic nerozzlobí, jakmile žívou vírou a vděčným srdcem pomyslí, co jeho Pán pro něho vytrpěl, že jen hříšné, ničemné a bídné jest vše na člověku a že jenom působením a darem Božím vše dobré máme.

Konečně dorazili do kláštera toledského. Zde byl světec ještě jednou obřadně vyslýchán a když se svých, jak pravili, nedovolených novot a svádění bratří, jež však byly novoty pouze s dovolením představených uskutečněné, zřící nechtěl, a poněvadž mu tato odhodlanost plniti poznanou vůli Boží pokládána za odboj a vzpouru proti vůli bratří, byl za pobořovatele v řadě vyhlášen a jako s takovým s ním nakládáno. Strčili jej do úzkého, tmavého, zapáchajícího vězení pod samou střechou, kam jen něco světla malou skulinou vnikalo. Chtěl-li se breviř modliti, bylo mu na malou lavici, již mu z milosti ponechali, vystoupiti a breviř až ku trhlíně přiložiti a to jen v ten čas, kdy slunce od protějšího stavení se odrazilo a trhlinou dovnitř vnikalo. Se lože dána mu s hrubými narázkami na reformu dvě prkna a houně. Potravou jeho byl chléb a voda, a to tak špatné jakosti, že tělo jeho pozbylo vsí síly a on sám pokoušen byl myšlenkou, že uzavřeno jej pomalu hladem usmrtiti. Každý pátek musil v jidelně kleče, svých pár drobečků požití, načež mu každých dítkami několik ran dal, což bylo někdy prováděno tak nelidským způsobem, že ještě po letech na těle svém známky šlehů měl. Nejvíce však bylo tělo jeho seslabeno vedrem

slunečním, jež v teplé té krajině v komůrce 10 střeviců dlouhé a 6 střeviců široké, nesnesitelné bylo. A ježto jeho soudruhu bratru Germanovi, podařilo se z vězení uprchnouti, byli mniši na svatého Jana tím opatrnější; dveře jeho ještě zvláštní závorou opatřili a dali mu i žalářníka, muže to, jemuž nic odpornějšího nebylo, nežli pouhé jméno »reforma«. Časem ve strašném vedru prosil světec, aby své spodní roucho vyměniti mohl, ale proseb jeho nedbáno. Za živa byl vypovězen do hrobky, a nikdo nevěděl místo jeho vyhnanství, ani těžce zarmoucená a po něm starostlivě pátrající sv. Terezie.

Krutým zacházením byl konečně světec tak seslaben, že nemohl již ani přímo státi. Nad to utrpení jeho ještě zvyšovala okolnost, že cela jeho byla od pokoje, v němž bývali ubytováni cizí kněží, jen tenkou zdí oddělena, takže vše slyšeti musil, co se vedle mluvilo. Byly to tak často řeči proti reformě a všeliké novinky o zrušení řádu bosých karmelitů. Často pukalo mu srdce a přával si toužebně se svatou radostí, aby vyproštěn byl z bídneho života tohoto a spojen s tím, o němž svatý Pavel řekl: »Kristus je mým životem, umřítí můj zisk.«

K utrpení tělesnému a zármutku srdce přidružily se záhy i úzkosti duševní, neboť jej dle svatých úradků Božích přepadaly jako litá zvěť pokušení a pochybnosti všelikého druhu. Všechno světlo a útěcha, již až doposud požíval, zašly, a v polomrtvém těle trpěla opuštěností a vypráhlostí umořená duše. To vše nepomátlo však sv. Jana, jenž jako pravý Job chválil toho, který vzal, právě tak jako toho, jenž dříve tak bohaté dal.

Silou všestranně zkoušeného muže Božího byla trpělivost bezedná. Na něm potvrdila se krásná slova Tertuliánova: »Kde Bůh jest, tam je i jeho chovanka: trpělivost, nerozlučná to jeho průvodkyně.« Všechna síla pochází od Boha, na člověku pak jest, aby se pohledem na Boha a korunu, jež trpělivost jeho v zápětí míti bude, vzmužil. A na Dárce síly a korunu trpělivosti byl ustavičně zrak světce upřen, proto také nezvíklala ho bouře života, stál pevně maje mocnou

oporu a živou věrou jsa proniknut, opakoval si slova sv. Bernarda: »Utrpení a bolesti užívá člověk po kapkách, ale odplata jako mocný přívál blaha, slávy a pokoje vyřine se nám na věčnosti. Ne krásný oděv, ne skvostný dům, ale krása sama bude nám odměnou... Bůh sám bude naším blahem, životem, krásou, pokojem, nejčistší rozkoší, blažeností, všechno ve všem. Toť bude naše odplata, koruna, poklad.« Kéž by svět promyslil si napomenutí ct. Tomáše Kempenského: »Stává se, že ponížení předchází povýšení a trpělivost sbíjí kladivem korunu vítězi, neboť bez trpělivosti, boje a práce je každá naděje na nebeskou odměnu pochybna a pošetila.«

Dvakrát stalo se ve vězení světcově něco neobyčejného. Tma jej neustále obkličující byla náhle osvětlena nadpřirozeným světlem a paprsek jeho i do duše světcově skanul a naplnil jej největší útěchou, neboť poznal, že Pán nad ním bdí zvláštní milostivou svojí ochranou. Světlo ono však zpozoroval mnich, jenž sv. Jana z kláštera Vtělení přivedl a hned oznámil převorovi, že bratr Jan si svítí. Převor se dvěma jinými do vězení se odebral, aby věc tu vyšetřil a ztrestal. Jakmile však otevřeli dveře, světlo zmizelo. Což má světlo se tmou společného? Má snad světlo nebeské se propůjčiti, když zloba hledá a vyšetřuje? Zlé skutky mají rády tmu a hasí světlo, ale i světlo maří je. Hrozebně byl světec tázán, jak se mohl opovážiti světlo si rozžáti? Sv. Jan odpověděl, že neměl rozžato, aniž mu je možno při jeho úplném uvěznění a oloupení, světlo si rozžáti, aneb nějakým způsobem zjednati. Přece však příchozí prohledali všechny kouty a skuliny a ohledali i zámek. Ničeho nenalezše odešli tito černí mniši, těšíce se světlou myšlenkou, že mnicha, jenž jim to oznámil, klamala obrazotvornost. Kdo jest v přirozený a hříšný život pohroužen, jest neschopen něco vyššího tušiti, ano nechce si to ani připustiti, aby nebyl vystrašen ze svého pokoje, ze svého hrozného duševního spánku.

Nemalé utrpení připravovaly světci i časté návštěvy převorovy. Když jednoho dne vstoupil, našel světce klečícího a modlícího se. Sv. Jan myslé, že

je to žalářník, nedal se otevřením dveří ani kroky z obcování s Bohem, jedinou to svojí útěchou, vyrušovat i modlit se dále; nad to i tělesné vysílení ztěžovalo mu časté povstávání. Ale P. převor, jenž v tomto okamžiku zapomněl, aneb snad nikdy nerozuměl, co to je, když Ježíš, Božský mistr k nohám svých učedníků poklekl, považoval to za nedostatek uctivosti a tázal se, do světece strčiv, zdali není hoden již ani pozdravu a uctivosti a to tím více, když prokazuje trestanci milost návštěvy? Světec prosil za odpuštění své nepozornosti a o trpělivost s tělesnou svou slabostí.

Ó ozdobo srdcí lidských, ó sv. pokoro, jak může tě člověk dosti vynachváliti a tvoji krásu vysloviti? Pozorujeme-li jednání obou těchto lidí v tomto okamžiku a porovnáme je, vidíme jakoby stělesněn výrok sv. Bernarda: »V pokoře je něco, co podivuhodně srdce pozvídá, ve vysokomyslnosti však cosi, co mocně dolů tlačí.« V pokoře je velikost duše, v pyše duševní zpustlost.

»Nač jste myslil?« tázal se drsný převor tichého a jemného muže Božího, »byl jste celý zahloubán?« »Přemýšlel jsem,« odvětil vězeň, »že je zítra svátek nejsvětější Panny, a že by mi bylo největší útěchou, kdybych mohl sloužiti mši sv.« »To nezávisí ode mne,« byla krátká odpověď. Před tím bylo světci zakázáno nejen sloužiti, ale i přítomnu býti mši svaté.

Hledme, jak v srdci pravého sluhu Božího vzpomínka na Marii nevyhasitelně žije, jak jej potěšuje ta hvězdička jitřní v hrůzopláné noci! Ale Maria též blízká je tomu, kdo ji upřímně jako matku miluje. V noci na to zjevila se Královna nebes světci, podivuhodným světlem ozářena a promluvila: »Měj strpení, milý synu, tvá práce bude brzy skončena a ty z vězení vysvobozen.« A po této obcerstvující návštěvě následovalo ještě něco vznešenějšího: Když si totiž světec něžně a prostě Matce své stůžoval, že jej Pán zranil láskou Svou a nyní se od něho vzdaluje, stál najednou sám Božský Mistr záře majestátnosti a krásou před ním a promluvil k němu slovem žalmu: »Uprostřed utrpení tvých stál jsem při tobě a vytrhne tě pravice má.« Tak vyplnilo se u sv. Jana, o čem

David pje: »Podle množství bolesti mých, obveselují potěšení tvá duši mou.« Jak nevyšlovně potěšen byl světec a jak potom toužil opět po Pánu, vidíme ze vznešeného jeho dvojpěvu Pána a duše, z něhož uvádíme výňatek:

Kde, Pane, dlíš, kam odešel's
a duši mou jsi nechal zde
tak opuštěnou, ztrápenou?

Napřed ji zranil's láskou Svou
a jedním krásným okem Svým,
pak poraněnou zanechal.

Bez Tebe sténá, usedá,
po Tobě marně volá, lká:
»Má lásko, vrať se, vrať se zpět!«

O ztíš mé boje, útrapy,
Ty jediný to dovedeš,
můj Jezu, Místě mileny.

Zavítej opět v duši mou
a zrak můj, slzou zrosený
Tvým pohledem zas zaplesá.

V tvém pohledu se budu pást,
Tvé světlo zjasní líc mé —
a v náruč Svou mne přivíh zas.

Že měl světec předtuchu blízkého svého osvobození, domnívati se můžeme z toho, že v poslední dni svého věznění prosil žalářníka za odpuštění všech mrzutostí a námah, jež mu připravil a na důkaz své uznalosti dal mu nejvzácnější svůj předmět, dřevěný křížek s bronzovým obrazem Spasitele, jež na prsou nosil a od svatě osoby, jak se byl vyjádřil, darem dostal.

Devět měsíců dlel již v zajetí, když se mu po druhé nejsvětější Panna objevila a jemu poručila, aby pod ochranou její uprchl. To bylo na první pohled nemožno, neboť dvojím zámkem byly zavřeny dveře a Janu byly chodby, místnosti a východy domu úplně neznámy. Když pak po noční návštěvě P. Marie ráno i Božský Spasitel tentýž rozkaz mu sdělil, vyznal sv. Jan zcela dětinně svoji neschůz. Na to poučil jej Spasitel: »Ten, jenž proroka Elizea po plášti Eliášovu přes vody Jordánu převédl, bude při tobě a rozptýlí všechny překážky tvé.«

V pravdě, ruka Boží není doposud zkrácena, ale naše víra je zesláblá. Kdyby měli lidé silnější víru, mohli by i z vůle Boží činit, neboť Pán to silným věrou přislíbil a jeho slovo neklame.

Dříve než se sv. Jan k útěku odhodlal, modlil se úpěnlivě k Bohu. Mezi modlitbou ukázala mu nejsvětější Panna všechna místa domu, kudy se brátí měl. Brzy na to vzhopil se k dílu. Svázal místo provazu houně a starý spodní oděv, aby mu při spouštění oknem posloužil. To nejhlavnější, otevření dveří, nedalo mu mnoho práce, neboť se otevřely samy. Šel nyní k oknu, ve vidění naznačeném, a spustil se po svém provaze bez úrazu dolů. Zde však k největší bolesti shledal, kol dokola samé zdi a žádného východu. I prosil úpěnlivě Pána o pomoc. A hle, tu jasný obláček objevil se zrakům jeho a z něho slyšel hlas: »Následuj mne!« Šel za ním a dostal se na silnici vedoucí do kláštera tamějších bosých karmelitek, kde se ihned převorce ohlásiti dal. Tato dostavila se bez meškání, ale jen stěží jej poznala, neboť po přetrpěných útrapách vězeňských vyhlízel jak umrlec.

V klášteře sester jist nebyl, neboť se právem domníval, že budou zde mniši jej hledati. Ale Bůh bděl nad sluhou svým a když Bůh s námi, kdo proti nám? — Jedna z řeholnic, Anna od Matky Boží, byla těžce nemocna a již již skonávala. Řeholnice nechtěly ji bez zpovědníka nechati umřítí a poněvadž žádný po ruce nebyl a čas rychle mýjel, prosila převorka světece o tuto službu lásky pro umírající. Jen namáhavě došel sv. Jan zcela zemdlý do cely nemocné sestry. A sotvaže ocitl se uvnitř klausury (kam žádný bez dovození zvláštního vkročiti nesmí), již přiběhli rozzuření karmelitě a s hlomozem a rykem prohledávali celý dům, sakristii, kostel, hovorňu a ostatní místnosti. Konečně unaveni marným hledáním odešli. A v tu chvíli probírala se nemocná ze zdánlivého svého umírání (jenom hluboká umdlenost jí zůstala), a tudíž odebral se i světec z klausury.

V krátkém čase uchýlil se k vůli

zotavení ku bohobojnému, bosé karmelitě velmi milujícímu kanovníku v Toledě a za několik dní poněkud občerstven spěchal ku svým bratřím do kláštera Almadovarského.

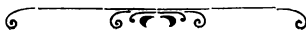
Oba průvodci světci nemohli ani dosti vynachváliti evangelické smýšlení jeho při tak velikém utrpeném bezpráví. Ani jedno hořké slovo nevyšlo z úst jeho proti těm, kteří tak veliké křivdy mu učinili; ale vytrpěné zlo vysvětloval spíše jako řízení Boží. Ani jinak nemohlo tomu býti. Kdo svého Boha miluje tak jako tento muž, ten dovede jen odpuštění svým nepřítelům, milovati je a zapominati křivd spáchaných. Boha a bližního milovati jest jedno. »Láska k Bohu,« podotýká sv. Řehoř, »a láska k bližnímu jsou sice dvě části, ale jeden celek; dva kruhy, ale jeden řetěz; dvoje jednaní, ale jedna síla, dvě díla, ale jedna láska; dvojí zásluha, ale ne jedna bez druhé.« Dle ní poznají se ditky Boží. Kéz se varujeme takového druhu zbožnosti, při němž se neběže ohledu na bližního a jakmile nějak nemile se nás dotkne, hned proti němu zaujati jsme a tak brzy nezapomeneme!

K ochraně svatě lásky bliženské povzbuzují slova: »Kdo neodpustí ze srdce bližnímu svému, tomu neodpustí ani Otec váš v nebesích.«

Jan nemohl ani jinak než s láskyplnou něžností o svých bližních mluvit, neboť jasně poznával, že čas jeho uvěznění byl pro něho pozeňnaným, a že Bůh mu hojně odplatil jeho lásku k nepřítelům. Ve vězení vžil mu Bůh velikou milost. výbornou touhu po kříži a utrpení.

Když si jednoho dne stěžoval, že tak málo pro Boha trpí a ten, kdo ho poslouchal, se tomu velmi divil, odpověděl světec: »Jest vám neznámo, že utrpení tak volice miluji; Bůh poučil mne ve vězení o vzácné ceně těch utrpení, jež z lásky k němu snášíme.«

Trpěti musí každý, žádný nemůže kříži úplně ujíti. Rád trpěti jest předností dítek Božích, však trpěti chtějí je hrdin: tvím lásky, známkou vyvolených. Blahoslaveni lkající, neboť oni potěšeni budou. (P. a.)

Pamatujme na smrt.

Buďme stále připraveni
na smrt, milí křesťané,
hodina smrti nám není
známá, kdy nám nastane,
jako zloděj se přikrade
k nám smrt v neznámou dobu,
nás, ať staré, mužné, mladé,
zkosí, vloží do hrobu.

V tmavém hrobě smrt připraví
chladné lůžko každému,
a z pozemské, marné slávy,
nezbude nic žádnému,
ať učený, nebo prostý,
umřít musí každý z nás,
vždyť na světě jsme jen hosty,
poutníky jsme tu na čas.

K nebi, Boha svého sídlu,
pout' naše má se směřovat,
k věčné blaženosti zřídlu,
máme se přibližovat,
každého dne, každé chvíle,
máme býti nebe blíž,
bychom stanuli u cíle,
až smrt řekne: „Dosti již!“

„Člověče, tvé pouti konec
již jest, v této hodině,
roucho svatební si oblec
k té nebeské hostině,
ku kteréžto také tebe
Pán Bůh ráčil pozvati,
neb bez toho roucha v nebe
nesmíš vjíti, a běda ti!

Fr. Vrdtil.

Kristus Pán a svět.

Kam hlavu sklonit
neměls, Kriste, místa,
až smrti smutná
je Tvá duše čistá,

dobře jsi činil
obcházaje kraje,
vštěpoval víru,
símě nebes, ráje,

zázraky činil,
lásku svou nám hlásal,
by mírem celý
okřídval svět, jásal,

jiné jsi božil,
uzdravoval, těšil,
mír duši vracel,
tomu, který hřešil,

pravdu a dobro
zanechal jsi světu,
neochvějnou krásu
v srdci lidském květu

a nikdo nikdy
nešel bez útěchy,
k Tobě kdo zdvihl
v pouti zdějíti vzdechy,

příkladem svým
Ty jsi život, cesta
do Pravdy sídla
do věčného města,

a za to — na kříž —
přibíli Tě kati —
odměnou za vše
to Ti svět chce dáti...

Ty s kříže voláš:
»Pojďte všichni ke mně!
Golgoty vizte
chvějící se téměř,

odpustit chci vám,
hříchy sňal jsem vaše,
stříbrných třicet
nechte pro Jidáše,

vraťte se zase
do ovčince mého!...
Rozhřeji ledy
srdce stvrzelého? — —

Žel, Kriste Pane,
svět je dosud hluchý,
o Tvoji lásku
nechce míti tuchy,

jen tělu sloužit
chce a svoji pýše,
džábel jej vleče
do své pekla říše,

Ukřižuj! sípe,
Ukřižuj Ho znova! — —
To, Kriste, za vše
svět dnes pro Tě chová...

Ó přec ne všichni!
Mučedníci byli,
již za Tě krev svou
dali, s Tebou žili — —

Pod prapor Tvůj se
dnes i zástup tulí
a pekla mříže
všemi nepohnuly!

Ukážem světu,
k Tobě že se známe,
Tvá víra že nám
nejdražším, co máme.

Ať si svět boří,
ať si tělo drásá. —
Ty vezdy byl jsi,
jsi a budeš Spása!

Jos. Al. Vlastimil-Řítnský.

Z cest kněze.

Několik vzpomínek z církevního a náboženského života v cizině.

Ústav begýnek v Gentu.

V Belgii se velmi pěkně cestuje; vzdálenosti jednotlivých měst jsou nepatrné. Jestli celá země poměrně velmi malá, měst je mnoho, železnic i vlaků též dosti, proto je všude výborné spojení. Jsa v Bruselu, podnikl jsem se soudruhy své cesty výlet do Gentu. Bylo časně z rána když jsme vyjeli a příroda se v okolí hlavního města probouzela k životu. Ze všech stran přijíždělo mnoho dělnických vlaků, neboť je v Belgii průmysl velmi rozšířen. Povšimnuli jsme si, že roste na polích mnoho chmelu, z čehož by se dalo souditi na úrodnou půdu; většinou však převládaly louky, polí bylo poměrně málo. Na lukách, jež měli jednotliví majitelé plotem ohrázeny, páslo se mnoho krav, které zůstanou venku od jara až do podzímku, kdy je teprve zahánějí do stájů. Protože zde není nouze o maslo, přinese ho sklepník vždy na stůl, at je to oběd, anebo večeře, ba dá ho i ku snídani jako příkrm ku kávě. Proto pravdu vyslovil asi bratr R. řka, že užívají Belgičané maslo jako my soli a pepře, aby jídla měla lepší chuť.

Z Bruselu jel vlak do Gentu jen hodinu. Gent leží při široké řece Šeldě, do níž zde právě vtéká řeka Lys, je zde jako v nějakých severních Benátkách všude plno průplavů, kanálů, přes něž prý vede přes sto mostů. Dlouho před městem projíždíme zahradami, jež jsou v tomto městě skoro u každého domu, proto má Gent na svých 170 tisíc obyvatelů velikou rozlohu. Zlatá doba Gentu již dávno minula; byla za dob císaře Karla V. v šestnáctém století; protože se tam narodil, bylo z jeho nejzamilovanějších sídelních měst, a mnoho učinil, aby ho zvelebil a vyzdobil. Nyní má Gent nepěknou pověst, říká se, že je v něm hlavní sídlo všech belgických anarchistů.

Z církevního stanoviska je v Gentu nejzajímavější ústav begýnek, který je něco ojedinělého a pro velkou rozlohu mohli bychom ho nazvatí největším klásterem katolickým z celého světa, ač

u přímém slova významu, jak dále vysvětlíme, vlastně není klásterem. Proto bylo také naše první myšlení, abychom si prohlédli tuto velkou begynáži či jak v Belgii říkají Grand Beguinage. Rychle jsme odevzdali své kufříky v nádraží a najavše si drožku, jeli jsme k ústavu.

Projeli jsme velkou část města, které činí dojem místa starožitného; tu ukazoval kočí bičem na vysokou zeď, za níž bylo viděti mnoho černých střeš a štíhlou, vysokou věž. Již nyní pozorujeme, že je to vlastně městečko pro sebe. Původ jména begýnek je neznámý; někteří ho odvozují od anglického slova *beggen*, modliti se, tak že by begýnka byla po našem zbožná sestra (*Betschwester*), jiní se domnívají, že je založila svatá Begga, vévodkyně z Brabantu, matka Pipinova, někdy se odvozuje od staroněmeckého *bi Gott*, *bigott*, *bei Gott* (u Boha), což by znamenalo spolek pobožníků. Pravdě asi nejspodobnější jest, že pochází jméno toto od zbožného kněze Lamberta le Bégue z Lutichu, který založil roku 1184 první podobný ústav, který po něm přijal jméno begýnů, též Beghardů (spolek pro muže) a begýnek (spolek pro ženy). Za tehdejších válek bylo mnoho vdov, které neměly přístřeší pro sebe a pro své rodiny; ústavy svými zjednal jim zbožný kněz přístřeší a ochranu.

Spolky tyto působily s počátku velmi dobře, ošetřující nemocné, podporující cestující, opatřující vdovy a sirotky, pěstující vůbec všechny druhy zbožnosti, nebyli však vázání údové jejich žádným slibem. Později uhostila se však u nich jakási náboženská blouznivost a dopouštěly se i velkých nevázaností, tak že byly zakázány církevními i světskými úřady.

Byli i v našich zemích velice rozšířeni; na příklad v diecesi pražské byli spojeni ve spofádané bratrstvo, měli prý svého arcibiskupa a sedm biskupů, z nichž každý spravoval tři sta bratří anebo sester. U nás se zakročilo proti nim v letech 1318 a pak 1390. Byli pak opět trpěni, když se přidružili

k nějaké řeholi, a sice obyčejně vstupovali do třetího řádu svatého Františka. Až doposud udrželo se jejich jméno v názvu pikharti, jak totiž bývali u nás nazýváni bratří Čeští a přívrženci různých sekt.

Ze všech těch velkolepých ústavů begýnů a begýnek zbylo jich během století jen několik málo v Belgii, kdež je jich nyní asi dvacet s 1300 begýnek; jsou však všechny až na gentský malé a nepatrné. Velká begynáže v Gentu je největší a nejvelkolepější ze všech. Až doposud je jejím účelem: pěstovati náboženský život, činiti skutky milosrdenství, hlavně ošetřovati nemocné, přede vším však chtějí čestně a slušně zaopatřiti ženské osoby všech stavů.

V Gentu jsou vlastně dvě begynáže, velká a malá, protože však bychom v malé neviděli nic pozoruhodného, proto jsme zamířili hned ku velké. Mezitím však co jsme se takto rozhovořili o zajímavém tomto ústavě, vezl nás kočí okolo dlouhanské zdi, která se zdála býti zrovna bez konce, dle stromů vyčnívajících přes ohradu, byla to zahrada. Objeli jsme zahradu a vjeli velkou branou, u níž jsem uviděl první begýnu, která tam zastává úřad vrátné. Byla oděna jako naše jeptiška v černý šat, na hlavě měla bílý čepec a přes něj dlouhý, černý šátek. Ostatně je v každé begynáži jiný kroj, neboť sestry, nemajice žádných slibů, nejsou žádným řádem, potvrzeným od papežské stolice, nýbrž podléhají jen svému biskupovi a každý ústav má své zvláštní stanovy a svůj zvláštní šat.

Vjeli jsme branou na dvůr, kdež teprve pozorujeme, jaký je to obrovský ústav. Sestává totiž z přemnohých domů a domků, vesměs bez omítky, z červených cihel, vystavených ve slohu nám nezvyklé, severní gotiky; kočí však jede dále a tu teprve vidíme, že jsou zde vlastně úplně, pěkně upravené, kamením vydlážděné ulice a náměstí, z nichž všechny mají svá jména. Uprostřed je na větším náměstí překrásný, též gotický kostel se hřbitovem. Je zasvěcen svatě Alžbětě durynské, pod jejíž ochranou jsou všechny ústavy begýnek. Vše jest čisté, úhledné, jako zánovní, nedávno vystavěné. Je to vlastně celé městečko.

Ať nikdo nemyslí, že snad nad-sazujeme; vždyť bydlí v ústavě tomto asi sedm set sester a nejméně tři sta služebných, tedy v celku přes tisíc osob. Větších budov je osmnáct, každá pro 35 až 50 begýnek, menších je 82; kromě toho je tam nemocnice s kaplí, dům pro představenou, byt faráře, byt jeho vikáře, dům pro správu všech domů a zahrad; je tedy všech budov přes sto. Všech silnic je osm, náměstí jsou tři. Veškeren náklad obnášel dva a čtvrt milionu korun. Celá stavba trvala něco přes rok, za půldruhého roku bylo vše úplně dohotoveno. Každá ulice i náměstí má své jméno, každý domek má nejen své číslo, ale také jméno, vždy některého ze světců. Všechny domky jsou o dvou poschodích a jsou tak stavěny, že je ve stavbě největší rozmanitost; nenajdeš dvou domků, jež by se sobě podobaly. Vše je až do nejmenších podrobností provedeno přesně ve slohu a umělecky. Vždy dva domky mají svou studni, a jsou tak stavěny, aby nikdo neměl vis à vis, aby se nedíval do oken protějšního bytu.

Nynější velká begynáže stojí teprve něco přes třicet let. Dřívější ústav býval uprostřed města, kdež stál od svého založení roku 1234 až do zrušení roku 1874 a pozůstával z 18 klášterů (větších budov) a 340 menších domků, z dvou kostelů, z nichž jeden byl velký a druhý menší kaple; vše bylo oběhnáno vysokou zdí a příkopem, naplněným vodou. Bezmála šest a půl století je ušetřilo, příslušníci ústavu prožili mnoho válek, bouří, nehod všeho druhu, ušetřil je císař Josef II., který zrušil mnoho klášterů, v Belgii, patřící tehdy k naší říši, ušetřila je francouzská revoluce, protože věnovaly se sestry službě bližního a ujímaly se chudých, ušetřil je Napoleon I. a teprve naší osvícené a tolerantní (?) době byla ponechána ta nezrušitelná skvrna, že byl zrušen tento ústav. Tehdejší socialistické zastupitelstvo městské shledalo totiž najednou, že pobyt v ústavu ohrožuje zdraví, ulice jsou prý příliš úzké, domky neodpovídají zákonům hygieny, celá ta budova vadí, že nemůže se rozšířiti město, miasmy nákazy se odtud rozšiřují, věda moderní nedovoluje, aby se něco podobného trpělo, zkrátka

odhlasovali, že musí býti vše zbořeno a zavedeny široké, moderní ulice, a vystaveny nové činžáky. Druhý podobný ústav v Gentu, ale mnohem menší, jednoduše zabrali, prohlásili za městský majetek a dali do veřejné dražby.

Tu však v největší tísní ujal se přestrašených sester šlechtitý muž, a sice vévoda Engelbert z Arenbergu; menší begynáži v dražbě koupil a daroval ji hned dřívějším majitelkám; jeho velkodušnou pomocí, mohla se vystavěti nová, velká begynáže v předměstí gentském, Mont Saint Amand (kopec svatého Amand) nazvaném. Tamější starosta i celá obec, pokládali za čest, aby byla v jejich obci begynáže a prodali velmi lacino ku stavbě potřebné pozemky.

Mimo velký kostel, jak jsem se již nahoře zmínil, je v begynáži ještě menší kaple. Navštívil jsem oba tyto chrámy a jsou, jak je obyčejné ve všech ženských klášteřích, čisty jako zrcadlo a pěkně vyzdobeny. Ovšem nechyběly ani kytky čerstvých květin, než byly na všech oltářích a u všech soch i obrazů. Oba tyto begynské kostely byly tolik milounek, že zrovna vybízely k pobožnosti. Oproti jiným belgickým kostelům bylo v nich jakési světlejší ovzduší, jehož není možno popsat, jež však nutno vycítili.

Kočí měl zde asi známé, neboť nás vyběhl, abychom slezli, že nás zavede do jednoho z domků. U dveří nás přivítala služka, a ukázala všechno zařízení; v domku bydlily tři starší dámy a měla každá úplně oddělený byt, o světnici, kuchyni a komoře, tak že libo-li jí, může míti svou domácnost. Zařízení ve světnicích bylo jednoduché ale vkusné, tak jak ho vidíváme v občanských domech; před okny každého domku je zahrádka a vzadu malý dvorek. Zahrádky vesměs nádherně upravené a opatřené pestře kvetoucími bylinami, dodávaly celému obrazu obzvláště malebný ráz.

Život vede se zde asi úplně po domácku, beze vši škrobenosti a clikety. Právě dojel branou obchodník s vozem, na němž měl zeleninu. Sotva hlasitě zavolal co prodává, hned objevila se u každých dveří sestra ve svém malebném úboru a čekala až nakoupili u druhých dveří a obchodník dojel

k jejímu domku. Mnohá šla k sousedce a kupovaly spolu, třeba se přidaly ještě jiné; chvilku si něco pověděly a pak se rozešly po své práci; vše se dělo tak nenuceně po domácku, že to byly krásné scény z klášterního života.

Fiakr projel všechny ulice a tu teprve jsme byli překvapeni, jak je celý ústav velkolepý a rozsáhlý, stavitel byl geniální muž, který znal potřeby klášterního života. Všude byla čistota až úzkostlivě pečlivá. Pokud bylo z venku pozorovati, byl všude nejvzornější pořádek a disciplína. Proto mne nic nezarážilo, že, když drnčel náš vůz po kamenitě dlážce, běžely mnohé sestry k oknu a dívaly se zvědavě kdo jim ruší již z rána klid.

Ústav stojí věru za podívanou! Která dívka aneb vdova chce býti do begynáže přijata, musí míti vysvědomění, že je mravů bezúhonných, čistých a míti zajištěných ročních příjmů nejméně stopadesát korun; kromě toho zaplatí se jednou pro vždy jako vstupné pět set korun, na byt a na potřeby chrámové. Dvě léta trvá noviciát a pak teprve přijímají se sestry volbou. Begynky zachovávají jisté klášterní předpisy; před farářem svého ústavu slibují čistotu a poslušnost ku svobodně zvolené představené, již se říká grande dame, aneb po flámsku grod juffromo, neboť Gent je vlastně flámské město. Klausury (t. j. uzavření; domy, kam nemají přístupu osoby druhého pohlaví), jakož i sliby chudoby nemají. Má-li některá z nich jmění, podrží si je i po vstoupení do ústavu a spravuje si je svobodně, úplně po své vůli. Proto nemůžeme ústavy tyto nazvat řádem, nýbrž jsou prostředním jakýmsi stavem mezi jeptíškami a osobami, žijícími uprostřed světa. Chce-li některá begynka vystoupiti, nikdo jí nebrání, ale případ takový přihodí prý se velmi zřídka.

Činí se rozdíl mezi sestrami mladšími a staršími. Mladší žijí jako jinde v klášteřích pohromadě, v jednom domě, pod vedením starší dámy, představené, zaměstnávají se prací, hlavně zhotovují proslulé a drahocenné, právě brusselské krajky. Když vytrvaly v tomto společném životě celých šest let, je jim pak volno, bydliti v domku pro sebe a může míti

byť větší anebo menší, dle toho, jaké chce platiti ústavu nájemně. Těž jí nikdo nebrání ve vnitřním zařízení a chce-li míti k obsluze a k domácím pracím jednu aneb více služek. Všechny dámy bydlící v ústavě, scházejí se třikráte za den v kostele, a sice časně z rána, jak se rozednívá k ranní modlitbě, později ku mši svaté a když se setmí, k večerní modlitbě; ostatní čas je volný. Při společných pobožnostech zpívá se.

Již z tohoto krátkého náčrtku viděti, že jsou ústavy begýnek velkého významu v řešení nyní tak palčivé otázky ženské a že jsou pro dámy, hlavně opuštěné, churavé a starší, velkým dobrodiním. Proto je u všech v dobré památce

šlechtný vévoda z Arenburgu, který tolik obětí pro ústav gentský přinesl a dlouho nepřechkal jeho otevření. Dámy se totiž přestěhovaly dne 29. září 1874 ze starého do nově vystaveného ústavu a vévoda zemřel náhle na jaře, právě o velikonoční neděli, rok na to 1875. Až po dnes říkávají o něm:

O, Arenberg, 't volk sal u loven
Zoo lang als zyn herinnering leeft;
U die zoo kloek voor't good streeft,
U zegent vastlyk God hierboven.¹⁾

¹⁾ Úryvek je ukázka řeči flámské. Příklad: Ó Arenbergu, lid bude tě velebiti, jak dlouho udržel se tvá památka. Bůh odplatí tobě, který jsi tak zdatně ujal se dobrého, svým nejbohatším požehnáním.

* * * * *

Mužně víru svoji vyznávejme!

Budme katolíky upřímnými,
katolické víře vždy věrnými,
nebudme zrádnými Jidáši,
kteří katolickou víru svoji
zrazují, a proti ní boj strojí,
jen když něco jim to vynáší.

To své katolické přesvědčení,
třeba bychom byli i mučeni
a měli svůj život ztratiti,

dle příkladu svatých mučenků,
pravých to Kristových učeníků,
nechtějme nikterak zraditi.

Mužně víru svoji vyznávejme,
a před celým světem vždy se znejme,
že jsme katolickí křesťané;
za statečné víry vyznávání,
ale ne za víry zrazování,
nebe v podíl nám se dostane!

Andělové strážní.

Stvořitel když stvořil člověka každého,
dal mu za ochránce anděla strážného,
a ten anděl strážný, jak ve dne, tak v noci,
bdí nad svým světcencem s svou ochrannou mocí.

Od dětské kolébky až k tmavému hrobu,
anděl strážný chrání všude, po vši dobu
svěťence, kterého přijal pod stráž svoji,
když on k životnímu nastupoval boji.

Anděl strážný stále dlí po našem boku,
po celý náš život, a při každém kroku,
a až nás povolá k sobě nebes Vládcе,
provázet nás bude svatý anděl strážce.

Jsou však ještě jiní strážní andělové,
a to jsou milení naši rodičové,
oni stále bdějí nad dítkami svými,
a opravdu jsou jim anděly strážnými.

Však mnohé děti zlé svou neposlušností,
ty strážné anděly, kteří ke vši ctivosti
a k všemu dobrému je vždy povzbuzují,
hněvají, a jejich srdce zarmucují.

Andělů strážných znám však ještě druh jeden,
kterými jest člověk cestou k nebi veden,
kteří odvracejí člověka od zlého,
a jej povzbuzují k všemu, co dobrého.

Dobré knihy jsou to, dobré časopisy,
zábavně poučné, a duchovní spisy,
však poměrně málo na světě jest lidí,
kteří dobré knihy čtou, jimi se řídí.

F. Vrdtil.

Chraňte mládež.

Stane-li se někde vražda, tu bývá celé širé okolí vzrušeno. Telegraf nese zvěst tuto smutnou do všech končin, celý aparát policejní jest na nohou, aby vypátral vraha, noviny plní celé sloupce obšírným popisem všech okolností, obrázkové listy znázorňují vraždu, přinášejíce vyobrazení místa, kde se vražda udála, osoby zabitého, ba je-li možné, i nástroje vražedného, a je-li již zločinec znám, i podobizny jeho. Všudy mluví se o zločinu tomto s ošklivostí, a kde kdo zavrhuje hnusný ten čin.

Tak se děje, přijde-li člověk nějaký násilně o život, který přece není stálý, neboť dříve nebo později musí propadnouti smrti. Jestliže však někdo násilně o život duše své, svou nevinnost, připraven bývá, všimne si toho málo kdo; veřejnost v celku chová se nevnímavě k zločinu tomuto daleko horšímu, ba mnohdy sama k tomu přispívá. Vražedníka těla se bojí lidé, a jen s hrůzou a ošklivostí naň pohlížejí, vrahové duši však mnohdy jsou váženi a zaujímají čestná místa ve společnosti lidské. Jak pak to přijde? Či snad ztratila duše lidská onu cenu, kterou měla dříve ve středověku a na počátku křesťanství? Vždyť všecko skorem zbožím stouplo v ceně, a jen ta lidská duše by měla na ceně své tratiť? A přece nedá se cena jediné duše lidské vyvážití všemi poklady země, neboť má před Bohem cenu nesmírnou, jsouc duchem vyšším od Boha a k obrazu a podobenství Božím stvořeným.

A hle! Duši, kterou Spasitel, Syn Boží, když hříchem byla ztracena pro Boha a nebe, zase krví svou očistil a tak vykoupil, duši tu necháno dusiti se v kalu hříchu, duši, kterou Syn Boží tělem svým nasycoval, duši tu ničí a trápí nepřátel až k smrti. O kolik proto sil, kolik pokladů leží v lůně křesťanstva ladem, ba jest zahrabáno, které by nešlešným tisícům vyšší život a spásu zachovati mohly! — A doba naše jest věru dobou hromadného vraždění duší, které jsouc nezkušené, nevědomé na pospasy bývají vydávány nešlechtným svědcům, jsou to duše naší křesťanské mládeže. Čím dále, tím více se nařiká na nezvedenost,

na zpuštění, ba i zločinnost naší mládeže, a to vším právem, neboť, jak zkušenost číslkami dokazuje, přibývá mladistvých zločinců rok od roku více, a to číslem úžasným.

Nemůže však ani jinak býti. Přes 500.000 mladých lidí — čtrnáctiletých — chlapců a děvčat opouští ročně školu v našem rakousko-uherském mocnářství a věnuje se řemeslům nebo službě. Houfně hrnou se nezkažení hoši a děvčata do továren, dílen a jiných služebných míst, a tu již na ně číhají pacholci červeného draka, aby je spáry svými polapili.

A hle, netrvá to dlouho, a naše mládež propadá za obět draku tomu. Tisícové z ní okradeni jsou o víru, zbožnost a také o mravnost a nevinnost srdce. Několik měsíců po odchodu ze školy stačí, a již jsou mladíci titi církvi odcizeni, o kostel nezavádí, z modlitby si žerty tropí, ba čím dále tím více naplnění bývají i nenávislí a záští proti Bohu, proti náboženství a těm, kteří na náboženství připomínají — kněžím, bývalým svým učitelům a mnohdy také dobrodincům. Tu a tam sice pláče matka a roní slzy krvavé nad zkažeností dětí svých, které nemůže ani poznávat, jak se změnily, avšak bylo by lépe, kdyby všechny matky veliký zvedly křik, jako ony matky betlemské, které oplakávaly zavražděná nemluvnátka svá, o nichž praví Písmo svaté: »Hlas slyšán byl v Rama, pláč a kvilení mnohé. Ráchel plačící synů svých, a nedala se potěšiti, proto že jich není.« (Mat. 2, 18.)

Božský Spasitel náš věděl dobře, že tyto mladistvé oběti draka nevěreckého žřidka naleznou ve světě zastance, který by celou tihu těchto zločinů cítil, a proto stal se sám zastancem nevinnosti naší mládeže a zvolal všem vrahům a svědcům mládeže to hrozné slovo: »Běda, běda tomu, skrze koho pohoršení pochází, běda, kdo by pohorsil jednoho z malíčkých těchto, kteří ve mne věří.« Hrozným trestem jim pohrozil řka: »Běda tomu, skrze koho pohoršení pochází, lépe by mu bylo, kdyby kámen mlýnský vložen byl na hrdlo jeho a on uvržen byl do moře, než aby pohorsil jednoho z těchto malíčkých.« (Luk. 17, 1.)

Hle, horší trest čeká na škůdce a svůdce mládeže, nežli kdyby našli smrt ve vlnách mořských! Zdaž vzpomenu si vrahové nesmrtelných duší lidských na tuto hrozbu Páně, která se jistě na nich uskuteční? Sotva, neboť radosti jejich ďábelskou jest, Bohu Kristu a církvi co nejvíce duší odciziti, je kaziti, a tak nešťastnými a zločinnými učiniti.

A tu nesmí nikdo z upřímných lidumilů mlčeti. Každý dobrý křesťan nechť pozvedá hlas svůj, varuje, poučuje kde jen může, aby mládež naše nebyla tak jako na jatky vedena. Každý katolický list nechť upozorňuje rodiče na nebezpečí, které dětem jejich hrozí, a nabádá je, aby dříve, nežli kam synka či dcerku dají, dobře se přesvědčili, jaká továrna je to, jaká je to dílna a jaká to služba. Opomenu-li toho, a je-li jim snad větší groš platu milejší, tu ovšem stihne i je jednou trest a kletba Boží. Také »Škola Božského Srdce Páně«, která má za účel duše křesťanské udržovati ve spojení se Srdcem Páně, věrou, láskou a zbožným životem, musí pozvednouti hlas svůj a všem čtenářům dospělým zvolati: »Chraňte mládež!« Jaká bude mládež naše, taková bude budoucnost. Zachraňte mládež a zachovete ji pro krále všech králů, neboť nic jej tak nebolí, jako smrt jeho milých duší; a Spasitel tak miloval mládež, volal ji k sobě, jí připovídal království nebeské. Chraňte mládež, neboť jste tím povinni i církvi svaté, která tímto zločinným způsobem olupována bývá o nesčetné vyznavače.

Útokem žene se na mládež naši, aby připravena byla o víru a zbožnost. Neboť jak jinak se má pojmenovati způsob nepřátel církve a Krista, když dětem sotva ze školy vyšlým, které nemají hluboké vědomosti náboženské a nemohou samy dobře rozeznáti dobré od zlého, pravdu ode lži, když takým dětem ještě se mluví proti náboženství, proti Bohu, sesměšňuje se, co jim posud bylo svatým, kalem se potříšňuje, co jim bylo úctyhodným, když takým způsobem na duši jejich se působí v továrnách, dílnách, službách, na cestě tam a zpět, ve spolcích, hospodách od starších, kteří by je vlastně k dobrému vésti a povzbuzovati měli. Není to útok na duši mládeže, útok nemravný, zločinný? A když

mládež jde po ulici a zastavuje se v městech před výkladními skříněmi, kde vyloženy jsou necudné obrazy, pohlednice, vyloženy jsou ke čtení nezna-božské listy a knihy, zdaž to není zločinný útok na mládež? Vždyť ten jed tak lehko najde přístup do srdce mládežstvého, jediný pohled mnohdy, jediné slovo, a jakoby mrazem spálena, bývá mravnost, nevinnost mládeže a hřích nasazuje se v duši.

Mládež naše není tak vyškolená, aby mohla s úspěchem čeliti všem nástrahám, všem nájezdům na svatou víru a náboženství, neboť v těch dvou hodinách náboženských týhodně nelze všemu naučiti a na vše upozorniti. Proto tím zločinnější si počínají škůdcové její, když nevědomostí a slabostí její užívajíce vkládají v srdce a mysl její pochybovačnost, která brzy mění se v nevěru, věduce, že mládež je ze lži usvědčiti nedovede.

To není boj, to jest vražedný útok na duše smrtelné. Přejde-li i člověku vzdělanému a obezpečenému znenadání nějaká námitka, tu nezřídka bývá na okamžik v nesnázi, co by odpověděl — jakž teprve, hodí-li se takové námitky mládeži nepřipravené a neschopné? A nepřátelé nedají ani čas k oddechu. Beze studu a strachu hromadí lež na lež, pomluvu na pomluvu. Zvláště na kněze katolické mají namířeno, na těch nenachají ani nitky poctivé; líčí je jako lakomé, penězochtivé, nemravné, licoměrníky a pokrytce, kteří nezaslужují, nežli aby je země pohltila. Církev nemenují jinak nežli ústavem k ohlupování lidu, že jest ve službách boháčů proti chudíně, že odkazuje jen na onen svět, aby chudé na uzdě držela, že jest zkrátka největším nepřítelem lidstva, a proto že má být zničena. Všecka zařízení a obřady, i svaté svátosti, mše svatá, úcta k nejsvětější Svátosti, svatých, Panny Marie, svatá zpověď, půst, dobré skutky, zvláště čistota srdce, to vše bývá terčem posměchu a pohany. Naproti tomu do nebes se vynáší nevěra, jakoby ji se lidstvo osvobozovalo, volná láska a bezudnost, aby lidstvo užívalo, učení soc. demokracie vynáší se za nejvyšší, nejlepší a nej-užitečnější, které dobře nahrazuje náboženství. Chtějí sesaditi Boha, aby se

na jeho trůn sami posadili. A v takovém ovzduší musejí ubozí mladíci žít, den ode dne slýchati takové věci, ba i čísti, neboť jsou nuceni odbíratí noviny i knihy takového druhu. Což divu, že čím dále tím matněji svítí světlo víry v duších také mládeže, až svit jeho úplně zhasne a rozprostře se noc, noc tmavá a hrozná, mnohdy na vždycky. Jaký pak to potom bývá život? Jak chová se taková mládež k rodičům a svým bývalým dobrodincům? Jací to bývají z ní otcové a matky? Jaké ovoce nese takové učení a taková výchova? Stále mnozíci se soudy, zločiny, vraždami, sebevraždami mezi mládeží, ustavičné stesky a nářky na zpusťlost mládeže, vždy četnější stavby trestnic, žalářů, polepšoven, donucovacích pracoven, to vše nám dosti jasně ukazuje, kam toto hromadné kažení mládeže vede. A to jest ovoce jevíci se již na světě, což teprve jaké bude ovoce pro duši a její život věčný? Proto jest již nejvyšší čas, aby řádění tomu učiněn byl konec. Jednotlivcem ovšem nevystačí v boji, avšak celek zmůže mnoho. A proto, jako když učiněn byl útok na svátost stavu manželského, milionové pozvedli hlas svůj proti, tak i nyní necht zahřmí protest všech věrných křesťanův a všech pravých lidumilů proti tomuto soustavnému a hromadnému vraždění naší mládeže. Záchrana jest možná, a sice v tom, když se mládež bude spolčovati, organisovati na základě křesťanském, a když se jí poskytne možnost dále se vzdělávati ušlechtilým způsobem. Proto je třeba, aby se všudy — zejména v městech zakládaly spolky jinošské pro mladé dělníky a učně, a aby spolky tovaryšské, které již jsou, se oživily a vzpružily k nové činnosti. Běda samotnému — platí i zde — co jediný nedokáže, dokážou mnozí spojenými silami.

Nemůžeme nepřátelům lepší služby prokazovati, nežli když budeme zanedbávati křesťanskou organizaci. Nepřátel síla a moc leží jen v tuhé organizaci jejich, učme se od nich a následujme je v tom. Bohudíky, není ještě pozdě, není ještě vše ztraceno. I v mládeži jest posud dobré jádro, vidno z toho, že u nás na Moravě jak mládež rolnická tak i řemeslnická již se organisuje ve spolicích křesťanských, což jest zajisté

slibným počátkem budoucí činnosti. A jelikož nyní nejvíce se brojí proti Bohu, Kristu, církvi katolické a našemu svatému náboženství, proto je třeba, aby se v takových spolicích největší kladla váha na náboženské vzdělání, prohloubení vědomostí náboženských, pěstování ducha nábožného a vzbuzení lásky k církvi vlastní a ochoty k obětem i sebe větším pro Boha a církev.

Tak vycvičená mládež nedá se tak lehkou zmať ani svěsti, a bude časem silným sporádaným šikem proti vojům nepřátelským. Proto s politováním musíme vytknouti školám průmyslovým a nedělním pokračovacím školám pro učně, že v nich náboženské vyučování úplně se pomíjí. Jestliže zákon káže, aby studující gymnasijsní i reální až do nejvyšší třídy byli vyučováni v náboženství, proč odírá se dobrodiní toto čtrnáctiletým hochům — učňům, kteří zajisté po těžké a mnohdy útrap plné práci neměně potřebují povznesení a posilnění i potěšení ducha naukami svatého náboženství. V organizacích katolické mládeže by se měly probíratí všechny námítky od nepřátel církve činěné, tak aby mládež poznala jejich lichost, lživost a mnohdy i nemožnost. Tím by mládež zbavila se toho hrozného nátlaku, který se na ni činí, pomalu by si navykala odmítati nájezdy a útoky na víru činěné, učila by si vážiti pravdy svatého náboženství Bohem zjeveného, a také by lépe prospívala v ctnostném a mravném životě, neboť kde jest živá, přesvědčivá víra, tam jeví se i křesťanský bohumilý život. Proto všickni, jimž na spásu a záchraně mládeže záleží, netoliko kněží, nýbrž i dospělí katolíci laikové, vzhůru, ujměte se opuštěných, poučujte zanedbané, spojíte rozptýlené mladé své bratry shromážďujte u nejsvětějšího Srdce Páně, tohoto středu vši lásky i milosti a zachráníte tak nesčetné duše nesmrtelné.

Církev vám bude vděčniti za záchranu dítek svých, rodiče za dobrodiní prokázaná miláčkům jejich, celá společnost za dobré členy své, a Bůh odplatí vám hojnou měrou práci a námahu vaši, že jste mu zachránili duše, z nichž jedna jediná větší ceny před ním má nežli celý svět. Proto kéž nevyzní na plano volání: »Chraňte mládež!« *Boh. Hendl.*

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER

XXVI. Bez přístřeší.

Obrázek z missií na řece Zambezi.

Býti za noční doby bez přístřeší, jest i v našich krajinách nebezpečno, jak pak teprv v jižní Africe! Vychováváme 255 malých děvčat. Asi 40 z nich nocuje u svých chudobných rodičů, více než 200 zůstávají u nás. Polovice těchto spí v pevné dřevěné budově, kde jsou chráněny před citelnou zimou. »Před zimou?« tážete se udiveně, »v horké Africe?« »Ovšem před zimou,« pravím ještě jednou. Měsíce: květen, červen, červenec a srpen přinášejí našim krajinám zimu velmi citelnou; ne sice led a sníh — led jest zde vůbec věci neznámou — ale noci jsou velmi chladny. Často ruší vzduch v pravdě ledový i spánek a mívá pro ty, jižto nocují pod širým nebem, ohledně zdraví nejhorší následky.

Nyní však považte! Téměř 100 našich malých černochů spí pod širým nebem, nemajíce na ochranu před zimou ničeho mimo malou rohožku, kterou si na místo polštáře dávají pod hlavu, a mimo několik chatrných kousků oděvu. Ačkoli někdy na nebi ve zdejších krajinách překrásně svítí, pohled ten zrovna tak málo naše africké děti zahřívá, jako nevytopená kamna děti evropské. Srdce

mi puká, když pomyslím, že děti k nám přicházejí, aby po křesťansku byly vychovány, že však se jim u nás mnohem hůře vede, nežli v rodné chatrči. Černoch nelze sice přirovnati k nějakému paláci, ale skýtá mu nicméně bezpečné přístřeší. Vítr a déšť nemají tam přístupu, nedaleko plápolá oheň a rozšiřuje příjemné teplo, a což nejdůležitější jest, černoch jest ve své chatrči před nočními návštěvami hyén a tygrů bezpečen. Naše děti však spí pod širým nebem, toliko zeď dělí je od nepřítele, zeď, kterou snadno přeskočiti může. Rozumí se, že oba dravci našim dětem co chvíle nahánějí strachu. Skoro každou noc přichází hyéna a tygr až ke zdi, která dvůr, kde děti spějí, ohrožuje.

Představte si leknutí, když tato zvířata svůj děsný řev a křik začnou. Dostačí, jenom-li jedno z dětí nespí. Křičíc úzkostlivě probudí všechny ostatní. Probuzeny dají se také do křiku, schoulí se k sobě a neodvratně hledí na zeď, brzo-li nepřítel jí přeskočí a jedno z nich za obět si vyvolí. Nemyslete si, že je to nějaká báchorka! Ještě nedávno způsobily hyény a tygři na blízku našeho domu nemalé spousty. První jejich kořistí byli naši psi a kočky. Pes našeho otce představeného utekl se před

tygrem až pod okna našeho domu, kde ho dravec dopadl a ve vzdálenosti asi 10 metrův odtud spal chlapec.

Kdyby některé z našich dětí tygrem bylo uloupeno, škodilo by to naší věci. Rodičové svěřili nám totiž své děti důvěřujíc, že je budeme opatrovati. I matka černoška své děti něžně miluje. Všecky vzaly by své děti ihned zpět, a to by neznamenalo nic jiného, nežli zbavit ubohé dívky vychování křesťanského. Musíme se tedy přičinit, abychom všem dítkám mohli poskytnouti bezpečného přístřeší.

Za deštivého počasí hrozí nebezpečnosti jiná. Děšť leje se v proudech z oblaků, vichor šlehá dětem, které ve dvoře spáti muscí, těžké krůpěje do obličejů a strhují jim chatrný beztoho oděv s těla. Při tom kríží blesky neustále vzduchem. Čcho ubohé děti zakusí! A to všecko pro vychování křesťanské!

Z toho vidíš, milý čtenáři, jak potřebno jest u nás přístřeší pro naše drobné děti. Nedostává se jim však i všelichého jiného. Tak na př. mají u nás stravu mnohem chatrnější nežli doma ve své rodině. Jaký div, že nám často utíkají. Proto vroucí díky vzdáváme — končí sestra Thierry, která tyto řádky píše — všem našim dobrodincům v Evropě, kteří nás dosud podporovali, a jak doufáme, i přístě budou podporovati.

XXVII. Žena za 28 taelů.*)

Obrázek z missií čínských.

V minulém roce — vypravuje jistá missijní sestra v Tong-nien-fangu v Číně — přinesli nám dva křesťané z okolí mladou Číňanku. Bylo jí asi 18 let. Oba mužové vraceli se z práce domů. Ve tmě klopýtli o jakousi překážku, jež ležela na cestě. Byla to ona Číňanka, která tam byla omdlela. Přinesli ji tedy k nám. Za krátko jsme ji vzkřísili. Nešťastnice přišla k sobě, zdálo se však, že je únavou a hladem vysilená.

Její malá, bystré oči divaly se na nás zvědavě a s podivem. Bezpochyby nemohla si vysvětliti, jak k nám přišla. »Jak se jmenuješ?« Tázali jsme se. »Ta-ki.« — »Žij ještě tvoji rodičové?«

Tael (čínský peníz) asi šest korun.

— »Ano. Dříve měli mne rádi, tehdy, když mne ještě zlému muži nebyli prodali.« — »Jak to, že tě včera nalezli omdlelou na silnici?« — »Ach, to je celá dlouhá událost.« — »Tak nám ji vypravuj!«

Ta-ki se nedala pobízeti a vypravovala: O svém prvním dětství vím jen to, že jsem šťastně a bez starosti žila u svých rodičů. Moje matka byla mírná a něžná. Říkala, že jsem hezké dítě, a kula velké plány pro mou budoucnost, bohužel k mému neštěstí. Také otec byl na mne hrd. »Co pak s dítětem učiníme?« tázával se častěji. »Viš co, ženo, chci, aby byla šťastna.« — »A bohata,« připojila matka. »nedám ji ledakomu. Její muž musí býti bohatý.«

Tak jsem dospěla třinácti let, byla jsem velká a silná. Chtěli mne provdati; já však jsem o to nestála. Tu přišel do kraje muž, o kterém se vypravovalo, že je majetníkem nesmírného bohatství. Nevim ani, jak a proč s mými rodiči navázal styky. Za krátko však sděleno se mnou, že mne očekává velké štěstí, státi se jeho manželkou.

Ulekla jsem se toho a prosila jsem snažně, aby mne nevytrhovali z mého štěstí. Všecko nadarmo. Moje matka byla bohatstvím mužovým tak zaslepena, že na mé prosby a slzy nic nedala. »Proč pak si počínáš jak pošelilé dítě?« pravila rozhorleně. »Chceme jen tvé největší dobro. Tento muž je velmi bohat a ty budeš u něho šťastna.«

Několik dní vzpírala jsem se tvrdosíjně. Prohlásila jsem, že je můj úmysl pevný a že se z tohoto muže nikdy neprovdám. Avšak co zmůže slabé dítě proti vůli svých rodičů? Byla jsem ke sňatku jednoduše přinucena. A co jim také záleželo na svolení třináctileté dívky? Pro můj odpor rozhněvali se otec a matka na mne tak, že mne nadávkami a předhůzkami téměř obsypali a jednoho krásného dne mne za 28 taelů nenáviděnému muži zaprodali.

Svatba konala se s velkou slávou. Večer téhož dne byla jsem uvedena do domu muže, jehož tváře jsem před tím nikdy neviděla. Byl velmi tlustý a měl plný, kulatý obličej; byl tedy dle našich pojmů hezký muž. Byl asi čtyřcátník. Stál přede mnou v hedvábném, zlatem

protkaném oděvu. Vzav pohár, který stál vedle něho, napil se a dal mně. Také já musila jsem se napít. Tak byl uzavřen náš sňatek. V očích světa byla jsem šťastnou manželkou velkého muže. Avšak moje svoboda byla tatam a brzy měla jsem zakusiti veškeré bídy svého manželského života.

První čas byl mi Yang nakloněn. Tu a tam přinesl mi malý dárek a vyhověl každému mému přání. Byla bych bývala skutečně šťastnou, kdyby mne vzpomínka na zlaté moje mládí nebyla naplňovala bolestí a zármutkem. Nemohla jsem se do svého nového postavení nikterak vpraviti.

Jednoho dne koupil si můj muž druhou manželku za 50 taelů. S počátku jsem se z toho radovala, doufajíc, že mně bude v mé samotě milou přítelkyní. Pošetilé sny dětinské! Soudila jsem jako někdo, kdo nemá potuchy o zlobě lidské. Podle úmyslu mužova měla tato žena býti mou paní. Beze vsí vlastní viny byla jsem svých práv jako manželka zbavena a snížena na služku, na otrokyni.

Vzpomínám-li si na onu dobu, trnu podnes strachem. Jakých potup, křivd a trýzní bylo mi zakusiti! Často nedali mi kolik dní ničeho jísti a při tom musila jsem těžce pracovati. Jestliže jsem si jenom dost málo postěžovala, vrhl se můj muž na mne a bil mne tak dlouho, až jsem bez vědomí zůstala ležeti. Když jsem buďto pro únavu nebo slabost uloženou mi práci nemohla zmocí, trýznili mne jiným způsobem. Pověsili mne za palce na nějaký příční trám. Po několika okamžicích působila mi tíže těla nesmírné bolesti. Svaly se natahovaly, čivy se křečovitě stahovaly; celé tělo se bolestí svíjelo. Když pak moji trýznitelé nemohouce mého křiku a sténání poslouchati, mne odvázali, upadla jsem obyčejně v silné křeče. Ano, jednou chtěli mne dokonce otrávití.

Konečně pojala jsem úmysl, že při nejbližší vhodné příležitosti prchnu. Když jsem jednoho dne v zahradě pracovala, schovala jsem se, až se setmělo. Potom připlížila jsem se k oné části zahradní zdi, která byla nejnižší. Přes mou slabost podařilo se mi po dlouhé námaze, na zeď vyléztí a na druhé straně dolů se spustiti. Neohlížejíc se

pádila jsem do temné noci. Jak často jsem měla za to, že Yang už je za mnou, aby mne nazpět zavlekl do zajetí! A jak ráda jsem potom byla, když jsem žádného podezřelého šustotu neslyšela!

Za svítání octla jsem se v sousední vesnici. Svě cenné šaty zaměnila jsem si za oděv stařeny, která má za to poskytla přístřeší až do následujícího dne. Posilněna dobrým spánkem vydala jsem se opět na cestu. Čtrnácte dní bloudila jsem od vesnice k vesnici. Potravu jsem si vyžebrała. V noci spávala jsem obyčejně v jeskyních, nejraději však brala jsem útočiště do pagod (pohanských svatyn), byly-li jaké na cestě. Tam předstoupila jsem pokaždé před bůžka, poklonila jsem se uctivě a řekla: »Het (velký otče) ochraňuj mne, abych hodně daleko jíti mohla, aby zlý muž mne nedohonil.« Potom jsem si před bůžkem lehla a spala až do svítání.

Včera jsem na cestě únavou a hladem omdlela. To ostatní víte vy, které jste se nade mnou smilovaly a mne přijaly. Avšak prosím vás, kdyby Yang sem přišel a mne chtěl odvésti, nesvolujte k tomu!

Přijaly jsme Ta-ki, když se byla zotavila, mezi čekatelky sv. křtu. Cítí se u nás šťastnou a spokojenou. Možná, že není daleka doba, kdy nás požádá, aby směla podíl bráti na křesťanském cvičení a pak pokřtěna býti. Dejž to Bůh!

Paběrky z misí mezi protestanty.

O člověku — píše missionář P. A. Meier ve Vestfalsku — jenž má zároveň několik různých zaměstnání, jenž je na př. zároveň náhončím, zprostředkovatelem pohřbů a kočovným obchodníkem, říká se, že »vaří v rozličných hrncích.« Je to takový všestranný umělec. Takovým já ovšem nejsem a nechci ani býti. Jestliže však nicméně tentokráte z »různých hrnců« chci něco podati, znamená to tolik, že vylíčím některé příhody, jak se mi namanuly do péra.

Začneme se křtem sv. Tu je hošík již jedenácté měsíců starý, ale dosud pohan. Konečně pohne se svědomí otcové, které mu připomíná jeho povinnost. Dítě musí býti pokřtěno. Pošle je tedy do kostela. Poněvadž se teprve nedávno

sem přistěhoval, nemá nikoho, komu by nabídl kmotrovství. V nouzi uvoluje se učitel tento úřad převzít. Za posvátného úkonu hází křtěncem, bezmála již jednorozční, nohama i rukama a pokouší se opět a opět kniry učitelovy rukama zachytiti a šhubati. Při tom dává neobyčejnou radost na jevo. Kmotříček má ovšem co činit, aby zamýšlenému násilnému vpádu do okrasy svého objičeje odolal a zároveň smích utajil, a to tím více, ježto má posvátný úkon sledovati a na kladené otázky odpovídati. Tu nezbyvá než přemoci sebe, i kdyby to bylo za těžko.

Konečně je posvátný úkon skončen. Křtěncem se přinese na faru a křestní úkon se zapisuje do matriky. Aby se křtěncem upokojil, dali mu cukrový preclík, který s chutí pojídá.

Jednoho dne přihlásily se po službách Božích dvě sestry protestantky, že si přejí vstoupiti do církve katolické. Obě minily vstoupiti ve stav manželský s katoliky. Když jsem se byl o upřímnosti jejich úmyslu přesvědčil, pozval jsem je, aby obcovaly katolickým službám Božím a ustanovil jsem jim dobu pro křestanská cvičení. Zároveň však jsem je upozornil, že katolická církev od svých údů věrnou poslušnost vzhledem ke svým naukám víry a mravů žádá a jim ukládá povinnosti kterých protestantská víra nezná, jako pravidelnou návštěvu nedělních a svátečních služeb Božích, sv. zpověď a příkázání postní. V těchto věcech se obě dámy už vyznaly,

řkouce, že jim povinnosti ty nebudou dělati žádných obtíží.

Křestanská cvičení navštěvovaly pilně, ačkoli k farní osadě měly 10 km daleko. Nejprve složily katolické vyznání víry a přijaly potom křest sv. a svátost pokání. Při následující na to mši svaté přistoupily ponejprv ke stolu Páně a uzavřely pak sňatek manželský. Tak byl ten den pro ně dvojnásobně důležitý. Řídká slavnost učinila na všechny přítomné hluboký dojem. Pro mne však nebyla bez hořkosti. Předěšlého dne totiž zavřela má stará matička své oči na vždy. Žalost a radost zápasily v mých prsou, obě stejným právem. První však nedovolila mi, abych se účastnil veselé hostiny svatební. Zde ukázalo se zase až příliš jasně, že žádná radost pozemská není dokonalá.

I jiné ještě evanděliky přijal jsem do církve katolické, avšak dožil jsem se také toho, že katolíci od své víry odpadli. Ano jednou stalo se, že odpadlý katolík si vzal zamaňelku katolickou. Do církve katolické však nechtěl se vrátiti. Podobné případy nejsou ojedinělé. Nicméně pohne se často svědomí, když se hlásí smrt. Tu ukazuje se zase pravdivost přísloví: »Po protestantsku se dobře žije, po katolicku se však dobře umírá.« Znal jsem lidi, o jejichžto příslušnosti ku katolické církvi jsem se teprv dověděl, když měli nastoupiti cestu do věčnosti. Kéž tam našli milostivého soudce!

◇ PROSBY. ◇

Věže chrámů
římských cílí
v jasné moře blankytné,
jako prosbou
za svět k Trůrci,
kdy všem láska zasvitne.

Půda sytá
krví věrných
prosí lásku Kristovu:
neopouštěj
lidu svého,
odpuť, odpuť poznovu!

Nebe jak by
usmálo se.
zase však se zachmuří:
nemůže kříž
láskou pláti,
vášní kde je cimbuří.

Jos. Al. Vlastimil-Římský.

Různé zprávy.

Kam vede špatná četba. Nedávno přišel ráno do děkanského kostela v Chebu ráno o 3/4 10. hod. 20letý železniční dělník Fr. Vostatek a vystřelil ze šestihlavňového revolveru proti hlavnímu oltáři. Když zahřměla rána, vyběhl kostelník ze sakristie a dělník namířil proti němu smrtičí zbraň, ale rána na štěstí selhala. Tu odhodil revolver k oltáři a utekl, ale hned byl od stíhajících dohoněn a policie ho zatkla. Na strážnici vypravoval: »Měl jsem v úmyslu již delší čas zastřelit nějakého kněze; kněží jsou vinní vším neštěstím na světě; dnes vzal jsem s sebou zbraň a umínil jsem si, že provedu svůj úmysl. Šel jsem nejprve na ulici, ale nepotkal jsem žádného kněze, po tom jsem šel do kostela sv. kříže, ale ani tam nebylo kněze; když jsem ho nezastihl ani v děkanském kostele, vystřelil jsem ze vzteku na oltář. Jsem bez vyznání, chtěl jsem přistoupiti ke spolku svobodných myslitelů. Nejvíce mne mrzí, že kněží nic nepracují a přece vydělají tolik peněz. Nenahlížím, proč by kněží nepracovali, když i já musím pracovat. Nevěřím v Boha, nevěřím ve věčnou odplatu, jsem na světě nespokojen a jest mi úplně jedno, jak zemru.« V. úplně se tedy přiznal a činí dojem člověka úplně rozumného. Nuže tam dovede člověka četba nevěreckých, bezbožeckých, špatných novin, nikdo se nediv, že chtěl V. kněze zavraždit. V každém skoro čísle nevěreckých novin lze se dočísti: církev jest kanálie, kněží jsou blbci, ohlupovatelé, vysáváči lidu, tajně dopouštějí se všech možných zločinů, zneužívají náboženství pro hromadění mamony, církev hájí nespravedlnost, jest nepřítelkyní dělnického lidu atd. A když věty tyto stále se opakují, když rudý tisk šve takto několik let, nedivte se, že čtenář tohoto tisku konečně tomu uvěří a přikročí k činu myslé si: když kněží jsou takoví, jak se tiskne, tedy pryč s nimi! A když to vykoná, jest

přesvědčen, že vykonal záslužné dílo a nemůže pochopiti, že by měl býti zatčen a trestán, když prováděl, k čemu ho rudý tisk nepřimo vybízel; jako na př. dravou zvěř, která se hledá po doupatech, tak hledá sociální demokrat V. po kostelích kněze. Ejhle, ovoce vzdělávací činnosti sociální demokracie, ejhle, následek systematického štvání rudého tisku. Od nadávek, plití, surového pokřikování, od sprostých vtipův (i proti jeptiškám) přešli příslušníci »svobody a pokroku« k pokusu vraždy, a to zcela logicky. Vždyť kněze nenávidí nejvíce! Kněz stojí na stanovisku, že nelze vzíti poctivě nabyté jmění, že třeba zachovávatí zákony Boží, církevní, státní, že tento svět nevyhoví všem našim tužbám, že třeba láskou a spravedlností udržovati pohromadě lidskou společnost, že je trest po smrti... Všechny tyto věty jsou však přímým opakem revolučního učení sociální demokracie, a proto kněz, který je hlásá a zastává, musí býti zničen. Kdy pak uchopíme se rázněji prostředku šířiti věci a všude dobrý tisk, jim bojujoviti proti tisku špatnému? Vzhopme se dokud jest čas!

Katolická universita v Tokiu.

V celé naší rakousko-uherské říši nemáme doposud katolické university. Jak příjemně překvapí nás zpráva, že pohanská vláda Žaponců vyjednává již po delší dobu s generálem řádu jesuitského, aby zřídili jeho členové a převzali vyučování na universitě, jež se zřídí v hlavním městě žaponském v Tokiu. Řád jesuitský tuto vzácnou a velmi čestnou nabídku převzal a budou co nevidět poslání jesuité hlavně z Ameriky a z Anglie, aby zasedli na stolicích vysokého učení. Tak váží si pohané řeholníkův, a jinde katolici vyhánějí je ze své země!

Katolicismus v Elsasku. Až doposud jest francouzské přísloví, že dává Elsasko své dřívější vlasti, Francii: »Nejlepší kněze a nejlepší vojáky.« Nyni

žije 16 Elsanů, kteří jsou katolickými biskupy; ve francouzském vojště slouží nyní padesát generálů, rodilých z Elsasska. V Římě jest mimo to devět Elsanů, kteří zaujímají tam jako kněží různá vysoká postavení.

Významná sedmička. V životě zemřelého biskupa budějovického Dra. Řihy, hrála sedmička důležitou roli. 27. července 1862 byl vysvěcen na kněze, roku 1871 stal se professorem, 7. července 1885 jmenován J. V. císařem biskupem, 27. července byl potvrzen od svatého Otce. Byl čestným měšťanem v 17 obcích, zemřel 7. února 1907 a byl stár 67 roků, 87 dní.

Kostel na Montmartru v Paříži. Celé Paříži vévodí hora, jménem Montmarter, kdež sbirkami vši země byla během let vystavena velkolepá basilika, zasvěcená nejsv. Srdci Pána Ježíše, jako smírná obět za všechny urážky, jež činěny bývají od nevěrců, neznabohů Ježíši Kristu a víře, Jím hlášané. Věnováno na tento národní pomník doposud 39 milionů korun. Vláda basiliku doposud nezabrala, protože není majetkem arcibiskupství pařížského, ale komitétu více katoliků. A zákon z roku 1873 dovoluje že mohou býti majiteli zákonnými právní osoby. Kdo viděl montmartský chrám, byl jistě jeho velkolepostí a krásou všecek uнесен. Jedenkrát byl v něm Turek se svou družinou, a prohlédnuv dopodrobna celou svatyni, sejmul z hlavy turban a pravil: »Nestačí jen podívat, ale třeba také přispěti;« šel s turbanem ke všem svým průvodcům, sám také dal větší obnos a vše odvedl.

Podivná přísaha. Následující zajímavá scéna odehrála se nedávno u jednoho pařížského soudu. Měl býti vyslýchán jako svědek v jisté trestní záležitosti čínský princ Lilulangtan a bylo potřeba vzíti ho pod přísahu. Byv k tomu pomocí tlumočnicka vyzván, žádal, by odstranili kříž, svícny se svícemi i písmo svaté, které byly přichystány na stole a prosil, by mohl přísahati po svém zvyku, jak to jejich víra předpisuje. Soudec vyhověl této žádosti a nařídil, aby sluha donesl vše co bude potřebno. Princ si přál, aby sluha šel do závodu a donesl odtud vázu porcelánovou a to

hodně cennou. Když byla donesena do síně soudní, povstal čínský princ, vzal vázu do pravé ruky a pravil: »Nemluvim-li pravdu, budiž moje duše tak roztržštěna, jako tato vása.« Po těchto slovech mrštil drahocennou vázu na zem k velkému uleknutí všech přítomných. Soudci zdála se býti sice tato přísaha hodně podivnou, ale uznal její správnost.

Sekta Mariavitů. Jak jsme se již zmínili, zle působila mezi ruskými Poláky sekta Mariavitů, již založila žena jménem Kozlowská, která dovedla svou ulisností získati mnoho přívrženců. Ač římská stolice sektu zavrhl, přece mnozi bohužel ve své zaslepenosti více věřili »maticce« Kozlowské, než nejvyšší církevní autoritě. Nyní však sekta úplně se rozpadla. Soudy světské dokázaly totiž zakladatelce, že nevedla život vzorný a křesťanský, nedávno pak »maticka« zmizela a s ní zároveň všechny peníze, jež byly na účel sekty sebrány anebo které jí lehkověrní lidé svěřili. Tím osud sekty zpečetěn.

Kostel ze dřeva jediného stromu. V Kalifornii, v osadě jménem Svatá Růžena, vystavěli si baptisté kostel vesměs ze dřeva, jež jim dala obrovská jedle. Kostel je sedmdesát stop vysoký, má místa pro pět set osob; vedle kostela je hovorna, v níž je osmdesát sedadel. Pastor má též pracovnu, která jest 14 stop dlouhá a 20 široká. Protože chodí do baptistského tohoto chrámu mnoho dam, které přicházejí v nejlepším úboru, je tam též zřizena pro ně zvláštní toaletní světnice s velikou předsíní. A vše toto je z desek a vůbec ze dřeva jediného jedle a přece se ještě všechno její dřevo nespotebovalo.

Podivný kostel. Americký miliardář John Rockefeller je příslušníkem cirkve baptistů. Protože potřebovali jeho spoluvěrci nový kostel vystavěl jim ho. Jelikož jsou však v Clevelandě, kde bydlí Rockefeller příliš drahé pozemky, porídil na místo dřívějšího kostela nový, a aby v něm mohlo býti vše potřebné umístěno, povstala budova o šestnácti poschodích. Je tam škola, v níž vyučuje též syn Rockefellerův, nemocnice, tělocvična, spolková místnost ano i — restaurace.

Apoštol uctívání božského Srdce Páně **P. František Hattler** zemřel dne 13. října t. r. Byl znám po celém světě. Sepsal mnoho nábožných a poučných knih o uctívání nejsv. Srdce Ježíšova, které jsou rozšířeny po celém světě. Byl též dlouholetým redaktorem německého časopisu „Sendbote“. Byl vynikajícím a velmi učeným členem Tovaryšstva Ježíšova. Narodil se roku 1829 v Tyrolsku z rodičů velmi chudobných. Po výtečných studiích byl též professorem na universitě v Innomostí. Budiž mu věčná památka! Ctitelé božského Srdce Páně jistě za tohoto výtečného kněze se pomodlí.

Děkuvzdání božskému Srdci Páně.

Z Plzně. Povinné díky svatému Antonínu.

Bylo to minulého roku, když jsem dne 3. listopadu přijel ke svému bratru, který jest finančním nadzorcem ve Fischernu u Karlových Varů, a mne žádal, bych jeho novorozenátku posloužil kmotrovstvím. Druhý den na to odpoledne jeli jsme o 3. hod. povozem ke křtu sv. do Karlových Varů. Ve voze seděla babička s dítkem, pak já a ještě malý dvoletý chlapeček bratrův. Jeli jsme asi dvě minuty, a ta potkali jsme před samým městem rychle ubíhající automobil. Koně se splášili, ale že byl kočár krytý, neviděl jsem ničehož, než oknem most a řeku; malé okénko v předu bylo zakryto kočím. Než v tom vidím, že sedlo jest prázdno, a tu jsem měl za to, že on spadl dolů. Avšak svědkové tvrdili, že on seskočil, nechal koně a jen se strachem se díval, co se bude díti. Koně zajeli na pravou stranu chodníku a zarazili; i chtěl jsem toho okamžiku použítí, vzal toho chlapečka na prsa levou rukou a pravou otevřel dvířka a vyskočil ven. Já upadl nazpět a utrpěl otřesení mozku, avšak chlapeček byl zachráněn. Babička otevřela dvířka po straně levé, a v letu koňským vyhodila dítě na dlažbu, kterémuž se ničehož nestalo. Ale sama pak vyskočivši narazila na svítilnu a celé čelo si vrazila do hlavy; bylať 8 dní bez vědomí, až skonala. Já měl z hlavy kousek lebky — velikostí zlatníka — vyražený a byl v nemocnici karlovarské tři neděle, a lékaři sami pochybovali, že budu zachráněn při životě. Byl jsem sice na prosbu svého bratra z nemocnice propuštěn, avšak pod tou podmínkou, že doma — v Plzni — ihned do nemocnice půjdu, kde jsem pak ještě osm neděl pobyl. Když mne v Karlových Varech z nemocnice pustiti nechtěli a na veliké nebezpečení upozorňovali, že snadno se mi rána otřesením může na novo otevřítí, pravil jsem pln důvěry v pomoc sv. Antonína: »Jen se, bratře, neboj, a doprovod mne do Plzně, jať společám úplně na pomoc svatého Antonína, jemuž jsem se zcela doporučil.« A také se tak stalo. A když jsem vše lékaři v nemocnici vypravoval, a tžž moji ránu shledal, pravil mi: »Děkujte Páně Bohu,

toť zázrak, žeť jste na živu zůstal.« — Uveřejňuju toto plnín svůj sv. Antonínu daný slib, a prosím všech čtenářů, by jen vytrvale a důvěrně sv. Antonína ctíli a tak sami se přesvědčili, jak mocnou modlitba a úcta jest k sv. Antonínu.

Al. Fr. Woller.

Z Dřevohostic. Nejvroucenější díky vzdávám božskému Srdci Páně a nejčistšímu Srdci Panny Marie, sv. Josefu, sv. Antonínu za vyslyšení prosby a přímluvu ve všech potřebách mých. Chváleno a velebeno budiž ode všech božské Srdce Pána Ježíše.

Čtenátka „Školy“.

Z Opavy. Nejvroucenější díky vzdávám božskému Srdci Páně, sv. Antonínu za vyslyšení prosby mé v těžkých záležitostech po učiněném slibu, že to uveřejním, budu-li vyslyšen.

P. Fr. Sk. T. J.

Z Opavy. Vzdávám vroucí a vřelý dík nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše a Marii Matce milosrdenství i sv. Josefu za vyslyšení pokorných proseb našich.

Družina Mariánská.

Z Opavy. Plně svůj slib, vzdávám nej-pokornější díky božskému Srdci Páně, nejsv. Matce P. ozi (Opavské) a sv. Josefu za milosti, jichž se mně v těžkých chvílích dostalo.

P. Fr. Sk.

Z Opavy Dle daného slibu vzdávám ze srdce díky božskému Srdci Páně a nejb. Panně Marii za všechny milosti a dobrodiní během tohoto roku mně propůjčené.

P. Fr. Sk.

Z Otice. Vřelé díky vzdávám dle daného slibu božskému Srdci Páně a Panně Marii, Matce ustavičné pomoci, za obrácení sestry.

J. Čep.

Z Kylešovic. Vzdávám nejvřelejší díky božskému Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Panny Marie a svatému Josefu za vyslyšení mé prosby v jistých záležitostech.

J. P.

Z Opavy. Plníc svůj slib, vzdávám nej-světější Rodičce Boží Opavské a Svatošopecké nejvroucenější díky za vyslyšení a vyplnění prosby v důležitých záležitostech. Povzbuzují všechny k dětiné důvěře v pomoc nevrouceně Panny Marie.

Fr. X. Nedělov.

BETLEM A KALVARIE.

Dvě místa znám,
v dějinách jež lidí
vedou věrné cestou pravou,
jež vezdy jsou
ideálů vzorem
nezarostlým pýřím, travou.

A dokud je
člověk sobě vědom,
králem že je všechněch tvorů:
ty hvězdy dvě
třpytí se a lesknou
žití jeho na obzoru.

Jen když vzdá se
přirozené výše,
důstojnosti svojí lidské,
pak ovšem se
uhostí v něm snahy,
cile dýmu, cile nízké! —

My spěti chcem
vid'te, bratři drazí,
tam, kde Pravda, Cesta zlatá!
Kde najdem je?
Betlem hlásá světu,
Kalvarie, místa svatá!

Jos. Al. Vlastimil-Římský.

Zpovědníci a vůdcové duší.

(Hlavní úmysl.)

Jedním z nejdůležitějších povolání kněze jest zpovídati kajcníky. Zde používá kněz moci od Pána Ježíše mu dané, aby hříšníky smiřoval s Bohem moci úřadu svého kněžského, jakou udělil Pán Ježíš svým apoštolům a jich nástupcům, biskupům a kněžím slovy: »Přijměte Ducha svatého; komu odpustíte hříchy odpouští se jim a komu zadržíte hříchy, zadržány jsou.« Zajisté vznešené a velmi důležité jest povolání kněze, aby byl na místě Božím lékařem duší raněných hříchem; aby je pout hříchu sprostil a k Bohu zase přivedl. Jaké to veliké milosrdenství, jak veliká to dobrota, že dal Pán Ježíš tak velikou moc svým kněžím, aby skrze svátost pokání zachraňovali duše nesmrtelné, aby je vytrhli z jícnu pekla a přivedli je k bráně nebes! Jako onen milosrdný Samaritan ujal se raněného, tak ujímá se zpovědník raněné duše, vymývá rány její slzami kajcnosti, nalévá oleje útěchy, obvažuje rány dobrým předsevzetím a nechává taktó kajcníka ve svém ošetřování, totiž pod vlivem svým, až by úplně ozdravěl. Jak to příjemno jest, zkusil snad již mnohý, když ve hříchu jsa, dobrou sv. zpovědi se zbavil balvanu jej tížícího, když slzami kajcnosti smyl skvrny hříchu z duše své a když poučen a potěšen od duchovního otce znovu se vydává v boj se zlým světem a pokušelem. I zpovědník má radost velikou, může-li zachránit hříšníka od jisté záhuby. V pravdě naplňují se slova Krista Pána: »Větší jest radost před anděly Božími nad jedním hříšníkem pokání činícím, nežli nad 99 spravedlivými.« Proto však, že zpovědník tak důležitý zastává úřad, jest potřebí, aby nám byl svatým, bezúhonným, moudrým, učeným, skromným a pokorným; aby byl pravým otcem svěřeným sobě duším.

Přichází pak ke zpovědníku netoliko hříšní, ale také spravedliví a ctnostní, aby je vedl k větší dokonalosti, aby je vyzbrojil proti zlému, poučil mnohé v pochybnostech, mnohým poradil v jistých záležitostech; ano mnohé duše úplně se odevzdávají svému duchovnímu vůdci, bez jehož vůle a svolení ničeho nečiní. Jaké tu potřeba moudrosti a opatrnosti, jaké tu síly ctnosti a statečnosti! Mnohdy nastanou v duchovním životě těžké boje. Ubohá duše v této úzkosti utíká se ke svému duchovnímu otci, hledá poučení, potěchy a posily. Tu věru musí býti zpovědník sám dobře opatřen pravou moudrostí a opatrností aby duši sobě svěřenou zachránil aneb rány její zahojil. Mnohá duše bývá velmi pokoušena, všelikými úzkostmi trápena; tu opět jest úkol zpovědníka a vůdce duchovního, aby duši povzbudil ke stálosti v dobrém, poučil, jak má odporovati pokušení a

přemáhati zlého nepřítele, jak má úzkosti přemáhat, v Boha pevně důvěřovat, který nedopustí na člověka více nežli může snést a když dopustí, dá zase síly aby mohl nésti.

K jak veliké dokonalosti dospěli mnozí tím, že si zvolili stálého vůdce duchovního, jemuž otvírali celé srdce své až do nejtajnějších záhybů! Sv. Terezie nebyla by se stala tak velikou, kdyby nebyla měla statečného vůdce duchovního. Jednou se dověděla sv. Terezie, že jistá zbožná paní Kateřina z Kordie, mnohé kající skutky konala a chtěla ji proti radě zpovědníkově následovati. Avšak přemohla se, uposlechla zpovědníka a v nitru jejím ozýval se hlas: »Dcero má, kráčíš dobrou a jistou cestou, pohlížíš na kajícího co ona světice konala, já ale více si vážím poslušnosti.«

Ať nikdo nemyslí, že je to něco příjemného slyšeti zpovědi kajících! Kdo to zkusil, ten ví, kdo nezkusil, neví a proto ať nesoudí. A konečně zpovědník jest též člověkem a také se unaví přílišnou prací duchovní tedy i zpovědmi, protože musí mítí ustavičně mysl napjatou, nevěda s jakou stízností kdo přijde a na vše musí býti připraven. Proto i zpovědník zasluhuje, aby se zaň věřící lid modlil, mu potřebné moudrosti, opatrnosti a horlivosti od Boha vyprosil, aby hodně hříšných duší k pokání obrátil a na cestě ctnosti udržel. Dobrý a horlivý zpovědník a zároveň ctnostný kněz jest pravým pozhánáním lidu věřícímu.

Proto díky nejvroucnější vzdávajme božskému Spasiteli svému, že v ne-skonalém milosrdenství svém nám svátost pokání ustanovil, a také se postaral o rozdačce milosti, o prostředníky, kteří by na místě jeho kajícím hříšníkům hříchy odpouštěli a byli dobrými vůdci duší nesmrtečných na cestě dokonalosti křesťanské. Vážme si zpovědníků, vážme si svátosti pokání, očistujme často duše své touto lázni milosrdenství Božeho a ve všech potřebách duše, hledejme pomoci, rady a poučení u moudrého zpovědníka a vůdce duchovního. Božské Srdce Páně, vzbud' nám horlivé kněze zpovědníky a bezpečné vůdce ke spasení.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu za zpovědníky a vůdce duší svěťených a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlilty.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp 300 dní Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: S celou důvěrou světití se duchovnímu vůdci.

Úmysl v prosinci: Naděje katolíků.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V listopadu modleme se za zpovědníky a vůdce duší.

(Ustanoven a žebnán Jeho Svátostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. P.	Všech svatých. — Následování ctnosti svatých. † člen Tovaryšstva Ježíšova P. Fr. Hattler. Touha po nebi. Zpovědníky a kajícími. † rodiče.	
2. S.	Všech věrných zemřelých. (Dušiček.) — Soustrast s dušemi v očistci. Zemřeli kněží. Úcta ke hrobům. Památka na poslední věci.	
3. N.	Neděle XXIV. po sv. Duchu. Sv. Valentina, kn. a Hilaria, m. (304). — Lásky k trpícím duším. Katolíci na Východě. Výchov a zaopatření sirotka.	
4. P.	Sv. Karla Borom., bisk. (1584). Lásky k církvi svatě. Horlivé kněžstvo. Obhájcové zájmů katolické církve. Zaopatření nemocných.	
5. Ú.	Sv. Juty, hrab. a poust. — Pohrdání marnostmi světa. Zapírání sebe. Zbožnost v rodinách. Dobročinné ústavy. † příbuzní. Nemocní. † otec.	
6. St.	Sv. Leonarda, opata (559). — Představení řeholí. Povolání ke stavu duchovnímu. Duše v očistci nejvíce trpící. † rodiče. Hojní kajícími.	
7. Č.	Sv. Engelberta, bisk. m. (1225). — Obrácení Anglie na víru katol. Pokoření nepřátel Božích. Lidové missie. Katolické školy. Nemocní.	
8. P.	Sv. Bohumíra, řeh. (1118). — Lásky k samotě. Apoštolát modlitby. Úcta nejsvětější Svátosti oltářní. Spolupracovníci. Ochrana mládeže.	
9. S.	Sv. Theodora, voj. (306). Křesťanská statečnost. Křesťanský duch ve vojsku našem. Missie v pohanských zemích. † spolubratři. Sirotci	
10. N.	Neděle XXV. po sv. Duchu. Sv. Ondřeje Avel., řeh. (1608). — Dar bázně Boží. Obrácení odpadlíka. Smíření manželů. Oškřlivost před hříchem.	
11. P.	Sv. Martina, bisk. (400). — Štědrost k chudině. Velepastyřové naši. Odvrácení pohoršení. Polepšení jistého muže. Výchov a zaopatření sirotka.	
12. Ú.	Sv. Kristína a spolumuč., patr. mor. (1005). — Úcta svatých patronů našich. Pronásledování katolíci. Sjedení národů slov. ve víře katol.	
13. St.	Všech svatých řádu bened. a premonstr. — Řády ve vlasti naší. Následování vznešených vzorů dokonalosti. Jednota a svornost.	
14. Č.	Sv. Josafata, bisk. m. (1623). Sjedení slov. národů v církvi katolické. Katolické missie na Rusi. Za apoštolskou horlivost kněžím.	
15. P.	Sv. Leopolda, markr. (1197). Císař a král náš. Za ochranu Boží. Pokoj a mír v zemích našich. Nábožné vychování mládeže. Dobrodinci.	
16. S.	Sv. Otmara, opata (729). — Duch řeholní. Odvrácení vlažnosti ve službě Boží. Duchovní a jeho svěřenci. Horlivé slyšení kázání. † matka.	
17. N.	Neděle XXVI. po sv. Duchu. Sv. Gertrudy, abat. p. (1292). — Úcta nejsv. Srdce Páně. Dar pravé lásky k Bohu. Ženské kláštery. Sirotci.	
18. P.	Sv. Odon, bisk. — Velepastyřové naši. Napravení zpustlé mládeže. Lásky k duším v očistci. Obrácení rodiny na víru katol. Odvrácení zlého.	
19. Ú.	Sv. Alžběty, vdovy (1234). — Opuštěné vdovy a sirotci. † císařovna Eliška. Dobročinnost k chudým. Časté přijímání sv. svátostí. Nemocní.	
20. St.	Sv. Felixe z Valois. (1212). — Pohrdání slávou světa. Vůdce duší. Šíření katol. tisku. Obrácení hříšníků. Dělnictvo křesťanské. Umírající.	
21. Č.	Obětování Panny Marie Obětování denního úmyslu. Strážcové svatých Mariánských. Bratrstva a družiny Mariánské. Lásky k bližnímu.	
22. P.	Sv. Cecílie, p. a m. (230). — Zvelebení posvátného zpěvu. Pobožnost k andělu strážci. Jednoty panen. Obrácení pohanů. Duše v očistci.	
23. S.	Sv. Klementa, pap. m. patr. morav. (100). — Sv. Otec Pius X. Sjedení církve východní s římskou. Apoštolát sv. C. a M. Horliví kněží.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
24. N.	<i>Neděle XXV. po sv. Duchu a poslední. Sv. Jana z Kříže</i> , řeh. (1591). — Obětování se Bohu. Požehnání katol. podniku. Řád karmelitův.	
25. P.	<i>Sv. Kateřiny</i> , p. a m. (307). — Dar moudrosti. Bohoslovné ústavy. Katoličtí učenci. Spolek rozšíření svaté víry. Spolek svatého dětství.	
26. Ú.	<i>Sv. Silvestra</i> , opata (1261). — Horlivost v dobrém. Trpělivost v nemoci. Pronásledování katolíci. Dar skromnosti. Duše v očistci. † kněz.	
27. St.	<i>Sv. Virgilia</i> , bisk. 784). — Vše pro čest a slávu Boží. Obětavost pro dům Boží. Odvracení pohoršení. Katolický tisk. Zemřeli kněží. † bratr.	
28. Č.	<i>Sv. Štěpána</i> , opata (768). — Dar sebezapírání a mlčenlivosti. Poslušnost. Křestanské školy. Obrácení nevěrců. Umírající. Dar nevinnosti.	
29. P.	<i>Sv. Saturnina</i> , bisk. m. (65). — Práce pro spásu duší. Zachování postu. Obrácení hříšníků. Obnova lidské společnosti. Láska k chudobě.	
30. S.	<i>Sv. Ondřeje</i> , apošt. P. (62). — Úcta sv. kříže. Trpělivost v protivenství. Apoštolát sv. Cyr. a Meth. Zemřeli údové katol. bratrstev. Dar zdraví.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Nad míru důležitým jest úřad zpovědníka a vůdce duší mu svěřených. Jako lékař pomáhá zdraví těla, tak zpovědník jest lékařem duší hříšných a vůdcem zbloudilých. Zpovědník je prostředníkem mezi Bohem hříchy uraženým a mezi hříšníky, odpouštěje těmto na místě Božím po skroušeném a kajícím vyznání. Může-li býti co vznešenějšího v povolání kněze? Může-li býti většího dobrodince, než kněze, který vychvacuje duše z jícnu pekelného, aby je uvedl na cestu do života věčného! Velikým jest umění spravovati duše a věsti je po cestě dokonalosti. A jak velikým jest toto povolání tak jest také nad míru zodpovědným před Bohem samým. A proto zasluhují zpovědníci a vůdcové duší jistě vroucí modlitby naší, aby tak vznešený úřad konali ke cti Boží a ke spasení lidu sobě svěřeného.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě po celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zpovědníky a vůdce duší svěřených a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učíš, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hešo apoštolské: S celou důvěrou svěřiti se duchovnímu vůdci.

Úmysl v prosinci: Naděje katolíků.

Škola Božského Srdce Páně.

ROČNÍK XLI.

Vychází
počátkem každého měsíce.

PROSINEC 1907.

Rosu dejte nebesa, oblakové deštěte spravedlivého; otevři se země a vypuť Spasitele. — I poslal Bůh jednorozeného Syna svého na svět, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný!

◇ MODLI SE. ◇

Viz, tam dítě za rodiče modlí se, a prosí Boha, by je Bůh jemu zachoval zde ještě po léta mnohá, v životě aby jim popřál stálého štěstí a zdraví, a hojně své požehnání by vylil na jejich hlavy.

Viz sirotka, který nemá zde již otce, ani matku, a mezi lidmi cizími, žije v mnohém nedostatku, jak on ve vroucí modlitbě prosí Boha nebeského, by On byl Otcem jemu místo otce pozemského.

Viz, tam jinoch zase spíná ku modlitbě ruce svoje, by na Bohu si vyprosil posily, pro těžké boje, které na něho čekají v tom jinošském věku jeho, by neklesl ve hřích těžký, zůstal vždy srdce čistého.

Viz, tam zas panna ve vroucí modlitbu jest pohřžena, prosí Boha, by milostí jeho byla posilněna, pokušení ďábelskému by vítězně odolala, sobě panenskou nevinnost, a čistotu, zachovala.

Viz, tam muž a otec spíná své ruce upracované, jeho důvěrná modlitba k Bohu, v nebeskou říš, vane,

by Bůh dal mu zdraví, síly, aby mohl pracovati, sobě, a pro svou rodinu, chléb vezdejší dobývati.

Viz, tam zase ženu, matku, na kolenou svých klečící, pro svou přetěžkou úlohu Boha o pomoc prosící, aby mohla svou rodinu k Bohu, a ku spáse vésti, kříže svého povolání, s láskou, trpělivě nésti.

Viz, tam zas kmet se stařenou své ruce již se třesoucí, oba společně spínají k nebi, ku modlitbě vroucí, by šťastnou hodinku smrti na Bohu si vyprosili, po rozloučení se světem, by s Ním v nebi věčně žili.

Viz, tam zas člověk nemocný, jak, spočívaje na loži, spíná ruce, a se modlí: „Staň se se mnou vůle Boží, Ty, Bože, dal jsi mi život, máš právo jej zase vzítí, sil mne, bych úplně mohl vůli Tvé se podrobiti!“

Viz, jak v každém věku, stavu, spíná člověk ruce k nebi, by modlitbou si vyprosil na Bohu, co mu potřebí; i ty rád vroucně modli se k Bohu svému v každé době, Bůh vyslyší modlitbu tvou, a dá, čeho třeba, tobě!

F. Vrdtil.

Kým praví lidé býti Syna člověka?

K slavnosti vánoční.

ánoce! Jaké to radosti plné slovo pro staré i mladé! Jaké oblažující teplo rozlévá se v srdcích nescíslných milionů, když o štědrém večeru zanotí píseň vánoční: »Narodil se Kristus Pán, veselme se!«

když o slavné mši svatě půlnoční zavzní andělský zpěv: »Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle!« zpěv, jenž v této posvátné noci zvláště dojíhá, ba až k slzám dojíhá každou zbožnou věřící duši křesťanskou. Ano, vánoce jsou svátkem vznešené radosti, již srdce své uzavřítí nemůže ani člověk ve víře lhostejný, ba ani zločinec, neboť rozpomíná se se žalem na doby jiné, lepší, kdy s radostí v duši čisté a věřící slavil narození Páně, a tak šťastným se a spokojeným v radostné slavnosti té cítil.

Rok co rok opakují se svátky vánoční, rok co rok radostí naplňují svět, radostí nezmenšenou, vždy stejnou, ač již skoro 2000 let uplynulo od prvních vánočních křesťanských, od narození Krista Pána v Betlemě. Není památky, která by tak mocně jímala lidstvo po tolikero století, jako památka narození a vzkříšení Krista Pána. A proč? Proto že obě tyto události staví nám dvě největší vlastnosti Kristovy na oči, t. j. láska a spolu moc jeho, obě nevyčerpatelné, nemající podobných na světě. Moc, která tak zřejmě jevila se ve vzkříšení, zahalena byla sice při narození Ježíšově v jeho pokoře a chudobě, avšak přece prosvítla i tu, neboť kůrové andělští sami oslavili počátek jeho života pozemského slavným

a pro lidstvo útěchy plným zpěvem: »Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle!« Když lidstvo netušilo, kdo v noci vánoční se mu narodil, tu andělé pastýřům zvěstovali blahou tu zvěst: »Narodil se vám dnes Spasitel, jenž jest Kristus Pán, v městě Davidově.« (Luk. 2, 11.) I v ponižení betlemském vysvitla velebnost novorozeného Krista. A proč? Kým byl Ježíš Kristus, že narození jeho až posud takou moc mělo a má na srdce lidstva? Co již narodilo se mocných králů, slavných vojvodův, udatných vítězův, učencův,

lidumilův — a hle, kdo vzpomíná na den jejich narození? Málo let po smrti propadají zapomenutí. Proč jest u Krista Pána tak veliká výjimka?

Ano, otázka: »Kdo byl Kristus?« hýbe světem a zabývala i zabývá všechny i největší duchy z lidstva, neboť je to otázka ohromné důležitosti; stojí a padá s ní celá velikolepá budova tisíciletého křesťanství. A otázka ta je tak stará, jako křesťanství samo, neboť první položil ji sám ten, o němž jedná Ježíš Kristus, tážaje se jednou apoštolů svých: »Kým praví lidé býti Syna člověka?« t. j. za koho mne lidé mají? (Mat. 16, 13.) Slovo starického Simeona, jenž k Marii Panně — obětující narozeného Synáčka v chrámě děl: »Aj, postaven je tento ku pádu a ku povstání mnohým v Izraeli a za znamení, kterémuž bude odpiráno.« (Luk. 2, 34.) Naplnilo se a naplňuje se ustavičně, neboť otázka: »Kdo jest Ježíš Kristus?« rozlišuje až posud lidstvo. Věřící vidí v Kristu Pánu vtěleného Syna Božího, Spasitele světa, nevěřící vidí v něm pouhého člověka. Věřící drží se sv. evangelií, ve kterých život i skutky dle pravdy od očitých svědků jsou líčeny, nevěra stírá z nich všecko božské a nadpřirozené, a drží se jen, co tam lidského a přirozeného jest. Dle toho buduje si svou představu o Kristu. Avšak i nevěřící nemohou se ubrániti tomu vznešenému dojmu, který sv. evangelia na ně činí, a proto, ač s Krista setřeli ráz božský, přece jej mají za prvního, nejlepšího, nejslechetnějšího člověka, jenž ohromný vliv měl a má na dějiny lidstva, a jenž svým životem i svým učením za sebou potáhl nesčíslné duše. Tak opustivše jedině prameny o životě Ježíšově — sv. evangelia, bloudí protivníci v domněnkách o Kristu, kým byl, sami vespolek sobě odporující, a z Krista dějinného činí Krista vybásněného podle vkusu jednotlivcov.

Apoštol Petr znaje život Ježíšův, poslouchaje jeho učení, vida jeho zázraky, zvolal na otázku Kristovu: »Vy pak (apoštolé) kým mne býti pravíte ta věčně památná a pravdivá slova, která mu zasloužila přednost přede všemi ostatními: »Ty jsi Kristus, Syn Boha živého.« (Mat. 16, 16.) Pohleďme i my okem rozumu zdravého a nepředpojaté vůle na život, učení a zázraky Kristovy, a co odpovíme na otázku: »Kdo byl Kristus?« Nic jiného, než co odpověděl Petr: »Ty jsi Kristus, Syn Boha živého.« Všimněme si jen té neobyčejné, vznešené, a při tom zase neskončené, mírné a milostné povahy Ježíšovy, jak nám ji líčí svědkové ve svatých evangeliích; a to povahy jeho lidské. Co bylo základním rysem této Kristovy povahy? Ona vlastnost, která jen v nejslechetnějším srdci sidliti může, které samy srdci pravou radost dávají a srdce jiných získávají, a to jest láska, láska čistá, úplně nezištná a obětavá.

Láska k Bohu a bližnímu ve stupni nejvyšším je také hlavní příkázání jeho sv. náboženství. Láska k bližnímu jest důkazem a známkou jeho ucednictví; kterak lásku tuto pěstovali či zanedbávali, zodpoví jednou ucedníci Kristovi před jeho přísným soudem. On sám jest lásky této nejkrásnějším vzorem. Láska k Bohu zaujímá celé jeho srdce, všecku jeho mysl, všechny síly duše, avšak láska tato ne áleží v sladkých výlevech citových, nýbrž v pevném, ustavičném zachovávaní a plnění příkázání Božích. »Buď vůle Tvá, jako v nebi tak i na zemi,« tak učí Ježíš se nás modliti v královské modlitbě své »Otčenáši«; »vůli toho činili, který jej poslal, to mu bylo pokrmem;« v tomto smyslu také vypil kalich utrpení až na dno, tak že poslední slovo v umírání mohlo býti: »Dokonáno jest, vše jsem vykonal, co, Otče, jsi ode mne žádal; v ruce Tvé poručím ducha svého!« Viditelný skutek, v němž se láska k Bohu

ukazuje, jest jen výronem vnitřního smýšlení, bez tohoto — bez úmyslu Boha milovati, nemá žádný sebe lepší skutek vnější ceny před Bohem. Ovšem někdy dostačuje i pouhý dobrý úmysl, a to tenkrát, když skutek vnější buď nemožný jest anebo jen nepatrný; proto haléř vdovy mnohdy více platí u Boha nežli zlatník boháčův; přijdeť na úmysl s jakým se dává.

Taková úplná odevzdanost do vůle Boží, tato důvěra v Boží prozřetelnost, která ptačtvo nebeské živí a lilie na poli šatí, a proto také nemenší péči má o blaho lidí, toto důvěrné obcování Ježíšovo s Otcem nebeským, jest dechem jeho duše, který nikdy neustává; a proč, protože sám učil, že se máme modlití, a to ustavičně, a nikdy neustávati, t. j. že ustavičně máme duši svou spojení býti s Bohem Otcem i Pánem našim. Láska k Bohu takto se jevíci nemá zajisté do sebe nic hrozného aniž ponurého, nýbrž vlévá v srdce naše pokoj a radost.

Ještě zřejměji, poněvadž na venek častěji, jeví se Kristova láska k bližnímu, a sice jak slovem tak skutkem. Vždyť vyplývá samozřejmě z lásky k Bohu, neboť všichni lidé jsou přece dítkami Božími, a kdo miluje Boha, nemůže nemilovati i děti jeho, které on sám miluje. Proto také vidíme, že u Ježíše neplatí stav ani majetek ani učenost; všecky bez rozdílu miluje, všem pomáhá. Tu uzdravuje dcerušku vznešeného ředitele školy Jairovu, tam přijímá s láskou člena rady židovské Nikodema, anebo vyslýchá prostého setníka římského v Kafarnaum, ale také uzdravuje chudé a bídné, malomocné, odpouští padlé hříšníci Magdaleně, navracuje zrak žebrákovi u cesty a milost příslibuje i zločincovi, lotrovi na kříži.

Zvláště tklivá a dojemná jest láska Krista Pána k dítkám; objímá je, žehná

jim a volá je k sobě, těší zarmoucenou matku nad úmrtím synáčka, mládence Naimského, stavi dítky za vzor dospělým, varuje důtklivě před pohoršením jejich, a trestem hrozným vyhrožuje těm, kdož by nevinné dítky sváděli k hříchu. Láska Kristova účinná nejlépe se jeví v jeho vyzvání: »Pojďte ke mně všickni, kteří pracujete a obtíženi jste, já vás občerstvím.« Nikoho od sebe neodpuze, ani hříšníky ani ty, kteří citelně jej urazili a zarmoutili. Vždyť nařizuje odpouštěti nepřátelům ne jednou, ale sedmadesátkrát za den, to jest vždycky. Na Petra, jenž jej zapřel, pohleděl laskavě, ovšem i vážně tak, že pohled ten vynutil mu potok slzí lítosti, to také byl jediný trest, jímž stihl jej Pán za jeho provinění.

A jak důtklivě varuje Pán Ježíš před nelaskavým posuzováním jiných, před pomluvou a na cti utrhaním, ty, kteří v oku bližního vidí třísku, ale v očích svých nevidí břevna!

On sám postavil se za vzor mírnosti a pokory, neboť pravil: »Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.« A tyto ctnosti byly u něho v tak vysokém stupni, že nikdy nikdo jej v tom ještě nepřekonal. Když na kříži pněl a nejhroznější bolesti jak na těle tak více ještě na duši trpěl, byla jeho mírnost tak veliká a takový účinek měla na okolostojící, že netoliko hříšný lotr proměnil se v kajícího, nýbrž že po letech ještě Pavel zapřísahá a prosí Korintské »skrze tichost a mírnost Kristovu« — a Petr, plný obdivu dosvědčuje, že Ježíš těm, kteří mu zlořečili, nezlořečil, a když trpěl, nehrozil. A mohl-li pádnější důkaz pokory své dáti, nežli, když on Pán a Mistr při poslední večeři, opásav se šatem, před apoštoly svými pokleká a a jim jako poslední sluha nohy myje?

Láska Kristova ke bližním byla všeobecná, nikoho nevyjímala, avšak činila

přece rozdílu, byla dobře spořádaná. V první řadě náležela láska jeho těm, které svými přáteli nazýval, apoštolům a Lazarovi, krajanům a rodákům, nad jejichž poblouzením a zaslepeností tak často hořké slzy ronil, jelikož nepoznávali, co jim slouží k pokoji. Miloval svůj lid a národ a šťastným a slavným chtěl jej učiniti, avšak zloba jejich sama kazila dílo lásky jeho. Chtěl chléb božského učení svého nejdříve lámati národu svému, avšak ten z většího dílu jím pohrdl. To bolelo srdce Ježíšovo nesmírně. A jako plakal nad zkázou svatého města Jerusalema, kterou předvídal, a nad strašným trestem, který měl stihnouti národ jeho celý a jež předpovídal. V tom jest Kristus nejkrásnějším vzorem pravého vlastence, a láska jeho vzorem účinné lásky k vlasti a národu vlastnímu.

Mírnost jeho a pokora však nebyly slabostí; kde toho třeba bylo, vystoupil i Ježíš přísně. Jak vážně a důtklivě domlouvá zatvrzelým hříšníkům, jak přísně vyhání hanobitele chrámu, jaký svatý hněv pojal jej nad licoměrnými farizey! A sotva že byl dal důkaz své největší pokory při poslední večeři, za malou hodinku již dává důkaz mužné a nepoddajné mysle před Annášem, Pilátem a i před trůnem krále Herodesa, kde s neúprosnou přísností a důsledností hájí pravdu a žádá spravedlnost.

Všimněme si dále úplné skromnosti Ježíšovy v potřebách životních. Zamítal všecko nádheru i všecko pohodlí; prajednoduše jsa oděn, pěšky prochází zemi po zaprášených a kamenitých cestách a silnicích, nemá vlastního bydliště, nemá »kde by hlavu sklonil«, spokojuje se skyvou chleba mu laskavým hostitelem poskytnutou; nepamatuje na sebe, slouží všem jiným, nevyžaduje pro sebe služby žádné, ke všem jest laskavý, shovívavý, všecky ochotně přijímá, vyslýchá, zdaž může býti krásnějšího obrazu? Proto

také nedivme se, že takový vliv měl Ježíš na davy, které ho následovaly, vždyť taková láska, taková skromnost, taková dobrotivost musí za sebou stáhnouti vše, co jen poněkud cit má.

Považme však ještě, že se s touto skromností, pokorou a laskavostí Ježíšovou spojovala také bezpříkladná nadvláda duševní nad všemi ostatními lidmi. Čtème jen jeho podivuhodné podobenství, slyšme různé odpovědi jeho na úskočné otázky farizeův a zákoníků, vizme jeho úžasnou znalost lidského srdce a lidského smýšlení, pozorujme nové učení, které samostatně podává, náboženství to vnitra a lásky, potom pochopíme onu moc, kterou Pán Ježíš apoštoly k sobě poutal, tak že Petr jej nazývá »sladkým Pánem« (1 Petr 2, 1) a sv. Pavel dosvědčuje, »že ani smrt ani život ani pronásledování a meč, zkrátka žádná mocnost pozemská není s to, aby nás odloučila od lásky Boží v Kristu Ježíši, Pánu našem.« (Řím. 8, 35.) Pochopíme také, proč židovský spisovatel Josefus Flavius právě tuto lásku učedníků Ježíšových k němu, lásku, která až za smrt a hrob trvala, obzvláště vytýkal. Zkušenost učí, že sluhové vznešených pánů, kteří čest od světa vyžadují, právě pánů svých nejméně si váží, neboť ve stálém důvěrnějším obcování poznávají tak mnohou vadu, chybu a slabost svých pánů, která se před světem tají a ukrývá. A hle, apoštolé, kteří po tři léta s Pánem dnem i nocí dleli, dobře jej pozorovali, plamennou láskou největší k Mistru svému a úctou nelíčenou k Pánu svému lnuli, láskou a úctou, která neustupuje ani před mukami ani před smrtí. A netoliko oni, i nepřátelé, kteří okem lačným slídili po Ježíšovi, aby jej v něčem dopadli, buď v řeči nebo skutkem, nemohli ani toho nejmenšího na něm nalézt, takže na otázku jeho: »Kdo z vás může mne z hříchu vinití?« oněměli. Jak čistý, svatý nade

všecku lidskou slabost povznesený byl tedy život Ježíšův!

A nyní přidejme k tomu ještě ne-sčíslné zázraky Kristovy, jeho vševě-doucnost, která sejevila v poznávání myšlenek lidských a předpovědích věcí budoucích, slyšíme k tomu jeho výroky, jimiž se býti praví Synem Božím, Bohem, Otci rovným, budoucím soudcem světa, zdaž to vše nemusí nám na jazyk vlo-žití odpověď na otázku: kým praví lidé býti Syna člověka — odpověď jediné možnou, jediné správnou s odpovědí Petrovou, souhlasnou: »Ty jsi Kristus, Syn Boha živého!« Tato odpověď jediné má základ a příčinu svou v celém životě Ježíšově, v jeho skutecích, jeho učení; jen odpověď taková je s to, aby upo-kojila srdce a svědomí milionů dobrých duší, které touží po pravdě, jen taková odpověď oblažiti může život na zemi a vzbuditi naději na lepší život posmrtný.

Protož nechť nevěrecký svět si soudí o Kristu Pánu jak se mu líbí, my věrní katolíci vyznáváme, a to s celou duší jak u jesliček novorozeného Pána tak i pod křížem umírajícího Ježíše s apoštoly a s celou církví katolickou:

»Věřím v Ježíše Krista, Syna Božího, jednorozeného, který se počal z Ducha svatého, narozen jest z Marie Panny, trpěl pod Pontským Pilátem, umřel i pohřben jest, aby nás od hříchů našich vysvobodil a život věčný nám získal. Věříme, že vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, a že i nás jednou souditi bude. V této pravé svatě víře chceme žiti, pro ni trpěti, i život svůj dáti, i umříti, abychom skrze ni se Spasitelem svým na věky byli spojeni v nebesích!«

Boh. Hendl.

Nevinná duše.

Bublá potůček čilý v údolí,
hupká vesele, nic jej nebolí...
Hraje s travinou, mechem, listím si,
péčí neláme hlavy nikdy si,
věří křišťálným okem okolí,
ba i skaliti si je — dovolí!
He, to obrázek duše dítěte,
když jen v nevině rajske rozkvete...
Běda tomu však, kdo ji zakalí!
Kleti mají být tací šakali,
kteří nevinu ditka drásají!
Jakou cenu má, věru, neznají!

Jos. Al. Vlastimil-Římský.

POZDRAV VLASTI.

Vlaštovičko švitřivá,
letíš v moji rodnou zem?
Vyříd' drahým mojim pozdrav,
Moravěnky dětem všem!

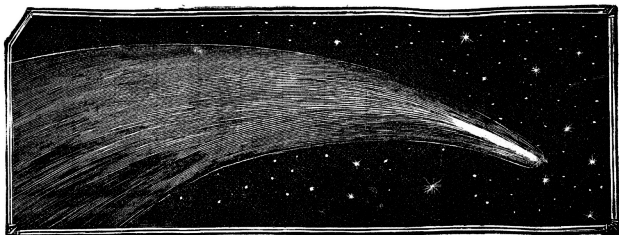
Vyříd', jak já často toužím,
spatřit její nivy zas,
mateřské své mluvy milé
harmonie slyšet hlas!

Duše moje tam jen spěje,
Methoda kde rov je skryt —
tam chci srdcem, v Moravěnce
apoštolem jednou být!

Nevděčnost mne neodvrátí,
rci, že volím zemřítí —
jen když zase spásy hvězda
Moravěnce zasvítlí!

Jos. Al. Vlastimil-Římský.

Pojďme do Betlema.

Vánoční rozjímání.

Ježíš, leže v jesličkách, káže.

Svatý František z Assisi vyzval jednou kteréhosi ze svých soudruhův, aby s ním šel, že půjdou kázati. Vzal každý na rameno starý pytel, a do ruky hůl; prošli všechny ulice městské a nikde nezastavivše, přišli zpět do kláštera. Tu tázal se pln podivu bratr světce: »Otče! vyzval jsi mne, abych s tebou šel, že budeš kázati; vrátili jsme se a ty jsi ani slova nepromluvil!« »Ano, milý synu,« zněla odpověď světcova, »nekázal jsem sice slovem, ale my oba kázali jsme tím účinněji příkladem.«

I božské Dítko, zrodivší se v chudém chlěvě a ležící v jesličkách, nemluví sice, ale káže tím výmluvněji, jen potřebí němé této řeči rozuměti. Příkladem svým učí, co jednou budou hlásati jeho ústa. »Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem« (Mat. 11. 29), hlásal později Krisus, a zda nekonal, co později ústa kázala, již jako nemluvně v jesličkách?

Jestli první a hlavní úloha dokonalého řečníka: jednatí. Tážali se kdysi největšího z řeckých řečníků, která jest nejdůležitější vlastnost pravého řečníka? Tu odvětil: jednatí. A tážali se dále: která je druhá? řekl: jednatí. A na

otázku, která je třetí z nejdůležitějších, opět odpověděl: jednatí. Zda není Ježíš Kristus již jako dítě vzorem takového pravého řečníka, vždyť nic nemluví ale jedná; vyučuje ne slovy, ale skutky. Aniž úst otevřel, potvrdil jednáním, životem svým pravdu svého učení, které hlásal dosáhnuv třiceti let. Není možno o více výročí se zmiňovati, při nichž jasně vidíme potvrzenou pravdivost rčení: Ježíš, leže v jesličkách, káže, ne slovem, ale příkladem. Práví proto také Písmo svaté o pastýřích, když se vraceli zpět z Betelma, ke svým stádům: »I navrátili se pastýři, velebíce a chválíce Boha ze všech věcí, kteréž viděli a slyšeli.«

Ježíšek učí nás mlčenlivostí.

Není možno, zmíniti se o všech ctnostech jimž bychom se mohli naučiti od Ježíška ležícího v jesličkách, a jež nám hlásá svým příkladem. Zmiňujeme se aspoň o mlčenlivosti a poslušnosti. Svatý Jakub praví ve své epištole: »Zdá-li pak se komu z vás, že jest nábožným, a nepojímá v uzdu jazyka svého, toho marné jest náboženství.« (1, 26.)

Jsou lidé, kteří neumějí držeti jazyka svého, a pokládají za věc spravedlivou horlivě mluvíti, ale zapominají při tom

na přikázání lásky, opomíjejí spravedlnost, posuzují lidi, pomlouvají, a vůbec bližnímu činí příkoří. Kdo však neumí poroučeti jazyku svému, kterak bude krotiti jiné nepravosti, jako: všetečnost, pýchů, závist, hněv? Náboženství takového člověka není pravé, jest marné, neplatné, neužitečné, nemůže ho spasiti.

Mezi znamení pravého náboženství přináležejí tedy mlčenlivost. Proto učitelé církevní tak vřele doporučují tuto ctnost.

Didak Stella píše:

»Cokoliv jsi získal v modlitbě, to ztratíš, budeš-li žvavým.

Mlčení je strážce pobožnosti. Nediv se, že jsi při modlitbě vlašný a mdlý, když vynakládáš čas na zbytečné a marné řeči. Chceš-li prospívat, uč se mlčeti. Nebo proč ti dal Bůh jeden jazyk a dvě ruce, leč abys málo mluvil a mnoho pracoval? Dvě závěradel přičinil Bůh k jazyku tvému, jedno z masa,

kterým jsou rty, a druhé z kosti, pevnější. Takovou pilností jest jazyk střežen, abys jenom mluvil co je potřebno, a co zbytečno opomíjel. Co jsi, jsa žvavý, leč město beze zdi, dům bez vrat, nádoba bez pokličky, kůň bez uzdy?« Ještě nikdo nelitoval, mluvil-li málo, ale často rád by někdo, co řekl, kdyby mohl, odvolal. Dá-li se hrnek vody na oheň, a chce-li se, aby rychle voda vřela, přikryje se; není-li přikrytý odcházejí, páry, a voda vře pomaleji. Podobně také kdo drží ústa svá v mlčení, bude horlivějším ve službě Boží, než ten, kdo je má stále otevřena a mnoho mluví. Je tedy velké umění a velká ctnost:

mlčenlivost. Čím jest vzácnější nějaký dar, tím více s ním musíme šetřiti a vážiti si ho. Řeč jest z nejvzácnějších darů, jež uštědřil nám Bůh; proto je všechno zneužívání řeči tak osudné, tolik časté. Poněvadž jest nesnadno, dobře užívati řeči, proto dopouštějí se lidé tolika hříchů nesprávně a hříšně užívající jazyka. Krásně praví duchaplný spisovatel Oer: »Kdo mnoho mluví bývá z pravidla marnotratníkem, ať již svých

vědomostí, ať své duchaplnosti, anebo když mu chybějí tyto vlastnosti, je marnotratníkem svých plíc.«

»Mnohómolvnost jest vždy nebezpečna a snadno svádí ke hříchům«; proto čteme již v knize Přísloví: »Smrt a život jest v moci jazyka.« (18, 21.) »Mnoho jich padlo ostrostí meče, ale ne tolik, jako kteří zahynuli jazykem svým.« (Sirach 28, 22.) Mlčenlivost jest velkou pomocnicí

při všech ctnostech, učme se jí od Ježíška ležícího v jesličkách, neboť slova, jež řečena byla o Kristu, když ho vedli na cestě křížové: »Jako beránek jest bez hlasu před tím, kdo jej stříže, tak neotevřel úst svých« (Sk. apošt. 8, 32.), platí též o Kristu ležícím v jesličkách.

Ježíšek učí nás poslušnosti.

Jednou z neblahých známek které, jsou vtisknuty naší době, jest: neposlušnost. Nikdo nechce poslouchati, nikdo nechce uznati, že by někdo měl právo poroučeti, nikdo nechce býti poddaným. Nepoddajnost, neposlušnost, vzdorovitost, panovačnost jsou bohužel nyní velmi

oblíbeny. Učme se proto poslušnosti a oddanosti od Ježíška ležícího v jesličkách. Za našich dob je velmi důležité uvažovati o poslušnosti a k ní se odhodlati.

Jak dojemná jsou slova: »Můj pokrm jest, abych činil vůli Toho, kterýž mne poslal.« (Jan 4, 34.) Ježíš Kristus raději se podroboval vůli Otce svého nebeského, raději Ho poslouchal, než požíval svého pokrmu; jeho radostí a rozkoší bylo, plniti vůli Otce nebeského. »Ne má, ale Tvá vůle se staň« (Luk 22, 42.), učinil Ježíš za heslo svého celého života. Duch svatý vyjádřil jedním slovem všechnu třicetiletou činnost Boha-člověka: »Byl jim poddán.« (Luk. 2, 51.) Zdali může případněji, stručněji a názorněji býti naznačeno, kterak jest všechen život Ježíšův vzor pravé poslušnosti? Bůh všemohoucí, nejvyšší, Stvořitel všeho veškerenstva, pro nás pokorně se poddal člověku, a my, kteří jsme prach a nicota, nechceme se podrobovati, nechceme poslušni býti? Ježíš stal se ze všech nejpokornějším, nejnižším nejposlušnějším; učme se od něho poslouchati. Už se lámati svou vůli a hotov býti k ponížení sebe těžšímu! Tomáš Kempenský případně napomíná: »Kdo se chce vymknouti poslušnosti, samochtě se vymyká milosti.« (3 kniha, 13 kap.) Nebudiz nikomu z nás obtížnou, poslouchati představených, neboť láska Boží umí zpříjemniti každou odpornou věc ve sladkou. Jestliže někde vrzají dveře, dá se na závěs oleje a všechen nepříjemný zvuk vrzání přestane; podobně také, když reptáme a nechce se nám podrobiti se rozkazům představených, přiložme na své reptání olej lásky k Bohu, a pak půjde vše tichounce, a slibezností budeme konati co nám poručeno. Ježíš leže v jesličkách káže nám nejvýmluvnější kázání o poslušnosti.

Když bylo vykopáno město Pompeji, jež zasypal Vesuv, našlo se na hlavní stráži 38 mrtvol římských vojákův. Ač bylo dosti času, aby si zachránili život, přece žádný z vojáků neopustil svého stanoviště, kam z rozkazu svých představených byl ustanoven. Ani setník, který velel této četě, ani žádný z jeho podřízených nezpronevěřil se, raději nechali na sebe sypati žhavý popel, který je udusil a tíží svou pochoval, než aby bez rozkazu se vzdálili. Kéž by i nás povzbudil tento příklad pohanských vojáků k poslušnosti k Bohu a k jeho svatým příkázáním.

Cvičme se v poslušnosti! Svatý Augustin praví: »Poslušnost jest matkou všech ctností,« neboť kde je poslušnost, tam jest i pokora, spokojenost a jiné potřebné ctnosti. Sv. Bonaventura chválí výbornost poslušnosti těmito slovy: »Poslušnost jest loď, kterou plujeme k nebi, jest klíč, který nám otvírá nebe.«

* * *

Jesličky Ježíškovy jsou nám nejvýmluvnější kazatelnou; máme-li srdce vnímavé, jsou pro nás pramenem vši moudrosti. Všimli jsme si v tomto rozjímání jen dvou ctností, a sice mlčenlivosti a poslušnosti, jež Ježíšek svým příkladem nám doporučil. Varujme se všech zbytečných řečí, vši mnohomluvnosti, řeč naše budiz vždy buď ano, anebo ne, snažme se, abychom poslušni byli, komu poslušností povinni jsme; přičiňme se, aby i jiní cvičili se v této ctnosti a neprovinili se vzdorovitostí, drzostí a vůbec něčím, co jest proti této krásné ctnosti. Kéž přijme nás jednou Ježíšek mezi své ctitele, abychom mu provolávatí mohli: »Sláva na výsostech Bohu.«

Ignát Zhděl.

Na konci roku.

»Co jest život náš? Pára, kteráž se na maličko
v povětří ukazuje a potom zmizí.« (Jak. 4, 15.)

ení večera v celém roce, který by tak smutnou náladou plnil srdce člověka, jako večer Svatosylvestrovský — poslední to večer v roce. Ať se člověk vzpírá jak chce, ať i v bujně rozkoši, uprostřed veselých přátel, tento poslední večer v roce tráví, přece neubrání se pocitu trdnému, který maně loudi se do duše a nedá se tak snadno vypuditi. Kdo však vážně pohlíží na svět a život lidský, ten teprve dojat bývá při poslední pobožnosti na konci roku, a v hlavě jeho rojí se myšlenky obzvláště vážné, ba i bolné, které jindy zřídka se dostávají. A čím to? Je to pomíjecnost a marnost všeho pozemského, krátkost a nejistota našeho života na zemi, která se nám právě na konci roku tak zřejmě a s takovou silou na oči stává.

Vždyť zase rychlým letem odkvapil od nás rok do bezedné hlubiny minulosti a s ním uplynula také značná zase část našeho života. Kde jest život minulého roku? Kde jsou jeho radosti a žalosti? Ukázal se jen maličko jako pára v povětří a zmizel, a tak také s časem utekl život pro mnohého celý, pro mnohého z části, neboť i ten život náš není nic jiného nežli »pára v povětří«.

Avšak, ač s časem uprchly radosti i žalosti roku minulého, a pro mnohého z nás zdají se dnes býti jen snem, přece zůstalo v nás »svědomí«, jehož hlas dnes — na konci roku se hlasitěji ozývá a jako soudce neúprosný k jednomu každému volá: »Vydej počet z roku uplynulého, slož účty z konání svého před Bohem i sebou, neboť kvapem letí život, a nežli se naděješ, státi budeš na jeho konci.« A není věru spasitelnější a užitečnější myšlenky na konci roku pro člověka, pro křesťana, nežli když svědomitě zpytuje život svůj v roce minulém, aby poznal, co získal a co ztratil, v čem pochybil a co tedy v roce novém napravití má. Čas jest krátký, nejistý, a proto dáti si má dnes každý otázku: »Jak užil jsem minulého roku?«

Obyčejně vzpomínáme nejvíce na ony trdné chvíle života, které jsme v minulém roce zažili, ty nejvíce tkví v paměti a také hlubokou stopu v duši za sebou nechávají. Také rozjímáme rádi o tom, co jsme v čase minulém na majetku získali, nebo jakou ztrátu na něm jsme utrpěli, a podle toho ceníme rok, zdali byl šťastným nebo nešťastným pro nás. Avšak i zde platí slovo Páně: »Jednoho jest potřebí,« t. j. zpytovatí svědomí své, jak jsme času vzácného využítkovali pro dobro naše duchovní, zdaž jsme bohabojně žili, třeba v neštěstí, anebo bohaprázdně, třeba v rozkoších. Prospěch duše rozhoduje zde, neboť vše ostatní má cenu pouze pro krátký čas na zemi, pomine se životem, prospěch duše však zůstává po všecken čas, i na věčnosti.

A proto pozastav se a rozjíměj dnes opravdově o roku minulém — ty jinochu a dívko křesťanská. Můžete směle dnes, bez uzardění, pomyslití na vsudy přítomného Boha? Řídili jste se v roce minulém slovem Páně: »Blahoslavení čistého srdce, a chtěli jste si zasloužití příslibení jim daného: neboť oni Boha viděti budou.« Anebo poslechli jste lákavých a na pohled skvělých slov pokušitele

a upadli v jeho moc, a tím také do propasti hříchů? Měli jste větší zalíbení na radovánkách světských, svůdných, ale i nebezpečných, větší nežli na radostech duchovních? Jaký zisk měla z toho duše vaše před Bohem? Světské radosti pomínuly a duše vaše prahne a žízni po jiných, neboť není stvořena pro svět, nýbrž pro Boha a nenalézá pokoje, až spočine v něm. O jak mnoho asi máte napravovati, jak mnoho doháněti! Kéž by rozjímání na konci roku vám vnuklo a upevnilo úmysl řídit se podle slov sv. Klementa, jenž dí: »Dej výhost putování světskému a číš vůli toho, který volá nás!« Blaze vám, pakli jste si zachovali srdce čisté, s jakou radostí a s jakou vděčností můžete dnes zanotiti chvalozpěv: »Tebe Boha chválíme«; s jakým klidem pohlížeti do budoucnosti, věduce, že Bůh opatruje a vede obzvláště duše sobě oddané, a že anděl strážce neodstupuje nikdy od mládeže nevinné.

A jak to stojí s tebou, křesťanský muži? Cos činil ke slávě Boha a Pána svého? Byls vždy a vsudy mužem cele křesťanským, jenž se za víru svou nikdy nestydí, ba naopak vždy dle ní jedná a žije, hotov jest hájiti ji proti všem nepřátelům? Či byl jsi rozdvojený, v kostele jiný a ve veřejnosti také jiný? Chtěl jsi snad dvěma pánům sloužiti — Bohu i světu? Pomýšlel jsi při pracích svých na Pána Boha, či zlořečils a proklínals, místo abys Pánu Bohu děkoval a jej za všechna dobrodíní velebil? Ztraceni jsou dnové roku minulého pro duši tvou. Bůh tě vzávil a nalezl lehkým, bez zásluh, bez skutků dobrých. Blaze tobě však, byl-liš horlivým bojovníkem pro Boha, věrným členem svaté jeho církve a vzorem pro ostatní, pak platí tobě chvála Písma svatého, které dí: »Blahoslavený muž, který nechodil v radě bezbožných a nestál na cestě hříšníkův a nesešel na stoličce morového nakažení, ale v zákoně Hospodinově vůle jeho, v zákoně jeho přemýšlí dnem i nocí; i bude jako strom, který štípen jest podle vod tekoucích, jenž ovoce své vydá časem svým; a všechno, cokoli činiti bude, šťastně se mu povede.«

A nyní zpytujte sebe, vy křesťanští manželé a rodičové. Před oltářem Páně slibovali jste, že Bohem řídití budete kroky své, že přikázání nebes Pána budou pravidlem vašich skutků, budou rádcem i průvodcím vás i vašich rodin. Slibovali jste si vespolek věrnost i lásku manželskou a svorné spolubydlení, zavazovali jste se pro Boha vychovávatí dítky své. Jak jste tomu dostáli? Či zpuskla a zbidněla domácnost vaše, poklesl blahobyť, zmizela svornost, zpusltly dítky, a to vinou vaší? Jak hrozná by to byla výčitka na konci roku! Avšak blaze vám, jestliže dům váš podobal se domu svatému v Nazaretě a rodina vaše rodině svaté: jestliže muž byl se řídití vzorem sv. Josefa, manželka a matka vzorem Rodičky Boží a dítky měly-li za vzor nejsvětější dítě Ježíše — jaký klid, jaká radost, jaká spokojenost panuje u vás, i tehdy, když křížek nějaký na vás dolehne, neboť Boží požehnání spočívá na vás, a na tom přece všechno záleží.

Jdi do sebe dnes i ty starče a stařeno, kteří již takřka jednou nohou u hrobu stojíte. Vám více nežli komu jinému náleží užití času co nejsvědomitěji, neboť máte ho na krátce, den se vám již silně naklonil a připozdívá se. »Co nevidět nastane pro vás noc, kdy žádný pracovati nemůže.« (Jan 9, 4.) Zdali pak však jste pracovali, dokud vám slunce života svítilo, zdali nashromáždili jste sobě hojnost zásluh pro budoucnost. Netrne srdce vaše při otázkách těchto, pak blaze vám! Běda však, jestliže jste nevyplnili úkol života, ku kterému vás Pán Bůh povolal; ať jste kdokoli — mocnář na trůně nebo nádeník a žebrák v chatce,

pomine život váš, i lesk i bída co nevidět; odejdete ze světa jako slabé děcko, i slávu i poniženost zaměňte za bílý rubáš. Snad je to dnes poslední večer Sylvestrovský, který trávíte, a proto chutě ještě nahraďte a dohoňte, co jste zanedbali, uchvacujte čas, než uteče vám, buďte připraveni na slova sv. Řehoře Velikého, jenž dí: »Dnes ještě umřítí musíš! Vinu svou uvažuj, dokud můžeš« dokud čas jest; přisnosti budoucího Soudece se lekej, abys nezaslechl onen trpký výrok, kde již mu ujítí nebude možné.«

Svědění zpytujte i vy, které Pán Bůh postavil v čelo jiných a učinil představenými v kterémkoli oboru, jak vedli jste podřízené své, jakž dávali jste jim příklad, jak starali jste se o duševní jejich blaho a spásu? Pán Bůh vás ustanovil takřka na místě sebe, udělil vám hřivny, dával milost, zdaž nepřijímali jste milosti a dary tyto nadarmo? Byli jste solí země dobrou? Či platila o vás slova Páně: »Že jste solí zkaženou, která nezasluhuje, než aby byla vyhozena a pošlapána?« Kdo v čele jiných stojí, nemá jen čest, ale i velkou povinnost, mnoho mu svěřeno jest, a proto i mnoho bude Pán od něho požadovati. Běda představeným, jestliže si zasloužili uslyšeti hrozná slova: »Vezměte od něho hřivnu, a uvrzte jej do temností zevnitřních, kde bude pláč a skřípění zubů.« Blaze vám, jestliže s nadějí můžete očekávati výrok Soudece: »Služebníče dobrý, žes nad málem byl věrný, nad mnohým tebe ustanovím, vejdi v radost Pána svého!«

Suďme se všickni, neboť my všickni bez rozdílu nesčíslné množství dobrodiní, darů a radostí od Boha v roce minulém jsme obdrželi nad zásluhu a hodnost naši. Zachoval nás Bůh na životě, udržel nám zdraví, žehnal pracím našim a rodinám, odvrátil od nás rozličná nebezpečí a neštěstí, osvěcoval nás svým svatým slovem, krmil svým svatým tělem, odpouštěl laskavě a vyslyšchal prosby milostivě. O jak hluboký, jak upřímný musí dnes býti náš dík!

A matička naše nebeská, Maria Panna, zdaž ta neukázala se i v roce minulém pravou, laskavou a mocnou matkou naší? O jak nesčíslné zástupy dítek svých volala k sobě, aby tím větších milostí jim mohla poskytnouti. Můžeme směle říci, že rok tento byl u nás v pravdě Marianským, neboť shrnulo se v něm tolik důkazův úcty a lásky našeho lidu k Rodičce Boží. Netoliko že slavnosti a svátky Marianské slaveny byly jako léta jiná, pobožnostmi a poutěmi na naše slavná místa poutní, a to poutěmi četnějšími, letos lid náš zvláštním ještě způsobem dával na jevo, že chce býti a zůstati národem Marianským. Značná část našich krajanů podnikla dalekou pouť do slavných Lurd ve Francii, jiná část do znamenitého poutního místa Marie Celly; tisícové navštívili svatý Hostýn a posvátný Velehrad, a zase tisícové slavili velikolepé jubileum korunování záračného obrazu blahoslavené Panny Marie na Svatém Kopečku. A věru, zdaž nemáme této úctě Marianské u nás děkovati, že naši zemi Hospodin uchránil neštěstí a nehod, které stihly země jiné, na př. povodně, zemětřesení, hrozná bouřky, zhoubné požáry, neúroda a nakažlivé nemoce? Vizme v tom mocnou ochranu Matky Boží a setrvejme v lásce její; ona povede nás pravou cestou v životě, podepře nás pomocí s hůry, vyprosí nám milostí potřebných a dovede nás šťastně ke blažené a spokojené smrti.

Děkujeme-li dnes Hospodinu za všechny jeho milosti a milosrdenství v tomto roce nám prokázaná, děkujme i patronce naší nejpřednější neposkvrněné Rodičce Boží, Královně a ochraňkyni Moravy, za její mateřskou lásku a péči a mocnou

přimluvu, prosíce, aby i na dále nad námi bděla, srdce naše k sobě táhla a nedostatečnou modlitbu naši u Boha přimluvou svou a zásluhami podporovala; aby v péči a lásce své neustala, až nás všechny uvidí u sebe shromážděně v království božského Syna svého.

S tímto vroucím přáním končím úvahu svou na konci roku tohoto a spolu své 25leté spolupracovníctví »Školy Božského Srdce Páně«. Povzbuzen byv zesnulým dp. Placidem Mathonem, redaktorem »Školy B. S. P.«, blahé paměti, začal jsem roku 1883 přispívat články svými do tohoto časopisu, jsem tedy ze všech nynějších přispěvatelů nejstarší. Po celých 25 let není ani jediného sešitu, ve kterém by nebyly nějaké články ode mne, tak laskavá byla redakce, že je uveřejňovala, pročež jí vřelé díky vzdávám. Zároveň však také děkuji srdečně velectěným čtenářům, že trpělivě články moje čítali; děkuji jim za četné jejich projevy písemní, v nichž souhlas s mými články na jevo dávali, děkuji jim zvláště za zbožnou jejich vzpomínku, kterou mně věnovali, a za ty štědré příspěvky na opravu velechrámu Rodičky Boží Svatokopecké, kterou jsem podnikl, věnované. Pán Bůh jim všem za to odplatí hojnou měrou na zemi i na věčnosti. Neloučím se s vámi, milí čtenářové »Školy B. S. P.«, neboť doufám, že s pomocí Boží práce ještě nějaký čas rozmlouvati budeme vespolek v časopise tomto a povzbuzovati se navzájem k pevné víře, neochvějné naději a vroucí lásce k Bohu, Pánu našemu, nejsvětějšímu Srdci Páně, zdroji všech milostí a nejmilejší naší Matce nebeské, abychom, až i nám nadejde poslední večer života, shledali se všickni šťastně v domě otcovském na nebesích. Zachovejte mně i na dále laskavě přízeň svou.

Boh. Hendl.

Krása víry.

Noc se již koupe
ve svém vlažném tichu,
vlní se mlčky
v pýše, bez ostychu,

šat její poset
tisíce je perly,
jež plují kolem
junné luny berly,

všehomír dríme,
nebe pouze v žití —
bohatým pláštěm
chodcí v cestu svítí...

Zrak jeho utkvěl
na nádheře světů:
pocítil lásku
mocnou v srdci vznětu

k Pánu, jenž slovem
mocným vesmír stvořil —
Přemýšlí, žasne,
v tůň se tajň vnořil

koleno sklání,
oko zvedá v nebe:
„Chvalíme, Bože,
velebíme Tebe!“

Mimoděk ret mu,
srdce hlasně hlásá:
„Tvůj odlesk pouze
všecka je zde krása!“

J. Al. Vlastimil-Římský.

P. Dominik a Jezu Maria

Životopis sv. Jana z Kříže.

Hlava dvanáctá.

Bouře minula. Svátý Jan ustanoven vikářem v klášteře Kalvarii. Nové důkazy jeho veliké moudrosti a důvěry v Boha. Urovnání záležitosti bosých karmelitů.

Zprávou o osvobození svatého Jana z vězení vypukl jásoť podobný tomu, jež měli první křesťané z vyprostění sv. Petra z okovů. Nejvíce plesala svatá Terezie. Všichni pak bosí karmelité i karmelitky měli na poděkování Bohu slavnostní služby Boží a vylévali při nich nadměrnou radost vděčnosti Tomu, jenž na sv. Janu ukázal, že je Pánem, že až ku branám smrti dovede, ale také, jakmile je to Jeho svatá vůle, ihned odtud odvede.

Po této radosti následoval však nový zármutek. Sotva že sv. Jan do Almadvaru přišel, dozvěděl se, že nová bouře valí se na řád. Papežský nuncius chtěl rozpor mezi oběma řády rychle vyrovnati a poněvadž přál zmírněným karmelitům, vynaložil vše možné na rychlé potlačení obnověných. Naopak zas Filip II. španělský, jenž velmi podporoval dobré řády ve své zemi, byl nakloněn obnověným a nařídil jim, aby v jeho zemích papežského nuncia, který právě nejlepším životem nevyňikal, neposlouchali. Tím cítil se papežský nuncius uražen a ještě více se rozhněval, když i dle rady P. Antonína ve svolané kapitule usneseno, aby bosí karmelité zvolili si svého generála. Sv. Jan a sv. Terezie nebyli toho náhledu, neboť poukazovali na to, že tím vznikne jakoby nový řád, což bez svolení svatě Stolice státi se nemá. Měli však menšinu a proto jich náhledu nedbáno.

Všimněme si v této věci na obou světcích, že nic nechťeli konati bez svolení sv. Stolice, v uctivosti a poslušnosti byli jí oddáni. Tomu nechť se učí svět od pravých sluhů Božích.

Sotva že vyslanci přišli k papežskému nunciuovi s tímto oznámením, rozhněval se nuncius tak, že okamžitě vydal breve, v němž bosí karmelité úplně pod moc

a vedení zmírněných náleželi a zmírněné také splnomocnil, aby všude s přísností toho pravidla šetřeno bylo. Sám příkladem předcházaje, dal posly v Almadvaru uvězniti. Nové toto pronásledování bolelo sv. Terezii velice. V noci obdržela smutnou zprávu o tom a po celou dobu nočních hodiněk řinuly se slzy z očí jejích jako dva nevysychající proudy. Svátý zármutek naplnil celý dům. Když ale bolest svatě matky nejvyššího stupně dosáhla, ubezpečil božský Mistr milovanou svou nevěstu, že brzo vše se změni.

Bůh velmi rád dává střidati se v životě svých věrných radost s utrpením, aby je tak dokonale vyléčil; ano On chce, aby po přestálém utrpení tím vřelejší láskou k němu se připoutali. Krásně mluví o tom sv. Chrysostom: »Bůh může ještě dnes všech obtíží nás zbaviti, ale On neodnímá nám zármutek dříve, až nás vidí očištěny, až vidí obrácení naše aneb pevnou, neoblomitelnou změnumysli. Zlatník nevyjímá zlato z peci dříve, než je shledal zcela čisto; právě tak ani Bůh neodvádí mračen, až nás úplně polepšila, neboť On, jenž tisně sesilá, ví také, kdy čas jest pokušení utišiti. Umělec nenapíná příliš strun na svém nástroji, aby nepopraskaly; ale také jich příliš nepovoluje, aby harmonického souzvuku neporušil; tak jedná i Bůh; nepovoluje duši naší ani ustavičného ulehčení, ani nepohruzuje ji do přílišného soužení, ale dopouští ve své moudrosti oboje. Přenecháváme-li to Jemu, žijeme ve svatosti. Jako po volnějším životě zármutek přijde, tak smíme i po pokušení ulehčení doulati, neboť není vždy zima, není vždy léto, není vždy bouře, ne vždy krásné počasí, ne vždy den, ne vždy noc, a ne vždy namahání, ale brzy ulehčení přijde, jenom když v pokušení vždy Bohu díky vzdáváme.«

Odměnu, jež čeká vděčně přijaté bolesti, zažila i sv. Terezie; dožila se ovoce své trpělivosti, totiž 12ti klášterů bosých karmelitů; během pak století rozmnožen počet jich na 300.

V posledních pronásledováních zachoval si sv. Jan i uprostřed hořkosti

pokoj srdce svého. Právě v tom trpkém čase, kdy nespravedlnost a zaslepenost tak mnoho utrpení mu připravila, zdvojnásobila svou přívětivost a jemnost k bratřím, jichž sklíčenost velmi jej bolela. Nermoutil se nad tím, že tenkrát při kapitule jinak než on smýšleli, jemu stačilo, že svědomí svého poslechl a svobodně svůj náhled sdělil. — Po zralém uvážení, že skutečně žádný duchovní spolek trvale bez svolení svatě Stolice zřízen býti nemůže, vyslán byl P. Petr do Říma, aby od papeže Řehoře XIII. potvrzení oněch usnesení, jež v poslední kapitule se staly, vymohl. Tento vyslanec byl převorem v klášteře Kalvarie a po jeho odchodu ustanoven sv. Jan jeho vikářem.

Klášteř zcela osamocený — poušť kalvárská zvaný — byl úplně dle přání sv. Jana. Kol dokola byl úplný klid a osamělost, jež pobádala ku rozjímání. Světec zářil jako slunce v kruhu svých bratří, jež čím déle za mraky ukryváno, tím jasněji a svěžeji vysvitlo. Když je byl nějaký čas pozoroval, poznal, že v horlivosti příliš daleko zašli, a proto nabádal, aby se stejně jako v druhých klášterech pravidla řeholní zachovávala a z nich se nevybočovalo, ježto jsou již sama v sobě dosti přísná; jednomyšlnost ve všech klášterech je nutnou podmínkou rozkvětu, byla jeho slova. Zde v tichu a klidu napsal na snažnou prosbu svých poddaných ona dvě díla: »O vystupování na horu Karmel« a »O tmavé noci«.

Po čas svého vikářství dal také světec skvělý důkaz své neobmezené důvěry ve slova Boží: »Hleďte nejprve království Božího a spravedlnosti jeho a ostatní vše bude vám přidáno.« Ne tak svým slovem, ale svým jednáním hlásal: »Jest to jakýsi druh nevěrnosti, jestliže všechny své starosti a potřeby úplně neskládáme v ruce Toho, jenž kvítí luční šatí a ptáky živi.« A při každé příhodě, ať byla druhu jakčokoliv, možno bylo poznati po jeho veselosti a hlubokém klidu duševním, jak každý nedostatek věcí zevnějších za vánek božské lásky považoval, která často v zevnějším odnímá, aby uvnitř tím více dala. Nepokojná starostlivost o příští den, která se nezřídka do kláštera vplíží, byla v jeho očích nestvůrou.

Když se jednoho dne se svými bratry ke stolu ubíral, nebylo ničeho v domě. Sv. Jan podotkl, by se přece jen podívali, nenaleznou-li kousek chleba. Když mu tento přinesen, požehnal jej a mluvil s takovou horlivostí o vzácnosti utrpení a ceně chudoby, že všichni potěšení a nasycení do cel se odebrali. Za chvíli bylo silně na fortnu zaklepáno a kdosi donesl dopis. Vrátný šel jej odevzdati představenému. Nalezl jej klečícího a pohrouženého v modlitbě. Světec při čtení dopisu dal se do pláče. Otázan jsa vrátným proč pláče, ježto sám říkával, že nad ničím se plakati nemá než nad urážkou Boha, odpověděl: »Pláči milý bratře že nás Bůh uznává za slabé, než abychom déle snášeli nedostatek, a že již posílá nám jídlo«. V dopise stálo totiž, že jim kdosi z Ubedy poslal čerstvý chléb a mouku. Večer pak došla větší zásoba.

Důvěra v Boha nikdy sklamána nebude, za to ale úzkostlivá starostlivost. Bůh sice poručil, aby se člověk staral o svou výživu: »V potu tváře své jísti budeš svůj chléb,« ale má si ho dobývatí prací, nikoliv však úzkostlivou starostlivostí. Proto praví náš božský Pán a Mistr: »Nestarejte se, co budete jísti a čím se budete odívati . . .:« starati se má člověk o svou duši, poněvadž má pouze jednu. Jestliže Bůh dobytku pokrm dává i mladé křičící krahujce sytí, nač bychom se my s úzkostlivostí měli o časné věci starati, my, již neobdrželi jsme ducha služebné bážlivosti, ale ducha dítek Božích, jimž voláme: »Abba« t. j. Otče!

Příčina, pro kterou mnozí úplně zchudnou, je ta, že se nemodlí a nedůvěřují, že toho jednoho potřebného, totiž posvěcení vnitřního člověka zbožností, si nevšímají a na lidi neb vlastní myšlenky staví, časné věci v malomyslném zármutku a bez klidu hledají a od Toho se vzdalují, jenž pravil: »Beze mne nemůžete ničeho činiti.« Jakmile však někdo Bohu slouží, nebude mu nikdy potřebné scházeti. Sv. Alois praví: »Každá záležitost, kterou jsem do rukou Božích vložil, dopadla dle mého přání.« Věčné a věrné je slovo Páně: »Proste a obdržíte, hleďte a naleznete.« Jest zde řeč o budoucnosti, ne o okamžitém vyslyšení; nejprve ná-

leží nám doufanlivě čekati, pak teprve radostně vyslyšenu býti. Krásně svatý Efrém syrský odůvodňuje, jak doufati máme ve vyslyšení, byť Bůh i vyplnění prosby naší odložil: »Sila modlitby, jež ze spravedlivého srdce vzhůru se vznáší, je nevypsatelná.« Bůh má v ní své zalíbení a když i vyslyšení odkládá, nemáme proto malomyslněti. Jest mrzut rolník, že tak dlouho na uzrání obilí jest mu čekati? Nikoli, a právě tak nám nemá býti obtížno čekati vyplnění prosb našich, jež Bůh ještě za nezralé uznává a na příhodný okamžik odkládá. Nejštědřejší Bůh vyčkává k daru svému příhodný čas, neboť jako nezralé ovoce více zdraví škodí nežli prospívá, podobně i vyslyšení mohlo by místo pomoci, přinést škodu.

Boží spravedlnost podobna je přístavu na moři, všechny modlitby mohou tam veplouti, ale jen moudré naleznou tam klidu a ochrany; nemoudré ztroskotají se v úskalí. Chvalme tedy božskou dobrotu a milosrdenství, že nám vše dává, co nám užitečno, chvalme též v nejhlubší úctě božskou spravedlnost, která se neřídí vůlí člověka. Věřme nezviklatelně, že Bůh jest nevysýchajícím pramenem, pokladem všeho dobra a vždy ochoten rozdávat dle nevyzpytatelných úradků svých. Proto pje Angelus Silesius:

„Bůh, jenž sám je velikým, nejraději velké dary dává; jenom žel, že naše bídná srdce tak jsou malá.“

Tak jako sv. Jan z Kříže bratry slovem i jednáním povzbuzoval, právě tak byl i řeholnicím tamějším, pravým pokladem slyše jejich zpovědi a mívaje u nich duchovní konference. Když byl jednou jim oznámil, že brzy již odejde, naléhaly na něho tak dlouho, až jim pravil: »Půjdu brzy do Bažy, abych tam zařídil klášter.« Tomu se však řeholnice velmi divily, ježto byli zmírnění karmelitě v plné nadvládě a papežský nuncius rozhořčen. Sv. Jan však s takovou pevností a jasností na svém slovu stál, že řeholnice nemohly jinak, než se domnívati, že sv. Jan má o tom vyšší ujistění s nebe.

Ona prudkost, s níž papežský nuncius v záležitosti reformy jednal, ona

vášeň, již se zmírnění karmelitě ovládati dali, nezůstala tajnou španělskému dvoru, a nevolé nad bezohledným jednáním protivníků sv. Terezie a sv. Jana byla všeobecná

Hrabě Ludvík Hurtados z Mendory, vřelý přítel bosých karmelitů, toužil, aby již jednou mír zavládl a proto odebral se k papežskému nunciu prosil jej, by připustil bosé karmelity k audienci. v níž by se ospravedlniti mohli. Nuncius suše jej odbyl. Hrabě Hurtados rozohněn pronesl několik ostrých poznámek. Mezi tím, co papežský vyslanec v politování hodně slabosti na pomstu pomýšlel, odebral se Hurtados ku místodržiteli královské rady. Tam vylíčil s takovým zápalem, jaké bezprávi učiněno mnichům obouveným, upřímným to poddaným královského majestátu, jimž nikdo viny vyčítati nemůže, že královský rada se vši energií se pronásledovaných mnichů zastal a nařídil znova, aby rozkazu nunciova v rozepři karmelitů šetřeno nebylo.

Papežský nuncius nevěda o zakročení hraběte a královského rady ničeho, odebral se ku králi, aby si stěžoval na kousavé poznámky dona Ludv. Hurtada. Při tom dovolil si též široce vyprávěti všechny přeciny bosých karmelitů, v nichž sv. Jan ovšem neuchráněn.

Král ctě v osobě nuncia toho, jenž je náměstkem Kristovým na zemi, slíbil dosti učiněni za zneuctění, jehož se mu dostalo, ale připojil též několik vět ohledně bosých karmelitů, z nichž vidna jeho nelibost nad počínáním nunciovým, a jež jako blesk udeřily v nitro papežského vyslance: »Znám dobře odpor umírněných karmelitů proti observanci a mám mnoho a dobrých důkazů proti neoprávněnosti a nespravedlnosti jejich stížnosti. Jest při nich mnoho mužů obvinění hodných, kdežto u obouvených je ctnosti a svatosti s dostatek. Prokažte mi můj pane tu laskavost, a chraňte ctnost na těch, jimž zdáte se býti málo nakloněn.«

Toto vše pravil král velmi vážně. nuncius pak poražen a zcela zahanben se vzdalil. — Nyni, když viděl, že pochvalou panovníkovou všechny žaloby do Říma zaslané v nívěč uvedeny budou, rád by se byl ze všeho vyprostil.

Král Filip II. chtěl svému slovu dostátí, proto vzkázal hraběti Hurtadovi, který právě z Madridu odjel, aby co nejdříve zadost učinil papežskému nunciiovi.

Než hrabě zaslal králi důkladný dopis na obhájení sebe a bosých karmelitů, že král úplně uspokojen, sdělil obsah dopisu nunciiovi, který z něho k nemalému zármutku svému seznal, že velká část Španělska je proti němu zoujata. Kdekoli se objevil všude se mluvilo s chválou o bosých karmelitech a s opovržením o jednání zmírněných a často i s hanou o nunciiovi.

Po několika měsících vrátil se hrabě Tentiglia do Madridu a musil dle vůle královny navštívit nuncia. Po obyčejných projevech zdvořilosti došla řeč na reformu. Hrabě objasňoval, jak nebezpečno by bylo, kdyby papežský nuncius ještě déle odporoval, když sám se přesvědčil, že i král jest zastancem přísné observance. Rozmluva byla dlouhá. Nuncius marně

hledaje omluvu na dosavadní své jednání, končil slovy: »Můj pane, abyste viděl, jak rád královskému majestátu sloužím, proto navrhuji, aby Jeho Milost sama jmenovala mi muže, kteří nehledíce prospěchu té neb oné strany, záležitosti ty by uspořádali, a tak krále i celý svět uspokojili.«

Přání toto též napsal a po hraběti poslal vladaři. Král jsa tím uspokojen, jmenoval 4 velice osvědčené a moudré komisaře. Po prozkoumání celé záležitosti byl od nich ustanoven p. Angelus Salazar vrchním představeným celého karmelitického řádu. Byl to muž velikých ctností a silného ducha. Vždy měl na zřeteli onu velikou pravdu, že jsou v domě Otce nebeského přibytkové mnozí a že také k nim rozličná cesta vede. Rozuměl zcela jasně onom tajemství, o různosti i jednotě v království Božím, zde i tam. Miloval opravdově své bratry zmírněné řehole, ale také neodpíral své náklonnosti a účasti reformovaným karmelitům.

(P. d.)

Z cest kněze.

Několik vzpomínek z církevního a náboženského života v cizině.

Hlavní chrám v Římě a v Londýně.

1. Chrám sv. Petra v Římě.

Často srovnává se Řím s Londýnem; Římu říká se metropole (hlavní sídlo) katolicismu, a Londýn se jmenuje metropolí anglikanismu. Prvním a hlavním chrámem katolíků nejen v Římě, ale vůbec z celého světa jest chrám svatého Petra v Římě; nejhlavnějším a nejpřednějším chrámem všech vyznavačů církve anglikánské je kostel svatého Pavla v Londýně. Srovnáme je několika myšlenkami!

Kdo přijde do Říma, zajisté pokud může, co nejdříve se podívá ku pahorku vatikánskému, kdež sídlí viditelná hlava naší církve, náš svatý Otec, zástupce neviditelné naší hlavy, Ježíše Krista. Již cesta k Vatikánu okouzlí každého. Kráčíme po mostě, ozdobeným velkými sochami

desíti andělů, nesoucích nástroje umučení našeho Spasitele, přes řeku Tiberu, jejíž voda mívá podezřele špinavou barvu, zříme před sebou okrouhlou, z balvanů vystavenou budovu, již trůní nahofe obrovský anděl, držící v ruce meč. — Tot hrad Andělský, svědek přemnohých bojů a zápasů, jež se zde odehrály během mnoha století.

Jsmo věru až k slzám dojati, vzpomínajice těch slavných, skvěle vyzdobených průvodů císařů, králů, papežů, biskupů, kteří během mnoha století sem putovali ze všech zemí, ze všech stran světových, aby uctili hrob chudého rybáře z galilejské Bethsaidy. Pohnuti opakujeme slova nadšeného spisovatele Gauma: »Já nepatrný poutníček, mám v tuto chvíli vstoupiti na posvátnou

půdu Vatikánu, která skropena jest krví apoštolů; této chvíle mám spatřiti vlastníma očima onu basiliku, která byla jevištěm tolika slavných událostí, onu svatyni, z níž vyšlo tolik božských výroků, archu úmluvy mezi dvěma velmocemi, která řídí svět, ono místo na věky pozeňnané, kde bylo tolik modliteb vysláno a tolik slz prolito, odkud vzneslo se tolik zbožných přání, tolik povzdechů

obrovská, překrásně se vyjímající kopule svatopetrská. Mimoděk zrychlujeme krok, a brzy stojíme na náměstí, jemuž rovného není na celém světě. Stojíme v obrovském sloupoví na nádherném náměstí, uprostřed něhož ční do výše staroegyptský sloup, vzdor výšce 25¹/₂ metrů vytesaný z jednoho kamene. Na průčelí sloupu, které jest obráceno k velechrámu svatopetrskému, čteme tento krásný nápis v latině:

Vnitřek chrámu sv. Petra v Římě.

a slavnostních projevů; konečně mám býti účasten štěstí, které jest nejvroucnějším přáním v mém životě. O kěz zakusím v duši aspoň část oněch pocitů lásky a víry, které rozjařily na tomto místě tolik srdcí šlechtitných!«¹⁾

Ale nemůžeme a nechceme se dělo zdržovati, vždyť kyne nám již od zdaleka

¹⁾ Srv. Msgr. Gaume: Trojí Řím, I. díl str. 126. Vyšlo v českém překladě v Dědictví svatého r. Jana 1897.

»Kristus vítězí, Kristus panuje, Kristus velí; kěz zachráni lid svůj ode všeho zlého.« Po obou stranách zdobí obelisk obrovské umělecky vytvořené nádržky, z nichž vytryskuje voda silným, jako stříbro se lesknoucím proudem, do obrovské výše, z níž padá jako vodopád dolů. Před sebou vidíme basiliku svatého Petra, již také na celém světě nenajdeme co do velikoleposti, mohutnosti, souladu a umění nic rovného. V pravo od chrámu

zřime rozsáhlý, vysoký palác, toť Vatikán, obydlí našeho svatého Otce.

Plní údivu, nevycházejíce z překvapení, kráčíme přes náměstí ku vchodu do dómu, a ani nevíme máme-li hleděti před sebe a pozorovati skvostně vyzdobené průčelí, anebo máme-li se v zad ohlédnouti na obrovské sloupoví, uzavírající v polokruhu svatopetrské náměstí. Vše činí na nás dojem, jakého jsme nikde doposud nepocítili a vícekrát nepocítíme; jsme naplněni svatou hrůzou, největším podivem! Ale zvědavost nutí nás v před a nezastavovati kročeji svých. Nuže vystupme po schodech do předsíně, v níž se nám tájí dech; to není předsín, voláme nadšeně, toť veliký chrám. Zrak utkví na sochách Karla Velikého a Konstantina, kteří jakoby stáli u vchodu do vlastní svatyně na stráž; též si všímáme mosaikového¹⁾ obrazu od umělce Giotta (čti Ziotta): Kristus sedí na lodičce s Petrem a praví mu: »Od nynějška lovití budeš lidi a ne ryby.«

Ale nezdržujeme se dlouh v předsíni, nýbrž kráčíme za druhými lidmi, spěchajícími dovnitř některou z pěti bran. Odrnuvše záclonu, již je po zdejších způsobu zakryt vchod, vstupujeme dovnitř. Říkává se a stále se opakuje: první dojem ve svatopetrském domě není zrovna příznivý; každý totiž přeched obrovské, před chrámem se rozkládající náměstí, očekával uvnitř vlastně ještě něco obrovštějšího! Ale jen chvílenku trvá naše překvapení; zastavili jsme se u vchodu; lidé, kteří s námi vešli a jsouce zde již obeznámeni, kráčeli dále, zdají se nám nyní ve vzdálenosti býti maličci jako trapslíci; tu sami pokročíme dále, rozhlížíme se na všechny strany, plní úžasu obcházíme, měříme kolik kroků potřebí, abychom obešli některý sloup, jdeme od kaple ke kapli, přikročíme ku hrobu svatého Petra, a tu vidíme teprve hlavní oltář, který nám byl zakryt konfessí (hrobem) knížete, apoštola Petra; stojíme před obrovskou kopulí, která vzdor velikosti je elegantně štíhlá, a vesměs pokryta mosaikovými obrazy. V kopuli čteme latinský nápis: »Ty jsi Petr, skála, na té skále vzdělám

církve svou.« Stojícím dole zdají se býti písmeny obyčejné velikosti, ale když vystoupíme výše, tu vidíme, že je každá písmenka o dvou metrech.

Těžko, ba nemožno říci, co udělá zde na nás největší dojem? Vždyť bijí zrovna do očí velkolepé pomníky papežů, Michelangelova Pieta (bolestná Panna Maria), a jiné a jiné. Člověk mohl by si oči vykoukati, radostí plesá srdce: spěcháme ke konfessi, kdež zdrcení velkoleposti poklekáme, děkujeme Bohu za milost, že mohli jsme tento umělecký ráj zhlédnouti.

V jaké velkolepě vzešené společnosti, je zde sv. Petr! Po obou stranách hlavní lodě jsou skvěle umělecky provedené sochy zakladatelů všech řádů, těchto reků, které posílal Bůh během století na pomoc své církvi, těchto proslavených vojevůdců, jejichž vojsko tak vítězně a slavně hájilo pravdu, ctnost a civilisaci. Teprve nedávno a sice v září roku 1907, byla tam postavena socha sv. Zaccaria, zakladatele Barnabitů. Socha stála 100.000 K, postavení a doprava vyžadovaly asi 10.000 K.)

¹⁾ Snad zajímáti bude naše čtenáře, zvěděti jména těchto zakladatelů řádů; jsou to v abecedním pořádku tyto světcí: Alfons z Liguori, zakladatel Liguriánů či Redemptoristů, sv. Anděla Merici, zakl. Uršulinek, sv. Benedikt, sv. Bonifilius, jeden ze sedmi zakladatelů Servitů, sv. Bruno, zakl. Karthusiánů, sv. Dominik, sv. Eliáš prorok, zakl. Karmelitů, sv. Filip Necejský, zakl. Oratoriánů, sv. František z Assisi, sv. František Karaccioli, zakl. Menších bratří, sv. František z Pauly, zakl. Nejmenších bratří, sv. František Saleský, zakl. Sester Navštívení P. M. (Salesiánky), sv. Františka Římská, zakl. Oblátek ku cti P. M., sv. Kajetán, zakl. Theatinů, sv. Josef Kalasanský, zakl. Piaristů, sv. Juliana Falconieri, zakl. třetího řádu Služebnic Matky Boží, sv. Ignát z Loyly, zakl. Jesuitů, sv. Jan z Boha, zakl. Milosrdných bratří, sv. Jan de la Salle, zakl. Školních bratří, sv. Jeroným, Emilianus, zakl. kongregace Sonaarchů, sv. Kamillus, zakl. Otců dobré smrti, sv. Norbert, zakl. Premonstrátů, sv. Pavel z Kříže, zakl. kongregace sv. Kříže a utrpení Páně, sv. Petr Nolaskus, zakl. řádu Matky Boží na vykopení zajatců, sv. Petr Fourier, zakl. řeholní Družiny P. M., sv. Petr z Alkantary, obnovitelka řádu Menších bratří, sv. Terezie, obnovitelka řádu karmelitů, sv. Vilém opat, zakl. kongregace Z Hory Matky Boží, sv. Vincenc z Pauly, zakl. kongregace missionářů a Milosrdných sester. Chybí doposud sochy následujících zakladatelů řádů: sv. Augustýna, zakl. Augustýniánů, sv. Romualda, zakl. Kamaldulenských, sv. Jana Gualberta, zakl. benediktinů z Vallambrosy, sv. Jana z Matty a sv. Felixe z Valois, zakl. Trinitářů, sv. Silvestra, zakl.

¹⁾ Mosaika slove obložení stěn anebo podlah k docílení ornamentální anebo figurální ozdoby. Otvář slovník naučný, XVII díl str. 751.

Není mou úlohou líčiti v této nepatrné črtě umění, krásu, a velkolepost prvního chrámu celého křesťanstva, o němž napsáno bylo mnoho knih, o několika svazcích. Margotti pravi: »Tato svatopetrská basilika je učebnice bohovědy, kniha dějin, vznešená báseň o náboženství; je to báseň, dějiny, bohověda, které čte kde kdo, jimž se podivuje každý člověk, ať učený, ať neučený, neboť je to katechismus, všem dobře přístupný.«¹⁾ Velikolepost, obrovské rozměry těžko pochopí ten kdo jich neviděl, každý pak, kdo tam byl, najde různé, jeho chuti odpovídající měřítko, jež mu teprve vlastně otevře oči. Tak vyprávěl mi můj přítel a velký poutník, Václav Kazda ze Strělic, že teprve tehdy poznal co je vlastně tento velechrám, když vystoupil na jeho střechu, a tam uviděl celou dědinu chalup, houfy žen mužů a děti — dělníků, kteří stále jsou zaměstnáni při opravách. Tento hlavní chrám katolíků římských i z celého světa je tedy výkvět všeho umění, je klenot, na nějž můžeme být všim právem pyšní.

2. Chrám sv. Pavla v Londýně.

Ale přeletme v duchu z Říma do Londýna, prohlédneme si a popíšme několika málo slovy, velechrám anglikanismu, který byl stavěn ze vzdoru k Římu, aby se ukázalo, že i Londýn dovede něco tak velkolepého vytvořiti, jako je basilika sv. Petra v Římě. Svatý Pavel londýnský stojí na místě, kde býval dříve katolický chrám, který shořel 21. září r. 1666; ze stavbou nynějšího počalo se 21. června r. 1685 a byl dokončen za 35 let, totiž roku 1710, kdežto o nynější svatopeterské římské basilice stavěli 145 let.

Úzkými ulicemi dojíždíme ku kostelu svatého Pavla v Londýně. Stojí na malém náměstí, a je to mohutná stavba, obrovská budova. Bezděky vzpomínáme na jiné podobné obrovské budovy, hlavně na velechrámy v Římě sv. Petra, a na dóm v Miláně; ale ani v Římě ani v Miláně nešetřili místem, postavili své chrámy na velká náměstí, aby učinily

benediktinů silvestriánů a konečně zakladatele řádu Cisterciáků.

¹⁾ J. Margotti, »Rom und London«, 1860, str. 120.

dojem již svým zevnějškem; zde však v Londýně, kde má každá píď země nesmírnou cenu, byli nuceni šetřit místem, proto ani před tímto velechrámem, není žádného většího náměstí, nenajdeme bodu, z něhož bychom klidně mohli celý chrám pozorovati.

Uprostřed tohoto malého náměstí, je též jako v Římě obelisk. Prohlížíme průčelí, točíme se kolkolem, díváme se k obloze, ale není možno, abychom se nějak nadchli a rozešli. Svatý Petr v Římě — jest jediná velebáseň, svatý Pavel v Londýně — nejstřízlivější prósa. V Římě krásně modrá právě átalská obloha, zde šedé mraky, ba často mlha, že nevidíme dvou, tři kroků před sebe. V Římě všude čisto, úhledno, v Londýně všude špina, vše poseto sazemi a černí, vše pochmurné, šedé, beze všeho dojmu. Říkáme si: toť jest začerněný, začazený chrám; v začerněném, začazeném okolí! Okolo celého kostela bylo všude, když jsem tam byl, plno sedících, ležících, a jinak si hovících lidí, z nichž mnozí pojídali — byloť právě poledne. Chovali se nenuceně, jakoby byli doma a ne u velechrámu.

Ale vstupme dovnitř! Ovšem dříve nutno se ohlédnouti, je-li chrám otevřen a je-li tentokráte volný vstup, neplatí-li se vstupné, což obyčejně bývá. Jak jsme sklamáni! Jako již z venku jsme nic nenašli, co by se dalo srovnati se svatým Petrem v Římě, tak také uvnitř zeje na nás odevšud prázdnota, všude nátěr ponurý, který nepobídne nikoho, aby povzněl své srdce k Bohu, původci všeho dobra. Také nevidíme, že by někdo z přítomných poklekl k modlitbě; naopak pozorujeme, že někteří z přítomných sedíce na židli podřímují anebo drží v ruce cestovní knihu, v níž čtou a hledají, co se tam popisuje.

Kdo rozumí stavbě, dívá se velkým rozměrům, souladu, souměru. Ale vše bez okrasy, vše prázdno. Teprve v nejnovější době, citíce tuto prázdnotu, počali ozdobovati vnitřek mosaikami, malbami, mramorem, ano dali i pěkný oltář; pokud co hotovo, pěkně se to vyjímá, což jest však proti zřejmému učení jejich viry! Všechny zdi chrámové jsou pokryty pomníky, skoro vesměs vysokých důstojníkův a admirálův. Ale

skoro žádný z nich nemá umělecké ceny, velká většina jest beze všeho vkusu, ze všech hledí na nás pohané; pohanský názor, jehož všechen život končí smrtí. Neboť co jiného můžeme říci, dívající se na ty bohy války, míru, moře, souše, na ty sochy Britanie, Minervy atd., jimiž jsou skoro všechny náhrobky ozdobeny.

Opouštíme chrám svatého Pavla úplně sklamáni, jako pohané; nikdy jsme nic nespatriili, co by povzneslo mysl naši k Bohu, co by mohlo upevniti, rozohniti naši víru, a nápisy na náhrobech mluví jen o lásce k vlasti, o národu, o králi a potřebě i povinnosti, milovati je.

Věru celé nitro naše se bouří, sotva se zdržíme slz, nechápeme, že může někdo srovnávati kostely svatého Petra v Římě a svatého Pavla v Londýně, tot jak říká naše prstonárodní úslovi: nebe a dudy. Jen co do stavby jsou si obě budovy tyto podobny, obě velkolepé, obrovské, ale srovnáváme-li jednotlivosti, vnitřní úpravu, celkovou jich povahu: tu patří palma vítězství svatému Petru v Římě.¹⁾

Ignát Záhnel.

¹⁾ Do svatopetrského kostela v Římě vejde se 54 tisíc lidí, do domu milánského 37, do kostela sv. Pavla v Římě 32, do kolínského domu 30, do kostela sv. Pavla v Londýně 25, do Notre Dame v Paříži 21, do svatoštěpánského ve Vídni 12, do svatojakubského v Brně 4 tisíce lidí.

KRÁLOVNĚ NEBESKÉ, MATIČCE NAŠÍ.

ATIČKA KRISTOVA VROUCNĚ TOUŽILA,
BY JIŽ SVĚHO SYNA V NEBI SPATŘILA,
A VELIKOU LÁSKOU K NĚMU JSOUC VZŠATA,
UMÍRÁ, KRISTOVA MATIČKA SVATÁ.

OD APOŠTOLŮ JEST VE HROB POHRBĚNA
TA BOŽSKÁ MATKA NAD JINÉ VZNEŠENÁ,
AVŠAK JEJÍ SYN JÍ NENECHAL V HROBĚ,
S TĚLEM, S DUŠÍ VZAL JI DO NEBE K SOBĚ.

KORUNU NA HLAVU DAL JÍ KRÁLOVSKOU
A PAK KRÁLOVNOU JI NAZVAL NEBESKOU,
ANĚLŮM PŘIKÁZAL, BY JÍ SLOUŽILI,
JI CO KRÁLOVNU A PANÍ CHTILI.

NÁM LIDEM VŠAK JŘZÍŠ DAL MATIČKU SVOU
TĚŽ ZA MATKU NAŠÍ, KDYŽ PŘEBOLESTNOU
SMRTÍ KRÍŽE ZA NÁS HRĚBNĚ UMÍRAL,
A V NEBI TĚŽ NÁM JI MATKOU ZANECHAL.

V NEBESÍCH MY MÁME MARIU PANNU
NEJEN CO NEBESKOU SVOJI KRÁLOVNU,
CO SVOU DOBRŮU MATKU JI TAM MÁME ZVLÁŠT,
NÁS MATEŘSKÝ JEJÍ S NEBE CHRÁNÍ PLÁŠT.

POD OCHRANNÝ PLÁŠT SVĚ MATKY NEBESKÉ
SKRÝVĚJME SE, DÍTKY JEJÍ POZEMSKÉ,
ONA V ŽIVOTĚ NÁS ZLĚHO OCHRÁNÍ,
NEOPUSTÍ NÁS NI V NAŠEM SEONÁNÍ.

KRÁLOVNO NEBESKÁ, NAŠE MATIČKO,
K PROSBÁM NAŠÍM SLUCHU NAKLOŇ MALIČKO,
DEJ NÁM CHTNOSTNĚ ŽÍT A ŠIÁSTNĚ UMŘÍTI,
BYCHOM TEBE MOHLI V NEBI UZŘÍTI.

F. Vrdtil.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

XXIX. Poprava.

V čínské provincii v jižním Šantungu zuřil v posledních letech opětně hladomor, a následkem toho rozmnožily se v ubohé zemi četné roty lupičské. Jestliže se vládě nepodaří — píše tamější missionář P. Buis — hlad zažehnati, nastanou hrozné časy. Téměř celé osady se vystěhovaly, aby smrti hladem unikly. Loupežnictví denně úžasně se množí. Ovšem na lupiče přísně se dokročuje. V Itšon-fu bylo nedávno ve dvou dnech 30 lupičů stato, v Teichienu 15, zde v Ichieniu 3 na zeď přibiti, 11 stato, a mnozí ve vězení uškrceni.

Avšak proč se nic neděje, aby se hladomoru předešlo, anebo aby se aspoň tak děsně nešířil? To by stálo peníze. U nás platí zásada: »Kdo to nevydrží, nechť zemře.« Kdo se tomu nechce podrobiti dobrovolně, chytá se loupeže. Nechá-li se chytiti, srazí mu hlavu, a mrtvolu hodí do městského příkopu, kde hladoví psi zastávají místo hrobaře. Před krátkým časem ještě nesnažil se zdejší mandarin ani dost málo, aby lupičství zamezil. Loupilo se tak drze, že člověk ani za bílého dne ve svém vlastním domě nebyl životem svým jist. Jednoho dne však poslal mandarin ústřední vládě sebrané daně, v obnosu 10.000 K. Loupežná četa o 70—80 mužích vrhla

se na posly mandarinovy. Vojáci, kteří je provázeli, rychle prchli; kteří se postavili na odpor, byli postřeleni. S veselou myslí, že se lup tak skvěle podařil, lupiči odtáhli.

Nyní teprv pomýšlel mandarin vážně na to, jak by se loupežníků zmocnil. Za tím účelem poznačil veřejně 13 hlavních vůdců jejich a vypsál na jejich hlavu vysokou cenu. Tři z nich byli brzy chyceni, a zakusili pomsty mandarinovy vrchovatou měrou.

Přelíčení, které s nimi konáno bylo, byl přítomen jeden z našich sluhů, který nám pak vše dopodrobna vypravoval. Přelíčení mělo tento průběh:

Mandarin: »Jmenuješ se Tsau-säen?« Obžalovaný: »Jmenuji se Tsau-säen.« »Kolik je Vás?« »Třicet i více.« »Odkud jste přišli, když jste přepadli mé posly?« »Ze severu.« (Ve skutečnosti přišli z jihu.) »Měli jste v úmyslu uloupiti peníze odvedené na daně?« »Kdybychom nebyli chtěli peněz, nebyli bychom posly přepadli.« »Jak se jmenují ostatní lupiči?« »Nevím.« »Když táhnete na lup, nejmenujete se jménem?« »Říkáme si pouze: mladší, starší bratr.« »Znáš malého, bílého draka?« »Neznám draků ani bílých, ani černých.« (Velká veselost.) »Odvedte ho!« Sluhové chtěli lupiče odvésti. »Nepůjdu jen tak zhola.« »Co

chceš ještě?« »Potřebuji denně za 200 halířů opia, a za tolikéž jídla.« »Dostaneš co chceš. Tedy ještě jednou: odvedte ho!« »Nepůjdu; nedáš-li mi peníze hned, prokleju tvou ženu a tvé rodiče.« Mandarin sáhl do kapsy, a dal mu žádané peníze.

Za několik dní byla doba milosti pro něho u konce. Ve městě bylo známo, že lupiči, kteří daně uloupili, budou popraveni. Zástupy zvědavých proudily za město. Muži a ženy, staří a mladí, bohatí a chudí, hlava na hlavě stáli na popravišti radující se, že budou viděti příšerné divadlo. Když konečně vypáleny byly obvyklé tři rány z moždířů, pospíšili na popraviště i ti, kdož dosud doma zůstali. Bylo velmi nesnadno, protlačiti se ku předu, ježto ulice tak úzká jest, že sotva dva vozy vedle sebe jí projedou. S vlajícími prapory, a za zvuku trub, blížil se zástup. Když první vojáci ve slavnostním oděvu byli spatřeni, bylo slyšeti hlasy: »Lela, lela« (už jdou, už jdou). Matky zvedaly své děti na ramena, chlápci a děvčata tlačili se zástupem, aby divadlo lépe viděli.

Průvod došel zdi městské, a zástup byl vojsem do patřičné vzdálenosti zatlačen. Mandarin seděl ve svých nosítkách. U městské zdi se vojáci zastavili. Každý nesl tlustý provaz. Lupič byl na zeď vytažen, ruce mu roztaženy, a tupými hřebíky, 30 cm dlouhými a jak palec silnými, na zeď přibity. Dvěma hřebíky prohnány ruce, dvěma nohy mezi šlapkami a kotníky, a jedním hřebíkem byl připevněn cop zlosynův kolmo nad hlavou. Když už byl lupič na zeď přibit, přistoupil voják, který byl při přepadnutí od něho těžce raněn, a vrazil mu dlouhý nůž dvakrát do každé nohy, tak že ubožák do večera vykřával. Tři dny visela mrtvola na zdi, a podívanou okolodoucím, načež byla snáta a psům hozena na pospas.

Bylo-li již při první popravě množství diváků veliké, bylo při druhé popravě ještě četnější. Tehdy přišlo mnoho diváků i z venkova. Pověstný Tsau-säen hezký to mladý muž, měl tentokráte býti popraven. Jak před soudem, tak i při popravě zachoval až do posledního dechu tutéž zmužilost. Když mu byl první hřebík rukou prohnán, zkrřivil ústa a vykřikl: »Njang« (výraz to bolesti), a vojáku pravil: »Ty děláš, jako bych

měl ponenáhu, úd za údem umříti.« Při ostatních ranách hrzal se v pysky, ale neřikal nic. Visel celý den a choval se celkem tiše. Když se slunce klonilo k západu, pravil vojákům: »Přátelé, prosím vás zastřelte mne, budu vám i po smrti za to vděčen.« Bylo to oznámeno mandarinovi, jenž dal své svolení. Sedmkrát bylo vystřeleno, ale ani jedna rána netrefila. Zlosyn otevřel oči, a zvolal: »Tolik let jíte chléb císařův, a přece jste tak špatnými střelci. Kdybych byl na vašem místě a vy na mém, jedna rána by stačila, a měli byste dosti.« Po té vystřelil jeden z vojáků po osmé, a zvolal: »Máš už nyní dost?« Lupič pohnul rty, hlava se mu naklonila na stranu; — byl mrtev. Mrtvola byla rovněž hladovým psům hozena na pospas.

Jak bezcitně, jak surově je pokolení, kde takových trestů na výstrahu je třeba! Avšak ani tyto kruté tresty nemají účinku. Přes to, že každoročně na sta lupičů bývá popraveno, mnozí se jejich počet ustavičně. Zde může pomoci jenom jedno, pravé totiž náboženství, které srdce lidská obnovuje a zušlechtuje. Kež by v této době bezměrné bídy, milosrdné duše nás podporovaly, abychom i my aspoň Číňanům křesťanským v největší jejich bídě mohli přispěti ku pomoci.

XXX. Mezi Hottentotty.

Dne 3. listopadu 1906 — píše missionář P. Anner v jižní Africe svému provincialovi — přibyl jsem s missijními sestrami Emilií a Terezii do Heiragabies, kde se právě mezi Němci a domorodými Bondely vyjednávalo o mir. Byl jsem všem schůzím, vyjma poslední, přítomen a viděl jsem, kterak Bondelové v našem missijním domě skládali zbraně. Tento úspěch jest co děkovati P. Malinovskému, bez něhož by válka sotva byla u konce.

Poslední vánoce byly proto ve skrovné missijní kapli velkolepě slaveny. P. Malinovský měl slavnou mši svatou a kázání. Nový rok přinesl nám toužebně očekávaný zajištěný mír. Jestliže moje radost z uzavřeného míru byla velká, ačkoli jsem válku jenom z části prodělal, jak velká teprv byla asi radost missionářův a sester, kteří ve třech letech, co válka trvala, tak mnoho zkusili! P. Malinovský prožil za války právě

mučednictví, které ovšem zde od světa nikdy nebude uznáno a odměněno, jedenkrát avšak od samého odplatitele všeho dobra dojde patřičného uznání a zasloužené odměny.

Jako jesti všude zvykem, že okolo nového roku se zaměňuje služba, tak bylo i mně usouzeno Hairagabies opustiti a na mé nové stanoviště v Gabis se odebrati. Na povozě taženém mezky jeli jsme do Varmbadu — já, P. Malinovský, P. Gineiger a pohlavár Bondelů se svou družinou. Dne 15. ledna 1907 jsme vyjeli a 17. v poledne byli jsme na místě. Již po několika dnech odcestoval P. Malinovský s pohlavárem do sousední anglické osady, aby uprchlíky — ženy, muže a děti — pohnuli, aby se do svého území vrátili. P. Malinovskému podařilo se to úplně. P. Gineiger a já jeli jsme po odchodu P. Malinovského na mezcích do Gabis, abychom se tam s Bondely sešli. P. Gineiger jel odtud dále do Kalkfontainu, já jsem zůstal v Gabis.

Jsem tedy nyní farářem Bondelův. Od vlády byla jim vykázána místa v Gabis, Dreyhuku, Haibu a Vortelu; tam všude mohou svá stáda pásati. Až dosud usadili se v Gabis. Jest jich tam 200 duší, rovně tolik, ne-li více, jich tam ještě přijde. Bude to pěkná fara a život pestrý, zajímavý. Černoši jsou mi velmi oddáni a navštěvují denně a četně mši svatou. Bydlím a žiji jako pravý Hottentott. Mým obydlím jest chata z tyčí a pytlového plátna zhotovená a střecha je tak průhledná, že za svitu měsíčního žádného světla umělého nepotřebuji a petroleje uspořím. Za to přináší mi každý náraz větru celé kotouče prachu do mého obydlí. Onehdy, právě když zde byl P. Gineiger, pršelo; ježto plátno deště nezadržuje, musili jsme se v chatrčích zavínouti do pokryvek, abychom nepromkli. Podlahou jest země, hlína, a můžete si tedy představit, jak to u mne po dešti vypadá. Mým nábytkem je stůl a dvě židle z prken bledových. Stůl jest mi, sloužícímu mši svaté, oltářem, a potom stolem pracovním. V neděli konám služby Boží, poněvadž jest chatrč příliš malá, venku pod širým nebem a kázu holandsky; jelikož však polovice přítomných holandsky nerozumí, dávám všecko do řeči Hottentottů některým

z domorodcův, obou jazyků mocným, přetlumočiti. Odpoledne konám křesťanské cvičení a modlím se litanii, čímto to vyučují každodenně černochoy, kteří před tím nikdy ještě vyučováni nebyli. Za kuchaře mám Hottentotta, který mne denně toto předkládá na stůl: ráno černou kávu, v poledne rýž s rýžovou polévkou a večer rýžovou polévku s rýží.

Nyní máte aspoň ponětí, jak pěkně zde jest. Při té příležitosti posílám seznam věcí, kterých nejnutněji potřebuji, a prosím, abyste mně to všecko poslal po missionáři, jenž za krátko má k nám přijíti. Pošlete mně co možná nejdříve také katechismus s obrázky; bez obrázků jest pro Hottentotty těžko srozumitelný. Avšak, zač nejvíce prosím, pošlete sem nové missionáře a missijní sestry, bez nichž ničeho nepořídíme. Doba jest příznivá, propásneme-li ji, utrpíme velké škody.

Nyní vyličím krátce příhodu, ve které bych byl bezmála přišel o život. Před několika dny byl jsem požádán, abych přišel do Kalkfontainu, který 50 km odtud vzdálen jest. V Dreyhuku, čtvrt hodiny odtud, vypřel jsem si koně, vyjel o 11 hodinách před polednem a přijel jsem do Kalkfontainu o jedné hodině. Cesta byla velmi pěkná, a ačkoli bylo dosti horko, dařilo se mi na cestě dobře. Večer o 6 hodinách, když jsem si byl své záležitosti uspořádal, vydal jsem se na zpáteční cestu, abych před setměním aspoň pěl cesty urazil; potom doufal jsem, že snadno i další část cesty vykonám. O 7 hodinách měl jsem dobrou polovici cesty za sebou. Stmívalo se víc a více, až jsem konečně cesty nerozeznal. Nechal jsem koně zvolna klusat, řídit se starodávným pořekadlem, že koně ani ve tmě s cesty nesejdou. Sotva jsem však jel asi 10 minut, zdálo se mi, že už nejsem na cestě. A tak skutečně bylo. Slezl jsem tedy s koně a rozžehnuv několik zápalek, hledal jsem kolem, ale o cestě ani potuchy. Když jsem tak asi hodinu, koně drže za uzdu, bloudil, spatřil jsem v dáli světlo. Jel jsem tedy tímto směrem. Když jsem však vyjel na jakési návrší, poznal jsem, že to světlo z Kalkfontainu, odkud jsem byl večer vyjel. Vykonal jsem tedy nadarmo cestu zpáteční.

Doufaje nicméně, že pravou cestu přece najdu, obrátil jsem se k domovu.

Za nedlouho zmizelo světlo opět a mým vůdcem bylo nyní hvězdnaté nebe. Bloudil jsem dlouho a dlouho. Konečně znaven a vysílen, odsedlal jsem koně, položil sedlo na zem a podepřev o ně hlavu, ležel jsem na písku. Beze spánku ztrávil jsem celou noc, k ránu rozdrobila mne zima, neboť noci jsou zde velmi chladné, za svítání osedlal jsem zase koně a hledal jsem cestu. Před mými zraky prostíral se cizí svět. Jel jsem brzy v pravo, brzy v levo, brzo ku předu, nenašel jsem však ani stopy nějaké cesty. Vysoké pohoří, kterého jsem na cestě do Kalkfontainu neviděl, vypínalo se přede mnou. Můj kůň sotva se už jenom vlekl; trpěltě hroznou žížeň jako já. Modlil jsem se k Bohu a všem svatým. Na štěstí, byla to pro mne jenom zkouška. Po několika hodinách, k polední, přišel jsem na cestu a domů. Dva dni byl jsem jako rozmlácen a nikdy snad nevyopil jsem tolik vody, jako tehdy.

XXXI. Obrázek z missií mezi protestanty.

Kamenice, je město v Sasku v poslední době rychle se vzmahající. Je co do velikosti na třetím místě, a mezi velkoměsty německé říše zaujímá místo dvanácté. Toto město volá již několik let o almužnu na stavbu katolického kostela, jehožto potřeba je rok od roku vždy větší. Počet obyvatelů vzrostl v tomto saském Manžestru v poslední době na 244.000 duší, mezi kterými je nejméně 20.000 katolíků. V městě jsou katolické fary dvě; jedna z nich má starý, malý kostelík, který kdysi býval starým divadlem, druhá fara nemá vůbec žádného kostela, a koná služby Boží v malé, najaté tělocvičně. — V tomto prazvláštním farním kostele, zajisté jediném svého druhu — píše farář — sloužím denně mši svatou, a udilim sv. svátosti, načež rychle opět oltář s Nejsvětějším zahaluji oponou, aby děti mohly tělocvičiti. Slyšeli jste již něco podobného? Poslyšte jenom něco z mé tělocvičny!

Při mši sv. ve všední den, přistoupilo několik věřících ke stolu Páně, a nyní po mši sv. chtějí se pomodlití svá dikvzdání. Tu však přijde kostelník, odstraní stolice stranou, zahalí oltář, a vyžene věřící ven, neboť právě přicházejí děti do tělocvičné hodiny. A jak

přicházejí! Jaké to dupání a křik na místě, kde byl kněz právě posvátný úkon skončil, kde za záclonou přebývá Spasitel v nejsvětější Svátosti!

Dítky tělocvičí. Mezitím jsem volán k nemocnému. Spěchám tedy do tělocvičny. Tam některé děti vesele skákají, jiné zkouší své umění na hrazdě, na koni, atd. Tělocvičný učitel káže, aby přestaly. Kostelník odhalí oponu před oltářem, a já spechám ke svatostánku, abych vyňal sv. hostii, a potom prodírám se zástupem dětí, které v tělocviku dále pokračují, sotva jsem se dostal ze dveří. S jakými pocity a myšlenkami spechám asi k svému nemocnému?

Jiný obrázek. Snoubenci přicházejí přímo od světského úřadu, aby se dali také církevně oddati. Ano, ale děti ještě tělocvičí. Snoubenci a svědci musejí tedy čekati na dvoře, často velmi netrpělivě, až děti z tělocvičny odešly. A jak to potom tam vypadá! Tělocvičné nářadí je ještě rozestavěno, všude plno prachu. Opona se rychle odhalí, a již klečí snoubenci na stupních oltáře skutečně »v prachu«. Zda si potom snoubenci na své oddavky v tělocvičně rádi vzpomínají? Pochybují. A tak bych mohl vypravovati ještě všelicos. Co všechno si musí Spasitel dát líbiti? Věru zdá se, jakoby to věčné světlo před schovanou svatyní žalostně plápolalo, když učitelé a děti v mém neobyčejném farním kostele tělocvičí! A kolik osob pojme tělocvična? Slyšte, jenom 300! Tedy ani školní dítka z farnosti, jest jich přes 500, nemají tam místa, a tím méně 7000 katolíků, kteří nuceni jsou tělocvičnu svým farním kostelem nazývati. Jsou to v pravdě nedůstojné, nadmíru smutné, neudržitelné poměry. Není pak divu, že mnozí katolíci, většinou dělníci, své křesťanské povinnosti velmi těžko plniti mohou, anebo docela neplní. Mnozí přicházejí sem, aby hledali chléb, a ztrácejí za to, co s sebou přinášejí, svou katolickou víru, a vydávají v nebezpečení spásu své nesmrtelné duše. Co může v budoucnosti takovým odpadlým od víry zabrániti. Co může zbloudilé duše zase nazpět přivést? Především důstojný, byt i jednoduchý dům Boží. Staveniště jest již zbudoucnou a několik tisíc marek pohromadě. Avšak ještě schází mnoho, ach mnoho, nežli na stavbu budeme moci pomysleti.

Různé zprávy.

Něco z Lurd. Roku 1906 bylo v Lurdech slouženo 40.800 mší svatých, komunikantů bylo 407.000. Světničky koupací použilo 43.546 žen a 24.067 mužů. 116 případů nápadného uzdravení bylo oznámeno ve zjišťovací kanceláři. Kancelář tuto navštívilo za účelem studií 280 lékařů. Poutních vlaků přijelo 240 s 101.331 poutníky. Z vynikajících osobností sluší uvést solnohradského kardinála Katschthalara, nuncia Msgra. Tontiho, 46 arcibiskupův a biskupů, 27 jiných prelátů. Počet poutníků, kteří jednotlivě přišli, není znám, ale byl mnohem větší než těch, kteří přijeli po železnici.

Rada nesmrtelných. V Paříži jest učená společnost, tak zvaná „rada čtyřiceti nesmrtelných“, v níž jsou voleni největší výtečníci z celého národa a která jest nejvzácnější učenou společností z celé Francie. Nedávno byl přijat za člena kardinál Desiré Mathieu, nyní sídlem v Římě, dříve arcibiskup v Toulouse. Je zvyk, že nové jmenovaný člen má chvalořeč na svého předchůdce, což učinil i tento kardinál. Velebil zásluhy svého předchůdce v křesle „nesmrtelných“ kardinála z Autunu Perrauda, ale všecken smysl vyzněl v obžalobu nynější vlády, že tak nestydatě pronásleduje církev katolickou a všechna její zřízení. Protože řeč zašle se vždy napřed ku schválení, vysvítá, že ostatní „nesmrtelníci“ s řečníkem souhlasili. — Akademie tato byla založena roku 1634 kardinálem Richelieu a bylo v ní až doposud 110 kněží katolických, z nichž bylo 18 arcibiskupů, 26 biskupů, 16 řeholníkův a 47 jiných kněží; z řeholníků bylo 11 oratorianů, 3 jesuité, 1 dominikán (P. Lacordaire) a 1 kněz křesťanských škol.

Japonský císař a papež. Nedávno navštívil japonský vyslanec papeže Pia X. a oznámil mu, že daroval kterýsi bohatý Japonec papeži velký pozemek. Papež určil, že se postaví na pozemku kostel a klášter, s čímž pověřil mnichy benediktiny. V Japonsku bude nyní zástupce svatého Otce, který bude mítí název

»apoštolského zástupce« a Japonsko bude mítí ve Vatikánu svého splnomocněného ministra.

Pomník Sušilův. Dne 6. října t. r. byl slavnostně odhalen pomník, který svému velkému rodáku Františku Sušilovi postavili jeho krajané v Novém Rousínově pod protektorátem tamější městské rady. Ač trvalo mnoho let, než došlo k této slavnosti, budme rádi, že přece konečně Morava vzpomněla si na jednoho ze svých nejznamenitějších synů.

Podporujeme katolický tisk. Protestantské noviny oznamují, že od roku 1890 do 1905 odpadlo v německé říši 84.000 katolíků ku protestantismu, v Rakousku že jich bylo 40.000. A kolik viny má při tomto smutném zjevu špatný tisk! Naši víře nepřátelské noviny vycházejí denně v 60.000, v 100.000, ano i ve více výtiscích. Socialistický list »Vorwärts« (Vpřed) rozmnožil od konce roku 1906 své odběratele ze 112.000 na 135.000, socialistický humoristický list »Pravý Jakub« má nyní 230.000 výtiskův a odběratelů. V jediném, loňském roce rozdali socialisté 55½ mil. letáků. Jest věru stydno psátí, jak my katolíci zanedbáváme svůj tisk! Čestnou výjimkou jest bratrstvo sv. Josefa v Celovci, které vydává ročně v německé řeči za 2 K pět knih, v celku asi o 1200—1400 stranách, a asi se 600 překrásnými vyobrazeními. V roce svého založení (1894) mělo bratrstvo 6600 členů, r. 1898 již 24.000, r. 1906 180.000, a letos doufá, že jich bude 200.000, tak že rozšíří dobrých spisů jen za letošín rok asi milion. Zajisté velmi blahodárná činnost. Učme se již jednou od nepřátel!

Něco z Jerusalema. Letos (1907) přišlo více procesí do Svaté země. Největší poutě byly dvě z Bavorska, v první a v druhé polovici srpna, každá měla přes 500 účastníků. V květnu připutovalo 201 poutníků ze Španělska, 165 z Francie. V září byli tam Poláci

z našeho Polska, počtem 469, a Uhři, jichž bylo něco přes sto. V témže měsíci došly ještě dvě poutě z Francie, první měla 40 účastníků a brzy na to přišlo přes 200 Francouzů, kteří odjeli počátkem října zpět do své vlasti. Ve Svaté zemi byla celkem špatná úroda. Míra ječmene (21 kg) stála dříve 10 piastrů, letos byla za 20 piastrů (4 K). Kantar (275 kg) černých hroznů stál 130 piastrů (24 K), tatáž míra bílých stála 160 piastrů, což jest asi 30 K. 50 h. — Nedávno vydal farář v Ravensburgu Antonín Hummel, pěknou, obrázky opatřenou knihu o své cestě do Svaté země, a velmi případně jí dal název: »Bakšiš«, t. j. zprostituté; neboť slovo toto nejprve, a pak vůbec nejčastěji slyší, kdo přijde na východ.

Volná škola ve Francii. Ovoce volné školy pomalu ve Francii dozrává a naplňuje hrůzou všechny obyvatele. V Paříži a okolí bylo vždy ze sta dětí, které byly souzeny, 11 z katolických, a 89 z volných, beznáboženských škol. Již spisovatel Viktor Hugo, kterého nikdo neprohlásí za klerikála, napomínal: »Všichni rodiče, kteří posílají své děti do škol na jejichž bráně je napsáno: zde se nevyučuje žádnému náboženství, měli by býti obžalováni, k soudu povoláni, a odsouzeni.« Spisovatel Martin píše: »Každá výchova, která není založena na náboženství, zhanobuje člověka, a udělá z něho nanejvýše rozumné zvíře.« Soudce v Paříži, jménem Bonjean pravil: »Francie spěje ku své záhubě, a hlavní příčina této rychle se šířící zkázy jest vyučování bez Boha.« Jiný úředník soudní, Cuppi píše: »Největší zločiny páchají nyní mladí Francouzové.« Kéž by si povšimli těchto výstražných slov naši lidé, a hájili ze všech sil náboženství ve školách.

Zapálili za Nerona křesťané Řím?

Nedávno vyšla o této otázce zajímavá knížka, z níž podáváme následující úryvek: Kdo zapálil Řím roku 64 po Kristu za císaře Nerona, zůstane vždy nerozřešitelnou otázkou. Součastníci připisují požár náhodě, jiní zločinnému myslí Neronově. Dějepisec římský Tacitus naznačuje obě tyto domněnky a jenom vypočítává okolnosti, které mluví pro tu i pro onu domněnku, sám se střeží a nepřidává se k žádné; dle všeho neměl sám žádného

určitého úsudku. Zdá se, že teprve po něm klonili se někteří dějepisci k domněnce, že Nero zapálil Řím. Co se týče křesťanů, uvádí Tacitus jejich jméno z toho důvodu, že Nero chtěl na ně uvrhnouti podezření, protože je pronásledoval. Žádný z nepřátelských spisovatelů naší svaté víry, kterých spisy se uchovaly, nemá ani nejmenší narážky, žádný z křesťanských apologetů, kteří se obírají široce, na mnohých stránkách spisů různými námitkami a obviněními, ani slovem se zmiňují o tom, že by křesťanům se přisuzovalo, že zapálili Řím. Tato otázka nepřichází u žádného ze starých spisovatelů ani v dějinách, ani v pomluvách, ani v apologiích (obhajovací spisy). Skoro každý z nich, kdo mluví o příčině tohoto požáru, praví: Nero. Tacitus je opatrnější; píše: Nero anebo náhoda. Nějaké jiné domněnky žádný z nich nepodává, ani pod záminkou, aby ji vyvrátil. V prvních čtyřech stoletích nikde není v dokladech domněnka, že by křesťané Řím byli zapálili. Pokud tedy nikdo nenajde dokladu ze starší doby, je vyloučena domněnka tato, a žádný dějepis nemůže jí přikládati ani nejmenší váhy.

Řecké ústavy ve Svaté zemi.

Řecká pravoslavná církev má ve Svaté zemi, to jest v Palestýně, 79 škol pro děti a sice v 59 městech a osadách, z nich je 19 dívčích s 1365 žákyněmi, ostatní chlapecké s 2929 žáky. Řecký kněžský seminář je v Jerusalemě a má 250 chovanců. V témže městě je devět řeckých škol národních, v nichž je vyučovací řeč arabská a řecká. Mimo to učí se tam turecky, francouzsky a anglicky.

Úcta sv. Jana z Nepomuku v cizině. Sarajevský arcibiskup Dr. Josef Stadler byl nedávno v Římě. Svatý Otec Pius X. daroval mu pro biskupský sarajevský kostel nádherný, umělecký relikviář s ostatky sv. Jana z Nepomuku, kteréž daroval český národ zvěčňelému papeži Lvu XIII. za příležitosti jeho 25letého papežského jubilea. A vzácný tento dar národa českého, ostatky jeho světce, věnoval svatý Otec bratrskému národu slovanskému, pobratimcům bosenským a jejich vrchnímu arcipastýři. Arcibiskup sarajevský přijal dar tolik vzácný s radostným srdcem i s nadšením

a dovezl ostatky do svého sídla. Dne 9. května t. r. odevzdal je pak slavnostně k veřejnému uctívání. Ráno o 9. hod. sloužil arcibiskup slavnou mši svatou, při níž promluvil skvostné kázání o sv. Janu Nepomuckém. Po mši svaté nesl ostatky ve slavném průvodě, jaký bývá o »Vzkříšení«, hlavními ulicemi města. Průvod byl obrovský, neboť účastnily se ho četné spolky, děti všech katolických škol a nesmírné množství lidu jak městského tak i okolního. Krásná jarní pohoda jen zvýšila slavnostní náladu. Po průvodě bylo slavné »Bože, chválime Tebe«. Odpoledne byly slavné nešpory a svaté požehnání, po němž věřící přistupovali, aby svaté ostatky uctili políbením.

Kostel ve vlaku. V severoamerických Spojených Státech byla před nedávnem založena společnost katolických kněží i »kněží, která se zvláště ujímá katolíků, kteří jsou někde v menšině mezi jinověrci. Aby jim mohli co nejúčinněji pomáhati, dali vystavěti železniční vůz, 70 stop dlouhý, v němž jest oltář, varhany, svatostánek sedadla pro 60 osob a světelníka pro missionáře. Bohatý katolík daroval na to 50.000 K. Všechny americké železniční společnosti prohlásily, že zadarmo dovezou tento »kostel«, kam si jen budou přát. V červnu podnikl jim první missionářskou cestu do jižních provincií biskup z Covingtonu msg. Maes.

Buďme zmužilí! Král anglický Edvard navštívil jednou v Mariánských lázních, kdež se letos po nějakou dobu léčil, večer divadlo zvané Kabaret. Hráli tři kratší veselohry, kteréž však byly škandálně zbarveny a urážely zřejmě cit i mrav. Král najednou vstal, řka ku svým společníkům: »To jest neslýcháno, to jest nestoudno« a odešel z divadla. Sotva to zpozorovali jiní účastníci, mezi nimiž bylo mnoho Angličanů a Američanů, též povstali a ostantativně odešli. Neškodilo by, kdyby i jinde při podobných nestoudnostech posluchači ukázali svou nelibost a protestovali proti urážkám, jež se někdy dějí proti mravům a svaté víře a odešli mezi představením.

Hrozná zlomyslnost. V kostele na Montmartru u Paříže měl býti největší zvon v celé Francii, který nazvali »Savojard«, protože ho darovali

katolíci z diecese Chambéry, která je v Savojsku. Aby byl zvon ulit, spotřebovalo se 16.125 kilogramů bronzu. Očekávalo se, že zvuk zvonu bude nádherný. Když měl zvon nyní býti na věži zavěšen, zpozorovali na něm trhlinu, tak že, kdyby se jim zvonilo, mohl býti roztržěn. Zavedeno vyšetřování, jímž se zjistilo, že někdo vyvrstal zúmyslně do pláště zvonu díry a naplnil je olovem. Nezbude asi nic jiného, než zvon rostlouci a uliti nový. Hle, až kam zasahuje ďábelské nepřátelství proti církvi katolické.

Rozvody manželské ve Francii.

Roku 1884 byl zaveden ve Francii zákon o rozluce manželství, a bylo hned tohoto roku rozvedeno soudně 1879 manželství. Dvacet let později a sice roku 1904 stoupl počet tento na 14.692; z nich bylo rozvedeno pro surovost, trýznění, a podobné příčiny 10.577, a 3811 pro nevěru manželskou. V celku připadlo na tisíc manželství ve Švýcarsku roku 1906 40 rozvodů, v Německu 16 a ve Francii 21. To jest výsledek moderního zákonodárství!

Obrovské kostely. Největší kostely z celého světa jsou tyto: svatopetrský v Římě, kamž se vejde 54.000 lidí, dóm v Miláně jest pro 37.000, kostel svatého Pavla v Římě má místo pro 32.000 lidí, dóm v Kolíně nad Rýnem 30.000. Do protestantského kostela svatého Pavla v Londýně a do kostela sv. Petronia v Bologni, vejde se do každého z nich 25.000 lidí. Kostel Hagia Sofia, který je nyní tureckou mešitou v Cařihradě, obsáhne 23.000 lidí, sv. Jan lateránský v Římě 22.000, Notre Dame v Paříži 21.000, dóm v Pise a svatoštěpánský dóm ve Vídni po 12.000, kostel svatého Dominika v Bologni 11.400, dóm v Mnichově 11.000, kostel svatého Marka v Benátkách má místa pro 7000 osob.

Pravoslavné kláštery. V Rusku je nyní 862 pravoslavných klášterů, v nichž žije 58.128 mnichů, a jichž počet se od roku 1881 zdvojnásobil. Všechny tyto kláštery mají asi 1¼ milionu jiter pozemků a lesů.

Jak vypadá francouzská svoboda?

Když vyletěla v přístavu toulonském do povětří válečná loď »Jena«, a poranění byli donešeni do vojenské nemocnice, žádali katolíctví kněží, aby byli

připuštění k nemocným. Ale bylo jim dovoleno jen k těm jít a poslouchati, kteří výslovně o to žádali. Protože přemnozí z raněných nemohli mluvit, byli taktó zbaveni útěchy náboženské; k těm žádný kněz nesměl přistoupiti. A přece byli všichni titó námořníci synové katolického Bretaňska. A toto nazývá se svobodou!!

Zlatá růže. Od dvanáctého století jest zvykem, že uděluje svatý Otec vynikajícím dámám jako obzvláštní vyznamenání zlatou růží, již světvívá mezi mší svatou ve čtvrtou neděli postní. V letech minulých dostaly ji roku 1893 belgická královna Louisa Henrietta, roku 1888 korunní princezna v Brasilii, a r. 1886 královna-matka španělská Kristina. Jak se oznamuje z Říma, bude letos zase ono řídké vyznamenání uděleno, a sice mladistvé španělské královně Viktorii Evženii.

Salesiáni v Itálii. Don Bosco založil řád Salesiánů, který v Itálii dobře prospívá. Salesiáni mají tam svou továrnu na papír, 14 knihtiskáren a knihkupectví, z »Katolické knihovny« rozprodali 10 mil. svazeků; modlitební kniha »Katolický mladík«, již sestavil sám Bosco, vyšla v 588 vydáních; od téhož sestavená modlitební kniha »Katolická dcera« dočkala se doposud 513 vydání, »Biblický dějepis« vydali v 77, »Dějiny Italie« v 26, »Italský slovník« v 79 vydáních. »Salesiánské Zprávy«, které vycházejí v Turině v devíti řečech, tisknou se v 300.000 výtiscích, kromě toho vydávají v Itálii Salesiáni ještě 12 periodicky vycházejících časopisů. V celku měli koncem roku 1906 34 provincií, 298 ústavů, 1439 kněží, 1288 scholastiků, 896 bratří, 514 noviců; v celku 4137 členův.

Pryč od Říma. Deset let trvá již toto hnutí a vyžaduje velký náklad. Protože působí v našich zemích něco přes sto protestantských kazatelů, vyžaduje jejich vydržování ročně přes 250.000 K. V té době se prostavělo na kostely 32 mil. korun. Bylo založeno nových třicet far, což vyžaduje ročně 90.000 K nákladu. Co se vydalo na noviny, knihy, dohazovače není známo, ale bylo toho jistě velmi mnoho. V celku odpadlo za těchto deset let ku protestan-

tismu 30.430 duší. Jaké nadherné kostely se pro ně stavěly! V Mikulově vystavěli pro 40 duší kapli za 20.000 K, v Oráčově za 15.000 K pro 39 duší, v Hrobech pro 650 za 100.000 K, v Králíkách pro 60 za 35.000, v Joachymově pro 175 za 62.000, v Chodově pro 500 za 40.000 K, v Králenci na Ohři pro 173 za 46.000 K. Kdosi chtěl zvědět, jak mnoho bylo v těchto kostelích v neděli dne 8. září t. r. věřících, a shledal, že jich bylo pramálo. V Mor. Třebové, kde je v celku 96 protestantů, bylo jich v kostele 18, v Innomosti, kde mají kostel za 230.000 K a 1200 duší, bylo jich v kostele 60, v Trnovanech, kde je kostel za 500.000 K a 2000 duší, bylo jich 123, v Broumově, kde je kostel za 111.400 K a 330 duší bylo jich 109, v Mürzuschlagu, kde je kostel za 104.000 K a 1065 duší bylo jich 66, v moravském Šumperku bylo z 500 duší jen 56. Zdá se tedy, že výsledek neodpovídá obětem, které se pro toto hnutí přinášejí.

Odpady od víry ve Vidni. Od roku 1875 do 1904 vystouplo ze své cirkve ve Vidni 28.609 osob, z nichž bylo 15.597 katolíků, 2324 augburského, 569 helvetského vyznání, 9388 židů, 407 starokatolíků a 324 osob jiného vyznání. Z nich bylo 46·4 procent mužův a 53·6 žen. Jen u židů převládali muži, těchto bylo totiž 56·7 procent a žen jen 43·3. Ve starší od 20 do 30 let bylo přes polovici ze všech těchto odpadlíků (od r. 1895 do 1904 51·4 proc.). Přes dvě třetiny (79·2%) byly svobodny, jen čtvrtina (24·2%) bylo přes 30 let, 9·3% bylo děti od 14 do 20 let. Dle povolání bylo řemeslníků 29·8%, obchodníků 16·3, úředníků a důstojníků 2·3, učitelů 1·5, sluhů 0·5, studentů 4·8, děvčat do 30 let 14·6%.

Vzácný sňatek. V Římě byl nedávno vzácný a jistě také řídký případ sňatku, že otec jako kněz sezdvál svého syna. Svatbu měl mladý kníže Fr. Boncompagni-Ludovisi, který se ženíl s dcerou bývalého ministra, Markýze Prinettiho. Otec ženichův, kníže dr. Hugo Boncompagni-Ludovisi stal se po smrti své manželky knězem a je nyní kanovníkem při velechrámu svatého Petra v Římě. Z jeho rodiny pocházeli papežové Řehoř XIII. a Řehoř XV.

Hrdináký čin katolického kněze.

Některé kraje jižní Francie byly letos postiženy povodněmi, jakých nikdo tam nepamatuje. Vždyť, jak psaly denní listy, byla tam způsobena obrovská škoda na polích i v lesích, ba i několik životů lidských padlo za obět. Protože některé tamější hory jsou sopečného původu, přišly následkem obrovského množství vody do pohybu a sesouvaly se. Pařížský list »Figaro« přináší pak následující zprávu z dědiny jménem Aubenas: Nutno se zmíniti o hrdinákém skutku jednoduchého, venkovského faráře, o němž se nyní mluví v celé naší krajině. Farář Pastre šel ještě za hrozného deště se podívat, aby shlédl, jakou škodu udělala povodeň jeho milým farníkům. Šel po železniční trati, když najednou uviděl, že další její část jest úplně rozbořena a asi třicet metrů posunuta dále od své původní polohy. Když pak šel dále zpozoroval, že od zdaleka blíží se polední vlak. Hrdíza obešla kněze při vzpomínce, co se stane, až vlak přijede na toto místo, neboť nevyhnutelně musili všichni cestující zahynouti, pojedle-li vlak dále. Proto rychle odhodlán, stoupl si do prostřed kolejí, a dával blížícímu se vlaku znamení, aby zastavil. Protože nevěděl, jaká znamení se mají dávat, myslil řidič vlaku, že je to nějaký blázen, a nedbaje na něho, jel dále. Již blížil se vlak k propasti, a nebyl daleko od ní. Tu rychle odhodlán, vrhl se kněz na koleje, a tak donutil strojvedoucího, že musil vlak zastaviti. Jeho rekovný čin, který ho lehce mohl stát život, zabránil hroznou katastrofě. Část tratě posunula se pak ještě dále o dvě stě metrů k údolí.

Papežská encyklika. Za příčinou 700 jubilea narození sv. Alžběty Uherské vydal svatý Otec encykliku, v níž chválí, že stojí v čele podniku, důstojně oslaviti tento den, rakouská arcikněžna Isabella, a že protektorát nade vším převzal sám Jeho Veličenstvo, náš císař pán. List staví dceru uherského krále Ondřeje, žijící v 13. století, jako vzor i pro nás a žádá, by se všichni v jedno spojili v její důstojné oslavě.

Kam spějeme? Tisk socialistický roste stále. Dle zpráv z tábora socialistického měla »Zář« 90 tisíc výtisků, »Ženský List« 9 tisíc, »Rudé Květy« 6 tisíc, kapesní kalendář vyšel v 111 tisících výtisků. Za příčinou voleb bylo vydáno 898 000 výtisků letáků. A my katolíci, jak my podporujeme svůj tisk?

Potrestaná urážka papeže Od poslední doby se zdá, že nedopouštějí italské soudy, aby byl papež surově napadán veřejně v novinách, nýbrž postupují proti těmto pisálkům velmi přísně. Před soudním senátem ve Florencii byl nedávno totiž odsouzen Rafael Tronci, redaktor listu »Combattimento« pro úvodník, který obsahoval těžké urážky papeže, do žaláře na sedm měsícův a k pokutě tisíce lir.

Evangelický spolek. Evangelický spolek v německé říši, který si mezi jiným vytkl také za účel podporovati v rakouské říši hnutí »pryc od Říma«, má 2163 odborů, 348.160 členův a vydává svůj časopis ve 361.200 výtiscích. Více než 300 tisíc marek věnoval na své spolkové účely. Schůzi bylo během loňského roku konáno na tisíc.

Z Brna. Plně svůj slib vzdávám nej-srdčejší díky božskému Srdci Pána Ježíše a Panně Marii Lurdské za vysvobození z těžké nemoci, povzbuditi chci tak k důvěře k naší milé Matce Panně Marii, Královně nebes. *M. M.*

Z Loděnice. Vzdávám nejvroucenější díky božskému Srdci Páně, Panně Marii Svatokopečké a sv. Dominiku za vyslyšení prosb v mnohých důležitých duševních potřebách svých i těžce a dlouho nemocného. *L. K.*

Pomoc Boží — vítězství.

V tom pozemském, slzavém údolí
dokud člověku jest putovati,
musí s mnohým pokušením stále
na té pouti svojí bojovati.

Člověk jest tvor slabý, a zajisté
nezvítězil by v tak těžkém boji
kdyby dobrotivý Bůh nepřispěl
jemu na pomoc milostí svojí.

Marně by člověk přemoci sebe
v době pokušení usiloval,
kdyby Bůh v tomto těžkém zápase
milostí svou ho neposiloval.

Bez milosti a pomoci Boží,
nedokázal by člověk ničeho,
ten vítězí s pokušením v boji,
kdo Boha vzývá o pomoc jeho.

F. Vrdník.

Naděje katolíků.

(Hlavní úmysl.)

Když jest nouze nejvyšší, tu jest pomoc Boží nejbližší. Přísloví toto osvědčilo se vždy, osvědčí se i nyní v naší době zlé. Nejen my, ale i předkové naši mnoho museli trpěti od mnoha nepřátel. Jako na nich přísloví se osvědčilo, dá Bůh, že i nám se ukáže býti pravdivým. Vzpomeňme jen těch neblahých dob, kdy sídelní město Vídeň od Turků bylo obléháno r. 1683. Obyvatelé města zakusili již mnoho zlého, hladu, nemoci, strachu a co vše vojna s sebou přináší. Ustavičné nájezdy Turků, slabá obrana Vídně, mnoho raněných; to vše naplňovalo lid velikou obavou, že nepřijde-li včas pomoc, zahynou buď mečem, nebo stanou se otroky Turků. Slabou naději na osvobození oživovali zbožní křesťané modlitbou sv. růžence ve velechrámu sv. Štěpána. A ejhle! Když již mysleli, že konec bude Vídně, že poslední útok Turků bude jejich smrtí, tu zasvitla naděje. Na blízku Lysé hory bylo viděti ohně, znamení, že pomoc přichází. A přišla právě včas! Byl to král Jan Sobieski se svým udatným vojskem Poláků; udeřil vši silou na nepřitele, utkal se s ním v tuhém boji krvavém a konečně zvítězil. Vídeň s obyvateli zachráněna. Díky za to vzdávali Bohu, jak vojsko křesťanské, tak i lid zbožný. Podobných případů jest dosti v dějinách. Proto i nyní v době zlé neklesejme na mysl, ale oživujme naději svou, doufejme v lepší budoucnost, doufejme v pomoc Boží!

Známo jest, jaký krutý boj povstal v Německu proti katolíkům a Církvi svatě vůbec, za neblahé paměti Bismarka, kancléře německého. Katolíci jsouce pronásledováni bránili se, hájili své kostely a školy, a chovali stále naději, že jich Bůh neopustí. A neopustil jich! Vědomí katolíků sesileno, život jejich obrozen, a ejhle, kulturní boj přestal, a církev katolická v Německu zaskvěla se v nové slávě, zvítězila. Neméně zle vedlo se nedávno a vede se dosud katolíkům ve Francii. Víme, co provedla zednářská vláda na církvi, pobrala jmění kostelů a far, zavřela školy katolické, vyhnala biskupy, kněze a řeholnice do ciziny. A katolíci neztratili

myslí, bránili majetek, církev hájila svá práva, jakoby po tuhém boji k novému se probouzela životu. Katolíci chovají pevnou naději v lepší budoucnost. Krutovláda zednářů padne a nastoupí zase rozumná vláda a spravedlivá. Bůh dopouští, ale neopouští. Bylo třeba na Francii takové zkoušky, aby se lid ze lhostejnosti probudil k nové horlivosti. Přečistá Panna Lurdská nedá přece zahynouti lidu svému! A u nás? Není-li ještě, tedy nastává nám krutý boj s nepřáteli víry a náboženství, kteří chtějí náboženství odstranit ze škol, manželství zneuctit rozvodem a roztrhnout nejtěplejší svazky rodinné. Ovšem, že mají chut též na jmění církve katolické! Proč ne na jiné, na př. židovské? Byť i nastal skutečný boj, neztrácejme mysl. Bojujme slovem, skutkem; zbrání naší budiž spravedlnost, pevná naděje v Pána Boha, který toto neštěstí dopouští, aby mnohé ze spánku vyburcoval. Snad se mnozí vzpamatují a obnoví se, obrodí se mnozí, kteří nyní jsou vlažní a lhostejní. Byť by krásně ze školy vyhnali kněze a s nimi i náboženství, zase jednou se vrátí a bude tím více váženo a uznáváno. Byť by i manželství bylo rozvodem zneuctěno, zase se vrátí k nerozlučitelnosti své, která jedině mu záruku dává spofádaného života rodinného. Byť by i jmění církve pobrali, zase se jednou zmůže církev dobrodinci a náboženskými odkazy, jako za dob dřívějších. Jen oživujeme naději svou modlitbou; jen pevně a s důvěrou očekáváme od Boha, co nám slíbil, neb jest všemohoucí, nejvyšší dobrotivý a věrný v plnění slibů svých. »Aj, já s vámi jsem po všechny dny, až do skonání světa!« Jest s námi Pán, netřeba se nám báti! A až budou vlny pronásledování námi zmitati, a hroziti nám stržením do propasti — nebojme se, doufejme a jako učedníci volejme: »Pane, zachraň nás, hyneme!« Pán příkáže větrům a moři a utiší se, přestane protivensství a zase požívati budeme klidu a pokoje. Prosme jen nejsv. Srdce Pána Ježíše, a dopomohlo ku slavnému vítězství, abychom zkušeni byvše, vzali jednou korunu života věčného.

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu za vyplnění naděje nás všech katolíkův a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Často m'uviti o naději a důvěře v Boha.

Úmysl v lednu 1908: Kněžské 50leté jubileum sv. Otce Pia X.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V prosinci modleme se o naději katolíků.

(Ustanoven a zehánán Jeho Svatostí papežem Piem X.)

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1. N.	<i>Neděle I. adventní. Sv. Eligia</i> , bisk. (665). — Sv. Otec Pius X. Čas přípravy — čas pokání. Napravení neblahých poměrů. Školní dívky.	
2. P.	<i>Sv. Bibiany</i> , p. m. (363). — Dar kajcnosti. Smíření manželů. Dar pokory. Přemáhání zlého. Polepšení mládeže odradit. Přemáhání pýchy.	
3. Ú.	<i>Sv. Františka Xav.</i> (1522). — Tovaryšstvo Ježíšovo. Missie v Číně a v Japonsku. Sjednocení Slovanův u víře katol. Výchov a zaopatření sirotka.	
4. St.	<i>Sv. Barbory</i> , p. m. (236) — Za šťastnou hodinu smrti. Dělnictvo v uhelných dolech. Včasné zaopatření nemocných svatými svátostmi.	
5. Č.	<i>Sv. Petra Chrysologa</i> , bisk. a uč. cirk. (450). — Návrat rozkolníků do cirkve římsko-katolické. Napravení poměrů na Slovensku. † rodiče.	
6. P.	<i>Sv. Mikuláše</i> , bisk. (327). — Velepastyřové naši. Za středě dobrodince chudiny. Apoštolát slova Božího. Dobročinné spolky. Sjednocnost.	
7. S.	<i>Sv. Ambrože</i> , bisk. a uč. cirk. (397). — Horliví kazatelé. Obrácení bludařův a nevěrců. Za pokoj a mír v zemi naší. Pronásledování Slováci.	
8. N.	<i>Neděle II. adventní. Neposkvrněného Početí Panny Marie.</i> — Horlivost ve chválách Rodičky Boží. Vítězství spravedlnosti. Ouhajcové víry. † otec.	
9. P.	<i>Sv. Petra Kanisia</i> , kn. (1570). — Křesťanské vychování mládeže. Horliví katoličtí učitelé. Jinošské spolky křesť. Za bázeň Boží mládeži.	
10. Ú.	<i>Sv. Eualie</i> , p. m. (340). — Dar moudrosti a opatrnosti. Zabránění nevěreckému a nemravnému tisku. Apoštolát sv. Cyr. a Meth. † bratří.	
11. St.	<i>Sv. Damasa</i> , pap. (384). — Vítězství sv. katolické cirkve. Láska ke službám Božím. Živá i zemřelá přízeň. Pronásledování katolici. † otec.	
12. Č.	<i>Sv. Otilie</i> , abat. (720). — Ženské kláštery a jich ústavy. Katolické hnutí v Rakousku. Výchov a zaopatření sirotka. Ústavy slepců. † kněz.	
13. P.	<i>Sv. Lucie</i> , p. m. (304). — Za odvrácení zlého. Smíření manželů. Pronásledované kněžstvo. Napravení zlých poměrů v zemi naší. † matka.	
14. S.	<i>Sv. Dominika de Silos</i> , opata (1074). — Za ducha řeholního. Dar trpělivosti a sebezapření. Povolání ke stavu duchovnímu. Dar čistoty.	
15. N.	<i>Neděle III. adventní. Sv. Irenea</i> , bisk. (202). — Za církevní hodnostáře. Šíření katolického tisku. Obrácení Anglie na víru katolickou. Nemocní.	
16. P.	<i>Sv. Adléty</i> , vdovy (999). — Dobročinné ústavy. Katolická církev ve Francii. Zbožné vychování dítek v rodinách. Umírající. Bratrstva.	
17. Ú.	<i>Sv. Lazara</i> , 75). — Obrození společnosti lidské. Apoštolát modlitby. Naši velepastýřové. Křesťanské školy. Duše v očistci. Odvrácení zlého.	
18. St.	<i>Očekávání porodu blah. Panny Marie.</i> — Družiny Mariánské. Spása umírajících. Svornost bratří. Požehnání Boží katol. podniku.	
19. Č.	<i>Sv. Nemesia</i> , m. (250). — Katolická bratrstva a spolky. Časté pomýšlení na smrt. Obrácení pobloudilých. Duše malomyslné. Nemocní.	
20. P.	<i>Sv. Petra Klavera</i> , miss. (1654). — Missie v zemích pohanských. Obrácení hříšníků. Zrušení otroctví. Pronásledování katolici. Dobrodinci.	
21. S.	<i>Sv. Tomáše</i> , apošt. Páně (73). — Pastýřská horlivost. Rozšíření úcty nejsv. Srdce Páně. Obrácení nevěrců. Katolici v severních zemích.	
22. N.	<i>Neděle IV. adventní. Sv. Servula</i> , žebr. (578). — Spolek sv. Vincence Paul. Štědrost k chudým. Křesťanské dělnictvo. Šetření příkazů cirk.	
23. P.	<i>Sv. Viktorie</i> , p. m. (253). — Vítězství ctnosti nad hříchem. Svědomité konání domácí pobožnosti. Horlivost v dobrém. III. řád sv. Františka.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonalý na tyto úmysly.

Den	Na slavnost:	Úmysly:
1. Ú.	Adama a Evy , prarodičů našich. — Lítost nad hříchy. Opravdové pokání. Příprava kajicná na hod Boží vánoční Zachování postu.	
1. St.	Narození Páně . — Lásky za lásku. Časté přijímání nejsvětější Svátosti. Bratrstvo věčného se klanění nejsv. Svátosti. Spolek sv. dětství Ježíšova.	
1. Č.	Sv. Štěpána , prvomuč. — Lásky k nepřátelům. Dar smířlivosti. Obrácení nepřatel Božích. Dar vroucné modlitby. Umírající. Bohoslovné ústavy.	
1. P.	Sv. Jana , evang. a apošt. Páně. (101). — Císař a král náš. Apoštolská horlivost kněží. Lásky k panické čistotě. Úcta nejsvětějšího Srdce Páně.	
1. S.	Sv. Mláďátek . — Za odvrácení pohoršení a všeho zlého od dítek. Pronásledovaní katolíci. Zavražděné nevinné oběti. Trpělivost. Mládež.	
1. N.	Neděle po narození Páně. Sv. Tomáše , bisk. m. (1170). — Náprava církevních poměrů v Uhrách. Obrácení Anglie na víru katol. Irčané.	
1. P.	Sv. Davida , krále. — Křesťanská obětavost. Vyprošení ochrany Boží. Spolupracovníci naši. Pokoření nepřatel Božích. Duše v očistci. † otec.	
1. Ú.	Sv. Sylvestra , pap. (335). — Díky Bohu za všecka dobrodini. Lítost nad hříchy. Šťastná budoucnost. Zemřelí údové katolických bratrstev.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Ne zoufati, ale doufati musíme pevně v pomoc Boží i v nynějších dobách. Pán Bůh své věrné neopustí! Byť by celý svět proti nám se spiknul a hrozil ynutím, ještě Bůh nad námi — Bůh mocný a dobrotivý, jenž může a chce pomoci m, kdož s důvěrou jej vzývají a prosí. Nadarmo neslibil apoštolům, a tedy elé úrkvi své: »Aj, já s vámi jsem po všechny dny, až do skonání světa!« trácejme tedy nikdy naděje a důvěry v Pána Boha. Když jest nejhůře, pomoc i nejbliže! S důvěrou spojme trpělivost a odevzdanost do vůle Boží. Sami též ožme ruce k práci, bychom hájili a bránili sebe i sv. víru naši proti všem netelům a Bůh dá nám slavného vítězství. »Blahoslavený muž, který snáší pokušení, když byl zkušén, vezme korunu života!«

Obětování úmyslu denního.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na ii nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě po celý dnešní , ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ic), za příkladem nejsv. Srdce blaho-vené a neposkrvněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, líké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. ulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za plnění naděje nás všech katolíkův a na všechny úmysly, jež doporučeny a na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! lce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš česko-vanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. každé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. s IX. 26. listopadu 1876)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky) dní jednou za den Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hešlo apoštolské: Často mluviti o naději a důvěře v Boha.

Úmysl v lednu 1908: Kněžské 50leté jubileum sv. Otce Pia X.